

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI

OPERA.

PARIS: — EXCUSEBANT FIRMIN DIDOT FRATRES, VIA JACOB, 56.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI

OPERA.

GRÆCE ET LATINE.

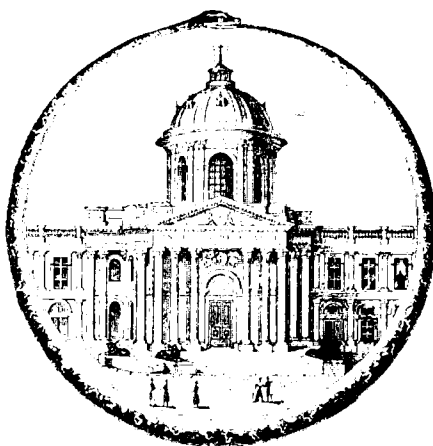
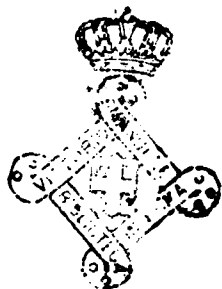
RECOGNOVIT

GUIELMUS DINDORFIUS.

VOLUMEN SECUNDUM.

ACCEDUNT EGLOGÆ PHOTIANÆ QUÆ PERTINENT AD HISTORIAM JUDÆORUM

SUBJECTI SUNT INDICES PLENISSIMI ET FRAGMENTA NOVA
POLYBII, DIONYSII, DEXIPPI, EUSEBII.

PARISIIS,

EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT,

INSTITUTI IMPERIALIS FRANCIÆ TYPOGRAPHO,

VIA JACOB, 56.

M DCCC LXV.

SS. 875 (08) C 732 ~~129~~ Josephus Flavius

AM

PRÆFATIO G. DINDORFII.

Josephi opera postquam proximis post inventam artem typographicam temporibus plusquam vices Latine edita essent, Græce primum prodierunt Basileæ a. 1544 opera Arnoldi Peraxylæ Arlenii, codicibus ex quibus ederentur non prudenter delectis, sed, ut ferebat illorum temporum in arte critica infantia, omnium prope qui adhuc innotuerunt nequissimis arreptis. Ea editio postquam aliquoties alibi repetita esset, levissimis factis mutationibus, primus qui paullo diligentiores in hoc scriptore operam poneret Joannes Hudsonus exstitit, qui non solum novam interpretationem Latinam confecit, sed etiam melioris notæ exemplaria manuscripta, inter quæ eminent Vossiana Leidensia, conquirere cœpit, quorum ope innumera quidem priorum editionum vitia correxit in editione Oxoniensi a. 1720, sed longe plurima tamen aliis agenda reliquit. Quibus perficiendis prorsus imparem se gessit qui editionem Hudsonianam utilibus inutilibusque accessionibus auctam sex annis post Lugduni Batavorum repetivit Sigbertus Havercampus, licet non solum eadem omnes quæ Hudsono præsto ei essent librorum Mss. copiæ, sed novæ etiam et eximæ suppeterent. Post Havercampum qui Josephi opera attigerunt duos tantum invenio quos hoc loco memorem clari nominis viros, alterum Jo. Aug. Ernestium, qui in Antiquitatum Judaicarum libris multa egregie emendavit in Observationibus post mortem ejus editis a. 1795, alterum Ed. Cardwellum, qui Belli Judaici historiam longe quam adhuc ferebatur emendatiorem cum amplo vetustiorum codicum apparatu Oxonii edidit a. 1837. Eo igitur in loco quum rem esse videret eruditissimus hujus Bibliothecæ editor, Ambr. F. Didot, nullamque quæ repeti posset editionem omnia Josephi scripta complectentem inveniret, ego exemplar Hudsonianum ei concessi, cujus in marginibus plurima vulgatæ lectionis vitia ex codicibus emendaveram, alia ex conjecturis vel aliorum vel meis correxeram, licet bene sentirem quam longe hæc omnia ab ea absint perfectione

“

quam non poterit attingere nisi qui præstantiores quosdam codices denū et accuratius quam adhuc factam examinare diuturnamque in scriptore gravissimo et emendando et explanando operam ponere volet. Præterea spem feceram Didotio fore ut alteri huic volumini præfationem præmitterem ejusdem fere ambitus qualem Pausaniæ in alio hujus Bibliothecæ volumine nuper ab se edito præfixit L. Dindorfius. Verum quum post volumen prius aliquo abhinc tempore editum multorum, inprimis theologorum, desiderio satisfactum commodisque melius consultum iri cognovisset Didotius, si grandia nec parvo parabilia Havercampi volumina in posterum etiam adeundi necessitate illos liberaret, mutato consilio tertium, mediocri illud ambitu futurum, addere decrevit volumen, quo quæ ad emendationem et interpretationem utilia vel allata essent (*) vel nova conferri possent breviter exposita complecteretur, addito etiam qui pridem ab me confectus est exquisitoris Græcitatæ indice, certiore consilio quam Hudsonianus, quem Havercampus repetivit, instituto.

Scr. Lipsiæ Kal. Dec. 1846.

(*) [Præter edita delectus haberi poterit ex ineditis observationibus *Joannis Boivin*, quibus narratio *Josephi* multis locis vel explicatur docte vel aliis ex documentis corrigitur. Spes etiam facta nobis est excerptorum ex antiqua translatione Armeniaca, quæ eodicum hodie deperditorum locum utilissime supplebit.]

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΦΛ. ΙΩΣΗΠΟΥ

ΠΕΡΙ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ ΙΟΥΔΑΙΩΝ,

ΚΑΤΑ ΑΠΙΩΝΟΣ

ΛΟΓΟΣ Α'.

Ἰκανῶς μὲν ὑπολαμβάνω καὶ διὰ τῆς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν συγγραφῆς, κράτιστε ἀνδρῶν Ἐπαφρόδιτε, τοῖς ἐντευξομένοις αὐτῇ πεποικημένοι φανερόν περὶ τοῦ γένους ἡμῶν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι καὶ παλαιότατόν ἐστι καὶ τὴν πρώτην ὑπόστασιν ἔσχεν ἰδίαν, καὶ πῶς τὴν χώραν, ἣν νῦν ἔχομεν, κατήκχευεν, ἣν πεντακισχιλίων ἐτῶν ἱστορίαν περιέχουσιν ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἱερῶν βιβλίων διὰ τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς συνεγραψάμεν. Ἐπεὶ δὲ συχνοὺς ὁρῶ ταῖς ὑπὸ δυσμενείας ὑπὸ τινῶν εἰρημέναις προσέχοντας βλασφημίαις, καὶ τοῖς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ὑπ' ἐμοῦ γεγραμμένοις ἀπιστοῦντας, τεκμηρίον τε ποιομένους τοῦ νεώτερον εἶναι τὸ γένος ἡμῶν τὸ μηδεμίαν παρὰ τοῖς ἐπιφανέσι τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριογράφων μνήμης ἡξῶσθαι, περὶ τούτων ἀπάντων ὥρῃθην δεῖν γράψαι συντόμως, τῶν μὲν λοιδορούντων τὴν δυσμενείαν καὶ τὴν ἐκούσιον ἐλέγξει ψευδολογίαν, τῶν δὲ τὴν ἀγνοίαν ἐπανορθώσασθαι, διδάξαι δὲ πάντας ὅσοι τἀληθὲς εἰδέναι βούλονται περὶ τῆς ἡμετέρας ἀρχαιότητος. Χρήσομαι δὲ τῶν μὲν ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενων μάρτυσι τοῖς ἀξιόπιστοτάτοις εἶναι περὶ πάσης ἀρχαιολογίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κακῶς ἡμῶν· τοὺς δὲ βλασφημίας περὶ ἡμῶν καὶ ψευδῶς γεγραφότας αὐτοὺς δι' αὐτῶν ἐλεγχομένους παρῆξω. Πειράσομαι δὲ καὶ τὰς αἰτίας ἀποδοῦναι, δι' ἃς οὐ πολλοὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἑλλήνες ἐμνημονεύκασιν· ἔτι μέντοι καὶ τοὺς οὐ παραλιπόντας τὴν περὶ ἡμῶν ἱστορίαν ποιήσω φανεροὺς τοῖς μὴ γινώσκουσιν ἢ προσποιουμένοις ἀγνοεῖν.

β'. Πρῶτον οὖν ἐπέρχεται μοι πάνυ θαυμάζειν τοὺς οἰομένους δεῖν περὶ τῶν παλαιωτάτων ἔργων μόνοις προσέχειν τοῖς Ἑλλήσι, καὶ παρὰ τούτων πυνθάνεσθαι τὴν ἀλήθειαν, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἀπιστεῖν. Πᾶν γὰρ ἐγὼ τοῦναντίον ὁρῶ συμβεβηκώς, εἴ γε δεῖ μὴ ταῖς ματαίαις δόξαις ἐπακολουθεῖν, ἀλλ' εἰς αὐτῶν τὸ δίκαιον τῶν πραγμάτων λαμβάνειν. Τὰ μὲν γὰρ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἅπαντα νέα καὶ χθὲς καὶ πρῶτη, ὥς ἂν εἴποι τις, εὐρήσεις γεγονότα· λέγω δὲ τὰς κτίσεις τῶν πόλεων καὶ τὰ περὶ τὰς ἐπινοίας τῶν τεχνῶν καὶ τὰ περὶ τὰς τῶν νόμων ἀναγραφάς· πάντων δὲ νεωτάτη σχεδὸν ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ἢ περὶ τοῦ συγγράφειν τὰς ἱστορίας ἐπιμέλεια. Τὰ μέντοι

JOSEPHUS. II.

FLAVII JOSEPHI

DE

ANTIQUITATE JUDÆORUM,

CONTRA APIONEM

LIBER I.

Satis quidem arbitror me per libros etiam Antiquitatum, virorum præstantissime Epaphrodite, lectoris eos planum fecisse de gente nostra Judaica, quod et vetustissima sit, et primam originem sibi propriam habuerit, utque regionem quam nunc tenemus incoluerit, quos, annorum quinque millium historiam complectentes, ex sacris libris nostris Græca lingua conscripsi. Quoniam vero multos video qui maledicis sermonibus, malo animo a quibusdam jactatis, fidem habeant, eaque quæ ego de antiquitate scripsi non credant, et recentiorē esse gentem nostram colligant ex eo, quod nulla ejus mentio facta fuerit apud celebres Græcorum historicos; de hisce omnibus putavi scribendum breviter, tum ut obtrectatorum malevolentiam voluntariumque falsiloquium arguerem, tum ut aliorum ignorantiam corrigerem, universosque de nostra antiquitate edoceram, qui veritatem scire desiderant. Eorum autem quæ a me dicuntur utar quidem testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græcos fide dignissimi habiti fuerunt: eos vero, qui probrose de nobis falsoque scripsere, ipsos suis verbis convictos dabo. Conabor etiam quid causæ fuerit aperire, quod non multi e Græcis in historiis gentis nostræ meminerint; nec non eos quoque, qui de nobis scribere in historiis non omiserunt, producam his qui aut nesciunt eos aut se nescire simulant.

2. Primum itaque vehementer eos mirari subit, qui de rebus antiquissimis non aliis fidem quam Græcis habendam esse, non nisi ab illis verum expectandum, proinde neque nobis neque aliis quibuscunque credendum arbitrantur. Equidem hoc in genere secus omnino statuendum intelligo, si modo verum e rebus ipsis sumere potius, quam vanis opinionibus inherere malimus. Enim vero nova apud Græcos omnia, et ante unum, ut ita loquar, alterumve diem exstitisse reperias, urbium molitionem, excogitationem artium, et legum perscriptionem: omnium vero novissime ad scribendam historiam se contulerunt. At vero et Ægyptiis et

23

παρ' Αἰγυπτίους τε καὶ Χαλδαίους καὶ Φοίνιζιν (ἔω γὰρ νῦν ἡμᾶς ἐκείνοις συγκαταλέγειν) αὐτοὶ δὴ ποῦθεν ὁμολογοῦσιν ἀρχαιοτάτην τε καὶ μονιμωτάτην ἔχειν τῆς μνήμης τὴν παράδοσιν. Καὶ γὰρ τόπους ἀπαν-
 1. 5. τες οἰκοῦσιν ἥμισυ αἰς ἐκ τοῦ περιέχοντος φθοραῖς ὑποκειμένους, καὶ πολλὴν ἐποιήσαντο πρόνοιαν τοῦ μηδὲν ἄμνηστον τῶν παρ' αὐτοῖς πραττομένων παρα-
 λιπεῖν, ἀλλ' ἐν δημοσίαις ἀναγραφαῖς ὑπὸ τῶν σοφω-
 1. 10. τῶν ἀεὶ καθιεροῦσθαι. Τὸν δὲ περὶ τὴν Ἑλλάδα τόπον μυρία μὲν φθορὰ κατέσχον, ἐξαλείφουσαι τὴν μνήμην τῶν γεγονότων· αἱ δὲ καινοὺς καθιστάμενοι βίους τοῦ παντὸς ἐνόμιζον ἀρχειν ἕκαστος τὸν ἀρ' ἑαυ-
 1. 15. τῶν. Ὅψι δὲ καὶ μόλις ἐγνώσαν φύσιν γραμμάτων. Οἱ γοῦν ἀρχαιοτάτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι θέλοντες παρὰ Φοινίκων καὶ Κάδμου σεμνύνονται μαθεῖν. Οὐ μὴν οὐδ' ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου δύναίτο τις ἂν δεῖξαι σωζομένην ἀναγραφὴν οὐτ' ἐν ἱεροῖς οὐτ' ἐν δημοσίαις ἀναθήμασιν, ὅπου γε καὶ περὶ τῶν ἐπὶ Τροίαν τοσού-
 20. τοις ἔτεσι στρατευσάντων ὕστερον πολλὴ γέγονεν ἀπο-
 ρία τε καὶ ζητήσις, εἰ γράμμασιν ἐχρῶντο· καὶ τῆς ἐπιγραφῆς μᾶλλον περὶ τοῦ τὴν νῦν οὔσαν τῶν γραμ-
 25. μάτων χρῆσιν ἐκείνους ἀγνοεῖν. Ὅλως δὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν οὐδὲν ὁμολογούμενον εὐρίσκεται γράμμα τῆς Ὀμήρου ποιήσεως πρεσβύτερον. Οὗτος δὲ καὶ τῶν
 30. Τρωϊκῶν ὕστερον φαίνεται γενόμενος· καὶ φασὶν οὐδὲ τοῦτον ἐν γράμμασι τὴν αὐτοῦ ποιήσιν καταλιπεῖν, ἀλλὰ διαμνημονευμένην ἐκ τῶν ᾠσμάτων ὕστερον συν-
 35. τεθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ἐν αὐτῇ σγῆν τὰς δια-
 φωνίας. Οἱ μὲντοι τὰς ἱστορίας ἐπιχειρήσαντες συγ-
 40. γράφειν παρ' αὐτοῖς, λέγω δὲ τοὺς περὶ Κάδμον τε τὸν Μιλήσιον καὶ τὸν Ἀργεῖον Ἀκουσίλαον, καὶ μετὰ τοῦ-
 45. τιν ἐτινες ἄλλοι λέγονται γενέσθαι, βραχὺ τῆς Περσῶν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατείας τῷ χρόνῳ προὔλαβον. Ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς περὶ τῶν οὐρανίων τε καὶ θείων
 50. πρῶτους παρ' Ἑλλήσι φιλοσοφῆσαντας, ὃν Φερεκύ-
 δην τε τὸν Σύριον καὶ Πυθαγόραν καὶ Θάλητα, πάντες συμφώνως ὁμολογοῦσιν Αἰγυπτίῳ καὶ Χαλδαίῳ γε-
 55. νομένους μαθητὰς ὀλίγα συγγράψαι· καὶ ταῦτα τοῖς Ἕλλησιν εἶναι δοκεῖ πάντων ἀρχαιότατα καὶ μόλις
 60. αὐτὰ πιστεύουσιν ὑπ' ἐκείνων γεγράφθαι.

γ'. Πῶς οὖν οὐκ ἔστιν ἄλογον τετυφῶσθαι τοὺς Ἕλληνας ὡς μόνους ἐπισταμένους τὰ ἀρχαῖα καὶ τὴν ἀληθειαν περὶ αὐτῶν ἀκριβῶς παραδιδόντας; ἢ τίς οὐ παρ' αὐτῶν ἂν τῶν συγγραφέων μάθοι βραδίως ὅτι μηδὲν
 46. βεβαίως εἰδότες συνέγραφον, ἀλλ' ὡς ἕκαστοι περὶ τῶν πραγμάτων εἰκάζον; πλεόν γοῦν διὰ τῶν βιβλίων ἀλ-
 λήλους ἐλέγχουσι, καὶ τὰ ἐναντιώτατα περὶ τῶν αὐτῶν λέγειν οὐκ ὀκνοῦσι. Περὶ γὰρ ὃ ἂν εἶην ἐγὼ τοὺς ἐμοῦ μᾶλλον ἐπισταμένους διδάσκων ὅσα μὲν Ἑλλάνι-
 60. κος Ἀκουσίλαος περὶ τῶν γενεαλογιῶν διαπεφώνηκεν, ὅσα δὲ διορθοῦται τὸν Ἡσίοδον Ἀκουσίλαος, ἢ τίνα τρόπον Ἐφορος μὲν Ἑλλάνικον ἐν τοῖς πλείστοις ψευ-
 δόμενον ἐπιδείκνυσιν, Ἐφορον δὲ Τίμαιος, καὶ Τίμαιον οἱ μετ' ἐκείνον γεγυῆτες, Ἡρόδοτον δὲ πάντες. Ἀλλ'

Chaldaeis et Phœnicibus (in hoc tempus enim nostrates cum illis numerare omitto) vetustissimam atque constantissi-
 mam rerum suarum habere memoriam fatentur ipsi. Ele-
 nim quum regionem incolunt omnium minime cœli inten-
 periei expositam, tum diligentiam in eo singularem adhi-
 buerunt, uti ne quid e rebus suis oblivione consepultum
 jaceret, sed potius omnia publicas in tabulas a viris sa-
 pientissimis semper relata dedicarentur. Contra vero
 tractum illum Græciæ universum infinitorum morborum
 subinde depasta lues rerum gestarum memoriam funditus
 abolevit; adeoque novo semper instituto vitæ curriculo,
 suum quique sibi universæ principium et caput esse,
 facile persuaserunt. Idem sero admodum, vixque tan-
 dem literarum naturam didicere. Nam qui vetustissi-
 mum illarum usum esse volunt, eas illi sese a Phœ-
 nicibus atque a Cadmo accepisse gloriantur. Neque
 tamen quisquam aut in sacris aut in publicis usquam
 monumentis ullum ejus temporis exstare vestigium osten-
 derit; ubi etiam de iis qui Trojanam expeditionem tanto
 post susceperere dubitatum per diu quaesitumque est, an hi
 literis usi fuerint. Qua de re verior ea constantiorque sen-
 tentia jam obtinet, ignoratum ab iis hodiernum illarum
 usum fuisse. Neque tu scriptum omnino apud Græcos ul-
 lum, cujus de fide modo constet, Homericæ poesi antiquius
 invenias. At eum post Trojana tempora natum esse nemo
 non fatetur: imo ne ab ipso quidem literis suam illam poe-
 sin mandatam esse ferunt, sed posterorum memoria pro-
 pagatam aliquamdiu, varis ex cantilenis collectam demum
 et contextam fuisse, ac propterea tantum in ea vulgo dis-
 crepantiæ reperiri. Verum qui ex illis ad scribendam hi-
 storiam animum appulere, Cadmus, inquam, Milesius, et
 Acusilaus Argivus, ac si qui præterea nominantur, paulum
 admodum Persicam adversos Græcos expeditionem tem-
 pore anteverterunt. Ad hæc qui de rebus cœlestibus atque
 divinis primi apud eos philosophari cœperunt, ut Pherecy-
 des Syrius et Pythagoras et Thales, illos et Ægyptiorum
 Chaldaeorumque discipulos fuisse, nec nisi pauca scripsisse,
 ore omnes uno pronunciant: atque illa Græci quum omnium
 vetustissima esse arbitrantur, tum vix etiam ab illis ea
 scripta fuisse credunt.

3. Quis igitur vano stolidoque fastu Græcos laborare non videat, qui sibi et res antiquas tenere soli, et soli accu-
 ratam illarum integramque veritatem tradere videantur? imo quis non ex iisdem scriptoribus illud perfacile discat,
 perspecti ab iis nihil exploratique conscriptum, sed tantum
 quatenus assequi conjectura potuerint? scriptis enim suis
 alios passim alii reprehendunt, nec iisdem omnino de rebus
 longe diversa loqui dubitant. Ego vero importunus et
 otiosus utique videar, si, quibus id quam ipsi mihi notius
 est, perdocere velim, quam in genealogiæ rationibus multa
 sint in quibus Hellenicus ab Acusilao dissideat; quam
 apud Hesiodum Acusilaus multa castiget; quam sæpe men-
 dacii reum Hellenicum Ephorus, Ephorum Timæus, Ti-
 mæumque recentiores, denique Herodotum universi pera-

οὐδὲ περὶ τῶν Σικελικῶν τοῖς περὶ Ἀντίοχον καὶ Φί-
λιστον ἢ Καλλιάν Τιμαίος συμφωνεῖν ἤξιωσεν, οὐδ' αὖ
περὶ τῶν Ἀττικῶν οἱ τὰς Ἀθίδας συγγεγραφότες, ἢ
περὶ τῶν Ἀργολικῶν οἱ τὰ περὶ Ἄργος ἱστοροῦντες
ἀλλήλοις κατηκολουθήκασιν. Καὶ τί δεῖ λέγειν περὶ
τῶν κατὰ πόλεις καὶ βραχυτέρων, ὅπου γε περὶ [τῆς
περιγηγήσεως] τῆς Περσικῆς στρατείας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
πραγθέντων οἱ δοκιμώτατοι διαπεφωνήκασιν; πολλὰ
δὲ καὶ Θουκυδίδης ὡς ψευδόμενος ὑπὸ τινων κατηγο-
ρεῖται, καίτοι δοκῶν ἀκριβεστάτην καθ' αὐτὸν ἱστορίαν
συγγράφειν.

δ'. Αἰτίαι δὲ τῆς τοσαύτης διαφωνίας πολλαὶ μὲν
ἴσους ἂν καὶ ἕτεραι τοῖς βουλομένοις ζητεῖν ἀναφανέειν,
ἐγὼ δὲ δυοὶ ταῖς λεγθησομέναις τὴν μεγίστην ἰσχὺν
ἀντιῶμαι. Καὶ προτέρων ἔρω τὴν κυριώτερον εἶναι μοι
δοκοῦσαν· τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς μὴ σπουδασθῆναι παρὰ τοῖς
Ἕλλησι δημοσίας γενέσθαι περὶ τὸν ἑκάστοτε πραττου-
μένων ἀναγραφὰς, τοῦτο μάλιστα δὴ καὶ τὴν πλάνην καὶ
τὴν ἐξουσίαν τοῦ ψεύδεσθαι τοῖς μετὰ ταῦτα βουλευθεῖσι
περὶ τῶν παλαιῶν τι γράφειν παρέσχεν. Οὐ γὰρ μόνον
παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἡμελήθη τὰ περὶ τῆς ἀνα-
γραφῆς, ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οὓς αὐτόχθο-
νας εἶναι λέγουσι καὶ παιδείας ἐπιμελεῖς, οὐδὲν τοιοῦτον
εὐρίσκειται γενόμενον, ἀλλὰ τῶν δημοσίων γραμμάτων
ἀρχαιοτάτους εἶναι φασὶ τοὺς ὑπὸ Δράκοντος αὐτοῖς
περὶ τῶν φονικῶν γραφέντας νόμους, ὀλίγω πρότερον
τῆς Πεισιστράτου τυραννίδος ἀνθρώπου γεγονότος.
Περὶ μὲν γὰρ Ἀρχαίων τί δεῖ λέγειν ἀρχόντων ἀρ-
χιότητας; μόλις γὰρ οὗτοι καὶ μετὰ ταῦτα γράμμασιν
ἐπαυδαῖον.

ε'. Ἄτε δὴ τοίνυν οὐδεμιᾶς προχρησθελημένης
ἀναγραφῆς, ἢ καὶ τοὺς μαθεῖν βουλομένους διδάξειν
ἐμελλε καὶ τοὺς ψευδομένους ἐλέγξειν, ἢ πολλὴ πρὸς
ἀλλήλους ἐγένετο διαφωνία τοῖς συγγραφεῦσι. Δευ-
τέρων δὲ πρὸς ταύτῃ θετέον ἐκείνην τὴν αἰτίαν. Οἱ
γὰρ ἐπὶ τὸ γράφειν ὀρμήσαντες οὐ περὶ τὴν ἀλήθειαν
ἐσπούδασαν, καίτοι τοῦτο πρόχειρόν ἐστιν αἰεὶ τὸ
ἐπάγγελμα, λόγων δὲ δύναμιν ἐπεδείκνυντο· καὶ καθ'
ὄντινα τρόπον ἐν τούτῳ παρευδοκίμησιν τοὺς ἄλλους
ὑπελάμβανον, κατὰ τοῦτον ἡρμόζοντο, τινὲς μὲν ἐπὶ
τὸ μυθολογεῖν τρεπόμενοι, τινὲς δὲ πρὸς χάριν ἢ τὰς
πόλεις ἢ τοὺς βασιλεῖς ἐπαينوῦντες, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὸ
κατηγορεῖν τῶν πράξεων ἢ τῶν γεγραφέντων ἐχώρη-
σαν, ἐνευδοκίμησιν τούτῳ νομίζοντες. Ὅλως δὲ τὸ
πάντων ἐναντιώτατον ἱστορίᾳ πράττοντες διατελοῦσι.
Τῆς μὲν γὰρ ἀληθοῦς ἐστὶ τεκμήριον ἱστορίας, εἰ περὶ
τῶν αὐτῶν ἅπαντες ταῦτα καὶ λέγοιεν καὶ γράφοιεν·
οἱ δ' εἰ ταῦτα γράφειαν ἑτέρως, οὕτως ἐνόμιζον αὐτοὶ
φανεῖσθαι πάντων ἀληθέστατοι. Λόγων μὲν οὖν ἕνεκα
καὶ τῆς ἐν τούτοις δεινότητος δεῖ παραχωρεῖν ἡμᾶς τοῖς
συγγραφεῦσι τοῖς Ἕλλησιν, οὐ μὴν καὶ τῆς περὶ τῶν
ἀρχαίων ἀληθοῦς ἱστορίας, καὶ μάλιστα γε τῆς περὶ
τῶν ἑκάστοις ἐπιχωρίων.

ς'. Ὅτι μὲν οὖν παρ' Αἰγυπτίους τε καὶ Βαβυλωνίους

gant. Neque vero aut de rebus Siculis eadem Timæus, quæ Antiochus et Philistus et Callias, sentire voluit. aut in Atticis qui Attidas scripsere, vel in Argolicis qui de Argis, aliorum alii sensum mentemque sequuti sunt. Quanquam quid ea persequi attinet, quæ per urbes passim contingere, et angustioribus omnino regionibus continentur, quum in ipsa quoque Persica expeditione ac rebus in ea gestis, laudatissimorum scriptorum magna sit plerumque dissensio? in multis vero etiam Thucydides, licet accuratissimam temporum suorum historiam perscribere videatur, a nonnullis accusatur falsa retulisse.

4. Cujus sane dissidii quum aliæ fortassis plurimæ aliis in illud anquirentibus occurrere possint, tum has præcipue duas summi momenti causas esse intellego. Atque ut ab ea, quæ mihi potior videtur, incipiam, quum totum illud res eas, quæ ubique fierent, publicas in tabulas referendi studium a Græcis jam usque ab initio neglectum fuisset, id sane quum errori maxime viam aperuit, tum iis etiam omnibus, qui de rebus antiquioribus scribere cogitarent, licentiam obtulit impune mentiendi. Nec enim reliqua duntaxat Græcorum natio hanc tabularum conficiendarum curam jacere permisit; sed ne apud Athenienses quidem, quos tamen et indigenas et disciplinarum apprime studiosos esse ferunt, quicquam ejusmodi factum reperias: quum e publicis quidem literis antiquissimas leges eas fuisse tradant, quas ipsis Draco de cæde tulit, homo qui non nisi paullo ante Pisistrati tyrannidem lucem aspexerat. Nam Arcadum meminisse quid attinet, qui quum de sua tantopere vetustate gloriuntur, vix tamen etiam post illa tempora literarum informari cognitione cõperunt?

5. Ita plane, quum vetustior commentarius nullus exstaret, qui vel docere discendi cupidos vel mentientes arguere posset, maxima est scriptores inter excitata dissensio. Cui causæ hæc altera adjungenda est. Qui enim ad scribendum sese contulerunt, ii non veritatis utique studio ducebantur, licet hoc profiteri solenne passim omnibus tralatitiumque sit, sed vim orationis unam ostendebant: atque ita quo se quisque genere alios superaturum esse maxime confidebat, in eo elaborabant plurimum. Ergo alii fabulas texere, alii civitatum aut regum benevolentiam et gratiam laudationibus eblandiri cõperunt: nonnulli res ipsas, aut illarum scriptores carpere ac vituperare maluerunt, quod in eo sese facilius excellere posse sperarent. Ceterum isti cum historiæ legibus omnino pugnant. Quum enim eo potissimum argumento historiæ veritas comprobetur, si de rebus iisdem eadem omnes pronuncient ac scribant: ita sese demum isti maxime reliquos omnes veritatis opinione superaturos putarunt, si ab reliquis maxime dissiderent. Certe dicendi genere et eloquentiæ vi cedere nos oportet scriptoribus Græcis; non autem historiæ de priscis veritate, et maxime de rebus propriæ uniuscujusque patriæ.

6. Jam quod apud Ægyptios et Babylonios ex Ion-

νίοις ἐκ μακροτάτων ἀνωθεν χρόνων τὴν περὶ τὰς ἀνα-
 γραφὰς ἐπιμέλειαν, ὅπου μὲν οἱ ἱερεῖς ἦσαν ἐγκεχειρι-
 σμένοι, καὶ περὶ ταύτας ἐφιλοσόφουν, Χαλδαῖοι δὲ
 παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις, καὶ ὅτι μάλιστα δὲ τῶν Ἑλ-
 15 λῆσιν ἐπιμιγνυμένων ἐχρήσαντο Φοίνικες γράμμασιν
 εἰς τε τὰς περὶ τὸν βίον οἰκονομίας καὶ πρὸς τὴν τῶν
 κοινῶν ἔργων παράδοσιν, ἐπειδὴ συγχωροῦσιν ἅπαντες,
 ἐάσειν μοι δοκῶ. Περὶ δὲ τῶν ἡμετέρων προγόνων,
 20 ὅτι τὴν αὐτὴν (ἐγὼ γὰρ λέγειν εἰ καὶ πλείω τῶν εἰρη-
 μένων) ἐποίησαντο τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν,
 τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς προφήταις τοῦτο προστάξαντες,
 καὶ ὡς μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων περὶ τὰς μετὰ
 πολλῆς ἀκριθείας, εἰ δὲ θρασύτερον εἰπεῖν καὶ φυλα-
 χήσεται, πειράσομαι συντόμως διδάσκειν.
 25 ζ'. Οὐ γὰρ μόνον ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τούτων τοὺς ἀρίστους
 καὶ τῇ θεραπείᾳ τοῦ Θεοῦ προσεδρεύοντας κατέστησαν,
 ἀλλ' ὅπως τὸ γένος τῶν ἱερέων ἀμικτον καὶ καθαρὸν
 διαμένῃ, προυνόησαν. Δεῖ γὰρ τὸν μετέχοντα τῆς
 ἱερωσύνης ἐξ ὁμοειδούς γυναικὸς παιδοποιεῖσθαι, καὶ
 30 μὴ πρὸς χρήματα μηδὲ τὰς ἄλλας ἀποβλέπειν τιμὰς,
 ἀλλὰ τὸ γένος ἐξετάζειν ἐκ τῶν ἀρχαίων λαμβάνοντα
 τὴν διαδοχὴν, καὶ πολλοὺς παρασχόμενον μάρτυρας.
 Καὶ ταῦτα πράττομεν οὐ μόνον ἐπ' αὐτῆς Ἰουδαίας,
 ἀλλ' ὅπου ποτὲ σύστημα τοῦ γένους ἐστὶν ἡμῶν, κακεῖ
 35 τὸ ἀκριβὲς ἀποσώζεται τοῖς ἱερεῦσι περὶ τοὺς γάμους·
 λέγω δὲ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Βαβυλῶνι, καὶ εἰ ποὺ τῆς
 ἄλλης οἰκουμένης τοῦ γένους τῶν ἱερέων εἰσὶ τινες δι-
 σπαρμένοι. Πέμπουσι γὰρ εἰς Ἱεροσόλυμα συγγρά-
 ψαντες πατρὸς τοῦνομα τῶν γειναμένων καὶ τῶν
 40 ἐπάνω προγόνων, καὶ τινες οἱ μαρτυροῦντες. Πόλε-
 μος δ' εἰ κατὰ σῶμα, καθάπερ ἤδη γέγονεν πολλάκις,
 Ἀντιόχου τε τοῦ Ἐπιφανοῦς εἰς τὴν χώραν ἐμβαλόντος
 καὶ Πομπηρίου Μάρκου καὶ Κνίντιλου Οὐάρου, μά-
 λιστα δὲ καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, οἱ περιλειπό-
 45 μενοι τῶν ἱερέων καινὰ πάλιν ἐκ τῶν ἀρχαίων γραμ-
 μάτων συνίστανται, καὶ δοκιμάζουσι τὰς ὑπολειφθεῖσας
 γυναῖκας. Οὐ γὰρ ἔτι τὰς αἰγυμάλωτους γενομένας
 προσιένται, πολλάκις γενομένην αὐταῖς τὴν πρὸς ἀλλό-
 φυλον κοινωνίαν ὑφωρῶμενοι. Τεχμήριον δὲ μέγιστον
 50 τῆς ἀκριθείας· οἱ γὰρ ἀρχιερεῖς οἱ παρ' ἡμῖν ἀπὸ δισχι-
 λίων ἐτῶν ὀνομαστοὶ παῖδες ἐκ πατρὸς εἰσὶν ἐν ταῖς
 ἀναγραφαῖς. Οἷς δὲ τῶν εἰρημένων ὅτι οὐκ ἐγένοντο εἰς
 παράβασιν, ἀπηγόρευται μήτε τοῖς βωμοῖς παρίστα-
 σθαι μήτε μετέχειν τῆς ἄλλης ἀγιστείας. Εἰκότως
 55 οὖν, μάλλον δὲ ἀναγκαῖος, ὅτε μήτε τοῦ υπογράφειν
 αὐτεξουσίᾳ πᾶσιν ὄντος μήτε τινὸς ἐν τοῖς γραφομένοις
 ἐνούσης διαφωνίας, ἀλλὰ μόνων τῶν προφητῶν τὰ μὲν
 ἀνωτάτω καὶ τὰ παλαιότατα κατὰ τὴν ἐπίπνοιαν τὴν
 ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μαθόντων, τὰ δὲ καθ' αὐτοὺς ὡς ἐγένετο
 60 σαφῶς συγγραφόντων.

η'. Οὐ γὰρ μυριάδες βιβλίων εἰσὶ παρ' ἡμῖν ἀσυμ-
 φώνων καὶ μαχομένων, δύο δὲ μόνον πρὸς τοῖς εἰκοσι
 βιβλίοις, τοῦ παντός ἔχοντα χρόνον τὴν ἀναγραφὴν, τὰ
 ρηθὲν θεῖα πεπιστευμένα. Καὶ τούτων πέντε μὲν

gissimis retro seculis in rebus conscribendis adhibita fuerit
 diligentia, quando sacerdotibus quidem id officii commissum
 erat, et circa eas ipsi philosophabantur, Chaldaeis vero
 apud Babylonios, et maxime Phoenicibus qui Graecis im-
 mixti usi sunt literis, ut et vitæ rationem ordinarent, et
 opera publica memoriae traderent, dum consentiant omnes,
 prætermittendum hoc puto. De nostris vero progenitoribus,
 quod eandem (mitto dicere an potius prædictis illis) ha-
 buerint in conscribenda historia curam, pontificibus et
 prophetis id muneris injungentes; quodque usque ad nostra
 tempora cum multa diligentia hoc ipsum servarint, et, si
 oportet audentius dicere, etiam servabitur, conabor breviter
 edpcere.

7. Non enim tantum ab initio his rebus viros optimos et
 in Dei cultu assiduos præfecere, sed et curam habuere ut
 genus sacerdotale purum semper impermixtumque ma-
 neret. Debet enim quisquis sacerdotio fungitur ex populari
 sua conjuge liberos quærere, neque ad pecunias aut ho-
 nores respicere alios, sed genus exquirere secundum anti-
 quam successionem multis probatum testimoniis. Et hæc
 observamus non in Judæa tantum, sed ubicunque pars
 aliqua est de nostra gente, ibi observatur sollicitè nuptia-
 rum sacerdotalium regula: puta in Ægypto, in Babylone,
 et sicubi terrarum præterea sparsi sunt nostrorum sacerdo-
 tum aliqui. Mittunt enim Hierosolyma descripta nomina
 parentum et majorum, additis testium nominibus. Quodsi
 bellum enascatur, ut sæpe factum est, sicut quum Antiochus
 Epiphanes terram invasit, et quum Pompeius Magnus, et
 quum Quintilius Varus, maxime vero nostris temporibus,
 tum qui supersunt sacerdotum novas ex veteribus tabulas
 conficiunt, et inquirunt in seminas superstites. Nam nec
 eas quæ bello captæ fuerunt recipiunt, suspectantes eam
 quæ sæpe talibus accidit cum alienigenis consuetudi-
 nem. Est autem argumentum diligentiae maximum circa
 ista, quod summi sacerdotes apud nos in commentariis
 descripti sunt ab annis bis mille cum suis parentumque no-
 minibus. Si quis adversus hæc vel tantillum deliquerit, ei
 non licet altari adstare, aut ceterarum ceremoniarum esse
 participem. Recte siquidem, potius autem ex necessitate,
 quum neque subscribendi potestas omnibus data, neque ulla
 sit in scriptis discrepantia; sed solummodo prophetis qui
 antiquissima et veterrima ex inspiratione divina cognita
 habuerint, suorum vero temporum res quo modo gestæ
 erant perspicue conscripserint.

8. Itaque apud nos nequaquam innumerabilis est libro-
 rum multitudo, dissidentium atque inter se pugnantium:
 sed duo duntaxat et viginti libri, totius temporis historiam
 complectentes, qui merito creduntur divini. Ex bis quin-

ἔστι τὰ Μωϋσέως, ἀ τούς τε νόμους περιέχει καὶ τὴν τῆς ἀνθρωπογονίας παράδοσιν μέχρι τῆς αὐτοῦ τελευτῆς. Οὗτος ὁ χρόνος ἀπολείπει τρισχίλιον ὀλίγον ἔτιων. Ἀπὸ δὲ τῆς Μωϋσέως τελευτῆς μέχρι τῆς Ἀρταξέρξου τοῦ
 5 μετὰ Ξέρξην Περσῶν βασιλέως ἀρχῆς, οἱ μετὰ Μωϋσῆν προφήται τὰ κατ' αὐτοὺς πραχθέντα συνέγραφαν ἐν τρισὶ καὶ δέκα βιβλίοις· αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες ὕμνους εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὑποθήκας τοῦ βίου περιέχουσιν. Ἀπὸ δὲ Ἀρταξέρξου μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς
 10 χρόνου γέγραπται μὲν ἕκαστα, πίστεως δὲ οὐχ ὁμοίας ἡζῶνται τοῖς πρὸ αὐτῶν, διὰ τὸ μὴ γενέσθαι τὴν τῶν προφητῶν ἀκριβῆ διαδοχὴν. Δῆλον δ' ἔστιν ἔργῳ πῶς ἡμεῖς τοῖς ἰδίοις γράμμασι πεπιστεύκαμεν. Τοσούτου γὰρ αἰῶνος ἤδη παρωχηκότος οὐτὲ προσθεῖναι τις οὐδὲν
 15 οὔτε ἀφελεῖν αὐτῶν οὔτε μεταθεῖναι τετόλμηκεν. Ἰᾶσι δὲ σύμφυτον ἔστιν εὐθὺς ἐκ τῆς πρώτης γενέσεως Ἰουδαίοις τὸ νομίζειν αὐτὰ Θεοῦ δόγματα, καὶ ταύτοις ἐμμένειν, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, εἰ δεοί, θηήσκειν ἡδέως. Ἦδη οὖν πολλοὶ πολλὰκις ἐώρανται τῶν αἰχμαλώτων
 20 στρέβλας καὶ παντοίων θανάτων τρόπους ἐν θεάτροις ὑπομένοντες, ἐπὶ τὸ μὴδὲν βῆμα προσέσθαι παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰς μετὰ τούτων ἀναγραφάς. Ὁ τίς ἂν ὑπομείνειεν Ἑλλήνων ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ τοῦ καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτοῖς ἀφανισθῆναι συγγράμματα,
 25 τὴν τυχοῦσαν ὑποστήσεται βλάβην; λόγους γὰρ αὐτὰ νομίζουσιν εἶναι κατὰ τὴν τῶν γραψάντων βούλησιν ἐσχεδιασμένους. Καὶ τοῦτο δικαίως καὶ περὶ τῶν παλαιότερων φρονοῦσιν, ἐπειδὴ καὶ τῶν νῦν ἐνίους δρῶσι τολμῶντας περὶ τούτων συγγράφειν οἷς μήτ' αὐτοὶ πα-
 30 ρεγένοντο μήτε πυθέσθαι παρὰ τῶν εἰδόντων ἐφιλοτιμήθησαν. Ἀμέλει καὶ περὶ τοῦ γενομένου νῦν ἡμῖν πολέμου τινὲς ἱστορίας ἐπιγράψαντες ἐξενηνόχασιν οὗτ' εἰς τοὺς τόπους παραβαλόντες οὐτε πλησίον τούτων πραττομένων προσελθόντες, ἀλλ' ἐκ παρακουσμάτων ὀλίγα
 35 συνθέντες, τῷ τῆς ἱστορίας ὀνόματι λίαν ἀναιδῶς ἐνεπαροίησαν.
 θ'. Ἐγὼ δὲ καὶ περὶ τοῦ πολέμου παντὸς καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῷ κατὰ μέρος γενομένων ἀληθῆ τὴν ἀναγραφὴν ἐποιήσαμην, τοῖς πράγμασιν αὐτὸς ἅπασι πα-
 40 ρατυγών. Ἐστρατήγου μὲν γὰρ τῶν παρ' ἡμῖν Γαλιλαίων ὀνομαζομένων, ἕως ἀντέχειν δυνατὸν ἦν, ἐγεγόνην δὲ παρὰ Ῥωμαίοις συλληφθεὶς αἰχμαλώτος· καὶ με διὰ φυλακῆς Οὐεσπασιανὸς καὶ Τίτος ἔχοντες αἰεὶ προσεδρεύειν αὐτοῖς ἠνάγκασαν, τὸ μὲν πρῶτον
 45 δεδεμένον, αὐθις δὲ λυθεὶς συνεπέμψθη ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας Τίτῳ πρὸς τὴν Ἱεροσολύμων πολιορκίαν. Ἐν ᾧ χρόνῳ τῶν πραττομένων οὐκ ἔστιν ὃ τὴν ἐμὴν γνῶσιν διέφυγε. Καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον τὸ Ῥωμαίων δρῶν ἐπιμελῶς ἀνέγραφον καὶ τὰ παρὰ
 50 τῶν αὐτομόλων ἀπαγγελλόμενα μόνος αὐτὸς συνῆν· εἰτα σχολῆς ἐν τῇ Ῥωμαῖ λαβόμενος πάσης μοι τῆς πραγματείας ἐν παρασκευῇ γεγεννημένης, χρῆσάμενος τισὶ πρὸς τὴν Ἑλληνίδα φωνὴν συνεργοῖς, οὕτως ἐποιήσαμην τῶν πράξεων τὴν παράδοσιν. Τοσούτον δέ μοι

que quidem sunt Moysis, qui et leges continent, et seriem rerum gestarum a conditu generis humani usque ad ipsius mortem. Atque hoc spatium temporis tria fere annorum millia comprehendit. A Moysis autem morte ad imperium usque Artaxerxis, qui post Xerxem regnavit apud Persas, prophetae qui Moysi succedere res sua aetate gestas tredecim libris complexi sunt: quattuor vero reliqui hymnos in Dei laudem, et praecepta vitae hominum-exhibent utilisima. Ceterum ab imperio Artaxerxis ad nostram usque memoriam sunt quidem singula literis mandata; sed nequaquam tantam fidem et auctoritatem meruerunt, quantam superiores ii libri, propterea quod minus explorata fuit successio prophetarum. Quanta porro veneratione libros nostros prosequamur, re ipsa apparet. Quum enim tot jam saecula effluerint, nemo adhuc nec adicere quicquam illis, nec demere, aut mutare aliquid est ausus. Sed omnibus Judaeis statim ab ipso nascendi exordio hoc insitum atque innatum est, Dei ut haec esse praecepta credamus, iisdemque constanter adherescamus, et eorum causa, si opus fuerit, libenter mortem perferamus. Jam itaque multi captivorum frequenter et tormenta et omne genus mortem in theatris sustinere conspici sunt, ne ullum verum contra leges admitterent et scriptas de illis traditiones. Quis Graecorum tale aliquid subiret, imo vel minimum quidem laedi sufferret, licet omnia ab illis scripta interitus periculum adeant? quippe illa narrationes esse existimant, propere effusas prout allubesceret scriptoribus. Atque ita non immerito sentiunt etiam de antiquioribus, quoniam aliquos nunc quoque vident de istis scribere aggredientes, quibus neque ipsi interfuiere, neque operam dedere ut a rerum gnaris illa acciperent. Scilicet etiam de bello quod nuperrime gessimus, quidam historias, quas conscripserant ediderunt, quum neque ad ea loca pervenerint, neque in vicinia fuerint locorum ubi res gestae erant: sed ex fama et auditione paucula quaedam temere componentes, historiae nomine impudenter admodum et insolenter se efferunt.

9. Ego autem et de omni bello, deque iis quae particulatim gesta erant, veritati congruenter scripsi, quum ipse rebus omnibus interfuerim. Etenim eorum dux, exstiteram qui apud nos Galilaei audiunt, quamdiu resistendo eramus; comprehensus autem a Romanis factus sum captivus; quumque me Vespasianus et Titus in custodia haberent: illis semper assidere coegerunt, primo quidem vinctum: postea vero solutus ab Alexandria cum Tito missus eram ad Hierosolymorum obsidionem. Quo tempore eorum, quae gerebantur nihil meam notitiam effugit. Nam et singula in Romanis castris conspecta diligenter notabam; quaeque a transfugis nunciabantur ego solus intellexi: deinde Romae otium nactus, opere omni jam preparato, et quibusdam propter Graecam linguam in auxilium vocatis, res prout gestae erant literis mandabam. Adeoque veritati

περιῆν θάρσος τῆς ἀληθείας, ὥστε πρώτους πάντων τοὺς αὐτοκράτορας τοῦ πολέμου γενομένους Οὐεσπασιανὸν καὶ Τίτον ἠξίωσα λαβεῖν μάρτυρας. Πρώτοι γὰρ δέδωκα τὰ βιβλία· καὶ μετ' ἐκείνους πολλοῖς μὲν Ῥωμαίων τοῖς συμπεπολεμηκόσι, πολλοῖς δὲ τῶν ἡμετέρων ἐπίπρασον, ἀνδράσι καὶ τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας μετεσχηκόσιν, ὧν ἔστιν Ἰούλιος Ἀρχέλαος, Ἡρώδης δ' σεμνότητος, καὶ αὐτὸς ὁ θαυμασιώτατος βασιλεὺς Ἀγρίππας. Οὗτοι μὲν οὖν ἅπαντες ἐμαρτύρησαν ὅτι τῆς ἀληθείας πρῶστην ἐπιμελῶς, οὐκ ἂν ὑποστειλάμενοι καὶ σιωπήσαντες, εἴ τι κατὰ ἀγνοίαν ἢ χαριζόμενος μετέθηκα τῶν γεγονότων ἢ παρέλιπον.

ι'. Φαῦλοι δὲ τινες ἀνθρώποι διαβάλλειν μου τὴν ἱστορίαν ἐπιχειρήκασιν, ὥσπερ ἐν σχολῇ μειρακίων γύμνασμα προκείσθαι νομίζοντες κατηγορίας παραδόξου καὶ διαβολῆς, δεόν ἐκεῖνο γινώσκειν, ὅτι δεῖ τὸν ἄλλοις παράδοσιν πράξεων ἀληθινῶν ὑπισχνούμενον αὐτὸν ἐπίστασθαι ταύτας πρότερον ἀκριβῶς, ἢ παρηκολούθηκόντα τοῖς γεγονόσιν, ἢ παρὰ τῶν εἰδότεων πυνθανόμενον· ὅπερ ἐγὼ μάλιστα περὶ ἀμφοτέρων νομίζω πεποιτηκέναι τὰς πραγματείας. Τὴν μὲν γὰρ ἀρχαιολογίαν, ὥσπερ ἔφην, ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθρημένην καὶ γεγονόν ἐκ γένους καὶ μετεσχηκῶς τῆς φιλοσοφίας τῆς ἐν ἐκείνοις τοῖς γράμμασι· τοῦ δὲ πολέμου τὴν ἱστορίαν ἔγραψα, πολλῶν μὲν αὐτοῦργός πράξεων, πλείστων δ' αὐτόπτης γενομένος, ὅπως δὲ τῶν λεγθέντων ἢ πραγθέντων οὐδοιοῦν ἀγνοήσας. Πῶς οὖν οὐκ ἂν θρασεί τις ἡγήσαιο τοὺς ἀνταγωνίζεσθαι μοι περὶ τῆς ἀληθείας ἐπιχειρηκότας; οἱ καὶ τοῖς τῶν αὐτοκρατόρων ὑπομνήμασιν ἐντυχεῖν λέγουσιν, ἀλλ' οὐ καὶ τῆς ἡμετέροις τῶν ἀντιπολεμούντων πράγμασι παρέτυχον.

ια'. Περὶ μὲν οὖν τούτων ἀναγκαίαν ἐποιήσαμην τὴν περὶ ἐκδοσιν, ἐπιστημῆνασθαι βουλόμενος τῶν ἐπαγγελλομένων τὰς ἱστορίας συγγράφειν τὴν εὐχέριαν· ἵκανῶς δὲ φανερόν, ὡς οἶμαι, πεποιτηκῶς ὡς ὅτι πάτριός ἐστιν ἡ περὶ τῶν παλαιῶν ἀναγραφῇ τοῖς βαρβάρους μᾶλλον ἢ τοῖς Ἑλλήσιν, βούλομαι μισρὰ πρότερον διαλεχθῆναι πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας νέαν ἡμῶν ἀποφαίνειν τὴν κατάστασιν, ἐκ τοῦ μηδὲν περὶ ἡμῶν, ὡς φασιν ἐκεῖνοι, λελέχθαι παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς συγγραφεῦσιν· εἴτα δὲ τὰς μαρτυρίας τῆς ἀρχαιότητος ἐκ τῶν παρ' ἄλλοις γραμμάτων παρέξω, καὶ τοὺς βεβλασφημηκότας ἡμῶν τὸ γένος ἀποδείξω λίαν ἀλόγους βλασφημοῦντας.

ιβ'. Ἡμεῖς τοίνυν οὔτε χώρην οἰκοῦμεν παράλιον οὔτ' ἐμπορίαις χairoμεν, οὐδὲ ταῖς πρὸς ἄλλους διὰ τούτων ἐπιμειξίαις· ἀλλ' εἰσὶ μὲν ἡμῶν αἱ πόλεις μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης ἀπωχισμέναι, χώρην δὲ ἀγαθὴν νεμόμενοι ταύτην ἐκπονοῦμεν· μάλιστα δὲ πάντων περὶ παιδοτροφίαν φιλοκαλοῦντες, καὶ τὸ φυλάττειν τοὺς νόμους, καὶ τὴν κατὰ τούτους παραδεδομένην εὐσέβειαν ἔργον ἀναγκαιότατον παντὸς τοῦ βίου πεποιτημένοι. Προσούσης τοίνυν τοῖς εἰρημένοις καὶ τῇ περὶ τὸν βίον ἡμῶν ιδιότητι, οὐδὲν ἦν ἐν τοῖς παλαιοῖς

confidebam, ut omnium primos Vespasianum et Titum in eo bello imperatores mihi testes facere voluerim. Primum namque illis obtuli libros; et post illos multis quidem Romanorum qui bello interfuere: plurimis etiam nostratum eos vendidi, viris Græcæ eruditionis non ignaris; in quibus erat Julius Archelaus, Herodes morum gravitate spectatissimus, et rex ipse Agrippa admiratione dignissimus. Isti igitur universi testimonium perhibuerunt quod veritatem accuratam præ me ferebam, non dissimulaturi aut tacituri, si quid factorum per ignorantiam aut per gratiam commissem aut prætermissem.

10. Quidam vero homines male feriat historiam meam calumniari conati sunt, tanquam ejusmodi esset ut adolescentibus in scholis ad ingenium exercendum proponi debeat ad accusationem incredibilem et calumniam, quum oporteat illud sciri, quod eum deceat qui se polliceatur rerum veritatem aliis traditurum, ipsum prius exacte eas nosse, aut quod adfuerit quum gererentur, aut quod ex gnaris eas didicerit. Id quod ego in utroque opere me fecisse existimo. Antiquitatis namque libros, sicuti dixi, ex voluminibus sacris interpretatus sum, quum essem genere sacerdos, et a philosophia in scriptis istis comprehensa non alienus: historiam vero belli conscripsi, ut qui ipse res quidem multas gesserim, plurimas vero ipse viderim, et eorum quæ dicta vel gesta erant nihil prorsus ignorarim. Quomodo ergo non procaces isti existimarentur, qui mecum de veritate contendere aggressi sunt? qui licet imperatorum commentarios se legisse dicant, non tamen nostrorum qui illis adversabantur rebus interessant.

11. Et de istis quidem necessariam feci digressionem, significare volens facultatem eorum, qui historiam scribere promittunt: atque abunde me declaratum reliquisse arbitror quod rerum vetustarum memoriam scriptis consignare magis in usu sit apud barbaros quam apud Græcos. Volo igitur inprimis eos paucis redarguere, qui nostrum statum recentem esse contendunt, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi, memorarint scriptores Græci: deinde testimonia antiquitatis ex aliorum scriptis afferam, et eos qui nostræ genti maledixerunt, nulla prorsus cum ratione nobis maledicere ostendam.

12. Quod ad nos attinet, terram habitamus quæ neque mari vicina est, neque negotiationibus gaudemus, neque earum causa nobis consuetudo cum aliis gentibus est: sed sunt urbes quidem nostræ procul a mari sitæ; ipsi autem nos regionem bonam incolentes, hanc cum labore exercemus: maxime vero omnium liberis educandis studentes et legum custodiæ, ut qui pietatem ad illas exactam opus totius vitæ maxime necessarium fererimus. Quum igitur ad ea quæ dicta sunt accedat etiam vivendi ratio propria, nihil erat priscis temporibus quod faceret nobis

χρόνους τὸ ποιοῦν πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἡμῖν ἐπιμιζίν,
 ὥστερ Αἰγυπτίους μὲν τὰ παρ' αὐτῶν ἐξαγομαίᾳ καὶ
 πρὸς αὐτοὺς εἰσαγόμενα, τοῖς δὲ τὴν παράλιον τῆς
 Φοινίκης κατοικοῦσιν ἢ περὶ τὰς καπηλείας καὶ τὰς
 5 ἐμπορίας σπουδῇ διὰ τὸ φιλοχρηματεῖν. Οὐ μὴν
 οὐδὲ πρὸς ληστείας ὥστερ ἄλλοι τινὲς ἢ τὸ πλέον ἔχουν
 ἀξιοῦν πολεμοῦντες ἐπάραψαν ἡμῶν οἱ πατέρες, καί-
 τοι πολλὰς τῆς χώρας ἐχούσης μυριάδας ἀνδρῶν οὐκ
 ἀτόλμων. Διὰ τοῦτο Φοινίκης μὲν αὐτοὶ κατ' ἐμπο-
 10 ρίαν τοῖς Ἑλλήσιν ἐπισπλέοντες εὐθὺς ἐγνώσθησαν,
 καὶ δι' ἐκείνων Αἰγύπτιοι, καὶ πάντες ἀπ' ὧν τὸν φόρ-
 τον εἰς τοὺς Ἑλληνας διεκόμενον, μεγάλα πελάγη
 διαίροντες. Μῆδοι δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Πέρσαι φανε-
 ροὶ κατέστησαν τῆς Ἀσίας ἐπάρξαντες, οἱ δὲ καὶ μέχρι
 15 τῆς ἐτέρας ἡπείρου Πέρσαι στρατεύσαντες· Ὁρᾶν δὲ
 διὰ γειτονίαν, καὶ τὸ Σκυθικὸν ἀπὸ τῶν εἰς τὸν Πόντον
 ἐγνώσθη πλεόντων· ὅπως γὰρ ἅπαντες οἱ παρὰ τὴν
 θάλατταν, καὶ τὴν πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς καὶ πρὸς τὴν
 ἐσπέριον κατοικοῦντες, τοῖς συγγράφειν τι βουλομένοις
 20 γνωριμώτεροι κατέστησαν. Οἱ δὲ ταύτης ἀνωτέρω
 τὰς οἰκίσεις ἔχοντες ἐπιπλείστον ἡγνοήθησαν. Καὶ
 τοῦτο φαίνεται καὶ περὶ τὴν Εὐρώπην συμβεβηκός,
 ὅπου γε τῆς Ῥωμαίων πόλεως, τοιαύτην ἐκ μακροῦ
 δύναμιν κεκτημένης, καὶ τοιαύτας πράξεις κατορθούσης
 25 πολεμικᾶς, οὐθ' ὁ Πρόδοτος οὐθ' ὁ Θουκυδίδης οὔτε
 τῶν ἄμα τούτοις γενομένων οὐδὲ εἰς ἐμνημόνευκεν,
 ἀλλ' ὁφέ ποτε καὶ μόλις αὐτῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας ἢ
 γνῶσις διεξῆλθον. Περὶ μὲν γὰρ Γαλατῶν τε καὶ
 Ἰβήρων οὕτως ἡγνοήσαν οἱ δοκοῦντες ἀκριβεστάτοι
 30 συγγραφεῖς, ὧν ἐστὶν Ἐφορος, ὥστε πόλιν οἰεταὶ μίαν
 εἶναι τοὺς Ἰβήρας, τοὺς τοσοῦτο μέρος τῆς ἐσπερίου
 γῆς κατοικοῦντας· καὶ τὰ μῆτε γενομένα παρ' αὐτοῖς
 ἔτη μῆτε λεγόμενα γράφειν, ὡς ἑκείνων αὐτοῖς χρω-
 μένων, ἐτόλμησαν. Αἴτιον δὲ τοῦ μὲν μὴ γινώσκειν
 35 τὰ λήθεις τὸ λίαν ἀνεπίμικτον, τοῦ δὲ γράφειν ψευδῇ τὸ
 βούλεσθαι δοκεῖν τι πλέον τῶν ἄλλων ἱστορεῖν. Πῶς
 οὖν ἐτι θαυμάζειν προσήκειν, εἰ μὴδὲ τὸ ἡμέτερον ἔθνος
 πολλοῖς ἐγινώσκετο, μὴδὲ τῆς ἐν τοῖς συγγράμμασι
 μνήμης ἀφορμὴν παρέσχεεν, οὕτω μὲν ἀπωχισμένον
 40 τῆς θαλάσσης, οὕτω δὲ βιοτεύειν προηρημένον;
 ιγ'. Φέρε τοίνυν ἡμᾶς ἀξιοῦν τεκμηρίω χρῆσασθαι
 περὶ τῶν Ἑλλήνων ὅτι μὴ παλαιόν ἐστιν αὐτῶν τὸ γε-
 νος τῇ μὴδὲν ἐν ταῖς ἡμετέραις ἀναγραφαῖς περὶ αὐ-
 τῶν εἰρησθαι. Ἄρ' οὐχὶ πάντως ἂν κατεγέλων, αὐτὰς,
 45 οἶμαι, τὰς ὑπ' ἐμοῦ νῦν εἰρημένους κομίζοντες αἰτίας,
 καὶ μάρτυρας ἂν τοὺς πλησιοχώρους παρείχοντο τῆς
 αὐτῶν ἀρχαιοσύνης; Κἀγὼ τοίνυν πειράσομαι τοῦτο
 ποιεῖν. Αἰγυπτίους γὰρ καὶ Φοινίξιν μάλιστα δὴ
 χρήσομαι μάρτυσιν, οὐκ ἂν τινος ὡς ψευδῇ τὴν μαρτυ-
 50 ρίαν διαβάλλειν δυνήεντος. Φαίνονται γὰρ καὶ δὴ
 μάλιστα πρὸς ἡμᾶς δυσμενῶς διατεθέντες κοινῇ μὲν
 ἅπαντες Αἰγύπτιοι, Φοινίκων δὲ Τύριοι. Περὶ μὲν-
 τοι Χαλδαίων οὐκέτι δυνάμην ἂν ταυτοῦ τοῦτο λέγειν,
 ἐπεὶ καὶ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγοὶ καθεστήκασι καὶ

commercium cum Græcis, sicut Ægyptiis mercimonia, ex
 rebus quæ importarentur aut exportarentur; et Phœnicibus
 oram maritimam accolentibus, cauponandi et negotiandi
 studium ex amore pecuniæ. Sed neque ad latrocinia,
 sicut alii quidam, aut plus habendi studium, bellum
 exercendo conversi sunt patres nostri, licet regio in illis
 virorum strenuorum myriadibus abundaret. Quo factum
 ut Phœnices negotiationis ergo ad Græcos navigantes sta-
 tim cogniti fuerint, et per illos Ægyptii, dein omnes a qui-
 bus ad Græcos onera perferebant, immensa maria per-
 transeuntes. Medi vero postea atque Persæ illis innotue-
 runt postquam Asiæ imperarunt, Persæque, quum usque ad
 alteram continentem expeditiones fecissent; Thracæ autem
 propter vicinitatem, et Scythæ ab iis qui in Pontum navi-
 gant cogniti sunt: atque in universum omnes, ad mare vel
 Orientale vel Hesperium habitantes, in eorum notitiam
 facilius venerunt, quibus in animo fuit historiæ aliquid
 scribere. Superiora vero incolentes et procul a mari
 maximam in partem ignorati erant. Hoc idem et iis con-
 tigit qui in Europa habitant: siquidem Romanorum ur-
 bis, in tantam potentiam jam inde olim erectæ, et tantas
 res bellicas prospere gerentis, neque Herodotus neque
 Thucydides quoquo modo meminerunt, nec omnino aliis
 eorum æqualis scriptor, sed sero et vix tandem eorum
 nomen in Græcia auditum. Gallorum etiam et Hispanorum
 res usque adeo ignotæ iis fuerunt qui accuratissimi scripto-
 res fuisse perhibentur, in quibus est Ephorus, ut Iberos
 unam civitatem esse existimaverit, quum tam late in Oc-
 cidentem fines eorum pateant: et ritus eorum, qui nec fue-
 runt nec fuisse unquam dicti sunt, scribere, tanquam ita
 illis uterentur, non dubitarunt. Causa vero earum quidem
 rerum ignorantie fuit, quod illi secum ipsi viverent com-
 mercia aliarum gentium aversantes; scriptorum vero men-
 dacii, quod volebant illi quippiam ultra alios memorie
 mandasse videri. Quomodo ergo mirari convenit, si ne-
 que nostra gens plurimis erat nota, neque ad scribendum
 de se aliquam suppediavit occasionem, tam longo scilicet
 intervallo disjuncta a mari, talibus vitæ institutis sese ac-
 commodans?

13. Pone igitur nos argumento uti velle Græcorum,
 quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in libris
 nostris de iis dictum reperiatur. Nonne omnino nos risu
 exciperent, ipsas, ut arbitror, a me nunc allatas proferentes
 causas, et testes e vicinis regionibus adducerent antiqui-
 tatis suæ? Igitur et ego hoc conabor efficere. Ægyptiis enim
 et Phœnicibus præcipue testibus utar, quum nemo eorum
 testimonio tanquam falso detrahare potuerit. Videntur
 enim et maxime in nos iniqui, communiter quidem omnes
 Ægyptii, Phœnicum vero Tyrii. De Chaldaicis autem ne-
 quaquam hoc idem dicere potero, quoniam et generis no-
 stri principes exstiterunt, et propter cognationem in histo-

διὰ τὴν συγγένειαν ἐν ταῖς αὐτῶν ἀναγραφαῖς Ἰουδαίων μνημονεύουσιν. Ὅταν δὲ τὰς περὶ τούτων πίστει παρὰ σῶ, τότε καὶ τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ἀποφανῶ τοὺς μνήμην Ἰουδαίων πεποικηκότας, ἵνα μὴ δὲ ταύτην ἐπὶ τὴν πρόφασιν οἱ βασκαίνοντες ἔχωσι τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀντιλογίας.

ιδ'. Ἀρξομαι δὴ πρῶτον ἀπὸ τῶν παρ' Αἰγυπτίων γραμμάτων. Αὐτὰ μὲν οὖν οὐχ οἶόντε παρατίθεσθαι κακείνων· Μανεθὼν δ' ἦν τὸ γένος ἀνὴρ Αἰγύπτιος, τῆς Ἑλληνικῆς μετεσχηκῶς παιδείας, ὡς δηλὸς ἐστὶ· γέγραφε γὰρ Ἑλλάδι φωνῇ τὴν πάτριον ἱστορίαν, ἐκ τε τῶν ἱερῶν, ὡς φησιν αὐτὸς, μεταφράσας καὶ πολλὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐλέγχει τῶν Αἰγυπτιακῶν ὑπ' ἀγνοίας ἐψευσμένον. Αὐτὸς δὴ τοῖνον ὁ Μανεθὼν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Αἰγυπτιακῶν ταῦτα περὶ ἡμῶν γράφει (παραθήσομαι δὲ τὴν λέξιν αὐτοῦ, καθάπερ αὐτὸν ἐκεῖνον παραγαγὼν μάρτυρα)· « Ἐγένετο βασιλεὺς ἡμῖν, Τίμακος ὄνομα· ἐπὶ τούτου οὐκ οἶδ' ὅπως ὁ Θεὸς ἀντέπνευσε, καὶ παραδόξως ἐκ τῶν πρὸς ἀνατολὴν μερῶν, ἄνθρωποι τὸ γένος ἀσσημοί, καταθαρήσαντες ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν, καὶ βραδίως ἀμαχητὶ ταύτην κατὰ κράτος εἶλον. Καὶ τοὺς ἡγεμονεύσαντας ἐν αὐτῇ χειρωσάμενοι τὸ λοιπὸν τὰς τε πόλεις ὡμῶς ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν κατέσκαψαν· πᾶσι δὲ τοῖς ἐπιχωρίοις ἐχθρότατά πως ἐχρήσαντο, τοὺς μὲν σφάζοντες, τῶν δὲ καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναῖκας εἰς δουλείαν ἄγοντες. Πέρας δὲ καὶ βασιλέα ἕνα ἐξ αὐτῶν ἐποίησαν, ᾧ ὄνομα ἦν Σάλατις. Καὶ οὗτος ἐν τῇ Μέμφιδι κατεγίνετο, τὴν τε ἄνω καὶ κάτω χώραν δασμολογῶν καὶ φρουρὰν ἐν τοῖς ἐπιτηδείοις· τάτοις καταλείπων τόποις. Μάλιστα δὲ καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὴν ἡσφαλίσατο μέρη, προσορώμενος Ἀσσυρίων, τότε μεῖζον ἰσχυρόντων, ἐσομένην ἐπιθυμίαν τῆς αὐτῆς βασιλείας ἐφόδου. Εὐρὺν δὲ ἐν νομῷ τῇ Σαίτῃ πόλιν ἐπικαιροτάτην, κειμένην μὲν πρὸς ἀνατολὴν τοῦ Βουδαστίτου ποταμοῦ, καλουμένην δ' ἀπὸ τινος ἀρχαίας θεολογίας Αὐαριν, ταύτην ἐκτίσεν καὶ τοῖς τεύχεσιν ὀχυρωτάτην ἐποίησεν, ἐνοικίσας αὐτῇ καὶ πλῆθος ὀπλιτῶν εἰς ἑξοσι καὶ τέσσαρας μυριάδας ἀνδρῶν πρὸς φυλακὴν. Ἐνθάδε κατὰ θέρειαν ἤρχετο, τὰ μὲν σιτομετρῶν καὶ μισθοφορίαν παρεχόμενος, τὰ δὲ καὶ ταῖς ἐξοπλισταῖς πρὸς φόβον τῶν ἐξωθεν ἐπιμελῶς γυμνάζων. Ἀρξας δ' ἐννεακαίδεκα ἔτη τὸν βίον ἐτελεύτησεν. Μετὰ τοῦτον δὲ ἕτερος ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ τετταράχοντα ἔτη, καλούμενος Βηρών. Μεθ' οὗ ἄλλος Ἀπαχνάς, ἐξ καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ μῆνας ἑπτὰ. Ἐπειτα δὲ καὶ Ἀποφίς ἐν καὶ ἐξήκοντα, καὶ Ἰανίας πεντήκοντα καὶ μῆνα ἕνα. Ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ Ἀσσις ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα καὶ μῆνας δύο. Καὶ οὗτοι μὲν ἐξ ἐν αὐτοῖς ἐγενήθησαν πρῶτοι ἄρχοντες, πολεμοῦντες αἰεὶ καὶ ποθοῦντες μάλλον τῆς Αἰγύπτου ἐξῆραι τὴν ῥίξιν. Ἐκαλεῖτο δὲ τὸ σὺμπαν αὐτῶν ἔθνος ὙΚΣΩΣ, αὐτοῦ δὲ ἐστὶ βασιλεῖς ποιμένες· τὸ γὰρ ὙΚ καθ'

riis suis Judæorum meminerunt. Quum vero de istis probatione afferam, tunc etiam Græcorum historicos memorabo qui Judæorum mentionem fecere, ne quis ex invidia et detrectatione hujusmodi occasionem arripiat nobis contradicendi.

14. Initium jam faciam ab Ægyptiorum literis. Ipsas quidem eorum literas ut proferam fieri non potest: Manetho autem genere fuit Ægyptius, vir Græcam eruditionem assequutus, uti ex eo intelligitur, quod Græce patriam historiam scripserit, eam, ut ipse profitetur, e sacris interpretatus libris; qui etiam Herodotum in multis convincit de rebus Ægyptiacis per ignorantiam mentitum. Ille certe Manetho historiarum Ægyptiarum secundo ita de nobis scribit (ejus quippe verba proferre libet, ut qui ipsum pro teste producā.) « Regem olim habuimus Timaum, « cujus tempore, quum nobis Deus nescio quo pacto esset « iratior, ex partibus orientalibus homines ignobili genere, « audacia sumpta repentinum hanc in regionem impetum « fecerunt, eamque facile ac sine pugna subegerunt: atque « principibus ejus in suam potestatem redactis, de cetero « et civitates crudeliter incenderunt, et deorum templa « everterunt; porroque in omnes indigenas inimicissime « se gesserunt, alios quidem perimentes, aliorum vero et « liberos et conjuges in servitutem agentes. Tandem vero « unum ex illis regem crearunt, cui nomen Salatis. Atque « hic in Memphide versabatur, provinciam superiorem et « inferiorem tributariam faciens, præsidiaque in locis opportunissimis relinquens. Maxime vero partes munivit orientales, prospiciens Assyriis, tunc aliis potentioribus, futuram cupiditatem invadendi illud ipsum regnum. Quum autem nactus esset in Saite nomo civitatem opportunissimam ad orientem fluvii Bubastitæ sitam, quæ ab aliquo antiquæ theologiæ Auaris appellabatur, et ipsam ædificavit et muris firmissimis communivit, postquam illic collocaverat ad custodiam ejus armorum multitudinem usque ad ccxl millia virorum. Illuc veniebat ætatis tempore, tam ut frumenta meteret et conductiis mercedem solveret, quam ut armatos ad terrorem extraneorum diligenter exerceret. Quum autem regnasset annis xix, vitam finivit. Post hunc etiam regnavit alter annis xlv, Beon nomine. Post quem alius Apachnas nomine, annis xxxvi et mensibus vii. Dein etiam Apophis lxi, et Janias l et mense uno. Post omnes autem Assis annis xlix et mensibus ii. Et isti quidem sex inter eos fuere primi principes, bellum semper gerentes, et maxime Ægyptum radicitus exstinguere cupientes. « Vocabatur autem gens universa Hycsos, id est reges pastores: Hyc enim in sacra lingua regem sonat, Sos

« ἱερὰν γλῶσσαν βασιλέα σημαίνει, τὸ δὲ ΣΩΣ ποι-
 « μὴν ἔστι καὶ ποιμένες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον,
 « καὶ οὕτω συντιθέμενον γίνεται ὙΚΣΩΣ. Τινὲς δὲ
 « λέγουσιν αὐτοὺς Ἀραβας εἶναι. » Ἐν δ' ἄλλῳ ἀντι-
 5 γράφῳ οὐ βασιλεῖς σημαίνεσθαι διὰ τῆς τοῦ ὙΚ προσ-
 « ηγορίας, ἀλλὰ τούναντίον αἰχμαλώτους δηλοῦσθαι ποι-
 « μένας· τὸ γὰρ ὙΚ πάλιν Αἰγυπτιστὶ καὶ τὸ ἈΚ
 « δασυνόμενον αἰχμαλώτους ῥητῶς μηνύει. Καὶ τοῦτο μάλ-
 « λον πιθανώτερον μοι φαίνεται καὶ παλαιᾶς ἱστορίας ἐχό-
 10 μενον. » Τούτους δὲ τοὺς προκατανομασμένους βασι-
 « λέας τοὺς τῶν ποιμένων καλουμένων καὶ τοὺς ἐξ αὐ-
 « τῶν γενομένων κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου φησὶν ἔτη
 « πρὸς τοῖς πεντακοσίοις ἑνδεκα. Μετὰ ταῦτα δὲ τῶν
 « ἐκ τῆς Θηβαΐδος καὶ τῆς ἄλλης Αἰγύπτου βασιλέων
 15 « γενέσθαι φησὶν ἐπὶ τοὺς ποιμένας ἐπανάστασιν, καὶ
 « πόλεμον αὐτοῖς συρραγῆναι μέγαν καὶ πολυχρό-
 « νιον. Ἐπὶ δὲ βασιλέως, ᾧ ὄνομα εἶναι Ἀλίσφρα-
 « γμουθῶσις, ἡττωμένους φησὶ τοὺς ποιμένας ὑπ' αὐτοῦ
 « ἐκ τῆς ἄλλης Αἰγύπτου πάσης ἐκπεσεῖν, κατα-
 20 « κλεισθῆναι δ' εἰς τόπον, ἀρουρῶν ἔχοντα μυρίων τὴν
 « περίμετρον. Αὐαριν ὄνομα τῷ τόπῳ. Τούτων φησὶν δ'
 « Μανεθὼν ἅπαντα τεῖχει τε μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ περι-
 « βαλεῖν τοὺς ποιμένας, ὅπως τὴν τε κτῆσιν ἅπασαν
 « ἔχωσιν ἐν ὄχυρῳ καὶ τὴν λείαν τὴν ἑαυτῶν. Τὸν δὲ
 25 « Ἀλίσφραγμουθῶσις υἱὸν Θούμμουσιν ἐπιχειρῆσαι μὲν
 « αὐτοὺς διὰ πολιορκίας εἰλεῖν κατὰ κράτος, ὁκτῶ καὶ
 « τεσσαράκοντα μυριάσι προσεδρεύσαντα τοῖς τεύχεσιν·
 « ἐπεὶ δὲ τῆς πολιορκίας ἀπέγνω, ποιήσασθαι συμβά-
 « σεις, ἵνα τὴν Αἴγυπτον ἐκλιπόντες ὅποι βούλονται
 30 « πάντες ἀδελφεὶς ἀπέλθωσι. Τοὺς δὲ ἐπὶ ταῖς ὁμο-
 « λογαῖς πανοικεσίᾳ μετὰ τῶν κτῆσεων οὐκ ἐλάττους
 « μυριάδων ὄντας εἴκοσι καὶ τεσσαράκοντα ἀπὸ τῆς Αἰγύ-
 « πτου τὴν ἔρημον εἰς Συρίαν ὁδοιπορῆσαι. Φοβου-
 « μένους δὲ τὴν Ἀσσυρίων δυναστείαν (τότε γὰρ
 35 « ἔκεινους τῆς Ἀσίας κρατεῖν), ἐν τῇ νῦν Ἰουδαίᾳ κα-
 « λουμένη πόλιν οἰκοδομησάμενους τοσαύταις μυριάσιν
 « ἀνθρώπων ἀρκέσουσαν, Ἱεροσόλυμα ταύτην ὀνομά-
 «σαι. » Ἐν ἄλλῃ δὲ τινὶ βίβλῳ τῶν Αἰγυπτιακῶν Μανεθὼν
 « τοῦτό φησιν ἔθνος τοὺς καλουμένους ποιμένας αἰχμαλώ-
 40 « τους ἐν ταῖς ἱεραῖς αὐτῶν βίβλοις γεγράφθαι, λέγων
 « ὁρθῶς. Καὶ γὰρ τοῖς ἀνωτάτω προγόνοις ἡμῶν τὸ
 « ποιμαίνειν πάτριον ἦν, καὶ νομαδικὸν ἔχοντες τὸν βίον
 « οὕτως ἐκαλοῦντο ποιμένες. Αἰχμαλῶτοί τε πάλιν
 « οὐκ ἀλόγως ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀνεγράφησαν, ἐπειδὴ
 45 « περὶ δὲ πρόγονος ἡμῶν Ἰώσηπος ἑαυτὸν ἔφη πρὸς τὸν
 « βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων αἰχμαλῶτον εἶναι, καὶ τοὺς
 « ἀδελφοὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ὕστερον μετεπέμψατο, τοῦ
 « βασιλέως ἐπιτρέψαντος. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν
 « ἄλλοις ποιήσομαι τὴν ἐξέτασιν ἀκριβεστέραν.
 50 « ἰε'. Νυνὶ δὲ τῆς ἀρχαιότητος ταύτης παρατίθεμαι
 « τοὺς Αἰγυπτίους μάρτυρας. Πάλιν οὖν τὰ τοῦ Μανε-
 « θῶνους πῶς ἔχει πρὸς τὴν τῶν χρόνων τάξιν ὑπογράφω.
 « Φησὶ δὲ οὕτω· » Μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τὸν
 « λαὸν τῶν ποιμένων εἰς Ἱεροσόλυμα δ' ἐκβλῶν αὐτοὺς

« vero pastorem et pastores secundum dialectum com-
 « munem, unde vox composita Hycsos. Sunt autem qui
 « Arabas illos existisse dicant. » In alio autem exem-
 plari nomine illo Hycsos non reges significari comperi, sed
 e diverso captivos pastores indicari. Hyc enim iterum
 Ægyptiaca lingua, et Hac cum aspiratione, captivos pro-
 prie nominatimque significat. Atque id mihi verisimilius
 videtur et magis cum antiqua historia censitens.
 « Prædictos autem reges pastorum nomine appellatos, illo-
 « rumque posteros Ægyptum in sua potestate habuisse
 « dicit annis circiter xi supra quingentos. Tum vero sus-
 « ceptam adversus pastores a Thebaidis ac reliquæ Ægypti
 « regibus expeditionem, bellumque grave ac diuturnum
 « inter ipsos conflatum fuisse. Sub rege autem cui Ali-
 « sphragmuthosis nomen erat, debellatos pastores illos, ac
 « reliqua Ægypto pulsos, unum in locum inclusos esse
 « tradit, cujus ambitus decem jugerum millia contineret.
 « Auaris locus ille dicebatur. Hunc Manetho dicit uni-
 « versum a pastoribus ingenti validoque muro septum ac
 « munitum, ut quicquid sibi fortunarum esset ac prædæ
 « id omne tutum ac securum habere possent. At vero
 « Alisphragmuthoseos filium Thummosin cccclxxx millium
 « hominum exercitu muros obsedis, atque ipsos per
 « vim expugnare conatum illum quidem, sed, obsidionis
 « exitu desperato, cum lisdem ea conditione pepigi, ut,
 « Ægypto relicta, omnes quocunque vellent sine ullo suo
 « detrimento commigrarent. Eos igitur cum universis fa-
 « miliis atque omni possessione sua, uti per ictum fœdus
 « poterant, haud pauciores cccxl millibus ab Ægypto per
 « solitudinem in Syriam tetendisse. Quod autem sibi ab
 « Assyriorum principatu metuerent (tum enim illos Asiam
 « tenuisse), in ea quam hodie Judæam appellamus regione
 « urbem ædificasse, quæ tot hominum millia caperet,
 « eandemque Hierosolyma nominasse. » In alio vero quo-
 dam de rebus Ægyptiacis libro Manetho dicit, « hanc gen-
 tem pastores appellatam, captivos in sacris suorum libris
 haberi; » idque recte. Nam antiquis progenitoribus nostris
 patrium erat greges pascere: et pascualem agentes vitam,
 inde pastores vocabantur. Rursusque captivi non temere
 in Ægyptiorum libris dicti sunt, quoniam progenitor noster
 Josephus dixit ad Ægyptiorum regem, se captivum esse,
 et postea fratres in Ægyptum evocavit regis permissu. Sed
 de istis quidem alibi inquisitionem faciam diligentiores.

15. Nunc autem hujus antiquitatis testes produco
 Ægyptios. Itaque rursus ea quæ tradidit Manetho, ad
 quod tempus referantur, subjiciam. Sic enim ait: « Post-
 « quam ex Ægypto egressus est Pastorum populus ad Hie-
 « rosolyma, qui illos ex Ægypto pepulit rex Tethmosis,

« ἐξ Αἰγύπτου βασιλεὺς Τέθμωσις, ἐβασίλευσε μετὰ
 « ταῦτα ἔτη εἴκοσι πέντε καὶ μῆνας τέσσαρας, καὶ
 « ἐτελεύτησε, καὶ παρέλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ υἱὸς
 « Χέβρων ἔτη τρισκαίδεκα. Μεθ' οὗ Ἀμένωρις εἴκοσι
 6 « καὶ μῆνας ἑπτὰ. Τοῦ δὲ ἀδελφῆ Ἀμεσσις εἴκοσι ἑν
 « καὶ μῆνας ἑννέα. Τῆς δὲ Μήφρης δώδεκα καὶ μῆνας
 « ἑννέα. Τοῦ δὲ Μηφραμούθωσις εἴκοσι πέντε καὶ
 « μῆνας δέκα. Τοῦ δὲ Θμῶσις ἑννέα καὶ μῆνας ὀκτώ.
 10 « Τοῦ δ' Ἀμένωρις τριάκοντα καὶ μῆνας δέκα. Τοῦ
 « Ὀρος τριάκοντα ἕξ καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δὲ θυ-
 « γάτρης Ἀκεγχρής δώδεκα καὶ μῆνα ἕνα. Τῆς δὲ Ῥά-
 « θωτις ἀδελφὸς ἑννέα. Τοῦ δὲ Ἀκεγχρής δώδεκα
 « καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δ' Ἀκεγχρής ἕτερος δώδεκα
 « καὶ μῆνας τρεῖς. Τοῦ δὲ Ἀρμαῖς τέσσαρα καὶ μῆνα
 15 « ἕνα. Τοῦ δὲ Ῥαμέσσης ἑν καὶ μῆνας τέσσαρας.
 « Τοῦ δὲ Ἀρμέσσης Μιαμοῦ ἐξήκοντα ἕξ καὶ μῆνας
 « δύο. Τοῦ δὲ Ἀμένωρις δέκα καὶ ἑννέα καὶ μῆνας
 « ἕξ. Τοῦ δὲ Σέθωσις, καὶ Ῥαμέσσης, ἱππικὴν καὶ
 « ναυτικὴν ἔχον δύναμι. Οὗτος τὸν μὲν ἀδελφόν
 20 « Ἀρμαῖν ἐπίτροπον τῆς Αἰγύπτου κατέστησε, καὶ
 « πᾶσαν μὲν αὐτῷ τὴν ἄλλην βασιλικὴν περιέθηκεν
 « ἐξουσίαν, μόνον δὲ ἐνετείλατο διάδημα μὴ φορεῖν,
 « μηδὲ τὴν βασιλῖδα μητέρα τε τῶν τέκνων ἀδικεῖν,
 « ἀπέχεσθαι δὲ καὶ τῶν ἄλλων βασιλικῶν παλλακίδων.
 25 « Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην καὶ πάλιν Ἀσου-
 « ρίους τε καὶ Μήδους στρατεύσας, ἅπαντας, τοὺς μὲν
 « δόρατι, τοὺς δὲ ἀμαχητὶ, φόβῳ δὲ τῆς πολλῆς ду-
 « νάμεως, ὑποχειρίους ἐλαβε. Καὶ μέγα φρονήσας
 « ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις, ἐτι καὶ θαρσαλέωτερον ἐπορεύετο,
 30 « τὰς πρὸς ἀνατολὰς πόλεις τε καὶ χώρας καταστρεφό-
 « μενος. Χρόνου τε ἱκανοῦ γεγονότος, Ἀρμαῖς ὁ κα-
 « ταλειφθεὶς ἐν Αἰγύπτῳ πάντα τοῦ μπαλιν οἷς ἀδελφὸς
 « παρήνει μὴ ποιεῖν ἀδελῶς ἐπραττεν· καὶ γὰρ τὴν
 « βασιλῖδα βιαίως ἔσχε, καὶ ταῖς ἄλλαις παλλακίσιν
 35 « ἀπειθῶς διετέλει· χρώμενος· πειθόμενος δὲ ὑπὸ τῶν
 « φίλων διάδημα ἐφόρει, καὶ ἀντήρε τῷ ἀδελφῷ. Ὁ
 « δὲ τεταγμένος ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῆς Αἰγύπτου γράψας
 « βιβλίον ἐπέμψεν τῷ Σελώσει, δηλῶν αὐτῷ πάντα,
 « καὶ ὅτι ἀντήρεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀρμαῖς. Παρα-
 40 « γρήμα οὖν ὑπέστρεψεν εἰς Πηλούσιον, καὶ ἐκράτησε
 « τῆς ἰδίας βασιλείας. Ἡ δὲ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ
 « αὐτοῦ ὀνόματος Αἰγυπτος. Λέγει γὰρ ὅτι ὁ μὲν
 « Σέθωσις ἐκαλεῖτο Αἰγυπτος, Ἀρμαῖς δὲ ὁ ἀδελφὸς
 « αὐτοῦ Δαναός. »
 45 « 15. Ταῦτα μὲν ὁ Μανέθων. Δῆλον δὲ ἐστὶν ἐκ τῶν
 « εἰρημένων ἐτῶν τοῦ χρόνου συλλογισθέντος ὅτι οἱ κα-
 « λούμενοι ποιμένες, ἡμέτεροι δὲ πρόγονοι, τρισὶ καὶ
 « ἐνετήκοντα καὶ τριακοσίοις πρόσθεν ἔτεσιν ἐκ τῆς Αἰ-
 « γύπτου ἀπαλλαγέντες τὴν χώραν ταύτην ἐπώκησαν ἢ
 50 « Δαναὸν εἰς Ἄργος ἀφικέσθαι. Καίτοι τοῦτον ἀρχαιό-
 « τατον Ἀργεῖοι νομίζουσι. Δύο τοίνυν ὁ Μανέθων ἡμῖν
 « τὰ μέγιστα μεμαρτύρηκεν ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίους
 « γραμμάτων· πρῶτον μὲν τὴν ἐτέρωθεν ἀφίξιν εἰς Αἰγυ-
 « πτον, ἔπειτα δὲ τὴν ἐκεῖθεν ἀπαλλαγὴν, οὕτως ἀρ-

« postea regnavit annis viginti et quinque, et mensibus
 « quattuor, et defunctus est : regnumque accepit filius
 « ejus Chebron, regnans annos tredecim. Post quem Ame-
 « nophis, annis viginti et mensibus vii. Hujus autem soror
 « Amessis, annis xxi et mensibus ix. Post hanc Mephres
 « annis xii et mensibus ix. Post hunc Mephramuthosis
 « annis xxv et mensibus x. Post eum Thmosis annis ix et
 « mensibus viii. Post eum Amenophis annis xxx et mensi-
 « bus x. Post eum Orus annis xxxvi et mensibus v. Hujus
 « autem filia Acenchres annis xii et mense i. Post eam fra-
 « ter Rathotis annis ix. Post hunc Acencheres annis xii et
 « mensibus v. Post hunc Acencheres alter annis xii et
 « mensibus iii. Post hunc Armais annis iv et mense i. Post
 « hunc Ramesses anno i et mensibus iv. Post hunc Armes-
 « ses Miammi annis lxi et mensibus ii. Post hunc Ameno-
 « phis annis xix et mensibus vi. Post hunc Sethosis, et
 « Ramesses, qui plurimas copias habuit equestres et nava-
 « les. Hic fratrem quidem Armain procuratorem Ægypti
 « constituit, et reliquam ei omnem regalem contulit potesta-
 « tem, tantummodo autem ei injunxit ne coronam gesta-
 « ret, neque reginam matremque liberorum injuria affice-
 « ret, insuperque ut abstineret ab ceteris regalibus concubi-
 « nis. Ipse vero in Cyprum et Phœnicen, rursusque in
 « Assyrios et Medos expeditione suscepta, universos, alios
 « quidem ferro, alios vero sine pugna magnæ suæ potesta-
 « tis terrore sibi subjugavit : atque prospero rerum suc-
 « cessu valde elatus, aliquanto audacius progrediebatur,
 « orientales urbes et provincias subvertendo. Quod tempus
 « quum in longum protraheretur, Armais, qui in Ægypto
 « fuerat relictus, omnia contra quam frater monuerat ne
 « faceret, sine timore faciebat : nam et reginæ vim inferebat,
 « ceterisque concubinibus ad libitum misceri non cessabat :
 « persuasusque ab amicis corona utebatur, et contra fratrem
 « insurgabat. Is vero qui constitutus erat super sacra Ægy-
 « ptica, codicillos Sethosi misit, eum de omnibus certiorum
 « faciens, quodque frater ipsius Armais contra eum bellum
 « moveret. Illico igitur Pelusium reversus est, et pro-
 « prium tenuit regnum. Provincia vero ex ejus nomine
 « appellata est Ægyptus. Dicit enim quod Sethosis qui-
 « dem Ægyptus vocabatur, Armais autem frater ejus Da-
 « naus. »

16. Atque hæc quidem Manetho. Ergo si tempus ad
 initam annorum istorum rationem exigemus, constabit
 omnino, quos Pastores ipsi vocabant, majores nostros, an-
 nis ante tribus et nonaginta supra trecentos, ubi ex Ægypto
 migrassent, regionem illam insedissee, quam Danaus Argos
 venisset, qui tamen ab Argivis pro antiquissimo celebratur.
 Ita duo nobis eaque sane præcipua, hoc Manethonis, quod
 Ægyptiarum literarum fidem sequitur, testimonio confecta
 sunt : alterum, eos in Ægyptum aliunde profectos esse ;
 alterum, indidem ipsos alio commigrasse, quod etiam po-

χαίαν τοῖς χρόνοις, ὡς ἐγγύς που προτερεῖν αὐτὴν τῶν Ἰλιακῶν ἔτισι χιλίοις. Ὑπὲρ ὧν δ' ὁ Μανέθων οὐκ ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις γραμμάτων, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὡμολόγηκεν, ἐκ τῶν ἀδεσπότης μυθολογουμένων προσ-
6 τέθεικεν, ὕστερον ἐξελέγξω κατὰ μέρος, ἀποδεικνύς τὴν ἀπίθανον αὐτοῦ ψευδολογίαν.

εἴ'. Βούλομαι τοῖνυν ἀπὸ τούτων ἔτι μετελθεῖν ἐπὶ τὰ παρὰ τοῖς Φοίνιξιν ἀναγεγραμμένα περὶ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ τὰς ἐξ ἐκείνων μαρτυρίας παρασχέιν. Ἔστι
10 τοῖνυν παρὰ Τυρίοις πολλῶν ἐτῶν γράμματα, δημοσία γεγραμμένα καὶ πεφυλαγμένα λίαν ἐπιμελῶς, περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς γενομένων καὶ πρὸς ἀλλήλους πραχθέντων μνήμης ἀξίων. Ἐν τούτοις γέγραπται ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ὠκοδομήθη ναὸς ὑπὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως,
15 ἔτεσι θάττον ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ τρισὶν καὶ μισὶν ἡμέταις τοῦ κτίσαι Τυρίους Καρχηδόνα, ἀνεγράφη δὲ παρ' ἐκείνοις ἡ τοῦ ναοῦ κατασκευὴ τοῦ παρ' ἡμῖν. Εἰρωμος γάρ ὁ τῶν Τυρίων βασιλεὺς φίλος ἦν τοῦ βασιλέως ἡμῶν Σολομῶνος, πατρικὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν
20 διαδεδεγμένος. Αὐτὸς οὖν συμφιλοτιμούμενος εἰς τὴν τοῦ κατασκευάσματος τῷ Σολομῶνι λαμπρότητα, χρυσίου μὲν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἔδωκε τάλαντα, τεμνὼν δὲ καλλίστην ὕλην ἐκ τοῦ ὄρους, ὃ καλεῖται Λίβανος, εἰς τὸν ὄροφον ἀπέστειλεν. Ἀντεδωρήσατο δὲ αὐτὸν ὁ Σο-
25 λομῶν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ γῇ κατὰ χώραν τῆς Γαλιλαίας τῇ Χαβουλὼν λεγομένη. Μάλιστα δὲ αὐτοὺς εἰς φιλίαν τῆς σοφίας συνῆγεν ἐπιθυμία· προβλήματα γὰρ ἀλλήλους ἀντεπέστελλον λύειν κελεύοντες, καὶ κρείττων ἐν τούτοις ἦν ὁ Σολομῶν καὶ
30 τᾶλλα σοφώτερος. Σώζονται δὲ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς Τυρίοις πολλὰ τῶν ἐπιστολῶν, ἃς ἐκείνους πρὸς ἀλλήλους ἔγραψαν. Ὅτι δ' οὐ λόγος ἐστὶν ὑπ' ἐμοῦ συγ-
35 κείμενος ὁ περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τυρίοις γραμμάτων παραθήσομαι μάρτυρα Δίον, ἄνδρα περὶ τὴν Φοινικὴν ἱστορίαν ἀκριβῆ γεγενῆνα πεπιστευμένον. Οὗτος τοῖνυν ἐν ταῖς περὶ Φοινικῶν ἱστορίαις γράφει τὸν τρόπον τοῦτον· « Ἀβιθαίου τελευτήσαντος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ
« Εἰρωμος ἐβασίλευσεν. Οὗτος τὰ πρὸς ἀνατολὰς
« μέρη τῆς πόλεως προσέχων, καὶ μείζον τὸ ἄστυ
40 « πεποίηκε, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τὸ ἱερὸν καθ' « ἑαυτὸ δὴ ἐν νήσῳ, γύσας τὸν μεταξὺ τόπον, συνῆψε
« τῇ πόλει, καὶ χρυσοῖς ἀναθήμασιν ἐκόσμησεν· ἀνα-
« θὰς δὲ εἰς τὸν Λίβανον ὑλοτόμησε πρὸς τὴν τῶν
« ναῶν κατασκευὴν. Τὸν δὲ τυραννούντα Ἱεροσολύ-
45 « μων Σολομῶνα πέμψαι φασὶ πρὸς τὸν Εἰρωμον αἰ-
« νίγματα καὶ παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ἀξιοῦν, τὸ δὲ μὴ δυ-
« νηθέντα διακρίναι τῷ λύσαντι χρήματα ἀποτίνειν.
« Ὁμολογήσαντα δὲ τὸν Εἰρωμον καὶ μὴ δυναθέντα
« λύσαι τὰ αἰνίγματα πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἐπι-
50 « ζῆμιον ἀναλῶσαι. Ἐῖτα δὴ Ἀβδημόνον τινα Τύριον
« ἄνδρα τὰ προτεθέντα λύσαι, καὶ αὐτὸν ἄλλα προβα-
« λείν· ἃ μὴ λύσαντα τὸν Σολομῶνα πολλὰ τῷ Εἰρωμῳ
« προσάποτίσαι χρήματα. » Δῖος μὲν οὕτω περὶ τῶν
προσειρημένων ἡμῖν μεμαρτύρηκεν.

sterius adeo vetustum, ut Trojana tempora annis prope mille antecederet. Ista vero quæ Manetho non ex literis Ægyptiacis, sed, sicut ipse professus est, ab incertis auctoribus memorata, adjecit, postea particulatim excutiam, ea mendacia esse ostendens sine verisimilitudine conficta.

17. Volo jam ab istis transire etiam ad ea, quæ apud Phœnices de nostro genere conscripta sunt; et in hanc rem testimonia ex illis asseram. Apud Tyrios sane literæ sunt a multis annis consignatæ publicis monumentis, et magna cum cura adservatæ, ad ea spectantes quæ memoria digna ab ipsis gesta erant et cum aliis intercesserant. In istis scriptum est, a Solomone rege Hierosolymis templum fuisse constructum, annis cxxiii et mensibus octo priusquam a Tyriis Carthago ædificaretur, atque in illis templi nostri instructio descripta legitur. Hiromus enim Tyriorum rex amicus erat nostri Solomonis, patris in amicitia cum eo inita successor. Is itaque suam Solomoni munificentiam exhibens ad claritatem fabricæ, auri quidem talenta centum et viginti donavit; quumque pulcherrimam silvam ex monte, cui nomen Libanus, excidisset, lignum ad tecti contignationem misit: Solomon vero donis et aliis quamplurimis eum remuneravit, et terra in Galilææ regione quæ Chabulon dicitur. Præcipue autem illos sapientiæ studium ad invicem constrinxit: problemata enim solvenda mutuo mittebant, et in his superior usquequaque erat Solomon, inque ceteris sapientia præstare visus est. Hactenus vero plures ex epistolis, quas illi ad se invicem scripserunt, apud Tyrios asservantur. Quod autem sermo de Tyriorum literis a me non fingitur, testem producam Dium, virum qui Phœnicum historiam accurate scripsisse creditur. Ille igitur in suis de Phœnicibus historiis in hunc modum scribit: « Abihato vivis erepto,
« filius ejus Hiromus regnavit. Hic partes urbis orientales
« aggere cinxit et ampliorem eam reddidit; et Olympii Jovis
« templum, ab omni vicinarum ædium strue sejunctum et
« in insula positum, aggere interjecto copulavit urbi, et
« aureis donariis exornavit, ascendensque in Libanum ma-
« teriam cecidit ad sanorum exstructionem. Regem autem
« Hierosolymorum Solomonem ad eum aiunt ænigmata
« misisse et ab eo alia repoposcisse ea lege, ut qui dissolvere
« non posset, dissolventi pecunias penderet. Quam con-
« ditionem quum Hiromus accepisset, nec resolvere amba-
« ges potuisset, multam ingentem pecuniarum pependisse.
« Tunc virum quendam Tyrium nomine Abdemonum exstli-
« tisse, qui problemata solveret aliaque invicem proponeret:
« quæ quum Solomon non solvisset, pecunias multas Hi-
« romo insuper rependisse. » Ita quidem Dius de iis quæ
supra diximus testatus est.

1 η'. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτω παραθήσομαι Μένανδρον τὸν
 Ἐφέσιον. Γέγραφε δὲ οὗτος τὰς ἐφ' ἑκάστου τῶν βασι-
 λεῶν πράξεις παρὰ τοῖς Ἑλλησι καὶ βαρβάροις γενομέ-
 νας, ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ἐπιχωρίων γραμμάτων σπου-
 5 δάσας τὴν ἱστορίαν μαθεῖν. Γράφων δὲ περὶ τῶν βα-
 σιλευκῶτων ἐν Τύρῳ, ἐπειτα γενομένος κατὰ τὸν
 Εἰρώμον, ταῦτα φησί· « Τελευτήσαντος δὲ Ἀβιδά-
 « λου, διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἰρώμος,
 « ὃς βιώσας ἔτη πενήνκοντα τρία ἐβασίλευσεν ἔτη
 10 « τριάκοντα τέσσαρα. Οὗτος ἔχωσε τὸν εὐρύχωρον
 « τὸν τε χρυσοῦν κίονα τὸν ἐν τοῖς τοῦ Διὸς ἀνέθηκεν,
 « ἔτι τε ὕλην ξύλων ἀπελθὼν ἔκοψεν ἀπὸ τοῦ λεγομέ-
 « νου ὄρους Λιδάου, κέδρινα ξύλα εἰς τὰς τῶν ἱερῶν
 « στέγας, καθελὼν τε τὰ ἀρχαῖα ἱερὰ καινοῦς ὠκοδό-
 15 « μησε, τό τε τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἀστάρτης τέ-
 « μενος ἀνιέρυσσε, καὶ τὸ μὲν τοῦ Ἡρακλέους πρῶτον
 « ἐποίησατο ἐν τῷ Περιτίῳ μηνί, ἔτα τὸ τῆς Ἀστάρ-
 « τῆς, ὁπότε Τίτυος ἐπεστράτευσεν μὴ ἀποδιδούσι τοὺς
 « φόρους, οὓς καὶ ὑποτάξας ἑαυτῷ πάλιν ἀνέστρεψεν.
 20 « Ἐπὶ τούτου δὲ τις ἦν Ἀβδήμονος παῖς νεώτερος, ὃς
 « ἐνίκα τὰ προβλήματα, ἃ ἐπέτασσε Σολομὼν ὁ Ἱερο-
 « σολύμων βασιλεὺς. » Ψηφίζεται δὲ ὁ χρόνος ἀπὸ τού-
 « του τοῦ βασιλέως ἄχρι τῆς Καρχηδόνης κτίσεως οὕ-
 « τως· « Τελευτήσαντος Εἰρώμου διεδέξατο τὴν βασιλείαν
 25 « Βαλεάζαρος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα τρία
 « ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτὰ. Μετὰ τούτων Ἀβδάστρατος ὁ
 « αὐτοῦ υἱὸς βιώσας ἔτη εἴκοσι ἐννέα ἐβασίλευσεν ἔτη ἐν-
 « νέα. Τούτων οἱ τῆς τροφῆς αὐτοῦ υἱοὶ τέσσαρες ἐπίβου-
 « λεύσαντες ἀπώλεσαν, ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐβασίλευσεν
 30 « ἔτη δώδεκα. Μεθ' οὗς Ἀσταρτος ὁ Δελαιαστάρτου,
 « ὃς βιώσας ἔτη πενήνκοντα τέσσαρα ἐβασίλευσεν ἔτη
 « δώδεκα. Μετὰ τούτων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσέρυμος
 « βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ πενήνκοντα ἐβασίλευσεν
 « ἔτη ἐννέα. Οὗτος ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Φέ-
 35 « λητος, ὃς λαβὼν τὴν βασιλείαν ἤρξε μῆνας ὀκτώ,
 « βιώσας ἔτη πενήνκοντα. Τούτων ἀνείλεν Εἰθώβα-
 « λος ὁ τῆς Ἀστάρτης ἱερεὺς, ὃς βασιλεύσας ἔτη τρια-
 « κονταδύο ἐβίωσεν ἔτη ἐξήκοντα ὀκτώ. Τούτων διε-
 « δέξατο Βαδέζωρος υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα
 40 « πέντε ἐβασίλευσεν ἔτη ἑξ. Τούτου διάδοχος γέγονε
 « Μάττηνος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τριάκοντα δύο
 « ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Τούτου διάδοχος γέγονε
 « Φυγμαλίων, βιώσας δ' ἔτη πενήνκοντα ἑξ ἐβασίλευ-
 « σεν ἔτη τεσσαράκοντα ἑπτὰ. Ἐν δὲ τῷ ἐπ' αὐτοῦ
 45 « ἐβδόμῳ ἔτει ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ φυγοῦσα ἐν τῇ Λιδύῃ
 « πόλιν ὠκοδόμησε Καρχηδόνα. » Συνάγεται δὲ πᾶς ὁ
 « χρόνος ἀπὸ τῆς Εἰρώμου βασιλείας ἄχρι Καρχηδόνης
 « κτίσεως ἔτη ρνέ' μῆνες ἦ'. Ἐπεὶ δὲ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς
 « Εἰρώμου βασιλείας ἐν Ἱεροσολύμοις ὠκοδομήθη ὁ ναὸς,
 50 « γέγονεν οὖν ἀπὸ τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ ναοῦ ἄχρι Καρ-
 « χηδόνης κτίσεως ἔτη ἑκατὸν τεσσαράκοντα τρία, μῆνες
 « ὀκτώ. Τῆς μὲν οὖν παρὰ Φοινίκων μαρτυρίας τί δεῖ
 « προσθεῖναι πλείω; βλέπεται γὰρ τάλῃθες ἰσχυρῶς ὁμο-
 « λογημένον. Καὶ πολλὸ δῆπου προάγει τῆς τοῦ νεῶ κα-

18. Sed huic Menandrum Ephesium adjungam. Is
 autem res singulorum regum tempore apud Græcos Barba-
 rosque gestas memorie mandabat, ex vernaculis cujusque
 provincie vel gentis actis studens historie veritatem co-
 gnoscere. De iis itaque qui in Tyro regnarunt scribens, et
 deinde veniens ad Hiromum regem, ista dicit : « Abibalo vita
 « functo, Hiromus filius ejus regnum accepit, qui regnavit
 « annos xxxiv, vita ad annum liii producta. Hic aggere
 « Vastum qui dicitur locum exaequavit, prætereaque au-
 « ream columnam in Jovis templo collocavit : et ad ligno-
 « rum silvam profectus, e monte Libano appellato con-
 « struendis templorum tectis cedros excidit; demolitusque
 « antiqua delubra, nova templa ædificavit, Herculisque et
 « Astartæ fana consecravit, primumque Herculis templum
 « fecit in mense Peritio, deinde Astartæ, quando bellum
 « movit adversus Tityos, quod tributa non solverent :
 « quos quum sibi etiam iterum subjecisset, reversus est.
 « Hujus ætate quidam Abdemonus puer junior clarebat,
 « qui problemata, quæ Solomon rex Hierosolymorum ex-
 « plicari jussit, ingenio semper superabat. » Supputatur ve-
 ro tempus ab hoc rege usque ad constructionem Carthagi-
 nis, hoc modo : « Hiromo defuncto, in ejus regnum suc-
 « cessit Baleazarus filius, qui, quum vixisset annis xliii,
 « septem regnavit annis. Post hunc Abdastratus illius
 « filius vita exacta annorum xxix regnavit novem. Hunc
 « nutricis suæ filii quattuor insidiis peremerunt, quorum
 « senior regnavit annis xii. Post quos Astartus filius De-
 « laastarti regnavit, qui vixit annis liv, regnavit annis
 « xii. Post hunc frater ejus Aserymus, qui vixit annis
 « liv, regnavit annis novem. Hic a fratre Plelete interfe-
 « ctus est, et regno suscepto mensibus imperavit octo,
 « quum vixisset annis l. Hunc interfecit Ithobalus Astartæ
 « sacerdos, qui, quum vixisset annis lxxviii, regnavit an-
 « nis xxxii. Huic successit Badezorus filius, qui, quum
 « vixisset annis quadraginta quinque, regnavit annis sex.
 « Huic successor factus est Matgenus ejus filius, qui
 « quum vixisset annis xxxii, novem regnavit annis. Huic
 « successit Pygmalion, qui vixit annis lvi, et regnum le-
 « nuit xlvii. Hujus regni anno septimo soror ejus Dido,
 « fuga elapsa, in Libya civitatem condidit Carthaginem ». Itaque colligitur omne tempus a regno Hiromi usque ad
 conditam Carthaginem, ad annos clv et menses viii. Quum
 vero anno xii Hiromi regis in Hierosolymis ædificatum sit
 templum, fluxit igitur a templi conditu usque ad constru-
 ctionem Carthaginis tempus annorum cxliiii, mensium viii.
 Et Phœnicum quidem testimoniis quid opus est plura
 adscribere? cernitur enim veritas valde comprobata. Et
 multum videlicet constructionem templi præcedit progæ-

τασκευῆς ἢ τῶν προγόνων ἡμῶν εἰς τὴν χώραν ἀφίξις· ὅτε γὰρ αὐτὴν πᾶσαν πολέμῳ παρέλαβον, τότε τὸν νεὼν κατεσκεύασαν. Καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων ὑπ' ἐμοῦ δεδῆλωται διὰ τῆς ἀρχαιολογίας.

10 ἰθ'. Λέξω δὲ νῦν ἥδη τὰ παρὰ Χαλδαίοις ἀναγεγραμμένα καὶ ἱστορούμενα περὶ ἡμῶν, ἅπερ ἔχει πολλὴν ὁμολογίαν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῖς ἡμετέροις γράμμασι. Μάρτυς δὲ τούτων Βηρωσσός, ἀνὴρ Χαλδαῖος μὲν τὸ γένος, γνῶριμος δὲ τοῖς περὶ παιδείαν ἀναστρεφόμενοις, ἐπειδὴ περὶ τε ἀστρονομίας καὶ περὶ τῶν παρὰ Χαλδαίοις φιλοσοφούμενων αὐτὸς εἰς τοὺς Ἑλληνας ἐξήνεγκε τὰς συγγραφάς. Οὗτος τοίνυν ὁ Βηρωσσός ταῖς ἀρχαιοτάταις ἐπακολουθῶν ἀναγραφαῖς περὶ 15 τε τοῦ γενομένου κατακλυσμοῦ καὶ τῆς ἐν αὐτῷ φθορᾷ τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ Μωϋσῆς οὕτως ἰστόρηκε· καὶ περὶ τῆς λάρνακος, ἐν ᾗ Νῶχος ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγὸς διεσώθη, προσεγενεθείσης αὐτῆς ταῖς ἀκρωρείαις τῶν Ἀρμενίων ὄρων. Ἔτα τοὺς ἀπὸ Νῶχου καταλέ- 20 γων καὶ τοὺς χρόνους αὐτοῖς προστιθείς, ἐπὶ Ναβοπαλάσσαρον παραγίνεται, τὸν Βαβυλῶνος καὶ Χαλδαίων βασιλεῖα, καὶ τὰς τούτου πράξεις ἀφηγούμενος λέγει, « τίνα τρόπον πέμψας ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐπὶ τὴν ἡμετέραν γῆν τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ναβουχοδονόσορον 25 « μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ἐπειδὴ περ ἀφαστῶτας αὐ- τοὺς ἐπύθετο, πάντων ἐκράτησε, καὶ τὸν ναὸν ἐνέ- « κρησε τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅλως τε πάντα τὸν παρ' « ἡμῶν λαὸν ἀναστήσας εἰς Βαβυλῶνα μετέωκισεν. « Συνέβη δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐρημωθῆναι χρόνον ἐτῶν 30 « ἐβδομήκοντα μέχρι Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. » Κρατήσας δὲ φησὶ τὸν Βαβυλωνίων Αἰγύπτου, Συρίας, Φοινίκης, Ἀραβίας, πάντας δὲ ὑπερβαλλόμενον ταῖς πράξεσι τοὺς πρὸ αὐτοῦ Χαλδαίων καὶ Βαβυλωνίων βεβασίλευκotas. Εἴθ' ἐξῆς ὑποκαταβάς ὀλίγον ὁ Βη- 35 ρωσσός πάλιν παρατίθεται ἐν τῇ τῆς ἀρχαιότητος ἱστοριογραφίᾳ· αὐτὰ δὲ παραθήσομαι τὰ τοῦ Βηρωσσοῦ τούτου ἔχοντα τὸν τρόπον· « Ἀκούσας δ' ὁ πατήρ « αὐτοῦ Ναβοπαλάσσαρος ὅτι ὁ τεταγμένος σατράπης « ἐν τε Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς περὶ τὴν Συρίαν τὴν Κοίλιν 40 « καὶ τὴν Φοινίκην τόποις ἀποστάτης γέγονεν, οὐ δύ- « νάμενος αὐτὸς ἔτι κακοπαθεῖν, συστήσας τῷ υἱῷ « Ναβουχοδονοσῶρι ὄντι ἔτι ἐν ἡλικίᾳ μέρη τινὰ τῆς « δυνάμεως, ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν. Συμμιξας δὲ « Ναβουχοδονόσορος τῷ ἀποστάτῃ καὶ παραταξάμενος 45 « αὐτοῦ τε ἐκυρίευσε καὶ τὴν χώραν ἐξαυτῆς ὑπὸ τὴν « αὐτοῦ βασιλείαν ἐποίησεν. Τῷ δὲ πατρὶ αὐτοῦ συν- « ἔβη Ναβοπαλασσάρῳ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀρρω- « στήσαντι ἐν τῇ Βαβυλωνίων πόλει μεταλλάξαι τὸν « βίον, ἔτη βεβασίλευκότης εἴκοσι ἐννέα. Αἰσθόμενος 50 « δὲ μετ' οὐ πολὺ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ναβουχο- « δονόσορος, καταστήσας τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον πρά- « γματα καὶ τὴν λοιπὴν χώραν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους « Ἰουδαίων τε καὶ Φοινίκων καὶ Σύρων καὶ τῶν κατὰ « τὴν Αἴγυπτον ἐθνῶν συντάξας τισὶ τῶν φίλων μετὰ

nitorum nostrorum in hanc regionem adventus : quum enim eam universam debellasset, tum demum templum aedificare coeperunt. Et hæc aperte ex sacris literis a me declarata sunt in Antiquitatum libris.

19. Jam vero ea nunc referam quæ de nobis apud Chaldaeos literarum monumentis mandata sunt, quæ cum libris nostris etiam super aliis rebus in plerisque consentiunt. Testis autem horum est Berosus, vir genere quidem Chaldaeus, iis vero non ignotus qui in literarum studiis versantur, quoniam scripta de astronomia et Chaldaeorum philosophia ipse Græcorum in usum edidit. Is igitur Berosus, antiquissimas sequutus historias, de diluvio et hominibus in eo pereuntibus eadem plane ac Moyses narravit : simul et de arca in qua Noeus generis nostri princeps servatus est, ipsa scilicet in summitatem montium Arimeniorum delata. Deinde ortos a Noeo nume- rans et sua quibusque tempora assignans, ad Nabopalassarum tandem venit, Babylonis et Chaldaeorum regem, resque ab eo gestas memorans refert « quemadmodum in Ægyptum « et terram nostram misso filio suo Nabuchodonosoro « multis cum copiis, postquam eos defecisse intellexit, « omnes devicit, et templum Hierosolymitanum incendit, « cunctumque gentis nostræ populum suis e sedibus excita- « tum Babylonem tulit. Unde et civitatem contigit desolatam « mansisse annis lxx usque ad Cyrum regem Persarum. » Dicit insuper quod Babylonius tenuerit Ægyptum, Syriam, Phœnicen, Arabiam ; quodque priores Chaldaeorum et Babyloniorum reges universos rebus a se gestis superarit. Deinde inferius paullo hæc iterum refert Berosus in Anti- quitatibus : ipsa vero Berosi verba proferam, ad hunc modum se habentia : « Quum autem audisset pater ejus « Nabopalassar, eum, qui in Ægypto et Cœle-Syria et « Phœnice præpositus fuerat, satrapen ab eo defecisse, ipse, « ferendis laboribus per ætatem impar, filio Nabuchodono- « soro ætate valenti tradidit partem exercitus, misitque ad « illum bello persequendum. Nabuchodonosorus autem, « cum satrapa defectore congressus, idque justa acie, et « devicit eum et regionem illico in regni sui ditionem rede- « git. At sub id tempus evenit ut Nabopalassar pater, « quum morbum contraxisset, in urbe Babyloniorum diem « obiret supremum, postquam regnarat annis xxix. Nabu- « chodonosorus autem, quum non multo post patris interi- « tum accepisset, rebusque in Ægypto et reliqua regione « ordinatis, Judæorum et Phœnicum ac Syrorum et gen- « tium in Ægypto captivis amicorum quorundam fidei

« βαρυτάτης δυνάμεως καὶ τῆς λοιπῆς ὠφελείας ἀνα-
 « κομίζειν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, αὐτὸς ὁρμήσας ὀλιγοστός
 « παρεγένετο διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Βαβυλῶνα. Κατα-
 « λαβὼν δὲ τὰ πράγματα διοικούμενα ὑπὸ Χαλδαίων
 5 « καὶ διατηρουμένην τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοῦ βελτίστου
 « αὐτῶν, κυριεύσας ἐξ ὀλοκλήρου τῆς πατρικῆς ἀρ-
 « χῆς, τοῖς μὲν αἰχμαλώτοις παραγενομένοις συνέταξεν
 « αὐτοῖς ἀποικίας ἐν τοῖς ἐπιτηδαιοτάτοις τῆς Βαβυλω-
 « νίας τόποις ἀποδείξαι, αὐτὸς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ
 10 « πολέμου λαφύρων τό τε Βήλου ἱερὸν καὶ τὰ λοιπὰ
 « κοσμήσας φιλοτίμως, τὴν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς
 « πόλιν ἀνακαίνισας καὶ ἑτέραν ἐξωθεν προσχαρισάμε-
 « νος πρὸς τὸ μηκέτι δύνασθαι τοὺς πολιορκούντας τὸν
 « ποταμὸν ἀναστρέφοντας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν,
 15 « ὑπερεβάλετο τρεῖς μὲν τῆς ἐνδοῦ πόλεως περιβόλους,
 « τρεῖς δὲ τῆς ἐξω τούτων, τοὺς μὲν ἐξ ὀπτῆς πλίνθου
 « καὶ ἀσφάλτου, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς πλίνθου. Καὶ τει-
 « χίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας κο-
 « σμήσας ἱεροπρεπῶς, προσκατεσκεύακε τοῖς πατρικαῖς
 20 « βασιλείοις ἑτέρα βασιλεία ἐχόμενα ἐκείνων, ὑπεραί-
 « ροντα ἀνάστημα καὶ τὴν πολλὴν πολυτέλειαν. Μα-
 « κρὰ δ' ἴσως ἔσται ἐάν τις ἐξηγήται, πλὴν ὅντα γε εἰς
 « ὑπερβολὴν ὡς μεγάλα καὶ υπερήφανα συνετελέσθην
 « ἡμέραις πεντεκαίδεκα. Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τού-
 25 « τοις ἀναλήμματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνοικοδομήσας καὶ
 « τὴν ὄψιν ἀποδοὺς ὁμοιοτάτην τοῖς ὄρεσι, καταρυτεύ-
 « σας δένδροις παντοδαποῖς, ἐξειργάσατο, καὶ κατα-
 « σκευάσας τὸν καλούμενον κρεμαστὸν παράδεισον, διὰ
 « τὸ τὴν γυναικα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖν τῆς ὀρείας διαθέ-
 30 « σως, τεθραμμένην ἐν τοῖς κατὰ τὴν Μηδίαν τό-
 « ποις. »

κ'. Ταῦτα μὲν οὗτος ἱστορήσε περὶ τοῦ προειρημέ-
 νου βασιλέως, καὶ πολλὰ πρὸς τούτοις ἐν τῇ τρίτῃ βί-
 βλῳ τῶν Χαλδαίων, ἐν ἣ μέμεται τοῖς Ἑλληνικοῖς
 35 συγγραφεῦσιν ὡς μάτην οἰομένοις ὑπὸ Σεμιράμεως τῆς
 Ἀσσυρίας κτισθῆναι τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὰ θαυμάσια
 κατασκευασθῆναι περὶ αὐτὴν ὑπ' ἐκείνης ἔργα ψευδῶς
 γεγραφοῖσι. Καὶ κατὰ ταῦτα τὴν μὲν τῶν Χαλδαίων
 γραφὴν ἀξιόπιστον ἡγητέον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρ-
 40 χείοις τῶν Φοινίκων σύμφωνα τοῖς ὑπὸ Βηρωσσῶ λεγο-
 μένοις ἀναγέγραπται περὶ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασι-
 λέως, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην ἅπασαν
 ἐκείνους καταστρέψατο. Περὶ τούτων γοῦν συμφωνεῖ καὶ
 Φιλόστρατος ἐν ταῖς ἱστορίαις, μεμνημένος τῆς Τύρου
 45 πολιορκίας, καὶ Μεγασθένης ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἰνδι-
 κῶν, δι' ἧς ἀποφαίνεται πειρᾶται τὸν προειρημένον βα-
 σιλέα τῶν Βαβυλωνίων Ἡρακλέους ἀνδρεῖα καὶ με-
 γέθει πράξεων διεννοχέαν· καταστρέψασθαι γὰρ
 αὐτὸν φησι καὶ Αἰθῶς τὴν πολλὴν καὶ Ἰβηρίαν. Τὰ
 50 δὲ περὶ τοῦ ναοῦ προειρημένα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅτι
 καταπερήσθη μὲν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων ἐπιστρατευσάν-
 των, ἤρξατο δὲ πάλιν ἀνοικοδομεῖσθαι Κύρου τῆς
 Ἀσίας τὴν βασιλείαν παρελθόντος, ἐκ τῶν Βηρωσσῶ
 σαφῶς ἐπιδειχθήσεται παρατεθέντων. Λέγει γὰρ οὗτος

« commendatis, ut eos una cum gravis armaturae militibus
 « et impeditis in Babyloniam deportarent, ipse cum
 « paucis itinere per desertum facto Babylonem venit. Po-
 « titus autem rerum quas Chaldaei administrabant, regni-
 « que sibi ab eorum potissimo adservati, totum patris quod
 « fuerat imperium adeptus, captivis quidem, ubi eo vene-
 « rant, colonias in Babyloniae locis maxime opportunis
 « assignari jussit : ipse vero postquam de belli manubiis
 « Beli templum reliquaue largiter ornaverat, urbanique
 « Babylonis quae jam erat, nova etiam altera extrinsecus
 « addita, instauraverat, ne possent posthac qui ad urbem
 « venirent obsidendam abacto flumine eam aggredi, ternos
 « quidem interiori urbi ternosque pariter exteriori murorum
 « ambitus circumdedit, partim quidem e cocto latere et
 « bitumine, partim vero ex eodem latere solo. Quumque
 « urbem bene munivisset, et portas magnifice adornasset,
 « paternae regiae contiguam aliam extruxit, supereminens
 « tem et altitudine et plurimo splendore. Longum fortasse
 « esset ejus descriptionem facere : succederet dicere hoc
 « opus et magnitudine et omni rerum paratu eximium intra
 « dies perfectum esse quindecim. In hac autem regia
 « pilas e lapidibus extruxit-excelsas, easdemque omnis
 « generis arboribus consitas, ut speciem montibus quam
 « simillimam referrent, elaboravit, facto etiam paradiso,
 « qui nuncupatur pensilis, quod uxor ejus, utpote in
 « Mediae locis educata, montosi situs desiderio teneretur. »

20. Atque haec quidem Berosus de rege praedicto retulit,
 insuperque multa in tertio Chaldaeorum libro, in quo re-
 prehendit historicos Graecos, ut qui vane arbitrentur a Se-
 mirami Assyria Babylonem aedificatam, falsoque scripserint
 miranda opera illic ab ipsa fuisse constructa. Atque in
 istis Chaldaeorum quidem historia fide digna habenda est ;
 maxime quod in archivis Phoenicum scripta reperiantur
 quae cum iis conveniunt a Beroso narratis de rege Babylo-
 niorum, Syriam scilicet et universam Phoenicem illum sub-
 egisse. His sane adstipulatur Philostratus in Historiis,
 quo in loco Tyri obsidionis meminit ; et Megasthenes in
 quarto volumine rerum Indicarum, ubi ostendere conten-
 dit praedictum Babyloniorum regem fortitudine Hercu-
 lem et magnitudine praestitisse : dicit enim eum Libyae
 bonam partem et Iberiam subjugasae. Quae vero de He-
 rosolymorum templo jam dicta sunt, concrematum esse
 a Babyloniorum exercitu, et coeptum rursus aedificari, quum
 Cyrus Asiae imperium accepisset, ex iis quae praeterea re-
 fert Berosus clare manifestabimus. Sic enim in libro tertio

διὰ τῆς τρίτης· « Ναβουχοδονόσορος μὲν οὖν μετὰ τὸ
 « ἄρξασθαι τοῦ προειρημένου τείχους ἐμπασὺν εἰς ἀρ-
 « ρωσίαν μετελλάξατο τὸν βίον, βεβασιλευκὸς ἔτη
 « τεσσαράκοντα τρία. Τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο ὁ
 5 « υἱὸς αὐτοῦ Εὐεῖλμαράδουχος. Οὗτος προστάς τῶν
 « πραγμάτων ἀνόμιος καὶ ἀσελγῶς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ
 « τοῦ τῆν ἀδελφὴν ἔχοντος αὐτοῦ Νηριγλισσοόρου ἀνη-
 « ρέθη, βασιλεύσας ἔτη δύο. Μετὰ δὲ τὸ ἀναιρεθῆναι
 « τοῦτον διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν ὁ ἐπιβουλεύσας αὐτῷ
 10 « Νηριγλισσοόρος ἐβασιλευσεν ἔτη τέσσαρα. Τούτου
 « υἱὸς Λαβοροσοάργος ἐκυρίευσεν μὲν τῆς βασιλείας
 « παῖς ὢν μῆνας ἐννέα, ἐπιβουλευθεὶς δὲ, διὰ τὸ πολλὰ
 « ἐμφανίειν κακοήθη, ὑπὸ τῶν φίλων ἀπετυμπανίσθη.
 « Ἀπολομένου δὲ τούτου συνελθόντες οἱ ἐπιβουλεύ-
 15 « σαντες αὐτῷ κοινῇ τὴν βασιλείαν περιέθηκαν Ναβον-
 « νήδῳ τινὶ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος, ὅντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπισυ-
 « στασεως. Ἐπὶ τούτου τὰ περὶ τὸν ποταμὸν τεῖχη
 « τῆς Βαβυλωνίων πόλεως ἐξ ὁπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλ-
 « του κατεκοσμήθη. Οὗσης δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν
 20 « τῷ ἑπτακαίδεκάτῳ ἔτει, προεξεληλυθὺς Κῦρος ἐκ τῆς
 « Περσίδος μετὰ δυνάμειος πολλῆς, καὶ καταστρεψά-
 « μενος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν πᾶσαν, ὤρμησεν ἐπὶ τῆς
 « Βαβυλωνίας. Αἰσθόμενος δὲ Ναβόννηδος τὴν ἔφοδον
 « αὐτοῦ, ἀπαντήσας μετὰ τῆς δυνάμειος καὶ παρατα-
 25 « ξάμενος, ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ καὶ φυγὴν ὀλιγοστός,
 « συνεκλείσθη εἰς τὴν Βορσιππην πόλιν. Κῦρος δὲ
 « Βαβυλῶνα καταλαβόμενος, καὶ συντάξας τὰ ἔσω τῆς
 « πόλεως τεῖχη κατασκάψαι, διὰ τὸ λίαν αὐτῷ πρα-
 « γματικὴν καὶ δυσάλωτον φανῆναι τὴν πόλιν, ἀνέζευ-
 30 « ξεν ἐπὶ Βόρσιππον, ἐκπολιορκήσων τὸν Ναβόννηδον.
 « Τοῦ δὲ Ναβόννηδου οὐκ ὑπομείναντος τὴν πολιορκίαν,
 « ἀλλ' ἐγχειρήσαντος αὐτὸν, πρότερον χρησάμενος Κῦ-
 « ρος φιλανθρώπως, καὶ δοὺς οἰκητήριον αὐτῷ Καρμα-
 « νίαν, ἐξέπειψεν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας. Ναβόννηδος
 35 « μὲν οὖν τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διαγενόμενος ἐν ἐκείνῃ
 « τῇ χώρᾳ κατέστρεψε τὸν βίον. »
 καί. Ταῦτα σύμφωνον ἔχει ταῖς ἡμετέραις βίβλοις
 τὴν ἀλήθειαν. Γέγραπται γάρ ἐν αὐταῖς ὅτι Ναβου-
 40 « χοδονόσορος ὀκτωκαίδεκάτῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτει
 « τὸν παρ' ἡμῖν ναὸν ἡρῆμωσε, καὶ ἦν ἀφανὴς ἐπὶ ἔτη
 « πενήτηκοντα· δευτέρῳ δὲ τῆς Κύρου βασιλείας ἔτει τῶν
 « θεμελίων ὑποβληθέντων, δευτέρῳ πάλιν τῆς Δαρείου
 « βασιλείας ἀπετελείσθη. Προσθήσω δὲ καὶ τὰς τῶν Φοινί-
 « κων ἀναγραφάς· οὐ γὰρ παραλείπτεον τῶν ἀποδείξεων
 45 « τὴν περιουσίαν. Ἔστι δὲ τοιαύτη τῶν χρόνων ἡ κα-
 « ταρίθμησις. « Ἐπὶ Εἰλωβάλου τοῦ βασιλέως ἐπολιόρ-
 « κησε Ναβουχοδονόσορος τὴν Τύρον ἐπ' ἔτη τρισκαί-
 « δεκα. Μετὰ τοῦτον ἐβασιλευσε Βαβλ' ἔτη δέκα. Μετὰ
 « τοῦτον δικασταὶ κατεστάθησαν καὶ ἐδίκασαν, Ἐκνί-
 50 « « θαλος Βασιλάρχου μῆνας δύο, Χέλδης Ἀβδαίου μῆνας
 « δέκα, Ἀββαρος ἀρχιερεὺς μῆνας τρεῖς, Μύτγρονος
 « καὶ Γεράστρατος τοῦ Ἀδδηλέμου δικασταὶ ἔτη ἕξ, ὧν
 « μετὰξὺ ἐβασιλευσε Βαβλ' ἄτορος ἐνιαυτὸν ἑνα. Τούτου
 « τελευτήσαντος ἀποστείλαντες μετεπέμψαντο Μέρβα-

ait : « Et Nabuchodonosorus quidem, posteaquam inchoa-
 « vit praedictum murum, morbo implicitus, mox e vita ex-
 « cessit, quum regnasset annos tres et quadraginta. In
 « regnum autem succedebat filius ejus Evilmaraduchus.
 « Hic, quod summa rerum nefarie ac petulanter abuteretur,
 « anno altero quam regnare coeperat, Neriglissoori sororis
 « suae conjugis insidiis occubuit. Hujus autem post necem
 « idem ipse Neriglissoorus, qui ei fecerat insidias, imperium
 « suscepit et annis regnavit quattuor. Hujus filius Laboro-
 « soarchodus, quum adhuc puer esset, regnum quidem te-
 « nuit menses novem; per insidias vero, quod multam
 « indolis pravitate praese ferret, a necessariis suis cum
 « cruciati interfectus est. Hoc autem perempto, quum in-
 « ter se coissent insidiatores ejus, communi consensu
 « regnum detulere ad Nabonnedum quemdam Babylonium,
 « qui et ipse in eadem conjuratione fuerat. Hoc regnante
 « Babylonis moenia, quae flumini adiacebant, ex cocto la-
 « tere et bitumine splendidius aedificata sunt. Quum autem
 « regni ejus annus decimus septimus ageretur, Cyrus ex
 « Perside cum ingenti profectus exercitu, ac reliquum ejus
 « imperium populatus, in Babyloniam ipsam invasit. Quam
 « ejus impressionem quum sensisset Nabonnedus, obviam
 « egressus cum exercitu, acieque conserta pugna victus,
 « et cum paucis fuga salutem quaerens, sese in Borsippe-
 « norum oppidum inclusum dedit. Cyrus autem, Babylone
 « capta, constitutoque exteriora ejus urbis munimenta dirue-
 « re, quod civitatem videret ad res novas mobilem, urbem
 « vero expugnata difficilem, inde in Borsippum proficiscitur,
 « Nabonnedum obsessurus. Nabonnedum autem, quum non
 « tulisset obsidionem, sed prius sese dedidisset, perhuma-
 « niter habuit Cyrus, dataque ei ad habitandum Carmania,
 « Babylonia dimitti voluit. Et Nabonnedus quidem, reli-
 « quo tempore in ista regione exacto, diem obiit supre-
 « mum. »

21. Atque haec narratio consentientem habet cum nostris
 scripturis veritatem. Proditum enim in illis est, Nabucho-
 donosorum anno regni sui decimo octavo templum nostrum
 diruisse, ejusque excidium totos quinquaginta annos du-
 rasse; anno autem Cyri regni secundo jactis fundamentis
 restitui coeptum, denuo vero Darii regni secundo partibus
 omnibus absolutum esse. Quin et adjiciam Phoenicum li-
 storias : haud enim omitendum est probationum sat su-
 perque afferre. Est autem in illis temporum dinumeratio
 hujusmodi. « Ilthobalo apud Tyrios regnante Nabuchodo-
 « nosorus Tyrum obsedit per annos xiii. Post hunc regnavit
 « Baal annos decem. Post hunc Judices constituti sunt
 « et ipsi rexere : Ecnibalus Baslachi menses duos, Chelbes
 « Abdæi menses decem, Abbarus summus pontifex menses
 « tres, Mytgonus et Gerastratus Abdelemi judices per annos
 « sex, inter quos annum unum cum potestate regia Tyro
 « praefuit Balatorus. Quo mortuo misere Tyrii qui ex
 « Babylone Merbalum advocarent, regnavitque hic annos

« λον ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ τέσσαρα.
 « Τούτου τελευτήσαντος μετεπέμψαντο τὸν ἀδελφὸν αὐ-
 « τοῦ Εἰρωμον, ὃς ἐβασίλευσεν ἐπὶ εἴκοσιν. Ἐπὶ τούτου
 « Κῦρος Περσῶν ἐδυνάστευσεν. » Οὐκοῦν ὁ σύμπαξ χρό-
 6 νος ἐπὶ πεντήκοντα τέσσαρα καὶ τρεῖς μῆνες πρὸς αὐ-
 τοῖς. Ἐβδόμῳ μὲν γὰρ περὶ τῆς Ναβουχοδονοσόρου
 βασιλείας ἤρξατο πολιορκεῖν Τύρον, τεσσαρεσκαίδε-
 κάτω δ' ἐπὶ τῆς Εἰρώμου Κῦρος ὁ Πέρσης τὸ κράτος
 παρελάβεν. Καὶ σύμφωνα μὲν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῖς ἡμε-
 10 τέροις γράμμασι τὰ Χαλδαίων καὶ Τυρίων, ὁμολογη-
 μένη δὲ καὶ ἀναντίρρητος ἡ περὶ τῶν εἰρημένων μοι
 μαρτυρία τῆς τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχαιότητος. Τοῖς
 μὲν οὖν μὴ σφόδρα φιλονεικοῖς ἀρχέσειν ὑπολαμβάνω
 τὰ προσηρημένα.

15 κβ'. Δεῖ δ' ἄρα καὶ τῶν ἀπιστούντων ταῖς μὲν ἐν
 τοῖς βιβλίοις ἀναγραφαῖς, μόνοις δὲ τοῖς Ἑλλήσι πι-
 στεύειν ἀξιούντων, ἀποπληρῶσαι τὴν ἐπιζητήσιν, καὶ
 παρασχεῖν πολλοὺς καὶ τούτων ἐπισταμένους τὸ ἔθνος
 ἡμῶν, καὶ καθ' ὃ καιρὸς ἦν αὐτοῖς, μνημονεύοντας
 20 πρᾶχθῆναι ἐν ἰδίῳ αὐτῶν συγγράμμασιν. Πυθαγό-
 ρας τοῖνον δ' Σάμιος ἀρχαῖος ὢν, σοφία δὲ καὶ τῇ περὶ
 τοῦ θεοῦ εὐσεβείᾳ πάντων ὑπείλημμένος διενεγκεῖν τῶν
 φιλοσοφούντων, οὐ μόνον ἐγνωκώς τὰ παρ' ἡμῖν δῆ-
 25 λος ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ζηλωτὴς αὐτῶν ἐκ πλείστου γεγε-
 νημένος. Αὐτοῦ μὲν οὖν οὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα,
 πολλοὶ δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἱστορήκασιν, καὶ τούτων ἐπι-
 στημότατός ἐστιν Ἑρμιππος, ἀνὴρ περὶ πᾶσαν ἱστο-
 ρίαν ἐπιμελής. Λέγει τοῖνον ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ
 Πυθαγόρου βιβλίων ὅτι « Πυθαγόρας, ἐνὸς αὐτῶν τῶν
 30 συνουσιαστῶν τελευτήσαντος, τούνομα Καλλιπῶντος,
 τὸ φῆνος Κροτωνιάτου, τὴν ἐκείνου ψυχὴν ἔλεγε συν-
 διατρίβειν αὐτῷ καὶ νύκτωρ καὶ καθ' ἡμέραν· καὶ ὅτι
 παρεκελεύετο μὴ διέρχεσθαι τόπον ἐφ' ὃν ἂν ὄνος
 ὀκλάσῃ, καὶ τῶν διψίων ὑδάτων ἀπέχεσθαι, καὶ πάσης
 35 ἀπέχειν βλασφημίας. » Εἴτα προστίθει μετὰ ταῦτα
 καὶ τάδε· « Ταῦτα δ' ἔπραττε καὶ ἔλεγε, τὰς Ἰου-
 « δαίων καὶ Θρακῶν ὁδὰς μιμούμενος καὶ μεταφέρον
 « εἰς ἑαυτόν. » Λέγεται γὰρ ὡς ἀληθὺς ὁ ἀνὴρ ἐκεῖ-
 νος πολλὰ τῶν παρὰ Ἰουδαίοις νομίμων εἰς τὴν αὐτοῦ
 40 μετενεγκεῖν φιλοσοφίαν. Ἦν δὲ καὶ κατὰ πόλεις οὐκ
 ἀγνωστον ἡμῶν πάλαι τὸ ἔθνος, καὶ πολλὰ τῶν ἔθνων εἰς
 τινὰς ἤδη διαπεφοιτῆκει καὶ ζήλου παρ' ἐνίοις ἡζιούτο.
 Δηλοὶ δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τοῖς περὶ νόμων. Λέγει
 γὰρ ὅτι κωλύουσιν οἱ Τυρίων νόμοι ξενικούς θρκους
 45 θυμύειν· ἐν οἷς μετὰ τινων ἄλλων καὶ τὸν καλού-
 μενον θρκον Κορβὰν καταριθμεῖ. Παρ' οὐδενὶ δ' ἂν
 οὗτος εὐρεθῇ πλὴν μόνοις Ἰουδαίοις. Δηλοὶ δ', ὡς
 ἂν εἴποι τις, ἐκ τῆς Ἑβραίων μεθερμηνεύμενος δια-
 λέκτου, δῶρον Θεοῦ. Καὶ μὴν οὐδὲ Ἡρόδοτος δ
 50 Ἀλικαρνασσεὺς ἡγνόνκεν ἡμῶν τὸ ἔθνος, ἀλλὰ τρόπῳ
 τινὶ φαίνεται μεμνημένος. Περὶ γὰρ Κόλχων ἱστορῶν
 ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ φησὶν οὕτως· « Μοῦνοι δὲ πάν-
 « των, φησὶ, Κόλχοι καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Αἰθίοπες
 « περιτάμνονται ἀπ' ἀρχῆς τὰ αἰδοῖα. Φοίνικες δὲ

« quattuor. Eo mortuo advocarunt fratrem ejus Hiromum,
 « qui regnavit annos xx. Hujus tempore Cyrus apud Persas
 « potens erat. » Quapropter omne tempus est annorum LIV,
 triumque insuper mensium. Septimo siquidem anno regni
 sui Nabuchodonosorus cepit obsidere Tyrum : quarto de-
 cimo autem anno regni Hiromi Cyrus Persa imperium ac-
 cepit. Et consonant quidem quæ de templo tradita a Chal-
 dæis ac Tyriis cum scriptis nostris ac manifestum, cui-
 que contradici nequeat, est testimonium de gentis nostræ
 antiquitate ex prædictis. Et his quidem, qui non sunt
 vehementer contentionis cupidi, sufficere arbitror quæ jam
 præmissa sunt.

22. Oportet autem non credentibus scriptis barbaricis,
 sed solis Græcis fidem habendam esse dicentibus, quæsitis
 satisfacere, multosque etiam ex illis testes exhibere, quibus
 nota erat gens nostra, eosque afferre qui in scriptis suis,
 prout ipsis commodum visum est, nostri meminerunt. Py-
 thagoram igitur Samium, valde quidem antiquum, sapientia
 vero et erga Deum pietate philosophorum præstantissimum
 habitum, non solum nostra instituta cognovisse certum
 est, sed etiam in plerisque ea sequutum esse et æmulatum.
 Et ipsum quidem nihil scriptum reliquisse in confesso est,
 multi tamen de eo retulere, et ex illis celeberrimus est
 Hernippus, vir circa omnem historiam indagator diligens.
 Refert utique in primo de Pythagora libro, « quod Pytha-
 goras, uno familiarium suorum defuncto, nomine Calli-
 phonte, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum
 degere die noctuque, et quod præciperet ut non transi-
 ret locum ubi asinus lapsus esset, et ab aqua fœculenta
 se averteret, et ab omni maledicto abstineret. » Deinde
 post hæc et ista adjicit : « Hæc autem faciebat dicebat-
 « que, Judæorum ac Thracum opiniones imitans et sibi
 « vindicans. » Vere enim dicitur quod vir ille multa Ju-
 dæorum instituta in suam philosophiam transtulit. Quin
 et per civitates olim non ignota fuit gens nostra, multæque
 ex illius consuetudinibus ad quasdam jam transierunt, et
 imitatione dignæ a nonnullis habebantur. Quod indicat
 Theophrastus in iis quæ scripsit de Legibus. Dicit enim
 Tyrriorum legibus prohiberi ne quis adhibeat externa jura-
 menta : in quibus cum quibusdam aliis etiam id juramen-
 tum, quod Corban vocatur, recenset. Apud nullos autem
 hoc invenitur juramentum, nisi apud solos Judæos.
 Significat autem, quasi quis dicat, ex Hebraica dialecto
 vocem interpretans, donum Dei. Verum neque Herodotus
 Halicarnassensis nostram ignoravit gentem, sed quodam-
 modo ejus meminisse videtur. De Colchis enim referens,
 in secundo libro ista habet : « Soli autem omniū hominum
 « Colchii et Egyptii et Æthiopes ab initio pudenda circum-
 « cidunt. Phœnices vero et Syri qui sunt in Palæstina, di-

« καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ οὗτοι ὁμολο-
 « γοῦσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι. Σύριοι δὲ οἱ
 « περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμῶν, καὶ Μά-
 « κρωνες οἱ τοῦτοισιν ἀστυγείτονες ὄντες, ἀπὸ Κόλχων
 5 « φασὶ νεωστὶ μεμαθηκέναι. Οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ περι-
 « ταμνόμενοι ἀνθρώπων μῦθοι, καὶ οὗτοι Αἰγυπτίοισι
 « φαίνονται ποιεῦντες κατὰ ταῦτά. Αὐτῶν δὲ Αἰγυ-
 « πτίων καὶ Αἰθιοπῶν οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἐκότεροι παρὰ
 « τῶν ἐτέρων ἐξέμαθον. » Οὐκοῦν εἴρηκε Σύρους τοὺς
 10 ἐν τῇ Παλαιστίνῃ περιτέμνεσθαι· τῶν δὲ τὴν Παλαι-
 « στίνην κατοικούντων μόνον τοῦτο ποιοῦσιν Ἰουδαῖοι.
 « Τοῦτο ἄρα γινώσκων εἴρηκε περὶ αὐτῶν. Καὶ Χοι-
 « ρίλος δὲ ἀρχαιότερος γεγόμενος ποιητῆς, μέμνηται τοῦ
 « ἔθνους ἡμῶν, ὅτι συνεστράτευται Ξέρξῃ τῷ Περσῶν
 15 βασιλεῖ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Καταριθμησάμενος γὰρ
 « πάντα τὰ ἔθνη τελευταῖον καὶ τὸ ἡμέτερον ἐνέταξε
 « λέγων,

Τῷ δ' ὅπιθεν διέβαινε γένος θαυμαστὸν ἰδέσθαι,
 γλῶσσαν μὲν Φοίνισσαν ἀπὸ στομάτων ἀφίεντες·
 20 ὤκευ δ' ἐν Σολύμοις ὄρεσι πλατέῃ ἐνὶ λίμνῃ,
 αὐχμαλίοι κορυφάς, τροχοκούριδες· αὐτὰρ ὑπερθεῖν
 ἱππῶν δαρτὰ πρόσωπ' ἐφόρου ἐσκληρότα καπνῷ.

Ἀπὸ οὖν ἐστίν, ὥς οἶμαι, πᾶσιν ἡμῶν αὐτὸν μεμνη-
 « σθαι τῷ καὶ τὰ Σόλυμα ὅρη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἶναι χώρα,
 25 « κατοικοῦμεν, καὶ τὴν Ἀσφαλτίτιν λεγόμενὴν λίμνην.
 « Αὕτη γὰρ πασῶν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ λίμνῃ πλατυτέρα
 « καὶ μεῖζων καθέστηκεν. Καὶ Χοιρίλος μὲν οὕτως
 « μέμνηται ἡμῶν· ὅτι δὲ οὐ μόνον ἠπίσταντο τοὺς Ἰου-
 « δαίους, ἀλλὰ καὶ ἐθαύμαζον ὅσοις αὐτῶν ἐντύχοιεν
 30 οὐχ οἱ φαυλότατοι τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' οἱ ἐπὶ σοφίᾳ
 « μάλιστα θαυμασμένοι, ῥάδιον γινώσκει. Κλέαρχος γάρ,
 « ὁ Ἀριστοτέλους ὢν μαθητῆς καὶ τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου
 « φιλοσόφων οὐδενὸς δεύτερος, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕπνου
 « βιβλίῳ φησὶν Ἀριστοτέλῃ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ περὶ
 35 « τινος ἀνδρὸς Ἰουδαίου ταῦτα ἰστορεῖν, αὐτῷ τε τὸν λό-
 « γον Ἀριστοτέλει ἀνατίθῃσι. « Ἔστι δ' οὕτως γεγραμ-
 « μένον· « Ἀλλὰ τὰ μὲν πολλὰ μακρὸν ἂν εἰη λέγειν·
 « ὅσα δ' ἔχει τῶν ἐκείνου θαυμασιότητά τινα καὶ φιλο-
 « σοφίαν, ὁμοίως διελεῖν οὐ χεῖρον. Σαφῶς δ' ἴσθι,
 40 « εἴπεν, Ὑπεροχίδῃ, ὄνειροις ἴσα σοὶ δόξω λέγειν. Καὶ
 « ὁ Ὑπεροχίδης εὐλαβοῦμενος, Δι' αὐτὸ γὰρ, ἔφη, τοῦτο
 « καὶ ζητοῦμεν ἀκοῦσαι πάντες. Οὐκοῦν, εἴπεν δ'
 « Ἀριστοτέλης, κατὰ τὸ τῶν ῥητορικῶν παράγγελμα,
 « τὸ γένος αὐτοῦ πρώτον διελθώμεν, ἵνα μὴ ἀπειθῶμεν
 46 « τοῖς τῶν ἀπαγγελίων διδασκάλοις. Λέγε, εἴπεν δ'
 « Ὑπεροχίδης, ὅ τι σοὶ δοκεῖ. Κάκεινος τοίνυν τὸ
 « μὲν γένος ἦν Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Κοίλης Συρίας, οὗτοι
 « δὲ εἰσιν ἀπόγονοι τῶν ἐν Ἰνδοῖς φιλοσόφων. Κα-
 « λοῦνται δὲ, ὡς φασιν, οἱ φιλόσοφοι παρὰ μὲν Ἰνδοῖς
 50 « Καλανοὶ, παρὰ δὲ Σύροις Ἰουδαῖοι, τοῦνομα λα-
 « βόντες ἀπὸ τοῦ τόπου· προσαγορεύεται γὰρ ὃν κατοί-
 « κῃσι τόπον, Ἰουδαία. Τὸ δὲ τῆς πόλεως αὐτῶν
 « ὄνομα πάνυ σκολιὸν ἐστίν, Ἱερουσαλὴμ γὰρ αὐτῇ
 « καλοῦσιν. Οὗτος οὖν ὁ ἀνὴρ ὁ ἐπιζευόμενός τε

JOSEPHUS. II.

« dicisse ab Aegyptiis et ipsi contententur. Syri autem qui flu-
 « vium Thermodontem et Parthenium accolunt, et horum
 « contermini Macrones, a Colchisae nuper id didicisse autem.
 « Hi enim ex hominibus soli sunt qui circumciduntur : et
 « apparet eos hoc facere more eodem atque Aegyptii. Ipso-
 « rum vero Aegyptiorum atque Aethiopum, non queo dicere
 « utri ab utris didicerint. » Dixit ergo Syros qui in Palaestina
 « sunt, circumcidi : omnium autem qui habitant Palaestinam
 soli Judaei circumciduntur. Hoc igitur sciens de ipsis
 pronunciavit. Porro Chcerilus ex antiquioribus poetis de
 gente nostra meminit, quod cum Xerxe Persarum rege
 expeditionis contra Graecos particeps fuerit. Quum enim
 gentes omnes enumerasset, novissimam nostram posuit,
 dicens,

Ex in miranda specie gens castra sequula est,
 Phœnicum ignoto quæ voces ederet ore.
 Hæc Solymos habitans montes stagnum prope vastum,
 circumtonsa comis, squalenti vertice, equinul
 exuvias capitis duratas igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, omnibus, nostri illum me-
 minisse, quod et Solymi montes in nostra regione sunt in
 quibus habitamus, et palus quæ dicitur Asphaltitis : hæc
 enim omnium quæ in Syria sunt latissima est et maxima. Et
 Chcerilus quidem ita nostri meminit. Quod autem non
 noverunt solum Judæos, sed ut inciderant in eos ad-
 mirabantur, non e vulgo Græci, sed ob sapientiam maxime
 celebres, ostendere facile est. Clearchus enim Aristotelis
 discipulus, et Peripateticorum nulli secundus, libro primo
 de Somno dicit Aristotelem doctorem suum de quodam
 viro Judæo ista referre, Aristotelem iu hunc modum lo-
 quentem inducens. Ita autem scriptum est. « Sed lon-
 « gum esset narrare plurima : quicquid vero hoc in ho-
 « mine admirationis aliquid habere ac philosophum sapere
 « videtur, eodem modo persequi utile fuerit. Tibi autem,
 « Hyperochida, ut aperte quod res est dicam, somniorum
 « quid persimile narrare videbor. Cui Hyperochides vere-
 « cunde, Et hac ipsa de causa, inquit, nobis omnibus au-
 « diendi desiderium cietur. Ergo, subjicit Aristoteles, ge-
 « nus hominis, ut præcipiunt rhetores, in primis aperiamus,
 « ne harum narrationum magistris fidem denegemus. Tu
 « vero dic quod libuerit, inquit Hyperochides. Ille ergo
 « gente quidem Judæus erat ex Cœle-Syria : isti vero ori-
 « ginem ducunt a philosophis apud Indos : vocanturque,
 « ut aiunt, philosophi apud Indos quidem Canani, apud Syros
 « autem Judæi, nomen a loco accipientes ; quæ enim ab
 « his regio incolitur, Judæam nominant. Urbis autem
 « ipsorum nomen tortuosum admodum ; Hierusalem enim
 « vocant. Hic igitur homo quum a plerisque hospitio exci-

« πολλοῖς καὶ τῶν ἄλλων τόπων εἰς τοὺς ἐπιθαλαττίους
 « ὑποκαταβαίνων Ἑλληνικὸς ἦν, οὐ τῇ διαλέκτῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ. Καὶ τότε διατριβόντων
 « ἡμῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, παραβαλὼν εἰς τοὺς αὐτοὺς
 5 « τόπους ἐν οἷς ἡμεῖς, ἐντυχάνει ἡμῖν τε καὶ τισιν ἐτέ-
 « ροις τῶν σχολαστικῶν, πειρώμενος αὐτῶν τῆς σοφίας.
 « Ὡς δὲ πολλοῖς τῶν ἐν παιδείᾳ συνωκείωτο, παρεδίδου
 « τι μᾶλλον ὧν εἶχεν. » Ταῦτ' εἶρηκεν Ἀριστοτέλης
 παρὰ τῷ Κλεάρχῳ, καὶ προσέτι πολλὴν καὶ θαυμασίαν
 10 καρτερίαν τοῦ Ἰουδαίου ἀνδρὸς ἐν τῇ διαίτῃ καὶ σω-
 φροσύνῃ διεξιῶν. Ἐνεστὶ δὲ τοῖς βουλευμένοις ἐξ
 αὐτοῦ τὸ πλεον γυνῶναι τοῦ βιβλίου· φυλάττομαι γὰρ
 ἐγὼ τὰ πλείω τῶν ἱκανῶν παρατίθεσθαι. Κλεάρχῳ
 μὲν οὖν ἐν παρεκβάσει ταῦτ' εἶρηκεν (τὸ γὰρ προκεί-
 15 μενον αὐτῷ ἦν ἕτερον), οὕτως ἡμῶν μνημονεύσας.
 Ἐκαταῖος δὲ ὁ Ἀβδηρίτης, ἀνὴρ φιλόσοφος ἄμα καὶ
 περὶ τὰς πράξεις ἱκανώτατος, Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ
 συναχμάσας καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου συγγενόμενος
 οὐ παρέργως, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν Ἰουδαίων συγγέγραφε
 20 βιβλίον, ἐξ οὗ βούλομαι κεφαλαιωδῶς ἐπιδραμεῖν ἐνια
 τῶν εἰρημένων· καὶ πρῶτον ἐπιδείξω τὸν χρόνον· μνη-
 μονεύει γὰρ τῆς Πτολεμαίου περὶ Γάζαν πρὸς Δημή-
 τριον μάχης· αὕτη δὲ γέγονεν ἐνδεκάτῳ μὲν ἔτει τῆς
 Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, ἐπὶ δὲ Ὀλυμπιάδος ἐβδόμης
 25 καὶ δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς, ὡς ἱστορεῖ Κάστωρ.
 Προσθεὶς γὰρ ταύτην τὴν Ὀλυμπιάδα φησὶν, « Ἐπὶ
 « ταύτης Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐνίκα κατὰ Γάζαν μάχῃ
 « Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου, τὸν ἐπικληθέντα Πολιορ-
 « κητὴν. » Ἀλεξάνδρον δὲ τεθνάναι πάντες δημολο-
 30 γοῦσιν ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης Ὀλυμ-
 πιάδος. Δῆλον οὖν ὅτι καὶ κατ' ἐκείνον καὶ κατὰ
 Ἀλεξάνδρον ἡμαρξεν ἡμῶν τὸ ἔθνος. Λέγει τοίνυν ὁ
 Ἐκαταῖος πάλιν τάδε, ὅτι « μετὰ τὴν ἐν Γάζῃ μάχην
 « ὁ Πτολεμαῖος ἐγένετο τῶν περὶ Συρίαν τόπων ἐγκρα-
 35 « τῆς· καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων πυνθανόμενοι τὴν
 « ἡπιότητα καὶ φιλανθρωπίαν τοῦ Πτολεμαίου, συνα-
 « παίρειν εἰς Αἴγυπτον αὐτῷ καὶ κοινωεῖν τῶν πρα-
 « γμάτων ἡβουλήθησαν. Ὡν εἷς ἦν, φησὶν, Ἐζεκίας
 « ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀνθρώπος τὴν μὲν ἡλικίαν
 40 « ὡς ἐξήκοντα ἐξ ἑτῶν, τῷ δ' ἀξιώματι τῷ παρὰ τοῖς
 « δημοῖνοις μέγας καὶ τὴν ψυχὴν οὐκ ἀνόητος, ἐτι δὲ
 « καὶ λέγειν δυνατὸς καὶ [τοῖς περὶ] τῶν πραγμάτων,
 « εἴπερ τις ἄλλος, ἔμπειρος· καίτοι, φησὶν, οἱ πάντες
 « ἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων, οἱ τὴν δεκάτην τῶν γινομένων
 45 « λαμβάνοντες, καὶ τὰ κοινὰ διοικοῦντες, περὶ χιλίους
 « μάλιστα καὶ πεντακοσίους εἰσὶν. » Πάλιν δὲ τοῦ
 προειρημένου μνημονεύων ἀνδρὸς, « Οὗτος, φησὶν, ὁ
 « ἀνθρώπος τετευχὼς τῆς τιμῆς ταύτης καὶ συνήθης
 « ἡμῖν γενόμενος, παραλαβὼν τινὰς τῶν μεθ' ἑαυτοῦ,
 50 « τὴν διαφορὰν ἀνέγνω πᾶσαν αὐτοῖς, εἶχε γὰρ τὴν
 « κατοίκησιν αὐτῶν καὶ τὴν πολιτείαν γεγραμμένην. »
 Εἶτα Ἐκαταῖος δηλοῖ πάλιν πῶς ἔχομεν πρὸς τοὺς
 νόμους, ὅτι πάντα πάσχειν ὑπὲρ τοῦ μὴ παραδῆναι
 τούτους προαιρούμεθα, καλὸν εἶναι νομίζοντες. « Τοι-

« peretur, et a superioribus partibus ad maritima loca de-
 « scenderet, non sermone tantum, sed etiam animo Græcus
 « erat. Et tunc nobis, in Asia forte degentibus, accidit ut ea-
 « dem appulsus ad loca, nobiscum aliquamdiu, simulque cum
 « aliis quibusdam philosophiæ studiosis, versaretur, eorum
 « sapientiæ experimentum faciens. Atque, ut cum plurimis
 « doctrina præstantibus familiariter vixerat, plus aliquanto
 « quam acciperet nobiscum ille communicabat. » Hæc di-
 xit Aristoteles apud Clearchum, et super hæc multam ac
 mirabilem Judæi viri in victu continentiam et castimoniam
 narrat. Licet autem volentibus plus ex ipso libro co-
 gnoscere: mihi enim cautum est ne plura quam sufficiat ad-
 jiciam. Et Clearchus quidem ex digressionem ista dixit
 (aliud enim ipsi propositum erat), nostri generis ad hunc
 modum mentione facta. Hecateus autem Abderita, vir
 non modo philosophus, sed etiam rebus gerendis aptissi-
 mus, Alexandri regis æqualis, cum quo etiam floruit, et
 postea cum Ptolemæo Lagi conversatus est, non obiter,
 sed de Judæis ipsis librum conscripsit, ex quo volo sum-
 matim quedam eorum quæ ab eo sunt dicta percurrere:
 primumque tempus ostendam. Meminit enim prælii quo
 circa Gazam conflixit Ptolemæus cum Demetrio: illud vero
 contigit undecimo quidem anno a morte Alexandri, Olympi-
 adæ vero cxvii, sicuti narrat Castor. Apposita enim hæc
 Olympiade, dicit: « Sub hac Ptolemæus Lagi circa Gazam
 « prælio superavit Demetrium Antigoni, qui vocabatur
 « Poliorcetes. » Alexandrum vero agnoscunt universi Olympi-
 adæ cxiv e vita excessisse. Palam ergo est quod et illius
 tempore et sub Alexandro gens nostra floruerit. Igitur
 Hecateus porro hæc dicit: « Ptolemæum post prælium
 « ad Gazam locorum in Syria factum esse compositum;
 « magnumque hominum numerum, cognita Ptolemæi
 « mansuetudine et clementia, cum eo profectum esse ad
 « Ægyptum, eo animo, ut rerum gerendarum participes
 « fierent. Quorum unus, inquit, erat Ezeccias pontifex
 « Judæorum: homo ætate quidem quasi annorum lxxvi,
 « dignitate vero apud populares suos magnus, et animi sa-
 « pientia non mediocri, et dicendi facultate pollens, et,
 « si quis alius, rerum peritus: quanquam, ut ait, omnes
 « Judæorum sacerdotes, qui decimas in lucem editorum
 « accipiunt et res in communi positas administrant, mille
 « omnes et quingenti sint. » Rursus autem viri jam laudati
 mentionem faciens, « Hic, inquit, homo hunc honorem
 « assequutus, factusque nobis familiaris, ubi quosdam e
 « suis assumpserat, differenti a omnem illis exposuit, et
 « habitationem eorum et civilem rationem, quam scriptam
 « habebat, pariter indicavit. » Deinde palam facit Heca-
 teus, erga leges qualiter nosmet habemus, quodque omnia
 pati malimus, quam contra illas facere, hoc pulchrum esse
 persuasum habentes. « Quare, inquit, quanquam et ma-

« γαρρὺν, φησί, καὶ κακῶς ἀκούοντες ὑπὸ τῶν ἀστυ-
 « γειτόνων καὶ τῶν εἰσαφικνουμένων πάντων, καὶ προ-
 « πηλακίζοντες πολλὰς ὑπὸ τῶν Περσικῶν βασιλέων
 « καὶ σατραπῶν, οὐ δύναται μεταπεισθῆναι τῇ δια-
 6 « νοίᾳ, ἀλλὰ γεγυμνωμένως περὶ τούτων καὶ αἰχμαί-
 « καὶ θανάτοις δεινотάτοις μάλιστα πάντων ἀπαντῶσι,
 « μὴ ἀρνούμενοι τὰ πατρίδια. » Παρέχεται δὲ καὶ
 τεκμήρια τῆς ἰσχυρογυμωσούνης τῆς περὶ τῶν νόμων
 οὐκ ὀλίγα. Φησί γάρ, « Ἀλεξάνδρου ποτὲ ἐν Βαβυ-
 10 « λῶνι γενομένου καὶ προελομένου τοῦ τοῦ Βήλου πε-
 « πτωκὸς ἱερὸν ἀνακαθῆραι, καὶ παῖσιν αὐτοῦ τοῖς
 « στρατιώταις ὁμοίως φέρειν τὸν χοῦν προστάξαντος,
 « μόνους τοὺς Ἰουδαίους οὐ προσχεῖν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς
 « ὑπομείναι πληγὰς καὶ ζημίας ἀποτίσαι μεγάλας, ἕως
 15 « αὐτοῖς συγγόντα τὸν βασιλέα δοῦναι τὴν ἀδειαν. * *
 « Τῶν γε μὴν εἰς τὴν χώραν, φησί, πρὸς αὐτοὺς ἀφι-
 « κνουμένων καὶ νεῶς καὶ βωμοὺς κατασκευασάντων
 « ἅπαντα ταῦτα κατέσκαπτον, καὶ τῶν μὲν ζημίαν
 « τοῖς σατράπαις ἐξέτινον, περὶ τινὸν δὲ καὶ συγγώμης
 20 « μετελάμβανον. » Καὶ προσεπιτίθησιν ὅτι δίκαιον ἐπὶ
 τούτοις αὐτοὺς ἐστὶ θαυμάζειν. Λέγει δὲ καὶ περὶ τοῦ
 πολυανθρωπότατον γεγενῆσθαι ἡμῶν τὸ ἔθνος. « Πο-
 « λλὰς μὲν γὰρ ἡμῶν, φησὶν, ἀνασπάστους εἰς Βαβυ-
 « λῶνα Πέρσαι πρότερον αὐτῶν ἐποίησαν μυριάδας,
 25 « οὐκ ὀλίγαι δὲ καὶ μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον εἰς
 « Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην μετέστησαν, διὰ τὴν ἐν Συ-
 « ρίᾳ στάσιν. » Ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ καὶ τὸ μέγε-
 «θος τῆς χώρας, ἣν κατοικοῦμεν, καὶ τὸ κάλλος ἰσό-
 ρηκε. « Τριακοσίας γὰρ μυριάδας ἀρουρῶν σχεδὸν
 30 « τῆς ἀρίστης καὶ παμφορωτάτης χώρας νέμονται,
 « φησὶν. » ἢ γὰρ Ἰουδαία τοσαύτη πλάτος ἐστίν. «
 « Ἀλλὰ μὴν ὅτι καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν τὰ Ἱεροσόλυμα
 « καλλίστην τε καὶ μεγίστην ἐκ παλαιότατου κατοικοῦ-
 « μεν, καὶ περὶ πληθους ἀνθρώπων, καὶ περὶ τῆς τοῦ νεῶ
 35 « κατασκευῆς, οὕτως αὐτὸς διηγῆται. » Ἔστι γὰρ τῶν
 « Ἰουδαίων τὰ μὲν πολλὰ ὀχυρώματα κατὰ τὴν χώραν
 « καὶ κῶμαι· μία δὲ πόλις ὀχυρὰ πεντήκοντα μά-
 « λιστα σταδίων τὴν περίμετρον, ἣν οἰκοῦσι μὲν ἀνθρώ-
 « πων περὶ δώδεκα μυριάδες. Καλοῦσι δ' αὐτὴν Ἱε-
 40 « ροσόλυμα. Ἐνταῦθα δ' ἐστὶ κατὰ μέσον μάλιστα
 « τῆς πόλεως περίβολος λίθινος, μῆκος ὡς πεντάπλε-
 « θρος, εὖρος δὲ πηχῶν ἑκατὸν, ἔχων διπλᾶς πύλας.
 « Ἐν ᾧ βωμός ἐστι τετράγωνος, οὐκ ἐκ τιμητῶν, ἀλλ'
 « ἐκ συλλέκτων ἀργῶν λίθων οὕτω συγκείμενος· πλευ-
 45 « ρὰν μὲν ἑκάστην εἰκοσι πηχῶν, ὕψος δὲ δεκάπηχυ.
 « Καὶ παρ' αὐτὸν οἶκημα μέγα, οὗ βωμός ἐστι καὶ λυ-
 « χνίον, ἀμφοτέρω χρυσᾷ, δύο τάλαντα τὴν ὀλκῇ.
 « Ἐπὶ τούτων φῶς ἐστὶν ἀναπόσβεστον καὶ τὰς νύκτας
 « καὶ τὰς ἡμέρας. Ἀγαλμα δὲ οὐκ ἐστὶν οὐδὲ ἀνά-
 50 « σθημα τὸ παράπαν· οὐδὲ φύτευμα παντελῶς οὐδὲν,
 « οἷον ἀλσώδες ἢ τι τοιοῦτον. Διατρίβουσι δ' ἐν αὐτῷ
 « καὶ τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας ἱερεῖς, ἀγνεῖας τινὰς
 « ἀγνεύοντες, καὶ τὸ παράπαν ὄνον οὐ πίνοντες ἐν τῷ
 « ἱερῷ. » Ἔτι γε μὴν ὅτι καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ

« ledictis impeti solent a vicinis advenisque cunctis, et in-
 « juriose saepe tractati sunt a Persicis regibus et satrapis,
 « non possunt a sententia deduci, sed pro ea maxime omnium
 « forti animo omne genus cruciatu saevissimasque mortes
 « subeunt, nec adduci possunt ut patria instituta abdicent. »
 Quin et indicia perhibet non exigua animi eorum propositi
 tenacis et validi circa legem observandam. Dicit enim,
 « quum aliquando apud Babylonem esset Alexander, et
 « vellet is Beli templum quod conciderat reponere, et omni-
 « bus militibus praecepisset humum aggerere, solos Ju-
 « daeos non opitulatos, imo et verbera et multas graves
 « pertulisse, donec rex eis ignoscens laboris talis gratiam
 « fecit. * * Qui quum in regionem, inquit, ad suos reversi
 « fuissent, et templa et altaria exstruxissent, ista omnia
 « diruerunt : et pro aliis quidem multam satrapis quidem
 « exsolvere, pro aliis vero veniam consequuti sunt. » Et
 praeterea adjicit quod merito ob haec admirationem ha-
 bent. Atque insuper memorat gentem nostram populo
 maxime abundasse : « Nam multas nostrorum, inquit, my-
 « riadas e sedibus suis primum abduxerunt Persae : non
 « paucae autem etiam post obitum Alexandri in Aegyptum
 « et Phoenicem migrarunt, propter seditionem in Syria
 « factam. » Hic idem vir et magnitudinem regionis quam
 incolimus et pulchritudinem prodidit. « Ad tricies, inquit,
 centena millia arurarum habitant optimi fere et feracissimi
 « soli : Judaea namque hujus est amplitudinis. » Imo quod
 et urbem, Hierosolyma, pulcherrimam et maximam ex
 multis retro seculis incolimus, et de virorum multitudine,
 et de templi exstrukione, idem ipse sic refert : Sunt enim
 « Judaeorum castella multa et vici per regionem sparsi :
 « una autem urbs munita, ambitu ferme quinquaginta
 « stadiorum, quam incolunt quidem hominum circiter
 « centum et viginti millia. Istam vero Hierosolyma vo-
 « cant. Illic autem in medietate scilicet urbis septu-
 « est lapideum, quinque fere jugerum longitudinis, latitu-
 « dinis cubitorum centum, portas habens geminas. Ibi-
 « dem altare quadratum, ex impolitorum et candidorum
 « lapidum coagmentatione conflatum ; cujus latera singula
 « viginti cubitorum sunt, altitudo vero decem. Et praeter
 « hoc altare, ingens tabernaculum est, quo et ara et lychnu-
 « chus continentur, utrumque aureum, pondus talentorum
 « duum. His impositum est lumen inextinctum, quod
 « dies noctesque continenter ardet. Nullum ibi simula-
 « crum, donarium omnino nullum, adeoque nec planta nec
 « lucus, nec aliud quicquam ejusmodi. Sacerdotes in eo,
 « noctu pariter atque interdiu assidui, certis quibusdam
 « expiationibus dant operam, quos in templo vinum omnino
 « gustare nefas. » Sed praeterea testis est militasse nos

συνεστρατεύομεν καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ
 μεμαρτύρηκεν· οἷς δ' αὐτὸς παρατυγεῖν φησιν ὑπ' ἀδρός
 Ἰουδαίου κατὰ τὴν στρατείαν γενομένοις, τοῦτο παρα-
 5 « θήσομαι. Λέγει δ' οὕτως· « Ἐμοῦ γοῦν ἐπὶ τὴν Ἑρου-
 « τὸν ἄλλων τῶν παραπειπόντων ἡμᾶς ἰππέων Ἰου-
 « δαίων, ὄνομα Μοσόλλαμος, ἄνθρωπος ἰκανὸς κατὰ
 « ψυχὴν, εὖρωστος, καὶ τοξότης ὑπὸ δὴ πάντων ἡμο-
 « λογούμενος καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων
 10 « ἀριστος. Οὗτος οὖν ὁ ἄνθρωπος, διαβαδίζοντων
 « πολλῶν κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ μάντεώς τινος ὀρνιθευ-
 « μένου καὶ πάντας ἐπισχεῖν ἀξιούντος, ἠρώτῃσε διὰ τί
 « προσμένουσι. Δείξαντος δὲ τοῦ μάντεως αὐτῷ τὸν
 « ὄρνιθα καὶ φήσαντος, ἔάν μὲν αὐτοῦ μένη, προσμένειν
 15 « συμφέρειν πᾶσιν, ἔάν δ' ἀναστὰς εἰς τοῦμ' προσθεν πέ-
 « τηται, προάγειν, ἔάν δὲ εἰς τοῦπισθεν, ἀνχωρεῖν αὐ-
 « θις, σιωπήσας καὶ παρελκύνσας τὸ τόξον ἔβαλε, καὶ
 « τὸν ὄρνιθα πατάξας ἀπέκτεινεν. Ἀγανακτούντων δὲ τοῦ
 « μάντεως καὶ τινῶν ἄλλων καὶ καταρωμένων αὐτῷ,
 20 « Τί μαίνεσθε, ἔφη, κακοδαίμονέστατον ὄρνιθα λαβόν-
 « τες εἰς τὰς χεῖρας; πῶς γὰρ οὗτος τὴν αὐτοῦ σωτη-
 « ρίαν οὐ προῖδων, περὶ τῆς ἡμετέρας πορείας ἡμῖν ἂν
 « τι βυγίς ἀπήγγελλεν; εἰ γὰρ ἡδύνατο προγινώσκειν τὸ
 « μέλλον, εἰς τὸν τόπον τοῦτον οὐκ ἂν ἦλθε, φοβούμε-
 25 « νος μὴ τοξεύσας αὐτὸν ἀποκτείνῃ Μοσόλλαμος Ἰου-
 « δαῖος. » Ἀλλὰ τῶν μὲν Ἑκαταίου μαρτυριῶν ἄλι-
 « τοῖς γὰρ βουλομένοις πλείω μαθεῖν τῷ βιβλίῳ βράδιόν
 « ἔστιν ἐντυχεῖν. Οὐκ ὀκνήσω δὲ καὶ τὸν ἐπ' εὐθείας
 « διασυρμῷ, καθάπερ αὐτὸς οἰεται, μνήμην πεποιημέ-
 30 « νον ἡμῶν Ἀγαθαρχίδην ὀνομάσαι. Διηγούμενος γὰρ
 « τὰ περὶ Στρατονίκην, « ὃν τρόπον ἦλθε μὲν εἰς Συρίαν
 « ἐκ Μακεδονίας, καταλιποῦσα τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα Δη-
 « μήτριον, Σελεύκου δὲ γαμεῖν αὐτὴν οὐ θελήσαντος,
 « ὅπερ ἐκείνη προσεδόκησε, ποιουμένου δὲ τὴν ἀπὸ
 35 « Βαβυλῶνος στρατιὰν αὐτοῦ, τὰ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν
 « ἐνεωτέρισεν. Εἴθ' ὥς ἀνέστρεψεν ὁ βασιλεὺς, ἄλι-
 « σκομένης τῆς Ἀντιοχείας, εἰς Σελεύκειαν φυγοῦσα,
 « παρὸν αὐτῇ ταχέως ἀποπλεῖν, ἐνυπνίῳ κωλύοντι πε-
 « σθῆσα ἐλήφθη καὶ ἀπέθανεν. » Ταῦτα προειπὼν ὁ
 40 « Ἀγαθαρχίδης, καὶ ἐπισκώπτων τῇ Στρατονίκῃ τὴν δει-
 « σιδαιμονίαν, παραδείγματι χρῆται τῷ περὶ ἡμῶν λόγῳ
 « καὶ γέγραπεν οὕτως· « Οἱ καλούμενοι Ἰουδαῖοι πόλιν
 « οἰκοῦντες ὀχυρωτάτην πασῶν, ἣν καλεῖν Ἱεροσόλυμα
 « συμβαίνει τοὺς ἐγγυρῶτους, ἀργεῖν εἰθισμένοι δι'
 45 « ἐβδόμης ἡμέρας, καὶ μηδὲ τὰ ὅπλα βασιτάζειν ἐν τοῖς
 « εἰρημένοις χρόνοις, μήτε γεωργίας ἀπτεσθαι, μήτε
 « ἄλλης ἐπιμαλεῖσθαι λειτουργίας μηδεμιᾶς, ἀλλ' ἐν
 « τοῖς ἱεροῖς ἐκτεταχότες τὰς χεῖρας εὐχεσθαι μέχρι τῆς
 « ἐσπέρας, εἰσιόντος εἰς τὴν πόλιν Πτολεμαίου τοῦ
 50 « Λάγου μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀντὶ
 « τοῦ φυλάττειν τὴν πόλιν διατηρούντων τὴν ἀνοιαν, ἣ
 « μὲν πατρὶς εἰλήφει δεσπότην πικρὸν, ὁ δὲ νόμος ἐξη-
 « λέγγθη φαῦλον ἔχων ἔθισμόν. Τὸ δὲ συμβᾶν πλὴν
 « ἐκείνων τοὺς ἄλλους πάντας δεδίδαχε, τηνικαυτὰ

cum Alexandro, et postea ejus cum successoribus. Sub-
 jiciam illa, quibus ipse se interfuisse dicit, ab homine
 quodam Judæo gesta in expeditione. Ita enim narrat :
 « Quum proficiscerer ad mare Rubrum, una cum aliis
 « equitibus Judæis, quos itineris duces habebamus, unus
 « eorum aliquis comitabatur, nomine Mosollamus, vir
 « quum animi magnitudinis tum corporis robore non vul-
 « gari, idemque sagittarius omnium tam Græcorum quam
 « barbarorum confessione peritissimus. Is igitur homo,
 « quum universa multitudo iter illud agerent, et vates qui-
 « dam augurium captaret peteretque ut cuncti starent, in-
 « terrogavit quorsum substitissent. Quum autem augur ei
 « avem ostendisset, simulque dixisset, si quidem ibi re-
 « sideret avis, omnibus ut eo in loco manerent expedire;
 « sin protinus volando contenderet, porro pergerent ipsi
 « quoque; sin denique retro, retro similiter ipsi redirent :
 « Judæus nihil contra, sed intento arcu jaculatur, avem.
 « que confixam peremit. Hic augure aliisque nonnullis
 « graviter indignantibus, ipsique una diras imprecantibus,
 « Quid, inquit, usque adeo furitis, infaustissimam avem in
 « manus sumentes? quomodo ista, quæ vitæ ipsa suæ pro-
 « videre non potuit, sani quicquam de suscepto a nobis
 « itinere prænunciare valuit? Enimvero si prænosse futu-
 « rum potuisset, nunquam hunc in locum venisset, præ
 « metu ne Mosollami Judæi sagittis confixa moreretur. »
 Verum testimoniorum ex Hecateo satis : nam quibus in
 animo est plura cognoscere, facile est librum ipsum adire.
 Non vero me pigebit nominare Agatharchiden, cum irri-
 sione simplicitatis, ut ipsi visum est, nostrorum mentionem
 facientem. Is enim narrans de Stratonice, « quemadmo-
 « dum in Syriam quidem e Macedonia venerit, viro suo
 « Demetrio derelicto : Seleuco autem uxorem eam ducere
 « nolente, id quod ipsa exspectaverat, exercitum vero apud
 « Babylonem illo colligente, res novas circa Antiochiam
 « molita est. Deinde, post regis reversionem capta Antio-
 « chia, in Seleuciam fugerit : quumque liceret ipsi statim
 « navi discedere, somnio id facere prohibenti parendo capta
 « est et interijt. » Ista præfatus Agatharchides, et cum
 dicteris Stratonice exprobrans superstitionem, in exem-
 plum adhibet quod de genere nostro dicitur, et in hunc
 modum scripsit : « Li qui appellantur Judæi, quum urbem
 « habeant firmissimam, quam ab indigenis Hierosolyma
 « vocari accidit, soliti otiari diebus septimis, ita ut eo
 « tempore nec arma ferant, nec agrum colant, nec alius
 « omnino cujusquam ministerii curam habeant, sed in tem-
 « plo extensis manibus preces faciant ad vesperam usque,
 « quum illam urbem intraret Ptolemæus Lagi filius cum
 « exercitu, et hominibus, qui urbem custodire debuerant,
 « stultitiam observantibus, patria quidem ipsorum acerbum
 « accepit dominum, lex vero convicta est stultam habere
 « consuetudinem. Docuit autem, alios omnes, præter i-

«φυγεῖν ἐνύπνια, καὶ τὴν περὶ τοῦ νόμου παραδεδο-
 «μένην ὑπόνοιαν, ἥνικ' ἂν τοῖς ἀνθρωπίνους λογισμοῖς
 «περὶ τῶν διαπορουμένων ἐξασθενήσουσιν.» Τοῦτο μὲν
 Ἀγαθαρχίδῃ καταγέλωτος ἄξιον δοκεῖ, τοῖς δὲ μὴ μετὰ
 5 δυσμενεῖας ἐξετάζουσι φαίνεται μέγα καὶ πολλῶν
 ἄξιον ἐγκωμίων, εἰ καὶ σωτηρίας καὶ πατρίδος ἀνθρω-
 ποὶ τινες νόμον φυλακὴν καὶ τὴν πρὸς Θεὸν εὐσέβειαν
 ἀεὶ προτιμῶσιν.

κγ'. Ὅτι δὲ οὐκ ἀγνοοῦντες ἐνιοὶ τῶν συγγραφέων
 10 τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἀλλ' ὑπὸ φόβου τινὸς ἢ δι' ἄλλας αἰ-
 τίας οὐχ ὑγιεῖς τὴν μνήμην παρέλιπον, τεκμήριον οἶμαι
 παρέξειν. Ἰερώνυμος γὰρ ὁ τὴν περὶ τῶν διαδόχων
 ἱστορίαν συγγεγραφώς, κατὰ τὸν αὐτὸν μὲν ἦν Ἑκα-
 ταῖω χρόνον, φίλος δ' ὢν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως, τὴν
 15 Συρίαν ἐπετρόπευεν. Ἀλλ' ὅμως Ἑκαταῖος μὲν καὶ
 βιλίον ἔγραψε περὶ ἡμῶν· Ἰερώνυμος δ' οὐδαμῶς κατὰ
 τὴν ἱστορίαν ἐμνημόνευσε, καίτοι σχεδὸν ἐν τοῖς τόποις
 διατετροφός. Τοσοῦτον αἱ προαιρέσεις τῶν ἀνθρώπων
 διήνεγκαν· τῷ μὲν γὰρ ἐδόξαμεν καὶ σπουδαίας εἶναι
 20 μνήμης ἄξιοι, τῷ δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν πάντως τι πάθος
 οὐκ εὐγνώμον ἐπεσκόπησεν. Ἀρχοῦσι δὲ ὅμως εἰς τὴν
 ἀπόδειξιν τῆς ἀρχαιότητος αἱ τε Αἰγυπτίων καὶ Χαλ-
 δαίων καὶ Φοινίκων ἀναγραφαί, πρὸς ἐκεῖναις τε το-
 σοῦτοι τῶν Ἑλλήνων συγγραφεῖς. Ἐτι δὲ καὶ πρὸς
 25 τοὺς εἰρημένους Θεόφιλος, καὶ Θεόδοτος, καὶ Μνασέας,
 καὶ Ἀριστοφάνης, καὶ Ἑρμογένης, Εὐήμερος τε καὶ
 Κόνων, καὶ Ζωπυρίων, καὶ πολλοὶ τινες ἄλλοι τάχα (οὐ
 γὰρ ἔγωγε πᾶσιν ἐντετύχηκα τοῖς βιβλίοις) οὐ παρέργως
 ἡμῶν ἐμνημονεύκασιν. Οἱ πολλοὶ δὲ τῶν εἰρημένων
 30 ἀνδρῶν τῆς μὲν ἀληθείας τῶν ἐξ ἀρχῆς πραγμάτων
 διήμαρτον, ὅτι μὴ ταῖς ἱεραῖς ἡμῶν βίβλοις ἐνέτυχον,
 κοινὸς μὲντοι περὶ τῆς ἀρχαιότητος ἅπαντες μεμαρτυ-
 ρήκασιν, ὑπὲρ ἧς τὰ νῦν λέγειν προεθέμην. Ὁ μὲντοι
 Φαληρεὺς Δημήτριος καὶ Φίλων ὁ πρεσβύτερος καὶ
 35 Εὐπόλεμος οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον. Οἷς συγ-
 γινώσκειν ἔξιον· οὐ γὰρ ἐνὶ αὐτοῖς μετὰ πάσης ἀκρι-
 βείας τοῖς ἡμετέροις γράμμασι παρακολουθεῖν.

κδ'. Ἐν ἔτι μοι κεφάλαιον ὑπολείπεται τῶν κατὰ
 τὴν ἀρχὴν προτεθέντων τοῦ λόγου, τὰς διαβολὰς καὶ
 40 τὰς λοιδορίας, αἷς κέχρηται τινες κατὰ τοῦ γένους ἡμῶν,
 ἀποδείξαι ψευδεῖς καὶ τοῖς γεγραφόσι ταύτας καθ' ἑαυ-
 τῶν χρήσασθαι μάρτυσιν. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἑτέροις
 τοῦτο πολλοῖς συμβέβηκε διὰ τὴν ἐνίων δυσμείναν,
 οἶμαι γινώσκειν τοὺς πλέον ταῖς ἱστορίαις ἐντυχάνον-
 45 τας. Καὶ γὰρ ἔθνων τινες καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων πόλεων
 ρυπαίνειν τὴν εὐγένειαν καὶ τὰς πολιτείας ἐπεχείρησαν
 λοιδορεῖν, Θεόπομπος μὲν τὴν Ἀθηναίων, τὴν δὲ Ἀ-
 κεδαιμονίων Πολυκράτης· ὁ δὲ τὸν Τριπολιτικὸν γράφας
 (οὐ γὰρ εἴθε Θεόπομπος ἐστίν, ὥς τινες οἴονται) καὶ τὴν
 50 Θηβαίων πόλιν διέβαλε. Πολλὰ δὲ καὶ Τίμαιος ἐν
 ταῖς ἱστορίαις περὶ τῶν προειρημένων καὶ περὶ ἄλλων
 βεβλασφήμηκεν. Μάλιστα δὲ τοῦτο ποιοῦσι τοῖς ἐν-
 δοξοτάτοις προσπλεκόμενοι, τινὲς μὲν διὰ φόβον καὶ
 κακοῦθιαν, ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ καινολογεῖν μνήμης ἄξιοι-

«psos, eventus ille, ut tunc somnia fugerent, et a concepta.
 «per legem opinione desisterent, ubi in rebus ambigu
 «humana eos consilia destituunt.» Hoc igitur Agathar-
 chidæ ridiculum videtur; eis autem qui non animo infenso
 hæc examinant, magnum apparet et multa laude dignum, si
 et salutis et patriæ quidam custodiam legum inque Deum
 pietatem semper præferunt.

23. Quod vero scriptorum nonnulli gentem nostram non
 ignorantes, sed propter invidiam quandam aut alias ob cau-
 sas non justas memoriam nostri omiserint, indicium me
 daturum esse arbitror. Hieronymus enim, qui successorum
 Alexandri historiam conscripsit, æqualis quidem Hecatai,
 regis vero Antigoni amicus, Syriæ erat procurator. Verum
 Hecataeus etiam librum quidem scripsit de gente nostra:
 Hieronymus autem nequaquam nostri in historia meminit,
 licet pene in ipsis locis nutritus esset. In tantum hominum
 voluntates inter se dissident. Alter namque dignos existi-
 mavit quos studiose memoraret; alteri vero omnino iniqua
 quedam passio ad veritatem discernendam tenebras offudit.
 Sufficiunt tamen ad fidem hujus antiquitatis faciendam Ægy-
 ptiorum et Chaldæorum ac Phœnicum historiæ, præterea-
 que tot e Græcis historici. Quibus insuper etiam licet ad-
 dere Theophilum, et Theodotum, et Mnaseam, et Aristop-
 hanem, et Hermogenem, et Euhemerum, et Cononem,
 et Zopyrionem, aliosque forte quamplurimos (nec enim
 omnes evolvi libros), qui rerum nostrarum non obiter tan-
 tum meminerunt. Et quanquam eorum, quos nominatim
 citavimus, plerique, quod literas nostras minime attigerint,
 a rerum jam inde ab initio gestarum veritate aberrarunt;
 communi tamen consensu omnes eidem antiquitati suffra-
 gali sunt, quod unum mihi hoc loco propositum fuerat. Ve-
 rum Demetrius Phalereus, et Philo senior, et Eupo-
 lemus, a vero propius abfuerunt: quibus etiam, si quid
 peccarunt, veniam hoc nomine dare æquum utique sit,
 quod librorum nostrorum sensum accurate capere et asse-
 qui non potuerint.

24. Unum adhuc mihi caput restat ex iis quæ sub ini-
 tium orationis proposui, ut calumnias et convicia, quibus
 nostrum genus onerant nonnulli, falsa esse ostendam, au-
 ctioresque eorum testes contra semetipsos adducam. Et
 quod quidem multis aliis hoc evenit propter quorundam
 inimicitias, eos intelligere arbitror, qui majori studio in hi-
 storiis versantur. Nam et gentium nonnulli et gloriosissi-
 marum civitatum nobilitatem fœdere, rerumque publicarum
 formas maledictis insectari tentarunt, Theopompus qui-
 dem Atheniensium, Lacedæmoniorum vero Polycrates;
 atque is qui Tripoliticum scripsit (non enim Theopompus
 est, ut quidam arbitrantur), etiam Thebanorum civitatem
 calumniatus est. Multa vero etiam Timæus in historiis de
 prædictis aliisque detraxit. Maximeque hoc faciunt quando
 rem habent cum præclarissimis, quidam propter invidiam
 atque malevolentiam, alii vero nova dicendo memoria so-

θήσεσθαι νομίζοντες. Παρὰ μὲν οὖν τοῖς ἀνόητοις ταύτης οὐδαμῶς ἀμαρτάνουσι τῆς ἐλπίδος, οἱ δ' ὑγιαίνοντες τῇ κρίσει πολλὴν αὐτῶν μοχθηρίαν καταδικάζουσι.

6 κε'. Τῶν δὲ εἰς ἡμᾶς βλασφημιῶν ἤρξαντο μὲν Αἰγύπτιοι· βουλόμενοι δ' ἐκείνοις τινὲς χαρίζεσθαι παρατρέπειν ἐπεχείρησαν τὴν ἀλήθειαν, οὔτε τῇ νεῖς Αἰγυπτὸν ἀφίξιν ὥς ἐγένετο τῶν ἡμετέρων προγόνων ὁμολογοῦντες οὔτε τὴν ἐξοδὸν ἀληθεύοντες. Αἰτίας δὲ πολλὰς ἔλαβον
10 τοῦ μισεῖν καὶ φθονεῖν, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ὅτι κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἐδυνάστευσαν ἡμῶν οἱ πρόγονοι, κακέϊθεν ἀπαλλαγέντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν πάλιν ἡδαιμόνησαν, εἴθ' ἢ τῶν ἱερῶν ὑπεναντιότης πολλὴν αὐτοῖς ἐνεποίησεν ἔχθραν, τοσοῦτον τῆς ἡμετέρας διαφορῶσης εὐσεβείας
15 πρὸς τὴν ὑπ' ἐκείνων νενομισμένην ὅσον Θεοῦ φύσις ζώων ἀλόγων διέστηκεν. Κοινὸν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἐστὶ πάτριον τὸ ταῦτα θεοῦ νομίζειν, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς τιμαῖς αὐτῶν διαφέρονται, κοῦφοι δὲ καὶ ἀνόητοι παντάπασιν ἄνθρωποι, κακῶς ἐξ ἀρχῆς εἰθισμένοι δο-
20 ξάζειν περὶ θεῶν. Μιμησάσθαι μὲν τὴν σεμνότητα τῆς ἡμετέρας θεολογίας οὐκ ἐχώρησαν, ὁρῶντες δὲ ζηλουμένους ὑπὸ πολλῶν ἐφρόνησαν. Εἰς τοσοῦτον γὰρ ἦλθον ἀνοίας καὶ μικροψυχίας ἔνιοι τῶν παρ' αὐτοῖς ὥστ' οὐδὲ ταῖς ἀρχαῖαις αὐτῶν ἀναγραφαῖς ὄκνησαν
25 τᾶναντία λέγειν, ἀλλὰ καὶ σφίσιν αὐτοῖς ἐναντία γράφοντες, ὑπὸ τυφλότητος τοῦ πάθους ἠγνόησαν.

κς'. Ἐφ' ἐνὸς δὲ πρώτου στήσω τὸν λόγον ᾧ καὶ μάρτυρι μικρὸν ἐμπροσθεν τῆς ἀρχαιότητος ἐχρησάμην. Ὁ γὰρ Μανεθὼν οὗτος, ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν ἱστορίαν
30 ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθερμηνεύειν ὑπεσχημένος, προειπὼν τοὺς ἡμετέρους προγόνους πολλὰς μυριάσιν ἐπὶ τὴν Αἰγυπτὸν ἐλθόντας κρατῆσαι τῶν ἐνοικούντων, εἴτ' αὐτὸς ὁμολογῶν χρόνῳ πάλιν ὕστερον ἐκπεσόντας τὴν νῦν Ἰουδαίαν καταστρεῖν, καὶ κτίσαντες
35 Ἱερουσόλυμα τὸν νεὼν κατασκευάσασθαι, μέχρι μὲν τούτων ἠκολούθησε ταῖς ἀναγραφαῖς, ἔπειτα δὲ δοὺς ἐξουσίαν αὐτῷ, διὰ τοῦ φάναι γράψαι τὰ μυθεύμενα καὶ λεγόμενα περὶ τῶν Ἰουδαίων, λόγους ἀπιθάνους παρενέβαλεν, ἀναμίξαι βουλόμενος ἡμῖν Αἰγυπτίων πληθός
40 λεπρῶν καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἀρρωστήμασιν, ὥς φησι, φυγεῖν ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταγινώσκέντων. Ἀμένωφιν γὰρ βασιλεῖα προσθεῖς, ψευδὲς ὄνομα, καὶ διὰ τοῦτο χρόνον αὐτοῦ τῆς βασιλείας ὀρίσαι μὴ τολμήσας, καίτοι γε ἐπὶ τῶν ἄλλων βασιλείων ἀκριβῶς τὰ ἔτη προστιθεῖς, τούτῳ
45 προσάπτει τινὰς μυθολογίας, ἐπιλαθόμενος σχεδὸν ὅτι πεντακοσίοις ἔτεσι καὶ ὀκτωκαίδεκα πρότερον ἱστορικῶς γενέσθαι τὴν τῶν ποιμένων ἐξοδὸν εἰς Ἱερουσόλυμα· Τέθμωσις γὰρ ἦν βασιλεὺς ὅτε ἐζήσαν. Ἀπὸ δὲ τούτων μεταξὺ τῶν βασιλείων κατ' αὐτὸν ἐστὶ τριακόσια
64 ἐνενηκοντα τρία ἔτη, μέχρι τῶν δύο ἀδελφῶν Σέθου καὶ Ἑρμαίου, ὧν τὸν μὲν Σέθων Αἰγυπτὸν, τὸν δὲ Ἑρμαῖον Δαναὸν μετονομασθῆναι φησιν. Ὁν ἐχθαλὼν ὁ Σέθως ἐθασίλευσεν ἔτη νθ'· καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ῥάμψης ξ'. Τοσούτοις οὖν πρότερον ἔτεσιν

ignos fore existimantes. Et apud stultos quidem nequam hac de spe decidunt; sani vero iudicii viri iis hanc malignitatem vitio vertunt.

25. Quae vero probra et maledicta in nostrates jactata sunt, iis causam et originem Aegyptii praeberunt; quorum gratiae nonnulli scriptores inservire cupientes veritatem rerum gestarum pervertere aggressi sunt, nec majorum nostrorum adventum in Aegyptum, ut re vera fuit, ingenue fatentes, nec inde egressum bona fide commemorantes. Causas autem multas odii atque invidiae habuerunt, quae in nostram gentem exstimulati sunt: et ab initio quidem quod nostri olim rerum in patria eorum potiti sunt; deinde quod illinc digressi in propriam patriam, secunda omnia nacti sunt: postremo religionum diversitas ingens eis odium in nos accendit, tantum religione nostra ab ea quam ipsi veram pietatem putant differente, quantum divina natura brutis animalibus praestat. Communis namque apud illos ritus est patrius, ejuscemodi bruta deos arbitrari; singillatim autem alii alia colunt, homines fatui omnino et insipientes, et ab initio malas de diis opiniones habere consueti. Non ceperunt quidem gravitatem nostrae de Deo doctrinae, quum autem nostra instituta viderent a multis probata, nobis inviderunt. Nam eo quidem amentiae animique pusilli processere quidam apud ipsos, ut non pigeret eos etiam contra antiquas suorum historias aliqua dicere: imo odio et invidia occaecati ignorarunt, quod sibi met contra-

26. Ad unum itaque praecipuum orationem referam, quem paullo ante antiquitatis nostrae testem adhibui. Hic enim Manetho, qui historiam Aegyptiacam e sacris literis interpretari pollicitus est, praefatus nostros progenitores cum multis myriadibus in Aegyptum advenisse, ejusque involas subjugasse, deinde ipse agnoscens quod tempore postea sequuto illa regione exciderint et Judaeam nunc dictam occuparint, atque Hierosolymis aedificatis templum exstruxerint, eoque historias quidem antiquas sequutus est: postea vero sumpta sibi licentia, ut videretur scripsisse relata et dicta de Judaeis, incredibilia quaedam inseruit, volens permiscere nobis multitudinem Aegyptiorum leprosum et alios ob morbos, ut dicit, ex Aegypto fugere compulsum. Amenophin enim regem, falsum nomen, adiciens, et idcirco tempus ipsius regni definire non ausus, quamvis ceteris regibus accurate annos apponeret, huic annectit quasdam fabulas, oblitus ferme tradidisse se, quingentis et octodecim annis prius evenisse Pastorum exitum ad Hierosolyma: rex enim, quando illi exierunt, fuit Tetimosis. Et ab hoc tempore regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonaginta tres, usque ad fratres Sethonem et Hermæum; quorum Sethonem quidem Aegyptum, Hermæum vero Danaum denominatum dicit. Quem quum Sethon expulisset, regnavit annis quinquaginta et novem, et post illum filiorum natu major Rampses annis LXVI. Ante

ἀπελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς πατέρας ἡμῶν ὁμολογηκώς,
 εἶτα τὸν Ἀμένωφιν εἰσποήσας ἐμβόλιμον βασιλέα, φησὶ
 τοῦτον ἐπιθυμῆσαι θεῶν γενέσθαι θεατὴν, ὥσπερ Ὁρος
 εἰς τῶν πρὸ αὐτοῦ βεβασιλευκῶτων ἀνενεγκεῖν δὲ τὴν
 6 ἐπιθυμίαν ὁμωνύμῳ μὲν αὐτῷ Ἀμένωφει, πατρός δὲ
 Παάπιος ὄντι, θείας δὲ δοκοῦντι μετεσχηγένηαι φύσεως
 κατὰ τε σοφίαν καὶ πρόγνῳσιν τῶν ἐσομένων. Εἰπεῖν
 αὖν αὐτῷ τοῦτον τὸν ὁμώνυμον διὸ δυνήσεται θεοὺς ἰδεῖν,
 εἰ καθαρὰν ἀπὸ τε λεπρῶν καὶ τῶν ἄλλων μικρῶν ἀν-
 10 θρώπων τὴν χώραν ἄπασαν ποιήσειεν. Ἡσθέντα δὲ
 τὸν βασιλέα πάντας τοὺς τὰ σώματα λελωδημένους ἐκ
 τῆς Αἰγύπτου συναγαγεῖν (γενέσθαι δὲ τοῦ πλήθους
 μυριάδας ὀκτώ), καὶ τούτους εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς ἐν
 τῷ πρὸς ἀνατολὴν μέρει τοῦ Νείλου ἐμβαλεῖν αὐτὸν,
 15 ὅπως ἐργάζοντο καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οἱ ἐγκχευ-
 ρισμένοι. Εἶναι δὲ τινὰς ἐν αὐτοῖς καὶ τῶν λογίων ἱερέων
 φησὶ λέπρᾳ συγκεχυμένους. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν ἐκεί-
 νον, τὸν σοφὸν καὶ μαντικὸν ἄνδρα, ὑποδείσαι πρὸς αὐ-
 τόν τε καὶ τὸν βασιλέα χόλον τῶν θεῶν, εἰ βιασθέντες
 20 ὀρθήσονται· καὶ προσθέμενον εἰπεῖν ὅτι συμμαχήσουσί
 τινες τοῖς μισοῦσι καὶ τῆς Αἰγύπτου κρατήσουσιν ἐπ' ἑτὶ
 τρισκαίδεκα. Μὴ τολμῆσαι μὲν αὐτὸν εἰπεῖν ταῦτα
 τῷ βασιλεῖ, γραφὴν δὲ καταλιπόντα περὶ πάντων ἑαυ-
 τὸν ἀνελεῖν. Ἐν ἀθυμίᾳ δὲ εἶναι τὸν βασιλέα. Καὶ
 25 πεῖτα κατὰ λέξιν οὕτω γέγραπεν· « Τῶν δὲ ταῖς λα-
 « τομίαις ὡς χρόνος ἱκανὸς διήλθεν ταλαιπωρουμένων,
 « ἀξιώθεις ὁ βασιλεὺς ἵνα πρὸς καταλυσιν αὐτοῖς καὶ
 « σκέπῃ ἀπομερίσῃ τὴν τότε τῶν ποιμένων ἐρημωθεῖ-
 « σαν πόλιν, Αὐαριν συνεχώρησεν. Ἔστι δ' ἡ πόλις
 30 « κατὰ τὴν θεολογίαν ἀνωθεν Τυφώνιος. Οἱ δὲ εἰς
 « ταύτην εἰσελθόντες καὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰς ἀπόστασιν
 « ἔχοντες ἡγεμόνα αὐτῶν λεγόμενον τινὰ τῶν Ἡλιοπο-
 « λιτῶν ἱερέων Ὁσάρσιφον ἐστήσαντο· καὶ τούτῳ πει-
 « θάρχησαντες ἐν πᾶσιν ὠρκομότησαν. Ὁ δὲ πρῶτον
 35 « μὲν αὐτοῖς νόμον ἔθετο μήτε προσκυνεῖν θεοὺς μήτε
 « τῶν μάλιστα ἐν Αἰγύπτῳ θεμιστευμένων ἱερῶν ζῶν
 « ἀπέχεσθαι μηδενός, πάντα τε θύειν καὶ ἀναλοῦν, συνά-
 « πτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνωμοσμένων. Τοιαῦτα
 « δὲ νομοθετήσας καὶ πλεῖστα ἄλλα, μάλιστα τοῖς
 40 « Αἰγυπτίοις ἔθισμοις ἐναντιούμενα, ἐκέλευσε πολυχει-
 « ρεῖν τὰ τῆς πόλεως ἐπισκευάζειν τέχῃ, καὶ πρὸς πό-
 « λεμον ἐτοιμοὺς γίνεσθαι τὸν πρὸς Ἀμένωφιν τὸν βα-
 « σιλέα. Αὐτὸς δὲ προσλαβόμενος μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν
 « ἄλλων ἱερέων καὶ συμμεμιασμένων ἔπεμψε πρέσβεις
 45 « πρὸς τοὺς ὑπὸ Τεθμώσεως ἀπελαθέντας ποιμένας εἰς
 « πόλιν τὴν καλουμένην Ἱεροσόλυμα. Καὶ τὰ καθ'
 « ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συνατιμασθέντας δηλώσας
 « ἡξίου συνεπιστρατεύειν δημοθυμᾶδὸν ἐπ' Αἰγυπτον.
 « Ἐπάξεν μὲν οὖν αὐτοὺς ἐπηγγεῖλατο πρῶτον μὲν εἰς
 50 « Αὐαριν τὴν προγονικὴν αὐτῶν πατρίδα, καὶ τὰ ἐπι-
 « τήδεια τοῖς ὄχλοις παρέξειν ἀφθόνης, ὑπερμαχέσεσθαι
 « δὲ, ὅτε δέοι, καὶ ῥαδίως ὑποχείριον αὐτοῖς τὴν χώραν
 « ποιήσειεν. Οἱ δὲ ὑπερχαρεῖς γενόμενοι πάντες προθύ-
 « μως εἰς εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν συνεζώμησαν, καὶ

tot igitur annos patres nostros ex Ægypto egressos contensus,
 dein quum Amenophin regem supposuisset, hunc ait concu-
 pvisse deorum spectatorem esse, sicut et Orum quendam
 priorum regum, et hoc suum desiderium communicasse
 cum filio cujusdam Paapios, cui idem cum eo nomen erat
 Amenophis, quique de divina visus est participare natura
 propter sapientiam præscientiamque futurorum. Itaque
 regi dixisse hunc cognominem, quod posset videre deos,
 si regionem universam de leprosis hominibus et immundis
 purgare vellet. Regem gaudio perfusum omnes corporis
 aliqua injuria affectos ex Ægypto congregasse dicit; et
 multitudinem crevisse ad numerum octo myriadum; eos-
 que ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse,
 ut in opere exercerentur pariter ac alii Ægyptii eo destinati
 Fuisse autem quosdam inter eos etiam eruditorum sacer-
 dotum lepra perfusos ait. Amenophin vero illum sapientem
 divinumque virum subveritum esse, ne in se regemque deo-
 rum iram concitaret, si illis vis adhiberetur; prætereaque di-
 xisse nonnullos auxilio venturos pollutis, et Ægypto domina-
 turos tredecim annis. Et ipsum quidem ista regi dicere non
 ausum esse, omnia vero scripta reliquisse et semel interemis-
 se. Qua de causa regem anxietate laborasse. Deinde ad verbum
 ita scripsit: « Quum autem illi satis longo tempore in lapi-
 « cidinis graviter laborassent, rex imploratus ut ad requiem
 « et tutamen eorum secerneret civitatem, urbem incolis
 « exhaustam, quæ fuerat Pastorum, nomine Auarin, eis
 « concessit. Est autem hæc urbs, juxta theologiam anti-
 « quam, Typhonis. Porro illi in eam ingressi, atque hunc
 « locum ad res novas molieudas opportunum nacti, ducem
 « sibi quendam Heliopolitanorum pontificum Osarsi-
 « phum constituere, et huic se in omnibus obtemperaturos
 « juraverunt. At ille primam quidem eis legem posuit, ut
 « neque deos adorarent, neque ab animalibus ullis, quæ
 « præcipue sacra apud Ægyptios erant, se abstinerent, sed
 « ut omnia mactarent atque consumerent; nullique copula-
 « rentur nisi qui ejusdem conjurationis esset. Quum autem
 « ista sauxisset et alia quamplurima maxime Ægyptiorum
 « moribus adversantia, multarum manuum opera jussit
 « ædificare civitatis muros, et ad bellum sese parare adver-
 « sus Amenophin regem. Ipse vero, assumptis secum
 « etiam aliis sacerdotibus et pollutorum quibusdam, misit
 « legatos ad Pastores, qui a Tethmosi depulsi in urbem
 « Hierosolyma dictam se contulerant. Et declaratis iis quæ
 « sibi ceterisque ignominiose habitis acciderant, rogavit ut
 « una expeditionem facerent in Ægyptum. Et quidem pro-
 « misit se primum eos ducturum in Auarin avitam suam
 « patriam, et necessaria se copiose exhibiturum turbae,
 « propugnaturum autem quum opus foret, et facile regionem
 « sub potestatem eorum redacturum. Illi vero supra mo-
 « dum læti, omnes alacriter usque ad ducenta millia viro-
 « rum pariter sunt egressi et non multo post ad Auariam

« μετ' οὐ πολὺ ἦγον εἰς Αὔραριν. Ἀμένωφις δ', ὁ τῶν
 « Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὡς ἐπύθετο τὰ κατὰ τὴν ἐκείνων
 « ἔρπον, οὐ μετρίως συνεχύθη, τῆς παρ' Ἀμενώφους
 « τοῦ Παάπιος μνηθεὶς προδηλώσεως. Καὶ πρότερον
 6 « συναγαγὼν πλῆθος Αἰγυπτίων, καὶ βουλευσάμενος
 « μετὰ τῶν ἐν τούτοις ἡγεμόνων, τὰ τε ἱερὰ ζῶα τὰ πρῶ-
 « τα μάλιστα ἐν τοῖς ἱεροῖς τιμώμενα ὡς γ' αὐτὸν
 « μετεπέμψατο, καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἱερεῦσιν παρήγ-
 « γειλεν ὡς ἀσφαλέστατα τῶν θεῶν συγκρῦψαι τὰ ζῶα.
 10 « Τὸν δὲ υἱὸν Σέθων τὸν καὶ Ῥαμέσσην ἀπὸ Ῥάμφους
 « τοῦ πατρὸς ὠνομασμένον, πενταετὴ ὄντα, ἐξέθετο
 « πρὸς τὸν αὐτοῦ φίλον. Αὐτὸς δὲ διαβάς τοῖς ἄλλοις
 « Αἰγυπτοῖς, οὓσιν εἰς τριάκοντα μυριάδας ἀνδρῶν
 « μαχηματάων, καὶ τοῖς πολεμίοις ἀπαντήσασιν οὐ
 15 « συνέβαλεν, ἀλλὰ μέλλειν θεομαχεῖν νομίσας, παλιν-
 « δομήσας ἤκεν εἰς Μέμφιν· ἀναλαβὼν τε τὸν τε
 « ἄπιν καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐκεῖσε μεταπεμφθέντα ἱερὰ ζῶα,
 « εὐθὺς εἰς Αἰθιοπίαν σὺν ἅπαντι τῷ στόλῳ καὶ πλῆθει
 « τῶν Αἰγυπτίων ἀνήλθη. Χάρτι γὰρ ἦν αὐτῷ ὑπο-
 20 « χεῖριος ὁ τῶν Αἰθιοπῶν βασιλεὺς· ὅθεν ὑποδεξάμενος
 « καὶ τοὺς ὄχλους πάντας ὑπολαβὼν οἷς ἔσχεν ἡ χώρα
 « τῶν πρὸς ἀνθρωπίνην τροφὴν ἐπιτηδείων, καὶ πόλεις
 « καὶ κώμας πρὸς τὴν τῶν πεπρωμένων τρισκαίδεκα
 « ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐκπτωσιν αὐτάρχεις, οὐχ
 25 « ἥττον γε καὶ στρατόπεδον Αἰθιοπικὸν πρὸς φυλακὴν
 « ἐπέταξε τοῖς παρ' Ἀμενώφους τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῶν
 « ὀρίων τῆς Αἰγύπτου. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Αἰθιο-
 « πίαν τοιαῦτα. Οἱ δὲ Σολυμίται κατελθόντες σὺν τοῖς
 « μισοῖς τῶν Αἰγυπτίων οὕτως ἀνοσίως τοῖς ἀνθρώποις
 30 « προσηγάθησαν, ὥστε τὴν τῶν προειρημένων κράτη-
 « σιν χειρίστην φαίνεσθαι τοῖς τότε τὰ τούτων ἀσθε-
 « ματα θεωμένοις. Καὶ γὰρ οὐ μόνον πόλεις καὶ κώμας
 « ἐνέπρησαν, οὐδὲ ἱεροσυλοῦντες οὐδὲ λυμαίνόμενοι
 « ζῶα θεῶν ἤρκοοντο, ἀλλὰ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀπτανίοις
 35 « τῶν σεβαστευομένων ἱερῶν ζῶων χρώμενοι διετέλουν,
 « καὶ θύτας καὶ σφαγεῖς τούτων ἱερεῖς καὶ προφῆτας
 « ἡνάγκαζον γίνεσθαι, καὶ γυμνοὺς ἐξίβαλον. Λέγεται
 « δ' ὅτι τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους αὐτοῖς καταβα-
 « λόμενος ἱερεὺς, τὸ γένος Ἡλιουπολίτης, ὄνομα Ὁσάρ-
 40 « σιφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἡλιουπόλει θεοῦ Ὁσίρειος, ὡς
 « μετέβη εἰς τοῦτο τὸ γένος, μετετέθη τούνομα καὶ
 « προσηγορεύθη Μωϋσῆς. »

κζ'. Ἄ μὲν οὖν Αἰγύπτιοι φέρουσι περὶ τῶν Ἰου-
 δαίων, ταῦτ' ἐστὶ καὶ ἕτερα πλείονα, ἀ παρήμι συντο-
 45 « τομίας ἔνεκα. Λέγει δὲ ὁ Μανεθὼν πάλιν ὅτι μετὰ
 « ταῦτα ἐπῆλθεν ὁ Ἀμένωφις ἀπὸ Αἰθιοπίας μετὰ μεγά-
 « λης δυνάμεως, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ῥάμφης καὶ αὐτὸς
 « ἔχων δύναμιν· καὶ συμβαλόντες οἱ δύο τοῖς ποιμέσι καὶ
 « τοῖς μισοῖς, ἐνίκησαν αὐτοὺς, καὶ πολλοὺς ἀποκτεί-
 50 « ναντες ἐδίωξαν αὐτοὺς ἄχρι τῶν ὀρίων τῆς Συρίας.
 « Ταῦτα μὲν καὶ τὰ τοιαῦτα Μανεθὼν συνέγραψεν· ὅτι
 « δὲ ληρεῖ καὶ ψεύδεται περιφανῶς ἐπιδείξω, προδιαστεί-
 « λόμενος ἐκεῖνο τῶν ὑστερον πρὸς αὐτὸν λεγθησομένων
 « ἔνεκα. Δέδωκε γὰρ οὗτος ἡμῖν καὶ ὠμολόγηκεν ἐξ ἀρ-

« veniebant. Amenophis autem Aegyptiorum rex, quum
 « primum illorum invasionem audivit, non mediocriter
 « animum despondere cepit, quum ei in mentem venirent
 « quæ prædixerat Amenophis Paapios filius. Et primum
 « quidem congregata plebe Aegyptiaca, initoque consilio
 « cum principibus eorum, et animalia sacra, maxime illa
 « quæ præcipue in templis colebantur, ad se accessit; et
 « sacerdotibus sigillatim præcepit ut simulacra deorum
 « quam securissime occultarent. Filium vero Sethonem,
 « qui etiam Ramesses a Rampse patris nomine vocabatur,
 « quum quinque esset annorum, transportandum curavit ad
 « amicum. Ipse autem transgressus cum ceteris Aegyptiis, ad
 « trecenta millia virorum pugnacissimorum, hostibus ei
 « obviam factis prælio non congressus est: sed fore ratus
 « ut contra deos pugnaret, retrorsum reversus Memphin
 « petebat: assumptoque Api et reliquis animalibus sacris,
 « quæ ad se accersiverat, mox in Aethiopiam cum universis
 « navibus et Aegyptiorum multitudine se transtulit. Benefi-
 « ciis enim ipsi obstrictus erat Aethiopum rex: unde quum
 « eum suscepisset, populumque universum omnibus istius
 « regionis ad hominum victum necessariis excepisset, et
 « urbes et vicus, qui ad fatale illud tredecim annorum exsi-
 « lium sufficerent, tribui jussit, ut et exercitum Aethiopi-
 « cum, qui in custodiam Amenopheos suorumque excubias
 « ageret ad fines Aegypti. Et in Aethiopia quidem hæc gesta
 « sunt. Solymitæ vero, ubi descenderant, cum pollutis
 « Aegyptiorum adeo male homines tractarunt, ut eorum
 « victoria pessima illis videretur, qui tunc eorum impietates
 « inspiebant. Etenim non solum urbes et vicus incende-
 « runt, neque sacrilegia committere, aut deorum simula-
 « cra vastare satis habebant; sed iisdem etiam continuo
 « utebantur ad assandas carnes animalium sacrorum quæ
 « cultu divino afficiebantur, hisque mactandis jugulandisque
 « sacerdotes et vates adhiberi coegerunt, nudosque ejece-
 « runt. Dicitur autem quod reipublicæ conditor erat le-
 « gumque lator, sacerdos, genere Heliopolitanus, nomine
 « Osarsiph, ex Osiride deo, quem colit urbs Heliopolis,
 « denominatus, quum ad hoc genus transisset, nomen mu-
 « tavit, et vocatus erat Moyses. »

27. Et quæ quidem Aegyptii de Judæis ferunt, ejusmodi
 sunt cum aliis multis, quæ brevitatis ergo prætereo. Rui-
 sus autem dicit Manetho, quod postea Amenophis ex Aethio-
 pia regressus est cum magna militum manu, et filius ejus
 Rampses itidem cum exercitu; quodque hi duo congressi
 cum Pastoribus atque pollutis eos superarint, et multis
 cæsis persequuti sint eos usque ad Syriæ fines. Hæc qui-
 dem et ejusmodi alia scripsit Manetho. Illum autem
 nugari et manifeste mentiri ostendam, facta prius distin-
 ctione illorum gratiâ quæ mox contra illum proferam. Is
 quippe concessit nobis atque agnovit, istos origine nequa-

χῆς τε μὴ εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους, ἀλλ' αὐτοὺς ἐξωθεν ἐπελθόντας κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου, καὶ πάλιν ἐξ αὐτῆς ἀπελθεῖν· ὅτι δ' οὐκ ἀνέμιχθησαν ἡμῖν ὕστερον τῶν Αἰγυπτίων οἱ τὰ σώματα λελωθημένοι, καὶ ὅτι ἐκ τούτων οὐκ ἦν Μωϋσῆς ὁ τὸν λαὸν ἀγαγών, ἀλλὰ πολλαῖς ἐγεγόνει γενεαῖς πρότερον, ταῦτα πειράσσομαι διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ἐλέγχειν.

κη'. Πρώτην δὴ τὴν αἰτίαν τοῦ πλάσματος ὑποτίθεται καταγέλαστον. « Ὁ βασιλεὺς γάρ, φησὶν, Ἀμένωφις ἐπεθύμησε τοὺς θεοὺς ἰδεῖν. » Ποίους; εἰ μὲν τοὺς παρ' αὐτοῖς νενομοθετημένους, τὸν βοῦν καὶ τράγον καὶ κροκοδείλου καὶ κυνοκεφάλου ἐώρα· τοὺς οὐρανίους δὲ πῶς ἠδύνατο; Καὶ διὰ τί ταύτην ἔσχε τὴν ἐπιθυμίαν; ὅτι νῆ Δία καὶ πρότερος αὐτοῦ βασιλεὺς ἄλλος ἐώρακε. Παρ' ἐκείνου τοίνυν ἐπίπυστο ποταποὶ τινές εἰσι καὶ τίνα τρόπον αὐτοὺς εἶδεν· ὥστε καινῆς αὐτῷ τέχνης οὐκ ἔδει. Ἀλλὰ σοφὸς ἦν ὁ μάντις, δι' οὗ τοῦτο κατορθώσιν ὁ βασιλεὺς ὑπελάμβανε. Καὶ πῶς οὐ προέγνω τὸ ἀδύνατον αὐτοῦ τῆς ἐπιθυμίας; οὐ γὰρ ἀπέβη. Τίνα δὲ καὶ λόγον εἶχε διὰ τοὺς ἡκρωτηριασμένους ἢ λεπρῶντας ἀφανεῖς εἶναι τοὺς θεοὺς; ὀργίζονται γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀσεβήμασιν, οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐλαττώμασι τῶν σωμάτων. Ὅκτω δὲ μυριάδας τῶν λεπρῶν καὶ κακῶς διακειμένων πῶς οἶόντε μιᾷ σχεδὸν ἡμέρᾳ συλλεγῆναι; πῶς δὲ παρήκουσε τοῦ μάντιος ὁ βασιλεὺς; ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐξορίσαι τῆς Αἰγύπτου τοὺς λελωθημένους, ὁ δ' αὐτοὺς εἰς τὰς λιθοτομίας ἐνέβαλεν, ὥσπερ τῶν ἐργαζομένων δεόμενος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ καθῆραι τὴν χώραν προαιρούμενος. Φησὶ δὲ τὸν μὲν μάντιν αὐτὸν ἀνελεῖν, τὴν ὄργην τῶν θεῶν προορώμενον καὶ τὰ συμβησόμενα περὶ τὴν Αἴγυπτον, τῷ δὲ βασιλεῖ γεγραμμένην τὴν πρόρρησιν καταλιπεῖν. Ἔπειτα πῶς οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὁ μάντις τὸν αὐτοῦ θάνατον προηπίστατο; πῶς δὲ οὐκ εὐθὺς ἀντέπει τῷ βασιλεῖ βουλομένῳ τοὺς θεοὺς ἰδεῖν; πῶς δ' εὐλογος ὁ φόβος τῶν μὴ παρ' αὐτὸν συμβησομένων κακῶν; ἢ τί χεῖρον ἔδει παθεῖν, διὸ ἀνελεῖν ἑαυτὸν ἐσπευδεν; Τὸ δὲ δὴ πάντων εὐηθέστατον ἴδωμεν. Πυθόμενος γὰρ ταῦτα, καὶ περὶ τῶν μελλόντων φοβηθεὶς, τοὺς λελωθημένους ἐκείνους, ὧν αὐτῷ καθαρῆσαι προείρητο τὴν Αἴγυπτον, οὐδὲ τότε τῆς χώρας ἐξῆλασεν, ἀλλὰ « δεηθεῖσιν αὐτοῖς ἔδωκε πόλιν, ὥς φησι, τὴν πάλαι μὲν οἰκηθεῖσαν ὑπὸ τῶν ποιμένων, Αὔαριν δὲ καλουμένην. Εἰς ἣν ἀθροισθέντας αὐτοὺς ἡγεμόνα φησὶν ἐξελεῖσθαι τῶν ἐξ Ἡλιουπόλεως πάλαι γεγονότων ἱερέων, καὶ τοῦτον αὐτοῖς εἰσηγήσασθαι μήτε θεοὺς προσκυνεῖν μήτε τῶν ἐπ' Αἰγύπτῳ θρησκευμένων ζώων ἀπέχεσθαι, πάντα δὲ θύειν καὶ κατεσθίειν, συνάπτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνομισομένων ὄρκους τε τὸ πλῆθος ἐνδυσάμενον, ἢ μὴν τούτοις ἐμμένειν τοῖς νόμοις, καὶ τειχίσαντα τὴν Αὔαριν πρὸς τὸν βασιλέα πόλεμον ἐξενεγκεῖν. » Καὶ προστίθῃσιν ὅτι « ἔπειμψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, παρακαλῶν ἐκείνους αὐτοῖς συμμαχεῖν, καὶ δώσειν αὐτοῖς τὴν Αὔαριν ὑπισχνόμενος· εἶναι γὰρ αὐτὴν τοῖς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἀφιζομένοις προγονικὴν

quam Aegyptius esse, sed ipsos aliunde advenisse et Aegyptum occupasse, et inde rursus egressos esse. Quod vero nobis postea non permixti fuerint Aegyptii morbidi, quodque ex illis non fuerit Moyses populi ductor, sed multis eos statibus praecesserit, haec ex illius ipsius dictis probare conabor.

28. Primam itaque figmenti causam posuit ridiculam. « Rex enim, inquit, Amenophis videre deos desideravit. » Quos putas? siquidem legibus apud eos receptos, Bovem, et Hircum, et Crocodilos, Et Cynocephalos videbat: caelestes autem quomodo poterat? Et cur hoc habuit desiderium? quia utique et prior rex alios hos viderat. Ab illo ergo audierat, quales essent, et quemadmodum eos vidisset: adeo ut nova nequaquam egeret arte. Sed forsitan dicatur sapientem exstitisse vatem illum, per quem haec rex posse agere confidebat. Quod si ita fuisset, quomodo non praescivit, fieri id non posse cuius desiderio tenebatur? non enim evenit. Proinde quid causae fuit quod propter multos aut leprosos oculorum ejus obtutum effugerent dii? irascuntur enim propter flagitia, non propter corpora mutilata et debilitata. Deinde qui fieri potuit ut octo myriadas leprosororum et male se habentium uno propemodum die congregaret? aut quomodo rex vati dicto audiens non erat? nam ille quidem praecipit corpore debilitatos Aegyptii finibus pelli: illic vero eos in latumias conjiciendos curavit, tanquam operariis egeret, non autem regionem purgare vellet. Dicit etiam quod vates sibi met mortem consciverit, ut qui deorum iram praevideret et ea quae Aegypto evenitura essent mala; quodque praedictionem regi in scriptis reliquerit. Proinde quomodo non ab initio vates suum interitum praescivit? quomodo non e vestigio regi contradixit volenti videre deos? quomodo autem justus ille metus calamitatum non sui temporis? aut quid gravius patiendum ipsi instabat, ut se ipse interimere festinaret? Quod vero omnium stultissimum jam videamus. Quum enim ista audivisset et de futuris jam metuisset, debiles illos, quibus Aegyptum ex praedictione purgare debuerat, neque tunc de regione pepulit; sed « rogantibus eis, sicut ait, civitatem dedit dudum a Pastoribus habitatam, quae vocabatur Auaris. Ad quam congregati principem, inquit, delegere ex sacerdotibus olim Heliopolitanis: atque hunc apud illos introduxisse, ut neque deos adorarent, neque ab animalibus abstinerent quae in Aegypto cultu divino affliciebantur, sed omnia mactarent atque consumerent, et nemini nisi ejusdem conjunctionis societate jungerentur; fideque jurejurando data eos devinxisse ad perseverandum in istis legibus; quumque Auarin munivisset, regi bellum intulisse. » Deinde adjicit quod « Hierosolyma misit, incolas obsecrans ut sese ipsis adjungerent, promittensque ac iis daturum esse Auarin, avitam scilicet adventuris ex Hierosolymis pa-

ἀφ' ἧς ὁρμωμένους αὐτοὺς πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον κατέ-
 ξειν. » Εἶτα « τοὺς μὲν ἐπελθεῖν εἴκοσι στρατοῦ μυριάσι
 λέγει, τὸν δὲ βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων Ἀμένωφιν, οὐκ
 οἰόμενον δεῖν θεομαχεῖν, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν εὐθὺς ἀπο-
 6 ῥᾶναι, τὸν δὲ Ἄπιν καὶ τινὰ τῶν ἄλλων ἱερῶν ζώων
 παρατεθεικέναι τοῖς ἱερεῦσι, διαφυλάττεσθαι κελεύ-
 σαντα. » Εἶτα « τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἐπελθόντας τὰς τε
 πόλεις ἀνιστάναι καὶ τὰ ἱερὰ κατακαίειν καὶ τοὺς ἱπ-
 πέας ἀποσφάττειν, ὅπως τε μηδεμιᾶς ἀπέχεσθαι παρ-
 10 νομίας μηδὲ ὁμότητος. Ὁ δὲ τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς
 νόμους αὐτοῖς καταβαλόμενος ἱερός, φησὶν, ἦν τὸ γένος
 Ἠλίουπολίτης, ὄνομα δ' Ὁσαρσίφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἠλίου-
 πόλει θεοῦ Ὁσίρειως μεταθέμενος δὲ Μωϋσῆν αὐτὸν
 προσηγόρευσεν. Τρισκαίδεκάτῃ δὲ, φησὶν, ἔτει τὸν
 15 Ἀμένωφιν (τοσοῦτον γὰρ αὐτῷ χρόνον εἶναι τῆς ἐκπτώ-
 σως πεπωμένον) ἐξ Αἰθιοπίας ἐπελθόντα μετὰ πολλῆς
 στρατιᾶς, καὶ συμβαλόντα τοῖς ποιμέσι καὶ τοῖς μισοῖς,
 νικῆσαι τε τῇ μάχῃ, καὶ κτείνει πολλοὺς ἐπιδιώξαντα
 μέχρι τῶν τῆς Συρίας ὁρίων. »
 20 κθ'. Ἐν τούτοις πάλιν οὐ συνήσιν ἀπιθάνως ψευ-
 δόμενος. Οἱ γὰρ λεπροὶ καὶ τὸ μετ' αὐτῶν πλῆθος, εἰ
 καὶ πρότερον ὠργίζοντο τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς τὰ περὶ
 αὐτοὺς πεποιηκόσι κατὰ τε τὴν τοῦ μάντεως προαγό-
 ρουσιν, ἀλλ' ὅτε τῶν λιθοτομῶν ἐξῆλθον, καὶ πόλιν παρ'
 25 αὐτοῦ καὶ χώραν ἔλαβον, πάντως ἂν ἐγεγονείσαν πρό-
 τεροι πρὸς αὐτόν. Εἰ δὲ δὴ κακῆινον ἐμίσουν, ἰδίᾳ μὲν
 ἂν αὐτῷ ἐπεβούλευον, οὐκ ἂν δὲ πρὸς ἅπαντας ἤρξαντο
 πόλεμον, δηλονότι πλείστας ἔχοντες συγγενείας, το-
 σοῦτοί γε τὸ πλῆθος ὄντες. Ὅμως δὲ καὶ τοῖς ἀνθρώ-
 30 ποῖς πολέμειν διεγνωστές οὐκ ἂν εἰς τοὺς αὐτῶν θεοὺς
 πολέμειν ἐτόλμησαν, οὐδ' ὑπεναντιωτάτους ἔθεντο νό-
 μους τοῖς πατρίοις αὐτῶν καὶ οἷς ἐνετράφησαν. Δεῖ δ'
 ἡμᾶς τῷ Μανεθῶνι χάριν ἔχειν, ὅτι ταύτης τῆς παρα-
 νομίας οὐχὶ τοὺς ἐξ Ἱεροσολύμων ἐλθόντας ἀρχηγούς
 35 γενέσθαι φησὶν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκείνους ὄντας Αἰγυπτίους,
 καὶ τούτων μάλιστα τοὺς ἱερέας ἐπινοῆσαι τε ταῦτα
 καὶ ὁρμωτοῦναι τὸ πλῆθος. Ἐκεῖνο μέντοι πῶς οὐκ
 ἄλογον; τῶν μὲν οἰκείων αὐτοῖς καὶ τῶν φίλων συνα-
 ποστῆσαι οὐδένα, μηδὲ τοῦ πολέμου τὸν κίνδυνον συν-
 40 ἀρασθαι, πέμψαι δὲ τοὺς μακροὺς εἰς Ἱεροσόλυμα,
 καὶ τὴν παρ' ἐκείνων ἐπάγειναι συμμαχίαν. Ποίως
 αὐτοῖς φιλίας, ἢ τίνας αὐτοῖς οἰκειότητος προὔπηργμέ-
 νης; τούναντίον γὰρ ἦσαν πολέμιοι καὶ τοῖς ἔθεσι πλεῖ-
 στον διέφερον. Ὁ δὲ φησὶν εὐθὺς ὑπακοῦσαι τοῖς
 45 ὑπισχνουμένοις, ὅτι τὴν Αἴγυπτον κατέξουσιν, ὥσπερ
 αὐτῶν οὐ σφόδρα τῆς χώρας ἐμπεύρους ἐρόντων, ἧς βια-
 σθέντες ἐκπεπτοῦκασιν. Εἰ μὲν οὖν ἀπόρως ἢ κακῶς
 ἐπραττον, ἴσως ἂν καὶ παρεβάλλοντο· πόλιν δὲ κατοι-
 κούντες εὐδαίμονα καὶ χώραν πολλὴν κρεῖττον τῆς Αἰ-
 50 γύπτου καρπούμενοι, διὰ τί ποτ' ἂν ἐχθροῖς μὲν πάλαι,
 τὰ δὲ σώματα λεωδημένοις, οὐς μηδὲ τῶν οἰκείων οὐ-
 δεὶς ὑπομένει, τούτοις ἐμελλόν παρακινδυνεύσειν βοη-
 θούντες; οὐ γὰρ δὴ γε τὸν γενησόμενον προῆδσαν δρα-
 σμὸν τοῦ βασιλείως. Τούναντίον γὰρ αὐτὸς εἶρηκεν

triam : unde facto impetu posse illos Ægyptum omnem
 in suam potestatem redigere. » Mox subjungit, « illos
 quidem eo venisse cum ducentis armatorum millibus,
 regem vero Ægyptiorum Amenophin, ut qui putaret cum
 diis non esse pugnandum, statim in Æthiopiam se fuga
 recepisce, et Apin cum ceteris sacris animalibus apud sa-
 cerdotes deposuisse, ea servare jussos. » Dein, « Hie-
 rosolymitas, postquam venissent, urbes evertisse et tem-
 pla concremasse et equites peremisse, refert, et omnino
 nulla iniquitate aut crudelitate abstinuisset. Qui vero
 reipublice formam et leges eis posuit, erat, inquit, genere
 Heliopolites, nomine Osarsiph, ab Osiri Heliopolitano
 deo denominatus; qui quom nomen sibi mutasset, Moysen
 se appellavit. Amenophin vero dicit anno tertio decimo
 (tantum enim temporis quo regno pelleretur ei fati decre-
 tum fuisse) ex Æthiopia profectum cum magnis copiis, con-
 gressumque cum Pastoribus et pollutis, et prælio eos supe-
 rasset et multos interfecisset, ad fines usque Syriæ perse-
 quutum. »

29. In his iterum non intellexit sine verisimilitudine se
 mentiri. Leprosi namque et multitudo quæ cum illis erat,
 licet prius irascerentur regi et iis qui eos male adeo tra-
 ctarunt, etiam juxta prædictionem vatis : tamen quum lato-
 miis exiissent, et urbem ab ipso et provinciam accepissent,
 omnes in eum procul dubio mitiores evasissent. Quodsi
 etiam ipsum odio habuissent, seorsum ei insidiati essent,
 neque omnibus intulissent bellum, quum scilicet totidem
 numero plurimas illic cognationes habere deberent. Verum
 etiam si contra homines pugnare decreverint; non erat ut
 auderent contra deos ipsorum pugnare, et leges patriis eo-
 rum et quibus educti erant contrarias ferre. Oportet
 vero nos Manethoni gratias agere, quod hujus iniquitatis
 principes exstilisce dicat, non eos qui Hierosolymis egressi
 sunt, sed illos ipsos utpote Ægyptios, et ex illis maxime
 sacerdotes ista excogitasse et multitudinem ad jurandum
 adegisse. Illud autem quomodo rationi non absonum?
 familiarium quidem et amicorum nemo a republica defecit,
 neque periculorum belli particeps factus est; sed misere
 pollutos Hierosolyma, ut inde auxilia adducerent. Quanam
 amicitia aut familiaritate ipsis intercedente? nam econtra
 hostes erant et moribus plurimum differebant. Illi vero,
 ut dicit, sine mora eis obsequuti sunt, pollicitationibus in-
 ducti, quod Ægyptum occupaturi essent : quasi ipsi non
 admodum fuissent ejus regionis gnari, ex qua per vim pulsi
 fuerant. Qui si tum miseram aut egenam vitam egissent,
 forsitan periculum adiissent. Atqui quum urbem habitarent
 beatam, et regione satis ampla Ægypto meliori fruerentur,
 quid tandem erat cur ob veteres hostes, eosque corporibus
 morbosos, quos nemo vel e suis libenter sustinet, illis ut
 opem ferant discrimen adituri essent? neque enim certe
 futuram regis fugam præsciebat. Imo contra ipse dixit,

ὡς « ὁ παῖς τοῦ Ἀμενώφιους τριακότα μυριάδας ἔχων, εἰς Πηλούσιον ὑπηντίαζεν »· καὶ τοῦτο μὲν ᾗδεσαν πάντως οἱ παραγινόμενοι· τὴν δὲ μετάνοιαν αὐτοῦ καὶ τὴν φυγὴν πόθεν εἰκάζειν ἐμελλον; Ἦὰ σιτία κρατήσαντάς φησι τῆς Αἰγύπτου πολλὰ καὶ δεινὰ δρᾶν τοὺς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπιστρατεύσαντας. Καὶ περὶ τούτων ὀνειδίζει, καθάπερ οὐ πολεμίους αὐτοῖς ἐπαγαγόν, ἢ δέον τοῖς ἐξωθεν ἐπικληθεῖσιν ἐγκαλεῖν, ὅποτε ταῦτα πρὸ τῆς ἐκείνων ἀφίξεως ἐπραττον, καὶ πράξειν ὠμωμόκεσαν, οἱ τὸ γένος Αἰγύπτιοι. « Ἀλλὰ καὶ χρόνοις ὕστερον Ἀμενώφης ἐπελθὼν ἐνίκησε μάχῃ, καὶ κτείνων τοὺς « πολεμίους μέχρι τῆς Συρίας ἤλασεν. » Οὕτω γὰρ παντάπασιν ἔστιν ἡ Αἴγυπτος τοῖς ὀποθανένοισιν ἐπιούσιν εὐάλωτος· καὶ οἱ τότε πολέμῳ κρατοῦντες αὐτὴν, ζῆν πυθανόμενοι τὸν Ἀμένωφιν, οὔτε τὰς ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ἐμβολὰς ὠχύρωσαν, πολλὴν εἰς τοῦτο παρασκευὴν ἔχοντες, οὔτε τὴν ἄλλην ἡτοίμασαν δύναμιν. « Ὁ δὲ καὶ μέχρι τῆς Συρίας ἀναίρων, φησὶν, αὐτοὺς, « ἡκολούθησε διὰ τῆς ψάμμου τῆς ἀνύδρου. » Δηλονότι οὐ ῥᾶδιον ὃν ἀμαχεῖ στρατοπέδῳ διελθεῖν.

Λ'. Κατὰ μὲν οὖν τὸν Μανεθῶνα οὔτε ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὸ γένος ἡμῶν ἔστιν οὔτε τῶν ἐκεῖθεν τινες ἀνεμίχθησαν. Ἰὼν γὰρ λεπρῶν καὶ νοσούντων πολλοὺς μὲν εἰκὸς ἐν ταῖς λιθοτομίαις ἀποθανεῖν, πολλὴν χρόνον ἐκεῖ γενομένους καὶ κακοπαθοῦντας, πολλοὺς δ' ἐν ταῖς μετὰ ταῦτα μάχαις, πλείστους δ' ἐν τῇ τελευταίᾳ καὶ τῇ φυγῇ.

λα'. Λοιπὸν μοι πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν περὶ Μωϋσέως. Τούτων δὲ τὸν ἄνδρα θαυμαστόν μὲν Αἰγύπτιοι καὶ θεῖον νομίζουσι, βούλονται δὲ προσποιεῖν αὐτοῖς μετὰ βλασφημίας ἀπιθάνου, λέγοντες Ἡλιοπολίτην εἶναι τῶν ἐκεῖθεν ἱερέων ἓνα, διὰ τὴν λέπραν συνεξεληλαμένον. Δείκνυται δ' ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς ὀκτωκαίδεκα σὺν τοῖς πεντακασίοις πρότερον ἔτεσι γεγονόσι καὶ τοὺς ἡμετέρους ἐξαγαγόν ἐκ τῆς Αἰγύπτου πατέρας εἰς τὴν χώραν τὴν νῦν οἰκουμένην ὑπ' ἡμῶν. Ὅτι δὲ οὐδὲ συμφορὰ τινι τοιαύτῃ περὶ τὸ σῶμα κεκρημένους ἦν, ἐκ τῶν λεγομένων ὑπ' αὐτοῦ ὁ λόγος ἐστί. Τοῖς γὰρ λεπρῶσιν ἀπείρηκε μήτε μένειν ἐν πόλει μήτ' ἐν κώμῃ κατοικεῖν, ἀλλὰ μόνους περιπατεῖν κατ' ἐρημίαν τὰ ἱμάτια· καὶ τὸν ἀψάμενον αὐτῶν ἢ δυνάμενον γενόμενον οὐ καθαρὸν ἡγείται. Καὶ μὴν καὶ θεραπευθῆναι τὸ νόσημα καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀπολάβῃ, προεῖρηκέ τις ἀγνείας, καθαρμούς πηγαίων ὑδάτων λουτροῖς, καὶ ξυρῆσεις πάσης τριχὸς, πολλὰς τε κελεύει καὶ παντοίας ἐπιτελέσαντα θυσίας, τότε παρελθεῖν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν. Καίτοι τούναντίον εἰκὸς ἦν προνοίᾳ τινὶ καὶ φιλάνθρωπίᾳ χρησασθαι τὸν ἐν τῇ συμφορᾷ ταύτῃ γενομένον πρὸς τοὺς ὁμοίως αὐτῷ δυστυχήσαντας. Οὐ μόνον δὲ περὶ τῶν λεπρῶν οὕτως ἐνομοθέτησεν, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς καὶ τὸ βραχύτατον τι τοῦ σώματος ἡκρωτηριασμένοις ἱερᾶσθαι συγκεχώρηκεν· ἀλλ' εἰ καὶ μεταξὺ τις ἱερωμένος τοιαύτῃ χρῆσταιτο συμφορᾷ, τὴν τιμὴν αὐτὸν ἀφείλετο. Πῶς οὖν εἰκὸς ἐκείνων ταῦτα νομοθετεῖν καθ' ἑαυτοῦ,

« filium Amenophios cum trecentis millibus ad Pelusium occurrisse : » Id quod omnino cognitum erat universis qui adveniant : mutationem vero propositi et fugam ejus unde conjectare poterant? Deinde, occupatis horreis Egypti, multa mala fecisse ait exercitum Hierosolymitanum. Atque hæc eis exprobrat, quasi non hostes eis induxisset, aut quasi hæc sint aliunde accito militi objicienda, quum eadem ante adventum eorum fecissent, facturosque se jurassent qui genere erant Egyptii. « Verum aliquanto post Amenuphis, ait, hostes aggressus prælio superavit, fusosque « ac fugatos Syriam usque persequutus est. » Adeo scilicet Egyptus est omnibus undecunque eam invadentibus capti facilis; et qui tunc ea jure belli potiebantur, quum scirent Amenophin vivere, neque aditus ex Æthiopia communiverant, quum ad hoc bene parati instructique essent; neque de aliis copiis comparandis cogitaverant. « Ille vero « etiam Syriam usque trucidans eos, ut ait, persequutus est per arenosa et inaquosa loca. » Scilicet quum haud facile esset exercitui etiam absque pugna ea pertransire.

30. Jam quidem juxta Manethonem neque ex Egypto genus nostrum oriundum, neque inde aliqui admixti sunt. Leprosorum enim et morbidorum multos quidem in lapicidinis periisse verisimile est, qui longo tempore illic fuerint et duriter tractati; multos vero in pugnis quas postea invenerunt, plurimos denique in postrema et in fuga.

31. Reliquum mihi ut de Moyse illi contradicam. Hunc virum mirandum quidem Egyptii et divinum existimant; volunt autem eum sibi vindicare cum obtrectatione incredibili, dicentes Heliopoliten esse, unum e sacerdotibus istius loci, ob lepram cum aliis pulsum. Ostenditur autem ex historiis eum XVIII annis priorem exstitisse, et patres nostros ex Egypto in regionem quam nunc tenemus eluxisse. Quod vero nulla ejusmodi calamitas in corpus ejus inciderit, manifestum est ex iis quæ ab ipso dicuntur. Lepa affectos vetuit aut in urbe aut in vico habitare, sed solos ambulare voluit, et quidem conscissis vestibus; et qui eos tetigerit, aut eodem usus fuerit lecto, eum censet impurum. Præterea si sanetur morbus, et corpus ad suam naturam redeat, imperat purificationes quasdam per ablutiones in fontanis aquis et per abrasiones omnium pilorum; multisque et multiplicibus sacris peractis, tum demum eis permittit redire ad sacram urbem. Quamquam econtra par erat ut qui talem calamitatem expertus esset, provida quadam cura et humanitate uteretur erga eos quibus accideret malo ejusmodi conflictari. Non solum autem de leprosis ad hunc modum leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrarum curam admisit: verum etiam si quis sacris admotus in talem calamitatem incideret, honore eum privari jussit. Quomodo igitur verisimile est illum has adversus semetipsum cum opprobrio

εἰς δνειδός τε καὶ βλάβην νόμους συντιθεμένους· Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦνομα λίαν ἀπιθάνως μετατίθεικεν. « Ὁ-
σαρσίφ γάρ, φησὶν, ἐκαλεῖτο ». Τοῦτο μὲν οὖν εἰς
τὴν μετάθεσιν οὐκ ἐναρμόζει. Τὸ δ' ἀληθὲς ὄνομα
6 δηλοῖ τὸν ἐκ τοῦ ὕδατος σωθέντα Μωϋσῆν· τὸ γὰρ ὕδωρ
οἱ Αἰγύπτιοι μωϋ καλοῦσιν. Ἰκανῶς οὖν γεγονέναι
νομίζω καὶ δῆλον ὅτι Μανεθῶς, ἕως μὲν ἠκολούθει
ταῖς ἀρχαίαις ἀναγραφαῖς, οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διη-
μάρτανεν, ἐπὶ δὲ τοὺς ἀδεσπότους μύθους τραπόμενος
10 ἢ συνέθεκεν αὐτοὺς ἀπιθάνως, ἢ τισὶ τῶν πρὸς ἀπέ-
ρχεσαν εἰρηκότων ἐπίστευεν.

16 λβ'. Μετὰ τοῦτον ἐξετάσαι βούλομαι Χαιρήμονα.
Καὶ γὰρ οὗτος Αἰγυπτιακὴν φάσκων ἱστορίαν συγγρά-
φειν, καὶ προσθεὶς ταῦτο ὄνομα τοῦ βασιλέως, ὅπερ δ
Μανεθῶς, Ἀμένωφιν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ῥαμέσσην,
φησὶν ὅτι « κατὰ τοὺς ὑπνοὺς ἢ ἴσις ἐφάνη τῷ Ἀμε-
« νώφει, μευφομένη αὐτὸν ὅτι τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἐν τῷ
« πολέμῳ κατέσκαπται. Φριτιφάντην δὲ ἱερογραμμα-
« τέα φάναι, ἐὰν τῶν τοὺς μολυσμοὺς ἐχόντων ἀνδρῶν
20 « καθάρῃ τὴν Αἴγυπτον, παύσασθαι τῆς πτοίας αὐτῶν.
« Ἐπιέλεξαν δὲ τῶν ἐπισιῶν μυριάδας εἴκοσι πέντε
« ἐκβαλεῖν. Ἡγεῖσθαι δ' αὐτῶν γραμματέας Μωϋσῆν
« τε καὶ Ἰώσηπον, καὶ τοῦτον ἱερογραμματέα· Αἰγύ-
« πτια δ' αὐτοῖς ὀνόματα εἶναι, τῷ μὲν Μωϋσεὶ Τισίθεν,
25 « τῷ δὲ Ἰωσήπῳ Πετσεσῆφ. Τοῦτους δ' εἰς Πηλούσιον
« ἐλθεῖν καὶ ἐπιτυχεῖν μυριάσι τριάκοντα ὀκτὼ καταλε-
« λειμμέναις ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφιος, ἃς οὐ θέλειν εἰς τὴν
« Αἴγυπτον διακομίζειν. Οἷς φίλιαν συνθεμένους ἐπὶ
« τὴν Αἴγυπτον στρατεύσαι. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν οὐχ
30 « ὑπομείναντα τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν εἰς Αἰθιοπίαν φυγεῖν
« καταλιπόντα τὴν γυναῖκα ἐγκυον· ἣν κρυπτομένην ἐν
« τισὶ σπηλαίοις τεκεῖν παῖδα, ὄνομα Μεσσῆνην, ὃν ἀν-
« θρωπέντα ἐκδιώξαι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν Συρίαν,
« ὄντας περὶ εἴκοσι μυριάδας, καὶ τὸν πατέρα Ἀμένω-
35 « φιν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας καταδέξασθαι. »

λγ'. Καὶ ταῦτα μὲν δ Χαιρήμων. Οἶμαι δ' αὐτό-
θεν φανερὰν εἶναι ἐκ τῶν εἰρημένων τὴν ἀμφοῖν ψευδο-
λογίαν. Ἀληθείας μὲν γὰρ τινος ὑποκειμένης ἀδύνα-
τον ἦν διαφωνεῖν ἐπὶ τοσούτων. Οἱ δὲ τὰ ψευδῆ συν-
40 τίθεντες οὐχ ἑτέροις σύμφωνα γράφουσιν, ἀλλ' αὐτοῖς
τὰ δοξάντα πλάττουσιν. Ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐπιθυμίαν
τοῦ βασιλέως ἵνα τοὺς θεοὺς ἰδῇ φησὶν ἀρχὴν γενέσθαι
τῆς τῶν μισαρῶν ἐκβολῆς, δ δὲ Χαιρήμων ἴδιον ὡς τῆς
Ἰσιδος ἐνύπνιον συντέθεικεν. Κάκεινος μὲν Ἀμένω-
15 φιν εἶναι λέγει τὸν προειπόντα τῷ βασιλεῖ τὸν καθαρ-
μὸν, οὗτος δὲ Φριτιφάντην. Ὁ δὲ δὴ τοῦ πλήθους
ἀριθμὸς καὶ σφόδρα σύνεγγυς, ὀκτὼ μὲν μυριάδας ἐκεί-
νου λέγοντος, τούτου δὲ πέντε πρὸς ταῖς εἰκοσιν. Ἐτι
τοῖνον δ μὲν Μανεθῶς πρότερον εἰς τὰς λιθοτομίας τοὺς
60 μισαροὺς ἐκβάλων, εἴτα αὐτοῖς τὴν Αὐαριν δοὺς ἐγκα-
τοικεῖν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ἐκπολε-
μώσας, τότε φησὶν ἐπικαλέσασθαι τὴν παρὰ τῶν Ἱε-
ροσολυμιτῶν αὐτοὺς ἐπικουρίαν· δ δὲ Χαιρήμων
ἀπαλλασσόμενους ἐκ τῆς Αἰγύπτου περὶ Πηλούσιον εὐ-

et damno leges tulisse? Quin etiam nomen ei valde in-
credibiliter mutatum. « Osarsiph enim, inquit, voca-
« batur. » Et hoc quidem mutationi parum congruum.
Verum autem nomen significat ex aqua servatum Moysen :
nam aquam moy vocant Ægyptii. Satis igitur declaratum
esse existimo quod Manetho, quatenus veterum scripta
sequitur, non multum a veritate aberraverit ; ubi vero ad
fabulas ab incerto auctore se vertit, aut parum verisimili-
ter eas confinxit, aut iis qui ex odio in gentem eas narra-
verant fidem habuit.

32. Post hunc volo in Chæremonem inquirere. Hic enim
Ægyptiacam se scribere historiam professus, afferensque
idem nomen regi quod Manethon, Amenophin, et filium
ejus Ramessen, ait « Isidem in somnis Amenophi appa-
« ruisse, de eo querentem, quod templum ipsius per bellum
« dirutum esset. Phritiphanten vero sacrum scribam
« dixisse, si de pollutis hominibus Ægyptum purgare vellet,
« fore ut liberetur a nocturnis terroribus. Atque ita mor-
« bidorum millia ccl. collegisse et e finibus ejecisse. Duces
« vero eorum fuisse scribas Moysen et Josephum, atque
« hunc sacrorum scribam : Ægyptia vero eis nomina
« esse, Moysi quidem Tisitthen, Josepho vero Peteseph.
« Hos Pelusium venisse, ibique offendisse cclxxx millia
« ab Amenophi relicta, quæ is in Ægyptum transferre no-
« luerit. Cum his icto fœdere contra Ægyptum expedi-
« tionem factam. Amenophin autem, impetum illorum
« non sustinentem, in Ægyptum fugisse, relicta uxore
« grvida : quam, in speluncas quasdam abditam, puerum
« enixam esse, nomine Messenen, eumque adultum expu-
« lisse Judæos in Syriam, numero circiter ducenta millia ;
« et patrem Amenophin ex Æthiopia recepissee. »

33. Et hæc quidem Chæremon. Reor autem ex his ipsis
quæ dicta sunt amborum manifestam esse mentiendi volun-
tatem. Si quid enim veritatis subesset, fieri non potuit ut
in tantum discrepant. At qui mendacia componunt, non
quæ cum aliis consentiunt ista scribunt, sed quod ipsis vi-
sum est confingunt. Et ille quidem regiam cupiditatem
videndi deos ait causam exstitisse ejiciendi impuros : Chæ-
remon autem suum tanquam Isidis somnium finxit. Et ille qui-
dem Amenophin esse dicit qui regem præmonuerit de lu-
stratione faciendâ ; hic vero Phritiphantem. In multitudinis
autem numero sane non multum discordant, illo octoginta
millia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Ma-
netho quidem primum in lapidinas ejicit pollutos, deinde
Auarin habitandam iis tradit ; ac reliqua Ægypto bello
vexata, tum demum ab illis accita esse dicit Hieroso-
lymitanorum auxilia : Chæremon autem Ægypto disce-
dentes circa Pelusium invenisse trecenta et octoginta

ρεῖν ὀκτὼ καὶ τριάκοντα μυριάδας ἀνθρώπων, καταλειμμένας ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφιος, καὶ μετ' ἐκείνων πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐμβαλεῖν, φυγεῖν δὲ τὸν Ἀμένωφιν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Τὸ δὲ δὴ γενναϊότατον, οὐδὲ τίνες ἦ ποθεν ἦσαν αἱ τοσαῦται τοῦ στρατοῦ μυριάδες εἰρηκαν, εἴτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος εἴτ' ἔξωθεν ἦκοντες, ἀλλ' οὐδὲ τὴν αἰτίαν διεσάφησε, δι' ἣν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀγαγεῖν οὐκ ἠθέλησεν, ὁ περὶ τῶν λεπρῶν τὸ τῆς Ἰσιδος ἐνύπνιον συμπλάσας. Τῷ δὲ 10 Μωϋσεῖ καὶ τὸν Ἰώσηπον ὁ Χαϊρήμων, ὡς ἐν ταύτῳ χρόνῳ συνεξηλεαμένον, προστέθεικεν, τὸν πρό Μωϋσεως πρεσβύτερον τέσσαρσι γενεαῖς τετελευτηκότα, ὧν ἔστιν ἔτη σχεδὸν ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατόν. Ἀλλὰ μὴν ὁ Ῥαμέσσης ὁ τοῦ Ἀμενώφιος υἱός, κατὰ μὲν τὸν Μα- 15 νεθῶνα νεανίας συμπολεμεῖ τῷ πατρὶ καὶ συνεκπίπτει φυγῶν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, οὗτος δὲ πεποίηκεν αὐτὸν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἐν σπηλαίῳ τινὶ γεγεννημένον, καὶ μετὰ ταῦτα νικῶντα μάχῃ, καὶ τοὺς Ἰουδαίους εἰς Συρίαν ἐξελκύοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντας περὶ μυριάδας 20 εἴκοσιν. Ὡς τῆς εὐχερείας· οὗτε γὰρ πρότερον οὔτινες ἦσαν αἱ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ μυριάδες εἶπεν οὔτε πῶς αἱ τεσσαράκοντα καὶ τρεῖς διεφθάρησαν, πότερον ἐν τῇ μάχῃ κατέπεσον, ἢ πρὸς τὸν Ῥαμέσσην μετεβόλοντο. Τὸ δὲ δὴ θαυμασιώτατον, οὐδὲ τίνας καλεῖ τοὺς 25 Ἰουδαίους δυνατὸν ἐστὶ παρ' αὐτοῦ μαθεῖν, ἢ ποτέροις αὐτῶν τίθεται ταύτην τὴν προσηγορίαν, ταῖς εἰκοσι πέντε μυριάσι τῶν λεπρῶν, ἢ ταῖς ὀκτὼ καὶ τριάκοντα ταῖς περὶ τὸ Πηλούσιον. Ἀλλὰ γὰρ εὐήθης ἴσως ἂν εἴη διὰ πλείονων ἐλέγχειν τοὺς ὑφ' αὐτῶν ἐληλεγμένους· 30 τὸ γὰρ ὑπ' ἄλλων ἦν μετρώτερον.

λδ'. Ἐπεισάξω δὲ τοῖς Λυσίμαχον, εἰληγῶτα μὲν τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένους ὑπόθεσιν τοῦ ψεύματος, ὑπερπεπαικῶτα δὲ τὴν ἐκείνων ἀπιθανότητα τοῖς πλάσμασι. Δι' ὃ καὶ δῆλός ἐστι συνθετικῶς κατὰ πολ- 35 λὴν ἀπέχθειαν. Λέγει γὰρ « ἐπὶ Βοκχόρεως τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων λεπρῶς ὄντας καὶ ψωροὺς, καὶ ἄλλα νοσήματα τινα ἔχοντας, εἰς τὰ ἱερὰ καταφεύγοντας μεταίτεῖν τροφήν. Παμπολ- λων δὲ ἀνθρώπων νοσηλία περιπεσόντων ἀκαρπία ἐν 40 τῇ Αἰγύπτῳ γενέσθαι. Βόκχοριν δὲ, τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα, εἰς Ἀμμωνα πέμψαι περὶ τῆς ἀκαρπίας τοὺς μαντεύσομένους· τὸν θεὸν δὲ εἰπεῖν τὰ ἱερὰ καθάραι ἀπ' ἀνθρώπων ἀνάγων καὶ δυσσεβῶν, ἐκβαλόντα αὐ- τοὺς ἐκ τῶν ἱερῶν εἰς τόπους ἐρήμους, τοὺς δὲ ψωροὺς· 45 καὶ λεπρῶς βυθίσαι, ὡς τοῦ ἡλίου ἀγανακτοῦντος ἐπὶ τῇ τούτων ζωῇ, καὶ τὰ ἱερὰ ἀγνῆσαι, καὶ οὕτω τὴν γῆν καρποφορήσιν. Τὸν δὲ Βόκχοριν τοὺς χρησμούς λαβόντα τοὺς τε ἱερεῖς καὶ ἐπιβωμίτας προσκαλεσάμε- νον κελεῦσαι ἐπιλογὴν ποιησαμένους τῶν ἀκαθάρτων 50 τοῖς στρατιώταις τούτους παραδοῦναι καταξίζει αὐτοὺς εἰς τὴν ἐρήμον, τοὺς δὲ λεπρῶς εἰς μολιβδίνους χάρτας ἐνδύσαντας, ἵνα καθύσιν εἰς τὸ πέλαγος. Βυθισθέν- των δὲ τῶν λεπρῶν καὶ ψωρῶν τοὺς ἄλλους συναθροί- σθέντας εἰς τόπους ἐρήμους ἐκτεθῆναι ἐπ' ἀπωλείᾳ·

millia hominum ab Amenophi relictā, et cum illis rur- sus Ægyptum invasisse, Amenophin vero in Æthio- piam se recepisse. Quod vero est omnium lepidissimum, ne illud quidem, quinam et unde erant tot militum myria- des dixit, neque Ægyptiine fuerint genere, an aliunde advenientes : sed neque causam indicavit, cur eos rex in Ægyptum ducere noluerit, qui de leprosis illud somnium Iaidis confinxit. Moysi vero et Josephum, quasi eodem tempore simul expulsus, Chæremón adjunxit, et quidem quattuor ætatibus ante Moysen defunctum, quorum sunt anni centum fere et septuaginta. Quin et Ramesses Ame- nophios filius, secundum Manethonem quidem adolescens, bellum administrat cum patre, et cum eodem exsulat, fuga elapsus in Æthiopiam : hic autem finxit eum post patris obitum in spelunca quadam natum, et postea in prælio vi- ctoriam reportantem, et Judæos in Syriam abigentem, du- mero circiter cc millia. O facilitatem hominis ! neque enim prius, quinam fuerint illa cccclxxx millia, dixit, neque quo- modo cdxix millia perierint, in acie ceciderint, an ad Ramessen transfugerint. Quod vero maxime mirandum, ne cognoscere quidem ex eo licet quosnam vocet Judæos, vel utris eorum det hanc appellationem, illisne ccl milli- bus leprosorū, an his cccclxxx millibus, quæ circa Pelu- sium erant. Sed stultum fortasse fuerit eos pluribus redar- guere, qui a semetipsis redarguti sunt : nam si ab aliis, hoc lenius foret.

34. His autem addam Lysimachum, idem quidem ha- bentem cum prædictis mendacii argumentum, illorum vere incredibilitatem figmentorum enormitate superantem. Unde constat eum ex magno in nos odio sua contuixisse. Dicit enim, « sub Bocchori rege Ægyptiorum, populum Judæorum, quod essent lepra, scabie et aliis quibusdam morbis infecti, ad templa confugisse, et victum mendicasse. Multis autem hominibus morbo correptis, sterilitatem in Ægypto accidisse. Bocchorim vero, Ægyptiorum regem, ad Ammonem scitatum oracula de sterilitate misisse : re- sponsūque a deo, repurganda esse templa ab hominibus impuris et impiis, ejiciendo eos e templis in loca deserta ; ceterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanquam sole ut isti viverent ægre ferente ; et templa expianda, atque ita fore ut terra fructum ferat. Bocchorim autem, accepto ora- culo, accersitisque sacerdotibus et sacrificiis, jussisse ut impuri collecti militibus traderentur, deportandi in deser- tum ; utque leprosi plumbeis laminis involuti in pelagus dejicerentur. Submersis autem leprosis ac impetiginosis, reliquos congregatos in loca deserta expositos esse ut peri-

συναχθέντας δὲ βουλευσασθαι περὶ αὐτῶν, νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης πῦρ καὶ λύχνους καύσαντας φυλάττειν ἑαυτοὺς, τὴν τ' ἐπιούσαν νύκτα νηστεύσαντας ἰλάσασθαι τοὺς θεοὺς, περὶ τοῦ σῶσαι αὐτούς. Τῇ δ' ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ Μωϋσῆν τινα συμβουλευσάαι αὐτοῖς παραβαλλομένους μίαν ὁδὸν τέμνειν, ἄχρις ἂν ἔλθωσιν εἰς τόπους οἰκουμένους, παρακελεύεσθαι τε αὐτοῖς μῆτε ἀνθρώπων τινὶ εὐνοῆσειν μῆτε ἄριστα συμβουλευέσειν, ἀλλὰ τὰ χεῖρονα, θεῶν τε ναοὺς καὶ βωμοὺς, οἷς ἂν περιτύ-
 10 χωσιν, ἀνατρέπειν. Συναινέσαντων δὲ τῶν ἄλλων, τὰ δοθέντα ποιῶντας διὰ τῆς ἐρήμου πορεύεσθαι, ἱκανῶς δὲ διελθόντας ἐλθεῖν εἰς τὴν οἰκουμένην χώραν, καὶ τοὺς τε ἀνθρώπους ὑβρίζοντας καὶ τὰ ἱερὰ συλῶντας καὶ ἐμπρήσαντας, ἐλθεῖν εἰς τὴν νῦν Ἰουδαϊαν
 15 προσαγορευομένην, κτίσαντας δὲ πόλιν ἐνταῦθα κατοικεῖν. Τὸ δὲ ἄστυ τοῦτο Ἱερόσυλα ἀπὸ τῆς ἐκεῖνων διαθέσεως ὠνομάσθαι· ὕστερον δ' αὐτοὺς ἐπικρατήσαντας χρόνῳ διαλλάξαι τὴν ὀνομασίαν πρὸς τὸ μὴ ὀνειδίζεσθαι, καὶ τὴν τε πόλιν Ἱεροσόλυμα, καὶ αὐτοὺς
 20 Ἱεροσολύμους προσαγορεύεσθαι. »

λε'. Οὗτος δὲ οὐ τὸν αὐτὸν ἐκεῖνοις ἡῦρεν εἰπεῖν βασιλέα, κινώτερον δ' ὄνομα συντέθεικεν, καὶ παρεῖς ἐνύπνιον καὶ προφητὴν Αἰγύπτιον, εἰς Ἀμμωνά ἀπελήλυθε περὶ τῶν ψυχῶν καὶ λεπτῶν χρησμῶν οἶσων.
 25 Φησὶ γὰρ εἰς τὰ ἱερὰ συλλέγεσθαι πλῆθος Ἰουδαίων, ἄρα γε τούτοις τοῖς λεπτοῖς ὄνομα θέμενος, ἢ μόνων τῶν Ἰουδαίων τοῖς νοσήμασι περιπεσόντων; λέγει γὰρ ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων. Ὅποιος; ἐπηλυσ, ἢ τὸ γένος ἐγγύριος; Διὰ τί τοῖνυν Αἰγυπτίους αὐτοὺς ὄντας Ἰου-
 30 δαίους καλεῖς; εἰ δὲ ξένοι, διὰ τί πόθεν οὐ λέγεις; Πῶς δὲ, τοῦ βασιλέως πολλοὺς μὲν αὐτῶν βυθίσαντος εἰς τὴν θάλασσαν, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς ἐρήμους τόπους ἐκβαλόντος, τοσούτοις τὸ πλῆθος ὑπελείφθησαν; ἢ τίνα τρόπον διεξῆλθον μὲν τὴν ἐρημον, ἐκράτησαν δὲ τῆς
 35 χώρας ἥς νῦν κατοικοῦμεν, ἔκτισαν δὲ καὶ πόλιν, καὶ νεῶν ὠκοδομήσαντο πᾶσι περιβόητον; Ἐγρήν δὲ καὶ περὶ τοῦ νομοθέτου μὴ μόνον εἰπεῖν τούνομα, δηλῶσαι δὲ καὶ τὸ γένος ὅστις ἦν καὶ τίνων, διὰ τί δὲ τοιούτους ἂν αὐτοῖς ἐπεχείρησε τιθέναι νόμους περὶ θεῶν, καὶ τῆς
 40 πρὸς ἀνθρώπους ἀδικίας κατὰ τὴν πορείαν. Εἴτε γὰρ Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν, οὐκ ἂν ἐκ τῶν πατρίων ἐθνῶν οὕτω ῥαδίως μετεβάλλοντο· εἴτ' ἀλλὰχόθεν ἦσαν, πάντως τινὲς ὑπῆρχον αὐτοῖς νόμοι διὰ μακρᾶς συνηθείας πεφυλαγμένοι. Εἰ μὲν οὖν περὶ τῶν ἐξελασάντων αὐ-
 45 τοὺς ὤμωσαν μηδέποτε εὐνοῆσειν, λόγον εἶπεν εἰκότα, πᾶσι δὲ πόλεμον ἀνθρώποις ἀκήρυκτον ἄρασθαι τούτους, εἴπερ ἐπραττον ὡς αὐτὸς λέγει κακῶς, παρὰ πάντων βορθείας δεομένους, ἄνοιαν οὐκ ἐκείνων, ἀλλὰ τοῦ ψευδομένου πάνυ πολλὴν παράστασιν, ὅς γε καὶ τούνομα
 50 θέσθαι τῇ πόλει ἀπὸ τῆς Ἱεροσυλίας αὐτοὺς ἐτόλμησεν εἰπεῖν, τοῦτο δὲ μετὰ ταῦτα παρατρέψαι. Δῆλον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν ὕστερον γενομένοις αἰσχύνῃ τούνομα καὶ μῖσος ἔφερεν, αὐτοὶ δ' οἱ κτίζοντες τὴν πόλιν κοσμήσειν αὐτοὺς ὑπελάμβανον οὕτως ὀνομάσαντες. Ὁ δὲ

rent : eos autem habito concilio de se ipsis consultasse; et nocte superveniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse; sequentique nocte jejunasse, ut deos auluti suae propitios haberent. Insequenti vero luce a Moyse quodam ipsis consilium datum, ut irent intrepidi una via, usquedum ad loca culta perveniretur : tum praecepisse ne cui hominum in posterum benevoli essent, neque optima suggererent, sed deteriora; utque deorum templa et altaria, prout in ea inciderent, everterent. Quum autem ceteri ista comprobassent, decreta peragentes iter fecisse per desertum, et post multa incommoda tandem ad loca culta pervenisse : dein et hominibus injuriose tractatis, et fanis compilatis ac incensis, venisse in regionem quae nunc Judaea dicitur, conditaque civitate illic habitare. Istam autem urbem Ἱερόσυλα (*id est* Sacrilega) ab ipsorum dispositione nominatam esse : postea autem auctos viribus nomen mutasse, ut probro non afficerentur, et urbem Hierosolyma, et se ipsos Hierosolymos vocasse. »

35. Hic non eundem cum illis invenit regem quem memoraret, sed recentius nomen confinxit; et omisso somnio et vate Aegypto, ad Ammonem abiit de impetiginosis ac leprosis responsum relaturus. Dicit enim ad templa collectam multitudinem Judaeorum, leprosinne his nomen imponens, an quod solos Judaeos morbus ille occupavit? ait enim, populus Judaeorum. Qualis? advena, an indigena? Cur igitur eos, quum sint Aegyptii, Judaeos vocas? Quod si hospites sint, cur undenam sint non dicis? Quomodo autem, quum rex tam multos ex his in mare demersisset, et reliquos in loca deserta ejecisset, tanta multitudo superfuisset? aut quo pacto desertum pertransierunt, et regionem occuparunt quam nunc tenemus, et urbem insuper condiderunt, et templum extruxerunt apud omnes celebre? Oportebat autem non solum nominasse legislatorem, sed et genus ejus indicasse, quisnam fuerit, et ex quibus ortus; et quamobrem eis inter eundem tales voluerit ferre leges de diis, deque iis quae hominibus cederent in injuriam. Sive enim Aegyptii erant genere, non tam facile patrios mores abdicassent : sive aliunde erant, omnino aliquas habebant leges, ad quas longa consuetudine instituti erant. At enim si quidem jurassent, nunquam se illis qui ipsos expulerant fore benevolos, non immerito factum fuisset; eos vero bellum acerrimum adversus omnes homines suscepisse, quum essent (ut ipse ait) miseri et omnium opis egeni, magnam plane non illorum, sed ejus qui ista finxit, stultitiam ostendit; qui scilicet affirmare ausus est, nomen impositum civitati a templorum spoliatione, et hoc postea fuisse mutatum. Manifestum enim posteris quidem tale nomen probrosum fuisse et odiosum : ipsi vero qui fundarunt urbem, sibi ornamento fore existimarunt ejusmodi nomen. Hic autem vir bonus praeter immoderata con-

γενναῖος ὑπὸ πολλῆς τοῦ λοιδορεῖν ἀκрасίας οὐ συνῆ-
κεν ὅτι ἱεροσυλεῖν οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν φωνὴν Ἰουδαῖοι
ταῖς Ἑλλησιν ὀνομάζομεν. Τί οὖν ἔτι πλείω τις λέγοι
πρὸς τὸν ψευδόμενον οὕτως ἀναισχύντως; Ἄλλ' ἐπειδὴ
5 σύμμετρον ἦδη τὸ βιβλίον εἴληφε μέγεθος, ἐτέραν ποιη-
σάμενος ἀρχήν, τὰ λοιπὰ τῶν εἰς τὸ προκείμενον πει-
ράσσομαι προσαποδοῦναι.

ΛΟΓΟΣ Β.

Διὰ μὲν οὖν τοῦ προτέρου βιβλίου, τιμωτάτῃ μοι
Ἐπαφρόδιτε, περὶ τε τῆς ἀρχαιότητος ἡμῶν ἐπέδειξα
10 τοῖς Φοινίκων καὶ Χαλδαίων καὶ Αἰγυπτίων γράμμασι
πιστωσάμενος τὴν ἀλήθειαν, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλή-
νων συγγραφεῖς παρασχόμενος μάρτυρας· τὴν τε ἀν-
τίρρησιν ἐποίησάμην πρὸς Μανεθῶνα καὶ Χαιρήμονα
καὶ τινὰς ἐτέρους. Ἀρξομαι δὲ νῦν τοὺς ὑπολειπομέ-
15 νους τῶν γεγραφότων τι καθ' ἡμῶν ἐλέγγειν, καίτοι
περὶ τῆς πρὸς Ἀπίωνα τὸν γραμματικὸν ἀντιρρήσεως
ἐπὶ ἡλθέ μοι διαπορεῖν, εἰ γὰρ σπουδάσαι. Τὰ μὲν γάρ
ἔστι τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένων τοῖς ὑπ' ἄλλων εἰρη-
μένους ὁμοία, τὰ δὲ λίαν ψυχρῶς προστέθεικεν, τὰ
20 πλεῖστα δὲ βωμολοχίαν ἔχει καὶ πολλήν, εἰ δὲ τάλ-
οις εἰπεῖν, ἀπαίδευσίαν, ὥς ἂν ὑπ' ἀνθρώπου συγχεί-
μενα καὶ φαύλου τὸν τρόπον καὶ παρὰ πάντα τὸν βίον
ὀχλαγωγὸν γεγονότος. Ἐπεὶ δ' οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων διὰ τὴν ἀνοίαν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀλίσκονται λό-
25 γων μάλλον ἢ τῶν μετὰ τίνος σπουδῆς γεγραμμένων,
καὶ χαίρουσι μὲν ταῖς λοιδορίαις, ἀχθονται δὲ τοῖς ἐπαί-
νοις, ἀναγκαῖον ἡγησάμην εἶναι μηδὲ τοῦτον ἀνεξέτα-
στον καταλιπεῖν, κατηγορίαν ἡμῶν ἀντικρυς ὥς ἐν δίκῃ
γεγραφότα. Καὶ γὰρ αὐτὸ κακὲρ τοῖς πολλοῖς ἀνθρώ-
30 ποῖς ὁρῶ παρακολουθοῦν, τὸ λίαν ἐφήδεσθαι, ὅταν τις
ἀρξάμενος βλασφημεῖν ἕτερον αὐτὸς ἐλέγχῃται περὶ
τῶν αὐτῷ προσόντων κακῶν. Ἔστι μὲν οὖν οὐ ῥάδιον
αὐτοῦ διελεῖν τὸν λόγον, οὐδὲ σαφῶς γινώσκει τί λέγειν
βούλεται· σχεδὸν δ' ὥς ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ ψευ-
35 σμάτων συγχύσει, τὰ μὲν εἰς τὴν ὁμοίαν ἰδέαν πίπτει
τοῖς προεξητασμένοις, περὶ τῆς ἐξ Αἰγύπτου τῶν ἡμε-
τέρων προγόνων μεταναστάσεως, τὰ δ' ἔστι κατηγορία
τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων. Τρί-
τον δ' ἐπὶ τούτοις μέμικται, περὶ τῆς ἀγιστείας τῆς
40 κατὰ τὸ ἱερὸν ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων νομίμων κατηγο-
ρίας.

β'. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν ἡμῶν
οἱ πατέρες, οὔτε διὰ λύμην σωμάτων ἢ τοιαύτας ἄλλας
συμφοράς τινὰς ἐκείθεν ἐξηλάθησαν, οὐ μόνον μετρίως,
45 ἀλλὰ καὶ πέρα τοῦ συμέτρου προαποδεῖγθαι νομίζω.
Περὶ ὧν δὲ προστίθουσιν ὁ Ἀπίων ἐπιμνησθήσομαι
συντόμως. Φησὶ γὰρ ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Αἰγυπτιακῶν
τάδε· « Μωϋσῆς, ὡς ἤκουσα παρὰ τῶν πρεσβυτέρων
« τῶν Αἰγυπτίων, ἦν Ἡλιοπολίτης· ὅς, πατρίος ἔθεσι
50 « κατηγγυημένος, κτήριους προσευχὰς ἀνῆγεν εἰς οἶκους

vitiandi intemperantia non intellexit, sacrorum direptionem non eadem voce Græcis et Judæis exprimi. Quid ergo amplius aliquis dixerit contra mendacium impudenter adeo confictum? Sed quoniam justam ad magnitudinem excrevit libellus, alio facto principio, reliqua quæ ad id quod proposui spectant, faciam sedulo ut adjiciantur.

LIBER II.

Superiori quidem libro, mi carissime Epaphrodite, et gentis nostræ antiquitatem demonstravi, veritatem ex Phœnicum et Chaldæorum et Ægyptiorum scriptis confirmando, multis etiam Græcorum historicis in testes adductis, et calumnias Manethonis et Chæremonis et aliorum quorundam refutavi. Nunc vero ad reliquos, qui aliquid contra nos scripserunt, refellendos arguendosque aggrediar: quanquam subito mihi dubitare an Apioni grammatico refutando operam impendere debeam. Nam eorum quæ ab ipso scripta sunt, nonnulla quidem similia sunt dictis aliorum, quæ vero de suo adiecit, valde frigida sunt; et in plerisque scurrilitatem prodit, et magnam (si vere loquendum) ignorantiam, ut quæ composita sint ab homine pravis moribus, quique omni vita sua se pro circulatori gessit. Quoniam vero multi hominum præ stultitia istiusmodi potius orationibus capiuntur, quam iis quæ cura quadam literis sunt mandatæ, et contumeliis quidem gaudent, aliorum vero laudes moleste ferunt, necessarium esse duxi ne hunc quidem sine examine dimittere, qui in nos palam tanquam in iudicio libellum scripsit. Etenim illud quoque hominum plerisque insitum video, ut valde delectentur, quom is, qui alteri orsus est maledicere, sua ob vitia redarguitur. Ejus quidem certe orationem nec legere facile est, neque plane intelligere quid dicere velit: fere autem, ut est valde perturbatus et ex mendaciis confusus, passim quidem in similia incidit iis quæ supra ad examen vocavimus de majorum nostrorum ex Ægypto migratione; partim vero accusationem instituit Judæorum Alexandriam habitantium. Tertium autem istis admiscetur de sacris templi nostri ceremoniis et ceteris ritibus quos criminatur.

2. Jam quod nec genere Ægyptii fuerint patres nostri, neque ob labem corporis aut alias quasdam ejusmodi calamitates inde pulsi fuerint, non mediocriter solum, sed pæne ultra modum, superius a me demonstratum existimo. Quam vero istis adjungit Apion breviter memorabo. Ista enim in tertio rerum Ægyptiacarum dicit: « Moyses, ut accepi a « grandioribus natu Ægyptiis, Heliopolitanus erat; qui, « patriis institutis obligatus, subdiales preces ad septa

« ἔχεν ἡ πόλις περιβόλους, πρὸς ἀφελιώτην δὲ πᾶσαν
 « ἀπέστρεφεν. » ὧδε γὰρ καὶ Ἡλίωσι κεῖται πόλις.
 « Ἀντὶ δὲ ὁβελῶν ἔστησε αἰόνας, ὑφ' οἷς ἦν ἐκτύπωμα
 « σκάφης, σκιδ' δ' ἀπ' ἄκρων ἐπ' αὐτὴν διακειμένη,
 « ὡς, ὃν ἐν αἰθέρι, τοῦτον αἶε τὸν δρόμον ἡλίω συμ-
 « περιπολεῖ. » Τοιαύτη μὲν τις ἡ θαυμαστὴ τοῦ γραμ-
 ματικῆ φράσις, τὸ δὲ ψεῦσμα λόγων οὐ δεόμενον, ἀλλ'
 ἐκ τῶν ἔργων περιφανές. Οὕτε γὰρ αὐτὸς Μωϋσῆς,
 ὅτε τὴν πρώτην σκηνὴν τῷ Θεῷ κατασκευάσεν, οὐδὲν
 10 ἐκτύπωμα τοιοῦτον εἰς αὐτὴν ἐνέθηκεν, οὔτε ποιεῖν τοῖς
 ἔπειτα προσέταξεν. ὅ τε μετὰ ταῦτα κατασκευάσας τὸν
 ναὸν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Σολομὼν πάσης ἀπέσχετο
 τοιαύτης περιεργίας, ὅταν συμπέλεκεν Ἀπίων. Ἀκού-
 σαι δέ φησι τῶν πρεσβυτέρων ὅτι Μωϋσῆς ὁ Ἡλιουπο-
 15 λίτης, δηλονότι νεώτερος μὲν ὢν αὐτὸς, ἐκαίνους δὲ
 πιστεύσας, τοῖς διὰ τὴν ἡλικίαν ἐπισταμένοις αὐτὸν καὶ
 συγγενομένοις. Καὶ περὶ μὲν Ὁμήρου τοῦ ποιητοῦ,
 γραμματικὸς ὢν αὐτὸς, οὐκ ἂν ἔχοι τίς αὐτοῦ πατρίς ἐστὶ
 διαβεβαιωσάμενος εἰπεῖν, οὐδὲ περὶ Πυθαγόρου μόνον οὐκ
 20 ἐθλὲς καὶ πρῶτην γεγονότος· περὶ δὲ Μωϋσέως τοσούτῳ
 πλήθει προδόντος ἐκαίνους ἐτῶν, οὕτως ἀποφαίνεται
 βραδύως πιστεύων ἀκοῇ πρεσβυτέρων, ὡς δηλὸς ἐστὶ κα-
 ταψευδόμενος. Τὰ δὲ δὴ τῶν χρόνων, ἐν οἷς φησι τὸν
 Μωϋσῆν ἐξαγαγεῖν τοὺς λεπρῶντας καὶ τυφλοὺς καὶ τὰς
 25 βάσεις πατηρωμένους, σφόδρα δὴ τοῖς πρὸ αὐτοῦ συμπε-
 φωνήκεν, ὡς οἶμαι, ὁ γραμματικὸς δ' ἀκριβέστατος.
 Μανεθὼς μὲν γὰρ κατὰ τὴν Γεθωμῶσιος βασιλείαν ἀπαλ-
 λαγῆναί φησιν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους, πρὸ ἐτῶν
 τριακοσίων ἐνενήκοντα τριῶν τῆς εἰς Ἄργος Δαναοῦ φυ-
 30 γῆς, Λυσίμαχος δὲ κατὰ Βόρχοριν τὸν βασιλέα, τοῦτέστι
 πρὸ ἐτῶν χιλίων ἑπτακοσίων, Μόλων δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς
 ὡς αὐτοῖς ἔδοξεν· ὁ δὲ γὰρ πάντων πιστότατος Ἀπίων
 ὠρίσατο τὴν ἐξοδὸν ἀκριβῶς, κατὰ τὴν ἐβδόμην Ὀλυμ-
 πιάδα, καὶ ταύτης ἔτος εἶναι πρῶτον, ἐν ᾧ, φησί,
 35 Καρχηδόνα Φοινίκης ἔκτισαν. Τοῦτο δὲ πάντως προσ-
 ἔθηκε τὸ Καρχηδόνα, τεκμήριον οἰόμενος αὐτῷ γενέ-
 σθαι τῆς ἀληθείας ἐναργέστατον· οὐ συνῆκε δὲ καθ'
 ἑαυτοῦ τὸν ἐλεγχον ἐπισπώμενος. Εἰ γὰρ περὶ τῆς
 ἀποικίας πιστεύειν δεῖ ταῖς Φοινίκων ἀναγραφαῖς, ἐν
 40 ἐκείναις Εἰρώμος ὁ βασιλεὺς γέγραπται πρεσβύτερος τῆς
 Καρχηδόνας κτίσεως, ἔτεσι πλείοσι πρὸς τοῖς πενήκοντα
 καὶ ἑκατὸν, περὶ οὗ τὰς πίστει ἀνωτέρω παρέσχον ἐκ
 τῶν Φοινίκων ἀναγραφῶν, καὶ ὅτι Σολομῶνι, τῷ τὸν
 ναὸν οἰκοδομησάμεν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, φίλος ἦν
 45 Εἰρώμος, καὶ πολλὰ συνεβάλλετο πρὸς τὴν τοῦ ναοῦ
 κατασκευήν. Αὐτὸς δὲ ὁ Σολομὼν ψυχοδόμησε τὸν ναὸν
 μετὰ τὸ ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους δώδεκα
 καὶ ἑξακοσίους ἔτεσιν ὕστερον. Τὸν δὲ ἀριθμὸν τῶν
 ἐλαθέντων τὸν αὐτὸν Λυσίμαχος σχεδιάσας (ἐνδεκα γὰρ
 50 αὐτοὺς εἶναι φησι μυριάδας) θαυμαστήν τινα καὶ πι-
 θανὴν ἀποδίδωσι αἰτίαν, ἀφ' ἧς φησι τὸ σάββατον
 ὠνομάσθαι· « Ὁδεύσαντες γὰρ, φησὶν, ἐξ ἡμερῶν
 « ὀδὸν βουδῶνας ἔσχον, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῇ
 « ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύσαντο σωθέντες εἰς τὴν χώραν

« qualia urbs habebat, reduxit : totam autem civitatem ad
 « subsolanum convertibat ; ita enim Heliopolis sita est.
 « Pro gnomonibus autem columnas statuit, quibus scaphæ
 « forma subjecta erat ; ab harum vero summitatibus umbra
 « in eam incidebat, ita ut eundem cursum quem sol in
 « æthere absolveret. » Atque hujusmodi est admiranda
 illa hujus grammatici phrasis : mendacium autem verbis
 argui non desiderat, sed ex operibus Moysis abunde constat.
 Neque enim, quum primum tabernaculum Deo construeret,
 Moyses aut ipse ullam talem formam ei indidit, aut poste-
 ros facere præcepit : neque Solomon, qui postea templum
 construxit Hierosolymis, se ita curiosum exhibuit, qualiter
 confinxit Apion. Accepisse autem dicit a senioribus, Moysen
 fuisse Heliopolitanum : scilicet ipse quidem junior, illis
 vero fidem habens, qui per ætatem illum noverant, et cum
 eo versati fuerant. Ac de Homero quidem poeta, ipse,
 licet grammaticus, non potuerit quænam ejus sit patria certo
 affirmare ; neque de Pythagora tantum non heri audisve
 tertius nato : de Moysæ vero iam multis annis illos præce-
 dente tam facile decernit, credens iis quæ a senioribus
 acceperat. Unde manifeste illum mentiri apparet. Quod
 ad temporum vero rationem, quibus Moysen ait eduxisse
 leprosos et cæcos et claudos, belle antecessoribus suis, uti
 puto, concinit grammaticus exactissimus. Nam Mane-
 tho quidem Judæos dicit regnante Tethmosi ex Ægypto dis-
 cecississe, annis cccxciii antequam exsilium apud Argos ege-
 rit Danaus ; Lysimachus vero tempore Bocchoris regis, hoc
 est ante annos mccc ; Molon autem et alii quidam, ut cul-
 que visum est. At vero Apion ceteris fide dignior exacte illum
 exitum definivit septima Olympiade, ejusque anno primo,
 in quo, ut ait, Pœni Carthaginem condiderunt. Carthagi-
 nis autem mentionem adjecit, ratus id veritatis argumen-
 tum fore evidentissimum : nec animadvertit a semetipso
 adductum quo coargueretur. Si enim de hac colonia
 monumentis Phœnicum credendum est, in illis Hiromus
 rex traditur antiquior Carthaginis conditu annis plus quam
 cl, de quo superius ex Phœnicum commentariis confirma-
 tum dedi quod Solomoni, qui templum Hierosolymitanum
 exstruxit, amicus fuerit Hiromus, et multa ad templi
 fabricam contulerit. Ipse vero Solomon templum redifi-
 cavit post Judæorum discessum ex Ægypto annis dcxii.
 Porro numerum pulsorum eundem quem Lysimachus
 commentus (ait enim eorum fuisse millia cx) miram
 quandam et credibilem reddit causam, cur Sabbatum no-
 minari dicit diem septimam : « Exacto enim, inquit, sex
 « dierum itinere, inguinum ulceribus affecti sunt, et hac
 « de causa septima die quieverunt, incolumes constituti

« τὴν νῦν Ἰουδαίαν λεγομένην, καὶ ἐκάλεσαν τὴν ἡμέ-
 « ραν σάββατον, σώζοντες τὴν Αἰγυπτίων γλῶτταν·
 « τὸ γὰρ βουδῶνος ἄλγος καλοῦσιν Αἰγύπτιοι σαββά-
 « τωσιν. » Οὐκ ἂν οὖν τις ἢ καταγελάσειε τῆς φλυα-
 5 ρίας, ἢ τὸνναντίον μισήσειε τὴν ἐν τῷ τοιαῦτα γράφειν
 ἀναίδειαν; ὁ γὰρ δὲ πάντες ἐβουδωνίασαν ἑνδεκά
 μυριάδες ἀνθρώπων· (ἀλλ' εἰ μὲν ἦσαν ἐκεῖνοι τυφλοὶ
 καὶ χωλοὶ καὶ πάντα τρόπον νοσοῦντες), δπόιους αὐτοὺς
 εἶναι φησιν Ἀπίων, οὐδ' ἂν μιᾶς ἡμέρας προελθεῖν ὁδὸν
 10 ἡδυνήθησαν· εἰ δ' οἱ βαδίζειν διὰ πολλῆς ἐρημίας,
 καὶ προσέτι νικᾶν τοὺς αὐτοῖς ἀνθισταμένους μαχόμε-
 νοι πάντες, οὐκ ἂν ἀθρόοι μετὰ τὴν ἕκτῃν ἡμέραν ἐβου-
 δωνίασαν. Οὔτε γὰρ φύσει πῶς γίνεται τοιοῦτον τοῖς
 15 βαδίζουσιν ἐξ ἀνάγκης. ἀλλὰ πολλαὶ μυριάδες στρα-
 τοπέδων τὸ σύμμετρον αἰεὶ βαδίζουσιν, οὔτε κατ' αὐτό-
 ματον εἰκὸς οὕτω συμβῆναι· πάντων γὰρ ἀλογώτατον.
 Ὁ δὲ θαυμαστός Ἀπίων διὰ μὲν ἐξ ἡμερῶν αὐτοὺς ἐλ-
 θεῖν εἰς τὴν Ἰουδαίαν προείρηκε, πάλιν δὲ « τὸν Μωϋσῆν
 εἰς τὸ μεταξὺ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀραβίας ὅρος, δ
 20 καλεῖται Σίναϊον, ἀναβάντα φησὶν ἡμέραις τεσσαρά-
 κοντα κρυφθῆναι, κακείθεν καταβάντα δοῦναι τοῖς Ἰου-
 δαίοις τοὺς νόμους. » Καίτοι πῶς οἶόντε τοὺς αὐτοὺς
 καὶ τεσσαράκοντα μένειν ἡμέρας ἐν ἐρήμῳ καὶ ἀνύδρῳ
 τόπῳ καὶ τὴν μεταξὺ πᾶσαν ἐν ἡμέραις ἐξ διελθεῖν; Ἡ
 25 δὲ περὶ τὴν ὀνομασίαν τοῦ σαββάτου γραμματικὴ με-
 τάθεσις ἀναίδειαν ἔχει πολλὴν ἢ δεινὴν ἀμαθίαν. Τὸ
 γὰρ σαββῶ καὶ σάββατον πλείστον ἀλλήλων διαφέρει·
 τὸ μὲν γὰρ σάββατον κατὰ τὴν Ἰουδαίαν διάλεκτον
 ἀνάπαυσις ἐστὶν ἀπὸ παντὸς ἔργου, τὸ δὲ σαββῶ, κα-
 30 θάπερ ἐκεῖνός φησι, δηλοῖ παρ' Αἰγυπτίων τὸ βουδῶνος
 ἄλγος.

γ'. Τοιαῦτα μὲν τινα περὶ Μωϋσέως καὶ τῆς ἐξ Αἰ-
 γύπτου γενομένης τοῖς Ἰουδαίοις ἀπαλλαγῆς δ' Αἰγύ-
 35 πτιος Ἀπίων ἐκαινοποίησε, παρὰ τοὺς ἄλλους ἐπισήσας.
 Καὶ τί γε δεῖ θαυμάζειν, εἰ περὶ τῶν ἡμετέρων ψεύδε-
 τα προγόνων, λέγων αὐτοὺς εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους;
 αὐτὸς γὰρ περὶ αὐτοῦ τὸνναντίον ἐψεύδετο, καὶ γεγε-
 νημένος ἐν Ὁάσει τῆς Αἰγύπτου, πάντων Αἰγυπτίων
 πρῶτος ὢν, ὡς ἂν εἴποι τις, τὴν μὲν ἀληθῆ πατρίδα
 40 καὶ τὸ γένος ἐξωμόσατο, Ἀλεξανδρεὺς δὲ εἶναι κατα-
 ψευδόμενος δμολογεῖ τὴν μοιθηρίαν τοῦ γένους. Εἰκό-
 τως οὖν οὐς μισεῖ καὶ βούλεται λοιδορεῖν, τούτους Αἰ-
 γυπτίους καλεῖ. Εἰ μὴ γὰρ φαυλοτάτους εἶναι ἐνόμιζεν
 Αἰγυπτίους, οὐκ ἂν τοῦ γένους αὐτὸς ἐφυγεν, ὡς οἱ γε
 45 μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ ταῖς ἐαυτῶν πατρίσι σεμνύνον-
 ται μὲν ἀπὸ τούτων αὐτοὶ χρηματίζοντες, τοὺς ἀδίκους
 δ' αὐτῶν ἀντιποιούμενους ἐλέγχουσι. Πρὸς ἡμᾶς δὲ
 δυοῖν θάτερον Αἰγύπτιοι πεπόνθασιν, ἢ γὰρ ὡς ἐπισε-
 μνυόμενοι προσποιῶνται τὴν συγγένειαν, ἢ κοινωνοὺς
 50 ἡμᾶς ἐπισπῶνται τῆς αὐτῶν κακοδοξίας. Ὁ δὲ γεν-
 ναῖος Ἀπίων δοκεῖ μὲν τὴν βλασφημίαν τὴν καθ' ἡμῶν
 ὥσπερ τινὰ μισθὸν ἐβελῆσαι παρασχεῖν Ἀλεξανδρεῦσι
 τῆς δοθείσης αὐτῷ πολιτείας, καὶ τὴν ἀπέλθειν αὐ-
 τῶν ἐπιστάμενος τὴν πρὸς τοὺς συνοικοῦντας αὐτοῖς ἐπὶ

« in regione, quæ nunc Judæa vocatur : et appellaverunt
 « eam diem Sabbatum, servata Ægyptiorum voce; nam
 « inguinis dolorem Ægyptii vocant Sabbatosin. » Annon
 igitur vel deridenda hæc nugacitas, vel contra odio habenda
 talis in scribendo impudentia? apparet enim quod omnes
 inguinibus laboraverint, hominum millia centum et decem.
 Atqui si erant illi cæci et claudi et omne genus morbis vexati,
 quales eos fuisse ait Apion, ne unius quidem diei iter pro-
 gredi valuissent : sin autem poterant per magnam solitu-
 dinem proficisci, prætereaque sibi obstantes vincere ad
 unum omnes pugnando, nequaquam universi post sextam
 diem inguinum morbo correpti fuissent. Neque enim a
 natura tale quippiam venire iter agentibus necesse est :
 (sed plurimarum myriadum exercitus definita semper itinera
 peragunt) ; neque temere ita accidisse verisimile videtur :
 hoc enim omnium absurdissimum est. At vero mirificus
 Apion sex quidem diebus eos pervenisse in Judæam ante
 dixit : rursus autem « Moysen consensu monte Ægyptum
 inter et Arabiam medio, qui Sinæus appellatur, quadraginta
 diebus delituisse dicit, indeque descendente Judæis le-
 ges dedisse. » Quanquam quomodo fieri potest ut iidem
 et quadraginta dies in deserto ac inaquoso loco maneant,
 et quod in medio spatium est, id totum sex diebus per-
 transeant? Grammatica autem translatio de appellatione
 Sabbati multam præ se fert impudentiam vel certe magnam
 imperitiam. Nam Sabbo et Sabbatum plurimum inter se
 differunt : quippe Sabbatum ex Judæorum dialecto est
 cessatio ab omni opere ; Sabbo vero, ut ille affirmat, apud
 Ægyptios inguinum dolorem significat.

3. Hujuscemodi quidem nonnulla de Moyse et Judæorum
 ex Ægypto discessu nuper excogitavit Ægyptius Apion,
 præter alios ista commentus. Et quid mirum, si de nostris
 mentitur patribus, dicens eos genere Ægyptios esse? ipse
 enim econtra de se ipso mentiebatur, et natus in Oasi
 Ægypti, et Ægyptiorum omnium (ut sic dixerim) primus,
 veram quidem patriam et genus suum ejuravit, Alexandri-
 num autem se mentitus, generis sui pravitatem agnoscit.
 Merito igitur quos odit et conviciis insectatur, eos Ægy-
 ptios appellat. Nisi enim pessimos esse existimaret Ægy-
 ptios, genus suum laud ipse negasset : quandoquidem qui
 se patriæ celebritate efferunt, honorificum quidem ducunt
 ab ea cognominari, eos vero redarguunt qui præter jus eam
 sibi vindicant. Erga nos autem alterutro modo affecti sunt
 Ægyptii : aut enim quasi sese efferentes cognationem si-
 mulant, aut nos in infamiae suæ societatem adsciscunt. At
 præclarus iste Apion videtur contumeliosam nostrum inse-
 ctationem quasi mercedem voluisse reddere Alexandrinis
 pro data sibi civitate ; cognitoque illis cum Judæis una so-

τῆς Ἀλεξανδρείας Ἰουδαίους προϋτίθετο μὲν ἐκείνοις λοιδορεῖσθαι, συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, ἐν ἀμφοτέροις ἀναισχύντως ψευδόμενος.

δ'. Τίνα τοίνυν ἐστὶ τὰ δεινὰ καὶ σφέτλια τῶν ἐν Ἀ-
 5 λεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων, ἃ κατηγορήκεν αὐτῶν, ἰδόμεν. « Ἐλλόντες, φησὶν, ἀπὸ Συρίας ὥκη-
 « σαν πρὸς ἀλίμενον θάλασσαν, γειτνιασάντες ταῖς τῶν
 « κυμάτων ἐκβολαῖς. » Οὐκοῦν δὲ τόπος εἰς λοιδορίαν
 10 ἔχει, τὴν οὐ πατρίδα μὲν, λεγομένην δὲ αὐτοῦ, τὴν
 Ἀλεξανδρείαν λοιδορεῖ. Ἐκείνης γὰρ καὶ τὸ παράλιόν
 ἐστὶ μέρος, ὡς πάντες ὁμολογοῦσιν, εἰς κατοίκησιν τὸ
 κάλλιστον. Ἰουδαῖοι δ' εἰ μὲν βιασάμενοι κατέσχον,
 ὡς μὴδ' ὕστερον ἐκπεσεῖν, ἀνδρείας τεκμήριον ἐστ' αὐ-
 15 τοῖς. Εἰς κατοίκησιν δὲ αὐτοῖς ἔδωκε τόπον Ἀλεξαν-
 δρος, καὶ ἴσης παρὰ τοῖς Μακεδόσι τιμῆς ἐπέτυχον.
 Οὐκ οἶδα δὲ τί ποτ' ἂν ἔλεγεν Ἀπίων, εἰ πρὸς τῇ Νε-
 κροπόλει κατέκχουν, καὶ μὴ πρὸς τοῖς βασιλείοις ἦσαν
 ἰδρυμένοι, καὶ μέχρι νῦν αὐτῶν ἡ φυλὴ τὴν προσηγο-
 20 ρίαν εἶχε Μακεδόνες. Εἰ μὲν οὖν ἀναγνοῦς τὰς ἐπιστο-
 λὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως καὶ τὰς Πτολεμαίου τοῦ
 Λάγου, καὶ τῶν μετ' ἐκείνων τῆς Αἰγύπτου βασιλέων
 ἐντύχων τοῖς γράμμασι, καὶ τὴν στήλην τὴν ἐστῶσαν
 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὰ δικαιώματα περιέχουσαν, ἃ
 25 Καῖσαρ δὲ μέγας τοῖς Ἰουδαίοις ἔδωκεν· εἰ μὲν οὖν ταῦ-
 τα, γημί, γινώσκων, τὰναντία γράφειν ἐτόλμησε, πο-
 νηρὸς ἦν· εἰ δὲ μὴδὲν ἠπίστατο τούτων, ἀπαίδευτος. Τὸ
 δὲ δὴ θυμάζειν πῶς Ἰουδαῖοι ὄντες Ἀλεξανδρεῖς ἐκλή-
 θησαν, τῆς ὁμοίας ἀπαίδευσις. Πάντες γὰρ οἱ εἰς
 ἀποικίαν τινὰ κατακληθέντες, καὶν πλεῖστον ἀλλήλων
 30 τοῖς γένεσι διαφέρωσιν, ἀπὸ τῶν οἰκιστῶν τὴν προση-
 γορίαν λαμβάνουσι. Καὶ τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων λέγειν;
 αὐτῶν γὰρ ἡμῶν οἱ τὴν Ἀντιόχειαν κατοικοῦντες Ἀν-
 τιοχεῖς ὀνομάζονται· τὴν γὰρ πολιτείαν αὐτοῖς ἔδωκεν
 ὁ κτίστης Σέλευκος. Ὁμοίως οἱ ἐν Ἐφέσῳ καὶ κατὰ
 35 τὴν ἄλλην Ἰωνίαν τοῖς αὐθιγενέσι πολίταις ὁμωνυμοῦ-
 σι, τοῦτο παρσυχόντων αὐτοῖς τῶν διαδόχων. Ἡ δὲ Ῥω-
 μαίων φιλάνθρωπία πᾶσι μικροῦ δεῖν τῆς αὐτῶν προσ-
 ηγορίας μεταδέδωκεν, οὐ μόνον ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ με-
 γάλους ἔθνεσιν ὅλοις. Ἰβήρες γοῦν οἱ πάλαι καὶ Τυρ-
 40 ρηνοὶ καὶ Σαβῖνοι Ῥωμαῖοι καλοῦνται. Εἰ δὲ τοῦτον
 ἀναιρεῖται τὸν τρόπον τῆς πολιτείας Ἀπίων, παυσάσθω
 λέγων αὐτὸν Ἀλεξανδρεῖα. Γεννηθεῖς γὰρ, ὡς προεῖπον,
 ἐν τῷ βαθυτάτῳ τῆς Αἰγύπτου, πῶς ἂν Ἀλεξανδρεὺς
 εἴη, τῆς κατὰ δόσιν πολιτείας ὡς αὐτὸς ἐφ' ἡμῶν ἡξίω-
 45 κεν ἀναιρουμένης; Καίτοι μόνοις Αἰγυπτίοις οἱ κύριοι
 νῦν Ῥωμαῖοι τῆς οἰκουμένης μεταλαμβάνειν ἡστιν οὐδὲν
 πολιτείας ἀπειρήκασιν. Ὁ δ' οὕτως ἐστὶ γενναῖος ὡς
 μετέχειν ἀξίῳ αὐτὸς ὢν τυχεῖν ἐκωλύετο, συκοφαντεῖν
 50 ἐπεχείρησε τοὺς δικαίως λαβόντας. Οὐ γὰρ ἀπορία γε
 τῶν οἰκησόντων τὴν μετὰ σπουδῆς ὑπ' αὐτοῦ πόλιν
 κτιζομένην Ἀλεξάνδρος τῶν ἡμετέρων τινὰς ἐκεῖ συνή-
 θρυσεν, ἀλλὰ πάντας δοκιμάζων ἐπιμελῶς ἀρετῆς καὶ
 πίστεως, τοῦτο τοῖς ἡμετέροις τὸ γέρας ἔδωκεν. Ἐτίμα
 γὰρ ἡμῶν τὸ ἔθνος, ὡς καὶ φησιν Ἐκαταῖος περὶ ἡμῶν,

cum Alexandriam habitantibus intercedere inimicitiam, proposuit sibi illis convicium facere, reliquos vero univer-
 sos simul comprehendit, de utrisque impudenter mentiens.

4. Videamus igitur quænam sint illa gravia et non ferenda,
 de quibus Judæos Alexandriam habitantes accusat. « E Sy-
 « ria, inquit, profecti sedes fixerunt ad importuosum mare,
 « in vicinia allisionis fluctuum. » Ergo si locus opprobrium
 habet, non quidem patriæ suæ, sed tamen quam patriam
 dicit, Alexandriæ conviciatur. Illius enim etiam ora mari-
 tima pars est, ut omnes fatentur, ad inhabitandum optima.
 Sin autem per vim eam Judæi occupaverint, ita ut ne
 post quidem ejicerentur, fortitudinis eorum argumentum
 est. Verum Alexander eis locum ad habitandum dedit, et
 parem cum Macedonibus honorem consequuti sunt. Nescio
 autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim ha-
 bitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, et bodie-
 que eorum tribus appellaretur Macedones. Sane si legit
 epistolas Alexandri regis, et Ptolemæi Lagi, atque in suc-
 cessorum illius Ægypti regum rescripta incidit, et co-
 lumnæ stantem Alexandriæ, et jura continentem quæ
 Cæsar magnus Judæis concessit : hæc, inquam, si sciens
 contraria his scribere ausus est, improbus erat : sin vero
 nihil horum novit, indoctus. Illud autem quod se mirari
 dicit, quomodo, quum Judæi essent, Alexandrini voca-
 rentur, similis inscientiæ est. Omnes enim in coloniam ali-
 quam evocati, etsi plurimum invicem genere differunt, a
 conditoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de
 aliis dicere? nostrorum enim ipsorum qui Antiochiam in-
 habitant, Antiocheni nominantur : jus enim civium eis dedit
 conditor Selencus. Similiter qui in Epheso sunt et in reliqua
 Ionia, eandem cum civibus inde natis appellationem sortiuntur,
 illis hoc præstantibus Alexandri successoribus. Romano-
 rum autem clementia omnibus fere de suo nomine appellari
 concessit, non solum viris singulis, sed et maximis gen-
 tibus in universum. Hispani scilicet antiqui et Tyrrheni et
 Sabini vocantur Romani. Si vero hunc modum juris civi-
 tatis tollit Apion, desinat semetipsum Alexandrinum dicere.
 Natus enim, ut antea dixi, in intima Ægypto, quomodo erit
 Alexandrinus, jure civitatis concessæ, quod ipse de nobis
 prædicat, sublato? Atqui solis Ægyptiæ orbis nunc Romani
 domini participare cujusunque civitatis interdixerunt.
 Ille vero adeo generosus est, ut, quum vellet obtinere quæ
 impetrare prohibetur, conatus fuerit eos calumniari, qui
 ista justissime assequuti sunt. Non enim Alexander propter
 inopiam habitatorum civitatis, quam studiose ædificabat,
 nostrorum aliquos illic congregavit; sed, omnes probitatis
 ergo et fidei accurate perspectos et exploratos habens,
 hoc præmium nostris tribuit. Nostram enim gentem hono-
 rabat, ut etiam de nobis dicit Hecateus, quod propter pro-

5 ὅτι διὰ τὴν ἐπιείκειαν καὶ πίστιν, ἣν αὐτῷ παρέσχον
 Ἰουδαῖοι, τὴν Σαμαρείτην χώραν προσέθηκεν ἔχειν
 αὐτοῖς ἀφορολόγητον. Ὅμοια δὲ Ἀλεξάνδρου καὶ Πτο-
 λεμαῖος ὁ Ἀάγου περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούν-
 10 των ἐφρόνησε. Καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον αὐτοῖς
 ἐνεχείρισε φρουρία, πιστῶς ἅμα καὶ γενναίως φυλάζειν
 ὑπολαμβάνων, καὶ Κυρήνης ἐγκρατῶς ἀρχειν βουλόμε-
 νος καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ πόλεων, εἰς αὐτὰς
 μέρος Ἰουδαίων ἐπεμψε κατοικῆσον. Ὁ δὲ μετ' αὐτὸν
 15 Πτολεμαῖος, ὁ Φιλᾶδέλφος ἐπικληθεὶς, οὐ μόνον εἴ-
 τινες ἦσαν αἰχμαλῶται παρ' αὐτῷ τῶν ἡμετέρων, πάν-
 τας ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ χρῆματα πολλάκις ἐδώρῃσατο·
 καὶ τὸ μέγιστον, ἐπιθυμητὴς ἐγένετο τοῦ γινῶναι τοὺς
 20 ἡμετέρους νόμους, καὶ ταῖς τῶν ἱερῶν γραφῶν βίβλοις
 ἐντυχεῖν. Ἐπεμψε γοῦν ἀξίων ἀνδράς ἀποσταλῆναι
 τοὺς ἐρμηνεύσαντας αὐτῷ τὸν νόμον, καὶ τοῦ γραφῆναι
 ταῦτα καλῶς τὴν ἐπιμέλειαν ἐπέταξεν οὐ τοῖς τυχοῦσιν,
 ἀλλὰ Δημήτριον τὸν Φαληρέα καὶ Ἀνδρέαν καὶ Ἀρι-
 25 στέα, τὸν μὲν παιδείᾳ τῶν κατ' ἐαυτὸν διαφέροντα Δη-
 μήτριον, τοὺς δὲ τὴν τοῦ σώματος αὐτοῦ φυλακὴν ἐγ-
 κεχειρισμένους, ἐπὶ τῆς ἐπιμελείας ταύτης ἔταξεν, οὐκ
 ἂν δῆπου τοὺς νόμους καὶ τὴν πάτριον ἡμῶν φιλοσο-
 φίαν ἐπιθυμήσας ἐκμαθεῖν, εἰ τῶν χρωμένων αὐτοῖς
 ἀνδρῶν κατεφρόνει καὶ μὴ λίαν ἐθαύμαζεν.
 30 ε'. Ἀπίωνα δὲ σχεδὸν ἐφείξῃς πάντας ἔλαθον οἱ τῶν
 προγόνων αὐτοῦ Μακεδόνων βασιλεῖς, οἰκειότατα πρὸς
 ἡμᾶς διατεθέντες. Καὶ γὰρ τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ λε-
 γόμενος Εὐεργέτης, κατασχὼν ὅλην Συρίαν κατὰ κρά-
 35 τος, οὐ τοῖς ἐν Αἴγυπτῳ θεοῖς χαριστήρια τῆς νίκης
 εἵδυσεν, ἀλλὰ παραγενόμενος εἰς Ἱερσόλυμα πολλὰς,
 ὡς ἡμῖν νόμιμόν ἐστιν, ἐπέτελεσε θυσίας τῷ Θεῷ, καὶ
 ἀνέθηκεν ἀναθήματα τῆς νίκης αἷα. Ὁ δὲ Φιλομήτωρ
 Πτολεμαῖος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Κλεοπάτρα τὴν βασι-
 40 λεῖαν ὅλην τὴν ἐαυτῶν Ἰουδαίους ἐπίστευσαν, καὶ στρα-
 τῆγοι πάσης τῆς δυνάμεως ἦσαν Ὀνίας καὶ Δοσίθεος
 Ἰουδαῖοι, ὧν Ἀπίων σκώπτει τὰ ὀνόματα, δέον τὰ ἐρ-
 γὰ θαυμάζειν καὶ μὴ λοιδορεῖν, ἀλλὰ χάριν αὐτοῖς εἶχειν
 ὅτι διεσώσαντο τὴν Ἀλεξανδρείαν, ἥς ὡς πολίτης ἀν-
 45 τιποιεῖται. Πολεμοῦντων γὰρ αὐτῶν τῇ βασιλείᾳ
 50 Κλεοπάτρα καὶ κινδυνεύοντων ἀπολέσθαι κακῶς, οὗτοι
 συμβάσεις ἐποίησαν καὶ τῶν ἐμφυλίων κακῶν ἀπῆλ-
 λξαν. Ἀλλὰ « μετὰ ταῦτα, φησὶν, Ὀνίας ἐπὶ τὴν
 « πόλιν ἤγαγε στρατὸν ὀλίγον, ὅντος ἐκεῖ Θέρμου τοῦ
 « παρὰ Ῥωμαίων πρεσβευτοῦ καὶ παρόντος. » Ὁρῶς
 45 δὲ ποιῶν, φαίην ἂν, καὶ μάλα δικαίως. Ὁ γὰρ Φύσκων
 ἐπικληθεὶς Πτολεμαῖος, ἀποθανόντος αὐτῷ τοῦ ἀδελφοῦ
 Πτολεμαίου τοῦ Φιλομήτορος, ἀπὸ Κυρήνης ἐξῆλθε
 Κλεοπάτραν ἐκβαλεῖν βουλόμενος τῆς βασιλείας, . . .

bitatem atque fidem, quam ei praebuere Iudaei, regionem
 Samaritidem, ab omni tributo liberam, ab iis insuper te-
 neri voluerit. Similiter quoque atque Alexander sensit
 Ptolemæus Lagi de Judæis Alexandriam habitantibus. Ete-
 nim castella Ægyptiaca eis commisit, arbitratus illis nec
 fidem defuturam nec fortitudinem ad ea conservanda: quum-
 que firmum in Cyrene imperium tenere vellet et in aliis
 Libyæ civitatibus, illuc misit partem Judæorum habitandi
 causa. Post hunc autem Ptolemæus qui Philadelphus est
 appellatus, non solum si qui fuere captivi apud eum no-
 strorum, omnibus libertatem, sed et pecunias sæpius dedit:
 et (quod maximum est) leges nostras cognoscendi desiderio
 tenebatur, legendique sacrarum scripturarum libros. Roga-
 tum igitur misit sibi delegari viros qui ei interpretarentur
 legem; utque volumina pulchre exscriberentur, curam
 mandavit non quibuslibet viris, sed Demetrium Phale-
 reum et Andream et Aristeam, Demetrium quidem sui
 ævi omnium doctrina eminentissimum, illos vero custo-
 diam corporis sibi creditam habentes, huic curæ præfe-
 cit; non utique leges et patriam nostram philosophiam
 discere concupiverat, si his utentes despectui habuisset,
 neque potius valde admiratus esset.

5. Apion autem pæne omnes principes Macedonum majo-
 rum ejus reges ignoravit, nobis familiarissimos et amicis-
 simos. Nam et tertius Ptolemæus, dictus Euergetes, tota
 Syria vi et armis occupata, non diis Ægyptiacis sacra fecit
 ut pro victoria gratias ageret; sed, quum Hierosolyma ve-
 nisset, multas hostias, sicut nostri moris est, Deo immo-
 lavit, et donaria victoria digna dedicavit. Ptolemæus autem
 Philometor et uxor ejus Cleopatra regnum omne suum com-
 misere Judæis, factique sunt totius militiæ duces Onias et
 Dositheus Judæi: quorum nomina cavillatur Apion, quum
 debuisset facta eorum potius admirari et non conviciari, sed
 gratias illis habere quod servarint Alexandriam, cujus civis
 videri vult et haberi. Quum enim bellum inferrent reginæ
 Cleopatrar, et male pereundi discrimen adirent, isti fece-
 runt ut pax iniretur et mala intestina cessarent. Sed « post-
 « ea, inquit, Onias ad urbem deduxit parvum exercitum,
 « quum illic præsens adesset Thernus Romanorum legatus. »
 Id quod bene recteque admodum factum dixerim. Pto-
 lemæus enim cognomine Physcon, mortuo suo fratre Pto-
 lemæo Philometore, egressus est de Cyrene, eo animo
 ut Cleopatram e regno ejiceret, et filios regis, ut ipse re-
 gnum injuste sibimet applicaret: propter hæc ergo Onias
 adversus eum bellum pro Cleopatra suscepit, et fidem quam
 habuit circa reges, nequaquam in necessitate deseruit. Tes-
 tis autem Deus justitiæ ejus manifestus apparuit. Nam
 Physcon Ptolemæus, quum adversum exercitum quidem
 Oniæ pugnare præsumeret, omnes verò Judæos in civitate
 positos cum filiis et uxoribus capiens nudos atque victos
 elephantis subjectisset, ut ab eis conculcati deficerent, et ad
 hoc etiam bestias ipsas inebriasset, in contrarium que

præparaverat evenere. Elephantum enim relinquentes sibi appositos Judæos, impetu facto super amicos ejus, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidem aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus: concubina vero sua carissima, quam alii quidem Ithacam, alii vero Hirenen denominant, supplicante ne tantam impietatem perageret, ei concessit, et ex his, quæ jam egerat vel acturus erat, poenitentiam egit. Unde recte hanc diem Judæi Alexandria constituti, eo quod aperte a Deo salutem promerere, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum adversus Physconem gestum Judæos accusare præsumpsit, quum eos laudare debuerit. Is autem etiam ultimæ Cleopatæ reginæ Alexandrinorum meminit, veluti nobis impropera, quoniam circa nos fuit ingrata: et non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino injustitiæ et malorum operum defuit, vel circa generis necessarios, vel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, vel in communi contra Romanos omnes, et benefactores suos imperatores, quæ etiam sororem Arsinoen occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem et fratrem insidiis; paternosque deos, et sepulcra progenitorum depopulata est. Percipiensque regnum a primo Cæsare, ejus filio et successoris rebellare præsumpsit: Antoniumque corrumpens amatoriis rebus et patriæ inimicum fecit, et infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spolians, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dicere, quum illum ipsum in navali certamine relinquens, id est maritum et parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, et se sequi coegit? Novissime vero Alexandria a Cæsare capta, ad hoc usque perducta est, ut saltem hinc sperare se judicaret, si posset ipse manu sua Judæos perimere: eo quod circa omnes crudelis et infidelis exstaret. Putasne gloriandum nobis non esse, si, quemadmodum dicit Apion, famis tempore Judæis triticum non est mensa? Sed illa quidem poenam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare utimur teste auxilii atque fidei quam circa eum contra Egyptios gessimus, nec non et senatu ejusque consiliis, et epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem portebat inspicere, et secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, et omnibus Ptolemæis, et quæ a senatu constituta sunt, nec non et maximis Romanis Imperatoribus. Si vero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, non accusatio Judæorum. Quid enim sentiant omnes Imperatores de Judæis in Alexandria commorantibus, palam est. Nam administratio critici nihilo magis ab eis, quam ab aliis Alexandrinis translata est. Maximam vero eis fidem olim a regibus datam conservare voluerunt, id est, fluminis custodiam, totiusque custodiæ, nequaquam his rebus indignos esse judicantes.

6. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit, si sunt cives, eosdem deos, quos Alexandrini, non colunt? Cui respondeo:

Quomodo etiam, quum vos sitis Egyptii, inter alterutros prælio magno et sine fœdere de religione contenditis? aut certe propterea non vos omnes dicimus Egyptios, et neque communiter homines, quoniam bestias adversantes naturæ [nostræ] colitis, multa diligentia nutriendos? quum genus utique nostrorum unum atque idem esse videatur. Si autem in vobis Egyptiis tantæ differentiæ opinionum sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriam advenerunt, si legibus a principio constitutis, circa talia permansere? Is autem seditionis causas nobis apponit: qui si cum veritate ob hoc accusat Judæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis auctores quilibet inveniet Apionis similes Alexandrinorum fuisse cives. Donec enim Græci fuere et Macedones hanc civitatem habentes, nullam seditionem adversus nos gessere, sed antiquis cessere sollemnialibus. Quum vero multitudo Egyptiorum crevisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrum vero genus permansit purum. Ipsi igitur molestiæ hujus fuere principium, nequaquam populo Macedonicam habente constantiam, neque prudentiam Græcam, sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Egyptiorum, et antiquas inimicitias adversus nos exercentibus. E diverso namque factum est quod nobis impropere præsumunt. Nam quum plurimi eorum non opportune jus ejus civitatis obtineant, peregrinos vocantes eos, qui hoc privilegium ad omnes impetrasse noscuntur. Nam Egyptiis neque regum quisquam videtur jus civitatis fuisse largitus, neque nunc quilibet Imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani vero semper custodire dignati sunt. Itaque derogare nobis Apion voluit, quia Imperatorum non statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus: quum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiamque Romanorum, quoniam subjectos non cogunt patria jura transcendere; sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes pium atque legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate et violentia conferuntur. Græcis itaque et aliis quibusdam bonum esse creditur imagines instituere. Denique et patrum et uxorum filiorumque figuras depingentes exsultant, quidam vero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alii vero et servos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorem præbere videantur? Porro autem Legislator, non quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandam, sed tanquam causam neque Deo neque hominibus utilem despiciens, et quoniam totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. Alii autem honoribus post Deum colendos non prohibuit viros bonos, quibus nos et Imperatores et populum Romanum dignitatibus ampliamus. Facimus autem pro eis continua sacrificia: et non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Judæorum talia celebramus; verum quum

nullas alias hostias ex communi, neque pro filiis peragamus, solis Imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persolvimus. Hæc itaque communiter satisfactio posita sit adversus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt.

7. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium et Apollonium Molonis : quoniam accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum aliis non colimus. Mentientes autem pariter, et de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere : quum sit valde turpissimum liberis, qualihet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, « asini caput » collocasse Judæos, et id colere, ac dignum facere tanta « religione : et hoc affirmat fuisse depalatum, dum Antiochus Epiphanes et exspoliasset templum, et illud caput » invenisset ex auro compositum multis pecuniis dignum. » Ad hoc igitur primum quidem respondeo, quoniam Ægyptius, vel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquam debuerat increpare, quum non sit deterior asinus furonibus et hircis et aliis, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mendacio? Legibus namque semper utimur iisdem : in quibus sine fine consistimus. Et quum varii casus nostram civitatem, sicut etiam aliorum vexaverint, et [Antiochus] Theos, ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, et ad novissimum Titus Cæsar, bello vincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic invenere ; sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia vero Antiochus neque justam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, quum non esset hostis, et socios insuper nos suos et amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic invenit. Multi et digni conscriptores super hoc quoque testantur, Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, et Castor chronographus, et Apollodorus : qui omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum transgressum fœdera Judæorum, et spoliasse templum auro argentoque plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, et impudentiam canis, qui apud ipsos assolet coli. Neque enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaque asinis neque honorem neque potestatem aliquam damus, sicut Ægyptii crocodilis et aspidibus : quando eos, qui ab istis mordentur et a crocodilis rapiuntur, felices et Deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes viros, onera sibi imposita sustinentes : et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus et ad agriculturam rebus necessariis ministrantes. Sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum verba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non valuit, quando nulla potest contra nos blasphemiam provenire.

7. Alteram vero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit : de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos non ignorare minus esse immundum per templa transire, quam sacerdotibus scelestas verba confingere. Isti vero magis studuere defendere sacrilegum regem, quam justa et veracia de nostris et de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari et perfidiam ac sacrilegium ejus tegere, quo circa gentem nostram est usus propter egestatem pecuniarum, detrahentes nobis etiam quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheta vero aliorum factus est Apion, et dixit « Antiochum in templo invenisse lectum et hominem in eo jacentem, et appositam ei mensulam maritimis terrenisque » volatilium dapibus plenam, et quod obstupisset his « homo. Illum vero mox adorasse regis ingressum, tantam » quam maximam sibi opem præbituri : ac procidentem ad » ejus genua, extensa dextera poposcisse libertatem ; et » jubente rege ut consideret, et diceret quis esset, vel cur » ibidem habitaret, vel quæ esset causa ciborum ejus, » tunc hominem cum gemitu et lacrimis lamentabiliter » suam narrasse necessitatem. Ait, inquit, esse se Græcum » cum : et dum peragraret provinciam parandi victus causa, » correptum se subito ab alienigenis hominibus, atque deductum ad templum, et inclusum illic, et a nullo conspici, sed cuncta dapium apparitione saginari. Et primum » quidem hæc sibi inopinabilia beneficia visa attulisse lætiti » am ; deinde suspicionem, postea stuporem : postremum » consulentem a ministris ad se accedentibus audisse legem » ineffabilem Judæorum, pro qua nutriebatur ; et hoc » illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et » comprehendere quidem Græcum peregrinum, eumque » annuo tempore saginare, et deductum ad quandam » silvam occidere quidem eum hominem, ejusque corpus » sacrificare secundum suas solemnitates, et gustare ex ejus » visceribus, et iusjurandum facere in immolatione Græci, » ut inimicitias contra Græcos haberent : et tunc in quadam » foveam reliqua hominis pereuntis abjicere. » Deinde refert eum dixisse, « paucos jam dies debitos sibi superesse, » atque rogasse, ut reveritus Græcorum deos, et superans in suo sanguine insidias Judæorum, de malis eum » circumstantibus deliberaret. » Huiusmodi ergo fabula non tantum omni tragœdia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tamen a sacrilegio privato Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiam conscribere. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut ad templum accederet ; sed sic invenit non sperans. Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, et nihilominus sine Deo, quicquid jussit mendacii superfluitas, quam ex ipsa re cognoscere valde facillimum est. Non enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime adversus Ægyptios et plurimos alios. Cujus enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari, ut adversus solos Græcos renovata conjuratione per effusionem sanguinis ageremus : vel quomodo possibile, ut ad

has hostias omnes Judæi colligerentur, et tantis millibus ad gustandum viscera illa sufficerent, sicut ait Apion? vel cur inventum hominem quicumque fuit (non enim suo nomine conscripsit) aut quomodo eum in suam patriam rex non cum pompa deduxit? dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, et Græcorum amator eximius, assumere vero contra Judæorum odium auxilia magna cunctorum. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non verbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui videre constructionem templi nostri, qualis fuerit, et intransgressibilem ejus purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, et harum singulæ propriam secundum legem habuere custodiam. In exteriorem itaque ingredi licentia fuit omnibus etiam alienis: mulieres tantummodo menstruatæ transire prohibebantur: in secundam vero porticum cuncti Judæi ingrediebantur, eorumque conjuges cum essent ab omni pollutione mundæ. In tertiam masculi Judæorum mundi existentes atque purificati: in quartam autem sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus: in adytum vero soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta vero est circa omnia providentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etiam aperto templo oportebat facientes traditas hostias introire: et meridie rursus, dum clauderetur templum. Denique ne vas quidem aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita, altare, mensa, thuribulum, candelabrum, quæ omnia in lege conscripta sunt. Etenim nihil amplius neque mysteriorum aliquorum ineffabiliū agitur, neque intus ulla epulatio administratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimonium manifestum, rationemque gentiorum. Licet enim sint tribus quattuor sacerdotum, et

harum trium singulæ habeant hominum plus quam quinque millia, fit tamen observatio particulariter per dies certos: et his transactis, alii succedentes ad sacrificia veniunt: et congregati in templum mediante die a præcedentibus claves templi, et ad numerum vasa omnia percipiunt, nulla re quæ ad cibum aut potum attineat in templum delata. Talia namque etiam ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur.

8. Quid ergo Apionem dicimus, nisi, nihil horum examinantem, verba incredula protulisse? Sed turpe est, historię veram notitiam si proferre grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem præternisit: hominis autem Græci comprehensionem fluxit, pabulum ineffabile, et ciborum opulentissimam claritatem: et prævos ingredientes, ubi nec nobilissimos Judæorum licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atque mendacium spontaneum, ad eorum seductionem, qui noluerunt discutere veritatem. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrudere tentare.

9. Rursumque tanquam piissimus deridet, adjiciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, « dum bellum Judæi contra Idumæos haberent longo quodam tempore, « ex aliqua civitate Idumæorum, qui in ea Apollinem colebat venisse ad Judæos, cujus hominis nomen dicitur Zabidus, deinde eis promississe traditurum se eis Apollinem deum Dorensium: venturumque illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, et adducerent omnem multitudinem Judæorum. Zabidum vero fecisse quoddam machinamentum ligneum, et circumposuisse sibi, et in eo tres ordines finxisse lucernarum, et ita ambulasse, ut

« τὴν πορείαν ποιούμενον. Τοὺς μὲν Ἰουδαίους ὑπὸ
« τοῦ παραδόξου τῆς θεᾶς καταπεπληγμένους, πόρρω
« μὲν ὄντας ἡσυχίαν ἄγειν· τὸν δὲ Ζάβιδον ἐπὶ πολλῆς
« ἡσυχίας εἰς τὸν ναὸν παρελθεῖν, καὶ τὴν χρυσὴν ἀπο-
« σῦραι τοῦ κἀνθωνος κεφαλὴν (οὕτω γὰρ ἀστυζόμενος
« γέγραφε), καὶ πάλιν εἰς Δώραν κατὰ τάχος ἀπελθεῖν. »
« Ἄρ' οὖν καὶ ἡμεῖς ἂν εἴποιμεν ὅτι τὸν κἀνθωνα, τουτέ-
« στιν ἐαυτὸν, Ἀπίων ἐπιφορτίζει καὶ ποιεῖ τῆς μυρολογίας
« ἅμα καὶ τῶν ψευσμάτων κατάγομον; καὶ γὰρ τόπους
« οὐκ ὄντας γράφει καὶ πόλεις οὐκ εἰδώς μετατίθησιν.
« Ἡ μὲν γὰρ Ἰδουμαία τῆς ἡμετέρας χώρας ἐστὶν δημο-
« ρος, κατὰ Γάζαν κειμένη, καὶ Δώρα ταύτης ἐστὶν οὐ-
« δεμία πόλις· τῆς μέντοι Φοινίκης παρὰ τὸ Καρμήλιον
« ὄρος Δώρα πόλις ὀνομάζεται, μηδὲν ἐπικοινωνοῦσα τοῖς
« Ἀπίωνος φλυαρήμασι· τεσσάρων γὰρ ἡμερῶν ὁδὸν
« τῆς Ἰουδαίας ἀφίστησιν. Τί δ' ἡμῶν ἐτι κατηγορεῖ
« τὸ μὴ κοινούς ἔχειν τοῖς ἄλλοις θεοῖς, εἰ βραδίως οὕτως
« ἐπέισθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἥξειν τὸν Ἀπόλλωνα πρὸς
« αὐτοὺς, καὶ μετὰ τῶν ἀστρῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὥρθησαν
« ὅρᾳ αὐτὸν περιπατοῦντα; λύγρον γὰρ οὐδέπω ὄηλον
« ὅτι πρόσθεν ἐώρακασιν οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας
« λυγροκαίας ἐπιτελοῦντας. Ἀλλ' οὐδέ τις αὐτῷ βαδί-

« procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter
« agens. Judæos quidem, inexpectata visione obstupe-
« factos, quum procul quidem abessent, quiescere: Zabidum
« vero multa quiete ad templum venisse, et aureum de-
« traxisse cantherii caput (ita enim scripsit, facetus videri
« volens) et rursus Doram velociter se contulisse. » Igitur
et nos dicere possumus quod asinum, hoc est semetipsum,
gravat Apion, facitque stultitia simul et mendaciis onera-
tum. Nam et loca ponit, quæ nusquam terrarum exstant,
et civitates earum ignarus transfert. Nam Idumæa quidem
regioni nostræ confinis est, sita juxta Gazam, et nulla in
ea est urbs Dora: in Phœnice vero juxta montem Carme-
lum civitas Dora appellatur, quæ nihil commune habet cum
Apionis nugis: quattuor enim dierum itinere distat a Ju-
dæa. Cur itaque nos præterea accusat, quod non habeamus
communes cum aliis deos, si sic facile credidere patres
nostri ad se venturum Apollinem, et cum stellis super
terram cum ambulanti intueri se putaverunt? scilicet enim
manifestum quod lucernarum nunquam prius conspexerunt,
qui tot et tanta lucernarum accensionis festa celebrant.
Sed nec aliquis ei per regionem ambulanti e tot myriadibus
obviam ivit: quin et muros sine custodibus invenit bello

ζοντι κατά τὴν χώραν τῶν τσοῦτων μυριάδων ὑπὴν-
τησεν, ἔρημα δὲ καὶ τὰ τεῖχη φυλάκων ἡῦρε πολέμου
συνεστηκότος. Ἐὼ τάλλα· τοῦ ναοῦ δ' αἱ θύραι τὸ
μὲν ὕψος ἦσαν ἐπὶ πηγῶν, εἴκοσι δὲ τὸ πλάτος, κατὰ
6 χρυσοὶ δὲ πᾶσαι καὶ μικροῦ δειν σφυρήλατοι· ταύτας
ἐκλείον οὐκ ἐλάττους ὄντες ἄνδρες διακόσιοι καθ' ἑκά-
στην ἡμέραν, καὶ τὸ καταλιπεῖν ἡνοιγμένας ἦν ἀθέμι-
τον. Ῥαδίως οὖν αὐτὰς ὁ λυγροφόρος ἐκεῖνος ἡνέωξεν
ἂν ἀνοίξειν οἰόμενος καὶ τὴν τοῦ κήρυκος, ὡς ᾤετο,
10 κεφαλὴν ἔχων. Πότερον οὖν αὐτὴν πάλιν ὡς ἡμᾶς
ἀνέστρεψεν, ἢ λαβὼν Ἀπίων αὐτὴν εἰσεκόμισεν, ἐν
Ἀντίοχος εὗρη πρὸς δευτέραν Ἀπίωνι μυθολογίαν;

ι'. Καταψεύδεται δὲ καὶ ὄρκον ἡμῶν ὡς ὁμνούντων
τὸν Θεόν, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
15 τὴν θάλασσαν, μηδενὶ εὐνοήσῃν ἀλλοφύλῳ, μάλιστα
δὲ Ἑλληνισιν. Ἐδεῖ δὲ καταψευδόμενον ἄπαξ εἰπεῖν,
μηδενὶ εὐνοήσῃν ἀλλοφύλῳ, μάλιστα δ' Αἰγυπτίοις.
Οὕτω γὰρ ἂν τοῖς ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ πλάσμασιν ἤρμοττε
τὰ περὶ τὸν ὄρκον, εἴπερ ἦσαν ὑπὸ Αἰγυπτίων τῶν συγ-
20 γενῶν οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐχὶ διὰ πονηρίαν, ἀλλ' ἐπὶ συμ-
φοραῖς ἐξεληλαμένοι. Τῶν Ἑλλήνων δὲ πλεον τοῖς
τόποις ἡ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἀρεστήκαμεν, ὥστε μηδε-
μίαν ἡμῖν εἶναι πρὸς αὐτοῖς ἔχθραν μηδὲ ζηλοτυπίαν.
Τούναντίον μέντοι πολλοὶ παρ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἡμετέ-
25 ρους νόμους συνέβησαν εἰσελθεῖν, καὶ τινὲς μὲν ἔμειναν,
εἰσὶ δ' οἱ τὴν καρτερίαν οὐχ ὑπομείναντες πάλιν ἀπέ-
στησαν. Καὶ τοῦτον οὐδεὶς πώποτε τὸν ὄρκον εἶπεν
ἀκούσαι παρ' ἡμῖν ὁμολοσμένον, ἀλλὰ μόνος Ἀπίων,
ὡς εἰκεν, ἔχουσεν· αὐτὸς γὰρ ὁ συνθεὶς αὐτὸν ἦν.

ια'. Σφόδρα τοίνυν τῆς πολλῆς συνέσεως καὶ ἐπὶ τῇ
μέλῳντι βρηθήσεσθαι θαυμάζειν ἄξιόν ἐστιν Ἀπίωνα.
Τεχμήριον γὰρ εἶναι φησι τοῦ μήτε νόμοις ἡμᾶς χρῆ-
σθαι δικαίως μήτε τὸν Θεὸν εὐσεβεῖν ὡς προσῆκε, τὸ μὴ
ἀρχεῖν, δουλεύειν δὲ μᾶλλον ἔθνεσι καὶ ἄλλοτε ἄλλοις,
35 καὶ τὸ κεχρησθαι συμφοραῖς τισὶ περὶ τὴν πόλιν, αὐ-
τῶν δηλονότι πόλεως ἡγεμονικωτάτης ἐκ τῶν ἄνωθεν
ἀρχεῖν, ἀλλὰ μὴ Ῥωμαίοις δουλεύειν συνειθισμένον·
καίτοι τούτων ἂν τις ἀπόσχοιτο τοιαύτης μεγαλοψυχίας.
Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οὐκ ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων οὐχ
40 ἱκανῶς καθ' αὐτοῦ φαίη τοῦτον ὑπ' Ἀπίωνος λελέχθαι
τὸν λόγον. Ὀλίγοις μὲν γὰρ ὑπῆρξεν ἐφ' ἡγεμονίας
διὰ καιροπτίας γενέσθαι, καὶ τούτους αἱ μεταβολαὶ πάλιν
ἄλλοις δουλεύειν ὑπέβουζαν. Τὸ πλεῖστον δὲ ψῶλον
ἄλλων ὑπακῆκεν πολλάκις. Αἰγύπτιοι δ' ἄρα μόνον
45 διὰ τὸ καταφυγεῖν, ὡς φασίν, εἰς τὴν χώραν αὐτῶν τοὺς
θεοὺς καὶ σωθῆναι μεταβαλόντας εἰς μορφὰς θηρίων,
ἐξαίρετον γέρας ἡῦροντο τὸ μηδενὶ δουλεύειν τῶν τῆς
Ἀσίας ἢ τῆς Εὐρώπης κρατησάντων· οἱ μίαν ἡμέραν
ἐκ τοῦ παντός αἰῶνος ἐλευθερίας οὐ τυγχόντες φαίνονται,
50 ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν. Ὅντινα μὲν γὰρ
αὐτοῖς ἐγγράσαντο Πέρσαι τρόπον οὐχ ἄπαξ μόνον, ἀλλὰ
καὶ πολλάκις πορθούντες τὰς πόλεις, ἱερὰ κατασκά-
πτοντες, τοὺς παρ' αὐτῶν νομιζομένους θεοὺς κατασφά-
ζοντες, οὐκ ἂν ὀνειδίσαιμι· μμεῖσθαι γὰρ οὐ προσήκει

conflato. Cetera praeterea : januae autem templi altitudinis quidem erant cubitorum vii, latitudine vero xx, omnes etiam deauratae, et fere ex auro solido : has singulis diebus clauderant viri non minus quam ducenti [viginti], easque apertas relinquere nefas erat. Facile igitur illas lucernifer iste aperuit, aut si aperuisse creditur, etiam cantherii, id quod putabatur, caput habens. Utrum igitur cum hoc capite ad nos reversus est, aut illud quum sumpsisset Apion introduxit, ut Antiochus inveniret quo alteram Apionum fabulam narrandi occasionem suppeditaret?

10. Mentitur autem et de juramento nostro, quod iuremus per Deum, et coeli et terrae et maris creatorem, nemini fautores alienigenae, praecipue si Graeci fuerint. Oportebat autem mentientem plane dicere, nemini fautores alienigenae, praecipue si fuerint Aegyptii. Ita enim primis ipsius figmentis congruissent ista de juramento, si a cognatis Aegyptiis patres nostri non propter improbitatem, sed ob calamitates expulsi fuissent. A Graecis autem magis locis quam studiis disjuncti sumus, ita ut nulla inter nos et illos inimicitiae intercedant aut obrectationes. Verumtamen e contra multos eorum ad nostras leges accessisse contigit : et nonnulli quidem istis institutis adhæserunt, alii vero, in illis perseverare non ferentes, iterum recesserunt. Et hoc iusjurandum nunquam se quisquam audisse meminit apud nos habitum ; sed solus Apion, ut apparet, audivit : ipse enim ille erat qui id confinxit.

11. Vehementer igitur in Apione admiranda est eximia prudentia, etiam ob hoc quod mox dicetur. Nam indicio esse, affirmat, quod neque legibus justis utamur, neque Deum convenienter ejus naturae colamus, hoc quod non imperemus, sed diversis potius gentibus serviamus, et in ipsa civitate calamitates quasdam perferamus, utique quum ipsi ex urbe primaria a multis retro saeculis imperare, sed non Romanis servire consueverint ; quanquam nemo fere nou expertus est horum egregiam magnanimitatem. Nullus etenim aliorum est qui non affirmet, istiusmodi verborum abunde contra se ipsum fecisse Apionem. Paucis etenim contigit in principatu continue praesidere, atque hi rursus aliis facta mutatione serviant. Plurimae namque gentes aliae saepe aliis obedire coactae sunt. Aegyptii autem soli, eo quod se receperint, sicut aiunt, in ipsorum regionem dii, et salutem consequuti fuerint assumendo bestiarum formas, eximiam gratiam invenerunt ut eorum nemini servirent, qui Asiam Europamve tenere : qui scilicet per unam diem ex omni aeo non habuere libertatem, ne apud indigenas quidem dominos. Nam quemadmodum eis usi sunt Persae, non semel solummodo, sed frequenter urbes eorum vastantes, sacra evergentes, et quos deos esse credunt inter-

τὴν Ἀπίωνος ἀπαιδεύσαν, ὃς οὐτε τὰς Ἀθηναίων τύχας οὐτε τὰς Λακεδαιμονίων ἐνενόησεν, ὃν τοὺς μὲν ἀνδρείοντάτους, τοὺς δὲ εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων ἅπαντες λέγουσιν. Ἐὼ βασιλέας τοὺς ἐπ' εὐσεβεῖα διαβοηθέντας, ὃν ἓνα Κροῖσον, οἷς ἐχρήσατο συμφοραῖς βίον· ἐὼ τὴν καταπρησθεῖσαν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, τὸν ἐν Ἐφέσῳ ναόν, τὸν ἐν Δελφοῖς, ἄλλους μυρίους, καὶ οὐδεὶς ὠνεΐδισε ταῦτα τοῖς παθοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς δράσασσι. Καίνοις δὲ κατήγορος ἡμῶν Ἀπίων ἡρέθη, τῶν ἰδίων αὐτοῦ περὶ τὴν Αἰγυπτὸν κακῶν ἐκλαθόμενος. Ἀλλὰ Σέσωστρις αὐτὸν δὲ μυθεύμενος Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐτύφλωσεν. Ἡμεῖς δὲ τοὺς ἡμετέρους οὐκ ἂν εἴποιμεν βασιλέας, Δαυίδην καὶ Σολομῶνα, πολλὰ χειρωσαμένους ἔθνη. Τούτους μὲν οὖν παραλίπωμεν· τὰ δὲ γινώριμα πᾶσιν Ἀπίων ἡγήνηκεν, ὅτι Περσῶν καὶ μετ' ἐκείνων ἡγουμένων τῆς Ἀσίας Μακεδόνων Αἰγύπτιοι μὲν ἐδούλευον ἀνδραπόδων οὐδὲν διαφέροντες, ἡμεῖς δὲ ὄντες ἐλεύθεροι προσέτι καὶ τῶν περὶ πόλεων ἤρχομεν, ἔτη σχεδὸν εἰκοσὶ πού καὶ ἑκατὸν, μέχρι Μάρκου Πομπηίου. Καὶ πάντων ἐκπολεμηθέντων πρὸς Ῥωμαίων τῶν πανταχοῦ βασιλέων, μόνον διὰ πίστιν οἱ παρ' ἡμῖν σύμμαχοι καὶ φίλοι διεφυλάχθησαν.

16. « Ἀλλὰ θαυμαστὸς ἄνδρας οὐ παρεσχέχαμεν, « ὅν τεχνῶν τινων εὐρετὰς, ἢ σοφίᾳ διαφέροντας. » Καὶ καταριθμεῖ Σωκράτην καὶ Ζήνωνα καὶ Κλεάνθην καὶ τοιοῦτους τινάς· εἶτα τὸ θαυμασιώτατον τῶν εἰρημένων αὐτὸς ἑαυτὸν προστίθησι, καὶ μακαρίζει τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅτι τοιοῦτον ἔχει πολίτην. Ἐδεῖ γὰρ αὐτῷ μάρτυρος ἑαυτοῦ. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἄπασιν ὀφθαλμῶς ἐδόκει πονηρὸς εἶναι, καὶ τῷ βίῳ καὶ τῷ λόγῳ διεφθαρμένος, ὥστε εἰκότως ἐλεῆσαι τις ἂν τὴν Ἀλεξάνδρειαν, εἴπερ ἐπὶ τούτῳ μέγα ἐφρόνει. Περὶ δὲ τῶν παρ' ἡμῖν ἀνδρῶν γεγονότων, οὐδενὸς ἦττον ἐπαίνου τυγχάνειν ἀξίων, ἴσασιν οἱ ταῖς ἡμετέραις ἀρχαιολογίαις ἐντυγχάνοντες.

17. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν ἐν τῇ κατηγορίᾳ γεγραμμένων ἀξίων ἦν ἰσως ἀναπολόγητα παραλίπειν, ἵν' αὐτὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων ἢ ὁ κατήγορός. Ἐγκαλεῖ γὰρ ὅτι ζῶα θύομεν, καὶ χοῖρον οὐκ ἐσθίομεν, καὶ τὴν τῶν αἰδῶν χλευάζει περιτομήν. Τὸ μὲν οὖν περὶ τῆς τῶν ἡμέρων ζώων ἀναιρέσεως κοινὸν ἔστι καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἅπαντας, Ἀπίων δὲ τοῖς θύουσιν ἐγκαλῶν, αὐτὸν ἐξήλεγε· ὅντα τὸ γένος Αἰγύπτιον· οὐ γὰρ ἂν Ἕλληνας ὧν ἡ Μακεδὼν ἐγκατέπαινε. Οὗτοι γὰρ εὐχονται θύειν ἑκατόμβας τοῖς θεοῖς, καὶ χρῶνται τοῖς ἱερείοις πρὸς εὐωχίαν, καὶ οὐ διὰ τοῦτο συμβέβηκεν ἐρημοῦσθαι τὸν κόσμον τῶν βοσκημάτων, ὅπερ Ἀπίων ἐβόησεν. Εἰ μὲντοι τοῖς Αἰγυπτίων ἔθεςιν ἠκολούθουν ἅπαντες, ἡρήμωτο μὲν ἂν ὁ κόσμος τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἀγρωτάτων δὲ θηρίων ἐπληθύνθη, ἀθεοὺς οὗτοι νομίζοντες ἐπιμελῶς ἐκτρέφουσι. Καὶ μὴν εἴ τις αὐτὸν ἤρετο, τῶν πάντων Αἰγυπτίων τίνας εἶναι καὶ σωωτάτους καὶ θεοσεβεῖς νομίζει, πάντως ἂν ὠμολόγησε τοὺς ἱερεῖς. Δύο γὰρ αὐτοὺς φασιν ὑπὸ τῶν βασιλέων ἐξ ἀρχῆς ταῦτα προσ-

ut nos indoctam Apionis stultitiam imitemur, qui neque de casibus Atheniensium neque Lacedaemoniorum cogitavit; quorum hos quidem fortissimos, illos vero Græcorum religiosissimos esse omnes affirmant. Taceo reges ob pietatem omnium sermone celebratos, interque eos Cræsum, in quas vitæ calamitates inciderit: taceo incensam Atheniensium arcem, templum Ephesium et Delphicum, aliaque multa, ac nemo calamitatem passis, sed inferentibus casus exprobravit. Novus autem nostrorum accusator inventus est Apion, malorum suorum, quæ in Ægypto ei acciderant, prorsus oblitus. Sed Sesostris illum excieravit, Ægypti rex, cujus res fabulis sunt aspersæ. Non est autem ut reges nostros nos memoremus, Davidem et Solomonem, qui multas subegerunt gentes. Et hos quidem missos faciamus: hæc vero cunctis nota ignoravit Apion, quod Persis, et post illos Asiæ dominantibus Macedonibus Ægyptii servierunt, a mancipiis nihil differentes, nos autem liberi existentes etiam civitatum finitimarum dominatum et principatum tenuimus, annis centum et viginti usque ad Pompeium Magnum. Et quum omnes a Romanis rerum ubique dominis expugnati fuissent, soli majores nostri propter fidem suam socii et amici conservati sunt.

12. « Sed viros admirabiles non tulimus, veluti artium « quarundam inventores, aut sapientia præcellentes. » Atque enumerat Socratem, et Zenonem, et Cleanthen, aliosque hujusmodi: deinde, quod ex dictis maxime mirandum, semetipsum adjicit, et Alexandriam beatam prædicat, quæ civem habuerit tali ingenio præditum. Oportebat enim ipsum de se testimonium dare. Nam ceteris quidem circulator esse videbatur improbus, et vita et sermone pravus: adeo ut merito quis Alexandriam miseretur, si super isto sese efferat. De viris autem qui fuere apud nos, non minus quam alii quicumque laude digni, probe sciunt qui in nostris versati sunt originum libris.

13. Reliqua autem eorum quæ complectitur accusatio, mereantur forsitan ut præteream tanquam responso indigna, ita ut ipse sui et reliquorum Ægyptiorum accusator habeatur. Nam vitio nobis vertit quod animalia pro victimis mactemus, et non vescamur carne suilla; et pudendorum circumcisionem irridet. Sane quod attinet ad mansuetorum animalium mactationem, id nobis cum ceteris hominibus universis commune est: Apion autem, nos sacra facientes redarguens, indicat semetipsum genere esse Ægyptium: non enim, si Græcus fuisset aut Macedo, hoc egre tulisset. Isti enim vovent Hecatombas diis sacrificare, et victimas epulis apponunt. Et non ideo contigit mundum in penuria esse pecorum, quod veritus est Apion. Verumtamen si Ægyptiorum moribus omnes semet addicerent, mundus de titulus quidem esset hominibus, ferocissimis autem bestiis abundaret, quas pro diis isti habentes cum cura studioque nutriunt. Quodsi quis eum interrogaret, quos putaret omnium Ægyptiorum esse sapientissimos et maxime religiosos, illos procul dubio sacerdotes esse agnosceret.

τετάχθαι, τὴν τε τῶν θεῶν θεραπείαν καὶ τῆς σοφίας τὴν ἐπιμέλειαν. Ἐκεῖνοι τοίνυν ἅπαντες καὶ περιτέμνονται καὶ χοιρείων ἀπέχονται βρωμάτων. Οὐ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οὐδὲ εἰς συνθύει τοῖς θεοῖς. Ἄρ' οὖν τυφλὸς ἦν τὸν νοῦν Ἀπίων ὑπὲρ Αἰγυπτίων ἡμᾶς λοιδορεῖν συνθέμενος, ἐκείνων δὲ κατηγορῶν, οἳ γε μὴ μόνον γρῶνται τοῖς ὑπὸ τούτου λοιδορουμένοις ἔθουσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδαξαν περιτέμνεσθαι, καθάπερ εἶρηκεν Ἡρόδοτος; Ὅθεν εἰκότως μοι δοκεῖ τῆς εἰς τοὺς πατρίους αὐτοῦ νόμους βλασφημίας δοῦναι δίκην Ἀπίων τὴν πρόσπουσαν. Περιετμήθη γὰρ ἔξ ἀνάγκης, ἐλκώσεως αὐτῷ περὶ τὸ αἰδοῖον γενομένης, καὶ μὴδὲν ὠφελθεις ὑπὸ τῆς περιτομῆς, ἀλλὰ σηπόμενος ἐν δειναῖς ὀδύναις ἀπέθανεν. Δεῖ γὰρ τοὺς εὖ φρονούντας τοῖς μὲν οἰκείοις νόμοις περὶ τὴν εὐσέβειαν ἀκριβῶς ἐμμένειν, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μὴ λοιδορεῖν. Ὁ δὲ τούτους μὲν ἔφυγε, τῶν ἡμετέρων δὲ κατεψεύσατο. Τοῦτο μὲν Ἀπίωνι τοῦ βίου τὸ τέλος ἐγένετο, καὶ τοῦτο παρ' ἡμῶν ἐνταῦθα τὸ πέρας ἔστω τοῦ λόγου.

18. Ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀπολλώνιος δὲ Μόλων καὶ Λυσίμαχος καὶ τινες ἄλλοι τὰ μὲν ὑπ' ἀγνοίας, τὸ πλείστον δὲ κατὰ δυσμένειαν, περὶ τοῦ νομοθετήσαντος ἡμῖν Μωυσέως καὶ περὶ τῶν νόμων πεποιήνται λόγους οὔτε δικαίους οὔτε ἀληθεῖς, τὸν μὲν ὡς γόητα καὶ ἀπατεῶνα διαβάλλοντες, τοὺς νόμους δὲ κακίας ἡμῖν καὶ οὐδεμιᾶς ἀρετῆς φάσκοντες εἶναι διδασκάλους, βούλομαι συντόμως καὶ περὶ τῆς ὅλης ἡμῶν καταστάσεως τοῦ πολιτεύματος καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος, ὡς ἂν ᾧ δυνατὸς, εἰπεῖν. Οἶμαι γὰρ ἔσεσθαι φανερόν, ὅτι καὶ πρὸς εὐσέβειαν καὶ πρὸς κοινωνίαν τὴν μετ' ἀλλήλων καὶ πρὸς τὴν καθόλου φιλανθρωπίαν, ἔτι δὲ πρὸς δικαιοσύνην καὶ τὴν ἐν τοῖς πόνοις καρτερίαν καὶ θανάτου περιφρόνησιν ἀρίστα κειμένους ἔχοντες τοὺς νόμους. Παρκαλῶ δὲ τοὺς ἐντευζομένους τῇ γραφῇ μὴ μετὰ φθόνου ποιῆσθαι τὴν ἀνάγνωσιν. Οὐ γὰρ ἐγκώμιον ἡμῶν αὐτῶν προσιλομένην συγγράφειν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ ψευδῇ κατηγορημένοις ἡμῖν ταύτην ἀπολογίαν δικαιοτάτην εἶναι νομίζω, τὴν ἀπὸ τῶν νόμων, καθ' οὓς ζῶντες διατελοῦμεν· ἄλλως τε καὶ τὴν κατηγορίαν δ' Ἀπολλώνιος οὐκ ἄθρόαν ὥσπερ δ' Ἀπίων ἔταξεν, ἀλλὰ σποράδην καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς. Ποτὲ μὲν ὡς ἀθέους καὶ μισανθρώπους λοιδορεῖ, ποτὲ δ' αὖ δειλίαν ἡμῖν ὀνειδίζει, καὶ τοῦμπαλιν ἔστιν ὅπου τόλμαν κατηγορεῖ καὶ ἀπονοίαν. Λέγει δὲ καὶ ἀφυστάτους εἶναι τῶν βαρβάρων, καὶ διὰ τοῦτο μὴδὲν εἰς τὸν βίον εὖρημα συμβεβλησθαι μόνους. Ταῦτα δὲ πάντα διελεγχθήσεσθαι νομίζω σαφῶς, εἰ τὰναντία τῶν εἰρημένων φανείη διὰ τῶν νόμων ἡμῖν προστεταγμένα καὶ πραττόμενα μετὰ πάσης ἀκριθείας ὑφ' ἡμῶν. Εἰ δ' ἄρα βισθεῖν μνησθῆναι τῶν παρ' ἑτέροις ὑπεναντιῶς νενομισμένων, τούτου δικαιοὶ τὴν αἰτίαν ἔχειν εἰσὶν οἱ τὰ παρ' ἡμῖν ὡς χεῖρον παραβάλλειν ἀξιούντες. Οἷς οὐδέτερον ἀπολειφθήσεσθαι νομίζω λέγειν, οὐθ' ὡς οὐχὶ τούτους ἔχομεν τοὺς νόμους, ὧν ἐγὼ παραθήσομαι τοὺς κεφαλαιώ-

Hæc enim duo dicunt sibi et ab initio a regibus esse præcepta, ut deos colant et sapientiam diligant. Illi igitur et circumciduntur omnes, et a porcinis abstinere carnibus. Sed neque ullus alius Ægyptiorum cum eis sacra diis facere dignoscitur. Mentem igitur occæcatam habuit Apion, qui Ægyptiorum gratia nos data opera conviciis insectatur, illosque accusat, qui non solum utuntur iisdem, quos in nobis reprehendit, moribus, sed etiam alios circumcidi docuerunt, sicuti dixit Herodotus. Unde jure mihi videtur Apion ob maledicta in patriæ suæ leges pœnas dedisse quas commiserat. Nam ex necessitate circumciscus erat, utpote ulceratus circa pudenda: et quum nihil ei profuerit circumcisio, sed putresceret, magnis doloribus exspiravit. Oportet enim bene ac sapienter institutos legibus propriis circa pietatem adherere, ceterorum vero leges minime carpere. At iste suas quidem deseruit, de nostris vero mentitus est. Atque ita quidem vitam finivit Apion, et hic etiam de eo nobis finem dicendi facere par sit.

14. Quoniam vero et Apollonius Molonis et Lysimachus et alii quidam nonnulli, partim quidem per ignorantiam, maxima vero ex parte per malevolentiam de legislatore nostro Moyse et legibus ejus verba fecerunt nec justa nec vera, hunc quidem ut præstigiatores et deceptores calumniantes, leges autem malitiæ apud nos, nulliusque virtutis magistras esse affirmantes, volo breviter et de omni reipublicæ nostræ constitutione, et de qualibet re singillatim, sicuti potero, sermonem proferre. Puto enim evidens fore, quod et ad pietatem et societatem inter homines servandam, et ad omnia humanitatis officia tuenda, prætereaque ad justitiam, et tolerantiam laborum, mortisque contemptum, optime factas habeamus leges. Rogo tamen eos qui in hanc scriptiorem inciderint, ut non cum invidia lectionem adhibeant. Non enim proposui nosmetipsos laudibus prosequi; sed defensionem esse justissimam puto, ductam a legibus juxta quas adhuc vivimus, adversus eos, qui multa nobis eaque falsa objecerunt: præsertim quum Apollonius accusationem non continue sicut Apion instituit, sed sparsim et hinc inde per totam orationem. Quippe qui aliquando quidem nobis tanquam atheis et hominum osoribus conviciatur, aliquando vero iterum formidine nobis exprobat: et e diverso rursus aliquando temerariæ audaciæ et amentitiæ nos insinulat. Quin et nos e barbaris maxime omnium ineptos esse dicit: et propterea nos solos nihil ad vitæ emolumentum utile contulisse. Hæc autem omnia manifeste redargui posse existimo, si universa contra quam ab eo sunt dicta appareant et legibus imperata, et a nobis accurate admodum observata. Si vero coactus fuero mentionem facere legum contrariarum apud alios constitutarum, ob hoc merito culpandi sunt quibus in animo est nostra ut pejora cum iis conferre quæ apud alios sunt. Quibus neutrum puto relictum fore quod dicant, neque quod non eas habeamus le-

δεστάτους, οὐθ' ὡς οὐχὶ μάλιστα πάντων ἐμμένονες τοῖς ἑαυτῶν νόμοις.

15. Μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν τὸν λόγον τοῦτ' ἂν εἴ-
ποιμι πρῶτον, ὅτι τῶν ἀνόμων καὶ ἀτάκτως βιούντων
οἱ τάξεως καὶ νόμου κοινωνίας ἐπιθυμηταὶ γενόμενοι
καὶ πρῶτοι κατάρξαντες εἰκότως ἂν ἡμερότητι καὶ
φύσεως ἀρετῇ διενεγκεῖν μαρτυρηθεῖεν. Ἀμέλει πει-
ρῶνται τὰ παρ' ἑαυτοῖς ἕκαστοι πρὸς τὸ ἀρχαιοτάτον
ἀνάγειν, ἵνα μὴ μιμῆσθαι δόξωσιν ἑτέρους, ἀλλ' αὐτοὶ
10 τοῦ ζῆν νομίμως ἄλλοις ὑφηγήσασθαι. Τούτων δὲ
τούτων ἐχόντων τὸν τρόπον ἀρετὴ μὲν ἐστὶ νομοθέτου
τὰ βέλτιστα συνιδεῖν καὶ πείσαι τοὺς χρησιμοποιέμενους
περὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ τιθεμένων, πλήθους δὲ τὸ πᾶσι τοῖς
δόξασιν ἐμμεῖναι, καὶ μήτε εὐτυχίαις μήτε συμφοραῖς
15 αὐτῶν μηδὲν μεταβάλλειν. Φημὶ τοίνυν τὸν ἡμέτερον
νομοθέτην τῶν δπουδηποτοῦν μνημονευομένων νομο-
θετῶν προάγειν ἀρχαιοτάτη. Λυκούργοι γὰρ καὶ Σό-
λωνες καὶ Ζάλευκος ὁ τῶν Λοκρῶν καὶ πάντες οἱ θαυ-
μαζόμενοι παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐχθρὸς δὴ καὶ πρῶτην ὡς
20 πρὸς ἐκεῖνον παραβαλλόμενοι φαίνονται γεγονότες, ὅπου
γε μὴδ' αὐτὸ τούνομα πάσαι ἐγινώσκοντο τοῦ νόμου
παρὰ τοῖς Ἑλλήσι· καὶ μάρτυς Ὀμηρος οὐδαμοῦ τῆς
ποιήσεως αὐτῷ χρησάμενος. Οὐδὲ γὰρ ἦν κατὰ τοῦ-
τον, ἀλλὰ γνώμαις ἀορίστοις τὰ πλήθη διωκεῖτο καὶ
25 προστάγμασι τῶν βασιλείων. Ἀφ' οὗ καὶ μέχρι πολλοῦ
διέμεναν ἔθνη ἀγράφοι γράμμενοι, καὶ πολλὰ τούτων
αἰεὶ πρὸς τὸ συντυγχάνον μετατιθέντες. Ὁ δὲ ἡμέ-
τερος νομοθέτης, ἀρχαιοτάτος γεγενηὶς (τούτου γὰρ δό-
κουντες ὁμολογεῖται καὶ παρὰ τοῖς πάντα καθ' ἡμῶν
30 λέγουσιν), ἑαυτὸν τε παρέσχεν ἄριστον τοῖς πλῆθεσιν
ἡγεμόνα καὶ σύμβουλον, τὴν τε κατασκευὴν αὐτοῖς
δλὴν τοῦ βίου τῇ νόμῳ παραλαβὼν ἐπεισε παραδέ-
ξασθαι καὶ βεβαιωτάτην ἴσασιν φυλαχθῆναι παρεσκευ-
ασεν.

36 15. Ἰδωμεν δὲ τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸ πρῶτον μεγα-
λεῖον. Ἐκεῖνος γὰρ τοὺς προγόνους ἡμῶν, ἐπεὶ περ
ἔδοξεν αὐτοῖς τὴν Αἴγυπτον ἐκλιποῦσιν ἐπὶ τὴν πάτριον
γῆν ἐπανιέναι, πολλὰς τὰς μυριάδας παραλαβὼν ἐκ
πολλῶν καὶ ἀμηχάνων διέσωσεν εἰς ἀσφάλειαν· καὶ γὰρ
40 τὴν ἀνδρὸν αὐτοῦ καὶ πολλὴν ψάμμον ἔδει διοδοιπο-
ρῆσαι, καὶ νικῆσαι πολέμους, καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας
καὶ λείαν ὁμοῦ σώζειν μαχομένους. Ἐν αἷς ἅπασι
καὶ στρατηγὸς ἄριστος ἐγένετο καὶ σύμβουλος συνετώ-
τατος καὶ πάντων κηδεμὼν ἀληθέστατος. Ἀπαν δὲ
45 τὸ πλῆθος εἰς ἑαυτὸν ἀνηρτῆσθαι παρεσκεύασε, καὶ
περὶ παντὸς ἔχων πεισθέντας αὐτοῦς τοῦ κελευθέντος,
εἰς οὐδεμίαν οἰκέειν ἔλαβε ταῦτα πλεονεξίαν. Ἐν ᾧ
μάλιστα τῷ καιρῷ δυνάμεις μὲν αὐτοῖς περιβάλλονται
καὶ τυραννίδας οἱ προσεσχηκότες, ἐθίζουσι δὲ τὰ πλήθη
50 μετὰ πολλῆς ἀνομίας ζῆν, ἐν τούτῳ τῆς ἐξουσίας ἐκεῖνος
καθεστηκώς τούναντίον ᾤθηθαι δεῖν εὐσεβεῖν, καὶ πολλὴν
εὖνοιαν τοῖς λαοῖς ἐμπαράσχειν· οὕτως αὐτὸς τε τὰ μά-
λιστα τὴν ἀρετὴν ἐπιδείξων τὴν αὐτοῦ νομίζων καὶ
σωτηρίαν τοῖς αὐτὸν ἡγεμόνα ποιούμενοις βεβαιωτάτην

ges, quarum ego sum iuas in medium proferam; neque quod non maxime omnium in legibus propriis perseveremus.

15. Paulo ergo altius exorsus volo primum dicere quod ii qui ordinis et communium legum primi amatores exsisterunt, eis qui sine lege et ordine vivunt, mansuetudine et bonitate naturæ non immerito præstantiores habeantur. Hinc fit quod singuli legum latores summam suis vetustatem tribui affectant, ut non imitatores aliorum videantur, sed ipsi potius aliis legitime vivendi duces exstitisse. Istis hunc in modum se habentibus, virtus quidem legislatoris est, quæ optima sunt perspicere, et de constitutis in bonam opinionem adducere eos qui illis usuri sunt: populi vero, ut maneat in omnibus quæ scita et iussa fuerint; et neque ex felicitate, neque ex calamitatibus horum aliquid immutare. Dico igitur nostrum legislatorem quoslibet qui memorantur legislatores antiquitate præcedere. Lycurgus enim, et Solon, et Zaleucus Locrensis, et omnes qui in admiratione sunt apud Græcos, non ita pridem exstitisse videntur, si illi conferantur: quando ne ipsum quidem legis nomen olim apud Græcos cognoscebatur; quod et testatur Homerus, qui nusquam in poesi sua isto est usus. Nihil quippe huiusmodi erat ipsius tempore, sed sententiis non definitis, et regum jussis populi regebantur. Unde etiam longo tempore permansere consuetudinibus non scriptis utentes, multasque illarum semper, prout res ceciderit, subinde mutantes. Noster vero legislator, qui et antiquissimus (hoc etenim in confesso est etiam apud universos, qui omnia contra nos loquuntur), et semetipsum populo exhibuit ducem consultoremque præstantissimum; et totam vitæ rationem lege complexus, eis suasit hanc libenter excipere, fecitque ut diligentissime observaretur a scientibus prudentibusque.

16. Primum autem videamus quod inter opera ejus magnificentum est. Ille enim progenitorum nostrorum, postquam eis visum est Aegypto relicta ad terram patriam revertere, quum multa millia assumpsisset, illos ex multis difficultatibus ad incolumitatem perduxit: nam et inaquosam eos et valde arenosam oportebat viam transire, et bella profligare, et liberos ac uxores cum præda inter pugnandum servare. In quibus omnibus et ducem egregium et consiliarium sapientissimum se præstitit, et omnium curatorem verissimum. Fecit autem ut omnis ab ipso penderet multitudo, et quum omnia quæ vellet iis persuadere posset, in nullo horum vindicavit sibi potestatem. Sed in quo maxime tempore potentiam quidem sibi comparant et tyrannidem occupant qui aliis præsumunt, populum vero licenter admodum vivere assuefaciunt, in hac ille potestate constitutus, e contrario ipsum oportere pie vivere censuit, multumque benevolentia: populo præstare: ita se et ipsum maxime virtutem suam ostensurum esse existimans, et salutem certissimam illis daturum qui ipsum sibi ducem

παρέξιν. Καλῆς οὖν αὐτῷ προαιρέσεως καὶ πράξεων
μεγάλων ἐπιτυγχανομένων εἰκότως ἐνομιζόμεν ἡγεμόνα
τε καὶ σύμβουλον θεῖον ἔχειν· καὶ πείσας πρότερον
ἑαυτὸν ὅτι κατὰ τὴν ἐκείνου βούλησιν ἅπαντα πράττει
καὶ διανοεῖται, ταύτην ὥστε δεῖν πρὸ παντὸς ἐμποιῆσαι
τὴν ὑπολήψιν τοῖς πλήθεσιν. Οἱ γὰρ πιστεύσαντες
ἐπισκοπεῖν Θεὸν τοὺς ἑαυτῶν βίους οὐδὲν ἀνέχονται ἐξα-
μαρτεῖν. Τοιοῦτος μὲν δὴ τις αὐτὸς ἡμῶν ὁ νομοθέτης,
οὐ γόης, ἀλλ' ἀπατεῶν, ἅπερ λοιδοροῦντες λέγουσιν
10 ἀδίκως, ἀλλ' οἷον παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν αὐχοῦσι τὸν
Μίνω γεγονέναι καὶ μετ' αὐτὸν τοὺς ἄλλους νομοθέτας.
Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν τοὺς νόμους ** ὑποτίθενται, ὁ δὲ γε
Μίνως ἔλεγε· ὅτι εἰς τὸν Ἀπόλλυν καὶ τὸ Δελφικὸν αὐτοῦ
μαντεῖον τὰς τῶν νόμων μαντείας ἀνέφερεν, ἥτοι τὰ-
15 ληθὲς οὕτως ἔχειν νομίζοντες ἢ πείσειν ῥῆον ὑπολαμ-
βάνοντες. Τίς δ' ἦν ὁ μάλιστα κατορθώσας τοὺς νόμους,
καὶ τίς ὁ δικαιοτάτος περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ πίστεως ἐπιτυ-
χῶν, πᾶρεστιν ἐξ αὐτῶν κατανοεῖν τῶν νόμων ἀντιπα-
ραβάλλοντας· ἥδη γὰρ περὶ τούτων λεχτέον. Οὐχοῦν
20 ἀπείροι μὲν αἱ κατὰ μέρος τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν νόμων
παρὰ τοῖς ἄπασιν ἀνθρώποις διαγγραφαί· οἱ μὲν γὰρ μο-
ναρχίαις, οἱ δὲ ταῖς ὀλίγων δυναστείαις, ἄλλοι δὲ τοῖς
πλήθεσιν ἐπέτρεψαν τὴν ἐξουσίαν τῶν πολιτευμάτων.
Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης εἰς μὲν τούτων οὐδοτιοῦν
25 ἀπέιδεν, ὡς δ' ἂν τις εἴποι βιασάμενος τὸν λόγον, θεο-
κρατίαν ἀπέδειξε τὸ πολίτευμα, Θεῷ τὴν ἀρχὴν καὶ
τὸ κράτος ἀναθεῖς, καὶ πείσας εἰς ἐκείνους ἅπαντας
ἀφορᾶν ὡς αἴτιον μὲν ἀπάντων ὄντα τῶν ἀγαθῶν, ἀ
κοινή τε πᾶσιν ἀνθρώποις ἰδίᾳ τε ἐκάστοις ὑπάρχει,
30 καὶ ὅσων ἔτυχον αὐτοὶ δεηθέντες ἐν ἀμηχανίᾳ· λαβεῖν
δὲ τὴν ἐκείνου γνώμην οὐκ ἐνὸν οὔτε τι τῶν πραττομέ-
νων οὐδὲν οὐδ' ὅν ἂν τις παρ' αὐτῷ διανοηθείη. Ἀλλ'
αὐτὸν ἀπέφηνε καὶ ἀγέννητον καὶ πρὸς τὸν ἴδιον χρόνον
ἀναλλοίωτον, πάσης ἰδέας θνητῆς κάλλει διαφέροντα,
35 καὶ δυνάμει μὲν ἡμῖν γινώριμον, ὁποῖος δὲ κατ' οὐσίαν
ἐστὶν ἄγνωστον. Ταῦτα περὶ Θεοῦ φρονεῖν οἱ σοφώ-
τατοι παρ' Ἑλλήσιν ὅτι μὲν ἐδιδάχθησαν, ἐκείνου τὰς
ἀρχὰς παρασχόντος, ἔω νῦν λέγειν· ὅτι δ' ἐστὶ καλὰ καὶ
πρέποντα τῇ τοῦ Θεοῦ φύσει καὶ μεγαλειότητι σφόδρα
40 μεμαρτυρήκασιν. Καὶ γὰρ Πυθαγόρας καὶ Ἀναξαγόρας
καὶ Πλάτων καὶ οἱ μετ' ἐκείνους ἀπὸ τῆς Στωῆς φιλό-
σοφοι, καὶ μικροῦ δεῖν ἅπαντες οὕτω φαίνονται περὶ
τῆς τοῦ Θεοῦ φύσεως περρονηχότες. Ἀλλ' οἱ μὲν πρὸς
ὀλίγους φιλοσοφοῦντες εἰς πλήθη δόξαις προκατελήμ-
45 μένα τὴν ἀλήθειαν τοῦ δόγματος ἐξενεγκεῖν οὐκ ἐτόλ-
μησαν, ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἅτε δὴ τὰ ἔργα πα-
ρέχων τοῖς νόμοις σύμφωνα, οὐ μόνον τοὺς καθ' αὐτὸν
ἐπέσειεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐξ ἐκείνων αἰεὶ γεννησομένοις τὴν
περὶ τοῦ Θεοῦ πίστιν ἐνέψυσεν ἀμετακίνητον. Αἴτιον
50 δ' ὅτι καὶ τῷ τρόπῳ τῆς νομοθεσίας πρὸς τὸ χρήσιμον
πάντων αἰεὶ πολὺ διήνεγκεν· οὐ γὰρ μέρος τῆς ἀρετῆς
ἐποίησε τὴν εὐσέβειαν, ἀλλὰ ταύτης τὰ μέρη ἄλλα
συνεῖδε καὶ κατέστησε· λέγω δὲ τὴν δικαιοσύνην, τὴν
καρτερίαν, τὴν σωφροσύνην, τὴν τῶν πολιτῶν πρὸς ἄλ-

fecerunt. Itaque cum bonum ei propositum fuerit, et magnas
res gesserit, jure censebamus eum ducem atque consiliarium
Deum habere : et quum sibimet prius persuasisset quod
secundum illius voluntatem omnia ageret atque mente agi-
taret, credidit modis omnibus oportere ut etiam populus in
ejusmodi opinionem adduceretur. Nam qui Deum suam
vitam respicere credunt, nulla in re peccare sustinent.
Hujusmodi quidem noster legislator fuit, non magus, non
impostor, sicut conviciatores injuste pronunciant ; sed qua-
lem apud Graecos gloriantur fuisse Minoem, et post eum
legislatores alios. Namque quidam eorum leges *positas a*
Deo dicebant : Minos vero ad Apollinem et Delphicum ejus
oraculum legum vaticinia referebat, sive hoc verum esse
credentes, sive hoc facile aliis persuasuros esse existiman-
tes. Qui vero maxime perfectissimam legum rationem in-
stituerit, et justissimam de Deo persuasionem habuerit, ex
mutua legum ipsarum contentione quivis intelligat : jam
enim tempus est ut ad eas veniamus. Enimvero infinita qui-
dem, si singula expendantur, morum atque legum toto pas-
sim hominum genere discrimina sunt. Alii quippe uni tan-
tum, paucis quibusdam alii, alii denique populo summam
reipublicae potestatem commiserunt. At legislator noster,
hiscē neglectis omnibus, Theocraticam (l'eat enim hac voce
tametsi paullo duriore uti) reipublicae formam instituit :
atque ita summo principatu Dei numini attributo, id egit
maxime ut in eo cunctorum oculi ac mentes acquiescerent,
tanquam in eo qui et omnium honorum, seu quae universe
hominum generi eveniunt, seu quae privatim singuli, dif-
ficilioribus suis temporibus, votis ac precibus impetrant,
auctor et causa sit : adeo ut ejus cognitionem nullum
omnino factum, cogitatio nulla fugere ac latere possit.
Eum praeterea quum ortu carere, tum nullam tota aeterni-
tate mutationem subire, omnis quoque mortalis formae
dignitatem pulchritudine superare, postremo ut sua nobis
potestate notum, sic natura et essentia prorsus ignotum
esse profitetur. Mitto sane Graecorum sapientissimos hu-
jus de Deo sententiae magistrum illum ac ducem habuisse :
quam praecleara vero illa quamvis Dei cum natura ac
majestate conjuncta foret, gravissime testatum ipsi quoque
reliquerunt. Pythagoras enim, et Anaxagoras, et Plato,
et quique Platonem excepere Stoici philosophi, ac ceteri
prope omnes, in hujus de natura divina sententiae commu-
nionem societatemque venerunt. At enimvero, quum isti
fere non nisi cum paucis philosopharentur, et dogmatis hu-
jus veritatem in vulgus alii jam opinionibus occupatum
efferre metuerent : tum non hic legislator, qui suarum
ad legum aequitatem operum consensionem adjungeret, non
eos modo qui sua aetate viverent, in eam secum mentem
adduxit, verum etiam nepotibus ac posteris illorum omni-
bus firmam hanc atque constantem de divino numine fidem
insevit. Quod autem in ea legum suarum informatione
fructum etiam fuerit longe quam ceteri majorem assequutus,
eo maxime factum est, quod non religionem virtutis partem
aliquam fecerit, sed religionis potius alias partes esse quas-
dam et viderit et vero statuerit : justitiam dico, patientiam,
temperantiam, ac mutuum civium inter se rebus in omnibus

λήλους ἐν ἅπασι συμφωνίαν. Ἄπανσι γὰρ αἱ πράξεις
καὶ διατριβαὶ καὶ λόγοι πάντες ἐπὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν
ἡμῖν εὐσέβειαν ἔχουσι τὴν ἀναφοράν· οὐδὲν γὰρ τούτων
ἀνεξέταστον οὐδὲ ἀόριστον παρέλιπε. Δύο μὲν γὰρ
5 εἰσιν ἀπάσης παιδείας τρόποι καὶ τῆς περὶ τὰ ἔθνη κατα-
σκευῆς, ὧν ὁ μὲν λόγων διδασκαλικὸς, ἕτερος δὲ ὁ διὰ
τῆς ἀσκήσεως τῶν ἐθνῶν. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι νομοθέται
ταῖς γνώμαις διέστησαν, καὶ τὸν ἕτερον αὐτῶν, ὃν
10 ἑδοξάν ἕκαστοι ἐλόμενοι, τὸν ἄλλον παρέλιπον, οἷον
Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Κρήτες ἔθεσιν ἐπαίδευσαν, οὐ
λόγοις, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ σχεδὸν οἱ ἄλλοι πάντες Ἕλλη-
νες, ἃ μὲν χρὴ πράττειν ἢ μὴ, προσέτασσον διὰ τῶν
νόμων, τοῦ δὲ πρὸς αὐτὰ διὰ τῶν ἔργων ἐθίζειν ὠλι-
γώρησαν.

15 ιζ'. Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης ἄμφω ταῦτα συνήρ-
μοσε κατὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν· οὔτε γὰρ κωφὴν ἀπέ-
λιπε τὴν τῶν ἐθνῶν ἀσκήσιν, οὔτε τὸν ἐκ τοῦ λόγου
νόμον ἀπρακτον εἶασεν, ἀλλ' εὐθύς ἀπὸ τῆς πρώτης
ἀρξάμενος τροπῆς καὶ τῆς κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐκάστην
20 διαίτην, οὐδὲν οὔτε τῶν βραχυτάτων αὐτεξούσιον ἐπὶ
ταῖς βουλήσεσι τῶν χρησομένων κατέλιπεν, ἀλλὰ καὶ
περὶ σιτίων, ὅσων ἀπέχεσθαι χρὴ καὶ τίνα προσφέ-
ρεσθαι, καὶ περὶ τῶν κοινωνησόντων τῆς διαίτης, ἔργων
τε εὐτονίας περὶ τὰς τέχνας καὶ τοῦ μάλιν ἀναπαύσεως
25 ὅρον ἔθηκεν αὐτοῖς καὶ κανόνα τὸν νόμον, ἵν' ὥσπερ
ὑπὸ πατρὶ τούτῳ καὶ δεσπότῃ ζῶντες μὴτε βουλόμενοι
μὴδὲν μὴθ' ὑπ' ἀγνοίας ἀμαρτάνωμεν. Οὐδὲ γὰρ
τὴν ἢπ' ἀγνοίας ὑποτίμησιν ἠνέσχετο καταλιπεῖν, ἀλλὰ
καὶ κάλλιστον καὶ ἀναγκασιότατον ἀπέδειξε παιδευμάτων
30 τὸν νόμον, οὐκ εἰσάπαξ ἀκροασαμένους οὐδὲ δις ἢ πολ-
λάκις, ἀλλ' ἐκάστης ἐβδομάδος τῶν ἄλλων ἔργων ἀφε-
μένους ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν τοῦ νόμου ἐκέλευσε συλλέγεσθαι,
καὶ τοῦτον ἀκριβῶς ἐκμανθάνειν· ὃ δὴ πάντες οἱ νομο-
θέται εὐοίκασι παραλίπιν.

35 ιη'. Καὶ τοσοῦτον οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ἀπέ-
χουσι τοῦ κατὰ τοὺς οἰκείους ζῆν νόμους, ὥστε σχεδὸν
αὐτοὺς οὐδ' ἴσασι, ἀλλ' ὅταν ἐξαμάρτωσι, τότε παρ'
ἄλλων μαθηθάνουσιν ὅτι τὸν νόμον παραβεβήκασι.
Οἱ τε τὰς μεγίστας καὶ κυρωτάτας παρ' αὐτοῖς ἀρχὰς
40 διοικούντες ὁμολογοῦσι τὴν ἀγνοίαν· ἐπιστάτας γὰρ
παρακαθίστανται τῆς τῶν πραγμάτων οἰκονομίας τοὺς
ἐμπειρίαν ἔχον τῶν νόμων ὑπισχνουμένους. Ἡμῶν
δ' ὄντινόν εἰ τις ἔροιτο τοὺς νόμους, ῥῶον ἂν εἴποι
πάντα ἢ τοῦνομα τὸ ἑαυτοῦ. Τοιγαροῦν ἀπὸ τῆς πρώ-
45 τῆς εὐθύς αἰσθήσεως αὐτοὺς ἐκμανθάνοντες ἔχομεν ἐν
ταῖς ψυχαῖς ὥσπερ ἐγκεχαράγμένους. Καὶ σπάνιος
μὲν ὁ παραβαίνων, ἀδύνατος δ' ἡ τῆς κολάσεως παραι-
τησις.

ιθ'. Τοῦτο πρῶτον ἀπάντων τὴν θαυμαστὴν δμο-
50 νοίαν ἡμῖν ἐμπεποιήκεν. Τὸ γὰρ μίαν μὲν ἔχειν καὶ
τὴν αὐτὴν δοῖαν περὶ Θεοῦ, τῷ βίῳ δὲ καὶ τοῖς ἔθεσι
μὴδὲν ἀλλήλων διαφέρειν, καλλίστην ἐν ἔθεσιν ἀνθρώ-
πων συμφωνίαν ἀποτελεῖ. Παρ' ἡμῖν γὰρ μόνοις
οὔτε περὶ τοῦ Θεοῦ λόγους ἀκούσεται τις ἀλλήλους

conjunctionem. Quippe quod actionum, studiorum ac ser-
monum omnium rationes ex una divini numinis religione
suspensas habere nos oporteat : quum nihil penitus aut
non expensum, aut non definitum constitutumque relique-
rit. Nam quum duæ omnino sint cujusvis disciplinæ, ac
morum instituendorum viæ, quarum altera præceptis, al-
tera conformatione vitæ continetur : ceteri quidem legisla-
tores, dissidentium opinionum varietate distracti, atque
alteram utram suo quisque sensu viam sequuti, alteram
omisere. Ita igitur Lacedæmonii simul et Cretenses moribus
ipsis docebant, non præceptis : Athenienses autem Græci-
que propemodum universi, quid agendum esset, quidve
fugiendum, legibus edicebant, suos tamen ad utrumque re-
bus ipsis consuefacere negligebant.

17. At legislator hic noster præcipuo quodam studio
ambo ista conjunxit : dum neque mutatam vitæ morumque
conformationem reliquit, neque legis præcepta operum so-
cietate carere permisit ; sed, jam inde ab ipsomet alimenti
genere, et domestica singulorum victus ratione auspicatus,
ne minutissimum quidem aliquid eorum qui illis uterentur
potestatis et arbitrii facere voluit : imo quibus abstinendum
cibis, quibus item vesci liceat, quinam in victus commu-
nionem ac societatem vocandi, quam in operibus contem-
tionem adhibere, quem in otio tenere modum oporteat,
certis quasi legis finibus regulisque descripsit : uti sub ejus
tanquam parentis cujusdam aut dominæ imperio nutuque
videntes, nihil omnino vel malitia vel ignoracione peccemus.
Ita ne ignoracionem illam, velut aliquam deprecandæ pœnæ
speciem, relinqueret, longe pulcherrimum nobis maximeque
necessarium disciplinæ genus legem ipsam esse voluit :
nec satis id futurum putavit, ut semel, iterum aut sæpius
eam audivissemus, nisi hebdomadis quoque singulis ab
alio quolibet opere seriatos omnes ad illam dum recitare-
tur audiendam, animoque penitus informandam, conve-
nire juberet. Id quod ab reliquis omnibus legumlatoribus
prætermisum videmus.

18. Ac tantum plerique mortalium a vita suarum ex
legum præceptis instituenda absunt, ut in summa fere il-
larum ignoracione versentur, atque ubi peccaverint, eas tum
demum abs se violatas, ex aliis intelligant. Quam igno-
rantiam summi quoque et principes eorum magistratus con-
fitentur, dum eos rerum administrationi præesse potissimum
ac sibi assidere volunt, qui præcipuam quandam legum pe-
ritiam præ se ferant. At ex nostris, quemcunque de legum
nostrarum capitibus interroges, universas facilius quam
suum ipse nomen edideret. Proinde eas jam usque ab
ea qua primum aliquid sentire cœpimus ætate, hauslas,
mentibus deinceps inustas quodammodo impressasque te-
nemus. Ac rari admodum sunt qui eas violent ; qui au-
tem violarit, nulla prorsus ei deprecandæ pœnæ ratio su-
perest.

19. Atque hic admirabilis inter nos animorum consen-
sionis fons est præcipuus. Nam et idem omnes de Deo
sentire, et nullo vitæ morumque dissidio laborare, id vero
pulcherrimam ac jucundissimam hominibus animorum stu-
diorumque conjunctionem asferre solet. Enimvero soli
omnino sumus, apud quos neque discrepantes unquam de

ὑπεναντίους, ὅποια πολλὰ παρ' ἐτέροις (οὐδ' ὑπὸ τῶν
 τυχόντων μόνον κατὰ τὸ προσπεσὸν ἐκάστῳ) λέγεται
 πάθος, ἀλλὰ καὶ παρὰ τισι τῶν φιλοσόφων αὐτῶν τε-
 5 τολμηται, τῶν μὲν τὴν ὁλὴν τοῦ Θεοῦ φύσιν ἀναιρεῖν
 τοῖς λόγοις ἐπιχειρηκόντων, ἄλλων δὲ τὴν ὑπὲρ ἀν-
 θρώπων αὐτοῦ πρόνοιαν ἀφαιρουμένων), οὐτ' ἐν τοῖς
 ἐπιτηδεύμασι τῶν βίων ὀφεται διαφορὰν, ἀλλὰ κοινὰ
 μὲν ἔργα πάντων παρ' ἡμῖν, εἰς δὲ ὁ λόγος ὁ τοῦ νόμου
 συμφωνῶν περὶ Θεοῦ, πάντα λέγων ἐκείνον ἐφορᾷν.
 10 Καὶ μὴν περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον ἐπιτηδευμάτων ὅτι
 δεῖ πάντα τὰ ἄλλα τέλος ἔχειν τὴν εὐσέβειαν καὶ γυ-
 ναικῶν ἀκούσειεν ἂν τις καὶ τῶν οἰκετῶν.

κ'. Ὅθεν δὴ καὶ τὸ προφερόμενον ἡμῖν ὑπὸ τινων
 ἐγκλημα, τὸ ὅτι μὴ καινῶν εὐρετὰς ἔργων ἢ λόγων
 15 ἀνδρας παρασχεῖν, ἐντεῦθεν συμβέβηκεν. Οἱ μὲν γὰρ
 ἄλλοι τὸ μηδενὶ τῶν πατρίων ἐμμένειν καλὸν εἶναι
 νομίζουσι, καὶ τοῖς μάλιστα τολμῶσι ταῦτα παραβαί-
 νειν σοφίας δεινότητά μαρτυροῦσιν· ἡμεῖς δὲ τοῦναντίον
 μίαν εἶναι καὶ φρόνησιν καὶ ἀρετὴν ὑπειλήφαμεν τὸ
 20 μηδὲν ὁλως ὑπεναντίον μήτε πρᾶξι μήτε διανοηθῆναι
 τοῖς ἐξ ἀρχῆς νομοθετηθεῖσιν. Ὅπερ εἰκότως ἂν εἴη
 τεκμήριον τοῦ καλλίστου τεθῆναι τὸν νόμον. Τὰ γὰρ
 μὴ τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον αἱ πεῖραι δεόμενα διορ-
 θώσεως ἐλέγγουσιν.

κα'. Ἡμῖν δὲ τοῖς πεισθεῖσιν ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι τὸν
 νόμον κατὰ Θεοῦ βούλησιν, οὐδ' εὐσεβὲς ἦν εἶτι τοῦτο
 μὴ φυλάττειν. Τί γὰρ αὐτοῦ τις ἂν μετακινήσειεν, ἢ
 τί κάλλιον ἐξεύροι, ἢ τί παρ' ἐτέρων ὡς ἀμεινον ἐξε-
 νέγκοι; ἀρὰ γε τὴν ὁλὴν κατὰστασιν τοῦ πολιτεύμα-
 30 τος; καὶ τίς ἢ καλλίων ἢ δικαιοτέρα γένοιτο τῆς Θεοῦ
 μὲν ἡγεμόνα τῶν ὁλων ἡγεῖσθαι πεποιημένης, τοῖς
 ἱερεῦσι δὲ κοινῇ μὲν τὰ μέγιστα διοικεῖν ἐπιτροπούσης,
 τῇ δὲ πάντων ἀρχιερεῖ πάλιν αὐτῇ πεπιστευκυίας τὴν τῶν
 ἄλλων ἱερέων ἡγεμονίαν; οὐς οὐ κατὰ πλοῦτον οὐδέ
 35 τισιν ἄλλαις προύχοντα αὐτομάτοις πλεονεξίας πρῶτον
 εὐθὺς ὁ νομοθέτης ἐπὶ τὴν τιμὴν ἔταξεν, ἀλλ' ὅσοι τῶν
 μετ' αὐτοῦ πειθοῖ τε καὶ σωφροσύνῃ τῶν ἄλλων διέ-
 φερον, τοῦτοις τὴν περὶ τὸν Θεὸν μάλιστα θεραπείαν
 ἐνεγείρισεν. Τούτοις δ' ἦν καὶ τοῦ νόμου καὶ τῶν
 40 ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἀκριβοῦς ἐπιμέλεια· καὶ γὰρ
 ἐπόπται πάντων καὶ δικασταὶ τῶν ἀμφισβητουμέ-
 νων καὶ κολασταὶ τῶν κατεγνωσμένων οἱ ἱερεῖς ἐτά-
 χθησαν.

κβ'. Τίς ἂν οὖν ἀρχὴ γένοιτο ταύτης δσιωτέρας; τίς
 45 δὲ Θεῷ τιμὴ μᾶλλον ἀρμοζούσα; παντὸς μὲν τοῦ πλή-
 θους κατεσκευασμένου πρὸς τὴν εὐσέβειαν, ἐξαίρετον δὲ
 τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἱερέων πεπιστευμένων, ὥσπερ δὲ
 τελετῆς τινος τῆς ὁλῆς πολιτείας οἰκονομουμένης; ἢ
 γὰρ ὀλίγων ἡμερῶν ἀριθμὸν ἐπιτηδεύοντες ἀλλόφυλοι
 50 φυλάττειν οὐ δύνανται, μυστήρια καὶ τελετὰς ὀνομά-
 ζοντες, ταῦτα μετὰ πολλῆς ἡδονῆς καὶ γνώμης ἀμε-
 ταπέστου φυλάττομεν ἡμεῖς διὰ τοῦ παντὸς αἰῶνος.
 Τίνες οὖν εἰσιν αἱ προρρήσεις καὶ ἀπαγορεύσεις;
 ἀπλαῖ τε καὶ γνώριμοι. Πρώτῃ δ' ἡγεῖται περὶ Θεοῦ,

Deo sententias audies, quod apud alios frequentissimum
 est (nec enim vulgaris tantum ac plebeius qui libet, prout
 peculiaris animi sensus impulerit, de Deo loquitur; sed
 hoc temeritatis vitium ad nonnullos etiam philosophos
 permanavit, quorum alii omnem Dei naturam funditus ex-
 terminare conati sunt, alii eundem omni hominum cura
 providentiaque spoliarent), nec ullum in vite rationibus
 dissidium videbis: imo vero, quum summa quardam apud
 nos omnium sit operum functionumque communio, tum
 vox similiter eadem et cum ipsa lege de Deo consentiens,
 quæ omnia divini oculi sapientia regi proficitur. Ac quod
 ad vite instituta spectat, ex ipsis quoque mulierculis ac
 mancipiis intelliges, nihil non ex ceteris ad unum reli-
 gionis finem esse referendum.

20. Atque hinc profectum illud est, quod a nonnullis
 probro nobis et crimini vertitur, neminem ex nobis ullum
 aut novæ orationis, aut operis novi auctorem prodississe.
 Nam ceteri quidem, in nulla patriarum consuetudinum
 acquiescere, præclarum quiddam ac laude dignum arbi-
 trantur, cosque potissimum qui aliquid earum labefactare
 conantur, a singulari prudentiæ vi sollicitiaque commendant:
 nos contra, unam hanc et prudentiam et virtutem esse
 statuimus, nihil omnino quod cum legibus ante sancitis
 quoquo modo pugnet, aut invelere aut moliri. Quod sane
 argumento certissimo est, optime conditam hanc fuisse legem.
 Quæ enim secus instituta sunt, ea correctione indi-
 gere, experientia comprobatur.

21. At nos, qui hanc primam legem ex divinæ voluntatis
 arbitrio latam fuisse credimus, hanc deinceps violare sine
 impietate non possumus. Et vero, quid tandem aut ex ea
 mutare quis possit, aut excogitare melius, aut ab aliis con-
 venientius mutuari? Num forte genus ipsum reipublice
 totum immutabit? At quodnam, obsecro, possit eo vel me-
 lius vel æquius institui, quod Deum quidem rerum univer-
 sarum moderatorem constituat, sacerdotes vero ita publicæ
 maximorum negotiorum administrationi præficiat, ut illis
 ipsis sacerdotibus summum omnium pontificem præesse
 velit? quod eosdem ab ipso jam initio legislator, non pro
 census magnitudine, aut aliarum ejusmodi rerum, quam
 fortuna pepererit, copia, in tanto honoris gradu collocari
 voluerit, sed iis duntaxat suorum qui aliis partim orationis
 vi, partim etiam æquitate morum anteirent, divini cultus
 ritus commiserit. Ab his autem accurata et legis et reli-
 quorum institutorum conservatio fiebat; quum et summi
 omnium quæsitores, et controversiarum iudices, et damna-
 torum punitores constituti sacerdotes essent.

22. Quodnam igitur imperii genus hoc sanctius esse
 queat? aut qui Deo cultus convenientior exhiberi? ubi non
 multitudo tantum universa ad pietatem studiosissime infor-
 metur, sed etiam insignis quedam a sacerdotibus in rerum
 administratione diligentia exigatur, et solemnem sacri
 alicujus festi religionem tota reipublice ratio imitetur?
 nam quæ alienigenæ paucis aliquot diebus, mysteria ap-
 pellantes stultasque ceremonias, custodire non possunt, ea
 nos perpetuo quum suavissime, tum etiam constantissime
 retinemus. Quænam vero et cujusmodi sunt nostra illa
 vel edicta vel interdicta? Simplicia prorsus et illustria.
 Princeps quidem et caput omnium illud est, quod ita de

λέγουσα, ὁ Θεὸς ἔχει τὰ πάντα παντελὴς καὶ μακάριος, αὐτὸς ἑαυτῷ καὶ πᾶσιν αὐτάρκης, ἀρχὴ καὶ μέσα καὶ τέλος πάντων· οὗτος ἔργοις μὲν καὶ χάρισιν ἐναργὴς καὶ παντὸς οὐτινοσοῦν φανερώτερος, μορφὴν δὲ καὶ μέγεθος ἡμῖν ἀφανέστατος· πᾶσα μὲν γὰρ ὕλη πρὸς εἰκόνα τὴν τούτου, καὶ ἢ πολυτελής, ἄτιμος, πᾶσα δὲ τέλῃ πρὸς μιμήσεως ἐπινόειαν ἀτεργος· οὐδὲν ὅμοιον οὐτ' ἐπινοοῦμεν οὐτ' εἰκάζειν ἐστὶν ὅτιον. Ἔργα βλέπομεν αὐτοῦ, φῶς, οὐρανόν, γῆν, ἥλιον καὶ σελήνην, ὕδατα, ζώων γενέσεις, καρπῶν ἀναδόσεις. Ταῦτα ὁ Θεὸς ἐποίησεν οὐ χερσίν, οὐ πόνοις, οὐδὲ τινων συνεργασαμένων ἐπιδηθεις, ἀλλ' αὐτοῦ καλὰ θελήσαντος καλῶς ἦν εὐθὺς γεγονότα. Τούτῳ δεῖ πάντας ἀκολουθεῖν καὶ θεραπεύειν αὐτὸν ἀσκοῦντας ἀρετὴν τρόπος

16 γὰρ Θεοῦ θεραπείας οὗτος ὁσιώτατος.

κγ'. Εἰς ναὸς ἐνὸς Θεοῦ (φίλον γὰρ αἰεὶ παντὶ τὸ ὅμοιον), κοινὸς ἀπάντων κοινοῦ Θεοῦ ἀπάντων. Τοῦτον θεραπεύουσι μὲν διὰ παντὸς οἱ ἱερεῖς, ἡγεῖται δὲ τούτων ὁ πρῶτος αἰεὶ κατὰ γένος· οὗτος μετὰ τῶν συνιερέων

20 ὅσους τῷ Θεῷ, φυλάττει τοὺς νόμους, δικάσει περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων, κολάσει τοὺς ἐλεγχθέντας ἐπ' ἀδίκων. (Ὁ δὲ γε τούτῳ μὴ πειθόμενος ὑπέξει δίκην ὡς εἰς τὸν Θεὸν αὐτὸν ἀσεβῶν. Ὁλομεν τὰς θυσίας οὐκ εἰς πλήρωσιν ἑαυτῶν καὶ μέθην (ἀβούλητα γὰρ τῷ Θεῷ τάδε,

25 καὶ πρόφασις ἂν ὕβρεως γένοιτο καὶ πολυτελείας), ἀλλὰ σώφρονας, εὐτάκτους, εὐσταλεῖς, ὅπως μάλιστα σωφρονῶσι. Καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐχέσθαι δεῖ πρῶτον σωτηρίας, εἴθ' ὑπὲρ ἑαυτῶν (ἐπὶ γὰρ κοινωνίᾳ γεγόναμεν), καὶ ταύτην ὁ προσιμῶν τοῦ καθ'

30 ἑαυτὸν ἰδίου μάλιστα εἴη Θεῷ κεχαρισμένος. Παράκλησις δὲ πρὸς τὸν Θεὸν ἔσται διὰ τῆς εὐχῆς καὶ δέησης οὐχ ὅπως διδῶν τὰ ἀγαθὰ (δεδῶκε γὰρ αὐτὸς ἐκὼν καὶ πᾶσιν εἰς μέσον κατέθηκεν), ἀλλ' ὅπως δέχεσθαι δυνάμεθα καὶ λαθόντες φυλάττωμεν. Ἀγνείας ἐπὶ ταῖς

35 θυσίαις διήρῃκεν ὁ νόμος ἀπὸ κήδους, ἀπὸ λέγουσ, ἀπὸ κοινωνίας τῆς πρὸς γυναῖκα, καὶ πολλῶν ἄλλων, ἀμακρὸν ἂν εἴη νῦν γράφειν. Τοιοῦτος μὲν ὁ περὶ Θεοῦ καὶ τῆς ἐκείνου θεραπείας λόγος ἡμῖν ἐστίν, ὁ δ' αὐτὸς ἅμα καὶ νόμος.

40 κδ'. Τίνες δὲ οἱ περὶ γάμων; μῆτιν μόνην οἶδεν ὁ νόμος κατὰ φύσιν τὴν πρὸς γυναῖκα, καὶ ταύτην εἰ μέλλοι τέκνων ἕνεκα γίνεσθαι· τὴν δὲ πρὸς ἄρρενας ἐστύγηκε, καὶ θάνατος τὸ ἐπιτίμιον, εἰ τις ἐπιχειρήσειεν. Γαμεῖν δὲ κελεύει μὴ προικὶ προσέχοντας,

45 μηδὲ βιαίαις ἀρπαγαῖς, μηδ' ἂν δόλῳ καὶ ἀπάτῃ πείσαντας, ἀλλὰ μνηστεύειν παρὰ τοῦ δοῦναι κυρίου καὶ κατὰ συγγένειαν ἐπιτήδειον. Γυνὴ δὲ χείρων, φησὶν, ἀνδρὸς εἰς ἅπαντα. Τοιγαροῦν ὑπακουέτω, μὴ πρὸς ὕβριν, ἀλλ' ἵνα ἀρχηται· Θεὸς γὰρ ἀνδρὶ τὸ κράτος

50 ἔδωκε. Ταύτῃ συνεῖναι δεῖ τὸν γήμαντα μόνῃ, τὸ δὲ τὴν ἄλλου πειρᾶν ἀνόσιον. Εἰ δὲ τις τοῦτο πράξειεν, οὐδεμία θανάτου παραίτησις, οὐτ' εἰ βιάσαιο παρθένον ἐτέρῳ προσωμολογημένην, οὐτ' εἰ πείσειε γεγαμημένην τέκνα τρέφειν ἅπαντα προσέταξε. Καὶ γυναῖξιν ἀπέπει

Deo statuit : Deum universa complecti; perfectissimum illum esse atque beatissimum; sibi ipsi ac ceteris omnibus satis unum esse, principium, media, finemque cunctorum : eundem ut operibus ac beneficiis conspicuum, imo rerum omnium longe nobilissimum, ita quum figura, tum etiam magnitudine nobis ignotissimum : materiam omnem, ut genere ipso pretiosissima, vilem, si ad ejus imaginem exigatur, futuram; artem etiam omnem, si ad illius imitationem aspiret, inertem jacere : nihil ejus simile nec videri, nec cogitari fas esse. Hujus tamen opera sub aspectum cadere, lumen, celum, terram, solem, lunam, aquas, animantium procreationes, fructuumque proventus : hæc autem non Deo non manibus, non labore ullo, non precaria cujusquam opera, sed uno voluntatis suæ nutu perfecta continuo, proque eo ac statuerat, bonitatem sortita esse. Ad illum omnes adhærescere, unum virtutis exercitio colere oportere, quod ea cultus divini ratio sanctissima sit.

23 Unius Dei templum unum esse (quod simili simile delectetur), adeoque commune cum omnibus, quia Nomini omnium communi sacrum. Ac sacerdotum quidem proprias ejus placandi partes esse, iis tamen unum semper aliquem præesse genere principem, qui cum aliis sacerdotibus Deo sacrificet, leges custodiat, si quid erit controversum arbitrio definiat, peractos denique reos justo supplicio coerreat. Ei qui minus paruerit, penam huic luendam esse quasi adversus Deum impie fecerit. Ceterum ea sacrificiorum lex est, uti ne ipsi ad ebrietatis turpitudinem abutantur (nam horret id Deus, tum vero et injuriarum et luxus occasionem præbet); verum modica, honesta, et sobria illa sint oportet, ut qui sacra faciunt, maxime modestiam præ se ferant. Jam inter sacrificandum, in primis pro communi, tum pro sua cuique salute nuncupanda vota sunt (nam ad mutuam societatem nati sumus); et qui illam sua vita potiore habuerit, is Deum sibi maxime conciliet. Porro votorum ac precationum summa hæc sit, non uti beneficia nobis conferat (conferat enim ille per sese, atque omnibus passim ingerit), verum ut ea quum rite accipere, tum diligenter conservare possimus. Ad extremum cui sacrificium faciendum erit, ei lex certa quedam præscribit lustrationum genera, quibus, susceptæ si quæ sint ex funere, lecto, uxoris consuetudine, et aliis multis rebus, quas nunc percrensere longum esset, labe expientur. Atque hujusmodi nobis de Deo doctrina et divini cultus tradita ratio est, quæ legis simul vim obtinet.

24. De nuptiis vero quid? Eam tantum consuetudinem, quam cum uxore natura concedit, lex nostra probat, modo tamen ea prolis suscipiendæ causa ineatur : at marium cum maribus congressiones execratur, ejusque flagitii reos capitali supplicio damnat. Ceterum in matrimonio neque dotis rationem haberi, neque per vim rapi conjugem, neque dolo malo pellici vult; sed ab eo qui collocandæ potestatem habeat, postulari, sic tamen ut cognationis ratio habeatur. Ac mulier quidem, inquit scriptura, viro per omnia deterior est. Viro igitur obtemperet, non tamen contumeliæ causa, sed ut alterius imperium ac ductum sequatur : vim enim et potestatem viro Deus concessit. Unius porro tantum, quacum conjunctus fueris, expetenda consuetudo est; alterius enim uxorem tentare, nefas. Quod in scelus si quis inciderit, certum ei capitis supplicium : ut si quis aut virgini desponsæ cuipiam vim obtulerit, aut alii nuptam illeixerit; liberorum quicquid susceptum erit, educari lex jubet. Velat ne qua mulier

μήτ' ἀμβλῶν τὸ σπαρὲν μήτε διαφθεῖρειν, ἀλλὰ ἦν
φανείη, τεκνοκτόνος ἂν εἴη ψυχὴν ἀφανίζουσα καὶ τὸ
γένος ἐλαττοῦσα. Τοιγαροῦν εἴ τις ἐπὶ λέγρος ἢ θορᾶν
παρέλθοι, καθαρὸς εἶναι οὐ δύναται. Ἡ καὶ μετὰ
5 τὴν νόμιμον συνουσίαν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀπολού-
σασθαι κελεύει ὁ νόμος. Ψυχῆς τε γὰρ καὶ σώ-
ματος ἐγγίνεται μολυσμός, ὡς πρὸς ἄλλην γῶραν
υποβαλόντων. Καὶ γὰρ ἐμφορμένη σώμασι κακοπαθεῖ
ἡ ψυχὴ, καὶ τούτων αὐτὴ πάλιν ὡς θανάτῳ διακριθεῖσα.
10 Δι' ὅπερ ἀγνείας ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις προσέτα-
ξεν.

κε'. Οὐ μὴν οὐδ' ἐπὶ ταῖς τῶν παίδων γενέσεσιν
ἐπέτρεπεν εὐωχίας συναγεῖν καὶ προφάσεις ποιῆσαι
μέθης, ἀλλὰ σώφρονα τὴν ἀρχὴν εὐθὺς τῆς τροφῆς
15 ἔταξε καὶ γράμματα παιδεύειν ἐκέλευσε, περὶ τε τοὺς
νόμους ἀναστρέφασθαι καὶ τῶν προγόνων τὰς πράξεις
ἐπίστασθαι, τὰς μὲν ἵνα μιμῶνται, τοῖς δ' ἵνα συν-
τρεφόμενοι μήτε παραβαίνωσι μήτε σκῆψιν ἀγνοίας
ἔχωσι.

20 κς'. Τῆς δ' εἰς τοὺς τετελευτηκότας προϋνόησεν
δόσις οὔτε πολυτελείας ἐνταφίων οὔτε κατασκευαίας
μνημείων ἐπιφανῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὴν κηδείαν
προσέταξε τοῖς οἰκειοτάτοις ἐπιτελεῖν. Πᾶσι δὲ τοῖς
παριούσι θάπτομένου τινὸς καὶ συνελθεῖν καὶ συνα-
25 πούρασθαι ἐποίησε νόμιμον, καθαιρεῖν δὲ καὶ τὸν
οἶκον καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀπὸ κήδους, ἵνα πλεί-
στον ἀπέχῃ τοῦ δοκεῖν καθαρὸς εἶναι τις φόνον ἐργασά-
μενος.

κζ'. Γονέων τιμὴν μετὰ τὴν πρὸς Θεὸν δευτέραν
30 ἔταξε, καὶ τὸν οὐκ ἀμειβόμενον τὰς παρ' αὐτῶν χάρι-
τας, ἀλλ' εἰς ὅτιον ἐκκλίνοντα, λιθασθῆσόμενον πα-
ρδίδυσθαι κελεύει. Καὶ παντὸς τοῦ πρεσβυτέρου τι-
μὴν ἔχειν τοὺς νέους φησὶν, ἐπεὶ πρεσβύτατον ὁ Θεός.
Κρύπτειν οὐδὲν ἔβ' πρὸς φίλους· οὐ γὰρ εἶναι φίλιαν
35 τὴν μὴ πάντα πιστεύουσιν. Κἂν συμβῇ δέ τις ἐχθρὰ
τούτων ἀπόρρητα λέγειν κεκώλυκε. Δικάζων εἰ δῶρά
τις λάβοι, θάνατος ἢ ζημία. Περιρῶν ἰκέτην, βο-
ηοῖν ἐνὸν, ὑπεύθυνος. Ὅ μὴ κατέθῃ τις, οὐκ ἀναι-
ρήσεται. Τῶν ἀλλοτρίων οὐδενὸς ἄγεται· δανείσας,
40 τόκον οὐ λήψεται. Ταῦτα καὶ πολλὰ τούτοις ὅμοια τὴν
πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν συνέχει κοινωνίαν.

κη'. Πῶς δὲ καὶ περὶ τῆς πρὸς ἀλλοφύλους ἐπεικειάς
ἐφρόνησεν ὁ νομοθέτης ἄξιον ἰδεῖν. Φανεῖται γὰρ
ἄριστα πάντων προνοησάμενος, ὅπως μήτε τὰ οἰκεία
45 διαφθεῖρωμεν, μήτε φρονήσωμεν τοῖς μετέχουσιν τῶν
ἡμετέρων προαιρουμένοις. Ὅσοι μὲν γὰρ θέλουσιν
ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν νόμους ζῆν ὑπελθόντες, δέχεται
φιλοφρόνως, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ προαιρέσει
τοῦ βίου νομίζων εἶναι τὴν οἰκειότητά. Τοὺς δ' ἐκ πα-
50 ρέργου προσιόντας ἀναμύγνυσθαι ταῖς συνηθείαις οὐκ
ἠόλησε.

κθ'. Τάλλα δὲ προεῖρηκεν ὧν ἔστιν ἡ μετάδοσις
ἀναγκαῖα· πᾶσι παρέχειν τοῖς δεομένοις πῦρ, ὕδωρ,
τροφὴν, ὁδοὺς φράζειν, ἀταφον μὴ περιρᾶν. Ἐπειτικῇ

susceptum semen aut ejiciat, aut exstinguat : quæ secus
faxit, pro liberorum interfectrice haberi vult, perinde ac si
re ipsa et foetus vitam oppresserit, et generis sui propaga-
tionem inhibuerit. Ergo si quis ad corruptionem stu-
prumque processerit, mundus esse non potest. Imo etiam
post viri ac mulieris legitimam conjunctionem lavare jubet
lex. Animæ siquidem et corporis pollutio innascitur, ve-
lut quasi ad aliam regionem animam demittant. Etenim
anima corporibus insita male habet, atque ab iis iterum
per mortem velut secernitur. Ideo lustrationes in omni hoc
genere præcepit.

25. Jam nec liberorum natalitia lautioribus conviviis ce-
lebrari voluit, ne ebrietati color inde aliquis quaereretur : sed
eos ab ipsa jam ætate ineunte quum ad moderatum victum
assuescere, tum literis informari, legisque præcepta simul
et res majorum præclaras edoceri : ut harum ad imitationem
excitentur, illa vero cum ipso lacte combibentes, nec
deinceps violare conentur, nec eorum ignorance excusare
possint.

26. Defunctorum etiam justis ita prospexit, ut neque
profusis sumptibus, neque illustrium sepulcrorum apparatu
luxus aleretur : sed quæ funeri necessaria sunt, ea pro-
pinquioribus perficienda mandavit. Et quicumque, dum
cadaver efferretur, illac iter haberent, ii ut ad funebrem
sese pompam comparent, lacrimasque suas adjungerent,
pro lege sancivit. Domum præterea familiamque lustrari a
funere voluit, ut ex eo jure quivis intelligeret, quam ille
contaminatus haberetur qui eadem fecisset.

27. Liberorum erga parentes observantiam secundum a
Dei cultu locum tenere jussit : et qui mutuum eorum bene-
ficiis gratiam referre ulla in re neglexerit, eum lapidibus
obruendum esse statuit. Junioribus suum erga seniores,
quia omnium antiquissimus Deus, honorem imperavit.
Amicis occultum mutuo nihil esse patitur, quod nulla ea
sit amicitia, quæ amicorum fidei omnia non credat. Quod-
si postea suboriantur inimicitiae, eorum tamen arcana vul-
gari prohibet. Judex si munera acceperit, morte mulcta-
tur. Qui supplicem, cui præsto esse potuisset, neglexerit,
reus est. Quod non deposueris, auferre non licet. Alieni
quicquam attingere nemo potest; nemo fornus pro mutuo
exigere. His multisque aliis vinculis mutua inter nos so-
cietas continetur.

28. Sed et operæ pretium fuerit videre, qua nos erga
extraneos æquitate noster hic legislator esse voluerit.
Quivis enim intelliget, omnium optime ab eo provisum id
fuisse, uti nec patriorum ipsi ritum integritatem labefa-
ctemus, nec communionem rerum nostrarum cupidis ea-
rum invidemus. Quotquot enim legibus nostris vivere
optaverint, omnes peramanter excipit, utique non solo
genere, sed etiam voluntaria instituti societate communio-
nem istam contineri ratus. Qui vero non nisi obiter ad nos
atque aliud agentes accederent, eos in consuetudinem pe-
nitens admitti noluit.

29. Cetera quoque edixit, quorum omnino copiam fieri
necesse est : cujusmodi sunt, indigentibus ignem, aquam,
cibumque præbere, monstrare viam, insepultum neminem

δὲ καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους κριθέντα εἶναι. Οὐδὲ γὰρ ἔχ' τὴν γῆν αὐτῶν πυρπολεῖν, οὐδὲ κόπτειν ἡμέρα δένδρα συγκεχώρηκεν· ἀλλὰ καὶ σκυλεύειν ἀπέτρεχε τοὺς ἐν μάχῃ πεσόντας. Καὶ τῶν αἰχμαλώτων προὔ-
 5 νόησεν ὅπως αὐτῶν ὕβρις ἀπῆ, μάλιστα δὲ γυναικῶν. Οὕτω δὲ ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν ἡμᾶς ἐπαίδευσεν, ὥς οὐδὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠλιγόρηκεν. Ἀλλὰ μόνην μὲν ἀφῆκε τούτων χρῆσιν τὴν νόμιμον, πᾶσαν δ' ἐτέραν ἐκώλυσε. Ἄ δ' ὥσπερ ἰκετεύοντα προσφεύγει
 10 ταῖς οἰκίαις, ἀπείπεν ἀνελεῖν. Οὐδὲ νεοττοῖς ἐπέτρεψε τοὺς γονέας αὐτῶν συνεξαίρειν· φείδεσθαι δὲ κἂν τῇ πολεμίᾳ τῶν ἐργαζομένων ζῶων, καὶ μὴ φονεύειν. Οὕτω πανταχόθεν τὰ πρὸς ἐπιεικείαν περιεσκεψάτο, διδασκαλικοῖς μὲν τοῖς προειρημένοις χρησάμενος νόμοις, τοὺς
 15 δ' αὖ κατὰ τῶν παραβαινόντων τιμωρητικούς τάξας ἄνευ προφάσεως.

λ'. Ζημία γὰρ ἐπὶ τοῖς πλείστοις τῶν παραβαινόντων ἐστὶ θάνατος, ἂν μοιχέσῃ τις, ἂν βιάσῃται κόρην, ἂν ἄρσενι τολημῇ πείραν προσφέρειν, ἂν ὑπομενῇ
 20 παθεῖν πειρασθεῖς. Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ δοῦλοις ὁμοῦς δὲ νόμος ἀπαραίτητος. Ἀλλὰ καὶ περὶ μέτρων εἴ τις κακουργήσειεν, ἢ σταθμῶν, ἢ περὶ πράσεως ἀδίκου καὶ δόλῳ γενομένης, κἂν ὑφελῇται τις ἀλλότριον, κἂν δὲ μὴ κατέθηκεν ἀνέλῃται· πάντων εἰςὶ κολάσεις, οὐχ οἷαι
 25 παρ' ἐτέροις, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μείζον. Περὶ μὲν γὰρ γονέων ἀδικίας, ἢ τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀσεβείας, κἂν μέλλῃ τις, εὐθέως ἀπολλυταί. Τοῖς μέντοι γε κατὰ τοὺς νόμους πάντα πράττουσι τὸ γέρας ἐστὶν οὐκ ἄργυρος, οὐδὲ χρυσός, οὐ μὴν οὐδὲ κοτίνου στέφανος, ἢ σελίνου, καὶ
 30 τοιαύτη τις ἀνακήρυξις, ἀλλ' αὐτὸς ἕκαστος αὐτῷ τὸ συνειδὸς ἔχων μαρτυροῦν πεπίστευκε (τοῦ μὲν νομοθέτου προφητεύσαντος, τοῦ δὲ Θεοῦ τὴν πίστιν ἰσχυρὰν παρεσηκῶτος) ὅτι τοῖς τοὺς νόμους διαφυλάξας, κἂν εἰ δέοι θνήσκειν ὑπὲρ αὐτῶν προθύμως ἀποθανοῦσιν,
 35 ἴδουκεν ὁ Θεὸς γενέσθαι τε πάλιν καὶ βίον ἀμείνω λαβεῖν ἐκ περιτροπῆς. Ὡκνουν δ' ἂν ἐγὼ νῦν ταῦτα γράφειν, εἰ μὴ διὰ τῶν ἔργων ἅπασιν ᾗ φανερόν ὅτι πολλοὶ καὶ πολλὰκις ἤδη τῶν ἡμετέρων περὶ τοῦ μηδὲ βῆμα φθέγξασθαι παρὰ τὸν νόμον πάντα παθεῖν γενναίως
 40 προεῖλοντο.

λα'. Καίτοι γε εἰ μὴ συμβεβῇκει γνώριμον ἡμῶν τὸ ἔθνος ἅπασιν ἀνθρώποις ὑπάρχειν κἂν φανερῷ κεῖσθαι τὴν ἐθελούσιον ἡμῶν τοῖς νόμοις ἀκολουθίαν, ἀλλὰ τις ἢ συγγράφαι λέγων αὐτὸς ἀνεγίνωσκε τοῖς Ἕλλησιν, ἢ
 45 πού γε περιτυχεῖν ἔξω τῆς γινωσκομένης γῆς ἔφασκεν ἀνθρώποις, τοιαύτην μὲν ἔρρουσι δοῖαν οὕτω σεμνὴν περὶ τοῦ Θεοῦ, τοιοῦτος δὲ νόμοις πολὺν αἰῶνα βεβαίως ἐμμεμενηκόσι, πάντας ἂν οἶμαι θαυμάσαι διὰ τὰς συνεχεῖς παρ' αὐτοῖς μεταβολάς. Ἀμέλει τῶν γράφει τι
 50 παραπλήσιον εἰς πολιτείαν καὶ νόμους ἐπιχειρησάντων, ὥς θαυμαστά συνθέντων κατηγοροῦσι, φάσκοντες αὐτοὺς λαβεῖν ἀδυνάτους ὑποθέσεις. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους παραλείπω φιλοσόφους, ὅσοι τι τοιοῦτον ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐπραγματεύσαντο. Πλάτων δὲ θαυμαζόμε-

πρætereire. Imo suam quoque adversus hostes appellatos æquitatem constare voluit: dum nec illorum agros igne vastari, nec mites arbores succidi permisit; sed et eos, qui in acie cecidissent, a victoribus spoliari prohibuit. Et captivos, maximeque mulieres, ab injuriis vindicavit. Ac nos ita ad mansuetudinem et humanitatem repetitis longius præceptis condocēfecit, ut ne brutarum quidem animantium curam neglexerit. Nam ubi a legitimo, quem unum concedit, earum usu discesseris, omni alio interdixit. Si quæ supplicum instar nostras in redes confugerint, eas interfici vetuit: aut parentes cum pullis e nido tolli, aut animantes illas, quarum opera homines uti solent, etiam in hostili solo mactari noluit. Tantopere benignitati consultum esse cupiebat, partim ferendis iis, quæ adhuc commemoratæ sunt, quæque ad morum informationem pertinent, legibus; partim aliis sancientis, quibus in superiorum violatores, citra excusationem omnem, pœnæ statuuntur.

30. Pœnam enim capitis proposuit plurimis delinquentium, ut ei qui adulterium patrauerit; qui puellæ vim attulerit; qui vel marem de stupro appellare ausus, vel appellanti sponte obsequutus sit. Exstat etiam de servis lex ejusmodi, quam deprecari nemo queat. De mensuris item atque ponderibus, si quis flagitium commiserit, aut injuste quidpiam doloque malo vendiderit: qui vel ex rebus alienis furatus aliquid fuerit, vel quod abs se depositum non esset abstulerit: pœnæ omnium sunt non quales utique apud ceteros obtinent, sed quas summa fere severitas postulabat, constitutæ. Nam aut de parentum injuria, aut in Deum impietate, qui vel cogitavit, is ad mortem continuo rapitur. Jam qui legis ad præcepta rebus in omnibus adhærescunt, iis præmiū est, non argentum, vel aurum, neque etiam corona ex oleastro, vel apio, aut aliquid ejusmodi præconium: sed conscientiæ quisque suæ testimonio freti, quod et legislator prælixit, et Deus certissimæ fidei pignore confirmavit, futurum omnino credant, ut illis qui leges constanter servaverint, proque eis, si opus sit mori, libenter strenueque mortem susceperint, et novum deinceps ortum, et vitæ vicissim alterius longeque melioris fructum Deus largiatur. Quæ sane ego nunc scribere reformidarem, nisi ex factis cognitum id omnibus intelligerem, hominum plerosque nostrorum, sæpiuscule, ne vel una sibi contra legem vocula excideret, omnia fortiter pertulisse.

31. Quod si non usque adeo in hominum cognitionem gens nostra venisset, neque singulare voluntatis studium, quo legibus obsequimur, in eorum oculis ac luce versaretur, si quis existeret, qui vel instituta nostra, quæ descripta abs sese diceret, Græcis audientibus recitaret, aut extra noti orbis terminos, in eos se alicubi homines incidisse narraret, qui quum tam graviter ac sublime de Deo sentirent, tum etiam iis legibus plura jam sæcula constantissime viverent: equidem in summa omnes admiratione tum futuros existimo, quum iis simul tam crebrarum apud se conversio-
 dum in mentem veniret. Enimvero qui ex illis simile quiddam de republica et legis scribere conati sunt, eos quasi monstra quædam ac prodigia composuissent, et argumenta humanis viribus majora suscepissent, reprehendi ab omni-

νος παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὡς καὶ σεμνότητι βίου διενεγ-
 κῶν καὶ δυνάμει λόγων, καὶ πειθῇ πάντας υπέρβας
 τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ γεγονότας, ὑπὸ τῶν φασκόντων
 δεινούς εἶναι τὰ πολιτικά μικροῦ δὲν γλευαζόμενος
 5 καὶ κοιμωδούμενος διατρεῖ. Καίτοι τὰ κείνου σκοπῶν
 συγχῶς τις ἂν εὖροι βέλους ὄντα καὶ τὰς τῶν πολλῶν
 ἔγγιον συνηθείας. Αὐτὸς δὲ Πλάτων ὡμολόγησεν ὅτι
 τὴν ἀληθῆ περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν εἰς τὴν τῶν δόλων ἀνοιαν
 οὐκ ἦν ἀσφαλὲς ἐξενεγκεῖν. Ἀλλὰ τὰ μὲν Πλάτωνος
 10 λόγους τινὰς εἶναι κενοὺς νομίζουσι, κατὰ πολλὴν ἐξου-
 σίαν κεκαλλιγραφημένους. Μάλιστα δὲ τῶν νομοθετῶν
 Λουκοῦργον τε θαυμάζουσι καὶ τὴν Σπάρτην ἅπαντες
 ὑμνοῦσιν ὅτι τοῖς ἐκείνου νόμοις ἐπὶ πλεῖστον ἐνεκαρτέ-
 15 ρησεν. Οὐκοῦν τοῦτο μὲν ὁμολογείσθω τεκμήριον
 ἀρετῆς εἶναι, τὸ πείθεσθαι τοῖς νόμοις. Οἱ δὲ Λακε-
 δαιμονίους θαυμάζοντες τὸν ἐκείνων χρόνον ἀντιπαρα-
 βαλλέτωσαν τοῖς πλείοσιν ἢ δισχίλοις ἔτεσι τῆς ἡμετέ-
 ρας πολιτείας, καὶ προσέτι λογιζέσθωσαν ὅτι Λακεδαι-
 20 μόνιοι μὲν ὅσον ἐφ' ἑαυτῶν χρόνον εἶχον τὴν ἐλευθερίαν,
 ἀκριβὺς ἔδοξαν τοὺς νόμους διψυλάττειν ἐπεὶ μέντοι
 περὶ αὐτοὺς ἐγένοντο μεταβολαὶ τῆς τύχης, μικροῦ δὲν
 ἀπάντων ἐξελάθοντο τῶν νόμων. Ἡμεῖς δ' ἐν τύχαις
 μυρίαί γε γεγονότες, διὰ τὰς τῶν βασιλευσάντων τῆς
 25 Ἀσίας μεταβολὰς, οὐδ' ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῶν δεινῶν
 τοὺς νόμους προὔδομεν, οὐκ ἀργίας οὐδὲ τρυφῆς αὐτοὺς
 χάριν περιέποντες, ἀλλ' εἴ τις ἐθελῶι σκοπεῖν, πολλῶν
 τινι τῆς δοκούσης ἐπιτετάχθαι Λακεδαιμονίοις καρτε-
 ρίας μεζύονας ἀθλοῦ καὶ πόνους ἡμῖν ἐπιτιθέντας. Οἱ
 30 μὲν γὰρ μήτε γῆν ἐργαζόμενοι μήτε περὶ τέχνας ποιοῦν-
 τες, ἀλλὰ πάσης ἐργασίας ἀφροί, λιπργοί, καὶ τὰ σώ-
 ματα πρὸς κάλλος ἀσχοῦντες, ἐπὶ τῆς πόλεως διήγον,
 ἄλλοις ὑπηρεταῖς πρὸς ἅπαντα τὰ τοῦ βίου χρώμενοι
 καὶ τροφὴν ἐτοίμην παρ' ἐκείνων λαμβάνοντες. Ἐφ'
 35 ἦν δὴ τοῦτο μόνον τὸ καλὸν ἔργον καὶ φιλόδοξον,
 ἅπαντα καὶ πράττειν καὶ πάσχειν ὑπομένοντες, τὸ κρα-
 τεῖν πάντων ἐφ' οὓς ἂν στρατεύωσιν. Ὅτι δὲ μηδὲ
 τοῦτο κατορθώσαν, ἐγὼ λέγειν οὐ γὰρ καθ' ἓνα μό-
 νον, ἀλλὰ πολλοὶ πολλάκις ἀθρόως τῶν τοῦ νόμου προσ-
 40 ταγμάτων ἀμελήσαντες αὐτοὺς μετὰ τῶν ὀπλῶν παρέ-
 δσαν τοῖς πολεμίοις.
 45 λβ'. Ἄρ' οὖν καὶ παρ' ἡμῖν, οὐ λέγω τοσούτους, ἀλ-
 λά δύο ἢ τρεῖς ἔγνω τις προδότας γενομένους τῶν νόμων,
 ἢ θάνατον φοβηθέντας, οὐχὶ τὸν βῆστον ἐκείνων λέγω,
 τὸν συμβαίνοντα τοῖς μαχομένοις, ἀλλὰ τὸν μετὰ λύ-
 50 μης τῶν σωμάτων, ὅποιος εἶναι δοκεῖ πάντων χαλεπώ-
 ταιος; ὥστ' ἐγὼ νομίζω τινὰς κρατήσαντας ἡμῶν οὐχ
 ὑπὸ μίσους προσφέρεσθαι ὡς ὑποχειρίους, ἀλλ' ὡς θαυ-
 μαστόν τι θέαμα βουλομένους ἰδεῖν, εἴ τινες εἰσιν ἄνθρω-
 60 ποι οἱ μόνον εἶναι κακὸν αὐτοῖς πεπιστευκότες, εἰ
 πρῶταί τι παρὰ τοὺς ἑαυτῶν νόμους, ἢ λόγον εἰπεῖν
 παρ' ἐκείνους παραβιάσειεν. Οὐ γὰρ δὲ θαυμάζειν
 εἰ πρὸς θάνατον ἀνδρείως ἔχομεν ὑπὲρ τῶν νόμων παρὰ
 τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Οὐδὲ γὰρ τὰ βῆστα δοκούντα
 τῶν ἡμετέρων ἐπιτηδεύματων ἄλλοι βραδύως ὑπομένου-

JOSEPHUS. II.

bus et accusari videmus. Alios philosophos praefero, qui
 in simili disputationis genere versati sunt : Plato certe
 quidem, is qui propter singularem vitae morumque gravi-
 tatem, et eximiam dicendi ac persuadendi vim, qua philo-
 sophorum nationem longe superavit, Graecorum omnium
 ore ad miraculum usque celebratur ; ille, inquam, Plato,
 eorum qui aliquid se in republica gerenda videre arbitran-
 tur, risu prope ac sibilis tanquam in theatro traducitur.
 Cujus tamen si quis hac de re scripta diligenter evoluerit,
 is molliora pleraque vulgique consuetudini propiora repe-
 riet. Nam ipse quidem ita profitetur, veram de Deo sen-
 tentiam multitudinis stultitiae secure committi non posse.
 Ceterum ista Platonis instituta sunt quibus verba tantum
 inania et exquisito quodam artificio contexta videantur. At
 Lycurgum quod attinet, illum maxime omnium legisato-
 rum in admiratione habent, Spartamque omnes celebrant,
 quod ejus in legibus diutissime acquieverit. Ergo primum
 hoc habemus, virtutis argumento esse, quod legibus obtin-
 perent. Deinde praecones isti Lacedaemoniorum, exiguum
 illorum constantiae tempus cum duobus et amplius reipu-
 blicae nostrae annorum millibus conferant, tum ita secum ipsi
 reputent ; Lacedaemonios quam diu solum antiquam liberta-
 tem retinere potuerunt, suarum quoque legum retinentes
 fuisse : ubi vero fortunae inclinationes factae essent, tum ea-
 rum simul omnem prope memoriam abjecisse. Verum
 nos, infinitis casibus ob frequentes regum Asiae mutationes
 jactati, ut in supremis quidem periculis nostras unquam
 leges prodidimus, non ut in otio viveremus aut luxuriae
 nosmet darem, eas observantes ; sed, si quis considerare
 voluerit, multo majora nobis certamina et opera imposita
 esse videbit, quam fuit illa tolerantia, quae Lacedaemoniis
 jussa esse censetur. Illi quippe neque agrum colentes, ne-
 que circa opificia sese exercentes, sed ab omni opere vacui,
 pingues, et corpora ad pulchritudinem exercentes in civi-
 tate degebant, aliis ministris ad omnia vitae necessaria
 utentes, et cibum paratum ab illis accipientes. Quam sane
 ob rem, id quod solum opus bonum et humanum, omnia
 facere et pati sustinent, ut victoriam in bello reportent.
 Quod autem ne hoc quidem perficere potuerunt, omitto
 dicere : non enim singuli solummodo, sed et frequenter
 multi confertim legis praecepta negligentes semetipsos cum
 armis hostibus tradidere.

32. Utrum igitur apud nos, non dico totidem, sed duo
 vel tres agniti fuerint legis proditores, vel mortem formi-
 dantes, non dico illam facilem, quae solet praeriantibus
 accidere, sed quae cum corporis vexatione juncta omnium
 videri solet gravissima? quam (ut ego puto) quidam prae-
 valentes nobis in potestatem suam redactis non per odium
 inflixerunt, sed desiderio videndi admirandum quoddam
 spectaculum, an homines sint qui unum tantummodo
 ipsis malum esse crederent, si agere quicquam contra le-
 ges suar, aut aliquid contra ipsas dicere ulla vi adigeren-
 tur. Nihil igitur miri esse debet, si mortem super alios
 omnes pro legibus fortiter oppetimus. Haud enim quae ex
 nostris institutis facillima videntur, alii facile patiuntur,

σιν, αὐτουργίαν λέγω καὶ τροφῆς λιτότητα, καὶ τὸ μηδὲν εἰκῇ μηδ' ὡς ἔτυχεν ἕκαστος, ἐπιτεθυμηκώς φαγεῖν ἢ πιεῖν, ἢ συνουσίᾳ προσελθεῖν, ἢ πολυτελείᾳ, καὶ πάλιν ἀργίας ὑπομαίνει τάξιν ἀμετακίνητον. Ἄλλ' οἱ τοῖς ξίφεσιν ὁμόσε χωροῦντες καὶ τοὺς πολεμίους ἐξ ἐφόδου τρεπόμενοι, τοῖς προστάγμασι τοῖς περὶ διαίτης οὐκ ἀντέβλεψαν. Ἡμῖν δὲ πάλιν ἐκ τοῦ περὶ ταῦτα τῷ νόμῳ πειθαρχεῖν ἡδέως καὶ κεῖ περίεστιν ἐκιδείκνυσθαι τὸ γενναῖον.

10 λγ'. Εἴτα Λυσίμαχοι καὶ Μόλωνες καὶ τοιοῦτοί τινες ἄλλοι συγγραφεῖς, ἀδόκιμοι σοφισταί, μειρακίῳ ἀπατεῶνες, ὡς πάννυ ἡμᾶς φαυλοτάτους ἀνθρώπων λοιδοροῦσιν. Ἐγὼ δ' οὐκ ἂν ἐβουλόμην περὶ τῶν παρ' ἐτέροις νομίμων ἐξετάζειν. Ἐὰ γὰρ αὐτῶν ἡμῖν φυλάττειν πατριόν ἐστιν, οὐ τῶν ἀλλοτρίων κατηγορεῖν καὶ περὶ γε τοῦ μήτε χλευάζειν μήτε βλασφημεῖν τοὺς νομιζομένους θεοὺς παρ' ἐτέροις ἀντικρυς ἡμῖν ὁ νομοθέτης ἀπείρηκεν, αὐτῆς ἐνεκα προσηγορίας τοῦ Θεοῦ. Ἰὼν δὲ κατηγορῶν διὰ τῆς ἀντιπαραθέσεως ἡμᾶς ἐλέγχειν
20 οἰούμενων, οὐχ οἷοντε κατασιωπᾶν, ἄλλως τε καὶ τοῦ λόγου μέλλοντος οὐχ ὑπ' ἡμῶν ἐλεγχθήσεσθαι τῶν νῦν αὐτὸν συντιθέντων, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν εἰρημένου καὶ λίαν εὐδοχιμούντων. Ἦς γὰρ τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐπὶ σοφίᾳ τεθραυμασμένοι οὐκ ἐπιτετίμηκε καὶ ποιητῶν
25 τοῖς ἐπιφανεστάτοις, καὶ νομοθετῶν τοῖς μάλιστα πεπιστευμένοις, ὅτι τοιαύτας δόξας περὶ θεῶν ἐξ ἀρχῆς τοῖς πληθεσιν ἐγκατέσπειραν; ἀριθμῶ μὲν ὁπόσους ἂν αὐτοὶ ἐβελήσωσιν ἀπορήνασθαι, ἐξ ἀλλήλων δὲ γινόμενους, καὶ κατὰ παντοίους τρόπους γενέσων· τού-
30 τους δὲ καὶ διαιροῦντες τόποις καὶ διαίταις ὥσπερ τῶν ζώων τὰ γένη, τοὺς μὲν ὑπὸ γῆν, τοὺς δὲ ἐν θαλάττῃ, τοὺς μέντοι πρεσβυτάτους αὐτῶν ἐν ταρτάρῳ δεδεμένους· ὅσοις δὲ τὸν οὐρανὸν ἀπένειμαν, τούτοις πατέρα μὲν τῷ λόγῳ, τύραννον δὲ τοῖς ἔργοις καὶ δεσπότην
35 ἐφιστάντες· καὶ διὰ τοῦτο συνισταμένην ἐπιβουλήν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ γυναικὸς καὶ ἀδελφοῦ καὶ θυγατρὸς, ἣν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς γέννησεν, ἵνα δὴ συλλαβόντες αὐτὸν καθέρξωσιν, ὥσπερ αὐτὸς ἐκεῖνος τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ.

40 λδ'. Ταῦτα δικαίως μέμφους πολλῆς ἀξιοῦσιν οἱ φρονήσει διαφέροντες, καὶ πρὸς τούτοις καταγελῶσιν, εἰ τῶν θεῶν τοὺς μὲν ἀγενεῖους καὶ μεिरάκια, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους καὶ γενειῶντας εἶναι χρή δοκεῖν, ἄλλους δὲ τετάχθαι πρὸς ταῖς τέχνας, χαλκεύοντά τινα, τὴν δὲ ὑφαίνουσιν, τὸν δὲ πολεμοῦντα καὶ μετὰ ἀνθρώπων
45 μαχόμενον, τοὺς δὲ κιθαρίζοντας, ἢ τοξικῇ χαίροντας· εἴτ' αὐτοῖς ἐγγινομένους πρὸς ἀλλήλους στάσεις καὶ περὶ ἀνθρώπων φιλονεικίας, μέχρι τοῦ μὴ μόνον ἀλλήλοις τὰς χεῖρας προσφέρειν, ἀλλὰ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων τραυματιζομένους οὐδύρεσθαι καὶ κακοπαθεῖν. Τὸ δὲ
50 δὴ πάντων ἀσελγέστερον, τὴν περὶ τὰς μίξεις ἀκράσιαν καὶ τοὺς ἔρωτας, πῶς οἷα ἀποπον μικροῦ δεῖν ἀπαισι προσάψαι, καὶ τοῖς ἀρρεσι τῶν θεῶν καὶ ταῖς θηλείαις; Εἴθ' ὁ γενναιότατος καὶ πρῶτος αὐτὸς ὁ πατήρ, τὰς

videlicet manuum laborem, simplicemque et tenuem victum, et ut nihil fortuito neque quod quisque expetat id comedat aut bibat, aut ad concubitum accedat, aut splendide vestiatur, rursusque ut cessationis a labore modus immutabilis observetur. Quin et quum acie congregiuntur, et hostes ex incursibus et populationibus fugant, ordinationibus de vivendi ratione non reluctantur. Nobis vero, rursus gratum est circa hæc legibus obedire, et illic abunde habemus ad fortitudinis speciem exhibendum.

33. Et jam Lysimachi et Molones, et quidam hujusmodi alii scriptores, improbi sophistæ, adolescentum deceptores, nos quasi mortallum ignavissimos conviciis insectantur. Ego sane nolo in instituta aliena inquirere. Quippe nostratibus moris est patrii propria servare, non aliena accusatum ire; et ridere eos quos gentium aliarum opinio deos confinxit, iisve maledicere, id expresse legislator noster vetuit ob ipsam Dei appellationem. Sed quum accusatores nos facta contentione a se refelli arbitrentur, tacere nequeo, præsertim quum quæ dicturus sum, ea non nunc primum a nobis excogitata, sed jam ante a multis et quidem probatissimis dicta fuisse constet. Quis enim eorum qui apud Græcos ob sapientiam in admiratione habentur, non redarguit nobilissimos poetas, et leges maxime fidei, quod tales de diis opiniones ab initio populis inseverint? facientes eos numero quidem quantos ipsi voluere, ex alterutris vero et variis nascendi modis procreatos: hos autem separantes locis et habitaculis, tanquam genera animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, illorum vero antiquissimos in Tartaro vinetos collocarunt: quibus vero cælum attribuerunt, his verbo quidem patrem, re autem vera tyrannum et dominum præficiendo: ideoque confatas fixerunt in eum insidias ab uxore et fratre et filia, quam suo e capite procreavit, ut ipsum comprehensum vincerent, sicut ille ipse suum patrem.

34. Ista multa reprehensione digna existimant viri sapientia præcellentes, et præterea in ridiculo habent, quod deorum quidem aliquos imberbes et adolescentulos, alios vero ætate proveciores et barbatos esse credendum sit; quin et alios artibus præfectos esse, unum quippe fabrum, aliumque texttricem, hunc vero belligerantem et cum hominibus pugnantem, aliosque citharizantes, aut arcu gaudentes: deinde inter se invicem seditiones exortas et hominum gratia contentiones, adeo ut non solum inter se alii alius manus injicerent, sed etiam ab hominibus vulnerati lugerent et mala perferrent. Quod vero omnium flagitiosissimum, coitus intemperantiam et amores omnibus feretum maribus tum feminis diis tribuere, quomodo non absurdum? Deinde, præstantissimus illorum et princeps,

ἀπατηθείσας ὑπ' αὐτοῦ καὶ γενομένας ἐγκύους, καθειργνυμένας ἢ καταποντιζομένας περιορᾷ· καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ γεγονότας οὔτε σῶζειν δύναται, κρατούμενος ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης, οὔτ' ἀδακρυτὶ τοὺς θανάτους αὐτῶν ὑπομένειν. Καλὰ γε ταῦτα καὶ τούτοις ἄλλα ἐπόμενα, μοιχείας μὲν ἐν οὐρανῷ βλεπομένης οὕτως ἀναισχύντους ὑπὸ τῶν θεῶν, ὥστε τινὰς καὶ ζηλοῦν ἡμολογεῖν τοὺς ἐκ' αὐτῇ δεδεμένους. Τί γὰρ οὐκ ἐμελλόν, ὅποτε μὴδ' ὁ πρεσβύτερος καὶ βασιλεὺς ἐδυνήθη τῆς πρὸς τὴν γυναικα μίξεως ἐπισχεῖν τὴν ὁρμὴν ὅσον γούν εἰς τὸ δαμάτιον ἀπειλθεῖν; Οἱ δὲ δὴ δουλεύοντες τοῖς ἀνθρώποις θεοὶ, καὶ νῦν μὲν οἰκοδομοῦντες ἐπὶ μισθῷ, νῦν δὲ ποιμαίνοντες, ἄλλοι δὲ τρόπον κακούργων ἐν χαλκῷ δεδεμένοι δεσμωτηρίῳ, τίνα τῶν εὖ φρονούντων οὐκ ἂν παροξύνειαν, καὶ τοῖς ταῦτα συνθεῖσιν ἐπιπλῆξαι, καὶ πολλὴν εὐθείαν καταγῶναι τῶν προΐεμένων; Οἱ δὲ καὶ δέμοντι τινὰ καὶ φόβον, ἤδη δὲ καὶ λύσαν καὶ ἀπάτην, καὶ τί γὰρ οὐχὶ τῶν κακίστων παθῶν εἰς θεοῦ φύσιν καὶ μορφήν ἀνέπλασαν. Τοῖς δὲ εὐφημότεροις τούτων καὶ θύειν τὰς πόλεις ἐπεισαν. Τοιγαροῦν εἰς πολλὴν ἀνάγκην καθίστανται, τοὺς μὲν τινὰς τῶν θεῶν νομίζειν δοτῆρας ἀγαθῶν, τοὺς δὲ καλεῖν ἀποτροπαίους. Ἐἴτα δὲ τούτους, ὥσπερ τοὺς πονηροτάτους τῶν ἀνθρώπων, χάρισι καὶ δώροις ἀποσείονται, μέγα τι λήψεσθαι κακὸν ὑπ' αὐτῶν προσδοκῶντες, εἰ μὴ μισθὸν αὐτοῖς παράσχοιεν.

λα'. Τί τοίνυν τὸ αἷτιον τῆς τοσαύτης ἀνομιλίας καὶ περὶ τὸ θεῖον πλημμελείας; ἐγὼ μὲν ὑπολαμβάνω τὸ μήτε τὴν ἀληθῆ τοῦ Θεοῦ φύσιν ἐξ ἀρχῆς συνιδεῖν αὐτῶν τοὺς νομοθέτας μήθ' ὅσον καὶ λαθεῖν ἡδυνήθησαν ἀκριβῆ γνῶσιν διορίσαντας, πρὸς τοῦτο ποιήσασθαι τὴν ἄλλην τάξιν τοῦ πολιτεύματος, ἀλλ' ὥσπερ ἄλλο τι τῶν φαυλοτάτων ἐφῆκαν, τοῖς μὲν ποιηταῖς, οὕστινας ἂν βούλωνται θεοὺς εἰσαγεῖν, πάντα πάσχοντες, τοῖς δὲ ῥήτορις, πολιτογραφεῖν διὰ ψηφισμάτων ξένων θεῶν τὸν ἐπιτήδειον. Πολλῆς δὲ καὶ ζωγράφου καὶ πλάστου τῆς εἰς τοῦτο παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπέλασαν ἐξουσίας, αὐτὸς ἕκαστός τινα μορφήν ἐπινοῶν, ὃ μὲν ἐκ πηλοῦ πλάττων, ὃ δὲ γράφων· οἱ δὲ μάλιστα θαυμάζομενοι τῶν δημιουργῶν τὸν ἑλέφαντα καὶ τὸν χρυσὸν ἔχουσι, τῆς αἰὲ καὶ κεινοουργίας τὴν ὑπόθεσιν. [Καὶ τὰ μὲν τῶν ἱερῶν ἐν ἐρημίᾳ παντελῶς εἰσιν, τὰ δὲ ἐμπερισπούδαστα καθάρσεις παντοδαπαῖς περικουμούμενα.] Εἴθ' οἱ μὲν πρότερον ἐν ταῖς τιμαῖς ἀμαύσαντες θεοὶ γεγενημένοι· [οἱ δὲ ἐπαυμάζοντες τούτων ἐν δευτέρᾳ τάξει ὑποδέδωκται· οὕτως γὰρ εὐφημότερον λέγειν·] ἄλλοι δὲ καινοὶ τινες εἰσαγόμενοι θρησκείας τυγχάνουσιν, [ὥς; ἐν παρεκβάσει ὧν προείπομεν, τοὺς τόπους ἐρημιωθέντας καταλείπειν]. Καὶ τῶν ἱερῶν τὰ μὲν ἐρημιῶνται, τὰ δὲ νεωστὶ κατὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων βούλησιν ἕκαστος ἰδρύεται, δέον τούναντίον τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν αὐτοῦ καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν τιμὴν ἀμετακίνητον διαφυλάττειν.

λς'. Ἀπολλώνιος μὲν οὖν ὁ Μολων τῶν ἀνοήτων εἰς

idemque pater, seductas a semetipso et gravidas factas mulieres in carcerem inclusas aut in mare demersas insuper habet; eosque qui ex ipso nati sunt nec liberare potest, utpote fato constrictus, neque sine lacrimis eorum perferre mortes. Pulchra sane hæc, et his alia consequentia: quod adulterium in cælo ita impudenter spectetur a diis, ut alii invidere se faterentur in tali fœditate victis. Quid enim faciri non essent, quum nec vetustissimus quidem illorum et rex ab uxoris congressu continere se potuerit donec saltem in cubiculum venissent? Alii vero dii servientes hominibus, et nunc mercedis gratia ædificantes, nunc autem greges pascentes, alii iterum maleficorum more in aeneo carcere victi, quem sapientum non irritarent, et ad eos redarguendos qui talia fluxerunt, et ad magnam credentium stultitiam condemnamdam? Alii vero et pavorem quandam et terrorem, necnon et rabiem atque fraudem, et quas non perturbationes pessimas in dei naturam formamque effluxerunt. Horumque honestioribus sacra facere etiam civitatibus persuaserunt. Unde necesse habent ut deorum quosdam bonorum largitores, aliosque vocent malorum depulsores. Deinde vero eos veluti malignissimos homines muneribus atque donis placare contendunt, magni quid mali se ab illis passuros expectantes, nisi mercedem eis studiosæ præbuerint.

35. Quæ igitur causa est tantæ inæqualitatis, tantique in Deum delicti? Ego quidem arbitror, quod neque veram Dei naturam principio perspexerint eorum legislatores, neque, quantum consequi valuerant, cognitione accurate explicata, inde reliquam ordinariam rempublicam, sed quasi res esset parvi illidem ut alia momenti, neglexerint, dantes potestatem poetis, ut quos vellent deos introducerent omnia pati paratos; rhetoribus vero, deos peregrinos, ut quoniam maxime idoneum judicarent, plebiscito admittere. Præterea pictores et plastes in hoc apud Græcos multam habuere potestatem, ut cuilibet liceret formam quandam excogitare, alius quidem ex luto quod vellet fingens, alius vero pingens: qui vero opificum maxime in admiratione sunt, ebur et aurum habent, subjectam perpetuo rei novæ exprimendæ materiam. Proinde sanorum quidem alia plane jacent in solitudine, alia singulari studio frequentantur et expiationum omni genere exornantur. Et qui antea honoribus floruerunt dii, consenuere; qui vero ætate vigent, li in secundam classem, ut honorificentius dicam, surrogati sunt, alii novi, nescio qui, introducti religione potiuntur, ut interim, quod diximus, deserta loca derelinquantur. Et sanorum alia deseruntur; alia cujusvis ad arbitrium recens construuntur: quum contra oporteat ipsos opinionem de Deo, honoremque ei debitum absque omni mutatione servare.

36. Et Apollonius quidem Molon erat e numero stulto-

ἦν καὶ τετυρωμένων. Τοὺς μέντοι κατὰ ἀλήθειαν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς φιλοσοφήσαντας οὐτε τῶν προειρημένων οὐδὲν διελαθεν οὐτε τὰς ψυχρὰς προφάσεις τῶν ἀλληγοριῶν ἡγνόησαν. Δι' ὅπερ τῶν μὲν εἰκότως κατεφρόνησαν, εἰς δὲ τὴν ἀληθῆ καὶ πρέπουσαν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν ἡμῖν συνεφώνησαν. Ἀφ' ἧς ὁρμηθεὶς δὲ Πλάτων οὐτε τῶν ἄλλων οὐδένα ποιητῶν φησι δεῖν εἰς τὴν πολιτείαν παραδέχεσθαι, καὶ τὸν Ὀμηρον εὐφήμεως ἀποπέμπεται, στεφανώσας καὶ μύρον αὐτοῦ καταχέας, ἵνα δὴ μὴ τὴν ὁρθὴν δόξαν περὶ Θεοῦ τοῖς μύθοις ἀφανίσαι. Μάλιστα δὲ Πλάτων μεμίμηται τὸν ἡμέτερον νομοθέτην κἀν τῷ μηδὲν οὕτω παιδεύμα προστάττειν τοῖς πολίταις, ὥς τὸ πάντας ἀκριβῶς τοὺς νόμους ἐκμανθάνειν· καὶ μὴν καὶ περὶ τοῦ μὴ δεῖν ὡς ἔτυχεν ἐπιμύγεσθαι τινὰς ἔξωθεν, ἀλλ' εἶναι καθαρὸν τὸ πολιτεύμα τῶν ἐμμενόντων τοῖς νόμοις προϋνόησεν. Ὡν οὐδὲν λογισάμενος δὲ Μόλων Ἀπολλώνιος ἡμῶν κατηγορήσας, ὅτι μὴ παραδεχόμεθα τοὺς ἄλλαις προκατειλημμένους δόξαις περὶ Θεοῦ, μηδὲ κοινωνεῖν ἐθέλομεν τοῖς καθ' ἑτέραν συνήθειαν βίου ζῆν προαιρουμένοις. Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτ' ἐστὶν ἴδιον ἡμῶν· κοινὸν δὲ πάντων, οὐχ' Ἑλλήνων δὲ μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τοῖς Ἑλλησιν εὐδοκίμωνάτων. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ ξενηλασίας ποιοῦμενοι διετέλουν, καὶ τοῖς αὐτῶν ἀποδημεῖν πολίταις οὐκ ἐπέτρεπον, διαφθορὰν ἐξ ἀμφοῖν ὑπορούμενοι γενήσεσθαι περὶ τοῦ νόμου. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν τάχα δυσκολίαν τις ὄνειδίσαιεν ἂν εἰκότως· οὐδὲν γὰρ οὔτε τῆς πολιτείας οὔτε τῆς παρ' αὐτοῖς μετεδίδωσαν διατριβῆς. Ἡμεῖς δὲ τὰ μὲν τῶν ἄλλων ζητοῦν οὐκ ἀξιοῦμεν, τοὺς μέντοι μετέχουν τῶν ἡμετέρων βουλομένους ἡδέως δεχόμεθα. Καὶ τοῦτο ἂν εἴη τεκμήριον, οἶμαι, φιλάνθρωπίας ἅμα καὶ μεγαλοψυχίας.

λζ'. Ἐὼ περὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ πλείω λέγειν. Οἱ δὲ κοινὴν εἶναι τὴν αὐτῶν δόξαντες πόλιν Ἀθηναῖοι, πῶς περὶ τούτων εἶχον, Ἀπολλώνιος ἡγνόησεν· ὅτι καὶ τοὺς βῆμα μόνον παρὰ τοὺς ἐκείνων νόμους φεγξαμένους περὶ θεῶν ἀπαραιτήτως ἐκόλασαν. Τίνος γὰρ ἑτέρου χάριν Σωκράτης ἀπέθανεν; οὐ γὰρ δὴ προεδίδου τὴν πόλιν τοῖς πολέμοις, οὐδὲ τῶν ἱερῶν ἐσύλησεν οὐδὲν, ἀλλ' ὅτι καίνους ὄρκους ὤμνυε, καὶ τι δαιμόνιον αὐτῷ σημαίνειν ἔφασκεν, ἢ σπουδάζων, ἢ διαπαίζων, ὥς ἐνιοὶ λέγουσι, διὰ ταῦτα κατεγνώσθη κώνειον πιὼν ἀποθανεῖν· καὶ διαφθεῖρειν δὲ τοὺς νέους δὲ κατήγορος αὐτὸν ἤτιष्ठο, τῆς πατρίου πολιτείας καὶ τῶν νόμων ὅτι προῆγεν αὐτοὺς καταφρονεῖν. Σωκράτης μὲν οὖν πολίτης Ἀθηναίων τοιαύτην ὑπέμεινε τιμωρίαν. Ἀναξαγόρας δὲ Κλαζομένιος ἦν· ἀλλ' ὅτι νομίζοντων Ἀθηναίων τὸν ἥλιον εἶναι θεόν, δ' αὐτὸν ἔφη μύδρον εἶναι διάπυρον, θάνατον αὐτοῦ παρ' ὀλίγας ψήφους κατέγνωσαν. Καὶ Διαγόρα τῷ Μηλίῳ τάλαντον ἐπεκλήρυξαν, εἰ τις αὐτὸν ἀνέλοι, ἐπεὶ τὰ παρ' αὐτοῖς μυστήρια γλευάζειν ἐλέγετο. Καὶ Πρωταγόρας, εἰ μὴ ὅππῃ ἐφυγε, συλληφθεὶς ἂν ἐτεθνήκει, γράψαι τι δόξας οὐχ' ὁμολογούμενον τοῖς Ἀθηναίοις περὶ θεῶν.

rum et superbia inflatorum. Eos autem de Græcis qui in scriptis suis vere philosophati sunt, neque prædictorum aliquid latuit, neque frigidæ allegiarum excusationes ignoravere. Itaque illos quidem jûste sprevere, et in vera decentique de Deo opinione nobiscum consenserunt. Qua re motus Plato neque ullum quempiam poetarum censet in rempublicam esse admittendum; et Homerum honorifice amovet, coronatum et unguento delibutum, ne reclam de Deo opinionem fabulis destrueret. Plato autem potissimum imitatus est legislatorem nostrum, in hoc quod nihil magis civibus præceperit, quam ut accurate omnes leges ediscerent, et ne temere extraneorum ulli suis miscerentur, sed ex solis iis constaret respublica qui legibus parerent, curavit. De quibus nihil cogitans Apollonius Molo accusationem in nos instituit, quod eos non recepimus, qui aliis de Deo opinionibus sunt præoccupati, neque cum eis consortium habere volumus, qui aliud vitæ institutum elegerint. Verum neque hoc proprium generis nostri; sed commune omnium, non modo Græcorum, verum etiam eorum qui inter Græcos probatissimi habentur. Ac Lacedæmoniis curæ erat perpetuæ peregrinos expellere, neque suis civibus peregrinari permittebant: quod utroque modo leges labefactari suspicarentur. Et hos quidem jûste forsitan difficiles morososque esse quis existimet: nemini enim aut civitatem suam aut diutinam apud ipsos commorationem concedunt. Nos autem aliorum instituta imitari nolumus: qui vero nostrorum participes esse cupiunt, eos libenter excipimus. Quod utique reor indicium humanitatis et magnanimitatis nostræ.

37. Sed desino jam de Lacedæmoniis amplius dicere. Athenienses vero, qui snam civitatem omnibus communem esse gloriantur, quomodo se his de rebus habuerint, Apollonius ignoravit: quod scilicet in animadversione pœnaque inexorabiles erant, si qui vel verbum præter legem de diis loquerentur. Cujus enim rei alterius gratia Socrates diem obiit supremum? non enim hostibus prodidit civitatem, neque sanum aliquod spoliavit; sed ei vitio vertitur quod novo more jurabat, et dæmonem quendam id ipsum ei indicasse referebat, sive serio sive (ut dicunt quidam) joco, et propter hoc morti damnatus est cicuta bibendo: insuper et juvenum eum corruptorem esse aiebat accusator, quod auctor illis fuerit patria instituta legesque contemnere. Et Socrates quidem civis Atheniensis hujusmodi pœnam sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius erat: sed quia Athenienses solem esse deum existimabant, ille vero eum massam candentem esse dixit, in paucis tantum suffragiis vertebatur quin capitis condemnaretur. Eique qui Diagoram Melium occideret, talentum datum iri edicto pronunciarunt, utpote qui eorum mysteria deridere ferebatur. Et Protagoras, nisi ocius aufugisset, comprehensus interisisset, quod aliquid scripsisse putaretur

Τί δὲ δεῖ θαυμάζειν εἰ πρὸς ἀνδρας οὕτως ἀξιοπίστους
 διατέθησαν, οἳ γε μὴδὲ γυναικῶν ἐφείσαντο; νῦν μὲν
 γὰρ τινα ἱέρειαν ἀπέχτειναν, ἐπεὶ τις αὐτῆς κατηγό-
 ρησεν, ὅτι ξένους ἐμύει θεούς· νόμῳ δ' ἦν τοῦτο παρ'
 5 αὐτοῖς κεκωλυμένον, καὶ τιμωρία κατὰ τῶν ξένων εἰς-
 αγόντων θεὸν ὄριστο θάνατος. Οἱ δὲ τοιοῦτοι νόμῳ
 χρώμενοι δῆλον ὅτι τοὺς τῶν ἄλλων οὐκ ἐνόμιζον εἶναι
 θεούς· οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς πλείονων ἀπολαύειν ἐφθόουν.
 Τὰ μὲν οὖν Ἀθηναίων ἔρχετο καλῶς. Σκύθαι δὲ φόνους
 10 χαίροντες ἀνθρώπων καὶ βραχὺ τῶν θηρίων διαφέροντες,
 ὅμως τὰ παρ' αὐτοῖς οἶονται δεῖν περιστέλλειν· καὶ τὸν
 ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ σοφίᾳ θαυμασθέντα, τὸν Ἀνά-
 χαρσιν, ἐπανελθόντα πρὸς αὐτοὺς ἀνείλον, ἐπεὶ τῶν
 Ἑλληνικῶν ἐθῶν ἔδοξεν ἤκειν ἀνάπλευς. Πολλοὺς δὲ
 15 καὶ παρὰ Πέρσαις ἂν τις εὖροι καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν
 κεκολασμένους. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι τοῖς Περσῶν ἔχαιρε
 νόμοις ὁ Ἀπολλώνιος, ἀκακίους ἐθαύμαζεν, ὅτι τῆς
 ἀνδρείας αὐτῶν ἀπέλαυσαν οἱ Ἕλληνες καὶ τῆς ὁμο-
 γνημαρύνης ἧς εἶχον περὶ θεῶν· ταύτης μὲν οὖν ἐν τοῖς
 20 ἱεροῖς οἷς κατέπρησαν, τῆς ἀνδρείας δὲ δουλώσαι παρὰ
 μικρὸν ἐλθόντες. Ἀπάντων δὲ καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων
 μιμητῆς ἐγένετο τῶν Περσικῶν, γυναῖκας ἄλλοτρίας
 ὑβρίζων, καὶ παῖδας ἐκτέμνων. Παρ' ἡμῖν δὲ θάνατος
 ὄρισταί, καὶ ἀλογόν τις ζῶον οὕτως ἀδικῇ· καὶ τούτων
 25 ἡμᾶς τῶν νόμων ἀπαγαγεῖν οὔτε φόβος ἰσχύσε τῶν κρα-
 τησάντων οὔτε ζῆλος τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις τετιμημένων.
 Οὐδὲ τὴν ἀνδρείαν ἡσχέσαμεν ἐπὶ τῷ πολέμῳ ἀρα-
 σθαι χάριν πλεονεξίας, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τοὺς νόμους δια-
 φυλάττειν. Τὰς γοῦν ἄλλας ἐλαττώσεις πρῶτως ὑπο-
 30 μένοντες, ἐπειδὴν τινες ἡμᾶς τὰ νόμιμα κινεῖν ἀναγ-
 κάζωσι, τότε καὶ παρὰ δύναμιν αἰρούμεθα πολέμους
 καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων ταῖς συμφοραῖς ἐγκατεροῦμεν.
 Διὰ τί γὰρ ἂν καὶ ζηλώσαιμεν τοὺς ἑτέρων νόμους,
 ὁρῶντες μὴδὲ παρὰ τοῖς θεμινοῖς αὐτοὺς τετηρημένους;
 35 πῶς γὰρ οὐκ ἐμελλον Λακεδαιμόνιοι μὲν τῆς ἀνεπιμέ-
 κτου καταγνώσεσθαι πολιτείας καὶ τῆς περὶ τοὺς γάμους
 ὀλιγωρίας, Ἡλείοι δὲ καὶ Θηβαῖοι τῆς παρὰ φύσιν
 καὶ ἄγαν ἀνέδην πρὸς τοὺς ἄρρενας μίξεως; Ἄ γοῦν
 πάλαι κάλλιστα καὶ συμφορώτατα πράττειν ὑπελάμ-
 40 βανον, ταῦτ' εἰ καὶ μὴ παντάπασι τοῖς ἔργοις πεφεύ-
 γασιν, οὐχ ὁμολογοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ αὐτῶν
 νόμους ἀπομείγνυνται, τοσοῦτον ποτὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν
 ἰσχύσαντας ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς τὰς τῶν ἀρρένων μίξεις
 ἐπεφῆμισαν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ τοὺς τῶν
 45 γνησίων ἀδελφῶν γάμους, ταύτην ἀπολογίαν αὐταῖς
 τῶν ἀτόπων καὶ παρὰ φύσιν ἡδονῶν συντιθέντες.
 λή'. Ἐγὼ νῦν περὶ τῶν τιμωριῶν λέγειν, ὅσας μὲν
 εἰς ἀρχῆς ἔδοσαν οἱ πλείστοι νομοθεταὶ τοῖς πονηροῖς
 διαλύσεις ἐπὶ μοιχείας μὲν ζημίας χρημάτων, ἐπὶ
 50 φθορᾶς δὲ γάμους νομοθετήσαντες, ὅσας δὲ περὶ τῆς
 ἀσεβείας προφάσεις περιέχουσιν ἀρνήσεως, εἰ καὶ τις
 ἐπιχειρήσειεν ἐξετάζειν. Ἡδὴ γὰρ παρὰ τοῖς πλείοσι
 μελέτη γέγονε τοῦ παραβαίνειν τοὺς νόμους· οὐ μὴν
 καὶ παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ καὶ πλούτου καὶ πόλεως καὶ

discrepans ab Atheniensium de diis opinionibus. Quid au-
 tem miri esse debet si in viros adeo fide dignos eo animo
 fuerint, qui ne mulieribus quidem pepercere? Etenim sacer-
 dotem quandam interfecerunt, quodam eam accusante quod
 deos colendos docuerit peregrinos; lege quippe hoc vetitum
 erat, morsque eis in poenam decreta qui deos peregrinos in-
 troducerent. Igitur qui tali lege utebantur, aliorum sane
 deos non credebant esse deos: non enim si credidissent, se
 ipsos beneficio ex pluribus diis privassent. Tam bene scilicet
 administrabatur Atheniensium respublica. Scythiae autem
 caedibus gaudentes humanis, et parum admodum differen-
 tes a bestiis, arbitrantur tamen sua mysteria esse custo-
 dienda: et Anacharsim, quem Graeci sapientiae ergo mirati
 sunt, ad ipsos reversum occiderunt, quod visus sit forum-
 Graecorum plenus ad ipsos venire. Etiam apud Persas in-
 venire est multos huiusmodi de causa supplicio affectos.
 Sed palam est, quod Apollonio placuerint leges Persarum,
 illosque in admiratione habuerit, quod eorum fortitudo et
 de diis concors opinio Graecis fuisset conducibilis: haec vide-
 licet in templorum concrematione, illa in eo quod propemo-
 dum in servitutem ab illis redacta fuerit Graecia. Is autem
 morum omnium imitator exstitit Persicorum, uxoribus alie-
 nis injurias faciens, et filios castrans. Apud nos autem mors
 decreta est, si quis vel animalia rationis expertia hoc modo
 laedat: et ab his legibus nos abducere neque timor potuit
 dominorum praepotentium, neque desiderium eos aemulandi
 qui apud alios honorantur. Neque fortitudinem exercitimus,
 ad bella suscipienda ut res nostras augeamus, sed ut leges
 nobis permaneant. Cetera igitur damna ferentes leniter, ubi
 sunt qui nos a legibus cogant discedere, hinc etiam supra
 vires bella sumimus, et ad ultima usque mala duramus. Cur
 itaque nos aliorum aemulemur leges, quum eas ne a legisla-
 toribus quidem suis servatas videamus? quidni enim da-
 mnarent Lacedaemonii insociabilem illam formam rei publicae
 neglectumque nuptiarum; et Elei et Thebani projectissimum
 illum et contra naturam cum maribus concubitum? Nam
 quae olim honestissime et utilissime a se fieri arbitrabantur,
 ea nisi re ipsa prorsus fugerunt, non consentiant: quinimo
 latas de eis leges admiscunt, quae quondam tantum apud
 Graecos valuerunt, ut etiam diis marium coitus tribuerint;
 eademque ratione germanarum sororum connubia, hanc
 sibi illicitarum et naturae repugnantium voluptatum excu-
 sationem comminiscunt.

38. Supersedeo nunc de praenis dicere, quot dederint
 olim plerique legislatores improbis compositiones, dum in
 adulterio mulctam pecuniariam, in corruptela connubium
 sanciant, quot etiam impietatis crimine occasiones suppe-
 ditentur negandi, si quis reum examinare conetur. Jam
 enim apud plerosque meditatio inolevit leges violandi: At
 apud nos non ita est. Quin etiam si divitiis et urbibus ce-

των ἄλλων ἀγαθῶν στερηθῶμεν, ὁ γοῦν νόμος ἡμῶν ἀθάνατος διαμένει· καὶ οὐδεὶς Ἰουδαίων οὔτε μακρὰν οὕτως ἂν ἀπέλθοι τῆς πατρίδος οὔτ' ἐπίπικρον φοβηθήσεται δεσπότην, ὥς μὴ πρὸ ἐκείνου δεδιέναι τὸν νόμον. Εἰ μὲν οὖν διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν νόμων οὕτω πρὸς αὐτοὺς διακείμεθα, συγχωρησάτωσαν ὅτι κρατίστους ἔχομεν νόμους· εἰ δὲ φαῦλοις οὕτως ἡμᾶς ἐμμένειν ὑπολαμβάνουσι, τί οὐκ ἂν αὐτοὶ δικαίως πάθοιεν τοὺς κρείττονας οὐ φυλάττοντες; Ἐπεὶ τοίνυν ὁ πολλὸς χρόνος πιστεύεται πάντων εἶναι δοκιμαστῆς ἀληθέστατος, τοῦτον ἂν ποιησαίμην ἐγὼ μάρτυρα τῆς ἀρετῆς ἡμῶν τοῦ νομοθέτου καὶ τῆς ὑπ' ἐκείνου φήμης περὶ τοῦ Θεοῦ παραδοθείσης. Ἀπείρου γὰρ τοῦ χρόνου γεγονότος, εἰ τις αὐτὸν παραβάλλοι ταῖς τῶν ἄλλων ἡλικίαις νομοθε-

15 τῶν, παρὰ πάντας ἂν εὖροι τοῦτον.
 16 λθ'. Ὅτ' ἡμῶν τε διηλέγχθησαν οἱ νόμοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπασιν ἀνθρώποις, αἰεὶ καὶ μᾶλλον αὐτῶν ζῆλον ἐμπεποιήκασι. Πρῶτοι μὲν γὰρ οἱ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι φιλοσοφῆσαντες τῷ μὲν δοκεῖν τὰ πατρία διεφύλαττον, 20 ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τῷ φιλοσοφεῖν ἐκείνῳ κατηκολούθησαν, ὅμοια μὲν περὶ Θεοῦ φρονούντες, εὐτέλειαν δὲ βίου καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν διδάσκοντες. Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ πλήθεις ἤδη πολλὸς ζῆλος γέγονεν ἐκ μακροῦ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, οὐδ' ἔστιν οὐ πόλις 25 Ἑλληνῶν οὐδητισὺν οὐδὲ βάρβαρος, οὐδὲ ἐν ἔθνος, ἔθνα μὴ τὸ τῆς ἐδομαδός, ἣν ἀργοῦμεν ἡμεῖς, ἔθος οὐ διαπεφοίτηκε, καὶ αἱ νηστεῖαι καὶ λύγνων ἀνακαύσεις καὶ πολλὰ τῶν εἰς βρῶσιν ἡμῖν οὐ νενομισμένων παρατετήρηται. Μιμῆσθαι δὲ πειρῶνται καὶ τὴν πρὸς 30 ἀλλήλους ἡμῶν ὁμόνοιαν καὶ τὴν τῶν ὄντων ἀνάδοσιν καὶ τὸ φιλεργὸν ἐν ταῖς τέχναις καὶ τὸ καρτερικὸν ἐν ταῖς ὑπὲρ τῶν νόμων ἀνάγκαις. Τὸ γὰρ θαυμασιώτατον, ὅτι χωρὶς τοῦ τῆς ἡδονῆς ἐπαγωγῆς οὐ δαλεαστὸς αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἴσχυεν ὁ νόμος· καὶ ὥσπερ ὁ Θεὸς 35 διὰ παντὸς τοῦ κόσμου πεφοίτηκεν, οὕτως ὁ νόμος διὰ πάντων ἀνθρώπων βεβάδικεν. Αὐτὸς δὲ τις ἕκαστος τὴν πατρίδα καὶ τὸν οἶκον ἐπισκοπῶν τὸν αὐτοῦ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις οὐκ ἀπιστήσῃ. Χρὴ τοίνυν πάντων ἀνθρώπων καταγινῶναι πονηρίαν ἐθελούσιον, εἰ 40 τᾷλότριά καὶ φαῦλα πρὸ τῶν οἰκείων καὶ καλῶν ζηλοῦν ἐπιτεθυμήκασι, ἢ παύσασθαι βασκαίνοντας ἡμῖν τοὺς κατηγοροῦντας. Οὐδὲ γὰρ ἐπιφθόνου τινὸς ἀντιποιούμεθα πράγματος, τὸν αὐτῶν τιμῶντες νομοθέτην καὶ τοῖς ὑπ' ἐκείνου προφητευθεῖσι περὶ τοῦ Θεοῦ πεπιστευ- 45 κότες. Καὶ γὰρ εἰ μὴ συνίμεν αὐτοὶ τῆς ἀρετῆς τῶν νόμων ἀπάντων, ὑπὸ τοῦ πλήθους γοῦν τῶν ζηλούντων μέγα φρονεῖν ἐπ' αὐτοῖς προήχθημεν.

μ'. Ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν νόμων καὶ τῆς πολιταίας τὴν ἀκριβῆ πεποίημαι παράδοσιν ἐν τοῖς περὶ 50 ἀρχαιολογίας μοι γραφεῖσι· νυνὶ δ' αὐτῶν ἐπεμνήσθην, ἐφ' ὅσον ἦν ἀναγκαῖον, οὔτε τὰ τῶν ἄλλων ψέγειν οὔτε τὰ παρ' ἡμῖν ἐγκωμιάζειν προθέμενος, ἀλλ' ἵνα τοὺς περὶ ἡμῶν ἀδίκους γεγραφότας ἐλέγξω, πρὸς αὐτὴν ἐναιδῶς τὴν ἀλήθειαν περιλοιπῆς. Καὶ δὴ μοι

terisque bonis privemur, at lex quidem nobis permanet immortalis: nec ullus unquam Judæorum vel tam procul discesserit a patria, vel peracerbum illa formidaverit dominum, quum legem magis formidet. Si igitur ob legum virtutes sic sumus in eas animati, fateantur nos optimas habere leges: sin malis legibus sic nos obtemperare arbitrantur, quamnam poena digni sunt ipsi qui melioribus non pareant? Et quoniam temporis longinquitas exploratrix creditur esse omnium verissima, hanc ego testem non dubitem facere tum virtutis nostri legislatoris, tum traditæ ab illo de Deo persuasionis. Nam quum immensum tempus elapsum sit, si quis eum cum ceterorum legislatorum conferat ætatibus, inveniet eum longe ante omnes fuisse.

39. Jam ipsius leges cæteris omnibus mortalibus semper magis magisque æmulationem sui commovisse, a nobis demonstratum est. Primi enim qui apud Græcos philosophati sunt, patria quidem instituta visi sunt servare; sed in actionibus studioque sapientiæ illum sequuti sunt, tum eadem de Deo sentientes, tum victus lenitatem et mutuam inter homines communionem docentes. Quia et jam pridem nostrorum Dei colendi rituum imitandorum quamplurimis desiderium incessit; neque ulla vel Græcorum urbs est vel barbarorum, neque ulla gens, ad quam non pervenerit septimi diei, quem otiosi traducimus, celebrandi consuetudo; et apud quam jejunia, et lucernarum incensiones, et multa quæ nobis comedere nefas est non observentur. Conantur autem mutuam nostram imitari concordiam et bonorum largitionem, et in artibus exercendis sedulitatem, et tolerantiam in tormentis quæ pro legibus nostris sustinemus. Etenim, quod est omnium maxime admirandum, citra voluptatis illecebram ipsa per se lex invaluit: ac sicuti Deus universum mundum permeavit, ita lex universos mortales pervasit. Quodsi suam quisque patriam domumque consideraverit, is meis dictis non diffidet. Quo fit ut aut condemnandi sint universi mortales voluntariæ pravitalis, si aliena, eademque vitiosa, ante domestica, eademque honesta, æmulari concupiverint; aut invidiæ suæ finem facere debeant accusatores nostri. Neque enim invidiosum quiddam nobis vindicamus, dum nostrum legislatorem honoramus et ejus de Deo effatis credimus. Nam etiamsi legum omnium virtutem non intelligeremus; vel æmulantium multitudo fecisset, ut de eis nobis placeremus.

40. Verum de legibus quidem et republica in meo Antiquitatum opere accurate tradidi: nunc ea commemoravi quantum erat necessarium, non quod aliena recensere, vel nostra collaudare mihi propositum esset; sed ut eos qui de nobis inique scripserunt, evincerem in ipsam veritatem impudenter invecios fuisse. Et sane mihi videor

δοκῶ πεπληρωῆσθαι διὰ τῆς γραφῆς ἱκανῶς ἃ προὔπε-
σχόμην. Καὶ γὰρ ἀρχαιοτάτῃ προὔπαρχον ἐπέδειξα
τὸ γένος, τῶν κατηγορῶν ὅτι γεωτάτων ἐστὶ εἰρηκότων·
καὶ γὰρ πολλοὺς ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐμνημονευκότας
ἡμῶν ἀρχαίους παρέσχομεν μάρτυρας, ἐκείνων ὅτι μη-
δεὶς ἐστὶ διαβεβαιουμένων. Ἀλλὰ μὴν Αἰγυπτίους
ἔρασαν ἡμῶν τοὺς προγόνους· ἐδείχθησαν δ' εἰς Αἴγυ-
πτον ἐλθόντες ἐτέρωθεν. Διὰ δὲ λύμην σωμάτων αὐτοὺς
ἐκδληθῆναι κατεψεύσαντο· προαιρέσει καὶ περιουσίᾳ
10 βώμης ἐφάνησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ὑποστρέψαντες γῆν.
Οἱ μὲν ὡς φαυλότατον ἡμῶν τὸν νομοθέτην ἐλοιδόρησαν,
τῷ δὲ τῆς ἀρετῆς πάλαι μὲν ὁ Θεὸς, μετ' ἐκείνων δὲ
μάρτυς ὁ χρόνος ἠύρηται γεγεννημένος.
μα'. Περὶ τῶν νόμων οὐκ ἐδέχθη λόγου πλείονος.
15 Αὐτοὶ γὰρ ἐωράθησαν δι' αὐτῶν, οὐκ ἀσέβειαν μὲν, εὐ-
σέβειαν δ' ἀληθεστάτην διδάσκοντες, οὐδ' ἐπὶ μισαν-
θρωπίαν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν τῶν ὄντων κοινωνίαν παρακα-
λοῦντες, ἀδικίας ἐχθροὶ, δικαιοσύνης ἐπιμελεῖς, ἀργίαν
καὶ πολυτέλειαν ἐξορίζοντες, αὐτάρχεις καὶ φιλοπόνους
20 εἶναι διδάσκοντες, πολέμων μὲν ἀπειργοντες εἰς πλεονε-
ξίαν, ἀνδρείους δ' ὑπὲρ αὐτῶν εἶναι παρασκευάζοντες,
ἀπαράιτητοι πρὸς τὰς τιμωρίας, ἀσόφιστοι λόγων πα-
ρασκευαῖς, τοῖς ἔργοις αἰεὶ βεβαιούμενοι· ταῦτα γὰρ
αἰεὶ ἡμεῖς παρέχομεν τῶν γραμμάτων ἐναργέστερα.
25 Δι' ὅπερ ἐγὼ θαρσύνσας ἂν εἴποιμι, πλείστον ἕμα καὶ
καλλίστων ἡμᾶς εἰσηγητὰς τοῖς ἄλλοις γεγονέναι. Τί
γὰρ εὐσεβείας ἀπαρδάτου κάλλιον; τί δὲ τοῦ παιθα-
ρεῖν τοῖς νόμοις δικαιότερον; ἢ τί συμφορώτερον τοῦ
πρὸς ἀλλήλους ὁμονοεῖν, καὶ μήτ' ἐν συμφοραῖς δίστα-
30 σθαι μήτ' ἐν εὐτυχίαις στασιαζεῖν ἐξυβρίζοντας, ἀλλ'
ἐν πολέμῳ μὲν θανάτου καταφρονεῖν, ἐν εἰρήνῃ δὲ
τέχναις ἢ γεωργίαις προσανέχειν, πάντα δὲ καὶ παν-
ταχοῦ πεπεῖσθαι τὸν Θεὸν ἐποπτεύοντα διέπειν; Ταῦτ'
εἰ μὲν παρ' ἐτέροις ἢ ἐγράφῃ πρότερον, ἢ ἐφυλάχθῃ
35 βεβαιότερον, ἡμεῖς ἂν ἐκείνοις χάριν ὠφειλομεν ὥς
μαθηταὶ γεγονότες· εἰ δὲ καὶ χρώμενοι μάλιστα
πάντων βλεπόμεθα καὶ τὴν πρώτην εὕρεσιν αὐτῶν
ἡμετέραν οὖσαν ἐπεδείξαμεν, Ἀπίωνες μὲν καὶ Μό-
λωνες καὶ πάντες ὅσοι τῷ ψεύδεσθαι καὶ λοιδορεῖν χαί-
40 ρουσιν ἐξελέγχθησαν· σοὶ δὲ, Ἐπαφρόδιτε, μάλιστα
τὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶντι, καὶ διὰ σέ τοις ὁμοίως βουλευ-
σαμένοις περὶ τοῦ γένους ἡμῶν εἰδέναι, τοῦτό τε καὶ τὸ
πρὸ αὐτοῦ γεγράφθω βιβλίον.

scripto meo satis praestitisse promissa. Etenim inprimis
vetustum esse demonstravi genus nostrum, quod accusa-
tores recentissimum esse dixerant : et multos allegavi
testes, qui antiquitatis nostrae in scriptis suis mentionem
fecerunt, illis nullos esse affirmantibus. Quumque Aegyptios
fuisse majores nostros dixerint, demonstratum est eos in
Aegyptum aliunde venisse. Et quum ob corporum vitium
eos ejectos fuisse mentiti sint, planum factum est eos et
volentes et cum singulari robore patriam terram repetisse.
Et quum illi in legislatorem nostrum tanquam vitiosissi-
mum inveci sint, compertum est virtutis ejus et olim
Deum et post illum tempus exstitisse testem.

41. De legibus nihil opus fuit oratione longiore. Nam
ipseas per se perspectum est non impietatem, sed pietatem
docere verissimam; neque ad hominum odium, sed ad fa-
cultatum communiter incitare; injustitiae inimicas, justitiae
curam gerentes; expultrices otii et luxus; et quae ho-
mines suis contentos et laboriosos esse doceant; et a bellis
habendi cupidine gerendis avocent; et pro legibus fortes
esse faciant; et in poenis irrogandis sint inexorabiles; et
verborum eloquentia indeceptae, operibus semper confirmentur : haec enim nos semper exhibemus literis manifestiora.
Itaque ausim equidem dicere plurimorum simul et pul-
cherrimorum nos ceteris auctores exstitisse. Quid enim
inviolata pietate pulchrius? quid justius quam parere le-
gibus? quid utilius quam mutuam fovere concordiam, et
neque in calamitatibus divelli, neque in rebus secundis
saevis seditionibus; sed in bello mortem contemnere, in
pace artibus et agriculturae operam navare, et omnia et
ubique ab arbitro Deo gubernari persuasum habere? Haec
si apud alios vel prius scripta vel constantius fuissent
servata, nos illis, ut discipuli magistris, gratiam debe-
remus : sin vero his nos maxime omnium uti cernimur,
et eorum inventionem primam nostram esse demonstravi-
mus, valeant refutati Apiones et Molones, et quicumque
mentiri et convicari gaudent. Tibi vero, Epaphrodite,
veritatem maxime amanti, et propter te iis qui itidem
genus nostrum cognoscere voluerint, et hic et superior liber
scriptus esto.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

INDEX

NOMINUM ET RERUM.

(A. J. Antiquitates Judaicae. — B. J. Bellum Judaicum. — C. A. Contra Apionem. — V. J. Vita Josephi. — M. De Maccabaeis.)

A.

Aaron, Moysis frater, A. J. II, 15, 2. Pontifex maximus constituitur Dei jussu, III, 8, 1. Ejus filii quatuor, *ibid.* Pontificatus ei a Deo his confirmatur, IV, 4, 2 sq. Moritur in Arabia, 4, 7. Cf. XX, 11.

Abaneth, zona sacerdotum, A. J. III, 7, 2.

Abaris (*Abarim*), mons Palest., A. J. IV, 8, 49.

Abarus, Aseri f., A. J. II, 7, 4.

Abassar, Persa, Syriae et Phoeniciae praefectus, A. J. XI, 1, 3; 4, 4; 4, 6.

Abba, mensis apud Judaeos, qui Atheniensibus est Hecatombaron, A. J. IV, 4, 7.

Abbarus, judex apud Tyrios, C. A. I, 21.

Abdagases, Parthorum dux, A. J. XVIII, 9, 4.

Abdastratus, Tyriorum rex, C. A. I, 18.

Abdeelus, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.

Abdemon, Tyrius, A. J. VIII, 5, 3.

Abdemonus, Tyrius, C. A. I, 17, 18.

Abdenago. V. Azarias.

Abdon, e tribu Ephraimitide, Eloni in imperio apud Judaeos succedit, A. J. V, 7, 15.

Abela, urbs Palest., A. J. VIII, 13, 7.

Abellana, urbs Palest., A. J. VIII, 12, 4.

Abelmachea, urbs Palest., a Joabo obsidetur, A. J. VII, 11, 8.

Abelus, Adami f., a Cai fratre interficitur, A. J. I, 2, 1.

Abenerus, Neri f., Sauli dux, A. J. VI, 6, 6. Ejus opera Jebosthus post Sauli mortem rex constituitur, VII, 1, 3. A Jebostho offensus ad Davidem deficit, I, 4. A Joabo interficitur, I, 5.

Abennerigus, Spasinæ Castri rex, Samachonem filiam Izzate nuptum dat, A. J. XX, 2, 1.

Abesace, Davidis concubina, A. J. VII, 14, 3; VIII, 1, 2.

Abesalomus, Davidis ex Machama f., A. J. VII, 1, 4. Ob fratris caedem in exilium pellitur, postea a patre revocatur, 8, 1 sqq. Populi benevolentiam captat et patrem regno ejicere anñitur, 9, 1 sqq. Ejus exercitus funditur, ipse in arbore suspensus a Joabo interficitur, 10, 2. Ejus caesaries pulcherrima, 8, 5.

Abesarus, urbs Palest., A. J. VI, 13, 8.

Abesarus, Davidis nepos, Joabi frater, A. J. VII, 1, 3; cf. 10, 1; 11, 2. Idumaeos vincit, 5, 4. Davidi vitam servat, 12, 1. Vir magnae fortitudinis, 12, 4.

Abia, Samuelli f. rempublicam ipsius curae a patre commissam pessime administrat, A. J. VI, 3, 2.

Abia, Roboami f. ex Machana, A. J. VII, 8, 5. VIII, 10, 1. Patri succedit, VIII, 10, 4. Ab Hieroboamo bello

laccessitur; ante praelium omnes Judaeos, amicos et hostes, alloquitur, 11, 2. Hieroboamum fundit fugatque, 11, 3. Non multo post moritur, *ibid.*

Abia, uxor Achazae regis, A. J. IX, 12, 3.

Abias, Arabum rex, inita cum Adiabenororum primoribus societate, contra Stazem, eorum regem expeditionem fecit, A. J. XX, 4, 1. Vincitur; semet ipsum interficit, *ibid.*

Abiatharus, Abimelech f., A. J. VI, 12, 8. Pontifex constituitur a Davide, VII, 5, 4; cf. VII, 9, 2; 9, 7. Cum Adonia facit, qui regnum affectat, 14, 4. A Solomone pontificatu privatur, VIII, 1, 3.

Abibalus, Tyriorum rex, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 17; 18.

Abida, Asani Judaeorum regis uxor, A. J. VIII, 12, 6.

Abiezeres, Phineas f., pontificatum obtinet post patris mortem, A. J. V, 11, 5.

Abigaea, Nabali uxor, Davidem in maritum ira incensum placat; post mariti mortem Davidi nubit, A. J. VI, 13, 7 sqq. VII, 10, 1.

Abila, urbs Perææ, A. J. IV, 8, 1; V, 1, 1; XII, 3, 3. A Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.

Abila Lysanie, urbs Syriae, prius ad Lysaniae dynastiam pertinebat, a Claudio Cesare Agrippæ M. tribuitur, A. J. XIX, 5, 1.

Abilamarodachus, Nabuchodonosori f., Babyloniorum rex, A. J. X, 11, 2.

Abimaclus, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.

Abimelechus, Gararorum rex, Sarram, Abrami uxorem, corrumpere cupiens, a Deo poena afficitur, A. J. I, 12, 1. Abramo agrorum suorum partem cedit, *ibid.* Jacobum Gararis benigne excipit, sed mox ei inimicus redditur, 18, 2. Amicitiam cum eo renovat, 18, 3.

Abimelechus, Gedeonis f., fratribus præter Joathamum omnibus occisis, tyrannidem occupat, A. J. V, 7, 1. Joatham auctore, Sicimis expellitur, 7, 3. Sicima redit omnesque incolas cedit, 7, 4. Thebas expugnat; frusto molæ ictus perit, 7, 5.

Abimelechus, pontifex, a Saulo cum tota sua familia occiditur, A. J. VI, 12, 1; 12, 4.

Abinadabus, sub Solomone regionis maritimæ praefectus, A. J. VIII, 2, 3.

Abiramus, Moysis adversarius, A. J. IV, 2, 2; 3, 1; cf. M. 3.

Abisæus, Saruizae Davidis sororis f., A. J. VI, 13, 9.

Abitaa, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.

Abius, Aaronis f., A. J. III, 8, 1; 8, 7.

Abramus, Tharri f., Sarram Aranis filiam uxorem ducit; cum patre ex Chaldæa in Mesopotamiam migrat, A. J.

- 1, 5, 5. Hoc factum est mille viginti annis ante templum exstructum, VIII, 3. 1. Ex Mesopotamia in Chananæam contendit; Lotum, fratris f., adoptat, I, 7. 1. Abrami sententia de Deo deque universo, *ibid.* Fame Chananæam premente, in Ægyptum migrat, 8, 1. Cf. B. J. V, 9, 4. Ægyptios arithmetica et astronomia instituit, A. J. I, 8, 2. In Chananæam reversus, loca montibus adjacentia occupat; Chabrone domicilium collocat, 8, 3. Sodoinitis opitulans, Assyrios prælio vincit, 10, 1 sqq. Ex Agara ancilla Ismaelum procreat, 10, 4. Dei jussu se ipsum et suos circumcidit, 10, 5. Dei angeli ei nuntiant, Sarram ei filium parituram esse, 11, 1. Gerara proficiscitur; Abimelechus ei agrorum suorum partem cedit, 12, 1. Isaacus ex Sarra ei nascitur, 12, 2. Agaram cum Ismaelo domo sua expellit, 12, 3. Isaacum pro victima Deo offert, Deus ei parit, 13, 1 sqq. Sarra mortua Chaturam in matrimonium ducit, ex qua sex filios procreat, 14 et 15. Moritur, 17.
- Abrami domus*, vicus regionis Damascenæ, A. J. I, 7, 2.
- Absalomus*, Mattathias pater, A. J. XIII, 5, 7.
- Absalomus*, Aristobuli avunculus, a Pompeio capitur, A. J. XIV, 4, 4.
- Aosalomus*, Manahemi sectator, B. J. II, 17, 9.
- Abuma*, urbs Palest., A. J. X, 5, 2.
- Accaron* (Acaron), urbs Palest., una ex quinque civitatibus potentioribus Palestinarum, A. J. VI, 1, 2. Cf. V, 1, 22; V, 2, 4; V, 3, 1; VI, 2, 3; IX, 2, 1, XIII, 4, 4.
- ace*, urbs Phœnic., postea Ptolemais vocata, A. J. IX, 14, 2.
- Acencheres I*, Ægypti rex, C. A. I, 15.
- Acencheres II*, Ægypti rex, C. A. I, 15.
- Acenchres*, Ægypti regina, C. A. I, 15.
- Achabarorum petra* (Achabare), in Galil. superiori, munitur, B. J. II, 20, 6. V. J. 37.
- Achabus*, Amarini f., Israelitarum rex, A. J. VIII, 12, 5. Iezabelam, Tyrionum regis filiam uxorem ducit, ejusque deos colit, 13, 1. Ab Elia vate reprehenditur, 13, 5. Occiso Nabutho iterum ab Elia reprehensus facinora sua explere studet, 13, 8. Bis ab Adado, Syriæ rege, bello petitus superior discedit, 14, 1. Adado vitam concedit, 14, 4. Cum Josaphato, Judææ rege, Adadam aggressus vincitur et occiditur, 15, 3 sqq. Septuaginta ejus liberi Jehu jussu interficiuntur, IX, 5.
- Achata*, regio Græciæ, B. J. I, 26, 4; III, 1, 3.
- Achamon*, prætor urbanus sub Achabo rege, A. J. VIII, 15, 4.
- Acharus*, Zebedius f., prædæ Deo consecratæ partem surripit, A. J. V, 1, 10 sqq. Furto obiecto occiditur, 1, 15.
- Achazes*, Judæorum rex, Jothami f., a Syris et Israelitis cladibus afficitur, A. J. IX, 12, 1. Cum Assyriis societatem init contra Israelitas, 12, 3. Syrorum et Assyriorum deos colit; regnat sedecim annos, *ibid.*
- Achemæus*, pater Iesæmi, A. J. VII, 12, 4.
- Achabus*, Herodia M. consobrinus, Alexandræ consilium regnum occupandi regi prodit, A. J. XV, 7, 8. Herodem prohibet ne manus sibi inferat, XVII, 7; cf. B. J. I, 33, 7. Romanos adjuvat in Judæis seditiosis coercendis post mortem Herodis, A. J. XVII, 10, 4; 10, 10. B. J. II, 4, 1; 5, 3.
- Achala*, Amasæ regis uxor, Ozis mater, A. J. IX, 10, 2.
- Achias*, pontifex, A. J. VI, 6, 2.
- Achias*, vates, Hieroboamo regnum vaticinatur, A. J. VIII, 7, 7. Alterum ejus de Hieroboami stirpe et de tota Israelitarum gente vaticinium, VIII, 11, 1. Cf. X, 4, 4.
- Achiba*, Ezechie uxore, Manasse mater, A. J. X, 3, 1.
- Achilaus*, Davidis actarius, A. J. VII, 11, 8.
- Achilus*, Josaphati pater, A. J. VII, 5, 4.
- Achima*, Davidis uxor, A. J. VI, 13, 10.
- Achimanus*, Berzelai f., A. J. VII, 11, 4.
- Achimas*, Sadoci f., pontifex, A. J. VII, 9, 2; 10, 4; X, 8, 6.
- Achimelchus*, pontifex, v. *Abimelechus*.
- Achina*, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.
- Achinadabus*, sub Solomone Galilæam administrat, A. J. VIII, 2, 3.
- Achilobus*, Arophæi f., pontifex, A. J. VI, 6, 2; VIII, 1, 3.
- Achitophelus*, cum Abesalomo seditionem movet contra Davidem, A. J. VII, 9, 2 sqq. Abesalomo suadet ut Davidem interimat, 9, 6. De Abesalomi successu desperans semet ipsum interficit, 9, 8.
- Achontius*, Hierosolymita nobilis, A. J. XI, 5, 4.
- Achrathus*, eunuchus, A. J. XI, 6, 7.
- Acme*, Livie Augusti conjugis serva ab Antipatro sollicitatur ad struendas Salomæ Herodis sorori insidias, A. J. XVII, 5, 7. B. J. I, 32, 6. Ejus ad Herodem literæ, *ibid.* Ab Augusto morte mulctatur, A. J. 7. B. J. 33, 7.
- Acmon*, Palestinianus ex genere gigantum, A. J. VII, 12, 1.
- Acra*, pars Hierosolymorum urbis, describitur, B. J. V, 4, 1. A Romanis capitur et incenditur, VI, 6, 3. Cf. I, 1, 5.
- Acrabatta* (Acrabattæ), urbs Judææ, B. J. III, 3, 5.
- Acrabata toparchia*, una ex undecim Judææ topp., A. J. XII, 8, 1. B. J. II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 3. A Vespasiano capitur, B. J. IV, 9, 9.
- Actipus*. V. *Arce*.
- Actium*, urbs Græciæ, B. J. I, 20, 1. Actiaca pugna, A. J. XV, 5, 1 sqq.; 6, 1.
- Acusilaus*, Argivus, quando vixerit, C. A. I, 2. Multa apud Hesiodum castigat, 1, 3. Laudatur, A. J. I, 3, 9.
- Ada*, Lamechii uxor, A. J. I, 2, 2.
- Ada*, Helonis fil., Esavi uxor, A. J. I, 18, 4.
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex, a Davide vincitur, A. J. VII, 5, 2. Ejus posterii per decem ætates regnarunt, idem omnes nomen habentes, *ibid.*
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex societate inita cum triginta duobus regibus, expeditionem facit contra Achabum, Israelitarum regem, A. J. VIII, 14, 1. Clade afficitur, 14, 2. Israelitas iterum adortus iterum vincitur; Achabus ei vitam concedit, 14, 3 sqq. Postea ab Achabo bello petitus superior discedit, 15, 5 sq. Joramum adoritur, Samariam obsidet; ejus exercitus a Deo terrore percussus fugit, IX, 4, 4 sq. Ab Azaleo occiditur, 4, 6. Post mortem tamquam deus colitur, *ibid.* Cf. VII, 6, 2.
- Adadus*, Syriæ rex, bello lacessitur a Joaso, A. J. IX, 8, 7.
- Adæus*, Syriæ præf. sub Xerxe I, A. J. XI, 5, 6.
- Adamus*, a Deo ex limo creatur, A. J. I, 1, 2. Quot annos ante templum exstructum creatus sit, A. J. VIII, 3, 1. Quid nomen significet, I, 1, 2. Paradiso expellitur, 1, 4. Ejus liberi, 2, 3. Quot annos vixerit, 3, 3.
- Adar*, ultimus anni mensis apud Judæos, Macedonibus Dystrus appellatur, A. J. IV, 8, 49; XI, 6, 2; 12, 4, 7; XII, 10, 5.
- Adasa*, vicus Judææ, B. J. I, 1, 6. Triginta stadiis a Bethoro distat, A. J. XII, 10, 5.
- Addida*, (Adida), oppidum Judææ, A. J. XIII, 6, 4; 15, 2. A Vespasiano occupatur, B. J. IV, 9, 1.
- Aderus*, Idumeus, in Idumæorum internectione fuga elapsus ad Pharaonem Ægypti regem confugit, A. J. VIII, 7, 6. Syriæ partem occupat et Judæam infestat, *ibid.*
- Adiabene*, regio Assyriæ, A. J. XX, 2, 3. B. J. II, 16, 4.

- Adiabenorum rex Monobazus et post eum Izates, *A. J.* XX, 2. 1. sqq.
- Adonias, Davidis filius quartus, *A. J.* VII, 1, 4. Regnum affectat, 14, 4. Solomo ei ignoscit, 14, 6. Abisacen in matrimonium petit, VIII, 1, 2. A Banaja Solomonis jussu occiditur, 1, 3.
- Adonibezecus, Bezecenorum rex, a Judeis vincitur, *A. J.* V, 2, 2.
- Adora, urbs Idumææ, ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. Cf. XIII, 6, 4; 15, 4.
- Adoraim, urbs Judææ, a Roboamo condita, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Adoramus, Thæni f., *A. J.* VII, 5, 4. Tributis exigendis a Solomone præfectus, VIII, 2, 9.
- Adoreus, urbs Judææ, *B. J.* I, 8, 4.
- Adramelechus, Senacheribi Assyriæ regis f., ob patris cædem in exilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
- Adrazarus, rex Sophenes, a Davide vincitur, *A. J.* VII, 5, 1. Cf. VIII, 7, 6.
- Adria, sive mare Adriaticum. *V. J.* 3.
- Adytum tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 4. Adytum templi Hierosol. *A. J.* VIII, 3, 3.
- Adullana, urbs Judææ, *A. J.* VI, 12, 3.
- Æbutius, campi magni præf. expeditionem facit contra Josephum Fl., *V. J.* 24.
- Ægæ, urbs Macedon., *A. J.* XI, 8, 1.
- Ægistha, Davidis uxor, *A. J.* VII, 14, 4.
- Ægla, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Ægyptus, Ægyptii.* Ægyptus a Judæis Mestre vocatur, *A. J.* I, 5, 2. Unde nomen habeat, *C. A.* I, 15. Omni ex parte locorum natura bene munita est, *B. J.* IV, 10, 5. Incolarum numerus, *B. J.* II, 16, 4. Romæ frumentum suppeditat. *B. J.* IV, 10, 5. — Ægyptii ab Abramo arithmetica et astronomia instituuntur, *A. J.* I, 8, 3. Omnes Ægypti reges a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit, Pharaothæ dicti sunt; cur?, *A. J.* VIII, 6, 2. Per septem annos abundantia totidemque sterilitatis Ægyptus a Josepho prudenter administratur, *A. J.* 6, 1 sq. Exteri undique in eam conflunt ad frumentum coemendum, *ibid.* Jacobus cum tota sua progenie in Ægyptum migrat, 7, 1 sqq. Fame in Ægypto grassante, omnes agri a rege coemuntur, postea ea conditione incolis redduntur, ut quinta pars frugum regi solvatur, 7, 7. Israelitæ inhumaniter ab Ægyptiis tractantur, 9. Lycos Ægyptum occupant, *C. A.* I, 14. A. Tutlunosi expelluntur, *C. A.* I, 15. Enumerantur reges, qui post Tutlunasin regnarunt, *ibid.* Ægyptus infestatur ab Æthiopicis; Moyses eos repellit, *A. J.* II, 10. Decem plagis affligitur, quod Israelitis venia recusatur in patriam redeundi, *A. J.* II, 14. Israelitæ, duce Moysæ, ex Ægypto discedunt; Ægyptii qui eos persequuntur, maris Rubri fluctibus obruti pereunt, 15, 3 sqq. Sub rege Soa Ægyptii societatem jungunt cum Israelitis contra Assyrios, *A. J.* IX, 13, 1. A Senacheribo bello petuntur, X, 1. Expeditionem faciunt in Asiam sub Nechaone totamque Syriam sibi subjiciunt, X, 5. A Nabuchodonosoro inde repelluntur, 6. A Babylonis identidem funduntur, 7, 3; 9, 5. A Cambyse Persarum rege subiguntur XI, 2, 2. Ægyptus a Ptolemæo Lagi f. occupatur, XII, 1. V. *Ptolemæos.* — Ægyptii antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Quando in Græcorum notitiam venerint, I, 12. Judæis semper infensi, I, 13; cf. I, 24. Pudenda circumcidunt secundum Herodotum, I, 22. Ægyptios nemini unquam servisse contendit Apion, Josephus contra, eos nunquam fuisse liberos II, 11.
- Ægyptus.* Cf. *Sethosis.*
- Ælana, Arabiæ urbs, ad mare Rubrum sita, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Ælius Gallus, Ægypti præfectus, *A. J.* XV, 9, 3.
- Æmilia, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Æmilius secundus, magister equitum, *B. J.* II, 19, 17.
- Æmilius. Regulus, conspiracy in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3. sqq.
- Æneas, Antipatri f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Æneas, V. *Aretas.*
- Æoles, a Judæis Elysai vocantur, *A. J.* I, 6, 1.
- Ærines, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Æsomia (?), tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Æsopus, Alexandræ servus, *A. J.* XV, 3, 2.
- Æta, Judææ castellum, *A. J.* V, 8, 8.
- Æthiopia, Ægypto contermina, *A. J.* II, 10, 1. Æthiopes a semet ipsis et omnibus Asiae populis Chusæi appellantur, *A. J.* I, 6, 2. Ægyptiis bellum inferunt; a Moysæ repelluntur, II, 10. A Romanis subiguntur, *B. J.* II, 16, 4. Æthiopes pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Hic mos ex Ægypto ad eos pervenit, *A. J.* VIII, 10, 3.
- Æzelus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Africa, ab Aphaera, Abrami f., denominata, *A. J.* I, 15.
- Agaba, urbs Palest., *A. J.* XIII, 16, 5.
- Agagus, rex Amalecitarum, in horum interfectione solus a Saulo servatur, sed Samueli hortatu interficitur, *A. J.* VI, 7, 2 sqq.
- Agalla, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Agara, ancilla, Abramo parit Ismaelum, *A. J.* I, 10, 4.
- Agatharchides Chnidijs scripsit de rebus gestis successorum Alexandri M., *A. J.* XII, 1. Refert Hierosol. a Ptolemæo Lagi capta esse, *ibid.* Judæorum irrisor, *C. A.* I, 22.
- Agathocles, archon Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.
- Agesilaus, Spartanorum rex, *B. J.* II, 16, 4.
- Aggeus, templum Hierosol. sub Cyri regno reedificat. *B. J.* VI, 4, 8.
- Aggeus, vates, *A. J.* XI, 4, 6; 4, 7.
- Aggitha, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Agrippa (Marcus) consul, *A. J.* XIV, 16, 4. Ab Augusto in Asiam mittitur; Herodes eum adit Mitylenæ, *A. J.* XV, 10, 2. Denuo in Asiam missus in Judæam venit, ubi magnifice ab Herode excipitur, XVI, 2, 1. Expeditionem in Bosporem facit, 2, 2. Intercedente Herode Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat multaque beneficia etiam in alias civitates confert, 2, 3 sqq. cf. XII, 3, 2. Romam redit, 3, 3. Ejus rescripta ad Ephesios et Cyrenæos de Judæis, 6, 4 sq.
- Agrippa Magnus, Aristobuli f., Herodis M. nepos, *B. J.* I, 28, 1. Cyprum, Phasseli fil., uxorem ducit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4. Romæ degens magna liberalitate ad inopiam redigitur, 6, 1. Post reditum in Judæam ab Antipa sustentatur, 6, 2. Deinde ad Flaccum, Syr. præf., se confert; Flaccus ab eo abalienatur Aristobuli opera, 6, 3. Ab omnibus desertus in Italiam rursus tendit, *ibid.* Antomæ et Casi amicitiam sibi conciliat, 6, 4. Ab Eutycho accusatus, a Tiberio in carcerem conjicitur, 6, 5 sq. Germani cujusdam de eo prædictio, 6, 7. Tiberio mortuo a Caio imperatore vinculis solvitur et Philippi tetrarchiæ rex constituitur, 6, 10. *B. J.* II, 9, 6. In Judæam redit, *A. J.* XVIII, 6, 11. Herodem apud Caium accusat, 7, 2. *B. J.* II, 9, 6. Herode in exilium acto, ejus tetrarchiam et opes a Caio accipit, *ibid.* Caio Claudio ad imperium evecto operam suam præstat, *A. J.* XIX, 4, 1 sqq. *B. J.* II, 11, 1 sqq. Claudius Agrippæ regno addit Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem, *A. J.* 5, 1. *B. J.* II, 5. In Judæam redit; catenam auream a Caio olim acceptam in templi thesauro deponit, *A. J.* 6, 1.

- Ejus in Hierosolymitanos liberalitas, 6, 3. Hierosolyma munitiora reddere cepit; sed a Claudio in hac re pergere vetatur, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 11, 6. Comparatur cum Herode M., *A. J.* 7, 3. Ejus in Berytios munificentia, 7, 5. Tiberiade plures reges splendide excipit; hoc Marso, Syriae praef., suspectum est, 8, 1. Moritur Caesarea post regnum septem annorum, 8, 2, ejus progenies, 9, 1.
- Agrippa**, Agrippae M. ex Cypro f., *A. J.* XVIII, 5, 4. Romae educatur, XIX, 9, 2. Eo tempore quo pater moritur adolescentulus admodum, ad regnum suscipiendum nondum idoneus, *ibid.* Pro Judæis apud Claudium intercedit, XX, 1, 1, 6, 3. Post Herodis avunculi mortem Chalcidis regnum obtinet, 5, 2. Claudius ei Philippi tetrarchiam tribuit, Chalcidem vero rursus adimit, *A. J.* 7, 1. *B. J.* 11, 12, 8. Nero ejus regno addit Permae et Galilaeae partem, *A. J.* 8, 4. *B. J.* 13, 2. Hierosolymitis se inivsum reddit, *A. J.* 8, 11. A Judæis apud Neronem accusatur, *ibid.* Caesaream Philippi Neroniadem appellat, Berytum ornamentis auget, *A. J.* 9, 4. Magna in externos liberalitate offendit Judæos, *ibid.* Praescriptionibus suis de Levitis patria instituta violat, 9, 5. Alexandriam proficiscitur Alexandro Aegypti procuratori congratulatum, *B. J.* 11, 15, 1. Hierosolyma reversus concionem habet apud populum, qua a bello adversus Romanos eum dehortatur, 16, 3 sqq. A Hierosolymitis contumelia affectus in regnum suum discedit, 17, 1. Optimatibus Hieros. exercitum auxilio mittit contra seditiosos, 17, 4. Legatione Hierosolyma missa iterum a bello Judæos dehortatur, 19, 3. Vespasiano auxilium mittit, III, 4, 2. Caesarea Philippi Vespasianum laute excipit, 9, 7. Gamalam septem menses obsederat ante Vespasiani adventum, IV, 1, 1. A funditore lapide percutitur, 43. Post Neronis mortem Romam proficiscitur novum imperatorem salutatum, 9, 2. A Tyriis apud Vespasianum accusatur, *V. J.* 74. — Justus historicus Agrippae ab epistolis est, *V. J.* 65. Agrippae literae ad Flavium Josephum, *ibid.* Cf. *C. A.* 1, 9.
- Agrippa**, Herodis amicus, *A. J.* XV, 9, 3; 10, 3. *B. J.* 1, 20, 4; 21, 1.
- Agrippa**, Aristobuli f. ex Salome, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Agrippa**, Felicis Judæae procuratoris f. ex Drusilla, *A. J.* XX, 7, 2.
- Agrippa**, Flav. Josephi f., *V. J.* 1, 76.
- Agrippeum**, oecus in regia Herodis, *B. J.* 1, 21, 1.
- Agrippias**, *V. Anthedon.*
- Agrippina**, primum Domitii Aenobarbi, deinde Claudii Caesaris uxor, *A. J.* XX, 8, 1. Claudium veneno interficit, ipsa a Nerone fil. interficitur, 8, 2.
- Agrippinus**, Demetrii ex Mariamne f., *A. J.* XX, 7, 3.
- Akhon**, urbs Palaest., *A. J.* VIII, 12, 4.
- Aicamus**, pater Godoliae, *A. J.* X, 9, 1.
- Ailath**, urbs Arabiae prope mare Rubrum sita, ab Arsace capitur, *A. J.* IX, 12, 1.
- Aina**, urbs Judæae, a Jesu Naveni oppugnatur et capitur, *A. J.* V, 1, 12 sqq.
- Alani**, Scytharum gens, ubi sedes habeant, *B. J.* VIII, 7, 4. In Mediam et Armeniam irrumpunt sub regno Vespasiani, *ibid.*
- Albani**, populus Asiae; Tiberius iis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J.* XVIII, 4, 4.
- Albinus**, Judæae procurator constituitur a Nerone, *A. J.* XX, 9, 1. Latrones debellat, 9, 2. Sed et ipse civium bona diripit et totam Judæorum gentem omni modo vexat, *B. J.* 11, 14, 1. Ante discessum Judæorum gratiam sibi conciliare studet, *A. J.* 9, 5.
- Alcimus**, vocatus etiam Jacimus, ab Antiocho Eupat. pontifex constituitur, *A. J.* XII, 9, 7. Judam Maccab. apud Demetrium criminatur, 10, 1. Cum Juda de principatu contendit, 10, 3. A Demetrio auxilium petit contra Judam, 10, 3 et 4. Moritur, 10, 6.
- Alcyon**, medicus, *A. J.* XIX, 1, 20.
- Alexander Jannæus**, Hyrcani f., ab Aristobulo fratre in vincula conjicitur, *A. J.* XIII, 11, 1. *B. J.* 1, 3, 1. Post fratris mortem, ab Alexandra (Salome) vinculis solvitur et rex constituitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 4, 1. Ptolemaidem obsidet; metuens Ptolemæum Lathyr. obsidionem solvit, *A. J.* 12, 2 sqq. *B. J.* 4, 2. Cum Cleopatra Aegypti regina societatem jungit contra Ptolemæum, *A. J.* 12, 4. A Ptolemæo vincitur, 12, 5. Multas urbes in potestatem suam redigit; Gazaeorum magnam stragem edit, *A. J.* 13, 3. *B. J.* 4, 2. Cladem accipit ab Obeda rege Arabiae; Judæi contra eum seditionem movent, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 4, 3 sq. A Demetrio Eucæro superatur, *A. J.* 14, 1. *B. J.* 4, 4 sq. Crudelissimum se præbet in Judæos iterum seditionem moventes, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 4, 6. Ob crudelitatem Thracidas appellatur, *A. J.* 14, 2. Fossam ducit murumque erigit inde a Chabarzaba usque ad Jopicum mare, ut Antiochum Dionysum Judæae finibus arceat, *A. J.* 15, 1. *B. J.* 4, 7. Ab Areta vincitur, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 4, 8. Essam, Gaulanam, Seleuciam, Antiochi vallem et Gamalam sibi subjicit, *A. J.* 15, 3. *B. J.* 4, 8. Ejus mors, *A. J.* 15, 5.
- Alexander**, Aristobuli Judæorum regis f., quum pater a Pompeio captus Romam abduceretur, fuga evadit, *A. J.* XIV, 4, 4. Judæam Romanis eripere conatur, *A. J.* XIV, 5, 2. *B. J.* 1, 8, 4. A Gabinio vincitur, *ibid.* Regnum occupat; sed iterum victus a Gabinio regno dejicitur, *A. J.* 6, 2 sq. *B. J.* 8, 7. Jussu Pompeii a Scipione interficitur, *A. J.* 7, 4. *B. J.* 9, 2.
- Alexander**, Herodis M. f., juvenis a patre Romam mittitur, *A. J.* XV, 10, 1. In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur; Glaphyram Archelai Cappadocum regis filiam uxorem ducit, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. Antipater Herodis odium in Alexandrum ejusque fratrem Aristobulum incendere studet, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 1, 23, 1 sq. Alexander cum Aristobulo apud Casarem Octav. a patre accusatus, se suumque fratrem praeclare defendit, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 23, 3. Caesar Alexandrum et Aristobulum in gratiam cum patre reducit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 23, 3. Pheroras eum contra patrem irritare studet, *A. J.* 7, 4. Alexander patris eunuchos pecunia corrumpit, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 24, 7. Conjurat in patrem factae suspectus in vincula conjicitur; Archelai regis opera patri reconciliatur, *A. J.* 8, 2 sqq. *B. J.* 24, 8; 25, 1 sqq. Ab Eurycle patri denuo suspectus redditur, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 1. sq. Quæstio in eum habetur, *A. J.* 10, 2 sqq. *B. J.* 26, 2 sqq. Cum Aristobulo fratre in carcerem conjicitur, *A. J.* 10, 5. *B. J.* 26, 4. A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J.* 11, 2 sq. *B. J.* 27, 2. Sebastae strangulatur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6. Si quid criminis ei dari possit, XIX, 5. Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J.* XVII, 1, 2. *B. J.* 1, 28, 2. Cf. *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Alexander**, Alexandri f. ex Glaphyra, Herodis M. nepos, *B. J.* 1, 28, 1; *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Alexander Lysimachus**, Alabarcha Alexandriae, Agrippae regi pecuniam mutuo dat, *A. J.* XVIII, 6, 3. Philonis frater, 8, 1. Antoniae procurator; a Caio Casare in vincula conjicitur, a Claudio dimittitur, XIX, 5, 1.
- Alexander**, Judæus Cyrenensis a Catullo e medio tollitur, *B. J.* VII, 11, 12.
- Alexander**, Dorothei f., *A. J.* XII, 8, 5.
- Alexander**, Iasonis f., *A. J.* XII, 8, 5.
- Alexander**, latro, *B. J.* 11, 12, 4.

- Alexander*, Phasaeli f. ex Salampione, Herodis M. nepos, A. J. XVIII, 5, 4.
- Alexander*, Theodori f., A. J. XIV, 10, 10; 10, 12.
- Alexander Magnus*, Philippo patri in regno succedit, A. J. XI, 8, 1. In Asiam ei trajicienti mare Pamphylium cedit viamque patefacit, A. J. II, 16, 5. Darium ad Granicum vincit, Asiam minorem sibi subicit, A. J. XI, 8; 1; 8, 3. Syria occupata, in Phoeniciam expeditionem facit; Tyrum et Gazam obsidet; Judæis deditionem detrectantibus iratus est, 8, 3. Sanaballetæ permittit ut templum in monte Garizin exstruat, 8, 4. Hierosolyma contendit; ejus somnium, 8, 4 sq. Judæi ei obviam eunt supplices; templum adit, 8, 5. Judæis privilegia concedit, *ibid.* Samaritæ eadem ab eo petunt, 8, 6. In Ægyptum discedit, *ibid.* Alexandriae partem Judæis assignat, C. A. II, 4. Babylone Bel templum instaurat, C. A. I, 22. Quando mortuus sit, *ibid.* Alexandro defuncto, ejus imperium dividitur, A. J. XI, 8, 7. Alexandri epistolæ, C. A. II, 4. Alexandri arma Elymaide servata, A. J. XII, 9, 1.
- Alexander Balas*, Antiochi Epiphanis f., Syriæ regnum occupare moliens Jonathan Judæorum principem sibi conciliare studet, A. J. XIII, 2, 1 sq. Demetrium praelio vincit, 2, 4. Ptolemæi Philomet. filiam ducit uxorem, 4, 1. Ptolemæo per Ammonium insidias struit, 4, 6. Ptolemæus affinitatem cum Alexandro dirimit, 5, 7. Antiochia ejectus Ciliciam petit, *ibid.* A Ptolemæo et Demetrio Nicatore superatur, 5, 8; In Arabia interficitur, *ibid.*
- Alexander Zebina*, a Ptolemæo Physc. Syriæ rex constituitur; mox vero ab Antiocho Grypo devictus occumbit, A. J. XIII, 9, 3.
- Alexander*, Tigranis Armeniæ regis f., Jotapen Antiochi Commagenæ regis filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4. Eleusæ (?) insulæ rex factus est a Vespasiano, *ibid.*
- Alexander*, M. Antonii amicus, A. J. XV, 6, 7; B. J. I, 20, 3.
- Alexander Polyhistor*, quid referat de Abrami filiis, A. J. I, 15.
- Alexander*, Ægypti præfectus, v. *Fiberius*.
- Alexandra*, (a Judæis Salome vocata), Aristobuli uxor, post mariti mortem Alexandrum Jannæum vinculis solvit et regem constituit, A. J. XIII, 16, 1. B. J. I, 4, 1.
- Alexandra*, Alexandri Jannæi uxor, post mariti mortem regnum administrat, A. J. XII, 16, 1; B. J. I, 5, 1. Pharisæis omnia permittit gerenda, A. J. 16, 2; B. J. 5, 2 sq. Pharisæorum consilio multos Judæos trucidari jubet, *ibid.* Ad Tigranem Syriam invadentem legatos mittit, A. J. 16, 4. B. J. 5, 3. Aristobulus fil. contra eam seditionem movet; moritur, A. J. 16, 5 sq. B. J. 5, 4.
- Alexandra*, Hyrcani f., Alexandri Aristobuli regis filii conjux, Aristobulo filio per Cleopatram ab Antonio pontificatum petit, A. J. XV, 2, 5. Herodes eam sibi conciliare studet, 2, 7. In Ægyptum fugere conatur, 3, 2. Filii necem Cleopatæ per literas significat, 3, 5. Ab Herode in custodiam datur, 3, 9. Hyrcanum contra Herodem incitat, 6, 2. Mariannæ capite damnatæ conviciatur, 7, 5. Herode absente arcem et templum in suam potestatem redigere conatur; quam ob rem ab Herode interficitur, 7, 8.
- Alexandra*, Aristobuli regis fil., primum Philippionis, deinde ejus patris Ptolemæi Mennæi conjux, A. J. XIV, 7, 4; B. J. I, 2, 2.
- Alexandra*, Phasseli filia, Herodis M. neptis nubit Timio Cyprio, B. J. XVIII, 3, 4.
- Alexandria*, urbs Ægypti. Ejus ambitus et opulentia, B. J. II, 16, 4. Portus describitur, B. J. IV, 10, 5. — *Judæi Alexandrini*. Alexander iis urbis partem assignat eoque reque cum Græcis jure esse vult, B. J. II, 18, 7; C. A. II, 4 sqq. Suum habent ethnarcham, A. J. XIV, 7, 2. A primis Ptolemæis itemque a Julio Cæsare magno in honore habentur, C. A. II, 4; B. J. II, 18, 7. A Ptolemæo Physc. et a Cleopatra crudeliter tractantur, C. A. II, 5. Religionem patriam semper servarunt, C. A. II, 6. Contentio inter Judæos et Samaritas oritur, A. J. XII, 3, 4. — Lite orta inter Græcos et Judæos regnante Calligula, utrique legatos ad eum mittunt, A. J. XVIII, 8, 1. Nova inter eos dissensio sub Claudio; Claudius Judæis jura confirmat, quæ antea iis concessa fuerant, A. J. XIX, 5, 2. Initio belli Judaici magnus Judæorum numerus cæditur, B. J. II, 18, 7 sq. Sub finem belli Jud. multi sicarii Judæa ejecti Alexandriæ seditionem movent, mox a Judæis Alexandrinis magistratibus traduntur, B. J. VII, 10, 1.
- Alexandrina palus*, B. J. III, 10, 8.
- Alexandrium*, castellum Judææ, A. J. XIII, 16, 3. B. J. I, 6, 5. In montis vertice situm, A. J. XIV, 1, 4. A Gabinio funditus diruitur, A. J. XIV, 5, 4; B. J. I, 8, 5. A Pherora instauratur, A. J. XIV, 15, 4; B. J. I, 16, 3.
- Alexas*, Herodis M. amicus, ejus sororem Salomen uxorem ducit, A. J. XVII, 1, 1; B. J. I, 28, 6. Ab Herode jubetur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum non exsequitur, A. J. XVII, 6, 5; 8, 2. B. J. I, 33, 6; 33, 8.
- Alexis*, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 8; 2, 6.
- Alexias Selcias*. Cypron Antipatri filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4.
- Alibama*, Esebeonis filia, Esavi uxor, A. J. I, 18, 4.
- Atisphragmuthosis*, Ægypti rex, C. A. I, 14.
- Aliturus*, mimus, magna in gratia apud Neronem, V. J. 2.
- Alpes*, montes, B. J. II, 16, 4.
- Alurus*, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 6.
- Amadathes*, Amanis pater, A. J. XI, 6, 5.
- Amalecitis*, populus Arabiæ Petr., Gobilitidem et Petram incolunt, A. J. III, 2, 1. cf. II, 1, 2. Omnes populos finitimos ad bellum Judæis inferendum concitat, A. J. III, 2, 1. A Judæis vincuntur, 2, 2 sqq. Moyses paulo ante mortem Judæis imperat, ut penas sumant de Amalecitis, IV, 8, 44. Amalecite a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, V, 6, 1. A Saulo ad interfectionem delentur, VI, 7. Palæstinam invadunt magnamque prædam faciunt, Davides eos persequitur prædamque recuperat, VI, 14, 6. Ab Amasia Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1.
- Amalecitis*, regio Arabiæ Petr., ab Amalecitis habitata, A. J. II, 1, 2.
- Amalecus*, Eliphazæ f., Amalecitis nomen dedit, A. J. II, 1, 2.
- Amanes*, genere Amalecita, magna in gratia est apud Artaxerxem, Persarum regem, A. J. 6, 5. Judæis infensus a rege impetrat ut omnes interimi jubeat, 6, 6. Mardocheum, quem cruci affigere apud se constituerat honorare cogitur, 6, 10. Ab Esthere apud regem accusatur, 6, 11. Morte mulctatur, *ibid.*
- Amanus*, puer nobilis. Adado regi serviens, A. J. VIII, 15, 4.
- Amanus*, mons Ciliciæ, A. J. I, 6, 1; 6, 2.
- Amaræi* filii Joannem, Mattathie f., interficiunt, A. J. XIII, 1, 2.
- Amarames*, pater Moysis, A. J. II, 9, 3. Visionem habet ante Moysis nativitatem, *ibid.*
- Amaranus*, Perseus, a Fado in exsilium agitur, A. J. XX, 1, 1.
- Amaraspis*, Assyriorum dux, A. J. I, 9.

- Amarinus*, Israelitarum rex, duodecim annos regnavit, A. J. VIII, 12, 5.
- Amasias*, Joasi f., Judæorum rex, initio regni sui justitiæ exercendæ admodum studiosus, A. J. IX, 9, 1. Amalecitas, Idumæos et Gabalitis debellat, *ibid.* Amalecitarum deos colit, 9, 2. Joaso Israelitarum regi bellum inferit, ab eo vincitur, 9, 3. Regnavit quatuordecim annos, *ibid.*
- Amasias*, sacerdos, A. J. IX, 1, 1.
- Amasias*, Achazæ regis f., A. J. IX, 12, 1.
- Amasias*, prætor urbanus, sub regno Josuæ, A. J. X, 4, 1.
- Amatha*. V. *Amathus*.
- Amathe* (sive *Amathine*) urbs Phœnic. ab Amathio condita, A. J. I, 6, 2. Cf. III, 14, 2; V, 1, 22; VII, 5, 4; VIII, 6, 3.
- Amathine*. V. *Amathe*.
- Amathitis*, regio Phœnic. circa Amathen urbem, A. J. XIII, 5, 10.
- Amathius*, Chanaani f., Amathen Phœnicæ urbem condidit, A. J. I, 6, 2.
- Amathus*, castellum Perææ, A. J. IX, 10, 1. Vocatur etiam *Amatha* et *Betharamathum*, A. J. XVII, 10, 6. B. J. II, 4, 2. Cf. A. J. X, 5, 2. Theodorus, Zenonis f., ibi thesauros suos condit, B. J. I, 4, 3. Ab Alexandro Janæo castellum capit et diruit, A. J. XIII, 13, 3 sqq. Gabinus ibi synedrum constituit, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5.
- M. Ambivius*, Judææ procurator, A. J. XVIII, 2, 2.
- Amenophis*, tres hujus nominis Ægypti reges, C. A. I, 15. Manetho supponit quantum quem fingit Judæos una cum leprosis Ægypto expulisse, 26 sqq.
- Amessa*, Jethirana f., Abesalomi exercitus dux, A. J. VII, 10, 1. Davidi reconciliatus ab eo toti Judæorum exercitui præficitur loco Joabi, 11, 1. A Joabo interficitur, 11, 6 sqq; cf. 15, 1.
- Amesses*, Ægypti regina, C. A. I, 15.
- Aminadab*, Davidis frater, A. J. VI, 8, 1.
- Aminadab*, Sauli f., in prælio cum Philistæis commisso cadit, A. J. VI, 14, 1.
- Aminadab*, sacerdos, in cujus domo arca viginti annos servata est, A. J. VI, 1, 4; VII, 4, 2.
- Amitala*, Josæ uxor, Joachazi mater, A. J. X, 5, 2.
- Ammanitæ*, pop. Palæst. nomen habent ab Ammano, A. J. I, 11, 5. Judæam invadunt, fugantur a Jephthe, V, 7, 7 sqq. Judæis trans Jordanem habitantibus bellum inferunt, mox vero a Saulo profligantur, VI, 5, 1 sqq. A Josaphato et Hieroboamo II debellantur, IX, 10, 3. Ab Ozia tributum iis imperatur, 11, 2.
- Ammanitis*, Ammanitarum terra, A. J. IV, 5, 3.
- Ammanus*, Loti f., Ammanitis nomen dedit, A. J. I, 11, 5.
- Ammata*, oppidum Palæst., A. J. VII, 1, 3.
- Ammaus*, V. *Emmaus*.
- Ammonius*, jubente Ptolemæo Philometore Alexandro Balæ insidias struit, A. J. XIII, 4, 6.
- Amnon* (*Amnus*), Davidis f., A. J. VII, 1, 4; 3, 3. Thamarum sororem stuprat, 8, 1. Ab Abesalomo fratre occiditur, 9, 2 sqq.
- Amoritis*, regio Palæst., a Judæis occupatur, A. J. IV, 5. Gadis et Rubeli tribubus dimidiæque Manassitidi assignatur, 7, 3.
- Amorrhæi*, pop. Palæst. nomen habent ab Amorrhæo, A. J. I, 6, 2. A Judæis superantur, IV, 5.
- Amorrhæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Amydalon*, piscina Hierosol. urbis, B. J. V, 11, 4.
- Amyrus*, Pharesi f., A. J. II, 7, 4.
- Anacharis*, Assyriorum dux, A. J. X, 1, 1.
- Anacharsis*, Scythia e Græcia in patriam reversus occiditur, C. A. II, 37.
- Ananelus*, homo ignobilis, ab Herode M. pontifex constituitur, A. J. XV, 2, 4. Pontificatus ei abrogatur, 3, 1. Restituitur, 3, 3.
- Ananias*, (Sedrachus), Judæus a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, A. J. X, 10, 1. In flammis coniectus, mirum in modum servatur, A. J. 10, 5. M. 16.
- Ananias*, a Judæis ad Darium mittitur legatus, A. J. XI, 4, 8.
- Ananias*, Judæus, Oniæ f., a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, A. J. XIII, 10, 4; 13, 1; 13, 2.
- Ananias*, mercator Judæus, Izatem Adiabænorum regem religione Judaica instituit, A. J. XX, 2, 3.
- Ananias*, Nebedai f., pontifex, A. J. XX, 5, 2. Vincitur Romam mittitur a Quadrato; A. J. XX, 6, 2. B. J. II, 12, 6. Ob liberalitatem magno in honore apud Judæos, A. J. XX, 9, 2. Ejus domus incenditur, ipse a latronibus interficitur, B. J. II, 17, 6; 17, 9.
- Ananias*, Sadduci f., B. J. II, 17, 10.
- Ananias*, Phariseus, a Simonis et Anani factione cum tribus aliis Judæis in Galil. mittitur; ut Flav. Josepho præfecturam adimant, V. J. 39—53. Cf. B. J. II, 21, 7. Cum collegis Josepho necem machinatur, V. J. 53 sqq. Ejus indoles, 56. A Josepho captus Hierosolyma mittitur, 61; 64.
- Ananias*; duo hujus nominis zelotæ, B. J. IV, 4, 1.
- Ananias*, Masambali f., pontifex, a Simone Gioræ interficitur, B. J. V, 13, 1.
- Anani monumentum*, Hierosol., B. J. V, 12, 2.
- Ananus*, Sethi f., pontifex creatur a Quirino, A. J. XVIII, 2, 1. A Valerio Grato pontificatu privatur, 2, 2. Omnes ejus filii pontificatu functi sunt, XX, 9, 1.
- Ananus*, Ananiæ pontif. f., vincitur cum patre Romam mittitur, A. J. XX, 6, 2. B. J. II, 12, 6.
- Ananus*, Anani f., pontifex, homo ferox, Jacobum Jesu Christi fratrem lapidari jubet, A. J. XX, 9, 1. A Judæis apud Albinum accusatur; pontificatum amittit, *ibid.*
- Ananus*, pontifex, initio belii Jud. cum Josepho Gorionis Hierosol. urbi præficitur, B. J. II, 20, 3. Muros instaurat; 20, 1. A Joanne Levi pecunia corruptus. Flav. Josepho Galilææ præfecturam abrogat, V. J. 38 sq. Populum hortatur, ut contra zelotas arma ferat, B. J. IV, 3, 9 sqq. Populi dux zelotas vincit, 3, 12. A Joanne Levi prodicionis accusatur, 3, 14. Solumæis a zelotis in auxilium vocatis portas claudit; 4, 3. Ab Idumæis interficitur, 5, 2. Ejus elogium, *ibid.*
- Ananus*, Jonathæ f., Hierosol. Romanis prodere molitur, B. J. II, 19, 5.
- Ananus*, Bamadi f., Simonis Gioræ satelles, B. J. V, 13, 1; VI, 4, 2.
- Anathoth*, oppid. Judææ, Hieremiæ patria, A. J. X, 7, 3.
- Anaxagoras*, Clazomenius ab Atheniensibus accusatur, C. A. II, 37. In placitis suis de Dei natura Moysem habet duce, II, 16.
- Anchus* Gittensium rex, Davidem benigne excipit, A. J. VI, 12, 2; 13, 10.
- Aneyra*, urbs Asiæ, A. J. XVI, 6, 2.
- Andreas*, Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, A. J. XII, 2, 2; cf. C. A. II, 4.
- Andromachus* magna fuit auctoritate apud Herodem M.; conjurationis suspectus honoribus privatur, A. J. XVI, 8, 3.
- Andromedæ* vinculorum vestigia prope Jopen, B. J. III, 9, 3.
- Andronicus*, Messalami f., A. J. XIII, 3, 4.

Anileus. V. *Asineus*.

Anna, Eleane uxore, mater Samueli, *A. J.* V, 10, 2 sq.

Anna, urbs Palest., a Judæis expugnatur, *A. J.* V, 1, 15.

Anneus, Taricheata, *B. J.* II, 21, 3.

Annibab, Peræus, seditionis auctor supplicio afficitur, *A. J.* XX, 1, 1.

Annilæ, gens Chanan., initio feliciter res gerunt contra Judæos Chananæam invadentes; deinde vero ab iis superantur omnesque interimuntur. *A. J.* V, 1, 12—16.

Annius (*Lucius*) tribun. milit. Gerasa capit, *B. J.* IV, 9, 1.

Annus Jubileus, *A. J.* III, 12, 3. Cf. *Jobelus*.

Annus Magnus, *A. J.* I, 3, 9.

Annus Sabbaticus, *A. J.* III, 12, 3; XIV, 16, 2; XV, 1, 1.

Anocha, urbs a Cai condita, *A. J.* I, 2, 2.

Anochus, Cais f., *A. J.* I, 2, 2.

Anochus, Jaredis f., *A. J.* I, 3, 4.

Anochus, Madianis f., *A. J.* I, 15.

Anochus, Rubeli f., *A. J.* II, 7, 4.

Antæus, ab Hercule bello lacessitur, *A. J.* I, 45.

Anthedon, urbs Judææ, ab Alexandro Jann. vi capitur, *A. J.* XIII, 3, 4. *B. J.* I, 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Ab Augusto tribuitur Herodi M., a quo Agrippias appellatur, *A. J.* XV, 7, 3. *B. J.* I, 21, 8; cf. *A. J.* XIII, 3, 4. Initio belli Jud. a Judæis funditus evertitur, *B. J.* II, 18, 1.

Antejus, a Caio Cæsare in exilium agitur et postea interficitur, *A. J.* XIX, 1, 15.

Antejus, Antei f., a Caio Cæsaris satellitibus interficitur, *A. J.* XIX, 1, 15.

Antigonus, post mortem Alexandri Asia potitur, *A. J.* XII, 1, 1. Ejus classis a Ptolemæo fugatur, 2, 10.

Antigonus, Hyrcani f., cum Aristobulo fratre Samariam obsidet, *A. J.* XIII, 10, 2. *B. J.* I, 2, 7. A fratre regni socius constituitur, *A. J.* XIII, 11, 1. *B. J.* I, 3, 1. A fratre occiditur, *A. J.* II, 2. *B. J.* 3, 2.

Antigonus, Aristobuli Judæorum regis f., cum patre captus Romam abducitur, *A. J.* XIV, 4, 4. Roma cum patre clapsus a Gabinio iterum capitur, sed mox in patriam dimittitur, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6. Hyrcanum et Antipatrum apud Cæsarem accusat, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 10, 3. Adjunctis sibi Ptolemæo Mennai et Marione, regnum occupare molitur, sed ab Herode vincitur et ex Judæa expellitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 12, 2 sq. A Parthis in Judæam reducit et rex declaratur, *A. J.* 13, 3 sqq. *B. J.* 13, 1 sqq. Phasaelus et Hyrcanus victi ei traduntur, Hyrcano aures abscidit, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 9. Masadam castellum obsidet, *A. J.* 14, 6. *B. J.* 15, 1. Ventidium et Silonem Romanorum duces pecunia corrumpit, *ibid.* Herodem copias contra ipsum ducentem Hierosolymis repellit, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 15, 5. Josephum, Herodis fratrem, superat, *A. J.* 15, 10. *B. J.* 17, 1. Pappus, quem contra Herodem in Samariam mittit, vincitur, *A. J.* 15, 12. *B. J.* 17, 5 sq. Herodi et Sosio Hierosolyma oppugnantibus fortiter resistit, urbe expugnata Sosio se dedit, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Vincitur ducitur ad Antoniam, *A. J.* 16, 4. Antiochizæ securi percutitur ab Antonio, *A. J.* XV, 1, 2. *B. J.* I, 18, 3.

Antiochi vallis, locus Palest., *A. J.* XIII, 15, 3. *B. J.* I, 4, 8.

Antiochia, metropolis Syriæ a Seleuco Nicat. condita, *C. A.* II, 4. Cf. *A. J.* XII, 9, 7; 10, 2; XIII, 4, 3; 4, 9; 5, 8. Cognominata *Epidaphnes* (ad Daphnen) *A. J.* XVII, 2, 1. Platearum una ab Herode M. porticibus ornata est, *A. J.* XVI, 5, 4. *B. J.* I, 21, 11. — Judæi Antiocheni civitate donati, *A. J.* XII, 3, 1. Antiocheni Alexandrum Balam urbe ejiciunt, Ptolemæo Philomet. diadema offerunt, *A. J.* XIII, 4, 7, Demetrium Nicator. in regia obsi-

dent; a Jonathæ Maccab. militibus funduntur, 5, 3. M. Antonius Antiochenis imperat, ut Judæis restituant, quæ iis eripissent, *A. J.* XIV, 12, 6. Antiocheni parant Judæis initio belli Jud., *B. J.* II, 18, 5. Judæi ab Antiocho quodam accusati ab Antiochenis misere vexantur, *B. J.* VII, 3, 3 sq. Antiocheni Titum post Hierosolymorum expugnationem laute excipiunt, 5, 2. Frustra ab eo petunt, ut Judæos urbe expellat, aut saltem jura iis concessa aboleat, *ibid.*

Antiochia Mygdonia, urbs Mesopotamiæ, a Macedonibus condita (? A Macedonibus solummodo nomen urbis mutatum est, quæ prius Nisibis vocabatur), *A. J.* XX, 3, 4.

Antiochus II, *Deus*, Syriæ rex, Judæos in Syria habitantes civitate donat, *A. J.* XII, 3, 2.

Antiochus III, *Magnus*, Syriæ rex, Judæam occupat et Judæorum erga se studium remuneratur, *A. J.* XII, 3, 3. Ejus ad Ptolemæum literæ, *ibid.* Coloniam Judæorum in Lydiam et Phrygiam transferre constituit, 3, 4. Ejus hac de re literæ ad Zeuxidem, *ibid.* Cleopatram filiam • Ptolemæo Epiph. nuptum locat eique Cæsariam, Judæam, Samariam et Phœniciam pro dote dat, 4, 1.

Antiochus IV, *Epiphanes*, rex Syriæ, Seleuci Philop. frater, *A. J.* XII, 4, 11. Hierosolymis pontifices ex arbitrio suo constituit, 5, 1. Antiochus expeditionem facit in Ægyptum, sed Romanorum jussu revertitur, 5, 2. Hierosolyma capit, templum spoliatur, Judæos cogit patrium cultum patriosque mores relinquere, 5, 4. Cf. *C. A.* II, 7. *B. J.* I, 1, 1 sqq. M. 4, sq; 18. Samaritanæ sponte sibi obediens habet, *A. J.* 5, 5. Maccabæi ejus mandata contemnunt, 6. Apollonii et Seronis exercitus a Juda Maccabæo vincuntur, 7, 1. Antiochus in Persidem se confert ad tributa colligenda; Lysiam relinquit qui Judæos ad obsequium reducat, 7, 2. Lysia exercitus funditur, 7, 3 sqq. Elymaidem obsidet, repellitur, 9, 1. Moritur, *ibid.*

Antiochus V, *Eupator*, Syriæ rex, a Lysia educatur, *A. J.* XII, 7, 2. Post mortem patris a Lysia rex declaratur, 9, 2. Expeditionem facit contra Judam Maccabæum, 9, 4. Cf. *B. J.* I, 1, 5. Philippo regnum occupare moliente, fœdus init cum Judæis, *A. J.* 9, 7. Philippum devincit et occidit, *ibid.* A Demetrio comprehensus interficitur, 10, 1.

Antiochus VI, *Eutheus*, Alexandri Balæ, Syriæ regis, fil., a patre puer relictus, educatur a Malcho, *A. J.* XIII, 5, 1. Malchus cum Diodoto tradit, *ibid.* Demetrio Nicat. superato, rex fit admodum adolescentulus, 5, 3. Cum Jonathæ Judæorum principe societatem jungit, 5, 4. A Diodoro occiditur, 7, 1.

Antiochus VII, *Soter*, (Sidetes) Demetrii Nicatoris frater, a Cleopatra Demetrii uxore, Seleuciam arcessitur, ut Syriæ regnum suscipiat et conjugio cum ipsa se jungat, *A. J.* XIII, 7, 1. Diodoto bellum infert, 7, 2. Ejus indoles, 7, 3. Cendebarus Antiochi dux a Simone Judæorum principe vincitur, *ibid.* Judæam invadit, Hierosolyma obsidet; a Judæis *Pius* cognominatur, 8, 2. Acceptis obsidibus magnæque pecuniæ vi cum Hyrcano societatem init, 8, 3. In expeditione contra Parthos suscepta moritur, 8, 4. Cf. *B. J.* I, 2, 2; 2, 5.

Antiochus VIII, *Grypus*, (Aspendius) Demetrii Nicat. f., devicto Alexandro Zebina, Syriæ regnum adipiscitur, *A. J.* XIII, 9, 3. Cum Antiocho Cyziceno fratre de regno certat, 10, 1. Ab Heracleone interficitur, 13, 4. Cf. *B. J.* I, 2, 7.

Antiochus IX, *Cyzicenus*, Antiochi Soteris ex Cleopatra f., cum Antiocho Grypo fratre de Syriæ regno certat, *A. J.* XIII, 10, 1. Samaritis contra Hyrcanum opem ferens vin-

- citur, 10, 2. sq. A Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4.
- Antiochus X, Eusebes**, Antiochi Cyziceni, Syriae regis, fil. et successor, *A. J.* XII, 13, 4. Seleucum Epiplanen Syria expellit; Laodicea Galadenorum reginae opem ferens in praelio cadit, *ibid.*
- Antiochus XI**, Antiochi Grypi Syriae regis f., post fratrem Seleucum Epiph. regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Antiochum Pium adortus vitam simul et exercitum perdit, *ibid.*
- Antiochus XII**, Antiochi Grypi f., post Demetrii Euczeri fratris mortem Damasco potitur, *A. J.* XIII, 15, 1. Cum Philippo fratre bellum gerit; Judaea invadit; in expeditione contra Arabes facta occumbit, *ibid.* Cf. *B. J.* I, 4, 7.
- Antiochus**, rex Commagenae, a Marco Antonio Samosatis oppugnatur, *A. J.* XIV, 15, 9. *B. J.* I, 16, 7.
- Antiochus**, rex Commagenae, post cujus mortem seditio orta est inter proceres et plebeios, *A. J.* XVIII, 2, 5.
- Antiochus**, rex Commagenae a Caio Caesare regno privatur, a Claudio id recuperat, *A. J.* XIX, 5, 1. Ad Agrippam venit, 8, 1. Ejus filius Epiplanes, 9, 1. Ejus filia Jotape Alexandro Tigranis f. nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Vespasiano auxilium mittit contra Judaeos, *B. J.* III, 4, 2. Omnium regum qui Romanis parebant felicissimus, *B. J.* V, 11, 3. Sed sub vitae finem, a Peto apud Vespasianum accusatus regno expellitur, VII, 7, 1 sq. Vespasianus humanissimum erga eum se praebet eumque omni honore Romae excipit, 7, 3.
- Antiochus Epiphanes**, Antiochi Commagenae regis f., Tito Hierosol. obsidenti opem fert, *B. J.* V, 11, 3. Fortitudinis praclarum dat specimen, *ibid.* Strenue pugnat contra Partum; patre a Parto regno expulso ad Vologesen Parthorum regem confugit, VII, 7, 1 sq. Romam se confert cum patre ubi honorifice a Vespasiano excipitur, 7, 2. Cf. *A. J.* XIX, 9, 1. XX, 7, 1.
- Antiochus**, Judeus Antiochensis populares suos in magnum periculum adducit, *B. J.* VII, 3, 3 sq.
- Antiochus**, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.
- Antipas Herodes**, Herodis M. fil. ex Malthace Samaritana, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Herodes in testamento suo eum regem designat, mox vero mutato testamento eum tetrarcham Galilaeae et Peraeae constituit, et Archelao regnum dat, *A. J.* 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 7. Romam se confert cum fratre de regno disceptaturus, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* II, 2, 3 sqq. Augustus ei Galilaeae et Peraeae ditionem confirmat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1; 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Vitellium Syriae praefectum sibi infensum reddit, *A. J.* 4, 5. Herodiadis fratris conjugis amore captus, uxorem suam, Aretae regis Arabiae fil., repudiat; inde bellum oritur cum Areta; Antipas clade afficitur, *A. J.* 5, 1. Joannem Baptistam interfici jubet, 5, 2. Herodiadi nubit, 5, 4. Agrippae victum suppeditat, mox eum offendit, 6, 2. Agrippa regnum adeptus et ipse instigante uxore regiam dignitatem a Caligula petit, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* 9, 6. Ab Agrippa apud Caligulam accusatus cum uxore in exilium mittitur Lugdunum; ejus tetrarchia et opes Agrippae tribuuntur, *ibid.* Moritur, *B. J.* 9, 6.
- Antipas**, Agrippae regis cognatus, legatus ad eum mittitur ab Hierosolymitanis, *B. J.* II, 17, 4.
- Antipas**, Judaeus nobilis, a zelotis necatur, *B. J.* IV, 8, 4.
- Antipater**, prius Antipas dictus, Idumaeus Hyrcanum eo perducit, ut regnum sibi vindicare conetur, *A. J.* XIV, 1, 3. *B. J.* I, 6, 2. Aretae auxilium ei comparat, *A. J.* 1, 4. *B. J.* 6, 2. Ab Hyrcano ad Pompeium mittitur, *A. J.* 3, 2. A Scauro ad Aretam legatus mittitur, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1. Apud Solumaeos magna auctoritate est; ejus uxor et liberi *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 9. Caesari in Aegypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 1 sq. *B. J.* 9, 3 sq. Ab Antigono accusatus coram Caesare se defendit, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 10, 1 sq. Totius Judaeae procurator a Caesare declaratur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Urbis moenia reficit et tumultus compefcit, *A. J.* 9, 1. *B. J.* 10, 4. Phasaelum filium Hierosolymis, Herodem filium Galilaeae praeficit, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. In Judaeorum primariorum invidiam incurrit, *A. J.* 9, 3 sq. *B. J.* 10, 6. Herodem filium prolibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. J. Caesaris ducibus subsidium mittit contra Bassum Caecilium, Sexti Caesaris interfectorem, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 10, 10. Cassio obsequens magnam pecuniarum vim in Judaea exigit, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 2. A Malicho ex insidiis interficitur, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 11, 4.
- Antipater**, Herodis M. filius ex Doride, Alexandro et Aristobulo fratribus insidias struit; ab Herode ad honores evehitur Romamque mittitur ut Octavianum gratiam sibi conciliet, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1 sq. Literis Roma ad patrem missis eum in fratres irritare studet, *A. J.* 4, 1. Fratribus Octavianum opera in gratiam cum patre restitutis, laetitia simulat, *A. J.* 4, 5. Herodes in templo populo declarat, Antipatrum primum post se regnatum esse, deinde Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* 4, 6. *B. J.* 23, 5. Antipater fratribus insidiari pergit captatque Herodis gratiam, *A. J.* 7, 2; 8, 1. *B. J.* 24; 1 sq; 24, 8. Eurycle Lacedaemonio utitur ad fratres calumniandos, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 2. Alexandro et Aristobulo sublati cum patre regnat; patris necem machinatur, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus odium in fratrum liberos, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 1. Aristobuli filia ei spondetur, *ibid.* Cum Pherora amicitiam facit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. A patre vetulus cum Pherora habere commercium Romam proficiscitur; Syllaem apud Augustum accusat, *A. J.* 3, 1 sq. *B. J.* 59, 2 sq. Insidiae, quas Antipater patri struxit, deteguntur, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 30, 1 sqq. Roma in patriam reversus in judicium adducitur; a patre et Nicolao Damasceno accusatur; se defendere studet, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq. In vincula conjicitur, *A. J.* 5, 7. *B. J.* 32, 5. In carcere patris jussu interficitur *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7.
- Antipater**, Jasonis fil., a Jonathan Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 5, 8.
- Antipater Samaritanus**, Antipatri Herodis M. filii procurator, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5.
- Antipater**, Phasaeli fil. ex Salampione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Antipater**, Salomae Herodis M. sororis f., homo inprimis disertus, Archelaum regem apud Augustum accusat, *A. J.* XVII, 9, 5. *B. J.* II, 2, 5. Cypron Herodis M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Antipatris**, urbs Judaeae, ab Herode M. in Antipatri patris memoriam condita, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 9; cf. *B. J.* I, 4, 7; II, 19, 1; 19, 9; IV, 8, 1. V. *Capharsaba* et *Chaborzaba*.
- Antiphilus**, Antipatri Herodis M. f. amicus, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5. Cf. *A. J.* XVII, 5, 7. *B. J.* I, 32, 6.
- Antonia**, Drusi uxor, Germanici et Claudii mater, magna apud Tiberium auctoritate valet; ejus benevolentia erga Agrippam, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 4 sq. Sejani in Tiberium conspirationem detegit, 6, 6.
- Antonia**; Claudii Caesaris ex Petina fil., *A. J.* XX, 8, 1.
- Antonia**, arx Hierosolymorum, prope templum sita, olim

- Baris dicta**, ab Herode M. illo nomine in honorem M. Antonii appellata est, *A. J.* XV, 11, 4. In ea stola pontificalis custodiebatur, *ibid.* Antoniae accurata descriptio, *B. J.* V, 5, 8. Cf. *A. J.* XIII, 11, 2; XV, 9, 4; XVIII, 4, 3. *B. J.* I, 3, 3; 5, 4; 21, 1; II, 15, 6; 16, 5; 17, 7.
- M. Antonius** fortiter pugnat in proelio cum Alexandro, Aristob. f., commisso, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 3. Post J. Caesaris mortem consul amicitiae fœdus cum Judæis facit, *A. J.* 10, 9. Victis Cassio et Bruto in Asiam venit; ibi et aliorum populorum et Judæorum legationes ei occurrunt, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4. Judæis restituit quæ Cassius iis eripuerat; ejus hac de re literæ ad Tyrios aliosque populos, *A. J.* 62, 3 sqq. Cleopatram deperit; Herodem et Phasaelum accusatos absolvit et tetrarchas constituit, *A. J.* 13, *B. J.* 12, 5. Herodem qui ipsum supplex adit Romæ honorifice excipit, *A. J.* 14, 3. *B. J.* 14, 3. Antonii et Caesaris Augusti consilio Herodes a senatu rex Judææ creatur, *A. J.* 14, 4. *B. J.* 14, 4. Athenis memoratur, *A. J.* 15, 5. *B. J.* 16, 4. Samosata obsidet; urbe ab Antiocho tradita, Sossium Syriæ præficit, Herodi subsidia mittit, et ipse in Ægyptum proficiscitur, *A. J.* 15, 8 sq. *B. J.* 16, 7. Antigonum securi percuti jubet, *A. J.* XV, 1, 2. Herodem necis Aristobuli accusatum ad causam dicendam evocat; ab Herode muneribus placatur, *A. J.* XV, 3, 5; 3, 8. Cleopatram Judææ et Arabiæ partem tribuit eique in omnibus rebus gratificatur, *A. J.* 4, 1. *B. J.* I, 18, 4. sq. Armeniam subjugat, Artabazem cum ejus filiis et satrapis Cleopatram dono dat, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 18, 5. Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 19, 1. Ab Octaviano in pugna Actiaca vincitur, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 20, 1.
- C. Antonius**, consul Roman., *A. J.* XIV, 4, 3.
- L. Antonius**, prætor Roman., *A. J.* XIV, 10, 17.
- J. Antonii**, procons. Romani, pro Judæis rescriptum ad Ephesos, *A. J.* XVI, 6, 7.
- Antonius**, præsidii Romani Ascalonis urbis præf., Judæos bis vincit, *B. J.* III, 2, 1 sqq.
- Antonius Silo**, tribun. milit., *B. J.* III, 10, 3.
- Antonius**, centurio Roman., *B. J.* III, 7, 35.
- Antonius Primus**, Mesiæ præf., cum Vespasiano faciens Cæcinnæ legionem superat, *B. J.* IV, 11, 2 sq. Vitellianos vincit Romæ, 11, 3.
- M. Antonius Julianus**, Judææ procurator, *B. J.* VI, 4, 3.
- Anuath Barceos**, vicus Palæst. *A. J.* III, 3, 5.
- Anubis**, deus apud Ægyptios, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Apachnas**, Ægypti rex, *C. A.* I, 14.
- Apame**, Rabezaci Thaumasi f., *A. J.* XI, 3, 5.
- Apamea**, urbs Syriæ, ab Antiocho Sotere obsidetur, *A. J.* XIII, 7, 2. A Pompeio funditus evertitur, *A. J.* XIV, 3, 2. Apameni parant Judæis initio belli Jud., *B. J.* II, 18, 5. Cf. XIV, 11, 1. *B. J.* I, 10, 10.
- Apelles**, Antiochi Epiphanis dux, interficitur a Mattathia, *A. J.* XII, 6, 2.
- Apheca**, urt a Judææ, *A. J.* V, 11, 1; VIII, 14, 4.
- Apheci turris** in Samaria, *B. J.* II, 19, 1.
- Apheras**, Abrami f. ex Chatura secundum Alexandrum Polyhistorum, *A. J.* I, 15.
- Apherima**, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 4, 9.
- Aphra**, urbs Judææ ab Apha Abram f. condita, *A. J.* I, 15.
- Aphranades**, Semæ f., Chaldæorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Aphtha**, vicus Judææ, *B. J.* IV, 3, 8.
- Apion**, grammaticus natus est Oasi, Ægypti urbe, sed ipse contendit se esse Alexandrinum, *C. A.* II, 3. Qualis homo sit, *C. A.* II, 1. A Græcis Alexandrinis legatus mittitur ad Caium Casarem, *A. J.* XVIII, 8, 1. Libellum scripsit contra Judæos, *C. A.* II, 1. Ejus de Judæis fragmenta a Josepho refutantur, *C. A.* 11, 2-14. Alexandriam beatam prædicat, quod ipsum tanto ingenio præditum pro civitate habeat, 11, 12. Ejus mors, 11, 13.
- Apobaterion**, locus Armeniæ, ubi Noëus ex arca egressus est, *A. J.* I, 3, 5.
- Apollinis templum**, ab Augusto Romæ splendide exstructum, *A. J.* XVII, 11, 1. *B. J.* II, 6, 1.
- Apollodorus** laudatur, *C. A.* II, 7.
- Apollodotus**, Gazæorum dux a Lysimacho fratre occiditur, *A. J.* XIII, 13, 1.
- Apollonia**, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 15, 4. *B. J.* I, 8, 4.
- Apollonius**, Samariæ præf. sub Antiocho Epiphane, *A. J.* XII, 5, 5. A Juda Maccab. vincitur et occiditur, 7, 1. (Cf. *M. 4*, ubi Apollonio adtribuuntur, quæ alias de Heliodoro narrantur).
- Apollonius Daus**, sub Alexandro Bala Coelestis præf., a Jonatha Maccab. vincitur, *A. J.* XIII, 4, 3. sqq.
- Apollonius**, Alexandri f., ab Hyrcano legatus mittitur ad Romanos, *A. J.* XIII, 3, 2; XIV, 10, 22.
- Apollonius Molo** Moysen omnesque Judæos conviciis insectatur, *C. A.* II, 2; 7; 14; 33; 36. Morum Persicorum imitator, 11, 37.
- Aponius**, senator Roman., *A. J.* XIX, 4, 5.
- Apophis**, rex Ægypti, *C. A.* I, 14.
- Apsanes**, Judæorum dux, *A. J.* V, 7, 13.
- Aquilas**, unus ex Caligulæ interfectores, *A. J.* XIX, 1, 14.
- Ara templi Hierosol.** describitur, *B. J.* V, 5, 6. *C. A.* I, 22.
- Ara suffitus** in tabernaculo posita describitur, *A. J.* III, 6, 8.
- Arabes**, a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, *A. J.* V, 6, 1. Josaphato tributum pendunt, VIII, 15, 2. Ab Herode M. vincuntur, XIV, 5, 1, sqq. *B. J.* I, 19, 1 sqq. — Arabes liberos circumcidunt ad annum decimum tertium proventos; hujus moris origo, *A. J.* I, 12, 3. Arabiæ mulieres veneficii peritissimæ, *A. J.* XVII, 4, 1.
- Arabia** Judææ confinis, *A. J.* XIV, 1, 4. Arabia Felix, ab Abrami filiis occupata, *A. J.* I, 15.
- Aradius**, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.
- Aradus**, insula Phœnic. ab Aradio denominata, *A. J.* 6, 2. Urbs in insula exstructa, *A. J.* XIII, 13, 4. — Aradii a M. Antonio jubentur Judæis reddere quæ iis eriperant, *A. J.* XIV, 12, 6.
- Aradus**, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Aramæi**, (Syri) ab Aramo, Semæ f., originem trahunt *A. J.* I, 6, 4.
- Aramatha**, (Ramatha Arimannus), urbs Galaaditidis a Syris Israelitis eripitur; Achabus frustra eam recipere studet, *A. J.* VIII, 15, 3 sqq. A Joram Achabi f. capitur, IX, 16, 1. Cf. IV, 7, 4.
- Aramus**, Semæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Aranes**, Tharri f., pater Loti, *A. J.* I, 6, 5.
- Arasea**, templum Assyriorum, *A. J.* X, 1, 5.
- Arases**, rex Syriæ et Damasci, Hierosolyma frustra obsidet, Ailath, urbem Judææ, capit, *A. J.* IX, 12, 1. A Theglaphalassare, Assyriorum rege, vincitur et occiditur, 12, 3.
- Arbela**, vicus Galil., *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 2. *V. J.* 60. Cf. *A. J.* XII, 11, 1, ubi urbs dicitur.
- Arbelorum spelunca**, in Galil. infer. munitur a Josepho, *V. J.* 37.
- Arca Noëi**, describitur, *A. J.* I, 3, 2. In montem Armeniæ delata est, *C. A.* I, 19. Ejus reliquæ in Armenia servantur, *A. J.* I, 3, 5.
- Arca sacra**, hebraice Eron dicta, describitur *A. J.* III, 6, 5. In Palæstina potestatem venit, V, 11, 2; cf. *B. J.* V, 3, 4. Palæstinis multorum malorum causa est, *A. J.* VI, 1, 1 sqq. Ad Judæos remittitur, 1, 3. Cariathiarinam transfertur, ubi viginti annos manet, 1, 4. Jussu David Hierosolyma deportatur, VII, 4, 2.

- Arce*, urbs in Libano sita, ab Arucæo condita, *A. J.* I, 6, 2.
- Arce*, urbs Arabiae, postea Petra dicta, *A. J.* IV, 4, 7.
- Arce* (*Arceæ*, *Actipus*), urbs Phœniciae, *A. J.* V, 1, 22; VIII, 2, 3. *B. J.* 5, 1.
- Archades*, de vetustate sua gloriantur, *C. A.* I, 4.
- Archelais*, vicus Judææ ab Archelao ethnarcha exstructus, *A. J.* XVII, 13, 1. A Salome Juliae (Liviae) Augusti uxori legatur, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.
- Archelaus*, Cappadocum rex, filiam suam Glaphyram Alexandro, Herodis filio, nuptum dat, *A. J.* XVI, 1, 2.
- Herodem, Roma in Judæam redeuntem cum filiis, comiter excipit in insula Eleusa, *A. J.* 4, 6, *B. J.* I, 23, 4.
- Alexandrum generum suum et Pheroram Herodi astute reconciliat, *A. J.* 3, 6. *B. J.* 25, 1 sqq. Lis inter Archelaum et Titium Syriæ præfectum ab Herode componitur, *A. J.* 8, 6. Eurycles Lacedæmonius pecuniam ei extorquet, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 4. Archelaus accusatur, quod Alexandro genero contra patrem conjurationem facienti auxilium promiserit, *A. J.* 10, 7. Ad consilium Berytense, in quo de Alexandro et Aristobulo judicium habetur, non admittitur, *B. J.* 27, 2.
- Archelaus*, Herodis fil. ex Malthææ Samaritana, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Archelaus ejusque frater Philippus educantur Romæ; Antipater eos apud patrem calumniatur, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 31, 1. Herodes in testamento suo eum declarat regem, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 7.) Post Herodis mortem Archelao acclamatur ut regi, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 33, 9. Splendidas exsequias Herodi solvit, *A. J.* 33, 9. Populo promissa dat, 8, 4. *B. J.* II, 1, 1. Populus seditionem contra eum movet; seditiosorum tria millia occiduntur, *A. J.* XVII, 9, 1 sqq. *B. J.* II, 1, 2 sq. Romanis proficiscitur, ut regnum sibi ab Augusto confirmetur, *A. J.* 9, 3. *B. J.* 2, 1. Ab Antipa et Antipatro, Salomæ filio, apud Augustum accusatur, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* 2, 3. sqq. Judæorum legati conqueruntur de Archelao apud Augustum, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 6, 2. Augustus eum ethnarcham facit, dimidiam Herodis regni partem ei tribuens, alteram vero dimidiam inter ejus fratres Antipam et Philippum dividens, *A. J.* 11, 4, *B. J.* I. Archelaus Archelaidem urbem exstruit; Glaphyram quæ Alexandri fuerat uxor in matrimonium ducit, *A. J.* 13, 1. *B. J.* 7, 3. A fratribus et Judæorum primoribus iterum accusatus apud Cæsarem, ab eo Viennam relegatur, *A. J.* 13, 2. *B. J.* 7, 3. Summum ominosum habet antequam in exilium mittatur, *A. J.* 13, 3. *B. J.* 7, 3.
- Archelaus*, Berenices Ægypti reginæ maritus, *A. J.* XIV, 6, 2.
- Archelaus*, Archelai ethnarchæ procurator, *A. J.* XVII, 13, 2.
- Archelaus* (*Julius*) Chelciæ sive Helciæ f., Mariannem Agrippæ M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XIX, 9, 1. XX, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 3. Cf. *C. A.* I, 9.
- Archelaus*, Magadati f., Simonis Gior. sectator, ad Romanos transfugit, *B. J.* VI, 4, 2.
- Ardalas*, unus eseditiosorum Hierosol. ducibus, *B. J.* VII, 7, 1.
- Arceeme*, urbs Arabiae, Græcis Petra vocata, *A. J.* VII, 7, 1.
- Arémantus*, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.
- Aretas*, rex Arabiae, a Damascenis contra Ptolemæum Mennæi auxilio vocatur, *A. J.* XIII, 15, 2. Gazæis promittit auxilium contra Alexandrum Jann., *A. J.* XIII, 13. Judæam invadit, Alexandrum Jann. vincit, *A. J.* XIII, 15, 2. *B. J.* I, 4, 8. Hyrcano opitulatur contra Aristobulum, *A. J.* XIV, 14. *B. J.* I, 6, 2. Hierosolyma cum Hyrcano obsidet, sed a Scauro obsidionem solvere cogitur; ad Papyronem ab Aristobulo vincitur, 2, 1 sqq. *B. J.* 6, 3. A Scauro bello petitur; cum eo paciscitur, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1.
- Aretas Petrus*, mortuo Obeda, regnum Arabiae occupat; prius Æneas appellatus erat, *A. J.* XVI, 9, 4. Regnum ei confirmat Augustus, 10, 9. Syllaum multorum criminum apud Augustum accusat, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3. Romanis suppetias fert contra Judæos seditiosos, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Ejus filia, Herodis Antipæ uxor, a marito repudiatur; Aretas Herodi bellum infert eumque clade afficit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Vitellius Syriæ præfectus bellum parat contra Aretam jussu Tiberii; sed de Tiberii morte certior factus ab expeditione desistit. *A. J.* 5, 2 sq.
- Aréthusa*, urbs Syriæ, Judæis a Pompeio erepta, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* I, 7, 7.
- Areus*, rex Lacedæmoniorum legatos mittit ad Judæos, *A. J.* XII, 4, 10. Ejus ad Oniam pontif. literæ, *ibid.*
- Argos*, *Argivi*, *C. A.* I, 16.
- Aria* (*Ariana*), regio Asiæ, *A. J.* I, 6, 4.
- Aridei* (*Arithai*), pop. Phœniciae, *A. J.* V, 1, 23.
- Ariela*, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Aries Romanus* describitur, *B. J.* III, 7, 19.
- Arimanus* (?), urbs Galaaditidis; quæ alias *Aramatha* sive *Ramatha* dicitur, *A. J.* IV, 7, 4.
- Arion* Josephi Tobiae procurator, *A. J.* XII, 4, 7.
- Ariochus*, Babylonius, *A. J.* X, 10, 3.
- Aristeus* Ptolemæo Philad. suadet ut Judæos in Ægyptum captivos abducos manu mittat, *A. J.* XII, 2, 2 sqq.
- Aristeas* Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, *C. A.* II, 4.
- Aristeus*, Judæus nobilis a Simone Gior. interficitur, *B. J.* V, 13, 1.
- Aristo* Silam interficit, *A. J.* XIX, 8, 3.
- Aristobulus*, Hyrcani f., cum Antigono fratre Samariam obsidet, *A. J.* XIII, 10, 2. *B. J.* I, 2, 7. Post patris mortem principatum in regnum commutat, Antigonom fratrem regni socium constituit, ceteros fratres in vincula conjicit, matrem necat, *A. J.* XIII, 11, 1. *B. J.* I, 3, 1. Antigonom fratrem, quem sibi insidiari putat, occidit, *A. J.* 11, 2. *B. J.* I, 3, 2 sq. Pœnitentia cruciatus moritur, quum unum annum tenuisset regnum, *A. J.* 11, 3. *B. J.* 3, 6.
- Aristobulus*, Alexandri Jannæi f., post patris mortem ad rempublicam gerendam ab Alexandra matre non admittitur, *A. J.* XIII, 16, 1. Phariseorum apud matrem auctoritatem acre fert, 16, 2. *B. J.* I, 5, 2. Cum exercitu mittitur adversus Ptolemæum Mennæi, *A. J.* 16, 3. *B. J.* 5, 3. Contra matrem seditionem movet, *A. J.* 16, 4. *B. J.* 6, 1. Matre mortua, cum Hyrcano fratre de regno certat; facta reconciliatione, regnum obtinet, *A. J.* XIV, 1, 2. *B. J.* I, 6, 1. Instigante Antipatro, Hyrcanus regnum sibi vindicare conatur, cum Aretæ copiis Aristobulum superat, Hierosolyma obsidet, *A. J.* 1, 3 sqq. *B. J.* 6, 2. Scaurus, accepta ab Aristobulo pecunia, obsidionem solvit et Aretam discedere jubet, *A. J.* 2, 3. *B. J.* 6, 2. Aristobulus Hyrcanum et Aretam ad Papyronem vincit, *ibid.* Legatos mittit ad Pompeium; mox ipse coram Pompeio causam suam defendit, *A. J.* 3, 1 et 2. *B. J.* 6, 4. sq. A Pompeio de vi damnatus ad Alexandrum confugit, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 6, 5. Castella Pompeio tradit, Hierosolyma contendit ad bellum se parans, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 5. Mutata sententia pacem a Pompeio petit, pecuniam se ei datum promittens; pecunia non soluta, in vincula conjicitur, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 6, 6; 7, 1. Captivus cum liberis Romam abducitur, 4, 5. *B. J.* 7, 7. Roma elapsus regnum recuperare conatur, sed a Gabinio vincitur et iterum Romam abducitur, *A. J.* 6,

- B. J. 8, 6.* A Casare vinculis liberatur et cum duabus legionibus Judæam mittitur; mox vero a Pompeianis veneno perimitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 1.* Ejus corpus postea ab Antonio in Judæam mittitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Alexandri ex Alexandra filia Hyrcani f., puer pulcherrimus, *A. J. XV, 2, 5 sq.* Ab Herode pontifex constituitur, *3, 1.* Populi in eum benevolentia, *3, 3.* Ab Herode e medio tollitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Herodis M. fil., juvenis a patre Romam mittitur; *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur, Berenice, Salomæ filiam, uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2, 3, 2.* Antipater Herodis odium in eum incendere studet, *A. J. 3, 3; 4, 1. B. J. 1, 23, 1 sq.* Herodes cum Aristobulo ejusque fratre Alexandro in Italiam profectus, eos apud Cæsarem Octav. accusat, sed Cæsare intercedente cum iis in gratiam redit, *A. J. 4, 1 sqq. B. J. 23, 3 sq.* Berenice mariti secreta Salomæ prodit, *A. J. 7, 3.* Aristobulus iterum conjurationis suspectus in carcerem conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J. 11, 2 sq. B. J. 27, 2.* Sebastas strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. 1, 28, 2. Cf. A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, Aristobuli filius, Herodis M. nepos, Jotapen Sampigerami filiam uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.* Ejus cum Agrippa fratre inimicitiae, *A. J. XVIII, 6, 3.* Pro Judæis deprecatur apud Petronium, *A. J. 8, 4.* Moritur, *B. J. 11, 11, 6.*
- Aristobulus*, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Mariamne, *A. J. XX, 5, 2. B. J. 11, 11, 6.* Armeniæ minoris præfecturam a Nerone accipit, *A. J. XX, 8, 4.* Ejus uxor Salome Herodis filia ex Herodiade, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, rex Chalcidicæ, *B. J. VII, 7, 1.*
- Aristobulus*, Amyntæ f., ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, *A. J. XIV, 10, 22.*
- Aristocratia* a Moyse commendatur, *A. J. IV, 8, 17.*
- Aristophanes* Judæorum mentionem facit, *C. A. I, 23.*
- Aristotels* de Judæis testimonium, *C. A. I, 22.*
- Artuchus* (?), Assyriorum dux, *A. J. I, 9.*
- Arius*, centurio Roman., *A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3; 5, 1.*
- Armais* a Sethosi fratre Ægypti procurator constitutus regnum affectat, *C. A. I, 15. Cf. Danaus.*
- Armais*, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Armatha* (*Rhamatha*, *Ramatho*) urbs Judææ quadraginta stadiis ab Hierosolymis distans, *A. J. VIII, 12, 3.* A Basane capitur; *ibid.* Samueli patria, *V, 10, 2. Cf. VI, 4, 1; 9, 4; 13, 5.*
- Armenia*. Regni conditor Ulus, Arami f., *A. J. I, 6, 4.* Vonones, Parthia expulsus, regnum apud Armenios affectat; jussu Tiberii conatu desistit; regnum traditur Orodii Artabani, Parthorum regis, filio, *A. J. XVIII, 2, 4.* Alexandri, Herodis M. filii posteri regnum adipiscuntur in Armenia majori; Aristobuli, Alexandri fratris, posteri in Armenia minori, *B. J. II, 11, 6; 13, 2. A. J. XVIII, 5, 4. Cf. XX, 8, 4.* Armenia magna vastatur ab Alanis, *B. J. VII, 7, 4.* — In Armenia servantur Noei arcae reliquie, *A. J. I, 3, 5.*
- Armesses*, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Arno*, fluv. ex Arabiæ montibus ortus in lacum Asphal. influit, *A. J. IV, 5, 1.*
- Arophæus*, Maræothi f., *A. J. VIII, 1, 3.*
- Arpha*, vicus Judææ, *B. J. III, 3, 5.*
- Arphazades*, Semæ f., Chananæorum princeps, *A. J. I, 6, 4.*
- Arruntius* (Euaristus) Caii Cæsaris interitum in theatro proclamat, *A. J. XIX, 1, 18.*
- P. Arruntius*, *A. J. XIX, 1, 14.*
- Arsaces*, Parthorum rex, Demetrium Nicat. clade afficit; eum vivum capit, *A. J. XIII, 5, 11.* Antiochum Soterem superat, Demetrium in libertatem restituit, *8, 4.*
- Arsacidarum* genus regnum tenet apud Parthos, *A. J. XVIII, 2, 4.*
- Arsamus*, castellum Arabiæ, *A. J. XX, 4, 1.*
- Arsinoe*, Ptolemæi Philad. uxor, *A. J. XII, 2, 5.*
- Arsinoe*, soror Cleopatæ Ægypti reginæ, ab hac interficitur, *A. J. XIV, 4, 1.*
- Artabanus III.* rex Mediæ, victo Vonone, regnum obtinet apud Parthos; Orodii filio regnum Armeniæ tradit, *A. J. XVIII, 2, 4.* Bello petitur a Scythis; insidias ei struunt cognati et amici a Vitellio corrupti; Daharum et Sacarum opera inimicos debellat regnumque suum firmat, *4, 4.* Amicitiam init cum Tiberio, *4, 5.* Cum Asinao et Anilæo amicitiam init, *A. J. XVIII, 9, 3 sqq.* Izates, Adiabæ rex fratres ad eum mittit, *A. J. XX, 2, 3.* Regno pulsus ad Izatem confugit, *3, 1.* Regnum ei restituitur, *3, 2.* Izati Armeniæ partem tribuit, *3, 3.* Moritur, *3, 4.*
- Artabazes*, rex Armeniæ, ab Antonio victus mittitur in Ægyptum, *A. J. XV, 4, 3. B. J. 1, 19, 5.*
- Artaxerxes I.* rex Persarum, Xerxis fil., a Persis Cyrus appellatus, centum viginti satrapas in regno suo constituit; Vasten conjugem repudiat, *A. J. XI, 6, 1.* Estherem in matrimonium ducit, *6, 2.* Bagathous et Theodestes contra eum conjurationem faciunt, *6, 4.* Amanis veniam dat Judæorum gentem exstinguendi, *6, 5 sqq.* Esthere pro Judæis intercedente, Amanis edictum rescindit, *6, 9 sqq.* Amanem jubet cruci affigi, *6, 12.* Mardochæum honoribus cumulat, *6, 13.*
- Artaxias*, Artabazis, Parthorum regis f., quum pater in captivitatem abductus esset, regno potitur; postea regno dejicitur a Romanis, *A. J. XV, 4, 3. B. J. 1, 19, 5.*
- Artemon*, prytanis Ephesiorum, *B. J. XIV, 10, 12.*
- Arucei*, pop. Phœnic., *A. J. V, 1, 22.*
- Aruceus*, Chanaani f., *A. J. I, 6, 2.*
- Arura*, locus Judææ, *A. J. VI, 12, 4.*
- Arus*, vicus Judææ, *A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1.*
- Asabelus*, Benjaminis f., *A. J. II, 7, 4.*
- Asælus*, Davidis nepos, ab Abenero in prælio occiditur, *A. J. VIII, 1, 3.*
- Asanus*, Abiæ Judææ regis f., patri in regno succedit, *A. J. VIII, 11, 3.* Vir probus atque pius, *12, 1.* A Zaræo Æthiopiæ rege bello petitur, *ibid.* Æthiopes vincit, *12, 2.* Basane ipsius regnum infestante, auxilium petit a Damascenorum rege; Basanes repellitur, *11, 4.* Gabam et Maspham urbes condit, *ibid.*
- Asamon*, mons Galil., *B. J. II, 18, 11.*
- Asamonæi*, quamdiu principatum apud Judæos tenuerint, *A. J. XIV, 16, 4.*
- Asaphi* filii, *A. J. XI, 4, 2.*
- Ascalon*, urbs Judææ, erat olim una ex quinque Philistarorum civitatibus primariis, *A. J. VI, 1, 2.* Judæi tribui assignatur, *V, 1, 22.* Ascalonitæ quum arcam sacram in urbem recepissent, multis malis vexantur, *VI, 1, 2.* Herodis M. in Ascalonitas liberalitas, *B. J. I, 21, 11.* Regia Ascalonia ab Augusto Salomæ, Herodis M. sorori datur, *A. J. XVII, 11, 5. B. J. II, 6, 3.* Ascalon bello Jud. flammis vastatur, *B. J. II, 18, 1; 18, 5.* — *Cf. A. J. V, 2, 4; 3, 1; XII, 4, 5; 5, 5; 5, 10. XIV, 18, 3. B. J. III, 2, 1 sqq.*
- Aschanazi*, (Rhegini) ab Aschanaxo nomen duxerunt, *A. J. I, 6, 1.*

- Aschanaxus*, Gomari f., Aschanaxorum (Rbeginorum princeps, A. J. I, 6, 1.
- Aschanes*, eunuchus, A. J. X, 10, 2.
- Asenetha*, Josephi uxor, A. J. II, 6, 1.
- Asennæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Aserus*, Jacobi ex Zelfha ancilla f., A. J. I, 19, 8. Ejus liberi septem, II, 7, 4. Aseri tribus, quamnam Palæst. partem obtinuerit, V, 1, 22.
- Aserymus*, Tyrionum rex, C. A. I, 18.
- Asineus et Anilæus* fratres, Judæi Babylonii; eorum gesta et infelix exitus, A. J. XVIII, 9.
- Asinius*; ejus de Hyrcano testimoniam a Strabone adducitur, A. J. XIV, 8, 3.
- C. Asinius Pollio*, consul Roman., A. J. XIV, 14, 5.
- Asochæus*, rex Egypti, B. J. VI, 10.
- Asochis*, oppidum Galil., a Ptolem. Lathyr. expugnatur, A. J. XIII, 12, 4. Cf. B. J. I, 4, 2. V. J. 41; 68.
- Asophos*, urbs Galil., A. J. XIII, 12, 5.
- Asor*, campus Galil., A. J. XII, 5, 7.
- Asorus*, urbs Galil. ad lacum Semechomitidem, A. J. V, 5, 1; 5, 4. Cf. VIII, 6, 1.
- Asprenas*, senator Roman. A. J. XIX, 1, 3; 1, 15.
- Asphaltites lacus*, in Judæa, describitur, B. J. IV, 8, 4. Callirrhœon fontem et Arnonem fluvium recipit, A. J. IV, 5, 1; XVII, 6, 5. B. J. I, 33, 5. Secat eum Jordanes, B. J. III, 10, 7. Cf. A. J. I, 9; IX, 10, 1.
- Asphar*, lacus Judæe, B. J. XIII, 1, 2.
- Assarachoddas*, Assyriorum rex, Senacheribi successor, A. J. X, 1, 5.
- Assaron*, Rubeli f., A. J. II, 7, 4.
- Assaron*, mensura apud Judæos, A. J. III, 6, 6. VIII, 3, 8.
- Assis*, Egyptiorum rex, C. A. I, 14.
- Assuras*, Semæ f., Assyriis nomen dedit, A. J. I, 6, 4.
- Assuris*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Assyriti*, nomen habent ab Assura, Semæ f., A. J. I, 6, 4. Secundum Alexandrum Polyhist. a Suri, Abrami f., I, 15. Assyrii Asiæ imperio potiuntur; Sodomitis tributum imperant; Syriam vastant; gigantum sobolem extinguunt, A. J. I, 9. Sub regno Chusarthie Judæos sibi subficiunt; ab Hothnielo repelluntur, A. J. IX, 3, 2 sq. Sub Phullo Israelitis bellum inferunt, A. J. 18, 11, 1. Theglaphalassare regnante Israelitarum regni magnam partem occupant, *ibid.* Syros et Damascenos subigunt, Samariam invadunt, multosque Israelitas captivos abducunt 12, 3. Sub Salmanasare Israelitarum regnum evertunt eosque in terras peregrinas transferunt, 14, 1. Syriam et Phœniciam invadunt, 14, 2. Contra Judæos et Egyptios expeditionem faciunt sub regno Senacheribi, X, 1. Assyriorum imperium a Medis et Babylonis eversum X, 2, 2; 5, 1.
- Assyriorum castra*, locus Hierosol. urbis, B. J. V, 7, 3, 12, 2.
- Astabari*, pop. Arab., A. J. I, 6, 2.
- Astabora*, fluv. Æthiopie, A. J. II, 10, 2.
- Astapus*, fluv. Æthiopie, A. J. II, 10, 2.
- Astartus*, Syriorum rex, C. A. I, 18.
- Astartæ templum* a Hiram, Syriorum rege, exstructum, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 1, 18.
- Astyages*, pater Darii, A. J. X, 11, 4.
- Asyla*, quænam a Moyse homicidis constituta sint, A. J. IV, 6, 4.
- Athenienses*, Xerxem devicerunt, B. J. II, 16, 4. A Romanis subacti sunt, *ibid.* Hyrcanum Judæorum principem magno in honore habuerunt, A. J. XIV, 8, 5. Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. — Athenienses, bonis legibus instructi, in iis observandis parum constantes sunt, C. A. II, 16. Severa poena eos afficiunt, qui nova de diis docent; deos peregrinos non admittunt, C. A. II, 37.
- Athenion*, Ptolem. Everget. amicus, A. J. XII, 4, 1 sqq.
- Athenion*, Cleopatram Egypti reg. dux Herodi M. insidias struit, A. J. XV, 5, 1. B. J. I, 19, 2.
- Athone*, urbs Arab. A. J. XIV, 1, 4.
- Athronges*, (Athrongeus) pastor, post Herodis M. mortem regnum affectat; cum fratribus Romanis et militibus regis bellum infert; a Grato et Ptolemæo et ipse et fratres devincuntur, A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3.
- Atratinus*, Romanus, pro Herode M. verba facit in senatu, A. J. XIV, 14, 4. B. J. I, 14, 4.
- Atthidum*, scriptores sæpe inter se dissentiunt, C. A. I, 3.
- Avaris*, urbs Egypti, C. A. I, 14. A leprosis occupatur, I, 26.
- Auctores*, qui apud Josephum laudantur, hi sunt: Acusilaus, Agatharchides, Alexander Polyhistor, Anaxagoras, Apion, Apollodorus, Apollonius Molo, Aristophanes, Aristoteles, Asinius; Atthidum scriptores; Berosus, Cadmus, Callias, Castor, Chæremôn, Chærilus, Clearchus, Cleodemus, Conon, Demetrius Phalereus, Diogenes, Dios, Ephorus, Euemerus, Eupolemus, Hecataeus, Hellanicus, Hermippus, Hermogenes, Herodotus, Hesiodus, Hestæus, Hieronymus, Homerus, Justus, Livius, Lysimachus, Malchus, Manetho, Megasthenes, Menedemus, Mnaseas, Mochus, Nicolaus, Pherecydes, Phylistus, Philo, Philostephanus, Philostratus, Plato, Polybius, Polycrates, Posidonius, Protagoras, Pythagoras, Socrates, Stoici, Strabo, Thales, Theodectes, Theodotus, Theophilus, Theophrastus, Theopompus, Thucydides, Timæus, Timagenes, Tripolitici auctor, Zopyrius.
- Amis*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Auranitis*, regis Palæst., a Cæsare Augusto Herodi M. datur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4. Pars est tetrarchiae Philippi, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
- Aurea terra*, in India, olim Sophira dicta, A. J. VIII, 6, 4; 7, 1.
- Auxa*, urbs Libyæ ab Ithobalo condita, A. J. VIII, 13, 2.
- Axiarimus*, Isi fil., pontif. maximus, A. J. X, 8, 6.
- Aza*, mons Palæst. A. J. XII, 11, 2.
- Azabon*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Azaelus*; Elias a Deo jubetur eum Syrorum regem constituere, A. J. VIII, 13, 7. Azaelus Adadum regem Syriæ occidit, regnum occupat, IX, 4, 6. Israelitis aggressus regionem Transjordanianam necnon terram Galaaditicam et Balanæam occupat, 8, 1. Judæam invadit, Gittam evertit, ab obsidione Hierosolymorum magna vi pecuniæ avertitur, 8, 4. Ioazo Israelitarum regi bellum infert multasque urbes ei eripit, 8, 5. Moritur, 8, 7.
- Azarias*, Achimæ f., pontif. max., A. J. X, 8, 6.
- Azarias*, (Abdenachus) Judæus, e genere Sedeziæ Babylonem abductus, a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, A. J. X, 10, 1 sqq. In flammis coniectus mirum in modum servatur, A. J. 10, 5. M. 16.
- Azarias*, vates, A. J. VIII, 12, 2.
- Azarias*, Judæorum dux sub Juda Macab., Gorgiam Jannæ pref. adortus vincitur, B. J. XII, 8, 2; 8, 6.
- Azavus*, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
- Azeca*, urbs Judæe, A. J. VI, 9, 1; VIII, 10, 1.
- Azermotes*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Azicus*, Emesorum rex, Drusillam Agrippæ M. fil. ducit uxorem, A. J. XX, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 2. Moritur, 8, 4.
- Azotus*, urbs Judæe, olim Philistæorum civitas, A. J. VI, 1, 2. Azotii quum arcam sacram in urbe servarent, multati

malis vexantur, VI, 1. Azotus a Jonatha Maccab. incenditur, XIII, 4, 4. A Pompeio Judæis crepta Syriae provinc. adjicitur, XIV, 4, 4. A Gabinio restauratur, XIV, 3, 3. *B. J.* I, 8, 4. Ab Herode M. Salomæ tribitur, *A. J.* XVII, 8, 1. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 3, 2. Cf. *A. J.* V, 1, 22; 2, 4; XII, 7, 4; 8, 6. *B. J.* I, 7, 7. *Azora*, urbs Galil. a Theglaphalassare capta, *A. J.* IX, 11, 1. *Azymorum festum*; ejus origo, *A. J.* II, 15, 1. *B. J.* IV, 7, 2. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 11, 5. *B. J.* VI, 9, 3. Post Solomonis tempora diu intermissum, ab Ezechia renovatur, *A. J.* IX, 13, 2 sqq. Cf. X, 4, 5.

B.

Baal, Tyriorum deus, *A. J.* IX, 6, 6. Ejus cultus ab Israelitis receptus, *ibid.*
Baal, Tyriorum rex, *C. A.* I, 21.
Baalis, Ammanitarum rex, *A. J.* X, 9, 2; 9, 5.
Baaras, planta mirabilis, *B. J.* VII, 6, 3.
Baaras, vallis Galil. *B. J.* VII, 6, 3.
Babe filii, Antigono opitulanti contra Herodem M.; quum Antigonus victus esset, clam a Costobaro servantur; ab Herode deprehensi necantur, *A. J.* XV, 7, 10.
Babel, vox hebr., quid significet, *A. J.* I, 4, 3.
Babylon, urbs Egypti, olim Letopolis, *A. J.* II, 15, 1.
Babylon, urbs Chaldaee, unde nomen habeat, *A. J.* I, 4, 3. Eam a Semirami conditam esse contendunt historici Græci, *C. A.* I, 20. A Nabuchodonosoro splendide instauratur et munitur, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 19. A Cyro capitur, *C. A.* I, 19. *A. J.* X, 11, 4. — Turris Babylonia, *B. J.* I, 4, 3.
Babylonia, *Babylonii*. Reges Babyloniæ secundum Berosum, *C. A.* I, 19 sq. Babyloniæ societatem cum Judæis ineunt sub regno Baladæ, *A. J.* X, 2, 2. Judæam invadunt et Manassem regem in captivitate abducunt, 3, 2. Sub Nabuchodonosoro Syriam et Judæam occupant, 6, 1 sqq. Cf. *Nabuchodonosorus*. Quinam fuerint post Nabuch. Babyloniæ reges, 11, 2. Babyloniorum imperium evertitur a Cyro et Dario, 11, 4. Babylonia Parthis subjecta, XVIII, 9. — Judæi in Babylonia et Mesopotamia habitantes Nearda potissimum et Nisbin urbes tenent, ibique ærarium commune habent, XVIII, 9, 1. A Babyloniis valde vexati Seleuciam migrant, ubi mox magna ex parte a Græcis et Syris cæduntur, 9, 8 sqq. Qui reliqui sunt, primum Cleiphontem se recipiunt, deinde vero Nearda et Nisibin redeunt, 9, 9.
Baca, vicus Galil., *B. J.* III, 3, 1.
Bachares, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
Bachides, ab Antiocho Epiph. Hierosolymis præfectus, in Judæos sævit, *B. J.* I, 1, 2. A Mattathia Asamonæi f. interficitur, 1, 3.
Bachides a Demetrio contra Judam Maccab. missus, hinc frustra insidias struit, multos vero Judæos cædit, *A. J.* XII, 10, 2. Judam vincit prope vicum Bethzetho, 11. Bellum gerit cum Jonatha Maccab., XIII, 1. Pacem cum eo componit, 1, 6.
Bactriani originem trahunt a Gathero Arami f., *A. J.* I, 6, 4. Cf. XX, 4, 2.
Bachures, vicus Judææ prope Hierosolyma, *A. J.* VII, 9, 7.
Badacrus, Judæorum dux, *A. J.* IX, 6, 3.
Badexorus, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
Bæon, rex Egypti, *C. A.* I, 14.
Bagathous cum Theodeste conjurationem facit contra Artaxerxem Persarum regem, *A. J.* XI, 6, 4; 6, 10.
Bagoas, eunuchus, *A. J.* XVII, 2, 4.

Bagoses, Artaxerxis dux templum Hierosol. polluit, *A. J.* XI, 7, 1.
Bajæ, oppidum Campaniæ, thermis celebre, ab imperatoribus splendidissimis ornamentis auctum, *A. J.* XVIII, 7, 1.
Balacus, Moabitum rex, artibus et fallaciis Judæos a suis et Madianitarum finibus arcere studet, *A. J.* IV, 6, 1 sqq.
Baladas, Babyloniorum rex, societatem init cum Ezechia, *A. J.* X, 2, 2.
Balamus vates a Madianitis et Moabitibus accitus, ut Judæis diras imprecetur, iis benedicit, urgente Dei spiritu, *A. J.* IV, 6, 2 sqq. Ejus asina, 6, 3. Balaco regi suadet ut puellas formosas in Judæorum castra mittat, 6, 6.
Balanra, urbs Syriæ; Herodis M. in Balaneotas liberalitas, *B. J.* I, 21, 12.
Balatorus, Tyriorum rex, *C. A.* I, 21.
Baleni, Sodomitarum tribus, *A. J.* I, 9.
Baleth, urbs Judææ a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1.
Balla, Jacobi concubina, *A. J.* I, 19, 8.
Ballas, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9.
Baltasarus, rex Babyloniæ, a Babyloniis Nabonidelus appellatus, *A. J.* X, 11, 2. Ejus visionem interpretatur Danielus, 11, 2 sq. A Cyro regno deicitur, 11, 4.
Baltasarus, *V. Danielus*.
Banacates, sub Solomone provinciæ maritimæ præfectus, *A. J.* VIII, 2, 3.
Banajas, Joadæ f., Davidis satellitum præfectus, *A. J.* VII, 5, 4; 11, 8. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4. Davidi fidem servat, quum Adonias regnum affectaret, 14, 4. Jussu Solomonis regis Adoniam interimit, VIII, 1, 2. Joabo occiso, a Solomone toti exercitui præficitur, 1, 4.
Banajas, Achili f., sub Solomone campi magis præfectus, *A. J.* VIII, 2, 3.
Banaothas, Jebosthum accidit, a Davide morte mulctatur, *A. J.* VII, 2, 1.
Banus, eremita, Flav. Josephi præceptor, *V. J.* 2.
Barachias, Israelita, magnæ apud populum auctoritatis, *A. J.* IX, 12, 2.
Baracus, una cum Debora Judæos a Chananæis subjugatos liberat, quadraginta annos deinde apud Judæos imperium tenet, *A. J.* V, 5.
Bardanes, Parthorum rex, Artabani III f., bellum cum Romanis gerere molitur; contra Izalem, Adiabænorum regem expeditionem facit, *A. J.* 3, 4. A Parthis e medio tollitur, *ibid.*
Baris, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.
Baris, mons Armeniæ, *A. J.* I, 3, 6.
Baris, arx Hierosolymorum, ab Herode Antonia appellata est, *A. J.* XV, 11, 4. Cf. *Antonia*.
Barnabazus conjurationem contra Artaxerxem factam detegit, *A. J.* XI, 6, 4.
Barsas, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9.
Barsube, urbs Judææ, *A. J.* VI, 3, 2.
Baruchus, Hieremiæ scribe et discipulus, *A. J.* X, 6, 2; 9, 1.
Barzapharnes, Parthorum satrapa, cum Pacoro Syriam occupat; deinde Judæam invadit Antigoni in regno collocaturus, *A. J.* XIV, 13, 3 sqq. *B. J.* I, 13, 1 sqq.
Basanes, Macheli f., interempto Nadabo, Israelitarum regem se facit; totam Hieroboami stirpem delet, *A. J.* VIII, 11, 4.
Basara, urbs Galil., *V. J.* 14.
Basca, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 6, 5.
Baselus, torrens Palæst., *A. J.* VI, 14, 6.
Basemmatha, Ismaeli fil., Esavi uxor, *A. J.* I, 18, 19.

- Basima**, Solomonis fil., Achinadabi uxor, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Bassus**, *V. Ventidius*.
- Bassus** (*Cæcilius*) Sextum Cæsarem in Syria ex insidiis interficit, *A. J.* XIV, 11, 1. *B. J.* I, 10, 10. Cum Casio facit ejusque opera Murco reconciliatur, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1.
- Bassus** (*Lucilius*) legatus in Judæam missus Machærum castellum capit, *B. J.* VII, 6, 1 sqq. Judæos, qui Hierosolymis, et Machærum profugerant, in Jarde silva cædit, 6, 6. Moritur, 8, 1.
- Batanæa** (*Bataneas* *A. J.* IV, 7, 5), regio Palæst., a Syris occupatur, *A. J.* IX, 8, 1. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Zamaris in Batanæam vocatur ad reprimenda Trachonitarum latrocinia, *A. J.* XVII, 2, 1. Batanæa pars est Philippi tetrarchiæ, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.
- Bathuelus**, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Batus**, mensura apud Judæos, *A. J.* VIII, 2, 9.
- Bathyllus**, Antipatri Herodis M. filii libertus, *A. J.* XVII, 4, 3. *B. J.* I, 31, 1.
- Bathyra**, urbs Batanææ a Tamari condita, vivente Herode omnium rerum immunitate fruitur lætaque capit incrementa; ab Agrippa M. ejusque filio valde vexatur, *A. J.* XVII, 2, 2.
- Baurus**, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Bebemeses**, Gazæ urbis præf., *A. J.* XI, 8, 3.
- Bedriacum**, oppidum Italiæ, *B. J.* IV, 9, 7.
- Beersabe** (*Beelhsabe*), Uriæ uxor, a Davide ad adulterium pellicitur, *A. J.* VII, 7, 1. Davidi nubit, 7, 2. Mater Solomonis, 7, 4. A Davide petit ut Solomoni f. regnum tradat, 15, 4. A Solomone petit ut Abisacen Adoniæ in matrimonium det, VIII, 1, 2.
- Beelhsabe**, *V. Beersabe*.
- Belæus** (*Belus*), fluv. Phœnicæ, *B. J.* II, 10, 2.
- Beleazarus**, Tyriorum rex, *C. A.* II, 18.
- Belus**, Tyriorum deus, *A. J.* VIII, 13, 1. Beli templum, quod Babylone erat ab Alexandro M. restauratum, *C. A.* I, 22. Cf. *A. J.* X, 11, 1.
- Belsemus**, Persa, *A. J.* XI, 2, 1.
- Belsephon**, urbs Ægypti ad mare Rubrum sita, *A. J.* II, 15, 1.
- Belsephon**, urbs Judææ, *A. J.* VII, 8, 2.
- Bemesetis**, urbs Judææ, *B. J.* I, 4, 6.
- Benjamin**, Jacobi f. ex Rachela, *A. J.* I, 21, 3. Cum fratribus in Ægyptum proficiscitur; furti accusatur, II, 6, 5 sqq. Ejus decem filii, 7, 4.
- Benjaminis tribus**, quamnam Palæst. partem sortita sit, *A. J.* V, 1, 22. Benjaminitæ Chananæis parcent; eorum exemplum ceteræ tribus sequuntur, 2, 5. Benjaminitæ ob stuprum Levitæ uxori inflicto a ceteris Israelitis bello lacerantur; caduntur omnes exceptis sexcentis qui fuga evadunt, 2, 10 sq. Sexcenti illi Benjaminitæ in patriam revocantur atque in integrum restituuntur, 2, 12.
- Berenice**, Agrippæ M. fil. ex Cyprio, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Spondetur Marco Alexandri Alabarchæ f., post ejus mortem nuptum datur Herodi Agrippæ fratri, *A. J.* XIX, 5, 1. Post Herodis obitum nubit Polemoni, regi Ciliciæ, XX, 7, 3. Polemonem deserit, *ibid.* Floro pro Hierosolymitanis supplicat, *B. J.* II, 15, 1. Cestio scribit de Flori immanitate, 16, 1. Ejus regia incenditur, 17, 6. Cf. *V. J.* 11; 24; 65.
- Berenice**, Salomæ f., Aristobuli Herodis M. filii uxor, *A. J.* XVI, 1, 2. Mariti secreta matri prodit, 7, 3. Post Aristobuli mortem Theudioni Doridis Herodis uxoris fratri nubit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Amicitia ei intercedit cum Antonia Drusi uxore, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 3.
- Berenice**, Julii Archelai ex Mariamne filia, *A. J.* XX, 7, 1.
- Berenice**, Alexandri, Judæi Cyrenensis uxor, *B. J.* VII, 11, 2.
- Berenice**, urbs Arabiæ ad mare Rubrum sita, olim Gasiongabel appellata, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Berenicianus**, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.
- Beræa**, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 14, 3.
- Berosus**, Chaldæus, rerum Chaldaicarum scriptor, *C. A.* I, 19. Ejus fides, I, 20. Laudantur quæ refert de diluvio, *A. J.* I, 3, 6. De primorum hominum longevitate, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Senacheribo, X, 1, 4. De Babelada; 2, 2. De Nabuchodonosoro et Nabopalassare, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 19 sq. De Noe arca, *C. A.* I, 19.
- Berotha**, oppidum Galil. superior., *A. J.* V, 1, 18.
- Bersabee** (*Bersabe*, *Bersobe*), *B. J.* III, 3, 1. Munitur a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Bersubæ**, puteus in regione Gerarensi, *A. J.* I, 12, 1.
- Bersubee**, urbs Judææ, in tribu Judæ prope Idumææ fines, *A. J.* VIII, 13, 7.
- Berytus**, urbs Phœnic., *B. J.* I, 21, 11. Herodis M. in Berytenses liberalitas, *ibid.* Herodes in hac urbe judicium habet de filiis suis Alexandro et Aristobulo, *A. J.* XVI, 11, 2. *B. J.* I, 27, 2. Berytenses Q. Varo Syriæ præfecto auxilium ferunt contra Judæos seditiosos, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Agrippa M. Berytensibus theatrum et amphitheatrum exædificat, *A. J.* XIX, 7, 5. Berytus splendidis ornamentis augetur ab Agrippa jun. XX, 9, 4. Titus post expugnata Hierosol. spectacula ibi edit, *B. J.* II, 3, 1.
- Berzelæus**, Galadita, *A. J.* VII, 9, 8; 11, 4.
- Besara** (*Basara*), urbs Galil. viginti stadiis a Gaba distans, *V. J.* 24.
- Beseleelus**, Uri f., architectus, tabernaculum exstruxit, *A. J.* III, 6, 1; 8, 4.
- Besimoth**, oppidum Perææ, a Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.
- Besira**, urbs Judææ, viginti stadiis a Chebrone dissita, *A. J.* VII, 1, 5.
- Betaris**, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 8, 1.
- Betchora** (*Betachora*), urbs Judææ a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Bethalage**, vicus Palæst., ubi Jonathas a Bachide oppugnatur, *A. J.* XIII, 1, 5.
- Betharamathum**, urbs Perææ inferioris, *B. J.* II, 4, 2. Vide *Amathus*.
- Betharamphla**, urbs Palæst., ab Herode Antipa munitur et Julias (Livias) appellatur in honorem uxoris Augusti, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
- Bethel** (*Bethela*, *Bethele*, *Bethella*) urbs Judææ, unde nomen habeat, *A. J.* I, 19, 3; 21, 2. Ab Ephraimitis capitur, V, 2, 6; 2, 9. Hieroboamus in ea delubrum exstruit ad vitulas aureas colendas, VIII, 8, 4; 11, 3. A Bachide munitur, XIII, 1, 3. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 9, 8.
- Bethennabris**, vicus Perææ, *B. J.* IV, 7, 4.
- Bethesob**, vicus Palæst., *B. J.* 3, 4.
- Bethleem** (*Bethlema*, *Bethlema*, *Bethleme*) urbs Judææ, V, 2, 8; 7, 13; 9, 2; VI, 8, 1; VII, 1, 3; VIII, 10, 1.
- Bethlephorurum**, toparchia ad Judæam pertinens, *B. J.* IV, 8, 1.
- Bethmaus**, vicus Galil., *V. J.* 12.
- Bethoma**, urbs Judææ, *A. J.* XIII, 14, 2,

Bethoron, Bethora, (inferior), urbs Samariæ, A. J. V, 1, 17; XII, 7, 1; 10, 5; XIII, 1, 3. B. J. 12, 2; 19, 1; 19, 8.
Bethsaida, urbs Galilææ, a Philippo amplificatur et Julius appellatur in honorem Cæsaris Augusti filiae, A. J. XVIII, 2, 1.
Bethsame, vicus Judææ, in tribu Judæ, A. J. VI, 1, 3; 1, 4.
Bethsana, Bethsan, Bethsa, urbs Samariæ postea Scythopolis dicta, A. J. V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8, 5; XIII, 6, 1. V. Scythopolis.
Bethsemara (?), locus Judææ, A. J. IX, 9, 1.
Bethso, locus Hierosol. urbis, B. J. V, 4, 2.
Bethzeltho, vicus Judææ, A. J. XII, 11, 1.
Bethsura, Bethsur, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1; XII, 7, 5; 8, 3; 9, 4; 9, 5; XIII, 5, 6. B. J. I, 1, 5.
Bethzacharia, locus Judææ, A. J. XII, 9, 4. B. J. I, 1, 5.
Bethæa, urbs Adrazari regis Sophenes, a Davide capta, A. J. VII, 5, 4.
Bezeca, urbs Palæst., A. J. V, 2, 2.
Bezedel, vicus Palæst., B. J. III, 2, 3.
Bezetha (sive Cænopolis, urbs nova), pars Hierosolymorum, B. J. II, 15, 5; 19, 4; V, 4, 2; 5, 8.
Bithyni, pop. Asiæ, B. J. II, 16, 4.
Bitumen, quod e lacu Asphaltite provenit, describitur, B. J. IV, 8, 4.
Boaz, nomen columnæ templi Hierosol., A. J. VIII, 3, 4.
Boazus, Naamin et Rutham hospitio excipit, A. J. V, 9, 2. Rutham uxorem ducit ex eaque procreat Obedem, qui Davidis avus est, 9, 3 sqq.
Bobelon, Darii Persarum regis dux, A. J. XI, 4, 8.
Bocchoris, Ægyptiorum rex, C. A. I, 34.
Boccia, Josephi f., A. J. VIII, 1, 3.
Boccus, Abiezere f., pontif. max., A. J. V, 11, 5.
Bæotus, archon Deliorum, A. J. XIV, 10, 14.
Bolosor, Benjaminis f., A. J. II, 7, 4.
Borceus, ab Agrippa jun. rege legatus mittitur ad Judæos seditiosos, B. J. II, 19, 3.
Borsippus, urbs Chaldææ, C. A. I, 20.
Boscethi, urbs Judææ, A. J. X, 4, 1.
Bosora, Bosor, urbs Galaadit., A. J. 8, 3.
Bosporus Thracius, A. J. XVI, 3, 2.
Bosporani, pop. Asiæ, B. J. II, 16, 4.
Botrys, urbs Phœnicie, A. J. VIII, 13, 2.
Boris aureæ templum in Syria prope Daphnen, B. J. IV, 1, 1.
Britanni a Romanis subacti, B. J. II, 16, 4.
Britannicus, Claudii Cæsaris fil. ex Messalina a Nerone e medio tollitur, A. J. XX, 8, 1 sq.
Brizellum, oppidum Italiæ, B. J. IV, 9, 9.
Broccus, senator Rom. A. J. XIX, 3, 4.
Brundisium, urbs Italiæ, A. J. XIV, 14, 3. B. J. I, 14, 3.
Brutus J. Cæsarem interficit, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 1.
Bubastis; Dianæ Bubastis templum in Ægypto prope Leonopolin, A. J. XIII, 3, 1; 3, 2.
Bubastita, fluv. Ægypti, C. A. I, 14.
Buccinæ a Moyse inventæ forma, A. J. III, 12, 6.
Burrus, præfectus militum, Neronem in castris prætorianis imperatorem declarat, A. J. XX, 8, 2. Neroni persuadet ut Judæis Cæsarensibus jus civitatis adimat, 8, 9.
Byblus, urbs Phœnicie, B. J. I, 21, 11.
Byzantium, urbs Thraciæ, A. J. XVI, 2, 2.

C.

Caathus, Levi f., A. J. II, 7, 4.
Cabrothaba, locus deserti, unde nomen habeat, A. J. III, 13, 1.
Cadmus, Milesius quando vixerit, C. A. I, 2.
Cæcinnna, Vitellii dux cum Valente Othonom vincit, B. J. IV, 9, 9. Ad Vespasiani partes transit, II, 2 sq.
Cæna (Nova), locus Palæst. in Ziphenorum terra, A. J. VI, 13, 2.
Cænopolis sive urbs Nova, pars Hierosolymorum, B. J. II, 19, 4, V, 8, 1; 12, 2. V. Bezetha.
J. Cæsar, Roma potitus Aristobulum regem Judææ vinculis solvit et cum duabus legionibus in Syriam mittit, A. J. XIV, 7, 4. B. J. I, 8, 1. In Ægypto bellum gerens ab Antipatro et Mithridate adjuvatur, A. J. 8, 1 sq. B. J. 9, 3. In Syriam profectus magnam honorem habet Antipatro, A. J. 8, 3. B. J. 9, 5. Hyrcano pontificatum confirmat, Antipatrum totius Judææ procuratorem constituit, A. J. 8, 5. B. J. 10, 3. Decreta quæ in Judæorum gratiam fecit, A. J. 10, 1 sqq. In Affricam profisciscitur cum Scipione et Catone bellum gesturus, ibid. A Bruto et Cassio interficitur, A. J. 11, 1. B. J. 11, 1.
Cæsar Octavianus, victis Bruto et Cassio ad Philippos in Italiam profisciscitur, B. J. I, 12, 4. Cf. A. J. XIV, 12, 2. Ejus in Herodem benevolentia, A. J. 14, 4. B. J. 14, 4. Antonium vincit in pugna Actiaca, A. J. XV, 6, 1. B. J. I, 20, 1. Herodi regnum confirmat, A. J. 6, 6 sq. B. J. 20, 2. In Ægyptum profisciscens honorifice excipitur ab Herode apud Ptolemaidem magnisque ab eo donatur muneribus, A. J. 6, 7. B. J. 20, 3. Ægyptum in suam ditionem redigit; Herodi eam Judææ partem restituit, quam Antonius Cleopatæ dederat, pluresque insuper urbes ejus regno addit, A. J. 7, 3. Herodes duo templa ei consecrat, alterum Cæsareæ, alterum prope Panium, A. J. XV, 9, 6; 10, 3. B. J. I, 21, 7. In Syriam profectus Herodem a Zenodoro et Gadarenis accusatum absolvit eique Trachonem, Batanæam, Auranitidem et Zenodori tetrarchiam tribuit, A. J. 10, 1 sqq. B. J. 20, 4. Alexandrum et Aristobulum in gratiam reducit cum Herode eorum patre, A. J. XVI, 4, 4. B. J. I, 23, 3. Ejus edictum de Judæorum juribus servandis, A. J. 6, 1 sqq. Herodi a Syllæo accusato offensus est, A. J. 9, 3 sq. Herode criminibus purgato a Nicolao Damasceno, Syllæum capitis damnat; Aretæ regnum Arabiæ confirmat, A. J. 10, 8 sq. Herodi potestatem facit de filiis, conjurationis accusatis, pro arbitrio statuendi, A. J. 11, 1; XVII, 7, 1. B. J. I, 27, 1; 33, 1. Herodes magnam pecuniæ vini Cæsari legat omniaque quæ in testamento suo constituit, ei relinquit confirmanda, A. J. XVII, 6, 1; 8, 1. B. J. 32, 7; 33, 8. Archelaus et Antipas, Herodis filii, coram Cæsare de regno disceptant, A. J. 9, 4 sqq. B. J. II, 2, 2 sqq. Judæorum legati Archelaum apud Cæsarem accusant, A. J. 11, 2 sqq. B. J. 6, 2 sqq. Cæsar Archelaum facit ethnarcham eique dimidiam Herodis regni partem tribuit, alteram vero dimidiam inter Archelæi fratres, Antipam et Philippum dividit; cetera, paucis exceptis, Herodis testamentum confirmat, A. J. 11, 4 sq. B. J. 6, 3. Pseudalexandri fraudem detegit A. J. 12, 2. B. J. 7, 2. Archelaum iterum a fratribus et Judæorum primoribus accusatum Viennam relegat ejusque ethnarchiam in provinciæ formam redigit, A. J. 13, 3; 13, 5. B. J. 7, 3. Moritur ætatis anno septuagesimo septimo, A. J. XVIII, 2, 2. B. J. II, 9, 1.
Cæsarea maritima, urbs Palæst., olim Stratonis turris appellata, ab Herode M. splendide exadificatur portuque tutissimo ornatur, A. J. XV, 8, 5; 9, 6. B. J. I, 21, 5; cf. A. J. XIII, 11, 2. B. J. I, 2, 5. Cæsarenses ob mor-

- tem Agrippæ M. immodice exsultant, quare Claudius iis offensus est, *A. J. XIX*, 9, 1 sq. Inter Judæos et Syros qui urbem incolunt rixa; Felix Judææ procurator turbas reprimat, *A. J. XX*, 8, 7. *B. J. II*, 13, 7. Judæi Cæsarienses Felicem apud Neronem accusant, *A. J. 8*, 9. Nero iis civitatem admittit, *ibid.* Novum certamen inter Græcos et Judæos, *B. J. 14*, 4 sq. Judæi cum legum libro in Nabata secedunt, 5. Judæi fere omnes cæduntur a Græcis, 18, 1. Cæsarienses libenter excipiunt Vespasianum; Josephi Flavii supplicium ab eo petunt, *B. J. III*, 9, 1. Titus, expugnatis Hierosolymis Cæsareæ spectacula edit, *VII*, 8, 1.
- Cæsarea Philippi*, urbs Palæst. ad Jordanis fontes sita, a Philippo ita appellata est; prius dicebatur Paneas, *A. J. XVIII*, 2, 1. *B. J. II*, 9, 1. *III*, 9, 7. Ab Agrippa jun. amplificatur et Neronias appellatur, *A. J. XX*, 9, 4. Titus splendida spectacula in ea edit, *B. J. VII*, 2, 1.
- Cæsareum*, æcus in regia Herodis M., *B. J. I*, 21, 1.
- Cæsennius Pætus*, Syriæ præfectus, *A. J. VIII*, 3, 4. Antiochum, regem Commagenes apud Vespasianum accusat et deinde regno expellit, *VIII*, 7, 1 sq.
- Cæsonia*, Caji Cæsaris uxor; diversæ de ea sententiæ, *A. J. XIX*, 2, 4. Fortiter moritur, *ibid.*
- Cais*, Adami f., Abelum fratrem interficit, *A. J. I*, 2, 1. Naïdem condit; voluptatibus indulget; Anocham condit et mœnibus circumdat, 2, 2. Ejus progenies pessima, *ibid.*
- Cataphas*. V. Josephus.
- Cainas*, Enosi f., *A. J. I*, 3, 4.
- Cajus*, Agrippæ f., ex Julia, ab Augusto adoptatur, *A. J. XVII*, 9. *B. J. II*, 2, 4.
- Cajus*, tribun. milit. Roman., Quinct. Vari amicus, *B. J. II*, 5, 1.
- Cajus Cæsar Caligula*, Germanici f. apud populum ob patris virtutem gratus, *A. J. XVIII*, 6, 8. Ejus amicitiam sibi conciliat Agrippa, 6, 4 sqq. Cajus a Tiberio constituitur imperii successor, 6, 8 sq. Agrippam Philippi tetrarchiæ facit regem, *A. J. 6*, 10. *B. J. II*, 9, 5. Antipam ejusque uxorem in exilium agit; Agrippæ Antipæ tetrarchiam tribuit, *A. J. 7*, 2. *B. J. 9*, 6. Cajus primis imperii annis res bene gerit, *ibid.* Odium concipit in Judæos, *A. J. 8*, 1. Petronium Syriæ præfectum constituit eumque jubet ipsius statuam in Judæorum templo erigere, *A. J. 8*, 2. *B. J. 10*, 1. Rogatu Agrippæ hoc mandatum revocat, *A. J. 8*, 7 sq. Ejus sævitia et insania, *A. J. XIX*, 1, 1 sq. Conspiratur in eum, 1, 3 sqq. Trucidatur, 1, 14. Populi post facinus perturbatio, 1, 16. Mox ejus uxor quoque et filia occiduntur, 2, 4. De Caji ingenio et moribus, 2, 5.
- Calani* philosophi apud Indos appellantur, *C. A. I*, 22.
- Callias* (?) Salomæ, Herodis M. sororis, filiam ducit uxorem, *A. J. XVII*, 1, 1.
- Callias*, rerum Sicularum scriptor, *C. A. I*, 3.
- Callistus*, Caligulæ libertus, ad summam potestatem evehitur; conspirationis in Caligulam particeps est, *A. J. XIX*, 1, 10.
- Callimander*, Syrorum dux, *A. J. XIII*, 10, 2.
- Callinicus*, Antiochi Commagenorum regis f., *B. J. VII*, 7, 2.
- Calliphon*, Crotoniates, Pythagoræ discipulus, *C. A. I*, 22.
- Callirrhoe*, fons calidus prope lacum Asphaltiten situs, aquarum salubritate celebris, *A. J. XVII*, 6, 5. *B. J. I*, 33, 5.
- Cambyses*, Persarum rex, Cyri fil., Hierosolymorum instaurationem prohibet, *A. J. XI*, 2, 1 et 2. Sabam, urbem Æthiop. ex sororis nomine appellat Meroen, *II*, 10, 2. Ægyptum subigit; inde reversus diem obit supremum apud Damascum *IX*, 2, 2. Cf. *II*, 15, 1.
- Canithus*, pater Simonis pontificis, *A. J. XVIII*, 2, 2.
- Camon*, urbs Galaadit., *A. J. V*, 7, 6.
- Campania*, regio Ital., *A. J. XVIII*, 7, 2; *XIX*, 1, 1.
- Campus Magnus*, qui a vico Ginnabri usque ad lacum Asphaltiten pertinet, describitur, *B. J. IV*, 8, 2. Cf. *A. J. V*, 1, 22; *XII*, 8, 5; *XV*, 8, 5; *XX*, 6, 1. Alius Campus Magnus in confiniis Galilææ et Samariæ est, *B. J. III*, 4, 1; *II*, 12, 3. *A. J. VIII*, 2, 3.
- Campus Regius*, in Palæst., *A. J. I*, 10, 2.
- Cana*, vicus Galil., *V. J. 16*. *B. J. I*, 17, 5. *A. J. XIII*, 15, 1.
- Cana*, vicus Judææ, *B. J. I*, 4, 7.
- Canatha* (*Cana*), oppidum Cœlesyriæ, *A. J. XV*, 5, 1. *B. J. I*, 19, 2.
- Candelabrum* sacrum describitur, *A. J. III*, 6, 7.
- Canlabri*, pop. Hispaniæ, *B. J. II*, 16, 4.
- Canthera*. V. Simon.
- Capellus*, (Julius) Tiberiensis, factionis dux, *V. J. 9*; *12*; *13*; *57*.
- Capharabis*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capharnaum*, fons Galil., *B. J. III*, 10, 8.
- Capharsaba*, campus Palæst., in quo Herodes Antipatridem urbem exstruxit, *A. J. XVI*, 5, 2. (*Prius in eodem loco alia urbs fuisse videtur, quæ Capharsaba sive Chabarsaba appellata erat, cf. A. J. XIII*, 15, 1).
- Capharsalama*, vicus Judææ, *A. J. XII*, 10, 4.
- Caphartoba*, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 8, 1.
- Caphareccho*, vicus Galil., munitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*.
- Caphettra*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capito*, centurio Roman., *B. J. II*, 14, 7.
- Capitolium*, Jovis templum, in Roma urbe, *A. J. XIX*, 1, 1. *B. J. IV*, 11, 4; *VII*, 5, 6.
- Cappadoces*, olim Mosocheni dicti a Mosoche, *A. J. I*, 6, 1. Cf. *XVI*, 3, 2; 8, 6; 10, 1. Romanis tributum pendunt, *B. J. II*, 16, 4.
- Cappadocia*. Ejus rex Archelaus, *A. J. XVI*, 1, 2; 2, 2. Cf. *B. J. IV*, 11, 1; *VII*, 1, 3.
- Capræ*, insula maris Tyrreni, in qua Tiberius Cæsar domicilium habuit, *A. J. XVIII*, 6, 4, sq.
- Careas*, pater Joannis, *A. J. X*, 9, 2.
- Caria*, regio Asiæ, ab Alexandro M. occupatur, *A. J. XI*, 8, 1.
- Cariathiarima*, urbs Judææ, *A. J. VI*, 1, 4. Arca sacra ibi viginti annos servata est, *ibid.* Cf. *VII*, 4, 2.
- Carmelum promontorium*, in litore Phœniciæ, *B. J. II*, 10, 2.
- Carmelus mons*, olim ad Galilæam pertinens, postea in Tyriorum ditione, *B. J. III*, 3, 1. Cf. *V*, 1, 22; *VIII*, 13, 5.
- Carnain*, τὸ τέμενος ἐν Καρναίῳ, sanum Syriæ, *A. J. XII*, 8, 4.
- Carræ* (sive *Chara*, *Charra*), urbs Mesopotamiæ, *A. J. XX*, 2, 2. Regio circa Carras, anomi feracissima, in ditione regis Adiabenorum, *ibid.* Ostenduntur ibi arca Noë reliquæ, *ibid.* Cf. *I*, 16, 1; 19, 4; 5, 5.
- Carthaginenses*, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4; *VI*, 6, 2.
- Carthago*, a Tyriis condita, *C. A. I*, 17; 18. Quando?, *C. A. II*, 2.
- Carus*, Herodis M. pusio, *A. J. XVII*, 2, 4.

- Casius*; Jovis Casil templum in Ægypto, *B. J.* IV, 11, 5.
Caspiae portæ, *A. J.* XVIII, 4, 4.
Cassander, post mortem Alexandri M. Macedoniam occupat, *A. J.* XII, 1, 1.
Cassius, Parthos a Syriæ finibus arcere studet; in Judæa seditionem a Pitholao motam reprimat, *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Cassius, interfecto Cæsare in Syriam venit, Bassum et Murcum sibi conciliat, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 1. Judæam vexat, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1 sq. Herodi suadet ut Antipatri patris mortem ulciscatur; Laodiceam capit, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 6 sq. In multis Asiæ civitatibus constituit tyrannos, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2. Ad Philippos clade affectus se interficit, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4.
Cassius Longinus, Syriæ præfectus, Judæis imperat ut stolam pontificalem in arce reponant, *A. J.* XV, 11, 4. Cf. XX, 1, 1. Cum exercitu Hierosolyma venit Cuspio Fado auxiliaturus, XX, 1, 1.
Castor, chronographus, laudatur, *C. A.* II, 7.
Castor, Judæus versutissimus, Romanis insidias struit. *B. J.* V, 7, 4.
Castra Judæorum describuntur *A. J.* III, 12, 5. Romanorum, *B. J.* III, 5, 1 sqq.
Castra Dei, locus Palæst. *A. J.* I, 20, 1.
Castra (Παρεσβολαί), urbs Palæst. Transjordan. pulcherrima et munitissima, *A. J.* VIII, 9, 8; 10, 1; 11, 4, 15, 1.
Castrare homines aut animalia Judæis vetitum, *A. J.* IV, 8, 40.
Catullus, Libyæ Pentapolitane præfectus, Judæorum Cyrenensium locupletissimos a Jonatha falso accusatos diripit, *B. J.* VII, 11, 1 sq. Jonathæ persuadet ut etiam Judæos Alexandr. et Rom. insimulet, 11, 3. Ejus scelera a Deo puniuntur, 11, 4.
Cedarus, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedasa (*Cedesa*), urbs Galil., homicidarum asylum, *A. J.* V, 1, 24; cf. 1, 18. Olim in Tyrionum potestate fuit, *A. J.* XIII, 5, 6; 5, 7. *B. J.* II, 12, 1.
Cedmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedron torrens prope Hierosol., *A. J.* VIII, 1, 5.
Cedron, vallis quæ Hierosol. urbem a monte Olivarum separat, *B. J.* V, 2, 4; 2, 6, 1; VI, 3, 2.
Celadus, Cæsaris Augusti libertus, *A. J.* XVII, 12, 2. *B. J.* II, 7, 2.
Celenderis, urbs Ciliciæ, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.
Celer, tribunus militum, *A. J.* XX, 6, 2 sq. *B. J.* II, 12, 7.
Cellica legio, *A. J.* XIX, 1, 15.
Cendebeus, Antiochi Soteris dux a Simone Maccab. vincitur, *A. J.* XIII, 7, 3. *B. J.* I, 2, 2.
Cenedæus, Monobazi Adiabenorum regis propinquus, *B. J.* II, 19, 2.
Cenezus, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
Cenezus, Hothnieli pater, *A. J.* V, 3, 3.
Cepharnome, vicus Galil., *V. J.* 72.
Cepheritæ, gens Chanan., *A. J.* V, 1, 36.
Cerasles, pater Pausaniæ, *A. J.* XI, 8, 1.
Cercalis, (*Sextus*) a Vespasiano contra Samaritas mittitur, *B. J.* III, 7, 32; 7, 34. Solumaram superiorem in Romanorum potestatem redigit, *B. J.* IV, 9, 9. Templum agreditur, VI, 2, 5. Quintæ legionis dux, 4, 3. Cf. *V. J.* 75.
Cerealis (*Petilius*) a Vespasiano mittitur ad Britanniam administrandam; Germanorum seditionem comprimit, *B. J.* VII, 4, 2.
Cesabæus, Ili f., *A. J.* VII, 12, 4.
Cestius Gallus, Syriæ præses, Hierosolyma venit, *B. J.* II, 14, 3. Non satisfacit Judæorum querelis contra Florum, *ibid.* Neapolitanum mittit ad Judæorum animos explorandos, 16, 1. Cum magno exercitu contra Judæos proficiscitur; Zabulonem et Jopen urbes capit et incendit, 18, 9 sq. Gallum in Galileam mittit, 18, 11. Cum Judæis prope Bethsaron conflictatur, 19, 1 sq. Hierosolyma usque progressus Bezetham capit, superiorem irritum conatu oppugnat, 19, 4 sq. Obsidionem solvit, 19, 6. Cum exercitu se recipiens, a Judæis pressus impedimenta multosque milites amittit, 19, 7 sqq. Legatos mittit ad Neronem qui inchoati belli culpam in Florum vertant, 20, 1. Sepplioritis qui in fide erga Romanos permanserant, auxilium mittit contra seditiosos, *V. J.* 71; cf. 69.
Chabalon, *Chabulon*, regio Galil., *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17. (*B. J.* III, 3, 12.)
Chabarzaba, urbs Judææ, ab Herode M. amplificata et Antipatri appellata est, *A. J.* XIII, 15, 1. Cf. *Capharsaba* et Antipatri.
Chabolo, vicus Galil. *V. J.*
Chabulon. *V. Chabalon*.
Chabrothaba, urbs Arabiæ, *A. J.* III, 13.
Chæreus (*Cassius*) prætorianorum tribunus, a Cajo Cæsare offensus, conjurationem contra eum facit cum Regulo et Minuciano, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq. Cæsari plagam infligit non mortiferam, 1, 14. Lupum jubet Cæsaris uxorem et filium e medio tollere, 2, 4. Patriam in libertatem restituere vult, 4, 4. Supplicio afficitur a Claudio, 4, 5.
Chæremôn, historiæ Ægyptiacæ auctor, laudatur, *C. A.* I, 32 sq.
Chagiras, Adiabenus fortitudine conspicuus, *B. J.* V, 11, 5.
Chalamas, Syrorum rex, Ammanitis auxilium fert contra Judæos, *A. J.* VII, 6, 3.
Chalceus, Emaonis f., vir sapientia præclarus, *A. J.* VIII, 2, 5.
Chalcidica, regio Syriæ, *B. J.* VIII, 7.
Chalcis urbs Syriæ sub monte Libano sita; ejus tyrannus Ptolemæus Mennæi f., *A. J.* XIV, 7, 4; cf. 3, 2. Herodes Agrippæ M. frater regnum hujus urbis obtinet a Claudio, *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 5.
Chaldæi originem trahunt ab Aphraxade Semæ f., *A. J.* I, 6, 4. Seditionem movent contra Abramum, 7, 1. Cf. X, 3, 2. Chaldæi antiquissimis jam temporibus res suas litteris mandabant, *C. A.* I, 6. Chaldæorum scripta in plebisque rebus cum Judæorum libris sacris consentiunt, *C. A.* I, 19.
Chaleb a Moysæ in Chananæam mittitur, *A. J.* III, 14, 4; cf. V, 2, 3.
Chamas, Noei f., centum annos ante diluvium natus, *A. J.* I, 1, 1. Noeum inebriatum et nudatum fratribus per ludibrium monstrat; punitur, 6, 3. Chamæ filii quas terras occupaverunt, 6, 2.
Chanaanus, Semæ f., Chananææ nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Chananæa nomen habet a Chanaan, Chamæ f., *A. J.* I, 6, 2. Ejus fines; IX, 10, 11. — Abramus in ea sedem figit, I, 7, 1. Occupatur a Judæis post reditum ex Ægypto, V, 1 sqq.
Chananæi Judæis ex Ægypto redeuntibus cladem inferunt, *A. J.* IV, 1. Moyses eos extinguere jubet, IV, 8, 44. Chananæi a Judæis subjiciuntur, V, 1 sqq. Chananæi qui in Libano habitant Solomon tributum imperat, VIII, 6, 3.
Chapsæus, Judææ pater, *A. J.* XIII, 5, 7.
Chara sive *Charra*. *V. Carræ*.
Charax. *V. (Spasina) Charax*.

- Charchamesa* (*Circesium*?), urbs Mesopotamiæ ad Euphratem, A. J. X, 6, 1.
- Chares*, Gamalensis, Gamalensium contra Romanos dux, B. J. IV, 1, 4. A seditionis occiditur, V. J. 35; 37; cf. B. J. 1, 9.
- Charmis*, Rubeli fr., A. J. II, 7, 4.
- Chasleus*, mensis nonus apud Judæos, A. J. XI, 5, 4.
- Chasphoma*, urbs Galaadit., A. J. XII, 8, 3.
- Chatura*, Abrami uxor, A. J. I, 15.
- Chazadus*, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
- Chedron Chabron*, urbs Judææ, quando condita sit, A. J. I, 8, 3. B. J. IV, 9, 7. Abramus in ea sedem figit, B. J. IV, 9, 7. Inter urbes sacras numeratur ex Jesu decreto A. J. V, 1, 24; 2, 3. Davides initio regni sui in ea domicilium habet, A. J. VII, 1, 2. A Romanis capitur, B. J. IV, 9, 9. Cf. A. J. I, 21, 3; 22, 1; III, 14, 2; VIII, 10, 1; XII, 8, 6.
- Chelbes*, Judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Chelcias*, Judæus, a Cleopatra Egyptiorum dux constituitur, A. J. XIII, 10, 4; 13, 1.
- Chellion*, Elimechi f., A. J. V, 9, 1.
- Chephthorimus*, Mestralmi f., A. J. I, 6, 2.
- Cherubes* auro efficti in templi Hierosol. adyto, A. J. VIII, 3, 3; cf. III, 6, 6.
- Chestæmus*, Mestralmi f., A. J. I, 6, 2.
- Chethomene*, tunica sacerdotalis, describitur, A. J. III, 7, 2.
- Chethim*; ita insulæ omnes et pleraque loca maritima a Judæis appellantur, A. J. I, 6, 1.
- Chethima* (*Cyprus*), insula a Chethimo denominata, A. J. I, 6, 1.
- Chethimus*, Jovani f., Chethimam insulam occupat, A. J. I, 6, 1.
- Chettæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Chidonis area*, locus Judææ, A. J. VII, 4, 2.
- Chiramus*, Uriæ f., architectus, A. J. VIII, 3, 4.
- Chius*, insula, A. J. XVI, 2, 2. Chii muneribus donantur ab Herode M., *ibid.*
- Chodollamorus*, Assyriorum dux, A. J. I, 9.
- Chodalus*, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Chavili* poetæ de Judæis testimonium, C. A. I, 22.
- Chosbia*, Zambriæ uxor, A. J. IV, 6, 10.
- Christianorum secta* a Jesu Christo denominata, A. J. XVIII, 3, 3.
- Christus*. V. *Jesus*.
- Chusæi* (*Æthiopes*) a Chuso nomen habent, A. J. I, 6, 2.
- Chusarthes*, Assyriorum rex, Judæos subigit, A. J. V, 3, 2 sq.
- Chusi*, Davidis amicus, A. J. VII, 9, 2 sqq.
- Chusus*, Chamæ f., Chusæorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Chutha*, regio Persidis, A. J. IX, 14, 3.
- Chuthæi* a Salmansare ex Chutha in Samariam transferuntur, A. J. IX, 14, 1; 14, 3. A Græcis Samaritæ vocantur, 14, 3. Cf. X, 9, 5; XI, 2, 1; 4, 3. V. *Samaria*.
- Chuthus*, fluv. Persidis, A. J. IX, 14, 1.
- Chulhus*, locus Persidis, A. J. IX, 14, 1.
- Cicero* (M. T.), consul, A. J. XIV, 4, 3.
- Cicerum domus*, vicus prope Hierosolyma, B. J. V, 12, 2.
- Cilicia* olim Tharsus appellata a Tharso Cilicum principe, A. J. I, 6, 1. Cf. IX, 10, 2; XIII, 13, 4. B. J. I, 7, 7.
- Cilices*, Alexandri Jannæi mercenarii, A. J. XIII, 13, 4. B. J. I, 4, 2.
- Cilicum vallis*, oppidum in Moabitarum finibus, A. J. XIII, 15, 4.
- Cilla*, oppidum Judææ, A. J. VI, 13, 1. Davides Cillanis opem fert contra Philistæos, *ibid.*
- Cinchares*, uummus apud Judæos, A. J. III, 6, 7.
- Cinnamus*, post Artabani fugam regnum apud Parthos suscipit; mox Artabano regnum restituit, A. J. XX, 3, 2.
- Cinyras*, fabula de Cinyra repræsentatur a pantomimis, A. J. XIX, 1, 13.
- Circenses ludi*, In iis moris est populo, quidquid desiderat, ab imperatore postulare, et imperatori postulata concedere, A. J. XIX, 1, 4.
- Circumcisio*, ab Abramo Instituitur Dei jure, A. J. I, 10, 5. Ithuræi adiguntur ad eam recipiendam, XIII, 11, 3. Arabum liberi tertio decimo ætatis anno circumciduntur, 1, 12, 2. Circumcisio secundum Herodotum inde ab antiquissimis temporibus usitata fuit apud Colchos, Æthiopes et Egyptios; Phœnices et Syri Palastini (i. e. Judæi) eam a Egyptiis receperunt, A. J. VIII, 10, 3. C. A. I, 22. Cf. V. J. 23.
- Citium*, urbs Cyprî insul.; nominis origo, A. J. I, 6, 1. —
- Cittæi* (?) ab Elulæo Tyriorum rege, ad obsequium reducantur, A. J. IX, 14, 2.
- Claudius* (*Tiberius*), apud Cajum accusatur a Polluce, servo suo, A. J. XIX, 1, 2. Post Caligulæ interitum a magna militum parte imperator creatur, dum senatus antiquæ reipublicæ restaurationem decernit, A. J. 2, 1 sqq. B. J. II, 11. Palatio extrahitur, ad imperium rapitur, A. J. 3, 1 sqq. consilio Agrippæ regis utitur, 4, 1. Nitem se præbet erga senatum, 4, 5. Chæream et Lupum supplicis affici jubet, *ibid.* Agrippæ regno Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem addit; ejus fratri Herodi Chalcidici regnum tribuit; Antiocho Ciliciæ partem et Commagenam dat, A. J. 5, 1. B. J. 11, 5. Ejus edictum de Judæis, A. J. 5, 2. Agrippam vetat Hierosolyma reddere munitiora, A. J. 7, 2. Post Agrippæ mortem Cuspium Fadum Judææ procuratorem facit, A. J. 9, 2. Judæis permittit ut stolam pontificalem in templo custodiant, A. J. XX, 1, 1 sq. Herodem Agrippæ fratrem templi et sacræ pecuniæ curatorem facit, 1, 3. Litem inter Judæos et Samaritas discernit, reos punit, 6, 3. Agrippæ juniiori Philippi tetrarchiam et Abilam tribuit, A. J. 7, 1. B. J. 12, 8. Ejus uxores et liberi, A. J. 8, 1. Ab Agrippina veneno interficitur, 8, 2.
- Classicus*, Germanorum princeps, seditionem movet contra Romanos; mox vincitur, B. J. VII, 4, 2.
- Clearchus* Peripateticus; ejus de Judæis testimonium (in libro de Somno), C. A. I, 22.
- Cleanthus*, pictor, C. A. II, 12.
- Clemens*, præfectus prætorii sub Caligula, A. J. XIX, 1, 6.
- Cleodemus*, (qui etiam Malchus dicitur), vates et rerum Judaicarum scriptor, A. J. I, 15. Ejus testimonium de Abrami filiis, *ibid.*
- Cleopatra*, Antiochi M. filia, Ptolemæi Epiph. uxor, A. J. XII, 4, 1.
- Cleopatra*, Ptolemæi Philometris uxor, C. A. II, 5.
- Cleopatra*, Ptolemæi Philomet. filia Alexandro Balæ, postea Demetrio Nicat. nuptum datur, A. J. XIII, 4, 1; 4, 7. Demetrio ab Arsace capto, Antiocho ejus fratri nubit, 7, 1. Demetrium ad ipsam confugientem non recipit, 9, 3. Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni mater; 10, 1.
- Cleopatra*, Ptolem. Physconis uxor, Ptolem. Lathyrum, filium suum, regno deturbat, A. J. XIII, 10, 2. Chelciam et Ananiam Judæos exercitus duces constituit, 10, 4. Ab Alexandro Jannæo arcessitur in Judæam contra Ptolemæum Lath. 12, 4. Oppugnat Ptolemæum in urbe

- Ptolemaide, 13, 1. Capta Ptolemaide cum Alexandro Jan. societatem init, 13, 2.
- Cleopatra*, regina Ægypti in Cilicia obvia fit Antonio, qui ejus amore incenditur, *A. J.* XIV, 13, 1. *B. J.* 1, 12, 5. Herodem patria profugum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Instigante Alexandra Herodem apud Antonium necis Aristobuli accusat, *A. J.* XV, 3, 5. Ejus avaritia, fratrem et sororem interficit, Lysoniæ necem machinatur; Arabiæ et Judææ partem ab Antonio impetrat, *A. J.* XV, 4, 1. *B. J.* I, 18, 4. Herodem ad stuprum sollicitat; ille vero eam necare molitur, *A. J.* 4, 2. Antonius ei Artabazem, Armeniæ regem cum filiis et satrapis dono dat, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 18, 5. Suadente Cleopatra Antonius Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 19, 1. Cf. *B. J.* VII, 8, 4. Ejus mores perversi, *C. A.* II, 5.
- Cleopatra*, Herodis M. uxor Herodis et Philippi mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Cleopatra*, Gessii Flori uxor, *A. J.* XX, 11, 1.
- Cleopatra*, Syriæ regina. V. Selene.
- Climax Tyrriorum*, mons Phœniciæ, *B. J.* II, 10, 2.
- Clitus*, Tiberiensis ad seditionem incitat; a Flav. Josepho poena afficitur, *V. J.* 34.
- Cluvius*, senator Roman., *A. J.* XIX, 1, 13.
- Coban*, hebr. dicuntur qui voto deo se consecrant, *A. J.* IV, 4, 4.
- Cobolitis*, regio Idumææ, *A. J.* II, 1, 2.
- Cœlesyria*, a Nabuchodonosoro occupatur, *A. J.* X, 9, 7. Antiocho M. eripitur a Ptolemæo Epiph; mox vero ab Antiocho recuperatur, XII, 3, 3. Ptolemæus Epiph., quum Cleopatram Antiochi fil. uxorem duceret, Cœlesyriam pro dote accipit, 4, 1.
- Colchi*, pop. Asiæ, pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Cf. *B. J.* II, 16, 4.
- Collega (Cneus)*, Antiochenorum turbas comprimit, *B. J.* VII, 3, 4.
- Collina*, tribus Romæ urbis, *A. J.* XIV, 8, 5; 10, 9.
- Commagene*, regio Syriæ. Post Antiochi Commagenorum regis mortem contentio oritur inter nobiles et plebejos de regni forma, *A. J.* XVIII, 2, 5. Cf. XIX, 5, 1.
- Compsus*, Compsi f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Connubium*; quid Moyses de eo sanciverit, *A. J.* IV, 8, 23.
- Conon* Judæorum in scriptis suis meminit, *A. J.* I, 23.
- Copenius*, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J.* II, 8, 1.
- Cophene*, fluv. Indiæ, *A. J.* I, 6, 4.
- Coptus*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 10, 5.
- Corban*, Judæorum sacramentum, *C. A.* I, 22.
- Corbanas*, Judæorum sacer thesaurus, *B. J.* II, 9, 4.
- Corcyra*, insula, *B. J.* VII, 2, 1.
- Cordycæi* montes in Armenia, *A. J.* I, 3, 6.
- Corduba*, urbs Hispaniæ, *A. J.* XIX, 1, 3.
- Coreæ*, *Corea*, urbs Judææ, *A. J.* XIV, 3, 4. *B. J.* I, 6, 5; IV, 8, 1.
- Cores*, seditionem movet contra Moysen, *A. J.* IV, 2. Igne a deo in terram immisso consumitur, 3, 4.
- Coreus*, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
- Corinthus*, Arabs, a Syllæo sollicitatur ad Herodem M. interficiendum, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Cornelius Faustus*, *A. J.* XIV, 4, 4.
- Cornelius*, Longi frater, *B. J.* VI, 3, 2.
- Corræa*, locus Judææ, *A. J.* VI, 2, 2.
- Corus*, mensura frumenti, *A. J.* XV, 9, 2. III, 15, 3.
- Cos*, insula maris Æg., pecunia ibi a Cleopatra et Judæis deposita, *A. J.* XIV, 7, 2. C. Fannii, consul. Roman., ad Coos literæ, 10, 15. Herodis M. in Coos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Cf. *A. J.* XVI, 2, 2.
- Costobarus*, Idumæus, Salomes maritus, principatum apud Idumæos obtinere studet; Herodes, a matre et sorore exoratus ei ignoscit, *A. J.* XV, 7, 9. Dissidium inter Costobarum et Salomen; Costobarus a Salome apud Herodem accusatur ab eoque interficitur, 7, 10; cf. 7, 8.
- Costobarus*, Agrippæ jun. regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 8. Ad Agrippam ab Hierosolymitis legatus mittitur, *B. J.* II, 17, 17, 4. Ad Romanos transit, *B. J.* 21, 1.
- Cotylas*, V. Zeno.
- Colys*, rex Armeniæ minoris ad Agrippam M. venit, *A. J.* XIX, 8, 1.
- Coze*, deus Idumæorum, *A. J.* XV, 7, 9.
- Crassus*, expeditionem contra Parthos parans, templum Hierosol. spoliatur, *A. J.* XIV, 7, 1. *B. J.* I, 8, 8. Cum toto suo exercitu perit, *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 8.
- Cratippus*, prytanis Pergamenorum, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Cremona*, urbs Italiæ, *B. J.* IV, 11, 3.
- Creta*, insula. Cretenses moribus docent, non præceptis, *C. A.* II, 16. Judæi Cretenses a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12, 1 sq. *B. J.* II, 7.
- Crispus*, Compsi f., sub Agrippa M. præfectus Tiberiadis, *V. J.* 9.
- Crispus*, Agrippæ jun. regis satellites, *V. J.* 68 sq.
- Cræsus*, omnium sermone ob pietatem celebratus, *C. A.* II, 11.
- Crustumina*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
- Ctesiphon*, urbs Assyriæ, *A. J.* XVIII, 2, 4. Reges Parthorum in ea hiemem agunt, *A. J.* XVIII, 8, 9. Judæi Babylonii Seleucia pulsati in ea sedem figunt, *ibid.*
- Cumanus*, Judææ procurator, Judæorum seditionem reprimat, *A. J.* XX, 5, 3. *B. J.* II, 12, 1. Stephani necem ulciscitur, *A. J.* 5, 4. *B. J.* 12, 2. Lile orta inter Galilæos et Samaritas, ab his pecunia corrumpitur; Judæos Galilæis auxiliantes fundit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 12, 3 sq. A Judæis apud Quadratum accusatur, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 12, 5. A Claudio Cæsare in exilium agitur, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 12, 7.
- Cuspius Fadus*, post Agrippæ regis mortem Judææ procurator, *A. J.* XIX, 9, 2. In Judæos Peræos animadvertit qui Philadelphensibus arma intulissent, XX, 1, 1. Judæis imperat, ut stolam pontificalem in arce repellant, 1, 2. Cf. XV, 11, 4. Theudam præstigitorem supplicio afficit, XX, 5, 1.
- Cyanei scopuli*, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Cydisa*, urbs Palæst., a Theglaphalassare capta, *A. J.* IX, 11, 1.
- Cydyssa*, vicus Tyrriorum, *B. J.* IV, 2, 3.
- Cymbala* area a Davide confecta, *A. J.* VII, 12, 3.
- Cypros*, Antipatri uxor, Herodis M. mater, *A. J.* XV, 6, 5.
- Cypros*, Herodis M. filia ex Mariamne, Antipatro Salomæ Herodis M. sororis filio nubit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Herodis M. filia, nuptum datur filio Pheroræ tetrarchæ, *A. J.* XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 5.
- Cypros*, Antipatri filia ex Cypro, Alexiæ Selciæ uxor, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Alexæ Selciæ filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Phasaeli filia ex Salampsiene Herodis M. filia, nubit Agrippæ Aristobuli filio, *A. J.* XVIII, 5, 4; 6, 2 sq. Ejus liberi, *ibid.* Cf. *B. J.* II, 11, 6.
- Cypros*, castellum prope Hierichuntem, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 4. Judæi seditiosi, interfecto præsidio, munimenta solo acquant, *A. J.* II, 18, 6.

Cyprus insula, A. J. XVII, 12, 2. B. J. II, 7, 2.
Cyrene, urbs Libyæ; quatuor ibi civium classes, quarum una Judæos comprehendit, A. J. XIV, 7, 2. Agrippa ad Cyrenæos literæ de Judæis, A. J. XVI, 6, 5. Cf. B. J. II, 16, 4. Judæi Cyrenenses a Jonatha sicario ad seditionem stimulantur; eorum locupletissimi a Jonatha falso accusati, a Catullo Libyæ præf. diripiuntur, B. J. VII, 11, 1 sqq.
Cyrus, Persarum rex, quando regnum suscepit, C. A. I, 12. Cum Dario Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 4. Judæis permittit in patriam redire et templum ædificare, XI, 1, 1 sqq. Ejus literæ hac de re ad Syriæ satrapas, 1, 3. In expeditione contra Massagetæ suscepta vitam finit, 2, 1. — Cf. C. A. I, 20 sq. B. J. V, 9, 4.
Cyrus, rex Persarum, a Græcis Artaxerxes appellatus, A. J. XI, 6, 1. Cf. Artaxerxes I.
Cyzicus, urbs ad Hellespontum, A. J. XIII, 10, 1.

D.

Dabaritta, Galil. vicus, V. J. 62. B. J. II, 21, 3. Juvenes Dabaritteni Ptolemæi Agrippæ procuratoris uxorem spoliunt, V. J. 26.
Daci, a Romanis debellantur, B. J. II, 16, 4. Cf. A. J. XVIII, 1, 5 (XX, 4, 2, ?).
Dadanes, Sui f., A. J. I, 15, 1.
Dæsius, mensis, B. J. III, 7, 33.
Dagon, castell. Judææ prope Hierichuntem, A. J. XIII, 8, 1.
Dagon, Philistæorum deus; ejus simulacrum ante arcam sacram prosternitur, A. J. VI, 1, 1. B. J. V, 9, 4.
Dahæ, pop. Asiæ, A. J. XVIII, 4, 4; (XX, 4, 2, ?)
Dalila, Samsonis concubina, A. J. V, 8, 11. Samsonem inimicis prodit, *ibid.*
Dalmatæ, sub Romanorum imperio sæpe insurrexerunt, B. J. II, 16, 4.
Damascus, urbs Syriæ, ab Uso condita A. J. I, 6, 4. Damascene inter Palestinam et CoeleSyriam media, *ibid.* Damasci rex Adadus, 5, 2. Damascus ab Assyriis capitur; Damasceni in Mediam superiorem transferuntur, IX, 12, 3. Damascus ab Alexandro M. expugnatur, XI, 8, 3. Damasceni Aretam Mennæi fil. regem CoeleSyriæ constituunt, B. J. I, 4, 8. Damascus capitur a Romanis, A. J. XIV, 2, 3. Damascenorum cum Sidoniis contentio, A. J. XVIII, 6, 3. Herodis M. in Damascenos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Omnes Judæi in urbe degentes trucidantur initio belli Jud., B. J. II, 20, 1; VII 8, 7. V. J. 6.
Dan, Jacobi fil., A. J. I, 19, 8; II, 7, 4. — Danitica tribus quam Palæst. partem sortita sit, V, 1, 22. Danitæ a Chananæis pressi in montana se recipiunt, coloniam deducunt ad Jordanis fontes, ubi Danam condunt, V, 3, 1.
Dan sive Dana, urbs Galil. ad fontes Jordanis sita, a Danitis condita, A. J. V, 3, 1. Hieroboamus delubrum in ea exstruit, VIII, 8, 4; 12, 4.
Danaus, Sethosis Ægypti regis frater, ab Ægyptiis Armais sive Hermæus appellatur, C. A. I, 15; I, 26. Primus Argivorum rex, I, 16.
Danielus, Davidis f., A. J. VII, 1, 4.
Danielus, propheta (a Nabuchodonosoro Baltasarus appellatus), liberaliter Babylone educatur, A. J. X, 10, 1. Ejus vivendi ratio et sapientia, 10, 2. Nabuchodonosoro regi somnia interpretatur et valde ab eo honoratur, 10, 4 sqq. Baltasaro regi explicat literas a Deo scriptas, 11, 3. Honoribus cumulat a Baltasaro, 11, 4. Capta Babylone

Darius eum in Mediam abducit et mox satrapen constituit, *ibid.* Ceteri satrapæ contra eum conspirant, 11, 5. Leonibus objectus miraculo servatur, 11, 6. Cf. M. 16. Turrim Ecbatanis ædificat; ejus visa, A. J. 11, 7. Daniel liber Alexandro Magno Hierosolymis monstratur, A. J. XI, 8, 5.
Danus, bicipitis Jordanis fons alter, A. J. I, 10, 1.
Daphne, Antiochiæ Syriæ urbis suburbanum, A. J. XIV, 13, 1; 15, 11; XVII, 2, 1. B. J. I, 12, 5; 17, 3.
Daphne, regio Palæst., prope Semechonitidem lacum sita, describitur, B. J. IV, 1, 1.
Dardanus, Emaonis f., vir sapientia præcellens, A. J. VIII, 2, 5.
Darius (alio nomine a Græcis appellatus), Medorum rex, Astyagis fil., cum Cyro Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 2; 11, 4. Danielum magno in honore habet, 11, 7.
Darius I, *Hystaspis* fil., sublati magis regnum apud Persas obtinet, A. J. XI, 3, 1. Ante regnum susceptum voverat se Hierosolyma instauraturum esse, 3, 1 et 7. Instigante Zorobabelo votum persolvit, 3, 8. Samaritis imperat ut in Judæorum sacra tributa conferant, 4, 9. Cf. C. A. I, 21.
Darius III, Persarum rex, ab Alexandro M. ad Granicum vincitur, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Iterum victus fugit, 8, 3.
Darius, Artabani Parthorum regis fil., a patre Tiberio obses datur, A. J. XVIII, 4, 5.
Darius, Agrippæ jun. dux, B. J. II, 17, 4.
Dasia, V. Saira.
Dassion, Tarichæata nobilis, V. J. 26.
Datharnes, seditionem movet contra Moysem, A. J. IV, 2, 2; 3, 1. Cum tota sua familia terræ hiatu absorbetur, 3, 3. Cf. M. 3.
Dathema, castell. Palæst., A. J. XII, 8, 1.
Davides, Jessæi filius, a Samuele inungitur, A. J. VI, 8, 1. Apud Saulum quem dæmonibus liberat, magno in honore habetur, 8, 2. Goliathum gigantem interficit, 9. Saulus ei invidet ob res præclare gestas insidiasque astringit; Davides periculo elapsus, Michalam Sauli filiam in matrimonium accipit, 10. Saulo iterum insidias parante, Ionathæ studio Michalæque uxoris artibus servatur, 11. Amicitie fœdus inter Jonatham et Davidem ictum, 11, 8. Sauli insidias evitaturus in urbem Noabam ad Achimelechum fuga se recipit; inde Gittam fugit, ubi insaniam simulando e periculo evadit; deinde aliquantum temporis in spelunca prope urbem Adullamam moratus ad Moabitum regem se confert, 12. Cillanis opem ferens cædit Palæstinos, 13, 1. Deinde apud Ziphenos sedem figit; Zipheni Saulum hac de re certiores faciunt; Saulus frustra eum cum exercitu persequitur, 13, 2. Saulo parci, copiam nactus eum tollendi, 13, 4. Injuriam a Nabalo sibi illatam ulcisci molientem placat Abigæa, Nabali uxor, 13, 6 et 7. Nabalo mortuo Abigæam in matrimonium ducit, 13, 8. Saulus iterum eum persequitur, Davides iterum Saulo parci, data sibi eum perdendi potestate, 13, 9. Ad Anchum Gittæ regem se confert et Secellam vicum ad habitandum ab eo accipit, 13, 10. Ancho auxilium contra Judæos se laturum pollicetur, 14, 1. Proceres Palæstinorum nolunt eum in ipsorum acie pugnare, 14, 5. Davides Amalecitis qui ipso absente Secellam devastarant uxoresque captivas abduxerant, persequitur et fundit; prædam recipit suisque ex arquo dividit, 14, 6. Saulo mortuo, a Judæa tribu rex creatur sedemque figit Chebrone, VII, 1, 2; cf. 3, 2. Reliquæ tribus quom Jeboatham, Sauli filium, regem constituerint, bellum civile inter Judæos conflatur, 1, 3 sqq. Abennerus, a Jebotho offensus, ad Davidem deficit, 1, 4. Jebotho occiso, ab omnibus

tribubus rex creatur, 2, 2. Hierosolyma expugnat in eaque urbe regiam suam constituit; foedus init cum Hiram Tyriorum rege, qui ligna cedrina et artifices, qui regiam extruant, ei mittit, 3, Cf. *B. J. VI*, 10, 2. Victis Palaestinis, qui bellum ei intulerant, arcam Dei Hierosolyma transfert; templum ei extruere volenti deus per Nathanam vatem nunciat, hanc curam filio, qui post cum regnatus sit, relinquendam esse, 4. Palaestinos iterum proelio devincit magnamque eorum terrae partem in suam ditionem redigit; Moabitibus annuum tributum imperat; Adrazarum, regem Sophenes, et Adadum Damasci Syriaeque regem superat; Idumaeam sibi subijcit; cum Thaeo, rege Amathes, foedus init, 5. Benignum se praebet erga Jonathanem filium, 5, 5. Ab Ammanitarum rege injuria affectus, bellum iis infert eosque per Joabum sibi subijcit 6 et 7. Cum Beersabe Uriae uxore consuetudinem habet, utque delictum occultetur, ejus marito mortem afferri jubet, 7, 1 sqq. Ammonem filium ab Abesalomo interfectum laet, 8, 3. Abesalomo reconciliatur, 8, 4 sqq. Seditione contra ipsum ab Abesalomo concitata, trans Jordanem cum amicis fugit, 9, 2 sqq. Chusi consilio redit, 9, 7. Abesalomi exercitus funditur, 10, 2. Davides Abesalomi mortem deplorat, 10, 5. Ab omnibus tribubus in regnum restituitur, 11, 2. Novam contra eum seditionem movet Sabaeus: hic vero mox ab incolis Abelmacheae urbis, in quam fuga se recipit, interimitur, 11, 6 sqq. Rem praecclare gerit contra Palaestinos, 12, 1 Bellis et periculis perfunctus odas hymnosque componit, 12, 3. Populum numerari jubet; quam ob rem luit supplicium; deo jubente extruit aram in area Oronnae, 13. Congerit materiam ad dei templum extruendum, 14, 1 sqq. Adonia regnum affectante, Solomonem regem declarat, 14, 4 sqq. Sacerdotes et Levitas in classes dividit iisque innumera assignat, 14, 7, sqq. Reliquum populum in cohortes distribuit 14, 8. Ad Solomonem et populum verba facit de templo extruendo, 14, 9 sqq. Moriens Solomoni praecepta dat, 15, 1. Moritur; ejus virtutes, 15, 2. Ejus sepultura et monumentum, 15, 3. Regnavit Chehrone, solius Judaee tribus imperium habens, septem annos et sex menses, Hierosolymis, totius Judaeae rex, annos triginta tres, 15, 2. — Davides octo viros spectatae fortitudinis circa se habere solebat, VII, 12, 4. Ejus uxores et liberi, VII, 1, 4; 3, 3. Ministeria ab eo instituta, VII, 5, 4; 11, 8. Organa musica ab eo confecta, VII, 12, 3.

Debora, vates, una cum Baraco Judaeos a Chanaanais subjugatos servitute liberat, *A. J. V*, 5.

Decapolis, regio Palaest., *B. J. III*, 9, 7. *V. J.* 65; 74.

Declar, Juctae f., *A. J. I*, 6, 4.

Delium, urbs Syriae, *A. J. XIV*, 3, 3.

Dellius, M. Antonii amicus, ab eo cum mandatis mittitur ad Ventidium et Silonem, *A. J. XIV*, 15, 1. *B. J. I*, 15, 3. Mariamnen et Aristobulum, Alexandri liberos, Antiocho commendat, *A. J. XV*, 2, 5.

Delos, insula; Deliorum decretum pro Judaeis, *A. J. XIV*, 10, 11.

Della, regio Aegypti; multi Judaei in ea habitant, *B. J. II*, 18, 8.

Demænetus, Ptolemæensibus suadet, ne Ptolemæum Lathyrum auxilio vocent, *A. J. XIII*, 12, 3.

Demetrius I, Seleuci fil., Roma profugus regnum occupat apud Syros, Antiochum Eupat. occidit, *A. J. XII*, 10, 1. Bachidem, deinde Nicanorem mittit contra Judaeos, 10, 2 sqq. Nicanore clade affecto et caeso, iterum Bachidem in Judaeam mittit, qui Judaeos devincit, 11. Bachidem contra Jonathanem Maccab. mittit, XIII, 1, 5. Cum Jonathan pax componitur, 1, 6. Alexandro Bala regnum occupare moliente, Jonathan sibi conciliare studet, 2, 1

sqq. In proelio cum Alexandro commisso cadit, 2, 4.

Demetrius II. Nicator, Demetrii, Syriae regis fil., Alexandrum regno dejecturus ex Creta in Ciliciam se confert, *A. J. XIII*, 4, 3. Ptolemæi Philomet. filium ducit; ab Antiochensibus rex declaratur, 4, 7. Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Judaeae immunitatem concedit, 4, 9. Militum in eum odium, *ibid.* Antiochenses Demetrio infensi eum in regia obsident, 5, 3. Jonathanem fidem fallit, quare hic ad Antiochum, Alexandri fil., deficit, 5, 3 et 4. Ejus duces a Jonathan vincuntur, 5, 6 et 10. Parthis bellum infert; amisso toto exercitu ab Arsace vivus capitur, 5, 11. Ex captivitate liberatus, regnum recuperat, 8, 4. Mithribus invisus est, regno dejicitur ab Alexandro Zebina; Tyri diem obit, 9, 3.

Demetrius III. Eucærus, Antiochi Grypi f., a Ptolemæo Lathyro rex Damasci constituitur, *A. J. XIII*, 13, 4. A Judaeis contra Alexandrum Jannæum accessit, Alexandrum vincit, 13, 5; 14, 1 sq. Cum Philippo fratre bellum gerit; a Mithridate, Philippi socio captus in Parthiam abducitur, ubi moritur, 14, 3. Cf. *B. J. I*, 4 sq.

Demetrius Phalereus, regis bibliothecis Alexandriae a Ptolemæo Philad. praefectus, *A. J. XII*, 2, 1. Regi suadet ut libros sacros Judaeorum in linguam Graecam vertendos curet, *A. J. XII*, 2, 1; 2, 3. *C. A. II*, 4. Vir doctrina eminentissimus, *C. A. II*, 4. Judaeorum antiquitatem testatur, *C. A. I*, 23.

Demetrius, Judaeus, Andromachi f., *A. J. XVI*, 8, 3.

Demetrius, Gadarensis, Pompeji libertus, *A. J. XIV*, 4, 4.

Demetrius, Alexandriae Alabarcha, Mariamnem, Agrippae M. fil., uxorem ducit, *A. J. XX*, 7, 3.

Demoteles, Lacedaemonius, *A. J. XIII*, 5, 8.

Diagoras, Melius, mysteriorum derisor, *C. A. II*, 37.

Diana, templum in Elymaide urbe, *A. J. XII*, 9, 4. Dianae agrestis templum in Aegypto prope Leontopolin, XIII, 3, 2.

Dicaearchia (Puteoli), urbs Ital., *A. J. XVII*, 12, 1. *B. J. II*, 7, 1. *V. J.* 2.

Q. Didius, Syriae praef., *A. J. XIV*, 6, 7. *B. J. I*, 20, 2.

Dido, Pygmalionis soror, Carthaginem condidit, *C. A. I*, 18.

Didorus, Herculis f., *A. J. I*, 15.

Diglath (Tigris), fluv. Asiae, *A. J. I*, 1, 3.

Diluvium, quando acciderit, *A. J. VIII*, 3, 1.

Dina, Jacobi filia ex Lia, *A. J. I*, 19, 8. A Sicheme stupratur, 21, 1.

Dioclerus, sub Solomone toparchiae Bethlemiticæ praef., *A. J. VIII*, 2, 3.

Diocles in libro de rebus Persicis meminit Nabuchodonosori, *A. J. X*, 11, 1.

Diodorus, Iasonis f., Romam mittitur legatus ab Hyrcano, *A. J. XIII*, 9, 2.

Diodotus, Tryphon cognominatus, Malcho persuadet ut Antiochum sibi tradat, *A. J. XIII*, 5, 1. Superato Demetrio Nicator Antiochum constituit regem, 5, 3. Jonathanem, Judaeorum principem, dolo capit et occidit, 6, 1 sqq. Antiochum interficit, a militibus rex creatur; mox vero in militum odium incurrit, 7, 1. In urbe Dora ab Antiocho Sotere oppugnatur; Apameae occiditur, 7, 2.

Diogenes, Pharisaorum consilio interficitur, *A. J. XIII*, 16, 2. Cf. *B. J. I*, 5, 3.

Dionysia, festum Athen., *A. J. XIV*, 8, 5.

Dionysius, Tripolis tyrannus, *A. J. XIV*, 3, 2.

Dionysius, Dionysii f., Atheniensis, *A. J. XIV*, 8, 5.

Dionysius, Asclepiadis f. Atheniensis, *A. J. XIV*, 8, 5.

Diophantus, Herodis M. notarius, ob literas suppositas capitis damnatur, *A. J. XVI*, 10, 1. *B. J. I*, 26, 3.

Diospolis, urbs Arabiae, *A. J.* XV, 5, 2 (*B. J.* I, 6, 4, ?)
Dium, urbs Syriae, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 2.
Dium, urbs Macedoniae, *A. J.* XI, 8, 5.
Dius, Phœnicum historiae auctor, laudatur, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17.
Dodias, Eleazari pater, *A. J.* VII, 12, 4.
Duces, Sauli servus, *A. J.* VI, 12, 1; 12, 4.
P. Dolabella, consul, amicitiae fœdus cum Judæis facit, *A. J.* XIV, 10, 9. Ejus ad Ephesios literæ 10, 12.
Dolusus, Gadarensium dignitate princeps, a seditiosis interficitur, *B. J.* IV, 7, 3.
Domitia, Domitiani uxor, Flav. Josephum magno in honore habuit, *V. J.* 76.
Domitianus, Vespasiani f., cum Sabino Romæ adversus Vitellium pugnat, *B. J.* IV, 11, 4. Vitellio victo et occiso, imperium administrat, usque dum pater Romam veniat, *ibid.* Contra Germanos et Gallos rebelles mittitur, VII, 4, 2. Ejus ingenium, *ibid.* Flavium Josephum magno in honore habet, *V. J.* 76.
Domitius Aenobarbus, Agrippinae conjux, Neronis pater, *A. J.* XX, 8, 1.
C. Domitius Calvinus, consul, *A. J.* XIV, 14, 5.
Domitius Sabinus, tribunus militum, *B. J.* III, 7, 34; V, 8, 4.
Dora, urbs Phœniciae maritima juxta Carmelum montem sita, *C. A.* II, 9. Urbem hujus nominis in Idumaea fuisse Apion fingit, *ibid.* Ora maritima inter Jopen et Doram describitur, *B. J.* I, 21, 5. Dora obsidetur ab Antiocho Sotere, *A. J.* XIII, 7, 2. Urbis tyrannus Zoilus, XIII, 12, 2; 12, 4. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinis restauratur, 5, 3. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XIX, 6, 3. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7. *V. J.* 8.
Doris, Herodis M. uxor, *A. J.* XIV, 12, 1. Antipatri mater, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1. Magna apud Herodem auctoritate esse cepit, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 24, 2. Antipatri insidiis detectis, Doris regia ejicitur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 4.
Dorotheus, Ptolemæi Philad. procurator, *A. J.* XII, 2, 11.
Dortus, Judæus nobilis, rebus novis studet, supplicio afficitur, *A. J.* XX, 6, 2.
Dositheus, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A.* II, 5.
Dositheus, Judæus nobilis; ejus perfidia in Hyrcanum, *A. J.* XV, 6, 2. Rerum novarum studii a Salome accusatus ab Herode occiditur, 7, 8 sq.
Dothaim, urbs Samaritæ, *A. J.* IX, 4, 3.
Draconis leges literis consignatæ, *C. A.* I, 4.
Drusilla, Agrippæ M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Epiphani Antiochi Commagenorum regis fil. a patre despondetur, *A. J.* XIX, 9, 1. Epiphane nuptias recusante, Azico Emesorum regi in matrimonium collocatur, XX, 7, 1. Repudiato Azico, Felici Judææ procuratori nubit, 7, 2.
Drusus, turris ad portum Cæsareensem sita, a Druso Cæsaris Oct. privigno denominata, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 6.
Drusus, Cæsaris Octaviani privignus, juvenis obiit, *A. J.* XV, 9, 6.
Drusus, Tiberii Cæsaris fil., *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 8.
Drusus, Agrippæ M. f. ex Cypro, puer mortem obiit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
Drymi (*Drymus*), locus Phœniciae prope Carmelum montem situs, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 2.

E.

Ebalus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
Eban, Davidis f., *A. J.* VII, 8, 3.

Ebidas, Madianis f., *A. J.* I, 15.
Ebutius, decurio Roman. *B. J.* III, 7, 3. Cedit, IV, 1, 5.
Ecbatana, urbs Mediæ, *A. J.* X, 11, 6; XI, 4, 6.
Ecbatana, urbs Batanæ, *V. J.* 11.
Ecdippa (*Ecdippon*), oppidum Phœniciae, *B. J.* I, 13, 4.
Echarampsaris, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 1, 8 2.
Ecnibalus, judex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.
Ednaeus, Judæorum dux, *A. J.* VIII, 15, 2.
Egleon, Moahitarum rex, Judæos sibi subjecit; ab Ebude vincitur et occiditur, *A. J.* V, 4, 1.
Ehudes, Judæos a Moabitibus subjugatos in libertatem vindicat, *A. J.* V, 4, 1 sqq. Principatum deinde octoginta annos apud Judæos tenet, 4, 3.
Eiraes, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
Elamari, (Persæ) originem trahunt ab Elamo, *A. J.* I, 6, 4.
Elamus, Semæ f., Elamæorum (Persarum) princeps, *A. J.* I, 6, 4.
Elanus, Basanis Israelitarum regis fil., patri succedit; insidiis Zamaris perit, *A. J.* VIII, 12, 4.
Elca, Judæorum dux, *A. J.* IX, 12, 1.
Elcanes, Levita, Samueli pater, *A. J.* V, 10, 2.
Elcias, Sallumi f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
Eldas, Madianis f., *A. J.* I, 15.
Eleazarus, Moysis f. e Sapphira, *A. J.* II, 13, 1.
Eleazarus, Aaronis f., post patris mortem pontificatum obtinet, *A. J.* III, 8, 1. IV 4, 7. V, 1, 29. In Eleazari familia pontificatus manet usque ad Ozin; transit deinde in Ithamari familiam; sub Solomone vero Eleazari posteri eum recuperant, V, 11, 5.
Eleazarus, Dodiæ fil., fortitudine præcellens, *A. J.* VII, 12, 4.
Eleazarus, pontifex, *A. J.* XII, 12, 4. Ptolemæi Philad. ad eum literæ, *ibid.* Eleazari responsum, 2, 5. Septuaginta duos legis Jud. interpretes ad Ptolem. mittit, 2, 6. Dona accipit a Ptolem., 2, 14. Moritur, 4, 1. Cf. *B. J.* pr. 3.
Eleazarus, Mattathiae f., Auran cognominatus, *A. J.* XIII, 6, 1. In prælio cum Antiocho Eup. commisso cadit, 9, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 5.
Eleazarus, Pharisæus conviciatur Hrycano, *A. J.* XIII, 10, 5 et 6.
Eleazarus, sacerdos, quum patriam legem violare nollet, ab Antiocho Epiphane crudelissimo supplicio afficitur, M. 5 sqq.
Eleazarus, sacerdos, thesauri custos, Crasso trahem auream tradit, *A. J.* XIV, 7, 1.
Eleazarus, Joazari frater, pontificatum obtinet ab Archelao ethnarcha, mox vero eo rursus privatur, *A. J.* XVII, 13, 1.
Eleazarus, Anani fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Eleazarus, gigas, ab Artabano Parthorum rege Tiberio dono datur, *A. J.* XVIII, 4, 5.
Eleazarus, Peræus, a Cuspido Fado in exilium agitur, *A. J.* XX, 1, 1.
Eleazarus, Judæus, Izati regi circumcisionem commendat, *A. J.* XX, 2, 4.
Eleazarus, Dinavi f., latro, *A. J.* XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 4.
Eleazarus, Anania f., templi præfectus, juvenis audacissimus, Judæis per-uadet ut sacrificia pro Cæsare offerri solita rejiciant, *B. J.* II, 17, 2. Seditiosorum dux contra optimates et Romanos, 17, 5. Manahemi factionem superat, 17, 9. A populo mittitur cum Je-u Sapphiae ad Idumæam administrandam, 20, 4.
Eleazarus, Simonis fil., tyrannidem affectat, *B. J.* II, 20, 3. Inter zelotas plurimum valet, IV, 4, 1. A Joanne cum multis aliis zelotis secedit et interius templi septum

occupat, crebris pugnis cum Joanne dimicat, V, 1, 2. Joannes Eleazar factionem opprimit ipseque templi septum occupat, 3, 1. Joanni cum sectatoribus suis se rursus adjungit, 6, 1.

Eleazarus, Jairi f., sectator Manahemi, B. J. II, 17, 9.

Eleazarus, Samæe f., Judæus fortitudine insignis, B. J. III, 7, 21.

Eleazarus, Simonis Gorionis socius, B. J. IV, 9, 5.

Eleazarus, Gioræ f., Simonis frater, strenue se gerit contra Romanos, B. J. VI, 4, 1.

Eleazarus, Machærontis castelli strenuus defensor contra Romanos, B. J. VII, 6, 4. A Romanis captus efficit ut Machærontii se dedant, *ibid.*

Eleazarus, sicariorum qui Masadam occupatam tenent dux, B. J. VII, 7, 1. Masada obsidione pressa a Romanis socios hortatur ut se invicem interficiant, 8, 6 sqq., 9, 1.

Eleazarus, Josephi historici æqualis, demones ejiciendi peritus, A. J. VIII, 2, 5.

Elei, Herodis M. in eos liberalitas, A. J. VI, 5, 4. B. J. I, 21, 12. Cf. C. A. II, 37.

Eleon, decem annos principatum tenet apud Judæos, A. J. V, 7, 14.

Elephantine, urbs Ægypti, B. J. 10, 5.

Eleusa, insula prope Ciliciam, postea Sebaste dicta, A. J. XVI, 4, 6; 10, 7. B. J. I, 23, 4.

Eleusinia, Græcorum festum, A. J. XIV, 8, 5.

Eleutheri, ordo militum in Parthorum exercitu, A. J. XIV, 13, 5. B. J. I, 13, 3.

Eleutherus, fluv. Phœnicus, A. J. XIII, 4, 5; 5, 10; XV, 4, 1. B. J. I, 18, 5.

Eli, pontifex, post Samsonis obitum Judæis præest, A. J. V, 9, 1. Ejus filii nequissime se gerunt; Deus filiorum cladem ei prædicit, 10, 1. Filiis casis et arca a Palæstinis rapta, dolore moritur, 11, 3; 11, 5.

Elias, vates, Thesbonæ natus, Achabo siccitatem prædicit; hospitio excipitur a vidua Sareptana, A. J. VIII, 13, 2. Ejus filium in vitam reducit, 13, 3. Achabum increpat quod peregrinorum deos colat; ceteris vatibus fidem non esse habendam ostendit, 13, 5. Ejus jussu falsi vates cremantur, 13, 6. Deus cum eo loquitur, 13, 7. Elias Eliæ sibi socium adjungit, *ibid.* Achabo novum quod commisit flagitium exprobat, 13, 9. Ejus de Achabo vaticinium, *ibid.* Hoc vaticinium eventu confirmatur, 13, 6. Ochozæ regis mortem prædicit, IX, 2, 1. Ex hominum conspectu sublatus est, 2, 2. Ejus de Joramo vaticinium, 5, 2.

Eliabab, Isamachi f., architectus, tabernaculum exstruit, A. J. III, 6, 1; 8, 4.

Eliacias, pontifex, A. J. X, 4, 1. sq.

Eliachim, Ezechiæ regis procurator, A. J. X, 1, 1.

Eliacimus, V. Joacimus.

Eliasibus, Joacimi f., pontifex, A. J. XI, 5, 5.

Elien, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.

Elimelech, e tribu Judæ cum filiis in terram Moabiticam migrat, A. J. V, 9, 1.

Elionæus, Simonis Cantheræ f., pontifex constituitur ab Agrippa, A. J. XIX, 8, 1.

Eliphale, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.

Elipharzes, Esavi f., A. J. II, 1, 2.

Eli, locus Arab., A. J. III, 1, 3.

Elisseus, a Deo Eliæ vatis successor constituitur; Eliæ se adjungit socium, A. J. VIII, 13, 7. Josaphato et Joramo bellum contra Moabitas parantibus victoriam vaticinatur, IX, 3, 1. Cum Joramo rege Samaritaniam se confert, 4, 1. Miracula ab eo edita, 4, 2. sqq. Ejus de Azælo, Syriæ rege, vaticinium, 4, 6. Discipulum mittit Aramatham, qui Jelum sacro oleo inungat, 6, 1. A Joaso rege magnopere

honoratur; ejus laudes, 8, 6. Hierichuntinorum hospitio utens, fonti cuidam prope eorum urbem sito mirandam vim tribuit, B. J. IV, 8, 3.

Elissæus sacerdos, A. J. XII, 2, 11.

Elmodadus, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.

Elom, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1.

Elona, Zabulonis f., A. J. II, 7, 4.

Elpis, Herodis M. uxor, mater Salomæ, A. J. XVII, 2, 3. B. J. I, 28, 4.

Elthemus, Arabum dux, B. J. I, 19, 5.

Etulæus (*Pyas*), Tyriorum rex, Citiæos ad obedientiam redigit, bellum gerit cum Assyriis, A. J. IX, 14, 2.

Elymais, urbs Asiæ cum templo Dianæ opulentissimo, A. J. XII, 9, 1. Ab Antiocho Epiph. frustra obsidetur, *ibid.*

Elysæi (*Æoles*), ab Elysa originem trahunt, A. J. I, 6, 1.

Elysas, Jovani f., Elysmorum (*Æolum*) princeps, A. J. I, 6, 1.

Emalsema, uxor Manasæ, mater Amosi, A. J. X, 3, 2.

Emaonis filii, viri sapientia conspicui, A. J. VIII, 2, 5.

Emesa, urbs Syriæ, B. J. VII, 7, 1. Emesorum reges, A. J. XVIII, 5, 4; XIX, 8, 1; XX, 7, 1; 8, 4.

Emtan, zona sacerdotalis, A. J. III, 7, 2.

Emma, urbs Palæst., A. J. VI, 13, 6.

Emmaus, (*Emmaus*, *Ammaus*), urbs Judææ, caput toparchiæ, B. J. III, 3, 3. A Bachide munitur, A. J. XIII, 1, 3. Incolæ a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Emmaus a Quinct. Varo incendiatur, A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1. Militibus Romanis emeritis incolenda datur a Vespasiano, B. J. VII, 6, 6. Cf. A. J. 7, 3. B. J. IV, 8, 1.

Emmaus, (*Ammaus*), vicus Galil. prope Tiberiadem, thermis celebris, A. J. XVIII, 2, 3. Unde nomen habeat, B. J. IV, 1, 3.

Emmorus, Sicimitarum rex, interficitur a Simyone et Levi, A. J. I, 21, 1.

Emnus, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.

Enodorus, urbs Galil., A. J. VI, 14, 2.

Enemimus, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.

Engaddi (*Engadda*, *Engaddæ*), oppidum Judææ ad lacum Asphaltiten, trecentis stadiis ab Hierosolymis distans, A. J. IX, 1, 2. Toparchia Judææ, B. J. III, 3, 5. Diripitur a sicariis, B. J. IV, 7, 2. Solitudo prope urbem, A. J. VI, 13, 1; 13, 4.

Entachim, tribus, B. J. IV, 2, 8.

Ennaphen, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.

Ennerus, Abrami commilito, A. J. I, 10, 2.

Enochus, qui ante diluvium vixit, ex hominum conspectu a Deo sublatus est, A. J. IX, 2, 2.

Enosus, Sellii f., A. J. I, 3, 4.

Epaphroditus, Fl. Josephi historici amicus, A. J. I, pr. 2. C. A. II, 41. Josephus ei librum de Antiquitatibus Jud. dedicat, A. J. I, pr. 2. C. A. I, 1. V. J. 76.

Ephas, Madianis f., A. J. I, 15.

Ephesus, urbs Ionæ, A. J. XVI, 2, 2. Dolabelle literæ ad Ephesios, XIV, 10, 12. Ephesiorum decretum de Judæis, 10, 25. Agrippæ et Julii Antonii ad eos rescripta de servandis Judæorum juribus, XVI, 6, 5; 6, 7.

Ephodes, tunica superior pontif. max. describitur, A. J. III, 7, 5.

Ephorus, historicus accuratissimus, C. A. I, 2. A Timæo sæpe mendacii arguitur, 1, 3. Laudantur quæ dicit de primorum hominum longevitate, A. J. I, 3, 9.

Ephraim, urbs Judææ, a Vespasiano capitur, B. J. IV, 9, 9.

Ephraïmes, Josephi fil. ex Asenetha, A. J. II, 6, 1. Josephi loco inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III, 28.

- 12, 4. Ephraimā: tribus quam partem Palaestinae sortita sit, V, 1, 22. — Ephraimitae Bethela capiunt, V, 2, 6. Bellum molientes contra ceteros Judaeos a Gedeone placentur, V, 6, 6. Arma ferunt contra Jephtheu, ab eo vero clade afficiuntur, V, 7, 11.
- Ephraïmes*, Chebronensis, A. J. I, 14.
- Ephran*, urbs Palaest., Gedeonis patria, A. J. V, 6, 5.
- Ephratanus ager*, in Palaestina, A. J. I, 21, 3.
- Ephron*, urbs Palaest., a Juda Maccab. expugnatur, A. J. XII, 8, 5.
- Epicrates*, Syrorum dux, A. J. XIII, 10, 3.
- Epiculei*, erroris arguuntur, A. J. XIII, 10, 3.
- Epiphania*, urbs Phoeniciae, a Judaeis Amathe vocata, A. J. I, 6, 2.
- Epomis*, vestimentum Graecorum, cum Ephode tunica pontificali, comparatur, A. J. VIII, 7, 5.
- Erebinthorum*, (Cicerum) domus, vicus Judaeae, B. J. V, 12, 2.
- Erica*, procurator Achazae regis, A. J. IX, 12, 1.
- Erædes*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Eroge*, vicus Judaeae prope Hierosol., A. J. IX, 10, 3.
- Eron*, nomen hebr. arcae sacrae, A. J. III, 6, 5.
- Esaias*, vates, A. J. IX, 3, 3. Ejus vaticinia de Assyriis, de Cyro et de Oniae templo, X, 1, 3; XI, 1, 1. B. J. VII, 10, 3. Ejus elogium, A. J. X, 2, 2.
- Esavus*, Isaci fil. ex Rebecca, unde nomen habeat, A. J. I, 18, 1. Ejus uxores, 18, 4; 18, 9. Preces quas Isacus pro Esavo facit, fraudulenter in se convertit Jacobus, 18, 5 sqq. Esavus cum Jacobo in gratiam redit, 1, 20. Post patris obitum Idumaeam obtinet; Edomus cognominatus est, II, 1. Ejus progenies, II, 2.
- Escholes*, Abrami commilito, A. J. I, 10, 2.
- Escon*, puteus prope Gerara, A. J. I, 18, 2.
- Esdra*s, sacerdos Judaeorum Babylone degentium, Xerxis regis amicus, A. J. XI, 5, 1. Xerxis ad eum literae, *ibid.* Cum aliis Judaeis Hierosolyma migrat, 5, 2. Judaeis interdicat connubium cum mulieribus peregrinis, 5, 3 sqq. Moysis leges populo recitat, 5, 5.
- Esebeo*, Chananæus, A. J. I, 18, 4.
- Esermoth*, locus Arab., A. J. III, 13, 1.
- Esronus*, Pharesi f., A. J. II, 7, 4.
- Essa*, urbs Syriæ, ab Alexandro Jannæo capta, A. J. XIII, 45, 3.
- Essari*. V. *Esseni*.
- Essebon* (Essebonitis), castellum Perææ, A. J. XV, 8, 5. XIII, 15, 4; XII, 4, 11.
- Essenes*, pars vestimenti pontif. maximi splendidis lapidibus ornata, A. J. III, 7, 5. Cur a Græcis λόγιον (oraculum) appelletur, 8, 9. Quando lapides fulgorem emittere cessaverint, *ibid.*
- Esseni* (Essæi), Judaeorum secta. Eorum placita et instituta, B. J. II, 8, A. J. XIII, 5, 9, XVIII, 1, 5. Omnia a fato pendere putant, A. J. XIII, 5, 9. A voluptatibus abhorrent; vitam cælibem agunt, B. J. II, 8, 2. Divitias contemnunt; bonorum communionem habent, 8, 3 sq. Magna sunt pietate; modeste vivunt, 8, 5. Animi affectus coercent; fidem servant; non jurant, 8, 6. Si quis in eorum sectam recipi velit, probationem trium annorum subire debet, 8, 7. Qui in peccatis gravioribus deprehenduntur, excluduntur, 8, 8. Legislatorem maxime venerantur; ætate provecioribus honorem habent, 8, 9. In quatuor classes distribuuntur; medicinae studiosi et longævi sunt, 8, 10. Animam esse immortalem credunt, 8, 11. Vaticinantur, 8, 12. Est peculiaris quidam Essenorum ordo, qui matrimonium permittat, 8, 13. Esseni magno in honore fuerunt apud Herodem M. A. J. XV, 40, 5. Simili vitæ instituto utuntur ac Pythagoræi. *ibid.*
- Essenorum porta*, Hierosol., B. J. V, 4.
- Esther*, pulcritudine omnibus puellis præstans, ab Artaxerxe rege in matrimonium ducitur, A. J. XI, 6, 2. Urge gentem Mardochæo patruo, Judaeorum, quos Amanes perdere molitur, patrocinium suscipit, 6, 7 sqq. Regem adit, 6, 9. Amanem accusat, 6, 11. A rege impetrat ut Amanis in Judæos edictum rescindatur, 6, 12.
- Elame*, urbs Judææ a Roboamo condita, A. J. VIII, 10, 1.
- Ethæus*, Davidis amicus, A. J. VII, 10, 1.
- Etham*, locus prope Hierosol., A. J. VIII, 7, 3.
- Ethanus*, vir sapientissimus, A. J. VIII, 2, 5.
- Euæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euaratus*, Cous, Alexandri Herodis filii amicus, B. J. I, 26, 5. A. J. XVI, 10, 2.
- Eucei* (?); Hiram Tyriorum regis contra eos expeditio, A. J. VIII, 5, 3.
- Eucles*, Menandri f., A. J. XIV, 8, 5.
- Eudæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euhemerus*, Judaeorum meminit, C. A. I, 23.
- Euodus*, Tiberii Caesaris libertus, A. J. XVIII, 6, 9.
- Eupolemus*, Joannis f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, A. J. XII, 10, 6.
- Eupolemus*, Judaeorum antiquitatem testatur, C. A. I, 23.
- Euphrates*, fluv. Asiæ, Judæis dicitur Phora, A. J. I, 1. 3. Cf. X, 6, 2.
- Europa*, a Japhethæ filiis occupata, A. J. I, 6, 1.
- Eurycles*, Lacedæmonius, Herodis et Antipatri hospitio utens Hierosolymis, Alexandrum Herodis fil. calumniatur; ab Herode et Archelao muneribus donatur; postea ob multa facinora patria expellitur, A. J. XVI, 10 1. B. J. I, 26, 1 sqq.
- Eutychus*, Agrippæ M. libertus, eum apud Tiberium Cæsarem accusat, A. J. XVIII, 6, 5 sqq.
- Eutychus*, Caii Caesaris stabulis præfectus, A. J. XIX, 4, 4.
- Eva*, ex Adami costa facta, A. J. I, 1, 2. Adamum ad peccatum sollicitat; cum Adamo paradiso expellitur, 1, 4.
- Evilæi*, (Gætuli) nomen habent ab Evila, A. J. I, 6, 2.
- Evilas*, Chusi f., Evileorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Evilates*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Evilmaraduchus*, rex Babylonis, C. A. I, 20.
- Expiationis dies* (ἡμέρα ἐξλασμοῦ) quomodo celebrandus sit, A. J. III, 10, 4.
- Ezechias*, latronum dux ab Herode M. supplicio afficitur, A. J. XIV, 9, 2. B. J. I, 10, 5. Pater Judæ, qui regnum affectavit, A. J. XVII, 10, 5. B. J. II, 4, 1.
- Ezechias*, Ananiæ pontif. frater, B. J. II, 17, 8.
- Ezechias*, Chobari f., B. J. V, 1, 2.
- Ezecias*, Judaeorum rex, Achazæ fil., A. J. IX, 12, 3. Vir justus et pius, 13, 1. Templum lustrat; ad Azymorum festum celebrandum etiam Israelitis invitat, 13, 2. Palaestinis bellum infert; Assyriis tributum solvere recusat, 13, 3. A Saneheribo bello petitur, Hierosolyma obsidentur, sed peste in Assyriorum exercitu grassante, obsidio solvitur, X, 1. Deus ei vitam prorogat, 2, 1. Societatem jungit cum Balada Babyloniorum rege, 2, 2. Moritur post regnum annorum viginti novem, 3, 1.
- Ezecias*, pontifex vir sapientissimus, cum Ptolemæo Lagi in Ægyptum se confert, C. A. I, 22.

F.

- Fabatus*, Cæsaris Augusti in Arabia procurator, a Syllæo accusatur, B. J. I, 29, 3. A. J. XVII, 3, 2.
- Fabius*, Damasci præfectus, A. J. XIV, 11, 7. B. J. I,

12, 1. Antigonum Judææ regnum affectantem adjuvat, A. J. 12, 1. B. J. 12, 2.
Vabius, centurio Roman. fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. 1, 7, 4.
Vadus, V. Cuspius.
Fannius, Marci f., prætor Roman., A. J. XIII, 9, 2.
Fannius, (C.) consul Roman. Ejus rescriptum ad Coos, A. J. XIV, 10, 5.
Faustus, Cornelius, Sullæ f., fortitudine excellit in Hierosol. expugnatione, B. J. 1, 7, 4; 7, 6. A. J. XIV, 4, 4.
Felix, a Claudio Cæsare Judææ procurator constituitur, A. J. XX, 7, 1. B. J. 11, 12, 8. Drusillam Agrippæ M. filiam uxorem ducit, A. J. 7, 2. Jonatham pontif. per insidias e medio tollit, A. J. 8, 5, B. J. 13, 3. Latrones et impostores castigat, A. J. 8, 5 sqq. B. J. 13, 3 sqq. Cæsareæ reprimat tumultus, A. J. 8, 7. B. J. 13, 7. A Judæis Cæsariensibus apud Neronem accusatur; intercedente Pallante fratre absolvitur, A. J. 8, 9.
Felix (?) seditionem movet Hierosolymis, superatur a Phasaelo, A. J. XIV, 11, 8. B. J. 1, 12, 1.
Fenus exercere Judæis non licet, A. J. IV, 8, 25.
Festa Judæorum a Moyse constituta, A. J. IV, 8, 7. — Cf. *Sabbata*, *Expiationis dies*, *Sceenopegia*, *Azymorum*, *Pascha*, *Pentecoste*.
Festus (Porcius) a Nerone Judææ præfectus, latrones opprimit, A. J. XX, 8, 9. B. J. 11, 14, 1. Moritur, A. J. 9, 1.
Filiarius jus hereditarium a Moyse definitum, A. J. IV, 7, 5.
Flaccus, Syriæ præfectus Agrippam benigne excipit; ab eo abalienatur per Aristobulum, A. J. XVIII, 6, 2 sq.
Flavius Silva, Judææ præfectus sub regno Vespasiani, Masadam capit, B. J. VII, 8, 1 sqq.
Florus (Gessius) procurator Judææ constituitur a Nerone, A. J. XX, 11, 1. B. J. 11, 14, 2. Homo pessimus, belli Judaici auctor, *ibid.* Cf. A. J. XVIII, 1, 6. Frustra apud Cestium Gallium accusatur, B. J. 14, 3. Litem inter Judæos et Græcos Cæsarienses componere recusat, 14, 4 sq. Judæos, qui querelas ad ipsum deferunt, in vincula conjicit, 14, 5. Sacrum thesaurum diripit; Hierosolymitanos ad seditionem adigit, 14, 6. Magnam Hierosolymitanorum cladem edit, 14, 7 sqq. Denuo in eos ævit, 15, 1 sqq. Optimatibus Hierosol. contra seditiosos auxilium mittere recusat, 17, 4. Id agit ut bellum cum Judæis trahatur, 19, 4. A Cestio apud Neronem accusatur, 20, 1.
Pontiji Agrippæ, legati consularis, caedes, B. J. VII, 4, 3.
Fortunatus, Agrippæ M. libertus, A. J. XVIII, 7, 2.
Fronto (Æternius), tribun. milit. Roman., B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
Fullonis monumentum, prope Hierosol., B. J. V, 4, 2.
Fulvia, femina nobilis, ad religionem Judaicam amplectendam perducta pecunia emungitur, A. J. XVIII, 3, 5.
Fures, Novam legem de iis fert Herodes M., A. J. XVI, 1, 1.
Furius, centurio, in Hierosolymorum obsidione fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. 1, 7, 4.

G.

Gaates, Sicimitis auxilium fert contra Abimelechum, A. J. V, 7, 3.
Gamus, Nachoræ f., A. J. I, 6, 3.
Gaba, urbs Judææ in tribu Benjaminis, A. J. V, 2, 8; VI, 8, 1; VIII, 12, 4. — Gabænorum culpa bellum oritur inter Benjamitas et ceteros Judæos, A. J. V, 2, 8. sqq.

Gaba, urbs Galil., urbs equitum dicta, ab Herode M. colonia equestri aucta, B. J. III, 3, 1. Cf. A. J. XV, 8, 5. V. J. 24.
Gabala, urbs Syriæ, A. J. XIII, 15, 4. Gabalitæ ab Amasia debellantur, A. J. IX, 9, 1.
Gabaon, urbs Judææ, quadraginta stadiis ab Hierosol. distans, A. J. VII, 11, 7. Cf. VI, 6, 2; VII, 1, 3. B. J. 11, 19, 1; 19, 7. — Gabæonitæ cum Jesu fraudulenter paciscuntur; pro fraude pernam luunt, A. J. V, 1, 16. Gabæonitæ, in quos Saulus crudelissime sævierat, vindicantur, VII, 12, 1.
Gabara (*Gabaroth*), urbs Galil., V. J. 10; 25; 45; 47.
Gabares, Galaaditidis et Gaulanitidis præfectus sub Solomone, A. J. VIII, 2, 3.
Gabatha, *Gabatho*, *Gabathona* (?), urbs Philistæorum V, 1, 29; VIII, 12, 4; 12, 5; XIII, 1, 4.
Gabatha, *Gabathsaula*, urbs Judææ, Sauli patria, A. J. VI, 4, 6. B. J. V, 2, 1.
Gabinus, a Pompeio Hierosolyma missus, ab urbe excluditur, A. J. XIV, 4, 1. Scauro in Syria administranda succedit, A. J. 5, 2. B. J. 8, 2. Alexandrum Aristob. fil. prælio superat, *ibid.* Multas Palæstinæ urbes instaurat, A. J. 5, 3. B. J. 8, 4. Quinque synedria in Judæa instituit rerumque administrationem optimatibus tradit, A. J. 5, 4. B. J. 8, 5. Aristobulum regnum recuperare adnitem vinct, A. J. 6, 1. B. J. 8, 6. Ptolemæum Aul. in Egyptum reducit, A. J. 6, 2. B. J. 8, 7. Alexandrum iterum vinct, A. J. 6, 3. B. J. 8, 7. Nabateos fundit, Mithradatem et Orsanem, Parthorum perfugas, clam dimittit, A. J. 6, 4. B. J. 8, 7. Romam redit, *ibid.*
Gadara, metropolis Perææ, B. J. IV, 7, 3. Sexaginta stadiis distat a Tiberiade, V. J. 65. Ab Alexandro Jannæo expugnatur, A. J. XIII, 13, 3. A Pompeio instauratur, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 7. Synedrion ibi constituitur a Gabinio, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5. Ab Augusto Herodi M. tribuitur, A. J. XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ adjicitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3. Urbs capitur et incenditur a Vespasiano, incolæ cæduntur, B. J. III, 7, 1. — Dicitur civitas græcica, A. J. XVII, 11, 4; vicus (?) Galaaditidis, A. J. XIII, 13, 5. — *Gadaren* Herodem M. apud Augustum accusant, A. J. XV, 10, 2. sq. Initio belli Jud. sæviunt in Judæos qui in urbe habitant, B. J. II, 18, 5. Contentio oritur inter Romanorum fautores et seditiosos, B. J. IV, 7, 3. Vespasianus a Gadarenis in urbem recipitur, *ibid.* Seditiosi a Placido funduntur, 7, 4 sq. — Ceterum cf. A. J. XII, 3, 3; 7, 4. B. J. I, 4, 2; II, 18, 1; III, 3, 1. V. J. 10.
Gadara, pro *Gazara*, A. J. V, 1, 22.
Gades (*Gadas*), Jacobi f. ex Zelpha, A. J. I, 19, 8; II, 7, 4.
Gades (*Gadira*), urbs Hispaniæ, A. J. I, 6, 1. B. J. II, 16, 4.
Gadias, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, A. J. XV, 7, 8.
Gadus, vates, A. J. VII, 13, 2.
Gætuli, olim Evilaï dicti, A. J. I, 6, 2.
Galaaditis (*Galaditis*, *Galadena*, regio Palæstinæ trans Jordanem sita, a Galade colli denominata, A. J. I, 19, 11. A Judæis occupatur, IV, 5, 3. Galadeni ab Ammanitis pressi ceteros Judæos in auxilium vocant; Saulus hostes profligat, VI, 5, 1. sqq. Galaaditis occupatur ab Azælo Syriæ rege, IX, 8, 1. Subigitur a Theglaphalassare, IX, 11, 1. Alexander Jann. eam in potestatem suam redigit, B. J. I, 4, 3. Galadenorum (?) regina Laodice bellum gerit cum Parthis, A. J. XIII, 13, 4. Cf. A. J. VIII, 13, 2; 15, 13. B. J. II, 3, 3.
Galades, colles Galaaditidis, A. J. I, 19, 11.

Galatæ, Galatia. V. *Galli, Gallia*.

Galba, imperator; Tiberii Cæsaris de eo prædictio, *A. J.* XVIII, 6, 9. Neroni succedit; intericitur, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.

Golbaath, locus Palæst., *A. J.* VI, 11, 5.

Galgala, oppidum Judææ prope Hierichuntem, ubi Jesus Chananæam invadens castra posuit, *A. J.* V, 1, 11; 1, 16 sq. Unde nomen habeat, *ibid.* Cf. VI, 4, 2; 5, 4; 6, 1; 6, 2; 7, 5; VII, 11, 4 sq.

Galilæa, regio sive toparchia Palæstinæ, *A. J.* XIII, 2, 3. Galilæa superior et inferior describitur, *B. J.* III, 3, 1 sq. Incolarum indoles, *ibid.* — Galilæa a Theglaphalasare subigitur, *A. J.* IX, 11, 1. Antipas, Herodis M. f., Galilææ et Perææ tetrarcha constituitur, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4, *B. J.* II, 6, 3. Iis inter Galilæos et Samaritas sub Claudii imperio, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 15, 5 sq. Initio belli Jud. Flavius Josephus utrique Galilææ præficitur; urbes ab eo muniuntur, *B. J.* II, 20, 4 sqq. *V. J.* 7 sqq. Galikæi Josepho valde favent, *V. J.* 41, 49.

Galli (*Galatæ*) a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Galli, qui proxime Germaniam habitant, sub Vespasiani imperio cum Germanis rebellant; mox ad obsequium rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Galli Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.

Gallia (*Galatia*) locorum natura bene munita, *B. J.* II, 16, 4.

Gallicanus, tribun. milit. Roman., *B. J.* III, 8; 1.

Gallus. V. *Cestius*.

C. Gallus, consul Roman., *A. J.* XIV, 16, 4.

Gallus, legionis dux a Cestio in Galilæam mittitur, *B. J.* II, 18, 11.

Gallus, centurio Roman., fortitudine eminet, *B. J.* IV, 1, 5.

Gamala, urbs Gaulanitis inferioris, unde nomen habeat; ejus situs, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. De agro Gamalitico contentio oritur inter Aretam regem Arabiæ et Herodem Antipam, *A. J.* XVIII, 5, 1. Gama-lenses initio belli Jud. in fide manent erga Agrippam et Romanos, *V. J.* 11. Postea ab iis desciscunt, *V. J.* 37. *B. J.* IV, 1, 1 sq. Vespasianus urbem capit et diruit, in-celas cecidit, 1, 3 sqq. — Cf. *A. J.* XVIII, 1, 1. *B. J.* I, 4, 8. II, 20, 6.

Ganges, fluv. Asiæ, a Judæis vocatur Phison, *A. J.* I, 1, 3.

Garesime, vicus Galil., *V. J.* 71.

Garis, urbs Galil. *B. J.* III, 6, 3.

Garizin (*Garizim, Garizæus mons*), mons Samariæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 1, 1; XIII, 3, 4. *B. J.* I, 2, 6. Templum in eo a Sanaballet exstruitur, *A. J.* XI, 8, 2. Templum deletur, *A. J.* XIII, 9, 1.

Garsis, urbs Galil. *B. J.* V, 11, 5.

Gasiongabel, urbs Arab. Petr., *A. J.* VIII, 6, 4.

Gatherus, Arami f., Bactrianorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.

Gaulana, urbs Bataneadis, ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. Cf. *B. J.* I, 4, 4; 4, 8. *A. J.* IV, 7, 4.

Gaulanitis (*Gaulonitis*), regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5, 3. Dividitur in superiorem et inferiorem, quarum illa Gaulana appellatur, *B. J.* IV, 1, 1. — Cf. *A. J.* VIII, 2, 3; XIII, 15, 4. *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1; 3, 5; 10, 10. *V. J.* 37.

Gaza, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* V, 1, 22. Ad mare sita, *A. J.* XIII, 2, 2. *B. J.* I, 7, 7. Olim una ex Palæstinorum quinque urbibus primariis, VI, 1, 2. — Samson urbis portas evellit, *A. J.* V, 8, 10. Ab Ezecia capitur, *A. J.* IX, 13, 3. Ab Alexandro M. post longam obsidionem expugnatur, *A. J.* XI, 8, 3 sq. Ab Alexandro Jannæo ca-

pitur et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Judæis a Pompeio eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ ab Augusto adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Urbs græcanica appellatur, *ibid.* Initio belli Jud. funditus ever-titur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *A. J.* V, 2, 4; XIII, 5, 5. *Gazara*, urbs Samariæ, olim in Palæstinorum ditone, *A. J.* VIII, 6, 1. A Pharaone diruitur, a Solomone in-stauratur, *ibid.* Munitur a Bachide, XIII, 1, 3. Cf. *A. J.* VII, 4, 1; 12, 1; XIII, 9, 2. *B. J.* I, 2, 2. Appellatur *Gadara* *A. J.* V, 1, 22.

Gedeon, Joasi f., Judæos a Moabitibus subjugatos servitute liberat; quadraginta annos imperium tenet apud Judæos; *A. J.* V, 6.

Gelboe, mons Samariæ, *A. J.* VI, 14, 2.

Gelmon, urbs Palæst., *A. J.* VII, 9, 8 sq.

Geman (*Ginæa*?), vicus in campo Magno situs, *B. J.* II, 12, 3.

Gemellus, magna auctoritate est apud Herodem M.; conjurationis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.

Gennath, porta Hierosol. urbis, *B. J.* V, 4, 2.

Gennesar, lacus Galil., describitur, *B. J.* III, 10, 7. Cf. II, 20, 6. *A. J.* V, 1, 22; XIII, 5, 4; XVIII, 2, 1.

Gennesar, regio circa lacum ejusdem nominis, fertilitate et amoenitate excellens, *B. J.* III, 10, 8.

Gennesaritis lacus, *A. J.* V, 1, 22; XIII, 2, 3. V. *Genne-sar*.

Geon, ita Nilus appellatur a Judæis, *A. J.* I, 1, 3.

Gerara, urbs Judææ, *A. J.* I, 12, 1; 18, 1. VIII, 12, 2.

Geras, pater Ehudis, *A. J.* V, 4, 2.

Geras, pater Semei, *A. J.* VII, 9, 4.

Gerasa, urbs Galaaditidis, *B. J.* I, 4, 8; II, 18, 1. Geraseni parcut Judæis in urbe habitantibus initio belli Jud. *B. J.* II, 18, 5. Urbs a Romanis capitur, IV, 9, 1. — Gerasenorum montes, *A. J.* XIII, 15, 5.

Gerastratus, judex apud Tyrios, *C. A. I.* 21.

Geraus, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Gergæus, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.

Germani a Romanis subjugati, *B. J.* II, 16, 4. Germani, Classico et Vitellio duces contra Romanos rebellant, a Petilio Cereali ad obediendum rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Germani, Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9. Germani, Caii Cæsaris satellites, ejus necem ulciscuntur, *A. J.* XIX, 1, 15.

Germanicus, Drusi f., ex senatus-consulto mittitur ad res Orientis componendas, *A. J.* XVIII, 2, 5. A Pisone e-medio tollitur, *ibid.* Apud populum gratiosissimus fuit, *A. J.* XVIII, 6, 8. Cf. XIX, 1, 5. *C. A.*

Gersomes, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

Gersus, Moysis f., *A. J.* II, 13, 1.

Gessirorum rex Tholomæus, *A. J.* VII, 1, 4.

Gessius. V. *Florus*.

Getta. V. *Gitta*.

Gethraamas, Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4.

Gethsura (*Gessura*), oppidum Judææ, *A. J.* VII, 8, 3.

Gibalus, mons Samariæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19.

Gigantum vallis, prope Hierosol., *A. J.* VII, 4, 1.

Gihon, fons, prope Hierosol., *A. J.* VII, 14, 5.

Ginnabris, vicus Judææ, *B. J.* IV, 8, 2.

Ginæa, vicus in confinis Samariæ et Magni campi situs, *A. J.* XX, 6, 1. Cf. *B. J.* II, 12, 3, III, 3, 4.

Gischala, urbs Galil.; a populis vicinis diruta, a Joanne Levi f. instauratur et munitur, *V. J.* 10. Cf. *B. J.* II, 20, 6; 21, 2. Gischaleni a Joanne Levi contra Romanos concitantur, *B. J.* IV, 2, 1. Quum Joannes fuga Hierosolyma se recepisset, Tito se dedunt, 2, 2 sqq.

- Gision*, septum templi, *A. J.* VIII, 3, 8.
- Gitta* (*Gelta*), urbs Judææ; olim fuit una ex quinque. Palæstinorum civitatibus potentioribus, *A. J.* VI, 1, 2; 12, 2; XIII, 1, 10. Danitis tribuitur, *A. J.* V, 1, 22. Ab Azælo evertitur, IX, 8, 4. Ab Hieroboamo capitur, IX, 10, 3. Ab Ezecia occupatur, IX, 13, 3. Cf. VI, 2, 3. 9, 1; 9, 5.
- Gittha*, castellum Idumææ, *A. J.* XIV, 15, 10. *B. J.* I, 17, 2.
- Glaphyra*, Archelai Cappadocum regis filia, nubit Alexandro Herodis filio, *A. J.* XVI, 1, 2. Simulacrum exercet cum Salome, *A. J.* 7, 2. *B. J.* I, 21, 2 sq. Ejus superbia, *ibid.* Interrogatur de marito, conjurationis in patrem factæ accusato, *A. J.* 10, 7. Post Alexandri mortem ad patrem cum dote remittitur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Ejus liberi, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 2. Juba Lihæ regi nubit; post ejus decessum in Cappadociam domum redit; mox vero in matrimonium collocatur Archelao ethnarchæ primi mariti fratri; somnio ominoso perturbatur; moritur, *A. J.* 13, 1; 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
- Gobolitis* (*Gabalene*), regio Arabiæ, ab Amalecitis habitata, *A. J.* II, 1, 2; III, 2, 1.
- Godolias*, Judæis in Judæa a Nabuchodonosoro relictis præficatur, *A. J.* X, 9, 1. Bene iis consulit, 9, 2. Ab Ismaelo interficitur, 9, 4.
- Goliathus*, Philistæus, gigas, Judæos ad certamen singulare provocat; a Davide interficitur, *A. J.* VI, 9, 1 sqq.
- Gomarenses* (*Galatæ*, *Galli*) a Gomaro originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
- Gomarus*, Japhethæ f., Gomarensium princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Gophna*, urbs Judææ, a Cassio capitur, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 2. Cf. *B. J.* V, 2, 1; VI, 2, 2. — Gophnitica toparchia, *B. J.* II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 9.
- Gorais*, a Lysia Antiochi Epiph. procuratore contra Judam Maccab. missus vincitur, *A. J.* XII, 7, 4.
- Gorion*, Josephi f., Hierosolymitas in zelotas concitat, *B. J.* IV, 3, 9. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Gorion*, Nicodemi f., *B. J.* II, 17, 10.
- Gotarzes*, Artabani III Parthorum regis fil., post Bardanem fratrem regnum suscipit, *A. J.* XX, 3, 4. Necatur, *ibid.*
- Gothamus*, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Gotholia*, Achab regis filia, Jorami uxor, *A. J.* VIII, 15, 3. Ochozia a Jehu necato, totam Davidis stirpem extinguere studet, unius tamen ex Ochoziæ filiis, Joasus a Joado servatur, IX, 7, 1. Septem annos regnum tenet, 7, 2. Joaso, quem Joasus, assentiente populo regem creavit, imperium eripere studet; Joadi jussu necatur, 7, 3.
- Græciciæ* urbes in Palæstina, *Gaza* *Gadara* et *Hippos*, *A. J.* XVII, 11, 4.
- Græci*, a Jovano, Japhethæ f., originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1. Gentibus devictis nova dant nomina, 4, 4. Ab Egyptiis arithmetica et astronomia instituti sunt, 8, 3. Literas a Phœnicibus acceperunt, *C. A.* I, 2. Ante bellum Trojanum literarum usus iis ignotus erat, *ibid.* Res gestas in tabulis publicas referre diu neglexerunt, 4. Judæa admodum sero in eorum notitiam venit, 12. Græci religiosissimi, *C. A.* II, 11. Antiquissimis temporibus non legibus, sed sententiis parum deænitatis et regum jussis regerantur, 15. Græcorum leges cum iis, quas Moyses posuit, comparantur, 16. Quæ de diis statuunt absurda esse demonstratur, 33; 34. Pictores et sculptores diis formam quamlibet attribuit; poetae novos plane deos fingunt; oratores deos peregrinos plebiscitis in civitatem adsciscunt, 35. Cf. *Athenienses*, *Lacedæmonit.*
- Granicus*, fluv. Asiæ, *A. J.* XI, 8, 1.
- Graphe*, Izatis Adiabænorum regis consanguinea, regiam exstruxit Hierosolymis, *B. J.* IV, 9, 11.
- Gratus*, Judæorum dux, Romanos adjuvat in Judæis seditionis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 6 sq; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 4, 2 sq.; 5, 2.
- Gratus*, prætorianus, *A. J.* XIX, 3, 1.
- Gunis*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Gyphæus*, Judæus fortitudine præclarus, *B. J.* VI, 1, 8; 2, 6.
- H.
- Halicarnassensium* de Judæis decretum, *A. J.* XIV, 10, 23.
- Hannibal*, Carthaginis decus, *B. J.* II, 16, 4.
- Heberus*, Salæ f., Hebræis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 4.
- Hebræi*. V. *Judæi*.
- Hebron*. V. *Chebron*.
- Hecateus Milesius*, primorum hominum longævitatem testatur, *A. J.* I, 3, 9.
- Hecateus Abderita*, Alexandri M. et Ptolemæi Lagi æqualis, librum de Judæis scripsit, *C. A.* I, 22. Scripsit librum de Abramo, *A. J.* I, 7, 2. Laudatur, *A. J.* I, 7, 2. *C. A.* I, 22; I, 23; II, 4.
- Hecatontomachi*, milites Alexandri Jannæi in prima acie positi, *A. J.* XIII, 12, 5.
- Helcias Magnus*, pro Judæis apud Petronium deprecatur, *A. J.* XVIII, 8, 4.
- Helcias*, Agrippæ regis amicus, equitum magister, Silam interficiendum curat, *A. J.* XIX, 8, 3.
- Heleas*, sacri ærarii custos, a Judæis Romanis mittitur ad Agrippam apud Neronem accusandum, *A. J.* XX, 8, 11. Obses a Nerone retinetur, *ibid.*
- Helena*, Monobazi Adiabænorum regis soror et uxor, *A. J.* XX, 2, 1. Izatis mater, *ibid.* Cum Izate f. religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolyma proficiscitur, ubi egenis cibos distribuit, 2, 5. Moritur; in pyramide non procul ab Hierosolymis sepelitur, 4, 3.
- Helene monumentum*, prope Hierosolyma, *B. J.* V, 2, 2; 4, 2.
- Helene regia*, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 6, 1.
- Heliopolis*, urbs Syriæ, *A. J.* XIV, 3, 2.
- Heliopolis*, urbs Egypti, *A. J.* II, 7, 6. *C. A.* II, 2. — Praefectura Heliopolitana, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 3, 1; 3, 2. *B. J.* I, 1, 1. 1. Sacerdotes Heliopolitani, *A. J.* II, 6, 1.
- Hellanicus*, historicus, ab Acusilao in genealogiæ rationibus dissentit; mendacii arguitur ab Ephoro, *C. A.* I, 3. Quid de diluvio tradat, *A. J.* I, 3, 9.
- Hellespontus*, *A. J.* XI, 8, 2; XII, 1, 1.
- Helo*, Chananiæus, *A. J.* I, 18, 14.
- Heniuchi*, pop. Asiæ, *B. J.* II, 16, 4.
- Heracleon*, Antiochum Grypum interficit, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Heracleopolis*, urbs Egypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Hercules*, cum Antæo bellum gerens, Apheræ et Iaphræ auxilio utitur; Apheræ filiam uxorem ducit, *A. J.* I, 15.
- Herculis templum*, Tyri exstructum a Hiram, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 18.
- Herculis columnæ*, *B. J.* II, 16, 4.
- Herennius Capito*, Jamniæ procurator, *A. J.* XVIII, 6, 3; 6, 4.
- Hermæus*. V. *Danaus*.
- Hermippus*, quid de Pythagora referat, *C. A.* I, 22.
- Hermogenes*, in libris suis Judæorum meminit, *C. A.* I, 23.
- Herodes*, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Galilææ a patre præficatur, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. Ezechiam aliosque latrones supplicio afficit, *A. J.* 9, 2.

B. J. 10, 5. Ob eorum cædem ab Hyrcano in iudicium vocatur; intercedente Sexto Cæsare absolvitur, *A. J. 9*, 3 sqq. *B. J. 10*, 6 sq. A Sexto Cæsare Coeleſyriæ præficitur; ne Hyrcano bellum inferat prohibent Antipater pater et Phasaelus frater, *A. J. 9*, 5. *B. J. 10*, 9. Maximam init gratiam apud Cassium; ab eo Syriæ præficitur, *A. J. 11*, 2sqq., *B. J. 11*, 2. sqq. Patris mortem ulciscens Malichum interficit, *A. J. 11*, 4 sqq. *B. J. 11*, 5 sqq. Antigonum ejusque socium Marionem vincit, a Hierosolymitanis honorifice excipitur, *A. J. 12*, 1. *B. J. 12*, 3. Apud M. Antonium ab inimicis accusatus, eum pecunia sibi conciliat, *A. J. 12*, 2. *B. J. 12*, 4. Iterum accusatus iterum absolvitur, tetrarchia constituitur, *A. J. 13*, 1. *B. J. 12*, 5. Isidias Parthorum evitaturus contendit in Arabiam, *A. J. 13*, 6 sq. *B. J. 13*, 7 sqq.; 14, 1. A Malcho, Arabiæ rege rejectus, in Ægyptum iter convertit, *A. J. 14*, 1 sq. *B. J. 14*, 1 sq. Cleopatra eum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J. 14*, 2. *B. J. 14*, 2. Rhodum appellitur; inde Romam se confert, ubi supplex Antonium adit, *A. J. 14*, 3. *B. J. 14*, 3. Antonii et Augusti consilio a senatu rex Judææ creatur, *A. J. 14*, 4. *B. J. 14*, 4. Roma reversus copias ducit adversus Antigonum, Joppen capit suosque e Masada recipit, *A. J. 15*, 1. *B. J. 15*, 3 sq. Hierosolyma frustra oppugnat, Sydonis auxilio ab Antigono corrupti destitutus, *A. J. 15*, 2 sq. *B. J. 15*, 5 sq. Josepho fratre in Idumæam misso, in Galiliæam contendit, Sepphorin capit et latrones debellat, *A. J. 15*, 4 sq. *B. J. 16*, 1 sqq. In Samariam proficiscitur cum Antigono dimicaturus, sed mox in Galiliæam redit rebellesque deviciit, *A. J. 15*, 6. *B. J. 16*, 5. Machabæas Herodi a Ventidio auxilio missus mala fide agit, *A. J. 15*, 7. *B. J. 16*, 6. Ad Antonium qui Samosata oppugnat proficiscens multos barbaros fundit fugatque, *A. J. 15*, 8. *B. J. 16*, 7. Ab Antonio subsidia impetrat, *A. J. 15*, 9. Galilæos, qui ab ipso defecerant, vincit; magno periculo mirum in modum liberatur, *A. J. 15*, 10 sq. *B. J. 17*, 3 sq. Pappum superat hostesque in domos compulsos conficit, *A. J. 15*, 2. *B. J. 17*, 6. Iterum e magno discrimine evadit, *A. J. 15*, 13. *B. J. 17*, 7. Ad Hierosolyma castra facit, Mariamnen, Alexandri filiam, uxorem ducit, *A. J. 15*, 14. *B. J. 17*, 9. Cum Sosio Hierosolyma expugnat, *A. J. 16*, 1 sqq. *B. J. 18*, 1 sqq. Antonio persuadet ut Antigonum e medio tollat, *A. J. 16*, 4. Herodes regno suscepto, amicos Antigoni interficit, *A. J. XV*, 1, 1. Hyrcanum in Judæam reversum honorificè excipit, *A. J. 2*, 2 sq. Ananelo Judæo ignobili pontificatum dat, id quod graviter fert Alexandra, 2, 4 sq. Alexandram ejusque filium Aristobulum sibi conciliare studet, 2, 7. Aristobulum pontificem constituit, mox vero e medio tollit, *A. J. 3*, 1 sqq. *B. J. 22*, 2. Hujus eriminis a Cleopatra apud Antonium accusatus, ab eo ad causam dicendam evocatur; Antonium muneribus placat, *A. J. 3*, 5 sqq. Josephum avunculum in suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductum necari jubet, *A. J. 3*, 5 et 6; 3, 9. Cf. *B. J. 22*, 4. Cleopatram necare molitur, *A. J. XV*, 4, 2. *A. J. 1*, 18, 5. Jussu Antonii Arabibus bellum infert, multisque præliis factis tandem victoriam reportat. Arabes eum pro patrono suo habent, *A. J. 5*, 1 sqq. *B. J. 19*, 1 sqq. Post pugnam Actiacam Hyrcanum interficit, deinde Octavianum in Rhodo insula adit, a quo regnum ei confirmatur, *A. J. 6*, 1 sqq. *B. J. 20*, 1 sqq.; 22, 1. Octavianum in Ægyptum proficiscentem apud Ptolemaidem splendide excipit magnisque muneribus donat, *A. J. 6*, 7. *B. J. 20*, 3. Mariamnem uxorem iterum in adulterii suspicionem vocatam necari jubet, *A. J. 7*, 1 sqq. Octavianus Herodi restituit eam Judææ partem, quam Antonius Cleopatrar

dederat, aliasque insuper urbes ejus regno addit, *A. J. 7*, 3. Herodes uxoris nece perturbatus in gravem incidit morbum, *A. J. 7*, 7. Alexandram, Costobarum, Lysimachum aliosque amicos occidit, *A. J. 7*, 8 sqq. A patris moribus recedit, ludos instituit quinquevnales, theatrum Hierosolymit. aedificat et magnifica exhibet spectacula, *A. J. 8*, 1. *B. J. 21*, 8. Decem viri contra eum conjurant, 8, 3 sqq. Cæsaream et Sebasten exaëdificat, 8, 5. Populum fame laborantem sublevat ejusque gratiam sibi conciliat, 9, 1 sq. Simonis filiam uxorem ducit; Herodium castellum et Cæsaream urbem extruit, 9, 3 sqq. Filios Romam mittit; Zenodori latrocinia reprimat; a Zenodoro et Gadarenis apud Augustum accusatus absolvitur; Trachonitide, Batanæa, Auranitide, et Zenodori tetrarchia donatur, *A. J. XV*, 10, 1 sqq. *B. J. 1*, 20, 4. Judæos majore in dies servitute premit, *A. J. 10*, 4. Essenos in honore habet, 10, 5. Novum templum sumtuosissimum extruit, *A. J. 11*, 1 sqq. Novam legem fert de furibus, *A. J. XVI*, 1, 1. Romam proficiscitur filiosque suos inde in patriam reducit; filiis uxores dat, 1, 2. Agrippam in Judæam venientem splendide excipit, 2, 1. Agrippam in Bosporum expeditionem facientem comitatur, 2, 2. Herode intercessore, Agrippa et in alios multa beneficia confert et Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat, 2, 2 sqq. Hierosolyma reversus populo in concionem convocato exponit, quæ in itinere gesserit, eique quartam tributorum partem remittit, 2, 5. Pheroras, Salome et Antipater ejus odium incendunt in filios e Mariamne creatos, Alexandrum et Aristobulum, *A. J. XVI*, 3, 1 sqq. *B. J. 1*, 23, 1. Antipatrum, filium e Doride creatum, ad honores evehit et Romam mittit ad Cæsarem, *A. J. 3*, 3. *B. J. 23*, 2. In Italiam profectus cum Alexandro et Aristobulo filiis, hos apud Cæsarem accusat, *A. J. 4*, 1 sqq. *B. J. 23*, 3. Cæsare auctore, cum filiis in gratiam redit, *A. J. 4*, 4. *B. J. 23*, 3. Hierosolyma reversus populo in templo narrat, quæ in Italia egerit, declaratque filios suos post se regnatos esse primum Antipatrum, deinde Alexandrum et Aristobulum, *B. J. 23*, 4 sq. *A. J. 4*, 6. Ad inaugurandam Cæsaream urbem, certamina musica et gymnica instituit, quæ quinquennialia facit, *A. J. 5*, 1. Antipatridem, Cyprum et Phasaelidem urbes condit, *A. J. 5*, 2. *B. J. 21*, 9. Herodis liberalitas in exteris, *A. J. 5*, 3. *B. J. 21*, 11 sq. Ejus ingenium varium, *A. J. 5*, 4. Davidis sepulcrum spoliat, *A. J. 7*, 1. Cf. VII, 15, 3. Turbæ domesticæ; Salome, Antipater et Pheroras multis artificijs Herodis animum ab Alexandro et Aristobulo, ejus filiis, abalienare student, *A. J. 7*, 2 sqq. *B. J. 24*, 1 sqq. Salomen sororem cum Syllæo Arabe matrimonium inire ob religionum diversitatem non permittit, *A. J. 7*, 6. *B. J. 24*, 6. Alexandrum filium in suspicionem insidiarum ipsi structarum vocatum in vincula conjicit; multis delationibus ita perturbatur ut omnes fere aulicos et amicos, etiam fidissimos, suspectos habeat, in eosque sæviat, *A. J. 8*, 1 sqq. *B. J. 1*, 24, 7. Archelaus Alexandrum Herodi reconciliat, *A. J. 8*, 6. *B. J. 25*, 1 sqq. Herodes Archelaum, muneribus auctum, Antiochiam usque deducit, et lites inter eum et Titum, Syriæ præfectum, componit, *A. J. 8*, 6. *B. J. 25*, 6. Latrones Trachoniticos, a Syllæo in Arabiam receptos, ad supplicium ab eo depascit, *A. J. 9*, 1. Expeditione in Arabiam facta, latrones et Arabes cædit, 9, 2. A Syllæo apud Cæsarem Octav. accusatur, 9, 3. Frustra legatos mittit ad Cæsarem qui causam suam defendant, 9, 4. Alexandrum et Aristobulum filios iterum conjurationis accusatos in vincula conjicit, *A. J. 10*, 1 sqq. *B. J. 26*, 1 sqq. Nicolaus Damascenus, Romam missus legatus, Herodem

crimnibus falso ei objectis apud Casarem purgat, *A. J.* 10, 8. A Casare potestatem obtinet de filiis conjurationis suspectis pro arbitrio statuendi, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 27, 1. In concilio Beryti habito filios accusat; hi capite damnantur, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 27, 2 sqq. Filios strangulari jubet, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6. De ejus immanitate, *A. J.* 11, 7. Cum Antipatro res Judaeae administrat, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus progenies; nepotum sponsalia curat, *A. J.* 1, 2 sq. *B. J.* 1, 28, 2 sqq. Zamari ejusque comitibus sedem tribuit in Batanaea ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, *A. J.* 2, 1 sq. Pharisaeorum nocentissimos, omnesque ex sua familia, qui cum Phariseis faciunt, interficit, *A. J.* 2, 4. Inimicitia ei cum Pherora intercedit, *A. J.* 3, 1; 3, 3. *B. J.* 28, 2; 28, 4. Insidias ab Antipatro sibi structas detegit, *A. J.* 4, 1 sq. *B. J.* 29, 1 sqq. Mariamnen uxorem repudiat, Simoni pontificatum abrogat, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 28, 3. Antipatrum coram Vara Syriae praefecto accusat, criminis convictum in vincula conjicit, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq.; 32, 1 sqq. Morbo correptus testamentum facit, quo Antipam regem constituit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 32, 7. Judas Sariphaei et Matthias Margalothi seditionem contra eum movent; vivi cremantur, *A. J.* 6, 2 sqq. *B. J.* 33, 2 sqq. Ejus morbus qualis fuerit, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 23, 5. Instante morte crudelissimus est, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 33, 5. de Herode Josephi judicium, *A. J.* 6, 6; 8, 1. *B. J.* 33, 8. Manus sibi inferre conatur; Antipatrum fil. interfici jubet, *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7. Mutato testamento Archelaum regem, Philippum vero et Antipam tetrarchas constituit; moritur; splendidas ei exsequias solvit Archelaus, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 33, 7 sq. Regnavit triginta septem annos postquam a Romanis rex creatus est, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 8. Ejus testamentum ex plerisque rebus confirmatur ab Augusto, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3.

Herodes, Herodis M. fil. ex Mariamne Simonis filia, *B. J.* 1, 28, 4. *A. J.* XVII, 1, 3. Herodes M. in testamento statuit, ut Herodes filius post Antipatri mortem regnum suscipiat, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 29, 2. Repudiata ab Herode M. Mariamne, ex ejus testamento expungitur, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 30, 7. Herodiadem Aristobuli fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Herodias ei repudium mittit, *A. J.* 5, 1; 5, 4.

Herodes, Herodis M. fil. ex Cleopatra, Philippi frater, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* 1, 28, 4.

Herodes, Aristobuli fil. ex Berenice, Herodis M. nepos, *B. J.* 1, 28, 1. Mariamnen, Josephi filiam ex Olympiade, uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Postea matrimonium init cum Berenice Agrippae fratris f., *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* 11, 6. A Claudio Casare regnum Chalcidis obtinet, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 11, 5. Silam interficiendum curat, *A. J.* 8, 3. A Claudio templi et sacrae pecuniae curator constituitur, jusque impetrat pontificis creandi, *A. J.* XX, 1, 3. Moritur; ejus liberi, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 11, 6.

Herodes, Aristobuli fil. ex Salome, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Herodes, Phasaeli f. ex Salampeione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Herodes, Miari f., Tiberiensis, *V. J.* 9.

Herodes, Gamali f., Tiberiensis, *V. J.* 9.

Herodes, V. Antipas.

Herodis monumentum, prope Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.

Herodias, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* 1, 28, 1. Herodi Herodis M. ex Mariamne filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Marito repudium mittit; nubit Herodi Antipae tetrarchae, *A. J.* 5, 1; 5, 4. Pro Agrippa fratre ad inopiam redacto apud Herodem intercedit, 6, 2. Agrippa regnum adeptum, maritum instigat ut et ipse regiam dignitatem a Caligula petat; a Caligula cum marito in ex-

silium mittitur Lugdunum, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* 11, 9, 6. Moritur, *B. J.* 9, 6.

Herodium (Herodia), castellum Judaeae sexaginta stadiis ab Hierosolymis dissitum, ab Herode M. in memoriam victoriae ex Antigonianis reportatae exstructum, *A. J.* XV, 9, 4. Ejus descriptio, *ibid.* Cf. XIV, 13, 9. *B. J.* 1, 13, 8; 21, 10. Toparchiae caput, *B. J.* III, 3, 5. A Romanis post expugnationem Hierosolymorum capitur, *B. J.* VII, 6, 1.

Herodium, castellum Arabiae ab Herode M. exstructum, *B. J.* I, 21, 10.

Herodotus Halicarnassensis, ab omnibus fere historicis saepe mendacii arguitur, *C. A.* I, 3. A Manethone reprehenditur, *C. A.* I, 14. Romanorum nullam facit mentionem, *C. A.* I, 12. Ejus de Judaeis testimonium, *C. A.* I, 22. Errat in iis quae de Sesostri refert, *A. J.* VIII, 10, 2 sq. Laudatur de Pharaothis Aegypti regibus, *A. J.* VIII, 6, 2; de Senacheribo, *A. J.* X, 1, 4; de circumcissione, *A. J.* VIII, 10, 3; *C. A.* II, 13.

Heroum urbs, in Aegypto, *A. J.* II, 7, 5.

Hesiodus, poeta, in multis rebus ab Acusilao castigatur, *C. A.* I, 3. Laudatur de veterum longevitate, *A. J.* I, 3, 9.

Hestiaeus, historicus de primorum hominum longevitate, *A. J.* I, 3, 9; de Sennaare campo Babyloniae, 4, 3.

Hierasa, mater Oziae regis, *A. J.* IX, 11, 2.

Hieremias, propheta; noniam in Josiae mortem componit; mala Hierosolymis eventura literis mandat, *A. J.* X, 5, 1. Accusatur; mox absolvitur; vaticinia in templo recitat, 6, 2. Urbis excidium iterum atque iterum praedicat, 7, 2 sqq. In carcerem, deinde in fossam crano oppletam conjicitur, 7, 4, et 5. Liberatus regi suadet ut Babylonis se subjiciat, 7, 6. Post urbis excidium a Babylonis magno in honore habetur, 9, 1. Judaeis qui in patria relictis sunt suadet ne in Aegyptum discedant, 9, 6.

Hieremmon, ejus filii Iebosthum Judaeorum regem interficiunt, *A. J.* VII, 2, 1.

Hierichus, urbs Judaeae, ejus situs, *B. J.* IV, 8, 2. Magna regionis circa urbem fertilitas et amenitas; fons quidam fertilitatis causa, *B. J.* IV, 8, 3. Cf. *A. J.* XV, 4, 2; IX, 12, 2. *B. J.* I, 6, 6. — Hierichus caput toparchiae, *B. J.* III, 3, 5. — Capitur a Judaeis ejusque incolae caduntur, *A. J.* V, 1, 3—10. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Post defectionem a Romanis Josephus Simonis f. urbi praeficitur, *B. J.* II, 20, 4. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 8, 2; 9, 1.

Hieroboamus I, Nabataei fil., a Solomone muris extruendis praeficitur; deinde tribus Josephi praefectus constituitur, *A. J.* VIII, 7, 7. Achiae vaticinio motus res novas molitur; in Aegyptum ad Susacum se confert, 7, 8. Post Solomonis mortem revocatur, 8, 1. A decem tribus rex creatur, 8, 3. Regiam extruit in Sicimorum urbe; vitulas aureas facit ad easque colendas populum adhortatur 8, 4. Jadon vates Dei iram ei denunciat, 5, 5. Vates Bethelensis ei persuadet, Jadonem esse deceptorem, 9, 1. In majorem indies delabitur impietatem, *ibid.* Abiam bello lacessit, sed cladem accipit, 11, 2. Moritur postquam regnavit annos viginti duos, 11, 4. Tota ejus stirps ad internecionem deletur a Basane, 11, 4.

Hieroboamus II, rex Israelitarum, Joasi f., *A. J.* IX, 8, 7. Legum contemptor, 10, 1. Regni fines dilatat, *ibid.* Regnat annos quadraginta, 10, 3.

Hieronymus, Aegyptius, Antigonis regis amicus, Syriae praefectus, Alexandri successorum historiam scripsit, *C. A.* I, 23. Judaeorum non meminit, *ibid.* Antiquitates Phoe-

nicias scripsit, *A. J.* I, 3, 6. Laudatur de diluvio, *ibid.*; de veterum longevitate, *A. J.* I, 3, 9.

Hierosolyma, metropolis Palaestinae; antiquitus *Solyma* dicta, *A. J.* I, 10, 2; VII, 3, 2. *B. J.* VI, 10. Ea appellata esse *Hierosyla* tradit Lysimachus, *C. A.* I, 35. — Urbis accurata descriptio, *B. J.* V, 4 sq. Ejus colles et partes, 4, 1; triplex murus, 4, 2; ambitus, turres, 4, 3; regia, 4, 4; templum, 5, 1 sq. Cf. *C. A.* I, 22. — Quid Moyses de urbe sacra aedificanda praescripserit, *A. J.* IV, 8, 5. — Hierosolyma ab iis, qui Hycos appellantur, condita secundum Manethonem, *C. A.* I, 14. A Jebusais habitata usque dum a Davide expugnarentur, *A. J.* VII, 3, 1. Cf. V, 1, 17; *B. J.* VI, 10. A Davide instaurata atque aucta, *A. J.* VII, 3, 2. *Davidis urbs* vocata, *ibid.* A Salomone munita, *A. J.* VIII, 6, 1. Expugnatur a Nabuchodonosoro et solo aequantur, X, 8, 1 sqq. Instaurari coepit sub regno Cyri, XI, 2, 1. Mœnia, a gentibus finitimis diruta sub regno Xerxis I, reficiuntur, 5, 6 sqq. Hierosolyma capta a Ptolemaeo Lagi per fraudem, XII, 1. Arx a Simone funditus deletur, XIII, 6, 6. Hierosolyma a Pompejo capta, *A. J.* XIV, 4, 2 sqq. *B. J.* I, 7, 2 sqq. Synedrion Hierosolymis a Gabinio constitutum, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Hierosolyma expugnata ab Herode et Sossio, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Theatrum in urbe extruitur ab Herode M., *A. J.* XV, 8, 1. Agrippa M. urbem molitur munitissimam reddere, sed prohibetur a Claudio Casare, *A. J.* XIX, 7, 2. Cf. *B. J.* II, 11, 6. Plateæ splendido lapide sternuntur sub Agrippa jun., *A. J.* XX, 9, 7. Florus Hierosolymitanos ad seditionem adigit; magna eorum strages, *B. J.* II, 14, 6 sqq.; 15, 1 sqq.; Bellum inter pacificos et seditiosos. Romanorum presidium cadit, 17. Cestius, Syriae praeses, Bethsam capit, urbem superiorem et templum irritum conatu ostendit, 20. Romanis expulsis, Josephus Gorionis et Ananus urbis praefecti constituuntur, 20, 3. Zelotæ, latrones undique conflati, Hierosolyma rapinis, credibus et discordiis complent, *B. J.* IV, 3, 3 sqq. Acris pugna inter Zelotas et populum committitur, Zelotæ in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Zelotæ Idumæos in auxilium vocant cum hisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumæorum discessum Zelotæ crudelius adhuc in cives sæviunt, 6, 1; 6, 3. Zelotæ in duas partes discedunt, 7, 1. Zelotæ ab Idumæis qui in urbem confugerant pressi in unam factionem rursus coalescunt, 9, 11. Simon Gioræ a populo in urbem recipitur ad opprimendos Zelotas, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem Zelotarum ducem, 9, 12. Zelotæ denuo in duas scinduntur factiones, quarum altera duce Joanne templi porticus, altera duce Eleazaro templi septum tenet, V, 1, 2. Simon Gioræ, tertiæ factionis dux, urbem superiorem in potestate habet et magnam inferioris partem; atrox bellum inter tres illas factiones, 1, 3. Titus ad urbem obsidendam se adtingit, 2, 1 sqq. Tres factiones in breve tempus concordēs Romanos adiuvantur, 2, 4. sqq. Bellum intestinum recrudescit: Joannes Eleazari factionem opprimit et templi septum occupat, ita ut tres factiones ad duas redigantur, 3, 1. Romanis machinas urbi admoventibus, factiones denuo in unum corpus coeunt fortiterque hosti resistunt, 6, 4 sqq. Primus murus septentrionalis a Romanis capitur, 7, 2. Romani secundum murum occupant et Nova urbe potiuntur; a Judæis repelluntur, sed quarto die post iterum in urbem irruunt, 8, 1 sqq. Obsidio in breve tempus remittitur; Josephus Flavius Hierosolymitanos ad deditionem hortatur, 9, 1 sqq. Fames in urbe grassatur; seditiosi in populum sæviunt, 10, 1 sqq. Aggeres a Romanis prope Antoniam et Joannis monumentum erecti

a Joanne et Simone destruuntur, 11, 4 sqq. Urbs a Romanis muro circumdatur novique aggeres jaciuntur, 12, 1 sqq. Perfugarum misera sors, 13, 4. Joannis sacrilegium, 13, 6. Mortuorum numerus, 13, 7. Judæi novos aggeres frustra aggrediuntur, VI, 1, 3. Antonia a Romanis capitur, 1, 5 sqq. Nobilium plurimi ad Romanos confugiunt. 2, 2. Acris pugna prope templum, 2, 6. Romani aggeres extruunt e regione templi, 2, 7. Porticus exteriores partim a Judæis, partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Judæorum dolo multi Romani percuti, 3, 1. Famis in urbe atrocitas, 3, 3. Invito imperatore ipsum templum incenditur, 4, 1 sqq. Magna Judæorum strages, 5, 1 sqq. Signaque praecesserunt Hierosolymorum excidium, 5, 3. Titus quum frustra seditiosos ad deditionem hortatus esset, urbem perdere decernit; archivum, curia et Acra incenduntur, 6, 1 sqq. Superior urbs, male a Judæis defensa, a Romanis capitur; tota jam urbe expugnata, omnia ferro et flamma vastantur, 8, 1 sqq. Captivorum sors, 9, 2. Quoties prioribus temporibus capta fuerint Hierosolyma, 10. Urbs funditus evertitur, exceptis tribus turribus et parte muri occidentalis, VII, 1, 1.

Hin, mensura apud Judæos, *A. J.* III, 8, 3; 9, 4; VIII, 3, 8.

Hippene, regio circa Hippum urbem, *B. J.* III, 3, 1.

Hippicos, turris Hierosol., describitur, *B. J.* V, 4, 3. Ab Herode exstructa est, *ibid.* Post Hierosol. expugnationem a Romanis servatur, *B. J.* VII, 1, 1.

Hippos, urbs Galil., triginta stadiis a Tiberiade, sexaginta a Gadaris distat, *V. J.* 65. Urbs Græcica, *A. J.* XVII, 11, 4. A Pompejo Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. Herodi M. dono datur ab Augusto, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis mortem Syriae provinciae adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. — Initio belli Jud. Hippeni in Judæos sæviunt, qui urbem incolunt, *B. J.* II, 18, 5; cf. 18, 1.

Hiramus, Tyriorum rex, cum Davide foedus init, eique ligna cedrina atque artifices, qui regiam extruant, mittit, *A. J.* VII, 3, 2. Cum Solomone amicitiam jungit eque operarios ad ligna cadenda templumque extruendum mittit, VIII, 2, 7. sqq. Ejus literæ ad Solomonem datæ, *ibid.* Quotannis frumentum, vinum et oleum a Solomone accipit pro iis quæ ad templi Hieros. constructionem contulit; viginti urbes quas Solomon ipsi offert, repudiat; ænigmata a Solomone solvenda mittit, aliaque ab eo sibi missaolvere studet, VIII, 5, 3. Quenam Menander et Diodorus historici de eo referant, *ibid.* Cf. *C. A.* I, 17; II, 2.

Hiramus, Tyriorum rex qui floruit Cyri temporibus, *C. A.* I, 21.

Hispani, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Cf. *C. A.* II, 4.

Holophantes, Judæus nobilis, *A. J.* IV, 7, 5.

Holocaustum, quomodo instituendum sit, *A. J.* III, 9, 1.

Homerus, poeta; ejus carmina antiquissimum apud Græcos literarum monumentum, *C. A.* I, 2. Ea non ab ipso Homero literis mandata, sed posterioribus temporibus ex variis cantilenis collecta esse ferunt, *ibid.* Homerus nusquam in carminibus suis legi nomine utitur, II, 15. Plato Homerum republica sua excludit, II, 36.

Homomæa, locus Galil., *V. J.* 54.

Horatia, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.

A. Hortensius, consul Roman., *A. J.* XIV, 1, 1.

Holhnielus, e tribu Juda, Judæos ab Assyriis subiectos in libertatem restituit, *A. J.* V, 3, 2. Principatum tenet apud Judæos annos quadraginta, 3, 3.

Hycos, gens pastorum, Ægyptum invadunt, *A. J.* I, 14. Diverse de iis sententiæ, *ibid.*

Hyoscyamus, planta, describitur, *A. J.* III, 7, 6.
Hypsicrates, ejus de Hyrcano testimonium, *A. J.* XIV, 8, 3.
Hyrcania (Hyrcanum), castellum Palaestin. a Gabinio dirigitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Cf. *A. J.* XIII, 16, 3, *B. J.* I, 8, 2; I, 15, 1.
Hyrcania, regio Asiae, ejus claustra et portae ferreae, *B. J.* VII, 7, 4.
Hyrcanus, (Joannes) Maccab., Simonis fil., insidias Ptolemaei effugit; principatu potitur, *A. J.* XIII, 8, 1. Ab Antiocho Sotere Hierosolymis oppugnatur, 8, 2. Pacem redimit, 8, 3. Davidis sepulcrum depeculatur; mercenariis utitur; Antiochi in expeditione contra Parthos socius est, 8, 4; cf. VII, 15, 3. Mortuo Antiocho Syriam invadit; templum Garizitanum delet, XIII, 9, 1. Cum Romanis societatem init, 9, 2. Duobus Antiochis de Syria regno inter se certantibus, pace fruitur, 10, 1. Samariam obsidet et funditus delet, 10, 2 sqq. Cum Deo colloquitur, 10, 3. A Phariseis ad Sadduceorum sectam transit, 10, 5 et 6. Ejus mors et elogium, 10, 7.
Hyrcanus, Alexandri Jannae f., post patris mortem ab Alexandra matre pontifex constituitur, *A. J.* XIII, 16, 1 et 2. Ejus indoles, *ibid.* et XIV, 1, 3. Matre mortua cum Aristobulo fratre de regno certat; facta reconciliatione fratri regnum concedit, *A. J.* XIV, 1, 2. *B. J.* I, 6, 1. Instigante Antipatro, regnum sibi vindicare conatur, cum Aretae copiis fratrem proelio vincit et Hierosolyma obsidet, *A. J.* I, 3 sq.; 2, 1 sq. *B. J.* 6, 2 sq. A Scauro jubetur obsidione desistere; ad Papyronem a fratre superatur, *A. J.* 2, 3. *B. J.* 6, 3. Causam suam coram Pompejo defendit, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 6, 4. Pompejus ei favet, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 4. Pompejus pontificatum ei restituit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 7, 6. Cum Antipatro Caesari in Aegypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 3. Pontificatus a Caesare ei confirmatur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Ab Atheniensibus magno honore afficitur, *A. J.* 8, 5. Antipatro ejusque filii rerum administrationem relinquunt, *A. J.* 9, 1 sq. *B. J.* 10, 4. Antipatri ejusque filiorum inimicis obsequutus, Herodem ob latronum caedem in judicium vocat, intercedente vero Sexto Caesare absolvit, *A. J.* 9, 3, sqq. *B. J.* 10, 6 sq. Decreta a Romanis in Hyrcani gratiam facta, *A. J.* 10, 2 sqq. Malichum mortis periculo liberat, *A. J.* 11, 2. Malichus eum principatu deturbare molitur, sed ab Herode occiditur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 7 sq. Legationem mittit ad M. Antonium; Antonius ei restituit, quae Cassius ei eripuerat, *A. J.* 12, 2 sqq. Parthi, ab Antigono regnum affectante acciti, Hyrcano insidias struunt, *A. J.* 13, 5 sq. *B. J.* 13, 4 sq. Vincetus traditur Antigono, qui ei aures abscedit, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 9. Captivus in Parthiam abducitur *A. J.* XV, 2, 1. *B. J.* I, 13, 11. A Phraate, Parthorum rege, e vinculis dimissus Babylone degit, ubi magna apud Judaeos gaudet auctoritate, *A. J.* XV, 2, 2. In Judaeam reversus honorifice excipitur ab Herode, 2, 3 sq. Ab Herode interficitur, *A. J.* XV, 6, 1 sqq. *B. J.* I, 22, 1. Ejus indoles et varia fortuna, *A. J.* 6, 4.
Hyrcanus, Josephi fil. ex Solymii filia, *A. J.* XII, 4, 6. Ejus indoles, *ibid.* A patre ad Ptolemaum Epiph. mittitur ut ei gratuletur, 4, 7. Ptolemaei gratiam largitione sibi conciliat, 4, 9. Cum fratribus congressus, eorum duos interficit; trans Jordanem se confert, *ibid.* Post patris mortem bellum gerit cum fratribus, 4, 11. Arabes infestat et castellum validissimum trans Jordanem aedificat; mortem sibi consciscit, *ibid.*
Hyrcanus, Herodis Agrippae M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.
Hyrcanus, Flav. Josephi f. *V. J.* I, 7, 6.

I. J.

Jabata, urbs Palaest., *A. J.* X, 3, 2.
Jabes, Sellumi pater, *A. J.* IX, 11, 1.
Jabinus, rex Chananaeorum, Judaeos sibi subicit durissimoque dominatu premit, *A. J.* V, 5.
Jabisus (*Jabissus*, *Jabissa*), urbs Galaaditidis, *A. J.* VI, 14, 8. Jabiseni quum recusassent contra Benjamitas cum ceteris tribubus pugnare, caeduntur, V, 2, 11. Jabiseni Sauli ejusque filiorum corpora a Palaestinis in cruce sublata auferunt et sepeliunt, VI, 14, 8.
Jacimus, Zamaris f., dux Bathyraeorum, vir fortitudine insignis, *A. J.* XVII, 2, 3.
Jacimus, V. *Alcimus*.
Jachinus, Symeonis filius, *A. J.* II, 7, 4.
Jacobus, Isaci fil. ex Rebecca, *A. J.* I, 18, 1. Patris preces pro Esavo in se fraudulenter convertit, 18, 6. A matre Charras mittitur, ut iras Esavi evitet et Labani filiam uxorem ducat, 19, 1. Labano bis septem annos servit; post prius septennium Liam, post alterum Rachelam in matrimonium accipit, 19, 2 sqq. Ejus liberi ex uxoribus et concubinis suscepti, 19, 8. A Labano clam discedit cum uxoribus et parte gregum, 19, 9. Cum Labano, qui fugientes persequutus est, reconciliationem et fardus facit, 19, 10 sq. In patriam reversus cum Esavo in gratiam redit; cum angelo divino certamen init, quare Israelus appellatur, 20. Deorum simulacra, quae Rachel ex Mesopotamia secum abstulerat, prope Sicima in terra occultat, 21, 2. Post Isaci mortem, Jacobus Chananaeam obtiget, Esavus Idumaeam, II, 1, 1. Summa gaudet felicitate, Josephum praeceteris liberis amat, 2, 1. Josephum, a fratribus venditum, a feris laceratum esse putans dolore opprimitur, 3, 4. Filios, excepto uno Benamine, in Aegyptum mittit ad frumentum coemendum, 6, 2. Jussu Josephi Benjaminem quoque in Aegyptum mittit, 6, 5. Quum audisset Josephum in Aegypto vivere, cum tota sua familia eo migrat, 7, 1 sqq. Pharaotes ei Hieropolin concedit ad habitandum, 7, 6. Moritur in Aegypto, sepelitur Chebrone, 8, 1.
Jacobus, Judae Galilaei f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.
Jacobus, Jesu Christi frater lapidatur, auctore Anano pontifice, *A. J.* XX, 9, 1.
Jacobus, Sosae f., Idumaeorum dux qui Zelotis Hierosol. contra optimates auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Simoni Giorae f. patriam prodit, 9, 6. Hierosolymis a Simonis Gior. partibus stat, V, 6, 1. A Simone in vincula conjicitur, VI, 8, 2. Cf. VI, 1, 8; 2, 6.
Jacobus, Flav. Josephi satelles; *V. J.* 18.
Jaddus, Joannis fil., pontifex, *A. J.* XI, 7, 2; 8, 7.
Jadon, vates, Hieroboamo Dei iram denunciat, *A. J.* VIII, 8, 5. A leone interinuitur, quod Dei praecceptum neglexit, 9, 1.
Jaires, Galadenus, triginta annos apud Judaeos principatum tenet, *A. J.* V, 7, 6.
Jale, mulier Cenelis, Sisarem interficit, *A. J.* V, 5, 4.
Jalelus, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.
Jalus, Moysis nepos, *A. J.* VII, 14, 10.
Jamblichus, Libani dynasta, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 3.
Jaminus, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
Ja ~~unus~~, urbs Judaeae, olim in Palaestinarum ditione, *A. J.* IX, 10, 3. A Pompeio Judaeis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. Ab Herode M. datur Salomae, *A. J.* XVII, 8, 1. Salome eam Juliae (Liviae) Augusti uxori legat, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.*

- II, 9, 1. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 3, 2; 8, 1. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XII, 7, 4; XIII, 6, 6. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7.
- Jamnith*, (*Jamnia*), vicus Galil., *B. J.* II, 20, 6.
- Jamuelus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Janias*, rex Aegypti, *C. A.* I, 14.
- Janneus*. V. *Alexander*.
- Janneus*, Levi f., Taricheata nobilis, *V. J.* 26.
- Jaodus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Japha*, oppidum Galil., a Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37; 52. A Tito capitur, incolae caeduntur, *B. J.* III, 7, 31.
- Japhethas*, Noel f., *A. J.* I, 4, 1. Ejus septem filii quas terras occupaverint, 5, 1.
- Japhra*, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami f. ex Chatura; cum Apherā fratre Aphram urbem condit, Herculi cum Libya et Antaeo bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* I, 15.
- Japygium promontorium*, *B. J.* VII, 2, 1.
- Jar*, mensis secundus apud Judaeos, *A. J.* VII, 3, 1.
- Jarda*, vicus Judaeae, *B. J.* III, 3, 5.
- Jardes*, silva Palaest., *B. J.* VII, 6, 5.
- Jaredes*, Anochi f., *A. J.* I, 2, 2.
- Jaredes*, Malaeli f., *A. J.* I, 3, 4.
- Jason*, Eleazari f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J.* XII, 10, 6.
- Jason*. V. *Jesus*, *Simonis* f.
- Jasubus*, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jaus*, Esavi f., *A. J.* I, 1, 2.
- Jazares*, Abrami f., *A. J.* I, 15.
- Jazielus*, vates, *A. J.* IX, 1, 2.
- Jazorus*, urbs Ammanitarum, a Juda Maccab. expugnatur, *A. J.* XII, 8, 1.
- Iberi*, a Judaeis olim Thobeli vocati, originem trahunt a Thobelo, Japheti f., *A. J.* I, 6, 1. Tiberius Iberis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J.* XVIII, 4, 4.
- Ide*, liberta, Mundum perducit ad Paulinam in Isidis templo stuprandam; cruci affigitur, *A. J.* XVIII, 3, 4.
- Idumaea*, *Idumaei*. Idumaea unde nomen habeat, *A. J.* II, 1, 1. Idumaei Judaeos ex Aegypto redeuntes a finibus suis arcunt, *A. J.* IV, 4, 4. A Davide devicti tributum pendere coguntur, VII, 5, 4. Joram Israelitarum regi opem ferunt contra Moabitae, IX, 3, 1. Ab Amasia, Judaeorum rege debellantur, IX, 9, 1. Ab Hyrcano conjunguntur Judaeorum mores legesque recipere, *A. J.* XV, 7, 9; XIII, 9, 1. Idumaeorum agri devastantur a Trachonitis, *A. J.* XVI, 9, 3. Post Herodis M. mortem Idumaea ad Archelai ethnarchiam pertinet, quae praeter eam Judaeam et Samariam comprehendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Idumaea toparchia Judaeae, *B. J.* III, 3, 5. Jesus et Eleazarus initio belli Jud. Idumaeae praeficiuntur, *B. J.* II, 20, 4. Idumaei a zelotis in auxilium vocati, Hierosolyma occupant magnamque cum illis civium stragem edunt, *B. J.* IV, 4 et 5. Compertis zelotarum sceleratis consiliis domum redeunt, 5, 5; 6, 1. Idumaea a Vespasiano occupatur, 8, 1. *Simon*, Giorae f., Idumaeam vastat, *B. J.* IV, 9, 4 sqq. Qui Simonem effugiunt, Hierosolyma se recipiunt; ibi cum zelotis confligunt, 9, 10. Postea a Simonis Gior. partibus stant, V, 6, 1. Maxima Hierosolymorum parte a Romanis jam expugnata, ad Titum perfugiant, VI, 8, 2. Idumaeorum perversitas, VII, 8, 1. Eorum numen Coze, *A. J.* XV, 7, 9.
- Idumas*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Jebat*, Davidis fil., *A. J.* VII, 3, 3.
- Jebasthus*, Sauli filius, post patris mortem, Abeneri opera rex constituitur ab omnibus Judaeis, excepta Judae tribu, *A. J.* VII, 1, 3. Abenerus ab eo desciscit, 1, 4. Interticitur, 2, 1.
- Jebusaei*, gens Chanaanæ, Hierosolyma incolebant, usque dum a Davide ejicerentur, *A. J.* VII, 3, 1.
- Jebusaeus*, Chanaan filius, *A. J.* I, 5, 2.
- Jechonias*. V. *Joachimus*.
- Jedis*, uxor Amosi, mater Josiae, *A. J.* X, 4, 1.
- Jeglomus*, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
- Jehus*, vates, *A. J.* VIII, 12, 3; 13, 7.
- Jehus*, Israelitarum rex. Elias a Deo jubetur eum Israelitarum regem constituere, *A. J.* VIII, 13, 7. Joram rege in Aramathæ oppugnatione vulnerato, Elissaeus unum e discipulis suis mittit qui Jehum sacro oleo inungat, IX, 6, 1. Ab exercitus ducibus rex declaratur, 6, 2. Jesraelam protectas Joramum, et Ochoziam Judae regem interficit, 6, 3. Jezabelam et totam Achiabi stirpem interimit, 6, 4 sqq. Omnes Baalis sacerdotes e medio tollit, Baalisque cultum abolet, sed vitularum adorationem permittit, 6, 6. Azaelus, Syrorum rex, regionem Transjordanianam ei eripit; Jehus regnat septem viginti annos, 8, 1.
- Jeldaphas*, Nachorae f., *A. J.* I, 6, 5.
- Jenae*, Davidis fil., *A. J.* VII, 3, 3.
- Jephthes*, dux Judaeorum, Ammanitas profligat, *A. J.* V, 7, 8. sqq. Filiam Deo consecrat, 7, 10. Ephraimitas magna clade afficit, *A. J.* V, 7, 11. Sex annos apud Judaeos imperium tenet, *ibid.*
- Jerasa*, Oziae regis mater, *A. J.* IX, 11, 2.
- Jeremias*, vates. V. *Hieremias*.
- Jeremias*, Galilaeorum dux, *V. J.* 72.
- Jericho*. V. *Hierichus*.
- Jeroboamus*. V. *Hieroboamus*.
- Jes*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jeselus*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jesraela*, urbs Samariae, *A. J.* VIII, 13, 6; IX, 6, 4.
- Jessæmus*, Achemae fil., robore et fortitudine conspicuus, *A. J.* VII, 12, 4.
- Jessæus*, Obedis fil., Davidis pater, *A. J.* V, 9, 4; VI, 8, 1.
- Jesus*, Naveni f., Judaeorum dux in bello cum Amalecitis gesto, *A. J.* III, 2, 3. Judaeos contra Moysen rebellantes alloquitur, 14, 4. Moyses Jesum successorem suum declarat, IV, 7, 3. Jesus vaticinatur, vivente adhuc Moyse, 8, 46. Post Moysis mortem Judaeorum summus dux Jordanem transgressus Hierichuntem capit, *A. J.* V, 1, 1—12; cf. *B. J.* IV, 8, 3. Infelicius deinde res gerit contra Annitas; exercitum sacrilegio pollutum lustrare a Deo jubetur; quo facto Annam expugnat, *A. J.* V, 1, 13—16. Gabaonitis parcat, 1, 16. Hierosolymitanos aliasque gentes Chanaanæ prosternit, 1, 17 sq. Sacrum tabernaculum collocat in loco prope Silentem oppidum; in Garizin et Gibalo montibus benedictiones a Moyse praescriptas facit, 1, 19. Chanaanam dimetiendam curat; singulis eam Judaeorum tribubus distribuit, 1, 20—25. Legatos mittit ad tribus Transjordanenses, quas patrios ritus violasse putat, 1, 26. Moritur; sepelitur in urbe Thamna, 1, 29.
- Jesus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6.
- Jesus*, Josedei f., pontifex, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 2; 4, 7.
- Jesus*, Judae fil., pontificatum appetit, a fratre Joanne in templo occiditur, *A. J.* XI, 7, 1.
- Jesus* (etiam *Jason* appellatus), Simonis f., ab Antiocho Epiph. pontifex creatur, *A. J.* XII, 5, 1. Pontificatu ab eodem Antiocho privatur; litigat cum fratre, *ibid.* Cf. *V. J.* 4.
- Jesus*, Phabetis f., pontifex; pontificatus ei abrogatur ab Herode M., *A. J.* XV, 9, 3.

- Jesus Christus*, vir sapiens, si virum eum appellare fas est; multos habet discipulos; cruci affligitur; tertio die post mortem apparet redivivus, *A. J. XVIII*, 3, 3. Ejus frater Jacobus lapidatur, *XX*, 9, 1.
- Jesus*, Damnai fil., ab Agrippa jun. pontifex constituitur, *A. J. XX*, 9, 1. Pontificatum amittit, 9, 4.
- Jesus*, Gamalielis fil., pontifex constituitur ab Agrippa jun., *A. J. XX*, 9, 4. Pontificatum amittit, 9, 7.
- Jesus*, Sapphiae f., pontifex a Hierosolymitis Idumææ præficitur, *B. J. II*, 20, 4.
- Jesus*, Sapphiae f., Tiberiensis, factionis ex nautis et pauperibus conflatae dux, *V. J. 12*; cf. 9. Herodis tetrarchæ palatium incendit, 12. Summus Tiberiadis magistratus, Tiberiensis contra Josephum Galilææ præf. concitat, *V. J. 27. B. J. II*, 21, 3. Cum Jonatha ejusque collegis, a Simonis factione in Galil. missis, Josepho insidias struit, *V. J. 53* sqq.
- Jesus*, pontifex, Idumæos Hierosolyma obsidentes alloquitur, *B. J. 4*, 3. Ejus elogium, *ibid.*
- Jesus*, Gamalæ f., pontifex populum contra Zelotas excitat, *B. J. IV*, 3, 9; cf. *V. J. 38*.
- Jesus*, latronum princeps Flav. Josepho insidias struit, *V. J. 22*. Seditiosorum Tiberiadis dux urbem contra Romanos defendit, *B. J. III*, 9, 7. Tiberiade Romanis tradita ab incolis, Tarichæas cum sociis suis se confert, *ibid.* Romanos aggreditur, 10, 1. Tarichæis a Romanis captis, fuga evadit, 10, 5.
- Jesus*, unus e Gamalitarum primoribus, a seditionis interficitur, *V. J. 37*.
- Jesus* pontifex Hierosolymis ad Titum profugit, *B. J. VI*, 1, 2.
- Jesus*, Thebuthi f., sacerdos ad Titum transfugit, *B. J. VI*, 8, 3.
- Jesus*, Anani f., homo rusticus Hierosolymorum excidium prædicit, *B. J. VI*, 5, 3.
- Jeharsas*, Amessæ pater, *A. J. VII*, 10, 1.
- Jeturus*, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Jezabela*, Jihobali, Tyriorum regis; filia, Achabi uxor, maritum perducit ad Tyriorum deos colendos, *A. J. VIII*, 13, 1. In vates sævit, 4. Nabuthum interfici jubet, 13, 8. Jehu jussu interimitur, *IX*, 6, 4.
- Jezanias*, Judæorum dux, *A. J. X*, 9, 3.
- Jezechielus* propheta duos libros de malis Hierosolymis eventuris scripsit, *A. J. X*, 5, 1. Babylonem captivus abducitur, 6, 3. Babylone literas mittit Hierosolyma de clade Judæis imminente, 7, 2. Ab Hieremia in vaticiniis dissentit, *ibid.*
- Ilium*, urbs Asiae minoris; Herodes M. Ilios reducit in gratiam cum Agrippa, *A. J. XVI*, 2, 2.
- Itus*, Cesabæi pater, *A. J. VII*, 12, 4.
- Illyrit*, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
- Indates*, Parthorum dux, ab Antiocho Sotere superatur, *A. J. XIII*, 8, 4.
- India*, *A. J. I*, 6, 3. Oceanus Indicus, *I*, 6, 4. De rebus Indicis scripsit Philostratus, *X*, 11, 1.
- Joabus*, Davidis ex sorore nepos, Jebosthi exercitum vincit, *A. J. VII*, 1, 2. Abenerum interficit, 1, 5. Hierosolymorum arcem expugnat, 3, 1. Toti exercitui a Davide præficitur, 5, 4. Feliciter rein gerit contra Ammanitas, 6 sq. Abesalomum Davidi reconciliat, 8, 4 sqq. Abesalomi, qui regnum affectat, exercitum fundit, ipsum interimit, 10, 2. Amessam qui ipsius loco dux factus est, occidit, expeditionem facit contra Sabæum, 11, 6 sq. Denuo toti exercitui præficitur, 11, 8. Populi censum habet, 13, 1. Adoniam qui regnum appetit adjuvat, 14, 4. Solomonis jussu interficitur, *VIII*, 1, 4.
- Joachazus*, rex Judæorum, Josiae fil., a Nechaone captivus Ægyptum abducitur; regnum traditur ejus fratri, Eliacimo, *A. J. X*, 5, 2. In Ægypto moritur, *ibid.*
- Joachebeda*, Amaramæ uxor, Moysis mater, *A. J. II*, 9, 4. Moyses ab Ægypti regis filia receptus matri enutriendus datur, 9, 5.
- Joachimus* (Jechonias) Judæorum rex, regnum accipit a Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 6, 3. Ab eodem non multo post captivus Babylonem abducitur, 7, 1. E vinculis solvitur ab Abilamarodacho, *X*, 11, 2.
- Joachus*, Ezechiæ regi a commentariis, *A. J. X*, 1, 2.
- Joacimus*, Josiae fil., a Nechaone rex Judææ constituitur; ante regnum susceptum Eliacimus vocabatur, *A. J. X*, 5, 2. Nabuchodonosoro tributum pendit, 6, 1. Hierosolymis a Nabuchodonosoro captis, occiditur, 6, 2 et 3. Regnavit undecim annos, 6, 3.
- Joacimus*, Jesu fil., summus pontifex, sub regno Xerxis I, *A. J. XI*, 5, 1.
- Joadas*, pater Banasæ, *A. J. VII*, 5, 4.
- Joadus*, (*Jodaus*,) pontifex, Joasum Ochoziæ regis filium servat, *A. J. IX*, 7, 1. Joasum regem creat, 7, 2. Gottholiam, Joasi matrem, necari jubet, 7, 3. Regem jurejurando adstringit, ut verum Deum colat legesque Mosai- cas observet; Baalis ædem a Joramo constructam diruit, 7, 4. Templo instaurando magnam navat operam, 8, 2. Vir justitia et probitate insignis, 8, 3.
- Joasdrus*, Nomici f., Judæus nobilis, *B. J. II*, 21, 7.
- Joannes*, Judæorum dux, *A. J. VIII*, 15, 2.
- Joannes*, Careæ f., Judæorum a Babylonis in Judæa relictorum dux, *A. J. X*, 9, 2. Ismaelum qui Godoliam interfecit persequitur, 9, 5. Judæos in Ægyptum ducit, 9, 6.
- Joannes*, fil. Eliasibi, *A. J. X*, 5, 4.
- Joannes*, Judæ fil., pontifex Jesum fratrem in templo occidit, *A. J. XI*, 7, 1.
- Joannes Hyrcanus*, *V. Hyrcanus*.
- Joannes*, Mattathiae fil., Gaddes vocatus, *A. J. XII*, 6, 1. A Jonatha fratre ad Nabatæos missus ab Amaræi filiis occiditur, *XIII*, 1, 2.
- Joannes*, Baptista, vir bonus, Judæos ad virtutis studium impellit; ab Herode Antipa necatur, *A. J. XVIII*, 5, 2.
- Joannes*, Judæus Cæsariensis, a Floro in vincula conjicitur, *B. J. II*, 14, 5 sq.
- Joannes*, Essæus Thamnae præfectus, *B. J. II*, 20, 4. In prælio cadit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
- Joannes*, Ananiae f., Acrabatene et Gophniticæ toparchiae præfectus, *B. J. II*, 20, 4.
- Joannes*, Damæ filius vocatus, Zelota ferocissimus, *B. J. IV*, 3, 5.
- Joannes*, Sosæ f., Idumæorum dux, *B. J. IV*, 4, 2; *V*, 6, 5; 8, 2.
- Joannes*, Levi f., Gischalis oriundus, homo dolosissimus et nequissimus, *B. J. II*, 21, 1. *IV*, 2, 1. Gischalenos hortatur ne a Romanis deficiant, *V. J. 10*. Gischala a populis vicinis diruta instaurat et mœnibus firmat, *V. J. 10. B. J. II*, 20, 6; 21, 2. Rebus novis studet, *V. J. 13*. Ejus astutia in facienda pecunia, *V. J. 13. B. J. II*, 21, 2. Josepho Flavio Galilææ præf. insidias struit, *V. J. 16* sqq. *B. J. II*, 21, 6 sqq. Tiberiensis et Sepphoritas stimulat, ut seditionem moveant contra Josephum, *V. J. 25*. Frustra id agit, ut Josepho præfectura adimatur et in ipsum conferatur, *V. J. 38—66*. Josephus plerosque ejus sectatores in suas partes pertrahit, *V. J. 66*. Gischalenos contra Romanos concitat, *B. J. IV*, 2, 1. Tito urbem obsidente ejusque deditionem postulante, Joannes unius diei moram faciens, nocte Hierosolyma fugit, 2, 2. sqq; 3, 1. Ibi cum optimatibus et moderatis se facere simulans, eorum secreta Zelotis prodit, 3, 13. Ad Zelo-

- tas legatus missus de pace componenda, eos magis etiam contra optimates irritat, 3, 14. Tyrannidem affectans, factionem sibi facit ex Zelotarum nequissimis, 7, 1. Ab Idumaeis, qui in urbem confugerant, superatus in templum pellitur; plurimi Zelotae ad ejus partes se conferunt, 9, 11. Simo Gorionis in urbem recipitur ad Joannem et Zelotas opprimendos, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem, 9, 12. Eleazarus cum multis aliis Zelotis a Joanne descendit, et interius templi septum occupat, V, 1, 2. Crebris pugnis dimicat cum Eleazaro et Simone, 1, 3. Materiam sacram ad instrumenta bellica conficienda adhibet, 1, 5. Eleazari factionem opprimit, interius templi septum occupat, 3, 1. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Romanis machinas muris admoventibus cum Simone pacem facit, 6, 4. Aggeres a Romanis ad Antoniam erectos destruit, 11, 4. Templum spoliatur, 13, 6. Romanos Antoniam oppugnantes frustra aggreditur, VI, 1, 3. Flavio Josepho ad deditionem hortanti conviciatur, 2, 1; 2, 3. Templo a Romanis incenso, in urbem superiorem confugit, 6, 1. Joannes et Simon a Tito petunt ut Judaeis liceat cum liberis et uxoribus in desertum exire; repulsam ferunt, 6, 2 sqq. Romanis superiorem urbem oppugnantibus, metu perterritus fugit cum Simone, 8, 4. In caverna latitans a Romanis capitur; vinculis perpetuis damnatur, 9, 4. Ejus indoles, VII, 8, 1. *Joannis* pontif. monumentum in Hierosolym. urbe, *B. J.* V, 6, 1.
- Joasus*, Gedeonis fil., *A. J. V*, 6, 2.
- Joasus*, Ochoziah Judaeae regis fil., Gotholia matre totam Davidis stirpem delere conante, servatur a Joado, *A. J. IX*, 7, 1. In templo educatur, *ibid.* Septimo vitae anno a Joado rex creatur, assentiente populo, 7, 2. Quamdiu Joasus vixit, Joasus legum erat observantissimus cultusque Dei studiosissimus, 7, 5. Templum instaurandum curat, 8, 2. Joado mortuo Dei cultum negligit; Zachariam vatem, Joadi fil., interfici jubet, 8, 3. Azaelum magna pecunia vi ab Hierosolymorum obsidione avertit; regnat annos quadraginta, 8, 4.
- Joasus*, Israelitarum rex, filius Joazi, vir bonus, Elissaeum vatem magno in honore habet, *A. J. IX*, 8, 6. Expeditione facta contra Syros recuperat omnes urbes, quas pater amiserat, 8, 7. Amasiam Judaeorum regem devincit et captis Hierosolymis, murorum partem diruit, 9, 3.
- Joathames*, Gedeonis f., Scimitas contra Abimelechum concitat, *A. J. V*, 7, 1 sqq.
- Joathas*, Josiah regis a commentariis, *A. J. X*, 4, 1.
- Joazarus*, Boethii f., pontifex creatur ab Herode, *A. J. XVII*, 6, 4. Pontificatu ab Archelao privatur, 13, 1. Populo suadet ut bonorum censum a Romanis agi sinat, XVIII, 1, 1; cf. 2, 1.
- Joazus*, Jehu Israelitarum regis f., patris successor, *A. J. IX*, 8, 1. Ab Azaelo bello premittitur multasque urbes amittit; regnat annos septemdecim, 8, 5.
- Jobabus*, Juchae f., *A. J. I*, 6, 4.
- Jobelus*, Lamechi f., *A. J. I*, 2, 2.
- Jobelus*, annus Jubilaeus, quinquagesimo quoque anno celebrandus, *A. J. III*, 12, 13.
- Jochabes*, Phinesis f., *A. J. V*, 11, 4.
- Jodamus*, tribus Leviticarum princeps, *A. J. VII*, 2, 2.
- Joelus*, Samueli f., in republica administranda nequissimum se praebehit, *A. J. VI*, 3, 2.
- Jomnes*, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.
- Jonadabus*, Jehu regis amicus, *A. J. IX*, 6, 6.
- Jonas*, vates, a nautis in mare dejectus miraculose servatur; Nimven advectus Dei jussu vaticinium de hac urbe proclamat, *A. J. X*, 2.
- Jonathas*, Sauli fil., Palaestinarum praesidium solus cum armigero aggreditur et fugat, *A. J. VI*, 6, 2. Saulus eum morti devovet, sed populus pro eo deprecatur, 7, 4. Davidem Saulo reconciliat, 11, 2. Amicitiae foedus cum Davide init ejusque salutis prospicit, 11, 8 sqq. In praelio cum Palaestinis commisso cadit, 14, 1.
- Jonathas*, Abiathari f., *A. J. VII*, 9, 2.
- Jonathas*, Samae fil., Ammonis amicus, *A. J. VII*, 8, 3; 12, 2.
- Jonathas*, Apphus cognominatus, filius Mattathiae, *A. J. XII*, 6, 1. Cum Juda fratre gentes finitimas debellat, 8, 2 sqq. Mortuo Juda, principatum suscipit, XIII, 1, 1. Praelium committit cum Bachide Syrorum duce in Jordanis paludibus, 1, 3. Joannem fratrem a Nabataeis interfectum ulciscitur, 1, 4. A Bachide in urbe Bethalaga frustra obsidetur, 10, 5. Cum Bachide pacem componit, 1, 6. Demetrius et Alexander Balas ejus gratiam certatim sibi conciliare student, 2. Hierosolyma instaurat, 2, 1. Ab Alexandro pontifex creatur, 2, 2; 2, 3. Ab Alexandro valde honoratur, 4, 2. Ab Apollonio Dao in pugnam provocatur, 4, 3. Eum fundit fugatque, 4, 4. Arcem Hierosolymorum oppugnat; a Demetrio Nicatore Judaeae immunitatem impetrat, 4, 9. Demetrio opem fert contra Antiochenes, 5, 3. A Demetrio deficit ad Antiochum Enthum, 5, 4. Phoeniciae et Coelestriae urbes in Antiochi potestatem redigit, 5, 5. Demetrii duces bis vincit, 5, 7; 5, 10. Cum Romanis et Lacedaemoniis amicitiam renovat, 5, 8. Hierosolyma munit, 5, 10. A Diodoto capitur et occiditur, 6, 2; 6, 5. Ejus monumentum, 6, 5. Cf. *B. J. I*, 2, 1.
- Jonathas*, Absalomi f., *A. J. XIII*, 6, 3.
- Jonathas*, Oniae f., Jud. ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J. XIV*, 10, 10.
- Jonathas*, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J. XVIII*, 4, 3.
- Jonathas* pontifex a Felice, Judaeae procur., e medio tollitur, *A. J. XX*, 8, 5.
- Jonathas*, Phariseus, cum tribus aliis Judaeis a Simonis et Anani factione in Galileam mittitur ut Josepho praefecturam adimat; Galilaei hoc fieri non sinunt, *V. J.* 39—53. Tiberiadem in potestatem suam redigere studet et Josepho necem machinatur, *V. J.* 53—60. A Josepho capitur et Hierosolyma mittitur, 61—64.
- Jonathas*, Sisenae f., *V. J.* 38.
- Jonathas* Judaeus Romanos ad singulare certamen provocat; Pudentem vincit; a Prisco sagitta transigitur, *B. J. VI*, 2, 10.
- Jonathas*, sicarius Judaeos Cyrenenses ad seditionem stimulat; a Catullo captus Judaeorum locupletissimos falso accusat, *B. J. VII*, 11, 1 sq. Calumniarum falsitate detecta, Romae vivus crematur, 11, 3. Cf. *V. J.* 76.
- Ionia*, regio Asiae min., nomen habet a Jovano Japhethae f., *A. J. I*, 6, 1. Judaeis in Ionia habitantibus Agrippa immunitatem confirmat, *A. J. XVI*, 2, 3 sqq.
- Jope* (*Joppe*), urbs Judaeae maritima cum portu, *A. J. XI*, 4, 1. *B. J. I*, 4, 7; 7, 7. Ejus situs, *B. J. III*, 9, 3. A Pompejo Judaeis eripitur, *A. J. XIV*, 4, 4. A Julio Caesare redditur, XIV, 10, 6. Capitur ab Herode M. in bello cum Antigono gesto, *A. J. XIV*, 15, 1. *B. J. I*, 15, 4. Ab Augusto Herodi M. dono datur, *A. J. XV*, 7, 3. Post Herodis M. mortem in Archelaei ethnarchae ditione est; Archelao regno dejecto Syriae adjicitur, *A. J. XVII*, 11, 4, 13, 5. *B. J. II*, 6, 3; 8, 1. Initio belli Jud. a Cestio diripitur et incenditur, *B. J. II*, 18, 10. Instauratur a Judaeis seditionis, qui piraticam faciunt, *B. J. III*, 9, 2. Denuo capitur et diruitur a Romanis, *ibid.* Cf. *A. J. IX*, 10, 1; XIII, 4, 4; 5, 10; 6, 3; 6, 6; 8, 3; 9, 2. *B. J. I*, 2, 2.

Joramus, Josaphati Hierosolymorum regis f., Gotholiam Achabi regis filiam uxorem ducit, *A. J.* VIII, 15, 3. Rex crudelis atque impius; Idumæi et qui regionem Labinam incolunt ab eo deficiunt, IX, 5, 1. Idolorum cultui addictus, 5, 2. Arabes et Palestini Judæam invadunt et in regis domum sæviunt; Joramus post mortem regis exsequiis dignus non habetur, 5, 3.

Joramus, Achabi Israelitarum regis, fil. Ochoziæ fratri succedit, *A. J.* IX, 3, 1. Cum Josaphato et Idumæorum rege Moabitis debellat, 3, 1 et 2. Cum Syris bellum gerit fausto successu, 4. Post Adadi mortem Syris adimit Aramatham, 6, 1. A Jelu interficitur, 6, 3.

Joramus, Azariæ f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Jordanes, fluv. Palestinæ; Jordanes major et minor, *B. J.* IV, 1, 1. Verus ejus fons in Phiala lacu, non in Paneo monte, *B. J.* III, 10, 7. Cf. de fonte *A. J.* V, 3, 1; VIII, 8, 4; 1, 10, 1; V, 1, 22. *B. J.* I, 21, 3; IV, 1, 1. Ejus cursus describitur, *B. J.* III, 10, 7; cf. III, 3, 1 sqq. Jordanis paludes (ἐλῆ), *A. J.* XIII, 1, 3; 1, 5.

Josabetha, Ochoziæ regis soror, Joadi uxor, *A. J.* IX, 7, 1.

Josadocus, pontifex maximus, Babylonem captivus adducitur, *A. J.* X, 8, 6.

Josaphatus, Achili f., *A. J.* VII, 5, 4.

Josaphatus, fil. Asani, Judæorum regis ex Abida, patri succedit, *A. J.* VIII, 12, 6. Rex bonus et pius, populum hortatur ut Moysi leges observet, *A. J.* VIII, 15, 1 sqq. Affinitatem cum Achabo jungit cum eoque expeditionem facit contra Syros, 15, 3 sqq. Cladem accipit, 15, 5. Judices in oppidis constituit, IX, 1, 1. Bellum cum Moabitis et Ammanitis fausto successu gerit, 1, 2 sqq. Classem mittit in Pontum et Thraciæ emporia, hæc vero naufragium facit, 1, 4. Cum Joramo et Idumæorum rege expeditionem facit contra Moabitis per Idumææ desertæosque vincit, 3, 1 et 2. Moritur, regni anno vigesimo quinto, 3, 2.

Josephus, Jacobi filius natu minimus, in fratrum invidiam incurrit, *A. J.* II, 2. A fratribus in puteum conjicitur, deinde mercatoribus Ismaeliticis venditur, 3. A Petephre, viro Ægyptio emittitur et liberaliter educatur, 4, 1. Petephre uxorem quæ ipsum ad concubitu pellicere studet, repudiatur; contumeliose ab ea accusatus in carcerem conjicitur, 4, 2 sqq. Post biennium a carcere liberatur; Pharaothæ regis visiones de bobus et spicis magna sapientia interpretatur, 5, 1 sqq. Rei frumentariæ curanda præficatur, 5, 7. Psotomphanecus a rege cognominatur; honoribus cumulatur, 6, 1. Asemetham uxorem ducit; ejus liberi, *ibid.* Fratres in Ægyptum missos ad frumentum coemendum agnoscit eorumque animos variis modis pertentat, 6, 2 sqq. Fratribus se aperit, 6, 10. Patrem fratresque invitat, ut sedem figant in Ægypto, 6, 10; 7, 1 sqq. Fame Ægyptum premente, omnes agros pro rege coemit; postea tamen eos incolis reddit ea conditione ut quinta frugum pars regi solvatur, 7, 7. Patrem mortuum splendide effert Chebrone; fratribus magnas possessiones in Ægypto largitur, 8, 1. Moritur; ejus ossa postea in Chananaam transferuntur, 8, 2. Josephi indoles, *ibid.* Quid Chærenon de Josepho tradat, *C. A. I.*, 32.

Josephus, Tobiae fil., Oniam patrum objurgat quod tributa Ptolemæo Everg. solvat, *A. J.* XII, 4, 2. Judæorum legatus ad Ptolem. venit, 4, 3. Vectigalia Judææ terrarumque adjacentium licitatione emit, 4, 4. Vectigalia severissime exigit, 4, 5. Ejus divitiæ et liberi, 4, 6. Hyrcanum fil. ad Ptolemæum Epiph. mittit, 4, 7. Moritur, 4, 10.

Josephus, Zachariæ f. contra Judææ mandatum Gorgiam aggressus clade afficitur, *A. J.* XII, 8, 2; 8, 6.

Josephus, Mennari f., ab Hyrcano ad M. Antonium mittitur legatus, *A. J.* XIV, 12, 3.

Josephus, Antipatri f., Herodi fratri patria profugo in Idumæa obviam fit, *A. J.* XIV, 7, 4; 11, 9. *B. J.* I, 13, 8. In castello Masada ab Antigono oppugnatur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 1. A fratre in Idumæam mittitur, *A. J.* 15, 4. *B. J.* 16, 1. Ab Herode ad Antonium proficiscente in Judæa cum Machæra relinquitur; contra fratris jussum prælium cum Antigono committens vincitur et cadit, *A. J.* 15, 7; 15, 10. *B. J.* 17, 1 sq.

Josephus, Herodis M. avunculus, secretum de Mariamne mandatum quod Herodes ipsi dedit, prodit, *A. J.* XV, 1, 5 sq. In suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductus ab Herode necatur, *A. J.* 1, 9. *B. J.* 1, 22, 4 sq.

Josephus, Herodis M. quæstor, Herodes ei Mariamnes uxoris custodiam credit, *A. J.* XI, 6, 5.

Josephus, Josephi, Herodis fratris, fil., Olympiadem Herodis filiam uxorem ducit, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4. Quinct. Varum adjuvat in coercendis Judæis seditionis, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 2.

Josephus, Ellemi fil., in unum diem pontifex creatur, *A. J.* XVII, 6, 4.

Josephus, qui etiam Caiaphas appellatur, pontifex creatur a Valerio Grato, *A. J.* XVIII, 2, 2. Pontificatu privatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3.

Josephus Cabl, Simonis fil., ab Agrippa jun. pontifex creatur, *A. J.* XX, 8, 11. Pontificatum amittit, 9, 1.

Josephus, Cami sive Chamydi f., pontifex constituitur ab Herode Chalcidici dynasta, *A. J.* XX, 1, 3. Pontificatus ei abrogatur, *A. J.* XX, 5, 2.

Josephus, Gorionis f., a populo urbi præficatur, *B. J.* II, 20, 3.

Josephus, Simonis f., Hierichunti præficatur, *B. J.* II, 20, 4.

Josephus, Gamalensium contra Romanos dux, *B. J.* IV, 1, 4. Cadit, 1, 9. Cf. *F. J.* 37.

Josephus, pontifex, Hierosolymis profugit ad Romanos, *B. J.* VI, 2, 2.

Josephus, Dalai f., sacerdos in flammis templi incensi morlem quaerit, *B. J.* VI, 5, 1.

Josephus, Matthiæ f., Flav. Josephi avus, *V. J.* 1.

Josephus (Flavius), Matthiæ f., nobilissimo genere ortus primo anno regni Caii Caesaris natus, *V. J.* 1. *A. J.* XVI, 7, 1. Adolescentulus adhuc sapientia excellit; perulustris Phariseorum, Sadducæorum et Essenorum sectis, Bani institutione utitur; deinde Phariseorum sectæ se addicit, *V. J.* 2. Romam proficiscens naufragium facit; apud Poppæam pro sacerdotibus captivis intercedit, et valde ab ea honoratur, 3. Judæos a seditione contra Romanos moventes dehortatur; proditiōis sesuspectum reddit, 4 sq. Post Cestii cladem, utrique Galilææ cum duobus sociis præficatur, *V. J.* 7; 12, *B. J.* II, 20, 4. Tiberiade Herodis tetrarchæ palatium dirui jubet, *V. J.* 12. Gischala venit Joannem rerum novarum studiosum observaturus, 13. Collegas dimittit; urbes munitionibus firmat; a latronibus pacem redimit, *V. J.* 14; cf. 37. *B. J.* II, 20, 6. Galilæos disciplina militari instituit, *B. J.* 20, 7. Josephi moderatio et continentia, *V. J.* 15. Galilæorum benevolentiam sibi conciliat, *V. J.* 16. *B. J.* II, 20, 5. Tiberienses a Joanne ad seditionem stimulatos alloquitur; e manibus Joannis sibi insidiantis elapsus, Tarichæas se confert, *V. J.* 17 sqq. *B. J.* 21, 6. Sepphoritæ ei insidias struunt, *V. J.* 21 sq. Expeditionem facit contra Æbutium, *V. J.* 24. In suspicionem proditiōis vocatus apud Tarichæatas et Tiberienses, magnum subit discrimen; stratagemate salutem quaerit, *V. J.* 26, sqq.

- B. J. II, 21, 3 sqq.* Tiberienses et Tarichæatas defectionem molientes, alio stratagemate ad obedientiam regigit, *V. J. 31 sqq.* *B. J. II, 21, 8 sqq.* Gamalitis, qui ab Agrippa rege defecerant, auxilium mittit, *V. J. 37.* Simonis Gamal. et Amani factio Joannis Levi artibus eo perducitur ut Josepho præfecturam abroget, *V. J. 38 sqq.* *B. J. II, 21, 7.* Josephus Galilæorum precibus motus in præfectura manet et exercitum cogit, simulans sibi bellum gerendum esse cum Placido, *V. J. 42 sq.* Insidias a legatis factionis Simonis et Joanne Levi sibi structas irritas reddit, *44 sqq.* Præclarum Galilæorum de Josepho testimonium, *50.* Legatos Hierosolyma mittit, qui ipsius inimicos apud populum accusent, *52.* Jonathas ejusque socii cum Tiberiensibus Josepho necem machinantur; vix e vitæ periculo evadit, *53 sqq.* Galilææ præfectura a primoribus Hierosol. ei confirmatur, *60.* Jonatham et Ananiam, novas insidias parantes capit, *62.* Tiberiadem expugnat, *62. sqq.* Joannis Levi militum pterosque ad suas partes pertrahit, *66.* Sepphorin in potestatem suam redigit, *67.* Tiberiensium saluti consulit, *68.* Quum Sepphoritæ Romanos in urbem suam recepissent, Josephus eam iterum oppugnat; sed re infecta discedit, *71.* Cum Agrippæ exercitu prælio congregitur *72 sq.* Sepphoritas denuo frustra aggreditur, *B. J. III, 4. 1.* Quum Vespasianus in Galilæam venisset, Josephus a suis desertus Tiberiadem confugit, *B. J. III, 6, 3.* De belli successu desperat, sed omni vi patriam defendere statuit, *B. J. 7, 2.* Jopata se confert, *B. J. 7, 3.* In hac urbe a Romanis obsessus fortiter resistit multaque contra eos stratagemata adhibet, *B. J. 7, 4 — 35.* Urbe a Romanis capta in specu delitescit; a muliere proditur, *B. J. 8, 1. sqq.* Ad Vespasianum adducitur; Titi erga eum clementia, *8, 8.* Vespasiano imperium vaticinatur, *8, 9.* Cæsarienses postulant ut de eo supplicium sumatur, *B. J. 9, 1.* Hierosolymitani eum lugent ut inortuum, mox vero de ejus captivitate certiores facti ei maledicunt, *9, 5 sq.* Vinculis solvitur, *B. J. IV, 10, 7.* *V. J. 75.* Hierosolymitanos a Tito obsessos ad deditionem hortatur, *B. J. V, 9, 3. sq.* Lapide percutitur a seditiosis, *13, 8.* Josephi mater eum ut mortuum luget, *ibid.* Iterum ad deditionem hortatur, *VI, 2, 1 sqq.; 7, 2.* Post Hierosolym. expugnationem multos captivos liberat, *V. J. 75.* A Tito predia accipit in Judæa, Romam profectus a Vespasiano multis muneribus donatur magnoque in honore apud eum est, *ibid.* A Jonatha quodam falso conjurationis apud Vespas. accusatur, *B. J. VII, 11, 3. V. J. 76.* Defuncto Vespasiano a Tito et post ejus mortem a Domitiano valde honoratur, *V. J. 76.* Ejus uxores et liberi, *V. J. 75, 76, 1.* — Agrippæ regis ad Josephum epistolæ, *V. J. 65.* — Josephus in literis Hebraicis et Græcis versatissimus, *A. J. XX, 11, 2.* Sed non assequutus est exquisitam linguæ Græcæ pronuntiationem, *ibid.* Judæorum res gestas Romæ literis mandavit, *C. A. I, 9.* Sibi proposuit sine ira ac studio res narrare, *A. J. VIII, 2, 8. XVI, 7, 1; XX, 8, 3. V. J. 65. C. A. I, 9 sq.* — Historiam belli Jud. ante Antiquitates scripsit, *A. J. I. pr. 1.* Vespasiani, Titi et Agrippæ testimonia de veritate historiæ belli Jud. a Josepho conscriptæ, *V. J. 70. C. A. I, 9.* — Quo consilio Antiquitates Jud. scripserit, *A. J. I, pr. 1 sqq. XX, 11, 12.* Judæorum libros sacros in Antiquitatibus græce reddidit, *A. J. X, 10, 6.* Quando hoc opus ad finem perduxerit, *A. J. XX, 11, 2.* — Quid sibi proposuerit in scribendo libro de antiquitate Judæorum contra Apionem, *C. A. I, 1.* — Promittit librum de Deo ejusque substantia et alium de legibus, *A. J. XX, 11, 2; cf. A. J. III, 5, 6; 8, 10; IV, 8, 4. C. A. I, 9.*
- Josias*, rex Judæorum, Amosi fil., *A. J. X, 4, 1.* Ejus pietas, *ibid.* Sacros libros Moysis in templo repertos publice recitandos curat, *4, 2 et 3.* Idolorum cultum funditus delet, *4, 4 et 5.* Nechaonem, regem Ægypti, prohibere conatur ab expeditione per ipsius fines facienda; in prælio cum eo commisso sagitta ictus moritur, *5, 1.* Regnavit annos triginta et unum, *ibid.*
- Josua*, *V. J. Jesus Naveni f.*
- Josua*, Siae f., pontifex creatur ab Archelao ethnarcha, *A. J. XVIII, 13, 1.*
- Josubacus*, Abrami f., *A. J. I, 15.*
- Jotapata*, urbs Galil. Ejus situs describitur, *B. J. III, 7, 7.* A Josepho munitur, *II, 20, 6.* A Placido frustra oppugnatur, *B. J. III, 6, 1.* A Vespasiano obsidetur; Jotapatensi duce Flavio Josepho, diu fortiter resistunt; tandem urbs capitur et deletur, *7, 4 sqq.* Urbis situs, *7, 7.*
- Jotape*, Sampsigerami Emesorum regis filia Aristobulo Aristobuli filio nubit, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Jotape*, Aristobuli filia ex Jotape, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Jotape*, Antiochi Commagenorum regis f., Alexandro Tigranis filio nubit, *A. J. XVIII, 4, 5.*
- Jothamus*, Boccia f., *A. J. XVIII, 1, 3.*
- Jothamus*, rex Judæorum, Ozia fil., vivo adhuc patre regnum suscipit, *A. J. IX, 10, 4.* Rempublicam optime gerit, Ammanitis tributum imperat, *11, 2.* Regnat annos quadraginta et unum, *12, 1.*
- Jothamus*, Jueli f., pontifex maximus, *A. J. X, 8, 6.*
- Jothorus*, Madianita, Moysis soror; ejus posteris terra tribuitur in Palæstina, *A. J. V, 2, 3.*
- Jovanus*, Japhethæ f., *A. J. I, 6, 1.* Ab eo Græci originem trahunt, *ibid.*
- Jozarus*, pontifex constituitur ab Herode M. in locum Matthiæ, *A. J. XVII, 6, 4.*
- Jozarus*, Flav. Josephi collega in administranda Galilæa, *V. J. 7.*
- Jozarus*, sacerdos, cum tribus aliis Judæis a Simonis et Anani factione contra Flav. Josephum, Galilææ præf. missus, multas ei struit insidias, *V. J. 39 sqq.*
- Ipa* (?) urbs Palæst., *A. J. VIII, 10, 1.*
- Iraes*, Juctæ f., *A. J. I, 6, 4.*
- Ireneus*, Herodis Antipæ procurator, vir eloquentissimus, *A. J. XVII, 9, 4. B. J. II, 2, 3.*
- Isaacus*, (Isacus) Abrami f. ex Sarra, circumciditur, *A. J. I, 12, 2.* A patre Deo offertur pro victima, sed Deus ei parcat, *13.* Rebeccam Bathueli fil. ducit uxorem, *16.* Ex ea procreat Esavum et Jacobum, *18, 1.* Dei jussu Gadara se confert, *18, 2 sq.* Pro Esavo preces facere volens fallitur a Jacobo, *18, 4 sqq.* Moritur Chebrone, *22.*
- Isamachus*, pater Eliabi, *A. J. III, 6, 1.*
- Isana*, urbs Palæst., *A. J. VIII, 11, 3.*
- Isanæ*, vicus Palæst., *A. J. XIV, 15, 12.*
- Isara*, urbs Palæst., *A. J. VIII, 15, 4.*
- Isidis* sacra fœdantur, *A. J. XVIII, 3, 4.* Tiberii jussu Isidis sacerdotes cruci affiguntur ejusque templum evertitur, *ibid. Cf. C. A. I, 32.*
- Ismaelus*, Abrami f. ex Agara, *A. J. I, 10, 4.* Cum matre Abrami domo expellitur; dei angelus ejus salutem prospicit, *12, 3.* Mulierem Ægyptiam ducit uxorem, ex qua duodecim liberos suscipit, *12, 4.*
- Ismaelus*, Judæus ex stirpe regia quum Hierosolyma a Babylonis obsiderentur, ad Baalem Ammanitarum regem confugit, *A. J. X, 9, 2.* Godoliam omnesque Masphatenses interimit, *9, 4.*
- Ismaelus*, Phabi fil., pontifex, *A. J. XVIII, 2, 2; XX, 8, 8. B. J. VI, 2, 2.* Ab Hierosolymorum proceribus Romam mittitur, ut Agrippam regem apud Neronem accuset, *A. J. XX, 8, 11.* A Nerone obses retinetur, *ibid.*
- Israëla*, *V. Jesraela.*

Israelitæ. V. *Judæi*.

Israhelus. V. *Jacobus*.

Issacharis, Jacobi ex Lia f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii quatuor, II, 7, 4. Issacharis tribus quamnam Palestinæ partem sortita sit, V, 1, 22.

Issares, Nephthalis f., A. J. II, 7, 4.

Ister, fluv. Germaniæ, B. J. II, 16, 4; VII, 4, 3.

Istobus, Ammanitis opem fert contra Judæos, A. J. VII, 6, 1.

Isuis, Aseri f., A. J. II, 7, 4.

Isus, Aseri f., A. J. II, 7, 4.

Isus, Jorami f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.

Itabyrium, mons Galil., describitur, B. J. IV, 1, 8. A Flavio Josepho munitur, II, 20, 6. V. J. 37. Cf. A. J. V, 1, 22; XIII, 15, 4.

Ithamarus, Aaronis f., A. J. XIII, 8, 1. Sub regno Solomonis dignitas sacerdotialis ab ejus familia ad Phineesis stirpem transit, A. J. VIII, 1, 3; cf. VIII, 14, 7.

Ithobalus, Tyrionum et Sidoniorum rex, A. J. VIII, 13, 1. Quid Menander de eo referat, 13, 2. Cf. IX, 6, 6. C. A. I, 18; 21.

Ituræa, regio Palestinæ. Ituræi ab Aristobulo Judæorum rege debellantur. A. J. XIII, 11, 3. Ab eodem circumcisionem admittere coguntur, *ibid*.

Jubalus, Lamechi f., A. J. I, 2, 2.

Jubas, rex Libyæ, Glaphyræ Achelai regis Cappadociæ filiam in matrimonium ducit, A. J. XVII, 13, 4. B. J. II, 7, 4.

Jubiterus annus. V. *Jobelus*.

Juctas, Ueberi f., A. J. I, 6, 4.

Jucundus, Herodis satelles, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, A. J. XVI, 10, 3.

Judæci, gens Æthiopica, originem trahunt a Judada, A. J. I, 6, 2.

Judadas, Regmi f., Judææ principis, A. J. I, 6, 2.

Judæa, *Judæi*. Judæa (i. e. tota terra Israelitica) describitur, B. J. III, 3, 1 sqq. A. J. V, 1 sqq. Olim Chananaea vocata, A. J. I, 6, 2. Judææ propriæ fines et natura, B. J. III, 3, 4 sq. In undecim toparchias dividitur, *ibid*. — Judæi ab initio Hebræi appellati ab Hebero Salas f., A. J. I, 6, 4. Israelitæ ab Israelo (Jacob) f., A. J. I, 20, 2. Judæi hoc nomine ab eo inde tempore vocabantur, quo e captivitate in patriam redierunt, quia tribus Judæ prima in eam pervenit, A. J. XI, 5, 7. — Abramus Judæorum gentis auctor e Mesopotamia in Chananaeam migrat eamque occupat, A. J. I, 7 sqq. V. *Abramus*, *Isaacus*, *Jacobus*. Judæi, fame in Palestina grassante, a Josepho invitati in Ægyptum con migrant, ubi præfectura Heliopolitana iis tribuitur incolenda, A. J. II, 7, 1 sqq. Num iidem qui apud Ægyptios Hycsos vocantur? C. A. I, 14. Judæos a leprosis in Ægyptum accitos esse ibique crudelissime in populum sæviisse, tradit Manetho, C. A. I, 26 sqq. Judæi ab Ægyptiis inhumaniter tractantur variisque laboribus atteruntur, A. J. II, 9, 1 sqq.; 13, 4 sqq. Lysimachus refert Judæos sub Bochori, Ægyptiorum rege, lepra et scabie afflictos partim in mare dejectos, partim in deserta deportatos esse, C. A. I, 34 sq. Ex Ægypto discedunt duce Moyse, A. J. II, 15 sq. cf. *Moyse*. Exodi tempus definitur, A. J. VIII, 3, 1. Apionis de exodo sententia, C. A. II, 2. Judæi seditionem movent contra Moysem, A. J. III, 1, 1 sqq. Amalecitas devincunt; ad Sinam montem perveniunt, 2, 1 sqq. In cohortes distribuuntur, 4, 1. Decem præcepta a Deo accipiunt, 5. Ad tabernaculum extruendum virum contribunt, 8, 2. Moyse iis leges dat, 8, 10, quarum nonnullas recensentur 9—13. A Moyse ad Chananaeam fines ducti, seditionem contra eum movent, 13—15. Moyse iis renuntiat, Deum contra eos iratum, facturum ut quadraginta annos in deserto morentur, eorum vero liberis Chananaeam traditurum esse, 15, 1. sqq. Invito Moyse Chananaeos aggressi clade afficiuntur, IV, 1. Core instigante, iterum contra Moysem et Aaronem seditionem movent, et nonnisi magnis a Deo miraculis editis conquiescunt, 2, 3 et 4. Ab Idumæorum finibus prohibiti, a Moyse per desertum ducuntur, 4. Sichonem et Ogen Amorrhæorum reges prælio devincunt, 5. Ex juvenibus multi a puellis Madianiticis corumpuntur et ad leges violandas perducuntur: hi aut gladio perimuntur aut peste pereunt, 6. Madianitas fugant eorumque terram occupant, 7, 1. Paulo ante mortem Moyse iis librum tradit leges et reipublicæ ordinationem continentem, 8, 3. Jesu duce Jordanem, per quem Deus viam aperit, transgressi, Hierichuntem capiunt omnesque incolas occidunt, excepta Rachaba, quæ bene de iis meruerat A. J. V, 1, 1—12. Infeliciter res gerunt contra Annitas, quum Acharus Deum sacrilegio offendisset; a Jesu lustrati, Annam evertunt, 1, 13—16. Totam fere Chananaeam occupant, exceptis urbibus firmiter munitis; terram tributum distribuunt, 1, 17—29. Post mortem Jesu usque ad Saulum regem *judices* plus quam quingentos annos rempublicam gerunt, A. J. XI, 4, 8. Judæi leges patrias violantes, magnas experiuntur calamitates, ortoque bello inter Benjamitas et ceteros Indæos, tota Benjaminis tribus præter viros sexcentos perimitur, A. J. V, 2. Subjungantur ab Assyriis, a Hothnielo liberantur, 3. A Moabitibus in servitutum redacti liberantur ab Elude, 4. A Chananeis deinde subacti, in libertatem vindicantur a Baraco et Debora, 5. A Madianitis duro imperio pressos liberat Gedeon, 6. Cum Ammanitis et Palæstinis bella gerunt varia fortuna, 7 sqq. Arca in Palæstinorum potestatem venit 11, 2. Palæstinos vincunt, duce Samuele, VI, 2. Samuclis filiis male se gerentibus in principatu, regem petunt, 3, 1 sqq. Saulus rex designatur a Samuele, 4, 1. Regnante Saulo Palæstinos, Amalecitas, Moabitas aliasque gentes finitimas devincunt, VI, 6 sqq. post Sauli mortem a Judæa tribu Davides, a reliquis tribubus Jebosthus rex creatur: exardescit bellum civile, VII, 1, 2 sqq. Jebostho occiso, Davides ab omnibus tribubus rex constituitur, 2, 4. Hierosolyma, quæ Jebusæ, gens Chananaea, incolabant, expugnant, annis quingentis quindecim postquam Jesus cum Chananeis bellum gerere cepit, 3, 1 sqq. Davide regnante, Palæstinos identidem vincunt magnamque eorum terræ partem in suam ditionem redigunt; Moabitibus annuum tributum imperant; Idumæam sibi subjiciunt; Syriam occupant, 5. Fame premuntur; paulo post pestilentia vexantur, 12 et 13. Davides populi censum habet: reperiantur nongenta milia hominum qui arma ferre possint, Benjamitis et Levitis non numeratis, 13, 1. In cohortes a Davide distribuuntur, 14, 8. Regnante Solomone neque bellis neque turbis distracti operam in agris colendis ponunt, VIII, 2, 3. Arcam in templum transferunt, 4, 1 sqq. Post Solomonis mortem Judæa et Benjaminis tribus Roboamum, ceteræ tribus Hieroboamum regem constituunt; itaque Judæa in duo regna dividitur, A. J. VIII, 8, 2 sqq. Ab hoc inde tempore Judæi a patria religione discedere ceperunt, quæ omnium eorum malorum causa exstilit, 8, 4. Vide nomina regum Judæ: *Roboamus*, *Asanus*, *Josaphatus*, *Joramus*, *Ochozias*, *Gotholias*, *Joasus*, *Anasias*, *Ozias*, *Jothamus*, *Achases*, *Ezeas*, *Manasses*, *Amosus*, *Josias*, *Joachazus*, *Joacimus*, *Joachimus*, *Sedecias*. — Reges Israelis, *Hieroboamus*, *Nadabius*, *Hasanes*, *Elanus*, *Zamares*, *Amarinus*, *Thamneus*, *Achabus*, II, *Ochozias*, *Joramus*, *Jehus*, *Jorzus*, *Hieroboamus*, *Zacharias*, *Seltimus*, *Manæmus*, *Phaceas*, *Pha-*

ceas, Oseas. Regnum Israelis a Salmanassare Assyriorum rege exstinguitur, Israelitae in Median et Persiam transferuntur: in eorum locum substituuntur Chuthaei, *A. J.* IX, 14, 1. Regnum Judae evertitur a Nabuchodonosoro; Judaei melioris sortis cum ipso rege Sedecia in Babyloniam captivi abducuntur, X, 8. Pauperes in Judaea relictii circa Maspham urbem sedes figunt iisque Godolias praeficitur; post Godoliae interitum in Egyptum migrant, inde vero et ipsi a Nabuchodonosoro in Babyloniam abducuntur, 9. A Cyro Persarum rege veniam impetrant redeundi in patriam, XI, 1, 1 sqq. Multi in Babyloniam remanent, 1, 3. Urbem et templum instaurare coeperunt, sed Cyro mortuo, a Cambyse prohibentur ne hac in re pergant, 2, 1 et 2. Darius, instigante Zorobabelo, in urbe temploque instaurandis magnam ponit operam, 3, 7 sqq. Quinam Babylone cum Zorobabelo Hierosolyma redierint, 3, 10. Samaritae templi aedificationem impedire student, sed frustra, 4, 3. sqq. Templo absoluto solempne Pascha celebratur, 4, 8. Optimates rempublicam gerunt, *ibid.* Sub regno Xerxis Esdras connubium cum mulieribus peregrinis abolet, 5, 3 sqq. A gentibus finitimis urbis metna diruuntur, quae Neemias reficit, 5, 6 sqq. Sub regno Artaxerxis I, Amane Iolam Judaeorum gentem exstinguere moliente, Mardochei et Estheris opera servantur; in hujus rei memoriam dies Phururos celebrant, 6, 5 sqq. Adversarios ulciscendi ab Artaxerxe veniam impetrant, 6, 13. Alexandro M. se subijciunt ab eoque privilegia impetrant, 8, 4, sqq. Ptolemaeus Lagi urbem capit multosque Judaeos in Egyptum deportat; contentiones inter Judaeos et Samaritas, XII, 1. Qui in Egyptum deportati sunt captivi manumittuntur a Ptolemaeo Philadelpho, 2, 2 sqq. Antiochus Magnus, occupata Judaea, Judaeorum erga se studium remuneratur, 3, 3. Ptolemaeus Epiph. Judaeam dotis nomine ab Antiocho M. accipit, 4, 1. Ab Antiocho Epiphane coguntur patrium cultum patriosque mores relinquere, 5. 4. Maccabaei regis mandata contemnunt magnamque manum circa se colligunt, 6. Sub Juda Maccab. Judaei libertatem suam contra Syriae reges egregie defendunt, 7 — 11. Fœdus cum Romanis ineunt, 10, 6. Sub Jonathan Syrorum reges Judaeorum gratiam sibi conciliare student, XIII, 2, sqq. Fœdus cum Romanis renovatur, 5, 8; 7, 3; 9, 2. Simone principatum tenente, Judaei magna fruuntur felicitate, gentesque finitimas debellant, 6, 6. Judaeorum res admodum secundae ac florentes sub Hyrcano, 10, 1. Aristobulus, Hyrcani fil. principatum in regnum commutat, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 1, 3, 1. Contra Alexandrum Jannaeum, qui Aristobulo succedit, saepius seditionem movent, *A. J.* 13, 5; 14. *B. J.* 4, 3 sqq. Regni fines sub Alexandro Jannaeo, *A. J.* 15, 3. Post Alexandri mortem regnum suscipit Alexandra, ejus uxor; haec omnia Pharisaïs gerenda permittit, qui magna sunt apud populum auctoritate, *A. J.* 16, 1 sq. *B. J.* 5, 3. Aristobulus et Hyrcanus, Alexandri filii, de regno disceptantes, causam suam ad Pompejum deferunt, *A. J.* XIV, 1 sqq. *B. J.* 1, 6, 1 sqq. Pompejus, captis Hierosolymis, regiam dignitatem abolet, Judaeis tributum imponit multasque eorum urbes Syriae provinciae attribuit, *A. J.* 4, *B. J.* 7. Gabinus quinque syndria constituit populumque in totidem partes dividit; Judaei reguntur ab optimatibus, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* 1, 8, 5. Caesari in Egypto bellum gerenti auxilium ferunt, *A. J.* 8, *B. J.* 9, 3 sqq. Decreta in Judaeorum gratiam facta a Romanis aliisque populis, *A. J.* 10. Valex vexantur a Cassio, *A. J.* 11, 2 sq. *B. J.* 11, 1 sq. M. Antonius iis restituit quae Cassius iis eripuerat, *A. J.* 12, 2 sqq. Longa de regno contentio inter Herodem M. et Antigonum Aristob. filium, *A. J.* 13 sqq. *B. J.* 12 sqq. Anti-

gono superato Herodes regnum suscipit, *A. J.* XV, 1. Jussu Antonii Herodes Judaeam partem Cleopatrae cedit, *A. J.* XV, 4, 1. *B. J.* 1, 18, 5. Judaea magno terrae motu vastatur, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 19, 3. Herodes ab Octaviano eam Judaeam partem recuperat quam jussu Antonii Cleopatrae dederat, *A. J.* XV, 7, 3. Trachonitis, Batanaea, Auranitis et Zenodori tetrachia Herodis regno ab Octaviano adduntur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* 1, 20, 4. Post Herodis mortem, Archelao et Antipa Romae de regno disceptantibus, Judaea plena est turbarum; seditiones compe-scuntur a Quinct. Varo, Syriae praefecto, *A. J.* XVII, 10. *B. J.* 11, 3 sqq. Judaei legatos mittunt ad Caesarem Octav., qui ab eo petant, ut regum dominatu ipsos liberet, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 6, 2. Caesar Octav. Archelauum constituit ethnar-cham eique Judaeam, Samariam et Idumaeam tribuit, Philippum vero et Antipam tetrarchas facit, huic Peraeam et Galileam, illi Batanaeam Auranitidem, Trachonitidem et Zenodori terrae partem assignans, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Archelao regno dejecto, Caesar ejus ethnararchiam Syriae provinciae adjicit, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 8, 1. Tiberius, post Philippi mortem ejus tetrarchiam Syriae adjicit, *A. J.* XVIII, 4, 6. Caius vero Caligula Agrippam Aristobuli fil. Philippi tetrarchiae regem facit, *A. J.* XVIII, 6, 10. *B. J.* 11, 9, 5. Judaei nolunt Caligulae statuam in dei templo erigere, *A. J.* XVIII, 8, 2 sqq. Claudius Caesar Agrippae regno addit Judaeam, Samariam, Libanum montem et Abilam urbem, *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* 11, 11, 5. Claudius Judaeis per totum imperium Romanum permittit, ut moribus suis atque institutis utantur, *A. J.* 5, 2. Post Agrippae mortem Cu-pius Fadus mittitur, qui totius Judaeae res administret, *A. J.* 9, 2. Lis inter Samaritas et Galilaeos quibus Judaei auxiliantur, *A. J.* XX, 6. *B. J.* 11, 12, 3. Claudius Agrippae, Agrippae M. fil., Philippi tetrarchiam tribuit, *A. J.* 7, 1. *B. J.* 12, 8. Nero ejus regno addit partem Galilaeae et Perrae, *A. J.* 8, 4. *B. J.* 13, 2. Tota Judaea tum temporis latronum, impostorum et hominum seditiosorum plena, *A. J.* 8, 5 sqq. *B. J.* 13, 2 sqq. Flori procuratoris sevitia Judaeos ad defectionem a Romanis adigit; belli Judaici initium, *B. J.* 11, 14 sq. Judaeorum ubique gentium calamitates et caedes, 18. Cestius Gallus Syriae praefectus ad reprimendam seditionem in Judaeam venit, sed post acceptam apud Bethoron cladem et irritam urbis et templi obsidionem se recipit, 19. Judaei tum urbis et provinciarum praefectos bellicque duces constituunt, 20, 3 sq. Vespasianus cum exercitu a Nerone mittitur contra Judaeos, *B. J.* 11, 1, 2 sq. Vespasianus Galileam occupat, III, 2—10, IV, 1. Intestina dissidia et seditiones in Judaea, IV, 3, 2. Hierosolymis zelotae in cives saviunt, 4 et 5. Peraea, Idumaea magnaue pars Judaeae a Romanis subiguntur, 7—9. Quum Vespasianus imperator creatus esset, ejus fil. Titus bellum cum Judaeis persequitur, 11, 5. Hierosolyma post longam obsidionem a Tito capiuntur et funditus evertuntur, V, 1—VII, 1. *V. Hierosolyma, Titus.* Vespasianus omnem Judaeam terram vendi jubet et Judaeis, ubicunque degant, tributum indicit, 6, 6. Macherus, Herodium, et Masada castella a Romanis capiuntur; finis belli Judaici, 6, 1 sqq.; 8, 1—10, 1. — Admirabilis inter Judaeos de rebus summis consensio, *C. A.* 11, 19. Dei quae sit natura ex Judaeorum sententia, *C. A.* 11, 16; 22. Eorum libri sacri viginti duo, *C. A.* 1, 8. — Judaeorum leges omnium optime, *C. A.* 11, 38, 41. Earum indoles, 11, 14; 16 sqq.; 41. Severiores sunt quam quae apud alios populos valent, 11, 32. Multi eas imitati sunt, 11, 39. Judaei legibus accuratissime instituuntur, 11, 18. Omnia pati malunt quicquidquam contra leges facere, 1, 22. — Magistratus septem in qualibet Judaeorum urbe, quorum duo e tribu

Levitica, A. J. IV, 8, 4. — Judaeorum temperantia, fortitudo, sapientia, C. A. I, 22. Apud Judaeos illiberale est aliarum gentium linguas ediscere, A. J. XX, 11, 2. Circumcisio ab Abramo instituta, A. J. I, 10, 5; cf. VIII, 10, 3. De Judaeorum juramentis Apionis mendacia, C. A. II, 10. — Judaei admodum sero in Graecorum notitiam venerunt, C. A. I, 12. Graecorum de iis testimonia, I, 22. Cur odio sint Aegyptiis, I, 24. Judaei per totum orbem terrarum dispersi sunt, A. J. XIV, 7, 2. B. J. II, 16, 4. Cf. *Alexandria, Antiochia, Babylonia, Creta, Cyrene, Damascus, Ionia, Melas, Roma, Syria.*

Judaicum bellum, quando initium cepit; ejus causae, B. J. II, 14 sqq. Cf. *Judaea, Hierosolyma, Vespasianus, Titus.*

Judas, Jacobi ex Lia f. A. J. I, 19, 8. Fratribus consilium dat ut Josephum vendant, II, 3, 3. Jacobi filiorum vehementissimus et audacissimus, 6, 5; cf. 6, 8. Ejus filii tres, 7, 4. — Judaei tribus quamnam Judaeae partem sortita sit, V, 1, 22. Post Sauli mortem Davidem creat regem, qua re bellum civile conflagrat, VII, 1, 2 sqq. Tribulium numerus sub regno Davidis, VII, 13, 1.

Judas, Aminadab f., A. J. XI, 4, 2.

Judas, pontifex, A. J. XI, 7, 1.

Judas Maccabaeus, Mattathiae fil., patre defuncto, rerum administrationem suscipit, A. J. XII, 6, 4. Apollonium, deinde Seronem vincit, 7, 1. Exercitum a Lysia contra ipsum missum fundit, 7, 3 et 1. Lysiam cum magno exercitu advenientem propulsat, 7, 5. Hierosolyma contendit, templum lustrat et instaurat, suetasque hostias offert, 7, 6. Luminum festum instituit, 7, 7. Gentes finitimas subigit, 8. Arcem Hierosolymorum oppugnat, 6, 3. Cum Antiocho Eupatore congreditur; Hierosolyma se recipit, 9, 4 et 5. Cum Antiocho pacem componit, 9, 6. Barchides a Demetrio missus ei insidias struit, 10, 2. Cum Alcimo pontifice de principatu contendit, 10, 3. A Nicanore victus Hierosolyma fugit, 10, 4. Nicanorem superat, 10, 5. Pontificatum obit, 10, 6. Cum Romanis societatem jungit, *ibid.* In praefio cum Barchide commisso cadit, 11, 2. — Cf. B. J. I, 1, 4 sqq.

Judas, Esseus, vates; ejus vaticinium de Antigoni morte, A. J. XIII, 11, 2. B. J. I, 3, 5.

Judas, Chapsai f., A. J. XIII, 5, 7.

Judas, Ezechiae latronis fil., post Herodis M. mortem multa latrocinia exercet, quin etiam regnum affectat, B. J. II, 4, 1. A. J. XVII, 10, 5.

Judas, Sariphaei fil., legum interpretis praestantissimus, juventutem concitat in Herodem M., aquilamque auream templi porta dejici jubet, A. J. XVII, 6, 2 sq. B. J. I, 33, 3. Vivus crematur, A. J. 6, 4. B. J. 33, 4.

Judas, Galilaeus (Gaulanita) Judaeos hortatur ut a Romanis deficiant, A. J. XVIII, 1, 1. B. J. 8, 1. Novae philosophorum sectae princeps est, quae in plerisque rebus cum Phariseis consentit, sed in eo ab iis differt, quod ante omnia libertatem esse tuendam statuit, A. J. I, 1, 1, 6. B. J. 8, 6.

Judas, Jonathae f., Judaeus nobilis, B. J. II, 21, 7.

Judas, Chelciae f., Eleazari socius, B. J. V, 1, 2.

Judas, Judae f., unus e seditiosorum Hieros. praefectis ob prodicionem a Simone necatur, B. J. V, 13, 2.

Judas. Ari f., Judaeus fortitudine excellens, B. J. VI, 1, 8; VII, 6, 5.

Judas, Merlonis f., Judaeus, fortiter se gerit contra Romanos, B. J. VI, 1, 8; 2, 5.

Judas, Flav. Josephi collega in administranda Galilaea, V. J. 7.

Judices, etiam *μωσάρχοι* dicti, plus quingentis annis apud

Judaeos imperium tenebant, A. J. XI, 4, 8. Cf. IV, 8, 14. Judices apud Tyrios, C. A. I, 21.

Juelus, Sudea fil., summus pontifex, A. J. X, 8, 6.

Julia (Livia) Caesaris Augusti uxor Herodi M. multa dona mittit, A. J. XVI, 5, 1. Salomae Herodis sorori suadet ut fratri obsequia nubat Alexae, A. J. XVII, 1, 1. B. J. I, 28, 6. Herodes magnam pecuniae vim ei legat, A. J. XVII, 6, 1; 8, 1. B. J. 32, 7; 33, 8. Salome ei Jamniam, Phasaelidem et Archelaidem legat, A. J. XVIII, 2, 2. B. J. II, 9, 1.

Julia, Caligulae soror, M. Minuciani uxor, A. J. XIX, 4, 3.

Julianus, Bithynius, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 8.

Julias (Livias), urbs Perae ab Herode Antipata ita vocata in honorem Juliae Augusti uxoris; prius dicebatur Betharamphtha, A. J. XVIII, 2, 1. B. J. II, 9, 1. A Nerone Agrippae juniori datur, A. J. XX, 8, 4. A Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.

Julias, urbs Galil. ad lacum Genezareth, a Philippo ita appellata in honorem Juliae Augusti filiae; prius dicebatur Bethsaida, A. J. XVIII, 2, 1. B. J. II, 9, 1; III, 10, 7. V. J. 71.

Julius, leg. Roman. dux, A. J. XV, 3, 7.

Juno Argiva, B. J. I, 21, 7.

Jupiter Enyalus, A. J. I, 4, 3. Jovis Hellenii templum in monte Garizin, A. J. XII, 5, 5. Jovis Casii templum in Aegypto, B. J. IV, 11, 5. Jovis Victoris et Jovis Capitolini templa in Roma urbe, A. J. XIX, 4, 3. B. J. VII, 5, 6. — Jupiter Olympius, opus Phidiae, A. J. XIX, 1, 1. B. J. I, 21, 7.

Justus, Pisti f., Tiberiensis, rebus novis studet; ejus indoles atque ingenium, V. J. 9; 70. Contra Fl. Josephum Galil. praef. Tiberienses concitat, 17. Cf. 37. Ad Agrippam regem transit, 75. A Decapolitanis apud Vespasianum accusatus, ab hoc capitis damnatur; ab Agrippa vero, intercedente ejus sorore Berenice, servatur, 65; 74. Postea ab Agrippa propter maleficia varia identidem in vincula conjicitur et in exsilium agitur, 65. Scripsit historiam belli in Galilaea gesti mendaciorum plenam, 65. Quando eam ediderit, *ibid.*

Justus, Flav. Josephi f., V. J. 1; 76.

Iycari a Hiram Tyriorum rege subjecti, A. J. VIII, 5, 3.

Izarae, fons Palaest., A. J. 15, 6.

Izari (?) urbs (Jesraela), A. J. VIII, 13, 6.

Izates, Monobazi Adiabenorum regis ex Helena fil., ad Abennigerum mittitur, ejus filiam uxorem ducit, A. J. XX, 2, 1. Patri succedit, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolymitanos fame laborantes sublevat, 2, 5. Artabanum Parthorum regem, regno pulsum benigne excipit; apud Parthos pro eo intercedit, 3, 1 sq. Ab Artabano magnis honoribus afficitur et regionem circa Nisibin dono accipit, 3, 3. Bardanes, Artabani successor, contra Itazem expeditionem facit, 3, 4. Regni primores, seditionem moventes, eorumque socium, regem Arabiae, caedit, 4, 1. A Vologese, Parthorum rege, bello petitur; Dei providentia servatur, 4, 2 sq. Moritur, successorem relinquens Monobazum fratrem, 4, 3. Sepelitur in pyramide prope Hierosolyma, *ibid.* Cf. B. J. VI, 6, 4.

L.

Labanus, Bathueli f., A. J. I, 6, 2; 16, 2. Jacobo Rebecam ipsius filiam in matrimonium petenti septem annorum servitutem imponit; septennio elapso fraudulententer Liam pro Rebecca substituit; post alterum septennium servitutis Rebecam ei nuptum dat, 19, 7. Jacobum cum

- uxoribus et parte gregum discedentem persequitur; Deo intercedente fœdus facit cum Jacobo, 19, 9 sqq.
- Labatha*, urbs Palæst., A. J. VII, 5, 5.
- Labimus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Labina*, regio Palæst., A. J. IX, 5, 1.
- Laborosoarchodus*, rex Babylonie, C. A. I, 20.
- Labosordachus*, rex Babylonie, A. J. X, 11, 2.
- Lacedæmonii* Judæorum cognati, A. J. XII, 4, 10 sq.; XIII, 5, 8. Amicitiam faciunt cum Judæis, *ibid.* Herodis M. in eos liberalitas. A Romanis subiguntur, B. J. II, 16, 4. — Lacedæmonii moribus docent non præceptis, C. A. II, 10. Peregrinos in rempublicam non admittunt, II, 36. Nuptias pegligunt, II, 37. Cum libertate etiam leges interierunt, II, 31.
- Lachis*, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1.
- Lachisa*, urbs Judææ, A. J. IX, 9, 3.
- Lamechus*, Mathusalæ f., A. J. I, 2, 2; 3, 4.
- Laodice*, Galadenorum regina bellum cum Parthis gerit, A. J. XIII, 13, 4.
- Laodicea* maritima, urbs Syriæ; Herodis M. in Laodiceses liberalitas, B. J. I, 21, 11.
- Laodicenses*, a Romanis jubentur Judæos in ipsorum civitate habitantes benigne tractare, A. J. XIV, 10, 20.
- Larcus Lepidus*, decimæ legionis Rom. dux, B. J. VI, 4, 3.
- Lasthenes*, Cretensis, Demetrii amicus, A. J. XIII, 4, 3; 4, 9.
- Latopolis*, urbs Egypti, A. J. II, 15, 1.
- Latusimus*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lebana*, urbs Judææ, A. J. X, 5, 2.
- Lemba*, urbs Moabitarum, A. J. XIII, 15, 4.
- Lemonia*, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 10.
- L. Lentulus*, consul Rom., ejus de Judæis Ephesiis decretum, A. J. XIV, 10, 13; 10, 16.
- Leontopolis*, urbs Egypti, A. J. XIII, 3, 1.
- Lepidus*, Minuciani amicus, a Caligula occiditur, A. J. XIX, 1, 3; 1, 8.
- Lesbus*, insula, A. J. XVI, 2, 2.
- Leuce*, saxum prope Masadam, castellum Judææ, A. J. VII, 8, 5.
- Levias*, Judæus nobilis, a Zelotis necatur, B. J. IV, 3, 4.
- Lert*, Jacobi ex Lia f., A. J. I, 19, 8. Cum Simyone fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Levitæ, Judæorum tribus, Dei ministerio consecrati, militia immunes sunt; quadraginta octo urbes cum agris possident, et frugum decumam a populo accipiunt, A. J. IV, 4, 3; cf. III, 11, 1; 12, 4; IV, 8, 8; 8, 22; V, 1, 24. Bini in singulis urbibus magistratus e tribu Levitica eligendi, IV, 8, 14. Davides Levitas in classes distribuit iisque munera assignat, VII, 14, 7; cf. 12, 2.) Hieroboamo in regno suo vitularum cultum præscribente, Levitæ inde in Judæam migrant, VIII, 10, 1. Agrippa jun. iis, qui cantores sunt, permittit stolam lineam gestare, XX, 9, 8.
- Lex Judaica*, a septuaginta Judæis in linguam Græcam vertitur, A. J. XII, 2. Post expugnata Hierosolyma in triumpho portatur; deinde in palatio imperatoris reponitur, B. J. VII, 5, 7. — Cf. *Mosaicæ leges*.
- Lia*, Libani filia, patris fraude cum Jacobo matrimonio jungitur, A. J. I, 19, 7. Ejus liberi, 19, 8.
- Libanus*, mons Syriæ, A. J. III, 14, 1; V, 1, 22; 3, 1; VIII, 2, 3; 6, 3; XIII, 16, 5; XIX, 5, 1. B. J. I, 17, 3; III, 3, 5. V. J. 11.
- Liberalis*, centurio Rom., B. J. VI, 4, 7.
- Liberius Maximus*, Judææ procurator, B. J. VII, 6, 6.
- Libya*, nomen habet a Libye Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Occupatur ab Ophire, I, 15. — Libya Pentapolitana, B. J. VII, 11, 1.
- Libyes*, a Judæis Phuti vocantur, A. J. I, 6, 2.
- Liternius Fronto*, legionum Alexandrinarum dux, B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Livia*, V. Julia.
- Livias*, urbs Arabiæ, A. J. XIV, 1, 4.
- T. Livius*, de rebus a Pompejo gestis, A. J. XIV, 4, 3.
- Lollius*, cum Metello Damascus capit, A. J. XIV, 2, 3. B. J. I, 6, 2.
- Longinus*, tribunus militum, B. J. II, 19, 7.
- Longinus*, eques Rom., fortitudine conspicuus, B. J. V, 7, 3; VI, 3, 2.
- Lotus*, Arane f., ab Abramo adoptatur, A. J. I, 7, 1. Cum Abramo in Egyptum proficiscitur; inde in Chananeam reversus, planitiem ad Jordanem fluvium habitat, 8. Ab Assyriis in captivitatem abducitur, 9. Ab Abramo liberatur, 10, 2. De Sodomorum excidio a Deo præmonitus, inde discedit, 11, 4. Ejus uxor in statuam salinam convertitur, *ibid.* Cum filiabus concumbit, 11, 5.
- Lucius*, miles Roman., B. J. VI, 3, 2.
- Lucullus*, bellum gerit cum Mithridate, Armeniam depopulatur, A. J. XIII, 16, 4.
- Ludas*, Semæ f., Ludorum (Lydorum) auctor, A. J. I, 6, 4.
- Ludi*, V. *Lydi*.
- Ludi*, quinquennales ab Herode M. in honorem Caesaris Octav. instituti, A. J. XV, 8, 1. B. J. I, 21, 8. Ludi Palatini Romæ in Palatio celebrantur in honorem Caesaris Augusti, A. J. XIX, 1, 11. sq.
- Ludimius* (*Ludimus*), Mestrami f., A. J. I, 8, 2.
- Lugdunum*, urbs Galliæ; Herodes Antipas a Caligula co-relegatur, A. J. XVIII, 7, 2. B. J. II, 9, 6.
- Luminum festum*, A. J. XII, 7, 7. Ejus origo, *ibid.*
- Luomes*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lupus* (*Julius*) tribunus militum Caligulæ uxorem et filiam interficit, A. J. XIX, 2, 4. Supplicio afficitur, 4, 5.
- Lupus*, Alexandria præfectus, Oniæ templum claudit, B. J. VII, 5, 2; 8, 4.
- Lychnuchus* sacer describitur, A. J. III, 6, 7.
- Lycii*, pop. Asiæ min.; Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Cf. II, 16, 4.
- Lycurgus*, Lacedæmoniorum legislator, C. A. II, 15; 31.
- Lydi*, olim Ludi dicti, a Luda Semæ f., originem habent, A. J. I, 6, 4. Rebus novis student sub Antiocho M., XII, 4, 3.
- Lydia*, occupatur ab Alexandro M., A. J. XI, 8, 1.
- Lydda* (Diospolis), urbs Judææ, toparchiæ caput, B. J. III, 3, 5. Incolæ a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Urbs a Vespasiano capitur, B. J. IV, 8, 1. Cf. A. J. XIV, 10, 6; 15, 3; XX, 6, 2. B. J. I, 15, 6; II, 12, 6.
- Lysanias*, Ptolemæi Mennæi f., post patris obitum Chalcidis tyrannus, cum Antigono Aristobuli f. societatem init, A. J. XIV, 13, 3. B. J. I, 13, 1. Cleopatrarum insidiis necatur, A. J. XV, 4, 1. Lysanias tetrarchia a Zenodoro conducitur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4.
- Lysias*, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 7, 2. Exercitus, quem contra Judam Maccab. mittit, funditur, 7, 3 et 4. Ipse magno cum exercitu eum aggressus propulsatur, 7, 5. Antiochum Eupatorem declarat regem, 9, 3. Cum Antiocho Eupat expeditionem facit contra Judæos, 9, 4 sq. Cum Judæis pacem componit, 9, 7. A Demetrio interficitur, 10, 1. Cf. XX, 11.
- Lysias*, Syriæ castellum, a Pompejo expugnatur, A. J. XIV, 3, 2.

Lysimachus, post mortem Alexandri M. Thraciam obtinet, *A. J.* XII, 1, 1.
Lysimachus, Apollodoti frater, Gazam urbem Alexandro Iannæo prodit, *A. J.* XIII, 13, 3.
Lysimachus, Pausaniæ f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10; 12, 3.
Lysimachus, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, *A. J.* XV, 7, 8.
Lysimachus, historicus, Judæorum detractor, laudatur, *C. A.* I, 34; 35; II, 2; 14.
Lyssa, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

M.

Maathas, Baalis sacerdos, *A. J.* IX, 7, 4.
Mabortha, V. Neapolis.
Maccabæi, Judæorum principes; eorum historia, *A. J.* XII, 6.
Maccabæi, dicuntur etiam septem fratres, ab Antiocho Epiph. ad mortem cruciati; quod leges patrias violare nolebant, Maccabæis animi fortitudine similes, *M.* 8 sqq.
Maceda, (Machida) locus Palest., *A. J.* V, 1, 17.
Macedonia, post mortem Alexandri M. a Cassandro occupatur, *A. J.* XII, 1, 1.
Macedones, Persarum imperium evertunt, *A. J.* XI, 8.
Macedones a Romanis devicti, *B. J.* II, 16, 4.
Macedones, Epiphanis Commagene militibus, Macedonum more armati, *B. J.* V, 11, 3.
Machæras, Romanorum dux, a Ventidio Herodi auxilio missus mala fide agit, *A. J.* XIV, 15, 7. *B. J.* I, 16, 6.
Machærus, castellum in confinio Palestinæ et Arabiæ situm, *A. J.* XVIII, 5, 1. *B. J.* I, 8, 1. Ejus situs describitur *B. J.* VII, 6, 1. Primus locum munivit Alexander Judæorum rex, munitiones amplificavit Herodes, 6, 2. A Gabinio diruitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Capitur a Judæis seditiosis, *B. J.* II, 18, 6. Capitur a Romanis post Hierosol. expugnationem, *B. J.* 6, 3 sqq. Cf. III, 3, 3.
Machama, Tholomæi Gessirorum regis filia, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
Nachana, Roboami uxor, *A. J.* VIII, 10, 1.
Machas, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
Machirus, regionis Galaditidis princeps, *A. J.* VII, 9, 8. Cf. 5, 5.
Machma, urbs Palest., *A. J.* VI, 6, 1. XIII, 1, 6.
Machon, urbs Palest., *A. J.* VII, 5, 3.
Macro, militum prætorianorum sub Tiberio præfectus, *A. J.* XVIII, 6, 6; 7.
Macrones, pop. Ponti, *C. A.* I, 22.
Madæi, Græcis Medi dicuntur, *A. J.* I, 6, 1.
Madanes, Abrami f., *A. J.* I, 15.
Mades, Japhethæ f., Madæorum (Medorum) auctor, *A. J.* I, 6, 1.
Madiana, urbs Arab., *A. J.* II, 11, 1.
Madianes, Abrami f., *A. J.* I, 15.
Madianitæ, pop. Arab., Judæos ex Ægypto redeuntes a finibus suis arcere student, *A. J.* IV, 6. Devincuntur et caduntur a Judæis, 7, 1. Vincuntur a Gedeone, V, 6.
Mæcia, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 10.
Mæotis palus, *B. J.* VII, 7, 4.
Magedo (*Mageddo*, *Megiddo*), urbs Samar. in tribu Manassæ, a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1; IX, 6, 3.
Magus Campus, V. Campus.
Magogæ, (Scythæ) a Magog originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Magoges, Japhethæ f., Magogorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.

Malachias, Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 1, 8.
Malaelus, Cainæ f., *A. J.* I, 3, 4.
Malatha, castellum Idumææ, *A. J.* XVIII, 6, 2.
Malchus, Arabs, Antiochum Alexandri Balæ fil. educat; eum Diodoto tradit, *A. J.* XIII, 5, 1.
Malchus (*Malichus*), rex Arabiæ, Herodi patria prologo, quamquam beneficiis ab eo affectus, auxilium ferre recusat; cujus rei mox eum poenitet, *A. J.* XIV, 14, 1 sq. *B. J.* I, 14, 1 sq. Cf. *A. J.* XV, 6, 2.
Malchus, Arabs, Vespasiano mittit auxilium contra Judæos, *B. J.* III, 4, 2.
Malchus. Cf. *Cleodemus*.
Malithe (?) (*Maniathe*), urbs Perææ, *A. J.* V, 7, 10.
Malichus, unus ex Judæorum primoribus, ab Hyrcano mortis periculo eripitur, *A. J.* XIV, 5, 2; 11, 2. *B. J.* I, 8, 3; 11, 2. Antipatrum ex insidiis interficit, *A. J.* II, 2 sq. *B. J.* 11, 3 sq. Principatum affectat; ab Herode, Antipatri f., occiditur, *A. J.* II, 5. *B. J.* 11, 7 sq.
Malla, sive *Malle*, urbs Palest., *A. J.* XII, 8, 3.
Mallon, Elimelech f., *A. J.* V, 9, 1.
Malthace, Herodis M. uxor, *A. J.* XVII, 10, 1. *B. J.* I, 28, 4.
Mambre, illex Abrami, *A. J.* I, 11, 2.
Mambres, Abrami commilito, *A. J.* I, 10, 1.
Manachase, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 2.
Manæmus, Israelitarum rex, Phullo, Assyriorum regi, expeditionem contra ipsum facienti, missis mille talentis. persuadet ut recedat, *A. J.* IX, 11, 1. Regnavit decem annos, *ibid.*
Manæmus, Essenus ab Herode M. in honore habetur, *A. J.* XV, 10, 6.
Manæmus, (Manaimus), Judæ Galilæi fil., seditiosorum Hierosol. dux, *B. J.* II, 17, 8. Tyrannidem affectat; interficitur, 17, 9. *V. J.* 5.
Manalis, (quæ vox *Castra* significat), Jebosthi, Judæorum regis, regia, *A. J.* VII, 1, 3.
Manasses, Josephi f., ex Asemetha, *A. J.* II, 6, 1. Cum Ephraimo fratre inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III, 12, 4. Manassæ tribus quamnam Palestinæ partem sortita sit, IV, 7, 3; V, 1, 22.
Manasses, Judæorum rex, Ezechiæ fil., initio regni sui impius et crudelis, *A. J.* X, 3, 1. A Babylonis, qui Judæam invadunt, in captivitatem abducitur; postea in regnum suum remittitur et optime rempublicam gerit, 3, 2.
Manasses, Jaddi frater, Sanaballetæ filiam ducit uxorem, *A. J.* XI, 7, 2. Id quod indigne fert populus, 8, 1. Templi in monte Garizin a Sanaball. exstructi pontifex constituitur, 8, 4.
Manasses, pontifex, *A. J.* XII, 4, 1.
Manasses, initio belli Jud. Perææ præficitur, *B. J.* II, 20, 4.
Mandra, locus Palest., *A. J.* X, 9, 5.
Manetho, genere Ægyptius, historiæ Ægyptiacæ scriptor, *C. A.* I, 14. Laudatur, *C. A.* I, 14; 26—32; II, 2. *A. J.* I, 3, 9. De ejus fide, *C. A.* I, 31; 33.
Maniathe, V. *Malithe*.
L. Manlius, *A. J.* XIII, 9, 2.
Manna, de celo demittitur, *A. J.* III, 1, 6. Quid vox significet, *ibid.*
Mannæus, Lazari f., *B. J.* V, 13, 7.
Manoches, Samsonis pater, *A. J.* V, 8, 2.
Maon, regio Palest., *A. J.* VI, 13, 2.
Mar, locus Arabiæ, *A. J.* III, 1, 1.
Maræothus, Jothani f., *A. J.* VIII, 1, 3.
Mararius, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

- C. Marcellus*, consul Rom., *A. J.* XIV, 10, 13.
Marcellus, procurator Judaeae, *A. J.* XVIII, 4, 2.
Marcus, Alexandri Lysinnachi, Alabarchae, f., *A. J.* XIX, 5, 1.
Mardocheus, Judaeorum dux, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 8.
Mardochaeus, unus ex Judaeorum Babylone degentium primoribus, patruus Estheris, *A. J.* XI, 6, 2. Coniurationem in Artaxerxem regem detegit, 6, 4. In odium incurrit Amanis, qui omnes Judaeos perdere constituit, 6, 5. Estherem perducit ut Judaeorum patrocinium suscipiat, 6, 7. Amanes eum honorare cogitur, 6, 10. Amane supplicio affecto, muneribus et honoribus cumulat. 6, 12, et 13.
Maresa. V. Marissa.
Maria, femina nobilis, fame urgente filium suum comedit, *B. J.* VI, 3, 4.
Mariamne (Mariamne), Moysis soror, Ori (Uronis?) uxor, *A. J.* III, 2, 4; IV, 4, 6; cf. II, 9, 4.
Mariamne, Alexandri ex Alexandra filia, Herodi M. in matrimonium collocatur, *A. J.* XIV, 12, 1; 15, 14. *B. J.* I, 11, 5; 17, 8. Formae venustate insignis, *A. J.* XV, 2, 5 sq. Secretum de Mariamne mandatum, quod Herodes dedit Josepho avincolo suo, 3, 5 sq. In suspicionem adulterii venit, 3, 9. Iterum in adulterii suspicionem vocata necatur, 7, 1 sqq. Ejus indoles, 7, 4.
Mariamne, Simonis pontificis filia, Herodis M. uxor, *A. J.* XV, 9, 3. XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Ejus liberi, *ibid.* Ab Herode repudiatur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 7.
Mariamne, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* I, 28, 1.
Mariamne, Agrippae M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Nubit Archelao Chelcae fil., *A. J.* XIX, 9, 1; XX, 7, 1. Repudiato Archelao matrimonium init cum Demetrio Alexandrino, 7, 3.
Mariamne, Josephi filia ex Olympiade, Herodi Aristobuli filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
Mariamne, Archelai ethnarchae uxor, ab eo repudiatur, *A. J.* XVII, 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
Mariamne, turris Hierosolymorum urbis, ab Herode exstructa, describitur, *B. J.* V, 4, 3. Cf. II, 17, 8. Post urbem expugnatam servatur, VII, 1, 1.
Marion, Tyrionum tyrannus Antigono regnum Judaeae occupare molienti auxilio est, ab Herode vincitur, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2.
Maria, urbs Judaeae in tribu Judae, *A. J.* VIII, 12, 1. Ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. A Pompejo Judaeis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, XIV, 5, 3. A Parthis evertitur, XIV, 13, 9. *B. J.* I, 13, 9. Cf. *A. J.* VIII, 10, 1; XII, 8, 6; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 7, 7.
Marmaridae, pop. Africae, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Marsuane, mensis anni secundus apud Judaeos, *A. J.* I, 3, 3.
Marsus, Syriae praefectus, succedit Petronio, *A. J.* XIX, 6, 4. Ejus inimicitiae cum Agrippa rege, 7, 1; 8, 1.
Marsyas Agrippae M. libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.
Maruelus, Jaredis f., *A. J.* I, 2, 2.
Marullus Judaeae procurator constituitur a Caio Caligula, *A. J.* XVIII, 6, 10.
Masada, castellum Judaeae; ejus situs et munimenta describuntur, *B. J.* VII, 8, 3 sq. Cf. 13, 7; 12, 1. Castellum a Jonatha pontifice exstructum, ab Herode M. amplificatum et munifus redditum est, *B. J.* VII, 8, 3. A sicariis occupatur, *B. J.* IV, 7, 2. Iis se adjungit Simon Giorae f., IV, 9, 3. Romani, reliqua Judaea jam subacta, Masadam obsident, *B. J.* VII, 8, 1; 8, 5 sqq. Sicarii ne in Romanorum manus incidant, Eleazari hortatu primum uxores et liberos, deinde se invicem interficiunt, 9, 1.
Masmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masnaemphthes, tiara sacerdotum, *A. J.* III, 7, 3.
Maspha, urbs Palaest., ab Asano condita, *A. J.* VIII, 12, 4.
Masphate (Masphace), urbs Palaest., *A. J.* V, 7, 9; VI, 2, 1; 4, 3; X, 9, 2 sqq.
Massabazanes, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 1.
Massagetae, pop. Asiae, Cyri contra eos expeditio, *A. J.* XI, 2, 1.
Massamas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masses, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Mastheron angustiae, in Judaea, *A. J.* VI, 13, 4.
Matgenus, Tyrionum rex, *C. A.* I, 18.
Mathusalas, Maraeli f., *A. J.* I, 3, 2.
Mathusalas, Anochi f., *A. J.* I, 3, 4.
Mattathias, Joannis f., Maccabaeorum pater, *A. J.* XII, 7, 1. Antiochi Epiph. mandata contemnunt; in desertum se conferunt magnamque ubi Judaeorum manum circa se colligit, 7, 2. Ante mortem filios ad legem defendendam adhortatur, 7, 3. Cf. *B. J.* I, 1, 3.
Mattathias, Absalomi f., *A. J.* XIII, 5, 7.
Matthias, Theophili f., pontifex constituitur ab Herode, *A. J.* XVII, 4, 2. Mox pontificatum amittit, 6, 4.
Matthias, Margalothi (Margali) fil., legum interpres praestantissimus, juventutem concitat in Herodem M., *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 33, 4.
Matthias, Anani f., pontifex creatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 4. Pontificatus ei abrogatur, 8, 2.
Matthias, Theophili fil., pontifex creatur ab Agrippa jun., *A. J.* XX, 9, 7.
Matthias, pontifex ab Hierosolymis mittitur ad Simonem Gior. in urbem accedendum, *B. J.* IV, 9, 11. A Simone postea necatur, V, 13, 1. Ejus elogium, *ibid.* Cf. VI, 2, 2.
Matthias, Simonis Pselli f., fil. Josephi atavus, *V. J.* I.
Matthias, cognominatus Gibbosus, Matthiae f., fil. Josephi atavus, *V. J.* I.
Matthias, Josephi f., Flavii Josephi pater, *V. J.* I, 40. Ejus elogium, 2. Hierosolymis a seditiosis in custodia tenetur, *B. J.* V, 13, 1.
Mauri, pop. Africae, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Maxilla, locus Palaest., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 9.
Mazaca, urbs Cappadociae, *A. J.* I, 6, 1.
Medaba, urbs Palaest., olim in Moabitarum ditione, *A. J.* XIII, 13, 4. Cf. XIII, 1, 2; 9, 1; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 2, 6.
Medavi. V. Medi.
Medi, a Judaeis Medaei vocati, nomen habent a Made, Japhethae f., *A. J.* I, 6, 1. Cum Persis Babyloniorum imperium everunt, X, 11, 4.
Media vastatur ab Alanis, *B. J.* VII, 7, 4. In Median superiorem Damasceni a Theglaphalassare transferuntur, *A. J.* IX, 12, 13.
Meetr, tunica talaris pontificis maximi, *A. J.* III, 7, 4.
Megassarus, Judaeus fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.
Megasthenes, rerum Indicarum scriptor de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 20.
Meirus, Belgae f., sacerdos, in flammis templi incensi se praecipitat, *B. J.* VI, 5, 1.

- Melaniborcas*, (Borcas niger) ventus vehementissimus, *B. J.* III, 9, 3.
- Melas* ab Archelao, rege Cappadociae, legatus mittitur ad Herodem M., *A. J.* XVI, 10, 6.
- Melcha*, Aramis filia, Nachoræ uxor, *A. J.* I, 6, 5.
- Melchisedecus*, Solymorum (Hierosolymorum) urbis rex, Abramum benigne excipit, *A. J.* I, 10, 2. Solyma condidit (?) ibique templum extruxit, *B. J.* VI, 10.
- Melchisus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6. In prælio cum Palæstinis commisso cadit, 14, 1.
- Melitene*, regio in confinio Armeniæ et Cappadociae sita, *B. J.* VII, 1, 3.
- Melus insula*; Judæi Melii a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7.
- Memmius Regulus* a Caligula iubetur Jovem Olympium Romam transferre, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Memnon*, Orestidæ f., sacerdos Halicarn., *A. J.* XIV, 10, 23.
- Memnonis monumentum* in Phœnicia ad Belum fluv. situm, *B. J.* II, 10, 2.
- Memphibostus*, Jonathæ f., magno in honore habetur apud Davidem, *A. J.* VII, 5, 5. Cf. 9, 3; 11, 3; 12, 1.
- Memphis*, urbs Ægypti, *A. J.* XII, 4, 3; 5, 3. *B. J.* IV, 9, 7; VII, 10, 3. *C. A.* I, 14.
- Menander* Ephesius Græcorum et barbarorum res gestas scripsit, *C. A.* I, 18. Quid tradat de Tyrionum regibus, *ibid.* Cf. *A. J.* VIII, 5, 3; 13, 2; IX, 14, 2.
- Mende*, urbs Palæst., X, 5, 1.
- Mendesius nomos*, in Ægypto, *B. J.* IV, 11, 5.
- Menedemus*, philosophus, de Dei providentia, *A. J.* XII, 2, 12.
- Menenia*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Menelaus*, V. *Onias*.
- Memphilus*, prytanis Ephesiorum, *A. J.* XIV, 10, 25.
- Mensa sacra* tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 6.
- Mephramuthosis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 15.
- Mephres*, rex Ægypti, *C. A.* I, 15.
- Merbalus*, Tyrionum rex, *C. A.* I, 21.
- Meroba*, Sauli filia, *A. J.* VI, 6, 6.
- Meroe*, metropolis Æthiopiæ, ita denominata est a sorore Cambysis; prius Saba vocata erat, *A. J.* II, 10, 2.
- Meroth*, vicus Galil., munitur, *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1. *V. J.* 37.
- Mesanaei* originem trahunt a Mesa, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesas*, Arami f., Mesanæorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesopotamia*, regio Asiæ, *A. J.* I, 7, 1. VII, 6, 1; XIII, 5, 10. Judæi Mesopotamii Nisibin potissimum urbem habitant; magna eorum editur cædes, *A. J.* XVIII, 9, 1 sqq.
- Messala* Herodis causam defendit in senatu Romano, *A. J.* XIV, 14, 4. *B. J.* I, 14, 4.
- Messalina*, Claudii Caesaris uxor, ab eo interficitur, *A. J.* XX, 8, 1.
- Messenæ*, Amenophis Ægypti regis f., *C. A.* I, 32.
- Mestrai* (Ægyptii) et *Mestre* (Ægyptus) nomen habent a Mestrimo, *A. J.* I, 6, 2.
- Mestrimus*, Chamæ f., Mestracorum (Ægyptiorum) princeps, *A. J.* I, 6, 2. Ejus octo filii quasnam terras occupaverint, *ibid.*
- Q. Metellus Creticus*, consul, *A. J.* XIV, 1, 2. Cum Lollio Damascus capit, *A. J.* XIV, 2, 5. *B. J.* I, 6, 2.
- Metilius*, præsidii Romani in urbe Hierosol. præfectus seditionis se dedit, *B. J.* II, 17, 10.
- Mia*, vicus Perææ, *A. J.* XX, 1, 1.
- Micha*, Memphibostii fil., *A. J.* VII, 5, 5.
- Michæas*, vates, Achabo regi prædicat eum ab hoste interfectum iri, *A. J.* VIII, 14, 5. Ejus vaticinium eventu confirmatur, 15, 6.
- Michala*, Sauli filia, Davidis amore capitur, *A. J.* VI, 10, 2. Davidi nuptum datur, 10, 3. Mariti salutem consulit, 11, 4. Postea Pheltiæ a Saulo locatur, 13, 8. Abeneri opera Davidi restituitur, VII, 1, 4. Ejus liberi, 4, 3.
- Milesii*, P. Servilii proconsulis ad eos rescriptum de Judæis, *A. J.* XIV, 10, 21.
- Milesius*, ab Antiocho Dionysio Damasci præfectus constitutus urbem tradit Philippo, *A. J.* XIII, 15, 1.
- Mineus*, rex Ægypti, *A. J.* VIII, 6, 2.
- Minos* leges suas oraculo Delphico attribuit, *C. A.* II, 16.
- Minucianus* (Annius), conspiracy in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq.; 4, 3.
- Minucianus* (Marcus), Caligulæ sororis maritus, post Caligulæ mortem rerum potiundi cupidus, *A. J.* XIX, 4, 3.
- Minyas*, locus Armeniæ, *A. J.* I, 3, 6.
- Misaches*, V. *Misaetus*.
- Misaetus* (a Babyloniis Misaches appellatus), Judæus genere regio ortus, Babylonein abductus liberaliter a Nabuchodonosoro educatur, *A. J.* X, 10, 1. Cum duobus cognatis in flammis conjicitur quod Nabuchodonosori simulacrum adorare recusant: illasi per flammam ambulant, 10, 5. *M.* 16.
- Misan*, Moabitarum rex, Joramo tributum pendere recusans, ab Israelitis et Judæis bello petitur et vincitur, *A. J.* IX, 3, 1.
- Misenum et Puteoli*, oppida Campaniæ maritima a Caligula ponte juncta, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Mithradates Sinaces*, Parthorum dux, Philippi Syriæ regis socius, Demetrium Eucærum in captivitatem abducit, *A. J.* XIII, 14, 3.
- Mithradates*, rex Ponti, a Pharnace filio interficitur, *A. J.* XIV, 3, 4.
- Mithradates*, Parthus, ad Gabinium confugit, clam ab eo dimittitur, *A. J.* XIV, 6, 4. *B. J.* I, 8, 7.
- Mithridates Pergamenus* Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1 sq. *B. J.* I, 9, 3 sq.
- Mithradates*, Parthus nobilis, Artabani gener, bellum gerit cum Anilæo, *A. J.* XVIII, 9, 6 sqq.
- Mitylene*, urbs Lesbii insul., *A. J.* XVI, 2, 2.
- Mnaseas*, historicus laudatur, *A. J.* I, 3, 6. *C. A.* I, 23.
- Moabus*, Loti f., Moabitarum princeps, *A. J.* I, 11, 5.
- Moabitæ*, pop. Arabiæ, originem trahunt a Moabo, *A. J.* I, 11, 5. Judæos sibi subijciunt; sed mox profligantur ab Ehude, *A. J.* V, 4. A Davide devicti annum tributum pendere coguntur, VII, 5, 1. Moabitæ cum Ammanitis et magno Arabum exercitu Josaphatum bello petunt, sed ipsi se invicem occidunt, *A. J.* IX, 1, 2 sqq. Israelitis tributum pendere recusantes, a Joramo, Josaphato et Idumæorum rege debellantur, 3, 1 sqq.
- Moabilis*, Moabitarum terra, *A. J.* IV, 5, 1. V, 9, 1. *B. J.* IV, 8, 2.
- Mochus*, historicus testatur veterum longævitatem, *A. J.* I, 3, 9.
- Modium* (Modein, Modim), vicus Judææ, *A. J.* XII, 6, 1; 11, 2; XIII, 6, 5. *B. J.* I, 1, 3.
- Modius* (Æquiculus) Agrippæ jun. regis procurator, *V. J.* 11. Gamalum obsidet, 24; 36.
- Mæsia*, *B. J.* IV, 10, 6; 11, 3; VII, 4, 3.
- Molo*, V. *Apollonius*.
- Momphus*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Monobazus Bazæus, Adiabenorum rex Helenam sororem ducit uxorem, ex qua Izaten suscipit, *A. J.* XX, 2, 1. Moritur, 2, 2.

Monobazus, Monobazi regis f. ex Helena, *A. J.* XX, 2, 1. Post patris obitum regnum administrat usque ad fratris adventum, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 4, 1. Post Itazis fratris mortem, ipse regnum suscipit, 4, 3.

Monobazus, Monobazi jun. regis propinquus, *B. J.* II, 19, 2.

Monobazi regia, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 6, 1.

Mopsuestia, urbs Ciliciæ, *A. J.* XIII, 13, 4. Mopsuestenses Seleucum Epiphaneum concremant, *ibid.*

Morius mons, in Judæa, *A. J.* I, 13, 1.

Mosoche (*Cappadoces*) originem trahunt a Mosoche, *A. J.* I, 6, 1.

Mosaches, Japhethæ f., Mosochenorum (*Cappadocum*) princeps, *A. J.* I, 6, 1.

Mosaicæ leges, *V. Moyses*.

Mosollanus, sagittarius celeberrimus, *C. A.* I, 22.

Moyse, Amaram ex Joachebeda f., divinum de eo vaticinium, *A. J.* II, 9, 3. In Nilo exponitur, 9, 4. A Thermuti regis filia reperitur et servatur; matri enutriendus datur, 9, 5. Puer venustate et ingenio præcellens, 9, 6. A Thermuti adoptatur, 9, 7. Rem præclare gerit contra Æthiopes; Tharbin, Æthiopum regis filiam, uxorem ducit, 10. Insidias quæ ipsi struuntur evitat in Arabiam se confert, 11, 1. Ragueli filiam in matrimonium accipit, 11, 2. A Deo jubetur Judæos servitute liberare, 12. In Ægyptum reversus Dei mandatum regi declarat et miraculis elendis confirmat, 13. Rege Moysen deridente, Ægyptus magnis calamitatibus affligitur, 14. Judæi veniam impetrant in patriam redeundi, mare Rubrum duce Moysæ transgrediuntur; Ægyptii, qui eos persequuntur fluctibus delentur, 15 sq. Ad Sinam montem iter convertit Moyses; Judæos ciborum inopia laborantes consolatur; aquam amaram potabilem reddit aliaque miracula edidit, III, 1, 1 sqq. Amalecitas prælio devincit; tertio mense postquam ex Ægypto discessit ad Sinam montem pervenit, 3, 1 sqq. Populum in cohortes distribuit, 4. Cum Deo in monte colloquitur; leges ab eo acceptas promulgat, tabernaculum conficiendum curat, 5. In Aaronem fratrem sacerdotium confert, 8, 3. Tabernaculum lustrat primumque in eo sacrificium facit, 8, 5 sqq. Leges fert de sacrificiis, de festis deque aliis rebus, 9—13. Judæis de Chanaanæ occupanda desperantibus ex oraculo renuntiat, quadraginta annos eos in deserto permansuros esse, 14 sq. Plures ex Judæorum proceribus seditionem movent contra Moysen; a Deo exstinguuntur, IV, 2 sqq. Moyses Amorriæos devincit, 5. Judæos ad leges violandas proclives ad sanitatem reducit, 6. Jesum designat successorem, 7, 2. Gadis et Rubeli tribubus dimidiaque Manaassitidi Amoritin assignat, 7, 3. Tradit Judæis librum qui leges continet, 8, 3. Chananæorum gentem jubet extinguere multisque præceptis populi salutem consulit, 8, 44—48. Nube in cælum auferitur, 48. Vixit annos centum et viginti, 49. Virtutibus et ingenio omnes mortales superavit, *ibid.* Legumlatorum antiquissimus, *C. A.* II, 15. Magna ejus de Judæis merita, II, 16. Scripsit primos quinque libros Scripturæ sacræ, *C. A.* I, 8. Quænam Manetho, Charëmon et Apion de eo tradant, *C. A.* I, 26; 31; 32; II, 2.

Mosaicæ leges, De sacrificiis, *A. J.* III, 9; de festis, III, 10; IV, 8, 7; de purificatione, III, 11; de incestu, de sacerdotum connubio et de jobelo, 12, de iis qui deo maledicant, IV, 8, 7; de frugum decuma pro sacrificiis solvenda, 8, 8; de scortis, 8, 9; de diis alienis, 8, 10; de vestimentis, 11, de legibus recitandis, 12; de gratiarum

actione, 13; de magistratibus et iudicibus, 14; de testibus, 15; de piaculis pro cæsis instituendis, 8, 16, de regum potestate, 17; de agrorum terminis, 18; de arborum frugibus, 19; de terræ seminatione et aratione, 20; de speciebus pauperibus concedendis, de viatoribus, 21; de decuma tertia viduis et orphanis concedenda; de frugum primitiis sacerdotibus dandis, 22; de connubio, 23; de liberis qui parentibus non obediunt, 24; de fenore, 25; de pignoribus, 26; de furtis, 27; de servis, 28; de rebus in via repertis, 29; de percussoribus, 33; de pharmacis; de talione, 35; de bubus petulcis, 36; de puteis, 37; de depositis, 38; de liberis quorum parentes crimina commiserint, 39; de spadonibus, 40; de bello, 41 sqq. Cf. *C. A.* II, 17—31.

Muchæus, Persa, *A. J.* XI, 6, 1.

Mucianus, Syriæ præfectus, *B. J.* IV, 1, 5. Vespasianum hortatur ut imperium suscipiat, 10, 5; 10, 6. A Vespasiano cum exercitu mittitur contra Vitellium, 11, 1. Cf. *A. J.* XII, 3, 1.

Muliebres turres, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 2, 2.

Mundus, (Decius) Paulinam Saturnini uxorem in Isidis templo stuprat; a Tiberio in exilium pellitur, *A. J.* XVIII, 3, 4.

Murcus (*Marcus*?), Syriæ prætor post Sextum Cæsarem; cum Cassio facit post J. Cæsaris interitum, *A. J.* XIV, 11, 1 sqq. *B. J.* I, 10, 10; II, 1 sqq.

Musca, Accaronensium dea, *A. J.* IX, 2, 1.

Mygdonia, *V. Antiochia*.

Myrrha, filia Cinyræ, *A. J.* XIX, 1, 13.

Mytgonus, Tyriorum judex, *A. C.* I, 21.

N.

Naamas, Lamechi filia, *A. J.* I, 2, 2.

Naamis, Elimelech uxore, cum marito in terram Moabiticam migrat; post mariti filiorumque mortem una cum Rutha nuru in Judæam redit, *A. J.* V, 9, 1. A Boazo hospitio excipitur; filiam Boazo nuptum dat, 9, 2 sqq.

Naases, rex Ammanitarum; ejus expeditio in Judæos, *A. J.* VI, 5; 1 sqq., A Saulo vincitur, 3. Cum Davide ei amicitia intercedit, VII, 6, 1.

Naba, urbs Palest., sacerdotum sedes, a Saulo funditus evertitur, *A. J.* VI, 12, 1; 13, 6 et 7.

Nabadus, Aaronis f., victimas in aram asserens flammis comburitur, *A. J.* III, 8, 1, 8, 7.

Nabæothæ, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.

Nabatus, Ziphenus ex urbe Emma, Davidi injuriam infert. Davides eam ulcisci moliens ab Abigara Nabali uxore placatur, *A. J.* VI, 13, 6 et 7. Ejus mors, 8.

Naballo, urbs Arab., *A. J.* XIV, 1, 4.

Nabatæi, pop. Arab., *A. J.* XII, 8, 3; XIII, 1, 2; 5, 10, XIV, 2, 3; 3, 4.

Nabatena, regio inde ab Euphrate usque ad mare Rubrum pertinens, ab Ismaeli filiis occupatur, *A. J.* I, 12, 4.

Nabla, instrumentum musicum a Davide inventum, *A. J.* VII, 12, 3; VIII, 3, 8.

Naboandelus, rex Babylonie, *A. J.* X, 11, 2. Cf. *Baltasarus*.

Nabonidus, Babyloniorum rex, a Cyro victus et regno depulsus est, *C. A.* I, 20.

Nabopalassar, Chaldæorum rex, regnavit annos undetriginta, *C. A.* I, 19.

Nabosaris, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.

Nabuchodonosorus, rex Babyloniorum, Neclionem, regem Ægypti, prælio vincit, Joacimo, regi Judææ, tributum imperat, *A. J.* X, 6, 1. Hierosolyma capit multosque populi primores captivos abducit, 6, 3. Joachimum, mox

- vero Sedeciam Judæorum constituit regem, 6, 3; 7, 1. Ægyptios prælio vincit atque Syria expellit, 7, 3. Quum Judæi ad Ægyptios defecissent, Hierosolyma solo æquat, Magnamque Judæorum multitudinem cum rege eorum Sedecia in captivitatem abducit, 8. Coelesyriam occupat, Ammanitis et Moabitibus bellum infert, Ægyptios debellat, Judæos qui in Ægyptum migraverant, Babylonem abducit, 9, 7. Judæorum pueros nobiliores liberaliter instituit jubet, 10, 1. Danielus ei somnia explicat, 10, 4 et 6. Statuam auream adorari jubet, 10, 5. Potestate regia deposita in solitudine vitam degit; post septennium regnum recipit, 10, 6. Moritur post regnum annorum quadraginta trium, 11, 1. Quamnam Berosus, Megasthenes alique historici de eo referant, *ibid.* Cf. C. A. I, 19 sq.
- Nabuthas**, Jezabelæ, Achabi uxoris, insidiis interimitur, A. J. VIII, 13, 8.
- Nabuzardan**, Babyloniorum dux, A. J. X, 8, 5; 9, 1 et 2.
- Nacebus**, Arabum dux, in proelio cum Herodē M. commisso cadit, A. J. XVI, 9, 2.
- Nachores**, Serugi f., A. J. I, 6, 4.
- Nachores**, Tharri f., Abrami frater, A. J. I, 6, 5; 16, 1.
- Nadab**, Hieroboami fil., patri succedit; post regnum duorum annorum Basanis insidiis interit, A. J. VIII, 11, 4.
- Næmanes** (*Naamanes*), Benjaminis f., A. J. II, 7, 4.
- Nais**, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 4 sq.
- Naphæsus**, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Nahum**, vates; ejus vaticinium de Assyriis, A. J. IX, 11, 3.
- Narbata**, regio Palæst., 60 stadiis a Caesarea distans, B. J. II, 14, 5. Narbatena toparchia, II, 18, 10.
- Nasamones**, pop. Africæ, a Romanis subjugati, B. J. II, 16, 4.
- Nathan**, Davidis fil., A. J. VII, 3, 3.
- Nathanaelus**, Davidis frater, A. J. VI, 8, 1.
- Nathanas**, vates, a Davide consultur de templo extruendo, A. J. VII, 4, 4. Davidem reprehendit quod Beersabem ad adulterium pellexerit, 7, 3. Davidi nuntiat, Adoniam regnum affectare, 14, 5.
- Nazarei**, (*Naziræi*,) appellantur qui voto concepto Deo se consacrant, comam nutrientes et vino abstinentes, A. J. IV, 4, 4; cf. XIX, 6, 1.
- Neapolis**, (*Sicima*) urbs Samariæ, ab indigenis vocatur Mabortha, B. J. IV, 8, 1.
- Neapolitanus**, centurio Rom., a Cestio Syriæ præside mittitur ad Judæorum animos explorandos, B. J. II, 16, 4. Cf. V. J. 24.
- Neara**, vicus Palæst., A. J. XVII, 13, 1.
- Nearda**, urbs Babylonis, A. J. XVIII, 9, 1; 9, 9.
- Nebrodes**, Chamæ nepos, vir audax, homines a Dei timore abducere studet, A. J. I, 4, 2. Ejus consilio turris Babylonia extruitur, 4, 3.
- Nechao**, rex Ægypti, expeditionem facit in Asiam per Judææ fines, A. J. X, 5, 1. Eliacimum Judæorum constituit regem, Joachazum secum abducit captivum, 5, 2. Omnis Syria in ejus ditione est; a Nabuchodonosoro vincitur, 6, 1.
- Necropolis**, pars Alexandriæ urbis Ægypti, C. A. II, 4.
- Nedemus**, Mestramif f., A. J. I, 6, 2.
- Neemias**, Xerxis regis pincerna, ab eo veniam impetrat Hierosolymorum mœnia restaurandi, A. J. XI, 5, 6. Ejus industria mœnia reficiuntur, 5, 8. Ejus elogium, *ibid.*
- Nemessus**, pater Jehu, A. J. IX, 6, 1.
- Nephanus**, vir magnæ fortitudinis, A. J. VII, 12, 2.
- Nephthalis**, Jacobi ex Balta f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii quatuor, II, 7, 4. Nephthalis tribui quamnam Palæstinæ pars ei obtigerit, A. J. V, 1, 22.
- Nergeleus**, rex Babylonis, A. J. X, 8, 2.
- Nerias**, Uriæ f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.
- Neriglissorus**, rex Babylonis, C. A. I, 20.
- Nero** (*Domitius*), Domitii Aenobarbi fil. ex Agrippina, Claudii fil. adoptivus, declaratur imperator, A. J. XX, 8, 2. B. J. II, 12, 8. Ejus facinora crudelissima, *ibid.* Qui Neronis historiam conscripserunt, multa mentiti sunt, B. J. 8, 3. Agrippæ juniore Galilææ et Perææ partem tribuit, A. J. 8, 4. B. J. 13, 2. Judæis Cæsarensibus civitatem adimit, A. J. 8, 9. Judæi Agrippam regem apud eum accusant, A. J. 8, 11. Vespasianum in Judæam mittit, B. J. III, 1, 1 sq. Semet ipsum interficit, B. J. IV, 9, 2.
- Neronias**, hoc nomine ab Agrippa jun. appellata est Cæsarea Philippi, urbs Palæst., A. J. XX, 9, 4.
- Nerus**, Sauli patruus, A. J. VI, 6, 6.
- Nerus**, pater Baruchii, A. J. X, 9, 1.
- Neliras**, Galilæus fortitudine excellens, B. J. III, 7, 21.
- Nicanor**, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 5, 5. Contra Judam Maccab. missus vincitur, 7, 3.
- Nicanor**, Ptolemæi Philad. procurator, A. J. XII, 2, 11.
- Nicanor**, Demetrii regis amicus, ab eo contra Judam mittitur, A. J. XII, 10, 4. Judam vincit, postea vero ab eo vincitur et occiditur, 10, 4 et 5.
- Nicanor**, tribun. milit. Rom., Flavii Josephi amicus, B. J. III, 8, 2 sqq.
- Nicanor**, Tili amicus, vulneratur, B. J. V, 6, 2.
- Nicaso**, Sanaballetæ filia, Manassæ uxor, A. J. XI, 7, 2; 8, 2.
- Nicaulis**, Ægypti regina, A. J. VIII, 6, 2. Ad Solomonem venit, 6, 5.
- Nicolaus Damascenus**, historicus Herodis M. temporibus floruit hujusque amicus erat, A. J. XVI, 7, 1. Judæorum causam, qui in Ionia habitant, coram Agrippa defendit, A. J. XVI, 2, 3 sq. Coram Augusto Herodem criminibus ei objectis purgat, XVI, 10, 8. Herodi dicit quid Romæ sentiant de ejus filiis, 11, 3. Ejus oratio contra Antipatrum Herodis filium, A. J. XVII, 5, 4 sq. B. J. I, 32, 3. Herodis M. convictor quotidianus, A. J. 5, 4. Archelaum Herodis M. filium apud Augustum contra Antipatrum defendit, A. J. XVII, 9, 6. B. J. II, 2, 6 sq. Archelaum iterum defendit contra Judæorum legatos, A. J. 11, 3. B. J. 6, 2. In narrandis Herodis rebus gestis huic gratificari studet, facinora manifesto injusta aut tacens aut excusans, egregie vero facta nimium extollens, XVI, 7, 1. Laudatur, de Judæorum templo, C. A. II, 7. De diluvio, I, 3, 6. De veterum longævitæ, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Adado rege Damasci, VII, 5, 2. De Marco Agrippa, XII, 3, 2. De Antiochi Soteris expeditione contra Parthos, XIII, 8, 4. De Ptolemæi Lathyri in Judæos crudelitatem, A. J. XIII, 12, 6. De Antipatro Idumæo, XIV, 1, 2. De rebus a Pompejo gestis, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judæos, 6, 4. Non memorat, Herodem M. Davidis sepulcrum apoliassse, A. J. XVI, 7, 1.
- Nicon**, Romanorum quædam helepolis, a Judæis ita vocata, B. J. V, 7, 2.
- Nicopolis**, urbs Epiri, Herodis M. in Nicopolitanos libertas, A. J. XVI, 5, 3. B. J. I, 21, 11.
- Nicopolis**, urbs Ægypti, B. J. IV, 11, 5.
- Niger**, Peraïta, in prælio apud Bethoron fortitudine eminens, B. J. II, 19, 2. Idumææ præfectus, 20, 4. Judæorum in expeditione contra Ascalonitas dux, B. J. III, 2, 1 sqq. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Niglissarus**, rex Babylonis, A. J. X, 11, 2.

- Nilus*, fluv. Ægypti, a Judæis appellatur Geon, *A. J. I*, 1, 3. Sabam urbem circumfluit, *II*, 10, 1. Navigatur usque ad Elephantinen urbem, *B. J. IV*, 10, 5. Cf. *III*, 10, 8.
- Ninive*, urbs Assyriæ, *A. J. IX*, 10, 2.
- Ninus*, rex Assyriæ, *A. J. IX*, 10, 2.
- Ninus*, urbs Assyriæ ab Assura condita, *A. J. I*, 6, 4.
- Niphates*, mons Armeniæ, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Nisan*, mensis primus apud Judæos, *A. J. I*, 3, 5; *II*, 14, 16; *XI*, 4, 8.
- Nisibis*, urbs Mesopotamiæ munitissima, *A. J. XVIII*, 9, 1. Judæorum eam regionem incolentium in hac urbe ararium, *ibid.* Cf. 9, 9. Regio circa Nisibin ab Artabano Parthorum rege datur Izati Adiabænorum regi, *XX*, 3, 2. A Macedonibus urbs appellata est Antiochia Mygdonia, *ibid.*
- Noarus*, (Varus), Agrippæ jun. regis procurator, rebus novis studet; in Judæos sævit, *V. J. II*, 18, 6.
- Noema*, Lamechi filia, *A. J. I*, 2, 2.
- Noeus*, Lamechi f., diluvio a Deo in terram immisso solus cum matre, filiis eorumque conjugibus servatur, 3, 1 sq. Ejus arca describitur, 3, 2. In monte Armeniæ ex arca egreditur, 3, 5. Vivit annos nongentos et quinquaginta, 3, 9. — Noei filii de montibus in planitiem, qua: Sennaar vocatur, descendunt, 4, 1. — Chamæ posteros Noeus exsecratus est, 1, 5, 3. Noei posterii per totum orbem terrarum dispersi, 1, 4, 4. —
- C. Norbani Flacci* rescriptum pro Judæis ad Sardonios, *A. J. XVI*, 6, 6. Cæsaris Octavi. ad eum de Judæis literæ, 6, 3.
- Norbanus*, Romanus nobilitate clarus, a Caj. Cæsaris satellitibus occiditur, *A. J. XIX*, 1, 15.
- Nosta*, mater Joachimi regis, *A. J. X*, 6, 3.
- Numenius*, a Jonatha Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J. XIII*, 5, 8. Cf. *XIV*, 8, 5.
- Numide*, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
- Nymphidius*, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV*, 9, 1.
- O.**
- Oasis*, urbs Ægypti, *C. A. II*, 3.
- Obedamus*, sacerdos, in cujus ædibus Davides arcam deposuit, antequam eam Hierosolyma deportaret, *A. J. VII*, 4, 2.
- Obedas*, Arabum rex, Alexandrum Jannæum prælio devincit, *A. J. XIII*, 13, 5. Cf. *B. J. I*, 4, 4.
- Obedas*, vates, *A. J. IX*, 12, 2.
- Obedes*, Boazi ex Rutha filius, quid nomen significet, *A. J. V*, 9, 4. Procreat Jessæum, cujus filius est Davides, *ibid.*
- Obedias*, vatum amicus ac defensor, *A. J. VIII*, 13, 4.
- Obimes*, Hieroboami fil., *A. J. VIII*, 11, 1.
- Obodas*, rex Arabiæ, homo segnis et tardus, *A. J. XVI*, 7, 6; 9, 4. *B. J. I*, 24, 6.
- Ochozias*, Achabi Israelitarum regis f., patri succedit, *A. J. VIII*, 15, 6. Ægrotus deam Accaronensem consulit; vir improbus, *IX*, 2, 1. Moritur, 2, 2.
- Ochozias*, Jorami Judæorum regis f., post patris mortem regnum suscipit, *A. J. IX*, 5, 3. A Jehu interficitur postquam unum tantum annum regnavit, 6, 3.
- Octavia*, Claudii Cæsaris ex Messalina fil., Neroni nuptum datur, *A. J. XX*, 8, 1. A Nerone interficitur, 8, 2.
- Octaviæ* porticus in Roma urbe, *B. J. VII*, 5, 4.
- Odeas*, Neriæ f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.
- Odolla*, urbs Judææ, *A. J. VIII*, 10, 1.
- Oeus*, Madianitarum rex, *A. J. IV*, 7, 1.
- Oges*, Galadenæ et Gaulanitidis rex, a Judæis devincitur, *A. J. IV*, 5, 3. Ejus cubile describitur, *ibid.*
- Ogyges*, quercetum non procul a Chebrone situm, *A. J. I*, 10, 4.
- Olda* vates, uxor Sallumi, *A. J. X*, 4, 2.
- Olivarum* mons, e regione Hierosolymorum situs, *A. J. XX*, 8. *B. J.*, 6. *II*, 13, 5; *V*, 2, 3; *VI*, 2, 8.
- Olsa* (Orsa,) Elani regis procurator, *A. J. VIII*, 12, 4.
- Olympias*, Herodis M. filia ex Malthace Samaritana, Josephi uxor, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Olympici ludi*, splendide instaurati ab Herode M., *A. J. XVI*, 5, 3; *XVIII*, 5, 4. *B. J. I*, 21, 12.
- Olympus*, Herodis M. amicus; cum literis ab eo mittitur ad Augustum, *A. J. XVI*, 10, 9. *B. J. I*, 27, 1.
- Omanus*, Eliphazæ f., *A. J. II*, 1, 2.
- Onias*, Jaddi fil., pontifex, *A. J. XI*, 8, 7; *XII*, 2, 2.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J. XI*, 8, 7; *XII*, 2, 4.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J. XII*, 4, 1. Ptolemæo Euerg. tributum solvere recusat, *ibid.* A Josepho Tobiæ filio apud Ptolemæum accusatur, 4, 2 sqq. Moritur, 4, 10.
- Onias*, Simonis fil., pontifex, *A. J. XII*, 4, 10. Arei Lacedæmonii ad eum literæ, *ibid.*
- Onias*, Simonis filius natu minimus, qui et Menelaus appellatur, pontifex constituitur ab Antiocho Epiph., *XII*, 5, 1. Lis oritur inter Oniam ejusque fratrem Jesum; populus in duas partes dividitur; Onias ad Antiochum confugit, *ibid.* Interficitur ab Antiocho Eupat., 9, 7. Cf. *B. J. I*, 1, 1.
- Onias*, Oniæ fil., infans a patre relinquitur, *A. J. XII*, 5, 1. Quum Onias patruus ab Antiocho Eupat. interfectus in ejusque locum Alcimus pontifex creatus esset, ad Ptolemæum Philomet., Ægypti regem, confugit; templum Hierosolymitano simile in Ægypto extruit, 9, 7. Ejus hac de re literæ ad Ptolemæum; Ptolemæi responsum, *XIII*, 3, 1 sqq. Ejus filii, 10, 4. Cf. *B. J. I*, 1, 1; *VII*, 9, 2 sq. *A. J. XX*, 11.
- Onias*, vir justus et pius, a Hierosolymitis lapidibus obruitur, *A. J. XIV*, 2, 1.
- Onias*, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A. II*, 5.
- Onice terra*, in Ægypto, *A. J. XIV*, 8, 1. *B. J. I*, 9, 4.
- Ophellius*, Phasaeli amicus, *A. J. XIV*, 13, 5. *B. J. I*, 13, 5.
- Ophires*, Juctæ filius, *A. J. I*, 5, 4.
- Ophla*, locus Hierosol. urbis, *B. J. II*, 17, 9; *V*, 4, 2; 6, 1; *VI*, 6, 3.
- Ophnis*, (Hophnis) Eli pontif. filius, homo nequissimus, *A. J. V*, 10, 1. In prælio cum Palæstinis commissus cadit, 11, 2.
- Orebus*, Madianitarum rex a Gedeone victus, *A. J. V*, 6, 5.
- Orestarum* gens, *A. J. XI*, 8, 1.
- Orodes*, Phraatis IV Parthorum regis e Thermusa fil., post fratris obitum regnum obtinet; mox vero a Parthorum primoribus interimitur, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Orodes*, Artabani III, regis Parthorum fil., regnum Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII*, 2, 4.
- Oronna*, Jebusæus, Davidis amicus, *A. J. VII*, 3, 3; 13, 9.
- Orononæ*, urbs Arab. in Moabiturum finibus, *A. J. XIII*, 15, 4; *XIV*, 1, 4.
- Orpha*, mulier Moabitica, Chellionis nubis, *A. J. V*, 9, 1.
- Orsanes*, Parthus nobilis, ad Gabinium confugit, *A. J. XIV*, 6, 4. *B. J. I*, 8, 7.
- Orus*, rex Ægypti, *C. A. I*, 15; 26; 28.
- Orus*, Mariamma Moysis sororis maritus, *A. J. III*, 2, 4.

- Oryba*, urbs Arabia, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Osarsiphus*, pontifex Heliopolitanus: quid Manetho de eo tradat, *C. A.* I, 26.
- Oseas*, occiso Phacee Israelitarum rege, regnum usurpat; Salmanasari tributum pendit, *A. J.* IX, 13, 1. Societatem init cum Soa rege Ægypti contra Salmanasarem; hic vero Samariam expugnat, Oseam in captivitatem adducit, Israelitarum regnum exstinguit, eosque in Mediam et Persidem transfert, 14, 1.
- Ostracine*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Otho*, imperator bellum gerit adversus Vitellium; se ipsum interficit, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.
- Ozas*, pontifex, mortis supplicium luit, quod manus arcæ admovit, *A. J.* VII, 4, 2.
- Ozias*, Judæorum rex, Amasia fil. *A. J.* IX, 9, 3. Natura bonus ac magnanimus, sollers atque industrius; Palæstinis Gittam et Jamniam eripit, Arabes aggreditur, Ammanitis tributum imperat, omnemque terram usque ad Ægypti fines in suam potestatem redigit; rempublicam optime regit, 10, 3. Rebus secundis elatus sacerdotum munera sibi arrogat, quare lepra correptus, exul extra urbem misere moritur, 10, 4. Regnum tenuit annos quinquaginta duos, *ibid.*
- Ozis*, Bocci filius, post patris mortem pontificatum obtinuit, *A. J.* V, 11, 5.
- P.**
- Pacis templum*, a Vespasiano Romæ exstructum, *B. J.* VII, 5, 7.
- Pacorus*, Aradis Parthorum regis f. Syriam occupat; ab Antigono regnum Judææ affectante accitus Hierosolyma adit, Hyrcanum et Phasaelum in vincula conjici jubet, Herode fuga elapso urbem diripit et Antigonom declarat regem, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. In prælio cum Romanis commisso occumbit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.
- Pacorus*, Artabani Parthorum regis fil., a Vologese fratre Mediam accipit, *A. J.* XX, 3, 4. Ab Alanis bello petitur, *B. J.* VII, 7, 4.
- Palæstina*, a Græcis ita vocatur Philistæorum terra, *A. J.* I, 6, 2; et omnis Judæorum terra, *C. A.* I, 22.
- Palæstini* sive *Philistæi* nomen habent a Philisto, Mestrami filio, *A. J.* I, 6, 2. Ægyptiis finitimi, II, 15, 2. Præcipuæ eorum urbes: Gitta, Accaron, Ascalon, Gaza et Azotus, VI, 1, 2; 13, 10. Palæstini a Chananaeis in exsilium vocantur contra Judæos ex Ægypto redeuntes, V, 1, 18. A Judæis fugantur, *ibid.* Judæos prælio superant et tributa ab iis exigunt per annos quadraginta, V, 8, 1. A Samsonе profligantur, V, 8, 8. Judæos clade afficiunt, arcem sacram rapiunt, V, 11, 1 sqq. Arcem ad Judæos remittunt, VI, 1, 2. Judæam iterum invadunt, a Samuele funduntur, 2, 2 sqq. A Saulo devincuntur, 6, 9. Irruptionem faciunt in Cillanorum agros, a Davide repellantur, 13, 1. Denuo bellum inferunt Judæis, Saulum regem ejusque filios cadunt, 14, 1 sqq. Palæstini identidem a Davide vincuntur, magnaque eorum terræ pars in ejus ditionem redigitur, VII, 5. Sub Davidis regni finem iterum profligati Judæos bello lacessere desinunt, 12, 2. Josaphato regi Hierosolymorum tributum pendunt, VIII, 15, 2. Hieroboamus II iis Gittam et Jamniam urbes eripit, IX, 10, 3. Ab Ezecia debellantur, 13, 3.
- Palætyrus*, urbs Phœnicia, *A. J.* IX, 14, 2.
- Pallas*, Herodis M. uxor, Phasaeli mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Pallas*, Antonia servus, *A. J.* XVIII, 6, 6.
- Phllas*, Felicis Judææ procuratoris frater, *A. J.* XX, 7, 1. *B. J.* II, 12, 8. Magno in honore apud Neronem est, *A. J.* 8, 9.
- Palmyra*, (a Judæis Thadamora vocata), urbs Syriæ, a Solomone conditur, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Pamphylia*, *A. J.* XI, 8, 1; XIV, 14, 3. — Pamphylum mare, II, 16, 5.
- Panathenæa*, festum Atheniensium, *A. J.* XIV, 8, 5.
- Paneas*, regio Palæst. circa fontes Jordanis, ab Herode M. tribuitur Philippo filio, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XV, 10, 3.
- Paneas*, urbs Paneadis regionis, a Philippo renovatur et Cæsarea appellatur, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
- Panium*, locus Paneadis, ubi Jordanis principium esse putatur, *A. J.* XV, 10, 3. *B. J.* III, 10, 7; 1, 21, 3.
- Pannychis*, Herodis M. concubina; ab hoc Archelao regi dono datur, *B. J.* I, 25, 6.
- Pannonia*, *B. J.* IV, 10, 6; VII, 5, 3.
- Paphlagonia*, *A. J.* XVI, 2, 2. Paphlagonæ a Judæis Riphathæi vocati, a Riphathe originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
- Papinius*, tribunus milit. Rom., *A. J.* XIX, 1, 6.
- Papiria*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Pappus*, ab Antigono contra Herodem in Samariam missus vincitur et in prælio occumbit, *A. J.* XIV, 15, 12 sq. *B. J.* I, 17, 5 sq.
- Papyron*, Arabiæ urbs, *A. J.* XIV, 2, 3.
- Paradisus* Adami et Evæ describitur, *A. J.* I, 1, 3.
- Paradisus pensilis*, a Nabuchodonosoro Babylone factus, *C. A.* I, 19.
- Parmenio*, Alexandri dux, *A. J.* XI, 8, 5.
- Paros*; C. Julii rescriptum ad Paros de Judæis, *A. J.* XIV, 10, 8.
- Parthenius*, fluv. Asiæ, *C. A.* I, 22.
- Parthi*, natura infidi sunt, *A. J.* XVIII, 2, 4. Nobilibus moris est gladios gestare, *ibid.* Deorum simulacra secum portant quum peregre eunt, XVIII, 9, 5. — Demetrii Nicatoris contra eos expeditio, XIII, 5, 11. Bellum cum Antiocho Sotere, 8, 4. Bellum cum Laodice Galadenorum regina, 13, 4. Crassum profligant; Cassius eos a Syriæ finibus arcere studet, XIV, 7, 3. Parthi, Pacoro et Barzapharne ducibus, Syriam occupant, Antigonom in Judæam reducunt, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. A Ventidio, Romanorum duce, devicti e Syria expelluntur, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Phraates, Parthorum rex, Phraatacis filii insidiis interimitur; Phraataces ejusque frater Orodes a nobilibus occiduntur; Vonones qui post Orodem rex creatur regno mox rursus dejicitur; regnum deinde traditur Artabano, Mediæ regi, *A. J.* XVIII, 2, 4. Parthi bello petuntur a Scythiis, *A. J.* 4, 4. Eorum regi Artabano insidiæ struuntur a Vitellio, Syriæ præfecto, *ibid.* Artabanus, postquam regnum sibi stabilivit, amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Parthorum reges post Artabanum, XX, 3 sq.
- Pascha*, festum Judæorum; ejus origo, *A. J.* II, 14, 6; XVII, 9, 3. *B. J.* II, 1, 3. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5.
- Pastophoria*, pars templi Hierosol., *B. J.* IV, 9, 12.
- Patroclus*, Chæren f., Jud., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Paulina*, Saturnini uxor, a Mundo in Isidis templo stupratur, *A. J.* XVIII, 3, 4.
- Paulinus*, tribun. milit. Rom., *B. J.* III, 8, 1.
- Paulinus*, Alexandria præfectus, ex Oniæ templo donaria aufert, et cultum divinum in eo fieri vetat, *B. J.* VII, 10, 4.
- Pausanias*, Cerastæ filius, Philippum Macedonum regem occidit, *A. J.* XI, 8, 1; XIX, 1, 13.
- Pedanius*, legatus Roman., *B. J.* I, 27, 2.

Pedanius, miles Roman. fortitudine conspicuus, *B. J.* VI, 2, 8.

Pella, urbs Syriae, *A. J.* XIV, 3, 2.

Pella, urbs Palaestinae, in confiniis Perææ ad septemtrionem, *B. J.* III, 3, 3. Ab Alexandro Jannæo capitur et diruitur, *A. J.* XIII, 15, 4. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 4. Toparchia Judææ, *B. J.* III, 3, 5. Cf. *B. J.* I, 4, 8; 6, 3; 7, 6; II, 18, 1.

Pelusium, urbs Ægypti, a Senacheribo obsidetur, *A. J.* X, 1, 4. Capitur ab Antipatro et Mithridate, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 4. Cf. *B. J.* IV, 10, 5.

Pentapolis, regio Libyæ, *B. J.* VII, 11, 1.

Pentecoste (*Asartha*), Judæorum festum, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 6. *B. J.* II, 3, 1.

Peræa, regio Palaestinae, describitur, *B. J.* III, 3, 3. Peræa Antipæ Herodis tetrarchiæ pars fuit, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Initio belli Jud. Peræa ab Hierosolymitis præficitur Manasses, *B. J.* II, 20, 4. A Romanis occupatur, IV, 7, 3 sqq. — Cf. *A. J.* XIII, 4, 9.

Pergamenorum decretum de Judæis, *A. J.* XIV, 10, 22.

Pergamum, urbs Mysiæ; Herodis M. in Pergameno liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.

Peristereon, petra prope Hierosolyma, *B. J.* V, 12, 2.

Persia, Persæ. Israelitæ a Salmanasare in Persiam et Mediam transferuntur, *A. J.* IX, 14, 1. — Persæ originem trahunt ab Elamo, Semæ filio, *A. J.* I, 6, 4. Persæ Babyloniorum imperium evertunt sub Cyro, *A. J.* X, 11, 4. Sub Cambyse Ægyptum sibi subjiciunt, XI, 2, 2. Persarum regnum sub Artaxerxe I ab India usque ad Æthiopiam pertinet, et administratur a centum viginti satrapis, 6, 1. Ab Alexandro M. vincuntur, 8, 1; 8, 3. Persarum mores, *C. A.* II, 37.

Petephres, Ægyptius, Pharaothæ regis coquis præfectus, Josephum enit et liberaliter educat, *A. J.* II, 4, 1. Ejus uxor Josephum ad concubitum pellicere studet, 4, 2 sqq. Petephres Josephum ab uxore accusatum in carcerem conjicit, 4, 5; cf. 5, 4.

Petephres, sacerdos Heliopolitanus, cujus filiam Josephus, Jacobi f., uxorem ducit, *A. J.* II, 6, 1.

Pelina, Claudii Caesaris uxor, *A. J.* XX, 8, 1.

Petra; ita Græcis vocatur metropolis Arabiæ, quæ indigenis dicitur *Areceme*, sive *Arce*, *A. J.* IV, 7, 1; 4, 7. Cf. *A. J.* XIV, 1, 4. *B. J.* I, 6, 2; 13, 8.

Petra, Amalecitarum urbs, *A. J.* III, 2, 1.

Petronius, Ægypti præfectus, Herodi M. frumentum suppeditat, *A. J.* XV, 9, 2.

Petronius, Syria præfectus constituitur a Caligula cum mandato ut ipsius statuam in Judæorum templo erigat, *A. J.* XVIII, 8, 2 sqq. *B. J.* II, 10, 1 sqq. Judæorum supplicationibus commotus statuæ dedicationem differt, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 5. Mira Dei providentia servatur, *A. J.* 8, 8 sqq. Ejus contra Dorienses edictum, *A. J.* XIX, 6, 3.

Petrus, Berenices Agrippæ M. matris libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.

Phabus, pater Ismaeli pontificis, *A. J.* XVIII, 2, 2.

Phaceas, Manaemi f., Israelitarum rex, a Phacea tribuno occiditur post regnum duorum annorum, *A. J.* IX, 11, 1.

Phaceas, occiso Phacea Israelitarum rege, regnum usurpat; a Theglaphalassare bello premitur, *A. J.* IX, 11, 1. Judæis cladem affert, 12, 1. Ab Osea occiditur post regnum viginti annorum, 13, 1.

Phædra, Herodis M. uxor, mater Roxanæ, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.

Phalaus, vir ditissimus e tribu Rubeli, *A. J.* IV, 2, 2.

Phalecus, Heberi f., *A. J.* I, 6, 4.

Phallion, Antipatri frater in prælio apud Papyronem commisso cadit, *B. J.* I, 6, 3. *A. J.* XIV, 2, 3.

Phallus, Rubeli f., *A. J.* II, 7, 4.

Phalna, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.

Phanasus, pontificum ultimus, *A. J.* XX, 10.

Phannias, Samuëli fil., sorte pontifex creatur a zelotis, *B. J.* IV, 3, 8.

Phanuel, locus Palæst., ubi Jacobus certamen inicit cum angelo, *A. J.* I, 20, 2. Postea in eodem loco urbs ejusdem nominis condita est, in qua regiam ædificavit Hieroboamus, *A. J.* VIII, 8, 4.

Phara, vallis Judææ, *B. J.* IV, 9, 4.

Pharanx (Vallis) locus non procul a Geraris urbe, *A. J.* I, 18, 2.

Pharanx, locus in Chananææ confiniis, *A. J.* III, 14, 1.

Pharaotes sive *Pharao*; ita omnes Ægypti reges inde a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit appellati sunt, *A. J.* VIII, 6, 2. Quid vox significet, *ibid.*

Pharaotes, rex Ægypti, Sarram Abrami uxorem concupiscit; a Deo punitur, *A. J.* I, 8, 1.

Pharaotes, rex Ægypti, Josephum Jacobi filium rei frumentariæ curandæ præficit, *A. J.* II, 5, 7. Josephum honoribus cumulat, 6, 1. Jacobi familiæ Heliopolin habitandam tribuit, 7, 6. Quintam frugum partem ab Ægyptiis exigit, 7, 7.

Pharaotes, rex Ægypti, Israelitis veniam in patriam redeundi dare recusat; quare Ægyptus calamitatibus affligitur, *A. J.* II, 14. Israelitas ex Ægypto fugientes persequens cum toto exercitu in mari Rubro perit, 16.

Pharaotes, rex Ægypti (hujus nominis ultimus), filiam Solomoni nuptum dat, *A. J.* VIII, 2, 1. Gazara urbem expugnat eamque Solomoni tribuit, 6, 1; cf. 6, 2.

Pharathon, urbs Judææ a Bachiæ munitur, *A. J.* XIII, 1, 3; cf. V, 7, 15.

Pharesus, Judæ f., *A. J.* II, 7, 4. Ejus filii duo, *ibid.*

Pharisæi, Judæorum secta. Eorum placita et instituta. Credunt, et fatum et voluntatem humanam ad ea quæ agimus valere; animam esse immortalem; bonorum animas in alia corpora transire, malorum æterno supplicio affici. Modeste vivunt; ætate provecioribus honorem habent. *A. J.* XIII, 5, 9; XVIII, 1, 3. *B. J.* II, 8, 14. In pœnis irrogandis clementes sunt; multa tradunt quæ a patribus accepta, sed in Moysis lege non scripta sunt; graves habent contentiones cum Sadducæis, *A. J.* XIII, 10, 6. Magna sunt apud populum auctoritate, *A. J.* XIII, 16, 5. Regibus audacter resistunt; Herodes M. eorum nocentissimos interfici jubet, *A. J.* XVII, 2, 4. Proxime accedunt ad sectam Stoicam, *V. J.* 2.

Pharmuthi, mensis apud Ægyptios, *A. J.* II, 14, 6.

Pharnaces, Mithridatis Ponti regis f., patrem interficit, *A. J.* XIV, 3, 4.

Pharus, insula prope Alexandriam, *B. J.* IV, 10, 5.

Phasaelis, urbs Palæst. ab Herode in Phasaeli fratris memoriam exstructa, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 9. Eam Herodes M. Salomæ sorori tribuit, *A. J.* XVII, 8, 1. A Salome Juliæ (Livie) Augusti uxori legatur, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1. Phasaelus, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Hierosolymorum præfectus a patre constituitur; Hierosolymitarum gratiam sibi conciliat, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. Herodem prohibet ne Hircano bellum inferat, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. Felicem superat, *A. J.* 11, 7. *B. J.* 12, 1. Parthi ab Antigono acciti ei insidias struunt, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 13, 4. In vincula conjicitur, *A. J.* 13, 6. *B. J.* 13, 5. Ipse sibi mortem dat ne contumeliose ab Antigono tractetur, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 10.

Phasaelus, Herodis M. fil. ex Pallade, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.

Phasaelus, Phasaeli Herodis M. fratris fil., Salampsionei

- Herodis M. ex Mariamne filiam uxorem ducit, *A. J.* XVI, 7, 3; XVIII, 5, 4. Ejus progenies, XVIII, 5, 4.
- Phasaclius*, Pheroræ filius, Herodis filiam ex Mariamne uxorem ducit, *A. J.* XVII, 1, 3; cf. XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 5; 28, 6.
- Phasaclius*, arcis Hierosolymitanæ turris excelsissima, ab Herode M. in Phasacli fratris memoriam exstructa, *A. J.* XVI, 5, 2; XVII, 10, 2. *B. J.* I, 21, 9; II, 3, 2; II, 17, 8. Post expugnata Hierosolyma, a Romanis servatur, *B. J.* VII, 1, 1.
- Pheldas*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Pheles*, Tyrionum rex, *C. A.* I, 18.
- Pheltias*, Lisi fil., Michalam, Sauli filiam, quæ Davidis uxor fuerat, in matrimonium accipit, *A. J.* VI, 13, 8. Eam Davidi reddere cogitur, VII, 1, 4.
- Phenanna*, nxor Elcanæ, *A. J.* V, 10, 2.
- Pherecydes*, Syrius, unde hauserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
- Pheroras*, Antipatri fil., Herodis frater natu minimus Alexandrum castellum restaurat, *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 3. Cf. *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Herodes ei tetrarchiam ab Augusto impetrat, *A. J.* XV, 10, 3. Apud Herodem calumniatur ejus filios Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. In Herodis odium incurrit, quod servæ amore captus filias regis repudiat, *A. J.* 7, 3. *B. J.* I, 24, 5. Alexandro suspicionem injicit, Herodem ejus patrem Glaphyræ amore flagrare; qua re magis adhuc Herodis in ipsum odium incendit, *A. J.* 7, 4. Ab Alexandro accusatur, quod conjurationis in Herodem factæ socius sit, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 25, 1. Archelaus rex Pheroram Herodi reconciliat, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 3 sqq. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemniat, *B. J.* 27, 2. Amicitiam init cum Antipatro, *A. J.* XVII, 2, 4. *B. J.* I, 29, 1. Uxori obnoxius est, *ibid.* Cum Herode denuo ei intercedit inimicitia, quod uxorem repudiare recusat, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 29, 2. Jussu Herodis in tetrarchiam suam discedit, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 29, 4. Morbo laborans Herodi reconciliatur; insidiarum Herodi structurarum eum pœnitet; moritur, *A. J.* 3, 3; 4, 2. *B. J.* 29, 4; 30, 6.
- Pheroræ uxor*, infimo loco nata, Herodi invisa, *A. J.* XVI, 7, 3. Cum socru, sorore et Antipatri matre secreta habet conventicula, quæ a Pherora quoque et Antipatro frequentantur, *A. J.* XVII, 2, 4. *B. J.* I, 29, 1. Phariseis favet, *ibid.* Herodes frustra suadet Pheroræ ut eam repudiet, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 29, 4. Accusatur quod maritum veneno interfecerit, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 30, 1. De tecto se præcipitat, sed non læditur, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 30, 5. Ejus confessio de insidiis ab Antipatro et Pherora Herodi paratis, *ibid.*
- Phethrosimus*, Mestrami f., *A. J.* I, 6, 2.
- Phiala*, lacus Palæst., in quo Jordanis fluv. fons est, *B. J.* III, 10, 7.
- Phichola*, vicus Judææ, *A. J.* XII, 4, 2.
- Phicolus*, Abimelechi dux, *A. J.* I, 18, 3.
- Phideas*, Axiorami f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Phidias*, Atheniensis, Jovem Olympium fecit, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Philadelphene*, regio circa Philadelphiam urbem, *B. J.* III, 3, 3.
- Philadelphia* (*Rabatha*, *Rabbath Ammon*), urbs Palæstin., in confinio Perææ et Arabiæ, *B. J.* III, 3, 3. Zeno Colylas urbis tyrannus, *A. J.* XIII, 8, 1. Lis inter Philadelphenos et Judæos Perææ, *A. J.* XX, 1, 1. Initio belli Jud. a Judæis devastatur, *B. J.* II, 18, 1.
- Philippi*, urbs Macedoniæ, *A. J.* XV, 12, 3.
- Philippio*, Ptolemæi Mennæi f., Alexandram Aristobuli filiam uxorem ducit; a patre occiditur, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2.
- Philippus*, rex Macedoniæ, a Pausania interfectus, *A. J.* XI, 8, 1. *A. J.* XIX, 1, 13.
- Philippus*, ab Antiocho Epiph. moriente regni curator constituitur, *A. J.* XII, 9, 2. Regnum affectat; ab Antiocho Eupatore occiditur, 9, 7.
- Philippus*, Antiochi Grypi f., post Antiochi XI fratris mortem, Syriæ partis regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Devicto Demetrio Eucæro fratre totius Syriæ regnum adipiscitur, 14, 3. Cum Antiocho Dionyso fratre bellum gerit, qui Damasco potitus est, 15, 1.
- Philippus*, Herodis M. fil. ex Cleopatra, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Philippus ejusque frater Archelaus educantur Romæ; eos apud patrem calumniatur Antipater, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 31, 1. Herodes in testamento suo eum Gaulonitidis, Trachonitidis, Batanææ et Peniadis tetrarchiam constituit, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 7 sqq. Archelaus Romam proficiscens Philippo regni curam committit, *A. J.* 9, 3. Suadente Varo et ipse Romam se confert, *A. J.* 11, 1. *B. J.* II, 6, 1. Augustus Philippi tetrarchiam ita describit ut Trachonitidem, Bataneam, Auranitidem et partem Zenodori terræ comprehendat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Philippus plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1. Moritur; ejus elogium, *A. J.* 4, 6. Ejus tetrarchiam Tiberius Syriæ adjicit, *ibid.* Salomen Herodis fratris filiam uxorem habuit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Verum Jordanis fontem primus reperit, *B. J.* III, 10, 7.
- Philippus*, Jacimi f., Agrippæ jun. regis dux, *A. J.* XVII, 2, 3. Ab Agrippa optimatibus Hierosolymitanis contra seditiosos auxilio mittitur, *B. J.* II, 17, 4. Post cladem a seditiosis acceptam fuga salutem quaerit, *B. J.* II, 20, 1. *V. J.* 11. Ejus literæ ad Agrippam a Noaro interceptiuntur; cum Judæis a Noaro Ecbatanis expulsis Gamalalem castellum occupat, *V. J.* 11. Ad Agrippam redit, *V. J.* 36. A Tyrhis falso accusatur apud Vespasianum, 74.
- Philippus*, Galilæus, vir fortissimus, *B. J.* III, 7, 21.
- Philistæi*. *V. Palæstini.*
- Philistus*, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.
- Philo senior*, Judæorum antiquitatem testatur, *C. A.* I, 23.
- Philo Alexandrinus* a Judæis Alexandrinis legatus mittitur ad Cæsarem Caligulam, *A. J.* XVIII, 8, 1.
- Philostephanus*, Ptolemæi Lathyri dux, *A. J.* 12, 5.
- Philostratus*, rerum Indicarum et Phœnicarum scriptor, de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. De Tyri obsidione, *C. A.* I, 20.
- Phineas*, Clusothi f., Idumæorum dux, *B. J.* IV, 4, 2.
- Phineas*, sacri thesauri custos, *B. J.* VI, 8, 3.
- Phineeses*, Eleazari f., Moysis ex fratre nepos, Zambriam et Chosbiam legum contemtores interficit, *A. J.* IV, 6, 12. Madianitas prælio devincit, 7, 1. Legatus mittitur ad tribus Transjordanias, V, 1, 26. Pontifex maximus fit post patris mortem, 1, 29. Pontificatus postea ex Phineesæ familia transit ad Ithamari stirpem, 11, 5. Sub regno Solomonis pontificatus ad Phineesæ familiam rediit, VIII, 1, 3.
- Phineeses*, Eli filius, nequissime se gerit, *A. J.* V, 10, 1. Pontifex a patre constituitur; in prælio cum Palæstinis commisso cadit, 11, 2. Ejus filius Jochabæ, 11, 4.
- Phison*, ita Ganges fluv. a Judæis appellatur, *A. J.* I, 1, 3.
- Phabux*, ab Agrippa rege ad Judæos seditiosos legatus missus occiditur, *B. J.* II, 19, 3.
- Phœnicia*, *Phœnices*, Phœnices antiquissimis jam temporibus literis ad res graviores consignandas utebantur,

- C. A. I.*, 6. Cum Græcis commercium habebant, *C. A. I.*, 12. Græcos literarum usum docuerunt; *C. A. I.*, 2. Ab Ægyptiis circumcisionem acceperunt, *C. A. I.*, 22. Phœnices Judæis infensi, *C. A. I.*, 13. Phœnices ab Assyriis bello premuntur, sub rege Elulao, *A. J. IX.*, 14, 2. Cf. *C. A. I.*, 19. Phœniciam invadit Alexander M., XI, 8, 3. Phœniciam Ptolemæus Epiph. pro dote accipit ab Antiocho M., XII, 4, 1. Cf. *Sidon et Tyrus*.
- Phora*, ita a Judæis Enphrates fluv. vocatur, *A. J. I.*, 1, 3.
- Phraates IV*, rex Parthorum, Hyrcanum a Pacoro captum e vinculis dimittit, *A. J. XV.*, 2, 2 sq. Thermusam ancillam uxorem ducit; a Phraatae filio interficitur, XVIII, 2, 4.
- Phraataces*, Phraatis IV Parthorum regis ex Thermusa fil., patre e medio sublato regnum occupat, adjuvante matre; mox vero e regno pellitur, XVIII, 2, 4.
- Phritiphas*, Ægyptius, sacrorum scriba sub Amenophii, *C. A. I.*, 32.
- Phruræi dies*, festum apud Judæos; ejus origo, *A. J. XI.*, 6, 13.
- Phryges*, (a Judæis Thygrammæi vocati) originem trahunt a Thygramme, Gomari filio, *A. J. I.*, 6, 1. Rebus novis student sub Antiocho Magno, XII, 3, 4.
- Phyllus*, Assyriorum rex, Israelitis bellum infert, *A. J. IX.*, 11, 1.
- Phutes*, Chamæ f., Phutorum princeps, *A. J. I.*, 6, 2.
- Phutti*, pop. Africæ, originem habent a Phute.
- Phulus*, fluv. Mauritanie, *A. J. I.*, 6, 2.
- Phylisinus*, Mestrami f., Palestinorum (Phylistæorum) auctor, *A. J. I.*, 6, 2.
- Phyte*, regio Africæ, *A. J. I.*, 6, 2.
- Pilatus*, (Pontius) Judææ præses constituitur a Tiberio, *A. J. XVIII.*, 2, 2. *B. J. I.*, 9, 2. Judaicas leges abolere studens imperatoris imagines in urbem Hierosolymorum infert; orto inde tumultu imagines submovet, *A. J. I.*, 3, 1. *B. J. I.*, 9, 2, sq. Aquæductum construere moliens Judæorum concitat seditionem magnamque eorum stragem edit, *A. J. I.*, 3, 2. *B. J. I.*, 9, 4. Jesum Christum cruci affligi jubet, *A. J. I.*, 3, 3. Samaritanos seditiosos fundit fugatque, *A. J. I.*, 4, 1. A Samaritanis apud Vitellium Syriæ præfectum accusatur; a Vitellio Romam mittitur, ut Tiberio eorum quæ egerit rationem reddat, *A. J. I.*, 4, 2.
- Pisidæ*, Alexandri Jannæi mercenarii, *A. J. XIII.*, 13, 5. *B. J. I.*, 4, 3.
- Piso (Marcus)* Pompeii legatus, *A. J. XIV.*, 4, 2; cf. 10, 14.
- Piso*, Germanicum veneno interficit, *A. J. XVIII.*, 2, 5.
- Piso*, Romæ præfectus, *A. J. XVIII.*, 6, 5; 6, 10.
- Pistus*, Tiberiensis, Justii historici pater, *V. J. I.*, 9; 37.
- Pitholaus*, Judæorum dux, cum Hyrcano et Romanis facit, *A. J. XIV.*, 5, 2. *B. J. I.*, 8, 3. Ad Aristobulum deficit, *A. J. I.*, 6, 1. Antipatri hortatu a Cassio interficitur, *A. J. I.*, 3. *B. J. I.*, 8, 9.
- Placidus*, tribunus militum, Sepphoritis a Vespasiano auxilio mittitur, *B. J. III.*, 4, 1. Galilæam devastat; Jotapata frustra oppugnat, 6, 1. Iterum Jotapata mittitur a Vespas., *B. J. I.*, 3; 7, 34. Judæos, qui Itabyrium montem occupaverunt, devincit; IV, 1, 8. Gadarensium perfugas fundit pluresque Perææ urbes et vicos subigit, 8, 4.
- Platana*, vicus Phœniciæ, *A. J. XVI.*, 11, 2. *B. J. I.*, 27, 2.
- Plato* philosophus omnium ore celebratur; ejus leges tamen a multis vituperantur, *C. A. II.*, 31. In placitis suis de Dei natura Moysem sequitur, II, 16. Poetas in republica non esse tolerandos censet, II, 36.
- Plinthine*, urbs Ægypti, *B. J. IV.*, 10, 5.
- Polemon*, rex Ciliciæ, Berenice Agrippæ M. fil. uxorem ducit, *A. J. XX.*, 7, 5. Ab uxore repudiatur, *ibid.*
- Polemon*, rex Ponti, *A. J. XIX.*, 8, 1.
- Pollia*, tribus Romæ urbis, *A. J. XIV.*, 10, 10.
- Pollio*, Pharisaus, magno in honore apud Herodem M., *A. J. XV.*, 1, 1; 10, 4.
- Pollio*, Romanus, Herodis M. amicus, *A. J. I.*, 10, 1.
- Pollux*, Claudii servus, hunc apud Tiberium Cæsarem accusat, *A. J. XIX.*, 1, 2.
- Polybius Megalopolitanus*, de Antiocho Magno, *A. J. XII.*, 3, 3. De Antiocho Epiphane, *A. J. XII.*, 9, 1. *C. A. II.*, 7.
- Polycrates*, historicus, Lacedæmonios insectatur, *C. A. I.*, 24.
- Pompedius*, senator Roman., conjurationis in Cæsarem Calligulam particeps, *A. J. XIX.*, 1, 5.
- Pompejus* Quum esset Damasci, legati ad eum veniunt ex tota Syria, Ægypto et Judæa, *A. J. XIV.*, 3, 1. Aristobulus et Hyrcanus de Judææ regno certantes coram Pompejo causam suam defendunt, *A. J. XIV.*, 3, 2. *B. J. I.*, 6, 4. Pompejus adversus Aristobulum exercitum ducit, *A. J. I.*, 3, 4. *B. J. I.*, 6, 5. Aristobulum in vincula conjicit, *A. J. I.*, 4, 1. *B. J. I.*, 7, 1. Aristobuli factionem in templo Hierosolymorum oppugnat, templum capit, *A. J. I.*, 4, 2 sq. *B. J. I.*, 7, 2 sq. Templi penetrale ingreditur. Hyrcano pontificatum reddit, Hierosolymis vectigalia imponit, multas urbes a Judæis expugnatas in libertatem restituit, *A. J. I.*, 4, 4. *B. J. I.*, 7, 6. Scauro Cæsariam tradit; Aristobulum ejusque liberos captivos Romam abducit, *A. J. I.*, 4, 5. *B. J. I.*, 7, 7. Cum senatu in Epirum fugit, Alexandrum, Aristobuli fil. interfici jubet, *A. J. I.*, 7, 4. *B. J. I.*, 9, 1.
- Q Pomponius*, consul Rom., *A. J. XIX.*, 4, 5. *B. J. II.*, 11, 1.
- Ponti rex Polemon*, *A. J. XIX.*, 8, 1.
- Pontifex Maximus* Judæorum vocatur Ananabeches, *A. J. III.*, 7, 1. Pontificum numerus a primo usque ad ultimum, pontificatus brevis historia, *A. J. XX.*, 10; cf. V, 11, 5; X, 8, 6, XV, 3, 1; XX, 1, 3. *B. J. IV.*, 3, 6 sqq. Pontificum officia, *C. A. II.*, 23. Quibusnam diebus in templum ascendant, *B. J. V.*, 4, 7. Forum ornatus describitur, *A. J. III.*, 7, 1 sqq. *B. J. V.*, 5, 7. Virginem uxorem ducere debent, *A. J. III.*, 12, 2. Dissidium inter pontifices et sacerdotes sub Neronis imperio, *A. J. XX.*, 9, 8.
- Poptas*, Archelai Herodis filii amicus, cum eo Romam proficiscitur, *B. J. II.*, 2, 1.
- Poppæa*, Neronis uxor, pro Judæis deprecatur apud maritum, *A. J. XX.*, 8, 11. Cleopatræ Flori uxoris amica, 11, 1. Ejus in Flavium Josephum benevolentia, *V. J. I.*, 3.
- Posidonius*, Judæos insectatur, *C. A. II.*, 7.
- Priscus*, centurio Roman., *B. J. VI.*, 2, 10.
- Propheta*, qui Moysi successerunt res sua ætate gestas literis mandarunt, *C. A. I.*, 8.
- Protagoras*, placitis suis de diis in periculum adductus, Athenis profugit, *C. A. II.*, 37.
- Psephina*, turris Hierosol., describitur, *B. J. V.*, 4, 3. Cf. 2, 2, 4, 2 sq.
- Pseudalexander*, juvenis quidam Judæus, Sidone educatus, simulat se esse Alexandrum Herodis M. fil., quem hic interfici jusserrat; Judæis in Creta, Melo et Romæ imponit, ejus fraus ab Augusto defegitur; inter remiges ablegatur, *A. J. XVII.*, 12, 1 sq. *B. J. II.*, 7, 1 sq.
- Psothomphanecus*; ita Josephus Jacobi f. appellatus est a Pharaothe, *A. J. II.*, 6, 1.
- Ptolemæus I Lagi*, Hierosolyma capit multosque Judæos in Ægyptum transfert, *A. J. XII.*, 1, 1. *C. A. I.*, 22. Judæos Cyrenem et in alias Libyæ partes mittit, *C. A. II.*, 4. Demetrium Poliorceten prælio devincit, *C. A. I.*, 22.
- Ptolemæus II. Philadelphus*, rex Ægypti, Judæos a

- Ptolem.* Lagi in Ægyptum deponatos manumittit, *A. J.* XII, 2, 2 sqq. Demetrii Phalerei consilio legem Judaicam in linguam Græcam vertendam curare constituit, 2, 1; 2, 3. Ejus ad Eleazarum pontificem hac de re literæ, 2, 4. Splendida donaria mittit Hierosolyma, 2, 7—9. Septuaginta duos interpretes ab Eleazaro missos benigne excipit comiterque cum iis colloquitur, 2, 10 sqq. Interpretatione legis absoluta, interpretes laudibus donisque ornat, 2, 14. Cf. *C. A. II*, 4. *A. J. I*, pr. 3.
- Ptolemæus III*, *Euergetes*, rex Ægypti, totam Syriam occupat, *C. A. II*, 5. Quum Onias, pontifex maxim., tributa pro Judæis solvere recusasset, Josepho cuidam ea exigenda mandat eideque vectigalia Phœnicie et Syriæ addidit, *A. J. XII*, 4, 1 sqq.
- Ptolemæus IV*, *Philopator*, rex Ægypti, bellum gerit cum Antiocho M., *A. J. XII*, 3, 3; 4, 1.
- Ptolemæus V*, *Epiphanes*, rex Ægypti, Antiochum vincit, Cœlen Syriam et Judæam occupat, mox inde repellitur, *A. J. XII*, 3, 3. Antiochi filiam Cleopatram ducit, Cœlesyriam, Judæam, Samariam et Phœniciam pro dote accipit, 4, 1. Gratulatur ei de filii natalitate Hyrcanus, Josephi fil., 4, 7 sqq.
- Ptolemæus VI*, *Philometor*, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J. XII*, 4, 11. Bello petitur ab Antiocho Epiphane qui Romanorum jussu in Syriam redit, 5, 2. Oniæ permittit in Ægypto templum extruere ad similitudinem Hierosolymitani, XIII, 3, 2. Litem Judæarum et Samaritarum Alexandria dirimit, 3, 3. Alexandro Balæ filiam nuptum dat, 4, 1. Alexander per Ammonium ei insidias struit, 4, 6. Filiam Alexandro ereptam Demetrio Nicat. in matrimonium dat, 4, 7. Syriæ regnum ab Antiochensibus sibi oblatum Romanorum metu non accipit, *ibid.* Cum Demetrio Alexandrum vincit; in prælio vulneratus non multo post moritur, 4, 8. Cf. *C. A. II*, 5.
- Ptolemæus VII*, *Physcon*, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J. XII*, 4, 11. Alexandrum Zebinam Syriæ constituit regem, XIII, 9, 3. Cleopatram sororem e regno ejicere conatur; Judæos crudelissime tractat, *C. A. II*, 5.
- Ptolemæus VIII*, *Lathyrus*, rex Ægypti, a matre regno deturbatus, *A. J. XIII*, 10, 2. Invita matre Antiocho Cyziceno contra Samaritas auxilium fert, *ibid.* A Ptolemaidensibus contra Alexandrum Jannæum accessit, 12, 2. Alexandrum fundit fugatque, 12, 2. Ejus in Judæos crudelitas, 12, 6. In urbe Ptolemaide a Cleopatra matre oppugnatur; repente in Ægyptum properat, regnum arrepturus, 13, 1. Conatu excidit, 13, 2. Demetrium Eucærum Damasci constituit regem, 13, 4. Cf. *B. J. I*, 4, 1.
- Ptolemæus XII*, *Auletes*; rex Ægypti, ab Ægyptiis regno pellitur, a Gabinio restituitur, *A. J. XIV*, 6, 2. *B. J. I*, 8, 7.
- Ptolemæus Mennæi*, Chalcidis tyrannus, Damascum infestat, *A. J. XIII*, 15, 2; 16, 1. Ejus terram invadit Pompejus, XIV, 2, 2. Aristobuli liberos recipit; interfecto Philippione filio, ejus uxorem Alexandram in matrimonium ducit, 7, 4. *B. J. I*, 9, 2. Antigonus inducit ut Judææ regnum occupare molitur, *A. J. XIV*, 12, 1.
- Ptolemæus*, Jamblichi Libani dynastæ f., cum patre Julio Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J. XIV*, 8, 1. *B. J. I*, 9, 3.
- Ptolemæus*, Simonis Judæarum principis gener, socerum interficit *A. J. XIII*, 7, 4. Uxorem quoque Simonis duosque filios occidit; ad Zenonem se recipit, 8, 1. Cf. *B. J. I*, 2, 3 sqq.
- Ptolemæus*, Dorymenis fil., a Syria contra Judam Maccab. missus funditur, *A. J. XII*, 7, 3.
- Ptolemæus*, Rhodius, Herodis M. amicus, *A. J. XIV*, 14, 3. *B. J. I*, 14, 3.
- Ptolemæus*, ab Herode Galilææ præfectus, a Galilæis interficitur, *A. J. XIV*, 15, 6. *B. J. I*, 16, 5.
- Ptolemæus*, regis Herodis procurator, *A. J. XVI*, 7, 2 et 3. *B. J. I*, 24, 2. Ab Alexandro apud Herodem accusatur, *A. J. XVI*, 8, 3. Post Herodis mortem, ejus testamentum in populi concione recitat, *A. J. XVII*, 8, 2. *B. J. I*, 33, 8. Cum Archelao Romam proficiscitur, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 1.
- Ptolemæus*, Nicolai Damasceni frater, Antipæ amicus, *A. J. XVII*, 9, 4. *B. J. II*, 2, 3.
- Ptolemæus*, Agrippæ jun. regis procurator, *B. J. II*, 21, 3. *V. J.* 26.
- Ptolemais* (*Ace*, *A. J. IX*, 14, 2), urbs Phœnicie, obsidetur ab Alexandro Jannæo qui metu Ptolemæi Lathyri obsidionem solvit, *A. J. XIV*, 12, 2 sq. Capitur a Cleopatra Ægypti regina, 13, 1 sq. Pacorum Parthum, Antigono opem ferentem, Ptolemaidenses in urbem admittunt, *A. J. XIV*, 13, 3. *B. J. I*, 13, 1. Herodis M. in Ptolemaidenses liberalitas, *B. J. I*, 21, 11. — Urbis situs describitur, *B. J. II*, 10, 2. — Cf. *A. J. XII*, 8, 3; XIII, 2, 1; 4, 1; 4, 9; 6, 2. *B. J. I*, 5, 3; II, 18, 1.
- Pudens*, Romanus, a Jonatha Judæo in singulari certamine superatur, *B. J. VI*, 2, 10.
- Purificatio*, quomodo ex Moysis lege instituenda sit, *A. J. III*, 11.
- Pulci bituminis*, vallis olim Palæstinæ a Sodomitis habitata, in cujus loco existit lacus Asphaltites, *A. J. I*, 9.
- Puteoli* (*Dicæarchia*), urbs Italiæ, *A. J. XVIII*, 6, 4. *V. J.* 2. Cum Miseno oppido ponte jungitur a Caligula, *A. J. XIX*, 1, 1.
- Pygmalion*, Tyriorum rex, *C. A. I*, 18.
- Pyramides* tres non procul ab Hierosolymis ab Helena Adiabænorum regina constructæ, *A. J. XX*, 4, 3.
- Pythagoras*, Ægyptiorum discipulus, *C. A. I*, 2. In placitis suis de Dei natura Moysem sequitur, II, 16. Nihil scriptum reliquit; ejus de Judæis testimonium a Hermippo servatum est, I, 22. Multa Judæorum instituta in philosophiam suam transtulit, *ibid.*
- Pythium* templum ab Herode M. reffectum, *A. J. XVI*, 5, 3. *B. J. I*, 21, 11.

Q.

- Quadratus V. Ummidius*.
- Quintilia*, Pompeii amica, ejus fortitudo, *A. J. XIX*, 1, 5.
- Quirina*, tribus Romæ, *A. J. XIV*, 8, 5.
- Quirinus*, vir consularis, censum agit in Syria et Judæa, *A. J. XVII*, 13, 5; XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J. II*, 8, 1.

R.

- Raazarus*, latronum dux, *A. J. VIII*, 7, 6.
- Rabatha* (*Rabath Ammon*, *Philadelphia*) Ammanitarum urbs a Judæis capitur, *A. J. VII*, 7, 5. Cf. VII, 6, 2; 6, 3; IV, 5, 3.
- Rabezacus* Thaumasius, pater Apamæ, *A. J. XI*, 3, 5.
- C. Rabilius*, consul; ejus pro Judæis edictum, *A. J. XIV*, 10, 20.
- Rachaba*, mulier Hierichuntina, Judæos in capienda Hierichunte adjuvat, *A. J. V*, 1, 2; 1, 7.
- Rachela*, Labani filia, puella formosissima, a Jacobo in matrimonium petitur, *A. J. I*, 19, 5. Jacobus eam in matrimonium accipit post servitum bis septem annorum, 19, 7. Rachela astute Ballam ancillam cum marito concubare facit, 19, 8. Cum marito clam a patre discedit, decorum simulacra secum auferens, 19, 9 sqq. Moritur, 21, 3.

- Raelus*, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
Raespba, Sibathi filia, Sauli concubina, *A. J.* VII, 1, 4.
Raipia, castellum Arab., *A. J.* XVI, 9, 3.
Ragaba, castellum Palaest., *A. J.* XIII, 15, 5.
Ragavus, Phaleci f., *A. J.* I, 6, 4.
Ragmus, Chusi f., *A. J.* I, 6, 2.
Ragmæi originem trahunt a Ragmo, *A. J.* I, 6, 2.
Raguelus, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
Raguelus, Madianæ urbis sacerdos, Moysem adoptat eique Sapphoram filiam in matrimonium dat, *A. J.* II, 11, 2; cf. III, 4.
Ramatha. V. *Armatha* et *Aramatha*.
Ramatho. V. *Armatha*.
Ramesses, rex Egypti, *C. A. I.*, 15; 26; 32.
Rampses, rex Egypti, *C. A. I.*, 26.
Raphanæ, urbs Syriæ, *B. J.* VII, 1, 3; 5, 1.
Raphia, urbs Judææ maritima, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Cf. *B. J.* IV, 11, 5.
Raphidin, locus Arab., *A. J.* III, 1, 7.
Raphon, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 8, 4.
Rapsaces, Assyriorum dux, Hierosolyma obsidet, *A. J.* X, 1, 1.
Ratholis, rex Egypti, *C. A. I.*, 15.
Rathymus, Cambysi Persarum regi a cominentariis, *A. J.* XI, 2, 1.
Rebecca, Bathueli filia, *A. J.* I, 6, 5. Ejus indoles, 15, 2. Nubit Isaaco, 15, 3. Parit Esavum et Jacobum, 18, 1. Isaaci preces pro Esavo in Jacobum convertit, 18, 4.
Reblatha, urbs Syriæ, *A. J.* X, 8, 2; 8, 5.
Recemus, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Reginus, Regmæi, V. *Ragmus*, *Ragmæi*.
Regulus. V. *Memmius*, *Æmilius*.
Renga, urbs Palaestinarum, *A. J.* VI, 14, 1.
Ressa. V. *Thressa*.
Rhegini, a Judæis Aschanaxi vocati, pro auctore habent Aschanaxem, Gomari filium, *A. J.* I, 6, 1.
Rhenus, fluv. German., *B. J.* II, 16, 4.
Rhinocorura sive *Rhinocolura*, urbs Judææ prope fines Egypti, *A. J.* XIII, 15, 4; XIV, 14, 2. *B. J.* I, 14, 2; IV, 11, 5.
Rhiphatæi (Paphlagonæ) originem trahunt a Rhiphate, *A. J.* I, 6, 1.
Rhiphates, Gomari f., Rhiphatæorum (Paphlagonum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
Rhoa, rupes in deserto Arabiæ, *A. J.* V, 2, 12.
Rhodus, insula, bello Cassiano vexatur, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3. Herodis M. in Rhodios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
Robees, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Roboamus, Solomonis f., Abesalomi filiam ducit uxorem, *A. J.* VII, 8, 5. Patri succedit, VIII, 8, 1. Decem tribus ab eo desciscunt, duæ tantum, Judæ tribus et Benjaminica fidem præstant, 8, 2 sqq. Oppida condit munitque; sacerdotes et Levitæ e regno Israelis ad eum confugunt, 10, 1. Flagitiis Deum irritat; bello petitur a Susaco, rege Egypti, 10, 2 sqq. Moritur post regnum septendecim annorum, 10, 4.
Roma, urbs Italiæ; templum Apollinis in ea exstruitur ab Augusto, *A. J.* XVII, 11, 1. *B. J.* II, 6, 1. Isidis templum evertitur a Tiberio, *A. J.* XVIII, 3, 4. Pacis templum a Vespasiano edificatur, *B. J.* VII, 5, 7. Octavia porticus sive ambulacra, *B. J.* VII, 5, 4. Collis Palatinus omnium primus habitatus, *A. J.* XIX, 3, 2. Ludi Circenses, *A. J.* XIX, 1, 4. Ludi Palatini, *A. J.* XIX, 1, 3. Triumphum descriptio quem Vespasianus et Titus Romæ agunt, *B. J.* VII, 5, 4 sqq.—Judæi qui Romæ habitant decipiuntur a Pseudalexandro, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7. A Tiberio Roma expelluntur, *A. J.* XVIII, 3, 5.—Romæ status ab Herode M. in urbe Cæsarea erecta, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 7.
Romani, eorum in rebus bellicis exercitationes, *B. J.* III, 5, 1. Castra metandi ratio, 5, 1 sqq. Exercitus ordo in itineribus, 5, 5. Consulto omnia in bello gerunt, 5, 6. Disciplina severissima, 5, 7; V, 11, 5.—Romani diu Græcis ignoti, *C. A. I.*, 12. Antiochum Epiphanem jubent ex Egypto discedere, *A. J.* XII, 5, 2. Fœdus ineunt cum Juda Maccabæo, *A. J.* XII, 10, 6; cum Jonatha, XIII, 5, 8; cum Simone, XIII, 7, 3; cum Hyrcano, XIII, 9, 2; XIV, 8, 5. Romanorum pro Judæis decreta, XIV, 10, 2 sqq. Imperium Romanum extollitur, *B. J.* II, 16, 4. Ceterum cf. *Judæa*, *Hierosolyma*, *Pompejus*, *Gabinus*, *J. Cæsar*, *Antonius* et nomina imperatorum.
Romelias, pater Phacæ regis, *A. J.* IX, 11, 1.
Rooboth, puteus Palaest., *A. J.* I, 18, 2.
Ros, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
Roxane, Herodis M. filia ex Phædra, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* 28, 4.
Rubelus, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Pro Josepho apud fratres intercedit, II, 3, 1 sqq. Ejus filii quatuor, II, 7; 4. Rubeli tribus quamnam Palaestinae partem sortita sit, IV, 7, 3.
Rubrius Gallus Sarmatas vincit, *B. J.* VII, 4, 3.
Rubrum mare, *A. J.* I, 1, 3; 12, 4; II, 15, 3; 16, 4.
Rufus, Judæorum dux Romanos adjuvat in Judæis seditionibus coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 5, 2.
Rufus (Annius), Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Rujus, miles Roman., *B. J.* VII, 6, 4.
Ruma, Nachoræ concubina, *A. J.* I, 6, 5.
Ruma, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Rutha, mulier Moabitica, Malloni Elimelech filio nubit; post mortem mariti cum Naami socru in Judæam migrat, *A. J.* V, 9, 1. Boazo nubit eique parit Obedem qui Davidis avus est, 9, 2 sqq.
Rydda, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

S.

- Saab*, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Saba, urbs Æthiopiæ, *A. J.* II, 10, 2. A Cambyse Meroe appellata est, *ibid.*
Sabacathas (Sabactes), Chusi f., Sabacathenorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabacatheni, a Sabacatha, Chusi f., nomen habent. *A. J.* I, 6, 2.
Sabæi, nomen habent a Saba, Chusi filio, *A. J.* I, 6, 2.
Sabæus, Bachorizæ f., seditionem movet contra Davidem, *A. J.* VII, 11, 6. Abelmachæe obsidione premitur a Joabo; urbis incolæ caput ejus abecissum Joabo tradunt, 11, 7 sqq.
Sabas, Chusi f., Sabæis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabas, Regmi f., Sabæorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabathanes, Sui f., *A. J.* I, 15.
Sabðthas, Chusi f., Sabathenis (Astabaris) nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabatheni (Græcis Astabari dicti), nomen habent a Sabatha, *A. J.* I, 6, 2.
Sabathes, Davidis actarius, *A. J.* VII, 11, 8.
Sabatina, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
Sabbæus, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
Sabbaticus, fluv. Syriæ, unde nomen habeat, *B. J.* VII, 5, 1.

- Sabbatum**, septimus hebdomadis dies, quomodo celebrandum sit, *A. J.* I, 1, 1; III, 10, 1. Sabbato Judæis non licet arma capere, aut de pace tractare aut iter facere, *A. J.* XIII, 8, 4. *B. J.* IV, 2, 5; I, 7, 3. *V. J.* 32. Apionis de vocis origine sententia, *C. A.* II, 2.
- Sabbion**, Alexandræ consilium in Ægyptum fugiendi Herodi prodit, *A. J.* XV, 3, 2.
- Sabecus**, Syrorum dux, *A. J.* VII, 6, 3.
- Sabeus**, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Sabinus**, Augusti in Syria procurator, Hierosolyma se confert ad Herodis pecunias custodiendas, obnitente Varo, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Judæis se reddit odiosum; in Hierosolymorum arce obsidetur; Varum in auxilium vocat, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 3, 1 sqq. Non audens in Vari conspectum venire clam urbe aufugit, *A. J.* 10, 10. *B. J.* 5, 2.
- Sabinus**, tribunus militum, unus e Caligulæ interfectori-
bus, *A. J.* XIX, 1, 7 sq.; I, 14. Patriam in libertatem restituere vult, 4. 4. Sibi ipsi manus infert, 4, 6.
- Sabinus**, Vespasiani frater, a Vitellio deficiens Capitolium occupat; mox superatur et interficitur, *B. J.* IV, 11, 4.
- Sabinus**, Caii Caesaris satellitum dux, *A. J.* XIX, 1, 15.
- Sabinus**, Syrus, vir fortissimus, *B. J.* VI, 1, 6.
- Sabuchades**, eunuclus, *A. J.* XI, 6, 11.
- Sacæ**, populus Asiæ, *A. J.* XVIII, 4, 4. Parthiam popu-
lantur, *A. J.* XX, 4, 2.
- Saccharum** (hyoscyamus) planta describitur, *A. J.* III, 7, 6.
- Sacerdotes Judæorum**, eorum reditus a Moyse consti-
tuti, *A. J.* IV, 4, 4. cf. III, 9, 4. Sacerdotum tribus quatuor, *C. A.* II, 8. Familiae sacerdotales viginti qua-
tuor sub regno Davidis, *A. J.* VII, 14, 7. Sacerdotum officia, *A. J.* VII, 14, 7; *C. A.* II, 8; 13. Ornatus, *B. J.* V, 5, 7. *A. J.* III, 7, 1 sqq. Quid de eorum connubio sancitum sit, *A. J.* III, 12. *C. A.* I, 7. Dissidium inter sacerdotes et pontifices, *A. J.* XX, 8, 8; 9, 2.
- Sacrificia**, singulis diebus festis instituenda describuntur, *A. J.* III, 9 sq. Cf. *C. A.* II, 23.
- Sacrosanctum**, templi Hierosolym. describitur, *B. J.* V, 5, 4 sqq.
- Sadducei**, Judæorum secta, contendunt, fatum omnino non esse, sed omnia a nostro pendere arbitrio; animam interire cum corpore. Negant esse quidquam præter legem servandum. Hanc sectam pauci sequuntur, sed dignitate primi, *A. J.* XIII, 5, 9; 10, 6. XVIII, 1, 4. *B. J.* II, 8, 14. Cum Phariseis graves habent contentiones, *A. J.* XIII, 10, 6. Præ ceteris Judæis in iudiciis immites, *A. J.* XX, 9, 1.
- Sadducus**, Phariseus cum Juda Galilæo Judæos contra Romanos concitat, *A. J.* XVIII, 1, 1.
- Sadocus**, pontifex maximus sub regno Davidis, *A. J.* VII, 2, 2; 5, 4; 9, 2; 9, 7; 11, 1; 11, 4; VIII, 1, 4; cf. X, 8, 6.
- Sadraces**, Samaritarum dux, *A. J.* XI, 4, 9.
- Saira** urbs Palæst. ab Esavo Dasia (Villosa) appellata, *A. J.* I, 20, 3; cf. II, 1, 4.
- Saites**, nomus, in Ægypto, *C. A.* I, 14.
- Salampsis**, Herodis M. ex Mariamne filia, Phasaelo Phasaeli Herodis M. fratris filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Cf. XVI, 7, 4. Ejus liberi, XVIII, 5, 4.
- Salamon**, V. Solomon.
- Salas**, Arphaxadis f., *A. J.* I, 6, 4.
- Salas**, Judæ f., *A. J.* II, 7, 4.
- Salathielus**, pater Zorobabeli, *A. J.* XI, 3, 10.
- Salatis**, rex Ægypti, *C. A.* I, 14.
- Salephus**, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Sallis**, oppidum Idumææ, *B. J.* III, 2, 2.
- Sallumus**, Judæus nobilis, maritus Oldæ vatis, *A. J.* X, 4, 2.
- Sallumus**, pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Salmana**, Madianitarum dux, *A. J.* V, 6, 5.
- Salmanasares**, Assyriorum rex, Israelitis tributum impe-
rat, *A. J.* IX, 13, 1. Samariam expugnat, Oseam regem captivum abducit, Israelitarum regnum exstinguit, 14, 1. Syriam et Phœniciam invadit, IX, 14, 2.
- Salome**, Herodis M. soror, Josephi uxor, maritum suum adulterii apud fratrem accusat, *A. J.* XV, 3, 9. Cf. XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Post Josephi necem ab Herode in matrimonium collocatur Costobaro Idumæo, 7, 9. Co-
stobaro repudium mittit eumque accusat quod rebus no-
vis studeat, 7, 10. Apud Herodem calumniatur ejus filios Aristobulum et Alexandrum, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. Bere-
nicen filiam, Aristobuli uxorem, eo perducit, ut secreta mariti sibi prodal, 7, 3. Calumnias in regem confinxisse dicitur, 7, 5. Syllæ amore capitur, ab eoque mox petitur in matrimonium; sed Herodes nuptias non permittit ob religionum diversitatem, 7, 6. Aristobulum Herodi odiosum reddit, 10, 5. In concilio Beryti habito Alexan-
dum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J.* 27, 29. Alexæ ab Herode nuptum datur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 6. Uxoris Pheroræ aliarumque mulierum cum ea conversantium consilia Herodi aperit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. Antipater ei insidias struit, *A. J.* 5, 7. *A. J.* 32, 6. Salome ejusque conjux Alexas ab Herode jubentur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum crudelissimum non exsequuntur, *V. J.* XVII, 6, 5; 8, 2. *B. J.* I, 33, 6; 33, 8. Herodes testamento ei donat Jamniam, Azotum Phasaelidem urbes magnamque pecuniæ vim, *A. J.* 8, 1. Romam proficiscitur ad Archelaum apud Augustum accusandum, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Augustus ei regiam Ascaloniam tribuit; quantus fuerit ejus reditus annuus, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3. Moritur; Julię Jamniam Phasaelidem et Archelaidem relinquit, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.
- Salome**, Herodis filia ex Herodiade, Philippi tetrarchæ uxor, *A. J.* XVIII, 5, 4. Post Philippi mortem Aristobulo nubit, *ibid.*
- Salome**, Herodis M. filia ex Elpide, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Salome**, V. Alexandra.
- Samacho**, Abennigeri Spasinæ Castri regis fil., Izatæ Adia-
benorum regis uxor, *A. J.* XX, 2, 1.
- Samæa**, urbs Palæstinæ, *B. J.* I, 2, 6. Dicitur Samega, *A. J.* VIII, 9, 1.
- Samæas**, vates, *A. J.* VIII, 10, 3.
- Samalus**, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
- Samaræus**, Chanaani filius, *A. J.* I, 6, 2.
- Samaria**, regio Palæstinæ, describitur, *B. J.* III, 3, 4. Post Israelis regni excidium, Chuthæi e Chutha, Persiæ provincia, in Samariam a Salmanasare transferuntur, *A. J.* IX, 14, 3. Samaritæ sive Chutæi, Judæis infesti tem-
pli Hierosolymitani exstructionem impedire student, XI, 4, 3 sqq. Alexandrum Magnum libenter excipiunt; 8, 9. Templum in monte Garizin exstruunt Hierosolymit. simile, *ibid.* Ptolemæus Epiphanes Samariam dotis no-
mine accipit ab Antiocho Magno, XII, 4, 1. Judæos mul-
tis modis vexant Samaritæ, *ibid.* Mores Græcorum am-
plexi, templum in monte Garizin Jovi Hellenio conse-
crant, 5, 5. Samaria post mortem Herodis cum Judæa et Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet; Augustus quartam vectigalium partem Samariæ condonat, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Archelao regno dejecto Sa-
maria Syriæ provinciæ adjicitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 8, 1. Samaritæ seditionem movent contra Pontium Pilatum;

- a Pilato funduntur, *A. J. XVIII*, 4, 1. Pilatum apud Vitellium Syriae praefectum accusant, 4, 2. Lis inter Samaritanas et Galilaeos quibus Judaei auxiliantur, *A. J. XX*, 6. *B. J. II*, 12, 5 sq. Belli Judaici tempore Samaritae qui in montem Garizin confluerant caeduntur a Romanis, *B. J. III*, 7, 32. Samaritae, prout Judaeorum res secundae aut adversae sunt, profitentur aut negant se esse Judaeos, *A. J. XI*, 8, 6. — Samaritae qui Alexandriam incolunt litem habent cum Judaeis ejusdem urbis sub Ptolemaeo Philometore, *A. J. XIII*, 3, 4.
- Samarita**, urbs Palaest., quae a Judaeis vocatur Semareon, ab Amarino, Israelitarum rege condita est, *A. J. VIII*, 12, 5. Ab Adado oppugnatur, 14, 1; iterum sub Joramo, *IX*, 4, 4. Ab Hyrcano funditus deleta, *XIII*, 10, 3. Judaeis a Pompeio erepta, *A. J. XIV*, 4, 4. A Gabinio instaurata, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 4. Herodi M. datur ab Octaviano, *A. J. XV*, 7, 3. Ab Herode M. splendide exaedificata et munita appellatur Sebaste, *A. J. XV*, 8, 5. *B. J. I*, 21, 1.
- Samaronus**, Isacharis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Samas**, Davidis frater, *A. J. VII*, 8, 3.
- Sambabas**, praefectus Samariae sub regno Darii, *A. J. XI*, 4, 8.
- Sameas**, Phariseus, Polionis discipulus, *A. J. XV*, 1, 1. Ejus oratio contra Herodem, *A. J. XIV*, 9, 4. Herodes, postquam regnum suscepit, eum magno in honore habet, *A. J. XV*, 1, 1. Herodi iusjurandum fidei dare recusat, *A. J. XV*, 10, 4.
- Samaga**, urbs Palaestinae, *A. J. VIII*, 9, 1. Cf. *Samara*.
- Samos**, insula, *A. J. XVI*, 2, 2. Herodis M. in Samios liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.
- Samosata**, metropolis Commagene, *B. J. VII*, 7, 1. Obsidetur et capitur a Marco Antonio, *A. J. XIV*, 5, 8 sq. *B. J. I*, 16, 7.
- Sampho**, vicus Samariae munitissimus, ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis diripitur et concrematur, *A. J. XVII*, 10, 9. *B. J. II*, 5, 1.
- Sampsigeramus**, Emesorum rex; ejus filia, Jotape Aristobalo Herodis M. nepoti nubit, *A. J. XVIII*, 5, 4. Ad Agrippam M. venit, *XIX*, 8, 1.
- Samson**, Manochae f., unde nomen habeat, *A. J. V*, 8, 4. Virginem Palaestinam in matrimonium petit; leonem strangulat, 5. Inter epulas nuptiales aenigma proponit; uxorem deserit, quod prodidit aenigmati solutionem, 6. Palaestinarum segetes incendit, 7. Etiam habitat; Palaestinus vinctus traditur, sed asini maxilla arrepta multos eorum caedit, ceteros in fugam convertit, 8. Deus ei sientii fontem emittit e petra, 9. Portas Gazae urbis evelit, 10. A moribus patris discedit; Dalila, Samsonis concubina, hostibus prodit, ejus robur in caesarie situm esse; Samson, caesarie abscissa oculisque effossis in carcerem conjicitur, 11. Robore recuperato domum Palaestinis repletam subvertit, sed et ipse ruinae involvitur, 12. Imperium tenuit annos viginti, *ibid.*
- Samuelus**, Alcanae Levitae filius ex Anna; a matre divino ministerio consecratur, antequam natus est, *A. J. V*, 10, 2. Quid nomen significet, 3. Duodecimo anno prophetae partes agit; Deus eum alloquitur, Judaeos a Palaestinis oppressos adhortatur, ut libertatem armis vindicant, *VI*, 2, 1. Palaestinos fundit et regionem quam Judaeis eripuerant, recuperat, 2, 2 sqq. Bis quotannis jus dicit in urbibus, 3, 1. Annis defectus reipublicae administrandae curam filius tradit, Joelo et Abiae, qui nequissimos se gerunt, 2. Judaei regem ab eo petunt; concione convocata regi dominatus mala iis exponit, 3, 3 sqq. Saulum quem Deus regem constituit, hospitio excipit et sacro oleo inungit, 4, 1 sqq. Sortitione facta, Saulo regnum obtingit, 4, 4 sqq. Quae eventura sint populo recitat, 4, 6. Saulo iratus, Davidem inungit, 7, 1 sqq; 8. Moritur, 13, 5. Cf. *VI*, 14, 2.
- Sanaballetes**, natione Chutaeus, Samariae satrapa sub Dario III, filiam Manassae Judaeo in matrimonium dat, *A. J. XI*, 7, 2. Manassae divortium molienti promittit pontificatum, 8, 2. Ad Alexandrum M. deficit; templum aedificat in monte Garizin ejusque pontificem constituit Massanen, 8, 4. Ejus exercitus cum Alexandro in Aegyptum proficiscitur, 8, 9.
- Sanagarus**, Anathi f., breve tempus principatum tenet apud Judaeos, *A. J. V*, 4, 3.
- Sanctum Sanctorum** templi Hierosol. describitur, *B. J. V*, 5, 5. Cf. *A. J. III*, 6, 4.
- Sapha**, locus Judaeae non procul ab Hierosol., *A. J. XI*, 8, 5.
- Saphan**, scriba Josiae regis, *A. J. X*, 4, 1.
- Saphata**, vallis Judaeae, *A. J. VIII*, 12, 2.
- Saphates**, Galilaeae praefectus sub Solomone, *A. J. VIII*, 2, 3.
- Saphatias**, Davidis f., *A. J. V*, 1, 4.
- Saphatus**, pater Elisaei, *A. J. VIII*, 13, 7.
- Saphonia**, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Sapphara**, V. *Sepphora*.
- Sappinas** (*Sappinius*), Herodis M. amicus, *A. J. XIV*, 4, 3. *B. J. I*, 14, 3. Cf. *A. J. XVI*, 8, 3.
- Sara**, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.
- Sara**, urbs Judaeae, *A. J. VI*, 12, 4.
- Sarabarzanes**, Persa, *A. J. XI*, 4, 4.
- Saradus**, Zabulonis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Saraim**, urbs Judaeae, *A. J. VIII*, 10, 1.
- Saramalla** (*Samaralla*), Syrus locupletissimus, *A. J. XIV*, 13, 5. *B. J. I*, 13, 5. Ab Herode M. ad Phraatem mittitur legatus, *A. J. XV*, 2, 3.
- Sarasa**, urbs Palaest., *A. J. V*, 8, 12.
- Sarasarus**, Senacheribi Assyriorum regis fil., ob patris caedem in exilium pellitur, *A. J. X*, 1, 5.
- Sardes**, urbs Lydiae; L. Antonii et Norhani Flacci ad Sardanios rescripta de Judaeorum juribus servandis, *A. J. XIV*, 10, 17; *XVI*, 6, 6. Sardaniorum de Judaeis decretum, *XIV*, 10, 23.
- Sareas**, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occisus, *A. J. X*, 8, 5.
- Sareas**, dux Judaeorum qui post Hierosolymorum excidium in Judaea relictus sunt, *A. J. X*, 9, 2.
- Sarephtha**, urbs Phoeniciae, *A. J. VIII*, 13, 2.
- Sariphaeus**, Judae legum interpretis pater, *A. J. XVII*, 6, 2. *B. J. I*, 33, 3.
- Sarmatae**, Scytharum gens, irruptionem faciunt in Mesiam; a Rubrio Gallo repelluntur, *B. J. VII*, 4, 3.
- Sarra**, Aranae filia, Abrami uxor, *A. J. I*, 6, 5. Pharaotes rex Aegypti ejus amore capitur, 1, 8, 1; cf. *B. J. V*, 9, 4. Sarra Isaacum parit; Abramo persuadet ut Agaram cum Ismaelo domo expellat, 12, 2 sqq. Moritur; sepelitur Chebrone, 14.
- Saruia**, Davidis soror, *A. J. VI*, 13, 9.
- Saturninus**, Syriae praefectus pro Herode agit cum Syllaeo, *A. J. XVI*, 9, 1. In concilio Beryti habito moderatam fert sententiam de Alexandro, Herodis filio, conjurationis in patrem accusato, *A. J. II*, 3. *B. J. I*, 27, 2. Antipater eum sibi conciliare studet, *A. J. XVII*, 1, 1. *B. J. I*, 28, 1. Zamari Judaeo Babylonio Valatham, locum in Syria situm ad habitandum dat, *A. J. II*, 1. Ejus successor Quinctilius Varus, *A. J. II*, 5, 2.
- Saturninus**, Tiberii amicus, maritus Fulviae, *A. J. XVIII*, 3, 5.
- Saturninus** (*Cn. Sentius*), post Caligulae interitum senatui suadet ut antiquam reipublicae formam restituat, *A. J. XIX*, 2, 2.

- Saulus*, Symeonis f., A. J. II, 7, 4.
- Saulus*, Cisi filius, patris asinas quærens venit ad Samuel-
lum cui Deus aperit illum se Judæorum regem consti-
tuisse, A. J. VI, 4, 1. Samuelus sacro oleo eum perfun-
dit et prædicit, quæ ei in patriam redeunti eventura sint,
2. Sorte ei regnum obtingit, 5. A multis contemptus, *ibid.*
Victis Ammanitis magnam assequitur gloriam; nova inau-
guratione regnum ei confirmatur, 5, 2 sqq. Palestinos alias-
que gentes finitimas subigit, 6. Amalecitas ad interne-
cionem cædit, parcit tamen Agago eorum regi, qua re
Deum offendit, 7. Palestinos iterum fundit, Goliatho a
Davide interfecto, 9. Davidi invidet ob res præclare ge-
stas eique insidias struit, 10 et 11. Abimelechum, qui Da-
videm receperat, totamque ejus stirpem occidi jubet, 12,
5. Frustra Davidem persequitur; Davides bis ei parcit,
13, 4 sqq. A Palestinis bello laceratus antequam pugnam
ineat, ventriloquam de ejus exitu consultit, 14, 2 sqq. In
prælio cum Palestinis commisso egregie pugnat; Judæis
in fugam versis, filiisque suis cæsis, ne vivus in hostium
potestatem veniat, Amalecitam jubet sibi mortem afferre,
14, 7. Sauli filiorumque ejus corpora a Palestinis cruci-
bus affiguntur: Jabisseni vero ea auferunt et sepeliunt,
A. J. VI, 14, 8.
- Saulus*, Agrippæ regis cognatus, A. J. XX, 9, 4. A Hiero-
solymitis legatus mittitur ad Agrippam, B. J. II, 17, 4.
Ad Cestium transit a quo ad Neroneum legatus mittitur,
20, 1.
- Saulus*, Judæus Scythopolitanus, cum tota sua familia a
Simone filio interimitur, B. J. II, 18, 4.
- Scala Tyriorum* (Κλίμαξ Τυρίων), mons Phœnicie non
procul a Ptolemaide, A. J. XIII, 5, 4. B. J. II, 10, 2.
- Scaurus*, a Pompeio in Syriam mittitur; inde in Judæam
profectus Aristobulo opitulatur contra Hircanum, A. J.
XIV, 2, 3. B. J. I, 6, 3. Pompejus ei Coelesyriam tradit
administrandam, A. J. 4, 5. B. J. 7, 7. Expeditionem
facit in Arabiam, A. J. 5, 1. B. J. 8, 1.
- Scenæ*, locus Palest., A. J. I, 21, 1.
- Scenopegia*, (ἡ ἑορτὴ τῶν σκηνῶν), festum Judæorum;
ejus origo, quando et quomodo celebrandum sit, A. J.
III, 10, 5. Leges in hoc festo recitandæ sunt, IV, 8, 12.
Splendide celebratur in templi inauguratione, VIII, 4, 5.
- Scipio*, Alexandrum Aristoboli fil. jussu Pompeii occidit,
A. J. XIV, 7, 4. B. J. I, 9, 2.
- Scopas*, Ptolemæi Epiphanis dux Judæam et Coelesyriam
occupat; mox ab Antiocho M. victus recedit, A. J. XII,
3, 3.
- Scopus*, locus Judææ prope Hierosolyma, B. J. II, 19, 4;
19, 7; V, 2, 3.
- Scythæ* (*Μαγγοῦ*), originem trahunt a Magoge, Japhethæ
f., A. J. I, 6, 1. Anacharsin occiderunt quod Græcorum
mores amplexus erat, C. A. II, 37. Parthos bello pe-
tunt, A. J. XVIII, 4, 4. Cf. *Sarmatæ*, *Alani*.
- Scythopolis*, urbs Palestinae, in confinio Galilææ a meridie
sita, B. J. III, 3, 1. Viginti stadiis a Tiberiade distat,
V. J. 65. Maxima urbs Decapoleos, B. J. III, 9, 7. Ad
Coelesyriam pertinere dicitur, A. J. XIII, 13, 2. — Olim
Bethsana vocabatur, A. J. V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8,
5. — Ab Epicrate Judæis proditur, XIII, 10, 3. Judæis
a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, A. J.
XIV, 5, 3. B. J. I, 8, 4. Initio belli Jud. Judæi qui ur-
bem incolunt a Syris cæduntur, B. J. II, 18, 3 sq. V. J.
6. — Cf. B. J. I, 2, 7; IV, 1, 8. A. J. XII, 4, 5; XIII,
15, 4; XIV, 3, 4. V. J. 65.
- Sebaste*, urbs Palest., olim Samaria dicta, exædificatur et
munitur ab Herode M. A. J. XV, 8, 5. B. J. I, 21, 1.
Post Herodis mortem in Archelai ethnarchæ ditio est;
Archelao regno dejecto cum tota Samaria Syriæ adjicitur,
A. J. XVII, 11, 4; 13, 5. B. J. II, 6, 3, 8, 1. Sebasteni
ob mortem Agrippæ M. immodice exsultant, quare Clau-
dus iis offensus est, A. J. XIX, 9, 1 sq. — Initio belli
Jud. Sebaste a Judæis flammis vastatur, B. J. II, 18, 1. —
Cf. *Samaria*.
- Sebastenorum* turma in Romanorum exercitu, A. J. XIX,
9, 1 sq. XX, 6, 1. B. J. II, 12, 5.
- Sebaste*, insula prope Ciliciam, prius Eleusa dicta, A. J.
XVI, 4, 6. B. J. I, 23, 4.
- Sebastus*, Cæsareæ urbis portus, in honorem Augusti ita
vocatus, A. J. XVII, 5, 1. B. J. I, 31, 3.
- Sebee*, urbs Galaaditidis, A. J. V, 7, 12.
- Sebonitis* (*Essebonitis*) regio Palest., a Judæis vastatur,
B. J. II, 18, 1.
- Secella*, *Socela*. V. *Sicella*.
- Sedecias*, vates, A. J. VIII, 15, 4.
- Sedecias*, Joachimi patruus a Nabuchodonosoro Judæorum
rex constituitur, A. J. X, 7, 1. A Babylonii ad Egyptos
deficit, 7, 3. Captis Hierosolymis, oculis privatus et ca-
tenis vinctus a Nabuchod. Babylonem abducitur, 8, 1
sqq. Usque ad mortem in carcere conclusus tenetur, 8,
7. Cf. B. J. V, 9, 4.
- Sedrachæ*, cf. *Ananias*.
- Sejanus*, militum prætoriarum præfectus, conjurationis
in Tiberium convictus occiditur, A. J. XVIII, 6, 6.
- Selamin*, vicus Galil., B. J. II, 20, 6. V. J. 37.
- Selene*, etiam Cleopatra vocata, Syriæ regina, a Tigrane
rege Armeniæ bello laceratur, A. J. XIII, 16, 4.
- Seleucia*, urbs Syriæ, A. J. XIII, 7, 1.
- Seleucia*, urbs Babylonis, a Seleuco Nicator condita. Ju-
dæi Babylonii in eam commigrant, sed a Græcis et Syris
magna ex parte cæduntur, A. J. XVIII, 9, 8.
- Seleucia*, urbs Gaulanitis superioris, ad Semechonitidem
lacum sita, B. J. IV, 1, 1. Ab Alexandro Jannæo capitur,
A. J. XIII, 15, 3. A Flavio Josepho munitur, B. J. II,
20, 6. V. J. 37. Initio belli Jud. incolæ ab Agrippa et Ro-
manis steterunt, B. J. IV, 1, 1.
- Seleucus I Nicator*, rex Syriæ, Babylone potitur, A. J. XII,
1, 1. Judæos in Syriæ urbibus habitantes civitate donat,
A. J. XII, 3, 1. C. A. II, 4. Antiochiam et Seleuciam
condit, C. A. II, 4. A. J. XVIII, 9, 8.
- Seleucus IV, Philopator*, rex Syriæ Antiochi M. f., A. J.
XII, 1, 10. Judæis pecuniam largitur in sacrificiorum
usum, M. 4. (In textu legitur *Nicanor* pro *Philopator*).
Moritur, A. J. XII, 1, 11.
- Seleucus VI, Epiphanes*, Antiochi Grypi, Syriæ regis f.,
patri in regno succedit, A. J. XIII, 13, 4. Ab Antiocho
Pio Syria expellitur, a Mopsuensibus crematur, *ibid.*
- Sella*, Samechi uxor, A. J. I, 2, 2.
- Sellimus*, Nephthalis f., A. J. II, 7, 4.
- Sellumus*, Israelitarum rex, regnat triginta dies, A. J. IX,
11, 1.
- Semaron mons*, in Palest., A. J. VIII, 11, 2.
- Semareon*, urbs Samariæ Græcis Samaria vocata, A. J.
VIII, 12, 5. Cf. *Samaria*.
- Semarus* vendit Amarino montem quem hic exstructa Sa-
maria (*Semareone*) occupat, A. J. VIII, 12, 5.
- Semas*, Noei f., A. J. I, 4, 1. Quasnam terras ejus filii oc-
cupaverint, A. J. I, 6, 4.
- Semechonitis* (*Samachonitis*) locus in Galil.; ejus situs et
ambitus, B. J. IV, 1, 1. Jordanes eum secatur, B. J. III,
10, 7.
- Semegarus*, Babyloniorum dux, A. J. X, 8, 2.
- Semei*, Geræ f., maledicit Davidi, A. J. VII, 9, 4. Davides
ei ignoscit, 11, 2. Interficatur jussu Solomonis, VIII, 1, 5.
- Semeis*, præfectus tribus Benjam. sub Solomone, A. J.
VIII, 2, 3.

Semellius, scribe Cambysis Persarum regis, A. J. XI, 2, 1.
C. Sempronius, senator Roman., A. J. XIII, 9, 2.
Senabares, Sodomitarum, rex, A. J. I, 9.
Senacheribus, Assyriorum rex, expeditionem facit contra Judæos et Egyptios; Hierosolyma et Pelusium obsidet, A. J. X, 1, 1 sqq. Re infecta in regnum suum redit, filiorum insidiis perit, 1, 4 sq. Quenam Herodotus et Berosus de eo tradant, 1, 4.
Sennaar, campus Babylonie, A. J. I, 4, 1; 4, 3.
Sennabris, locus Galil., B. J. III, 9, 7.
Seph, castellum Galil., B. J. II, 20, 6.
Sepphoris (*Sapphoro*, *Semphora*, *Samphora*) urbs Galil.; ejus situs describitur, V. J. 63. In ea synedrium instituitur a Gabinio, A. J. XIV, 5, 3. B. J. I, 8, 5. Ab Herode capitur, A. J. XIV, 15, 4. B. J. I, 16, 2. Ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis incenditur ejusque incolæ venduntur, A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1. A Philippo munitur et amplificatur ita ut princeps Galilæe urbs sit, A. J. XVIII, 2, 1. Denuo munitur ab incolis, B. J. II, 20, 6. Sepphoritæ initio belli Jud. propter fidem erga Romanos servatam a Galilæis vexantur; Flav. Josephus eos tuetur, V. J. 8. Josepho insidias struunt, 22. A Joanne Levi frustra stimulantur ut ipsi se addicant, 25. Cestium Gallum, Syriæ præf., invitant ut ipsorum urbem in fidem recipiat; quod quum Josephus audisset, eam expugnat et diripit, V. J. 67. Sepphoritæ milites Romanos a Cestio missos in urbem recipiunt; Josephus eam iterum oppugnat, sed frustra, 71. Cf. B. J. II, 18, 11. Vespasianum libenter excipiunt, B. J. III, 2, 4; 4, 1.
Septuaginta duo Judæi ad Ptolemæum Philad. ab Eleazaro mittuntur ut Legem Jud. Græce reddant, A. J. XII, 2, 5 et 6. A. Ptolem. benigne excipiuntur, 2, 11. Eorum vivendi ratio, 2, 12. Legis interpretatio diebus septuaginta duobus absolvitur, 2, 12. Donis cumulati dimittuntur, 2, 14.
Serebæus, Judæorum dux, A. J. XI, 3, 10.
Sergia, tribus Romæ, A. J. XIV, 10, 10.
Seron, Antiochi Epiph. dux, a Juda Maccab vincitur, A. J. XII, 7, 1.
Servitæ, Palæstinis finitimi, A. J. VI, 13, 10.
Sertorius, miles Roman. callidissimus, B. J. VI, 3, 2.
Serugus, Ragavi f., A. J. I, 6, 4.
Servi testes esse nequeunt apud Judæos, A. J. IV, 8, 15.
P. Servilius Galba, proconsul; ejus rescriptum ad Milesios, A. J. XIV, 10, 21.
Servilius, Gabinii in Syria legatus, A. J. XIV, 6, 1. B. J. I, 8, 6.
Sesostris, rex Egypti; multa de eo narrantur fabulosa, C. A. II, 11.
Sethon (etiam Egyptus vocatus), rex Egypti, C. A. I, 26. Hermæum (Danaum) fratrem Egypto expellit, *ibid.*
Sethosis, rex Egypti, expeditionem facit contra Assyrios et Medos, C. A. I, 15.
Sethus, Adami f., virtute præclarus; ejus filii pii et sapientes, observationes astronomicas duabus columnis inscribunt, A. J. I, 2, 3.
Sextus Cæsar, J. Cæsaris cognatus, Syriæ procurator, A. J. XIV, 9, 2. B. J. I, 10, 5. Eo intercedente Herodes, ab Hyrcano in judicium vocatus, absolvitur, A. J. 9, 4. B. J. 10, 7. A Basso Cæcilio interficitur, A. J. 11, 1. B. J. 10, 10.
Sibas, Sauli libertus, A. J. VII, 5, 5; 9, 3.
Sicarii, latrones a sica qua utuntur appellati, in Judæa

grassantur, A. J. XX, 8, 10. B. J. II, 13, 3. A Festo funduntur, *ibid.* Ab Albino debellantur, sed mox resumpta fiducia totam Judæam infestant, A. J. 9, 2 sq. Masadam castellum occupant; inde in regionem vicinam excursus faciunt, B. J. IV, 7, 2. Qui Masadam tenent se invicem interficiunt ne in Romanorum potestatem veniant, B. J. VII, 7 et 9. Reliqui, ex Judæa pulsi, in Egypto Judæos ad defectionem adducere frustra conantur, B. J. VIII, 10, 1. Eorum unus, Jonathan Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat, 11, 1. Sicariorum perversitas, 8, 1.
Sicella (*Secella*, *Secela*), vicus in Palæstinorum terra, ab Ancho Davidi tribuitur, A. J. VI, 13, 10. Ab Amalecitis vastatur, 14, 5. Cf. VI, 14, 6; VII, 1, 1; 1, 2.
Sichemes, Emmosi Sicimitarum regis f., Dinam Jacobi filiam stuprat; a Symeone et Levi trucidatur cum eoque tota regis familia, A. J. I, 21, 1.
Sicho, Moabitidis et Amoritidis rex a Moyse prælio devinctur, A. J. IV, 5.
Sicima (*Sicimum*, *Neapolis*), urbs Samariæ sub monte Garizin sita, A. J. V, 7, 2. Ab indigenis Mabortha vocatur, B. J. IV, 8, 1. Urbs sacra, homicidarum asyllum, A. J. V, 1, 24. Regiam in ea exstruxit Hieroboamus, VIII, 8, 4. Alexandri Magni temporibus Samariæ caput, XI, 8, 6. Sicimitæ a Symeone et Levi Jacobi filiis propter Dinæ stuprum interimuntur, A. J. I, 21, 1. Cæduntur ab Abimelecho tyranno, V, 7, 4. Saulus cum Amalecitis bellum gerens parcit Sicimitis, VI, 7, 3. Sicimitæ Sidonios se esse profitentur, XII, 5, 5. Cf. A. J. I, 21, 1; IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 5, 5; XIII, 9, 1. B. J. I, 4, 4.
Siclus, nummus apud Judæos, A. J. III, 8, 2.
Sidon, urbs Phœnicie, a Sidonio condita, A. J. I, 6, 2. A Tyriis deficit, IX, 14, 2. Sidonii jussu Cyri et postea Darii Judæis ligna cedrina mittunt ad templum Hierosol. instaurandum, XI, 4, 1; 4, 6. Sidon capitur ab Alexandro M., XI, 8, 3. J. Cæsar pro Judæis rescriptum ad Sidonios, XIV, 10, 2; cf. 10, 6. M. Antonius Sidonius imperat ut Judæis restituant quæ iis eripuerint, XIV, 12, 6. Sidonii Pacorum Parthum in urbem admittunt, XIV, 13, 3. B. J. I, 13, 1. Lis inter Sidonios et Damascenos, A. J. XVIII, 6, 3. Herodis M. in Sidonios liberalitas, B. J. I, 21, 11. Sidonii parcent Judæis in ipsorum urbe habitantibus initio belli Jud., B. J. II, 18, 5.
Sidonius, Chanaani f., Sidonem urbem condidit, A. J. I, 6, 2.
Sidonius, (*Sigo*) vicus Galil. munitur a Flav. Josepho, B. J. II, 20, 6. V. J. 37.
Silanus, Syriæ præfectus, A. J. XVIII, 2, 4.
Silas, Agrippæ M. amicus, A. J. XVIII, 6, 7, Agrippæ in adversis socius, A. J. XIX, 7, 1. Agrippam sibi alienat, *ibid.* Ab Aristone interficitur jussu Herodis et Helciæ, 8, 3.
Silas Babylonius, vir fortissimus, B. J. II, 19, 2, 9. In prælio cadit, B. J. III, 2, 1 sqq.
Silas, præfectus Tiberiadis, V. J. 17.
Silas Judæus, Lysiadis tyrannus, A. J. XIV, 3, 2.
Silbonitis (*Sibonitis*, *Sebonitis*) regio Palæstinæ, B. J. III, 3, 2. (B. J. II, 18, 1, ?)
Silo, Romanorum dux, a Ventidio in Judæa relictus, pecunia corrumpitur ab Antigono, A. J. XIV, 14, 6. B. J. I, 15, 2. Perfidiose agit in Herodem, A. J. 15, 3. B. J. 15, 6. Ex Judæa discedit auxilium laturus Ventidic contra Parthos, A. J. 15, 5. B. J. 16, 4.
Silo, urbs Samariæ, tabernaculum ibi positum erat ante templum exstructum, A. J. V, 1, 19; 2, 9. Cf. V, 10, 2; 11, 3; VIII, 7, 7; 11, 1.
Siloa (*Siloam*), fons Hierosol., B. J. II, 16, 2. V, 4, 1; 4, 2; 6, 1; 12, 2.

- Silva Libani*, nomen domus in qua Solomon thesauros suos asservabat, *A. J. VIII*, 7, 2.
- Simon* Justus, pontifex maximus, *A. J. XII*, 2, 4.
- Simon*, Simonis Justi nepos, pontifex maximus, *A. J. XII*, 4, 10.
- Simon*, *Matthes* vocatus, *Mattathiae* fil., *A. J. XII*, 6, 1. Prudentia præcellens, 6, 3. Judæos in Galilæa defendit, 8, 2. *Jonathæ* patris adiutor in bello cum Syris, *XIII*, 1. Ab *Antiocho Euth.* omnis regionis a *Scala Tyriorum* usque ad *Ægyptum* constituitur præfectus, 5, 4. *Jonath.* mortuo, Judæorum dux et pontifex, 6, 3; 6, 6. Judæorum immunitatem impetrat; Hierosolymorum arcem diruit; *ethnarcha* appellatur, 6, 6. Cum *Antiocho Sot.* amicitiam jungit, 7, 2. Mox vero ab *Antiocho* bello petitus, ejus ducem *Cendebeum* prælio devincit, 7, 3. Societatem init cum Romanis, *ibid.* A genero suo *Ptolemæo* interficitur, 7, 4. Cf. *B. J. I*, 2, sq.
- Simon*, *Dosithei* f., ab *Hircano* Romam mittitur legatus, *A. J. XIII*, 9, 2.
- Simon*, *Boethi* f., pontifex fit; ejus filiam *Herodes M.* uxorem ducit, *A. J. XV*, 9, 3. Pontificatu privatur, *A. J. XVII*, 4, 2.
- Simon*, *Herodis M.* servus, post domini mortem regnum affectat; a *Grato* interficitur, *A. J. XVII*, 10, 5. *B. J. II*, 4, 2.
- Simon*, *Esseus*, *Archelao ethnarchæ* somnium interpretatur, *A. J. XVII*, 13, 3. *B. J. II*, 7, 3.
- Simon*, *Camithi* fil., pontifex, *A. J. XVIII*, 2, 2.
- Simon Cantheras*, pontifex creatur ab *Agrippa*, *A. J. XIX*, 6, 2. Pontificatus ei abrogatur, 6, 4. Cf. *XX*, 1, 3.
- Simon* quidam Hierosolymitanus *Agrippam M.* apud populum calumniatur, *A. J. XIX*, 7, 5.
- Simon*, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J. XX*, 5, 2.
- Simon*, Judæus Cyprius, magus, *A. J. XX*, 7, 2.
- Simon*, *Gioræ* f., in prælio apud *Bethoron* commisso fortitudine eminet, *B. J. II*, 19, 2. In *Acrobatene* rapinas facit; inde pulsus *Masadam* occupat, deinde *Idumæam* populatur; magnam improborum manum cogit, *B. J. II*, 21, 2. *IV*, 9, 3 sq. Cum zelotis pugnam committit, 9, 5. *Idumæam* a *Jacobo* ipsi proditam occupat et vastat, 9, 5 sqq. Zelotæ ejus uxorem rapiunt quam mox reddere coguntur, 9, 8. Iterum *Idumæam* depopulatur, 9, 10. In Hierosol. urbem a populo recipitur, 9, 11. Acris pugna inter *Simonem* qui superiorem urbem in potestate habet, et *Joannem*, zelotarum ducem, qui templum tenet, 9, 12; *V*, 1, 3. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Fortiter rem gerit contra Romanos, 6, 3. Societatem init cum *Joanne* contra Romanos, 6, 4. Aggeres a Romanis ad *Joannis* monumentum erectos destruit, 11, 5, sqq. *Matthiam* pontificem multosque viros nobiles interficit, 13, 1. Judam ejusque socios prodicionem molientes supplicio afficit, 13, 2. Templo a Romanis expugnato, ipse et *Joannes* colloquium habent cum *Tito*; ejus fidei se committere recusant, 6, 2 sqq. Urbem superiorem male defendit, 8, 1 sqq. Urbe a Romanis expugnata, cum amicis et lapicidibus nonnullis in cavernam se demittit, viam subterraneam ad fugam patefacturus, *VII*, 2, 1. A Romanis captus triumpho servatur, *ibid.* *Simonis* supplicium, 5, 6. Ejus indoles, 8, 1.
- Simon*, *Ananiæ* f., *B. J. II*, 17, 4.
- Simon*, *Sauli* f., Judæus Scythopolitanus crudelissime in familiam suam sævit, *B. J. II*, 18, 4.
- Simeon*, *Gamalielis* f., populum contra zelotas excitat, *B. J. IV*, 3, 9. Cum *Joanne Levi* contra *Flav. Josephum* machinatur, *V. J.* 38 sq. Ejus ingenium, *ibid.*
- Simon*, *Cathie* f., *Idumæorum* dux qui zelotis auxilio veniunt, *B. J. IV*, 4, 2. Ejus ad *Jesu* orationem responsio, 4, 4. Hierosolymis a *Simonis Gior.* partibus stat, *B. J. V*, 6, 1. Fortiter se gerit contra Romanos, *B. J. VI*, 2, 6.
- Simon*, *Ezronis* f., *Eleazari* socius, *B. J. V*, 1, 2.
- Simon*, *Ari* f., zelotarum dux, *B. J. V*, 6, 1. Fortiter pugnat contra Romanos, *VI*, 1, 8; 2, 6.
- Simon*, *Josia* f., Judæus fortitudine excellens, *B. J. VI*, 2, 6.
- Simon Psellus*, *Flavii Josephi* atavus, *V. J.* 1.
- Simon*, *Gabarenorum* princeps, *V. J.* 25.
- Simon*, *Josephi Flavii* satelles, *V. J.* 28.
- Simon*, *Levi* f., *Gischalenus*, *V. J.* 38.
- Simon*, *Jonathæ* f., a *Simonis* et *Anani* factione contra *Josephum*, *Galilææ* præf. missus, multas ei struit insidias, *V. J.* 39 sqq. A *Josepho* capitur, 63 sq. Cf. *B. J. II*, 21, 7.
- Simonias*, vicus *Galil.*, *V. J.* 24.
- Simonides*, *Flavii Josephi* f., *V. J.* 76.
- Sina*, mons *Arabia* (*Sinæus* mons), describitur, *A. J. II*, 12, 1; *III*, 5, 1. Deum in eo habitare credebatur; *Moyse*s in eo colloquium habet eum Deo, *ibid.* Cf. *III*, 2, 5.
- Sinæus*, *Chanaani*, f., *A. J. I*, 6, 2.
- Sinope*, urbs *Ponti*, *A. J. XVI*, 2, 2.
- Siphar*, *Ammanitidis* dynasta, *A. J. VII*, 9, 8.
- Siris* (*Sirias*?) regio, in qua *Sethi* filii monumentum posuerunt, *A. J. I*, 2, 3.
- Sisa*, *Davidis* scriba, *A. J. VII*, 5, 4.
- Sisares*, *Chananæorum* dux, a *Jala* occiditur, *A. J. V*, 5, 4.
- Sisenna*, *Gabinii* in *Syria* legatus, *A. J. XIV*, 6, 1. *B. J. I*, 8, 6.
- Sisines*, *Syriæ* et *Phœnicia* præf. sub regno *Darii*, *A. J. XI*, 4, 4.
- Silenna*, puteus *Palæst.*, *A. J. I*, 18, 2.
- Soa*, *Ægypti* rex cum *Israelitis* contra *Assyrios* societatem init, *A. J. IX*, 14, 1.
- Soarus*, *Symeonis* f., *A. J. II*, 7, 4.
- Soba*, locus in *Damascenorum* terra, *A. J. I*, 10, 1.
- Sobacchis* *Chettæus*, vir fortissimus, *A. J. VII*, 12, 2.
- Sobnæus* ab *Ezechia* rege ad *Assyrios* legatus mittitur, *A. J. X*, 1, 2.
- Socho*, vicus *Judææ*, *A. J. VIII*, 10, 1; *VI*, 9, 1.
- Socrates* philosophus, sapientia præcellens, *C. A. II*, 12. Cur capitis damnatus sit, *II*, 37.
- Sodoma*, urbs *Palæst.*, a Deo funditus deleta, *A. J. I*, 11; cf. 8, 3. — *Sodomitica* regio ad lacum *Asphaltiten* tota exusta est; olim beata fuit et multis oppidis distincta, *B. J. IV*, 8, 4.
- Sodomitarum* quinque civitates olim florentissimæ; ab *Assyris* subactæ tributum pendunt; in summam morum pravitatem delapsæ a Deo evertuntur, *A. J. I*, 9, 1, 11.
- Soemus* *Ituræus*; *Herodes M.* ad *Octavianum* proficiscens ei custodiam *Mariamnes* uxoris suæ credit cum secreto quodam mandato, *A. J. XV*, 6, 5. *Soemus* ad *Herodis* mandatum enunciandum adducitur, 7, 1. *Commercii* cum *Mariaanne* habiti accusatus ab *Herode* interficitur, 7, 4.
- Soemus*, *Arabs*, a *Syllæo* interficitur, *A. J. XVII*, 3, 2. *B. J. I*, 29, 3.
- Soemus*, rex *Emesæ* et *Libani* tetrarcha, *A. J. XX*, 8, 4. *V. J.* 11. Romanis auxilium fert contra Judæos seditiosos, *B. J. II*, 18, 9; *III*, 4, 2; *VII*, 7, 1.
- Sogane*, urbs *Gaulanitidis* superioris, *B. J. IV*, 1, 1. *V. J.* 37, cf. 10. *B. J. II*, 20, 6.

Sogane, vicus Galil. viginti stadiis a Gabaris distans, V. J. 51.

Solomon Davidis ex Beersabe filius, A. J. VII, 3, 3; 7, 4. Adonia regnum affectante, a patre rex declaratur oleoque inungitur, 15, 5 sqq. Davides verba ad eum facit de templo extruendo, 15, 9. Davides moriens ei praecepta dat, 16, 1. Post patris mortem, ad regnum firmandum, Adoniam, Joabum et Semel interim iubet, VIII, 1, 2 sqq. Pharaothae, Aegyptiorum regis, filiam ducit uxorem; a Deo ipsi copiam dante quicquid velit poscendi, sapientiam petit, 2, 1. Litem duarum meretricum dirimit, 2, 2. Regni administrationem ordinat, 2, 3. Ejus divitiarum, 2, 4. Insignis ejus sapientia; quam scripta reliquerit, 2, 5. Ejus literarum ad Hiramum, Tyriorum regem datae, 2, 6. Ligna cadentia curat reliquamque materiam congerit ad templum Dei extruendum, 2, 9. Templum aedificat, quod septennio absolvitur, 3. Arcam in templum transferendam curat, 4, 1. Regiam aedificat, 5, 1 sqq. Hiram pro iis quae ad templi regiae constructionem contulerat, frumentum mittit decemque urbes Galilaeae offert, 5, 3. Enigmata a Hiramo missa solvit, *ibid.* cf. C. A. I, 17. Hierosolyma munit multasque urbes condit, 6, 1. Chananeis, qui in monte Libano habitant, tributum imperat, 6, 3. Classem aedificat, quam in Indiam mittit, 6, 4. Aegypti reginam ad se venientem laute excipit, 6, 5 sqq. Magnam auri vim possidet, 7, 1 sqq. Munera exquisita ei mittuntur a multis regibus, 7, 3. A patris moribus ac institutis sub vite finem desciscit, mulieres alienigenas in matrimonium ducens earumque deos colens, quam ob rem Deus ei poenas minatur, 7, 5. Hieroboamus seditionem contra eum movet, 7, 8. Solomon moritur post regnum octoginta annorum, *ibid.*

Solon Atheniensium legislator, C. A. II, 15.

Solyma. V. *Hierosolyma*.

Solymit montes in Palaestina, C. A. I, 22.

Solymus Josephi Tobiae frater, A. J. XII, 4, c.

Somorrion (? Gomorra), B. J. IV, 8, 2.

Sophaces, pop. Africae, nomen habent a Sophone Didori filio, A. J. I, 15.

Sopharus, Eliphazae f., A. J. II, 1, 2.

Sophas, Ragueli f., a zelotibus necatur, B. J. IV, 3, 4.

Sophene, regio Armeniae, A. J. VII, 5, 1; VIII, 7, 6.

Sophira, regio Indiae, postea *terra Aurea* dicta, A. J. VIII, 6, 4.

Sophon, Didori f., Sophacum princeps, A. J. I, 15.

Sophonias, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occiditur, A. J. X, 8, 5.

Sosibius, Tarentinus, Ptolemaei Philad. satellitum praefectus, A. J. XII, 2, 2.

Sasipater, Philippi f., Jud.; ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, A. J. XIV, 10, 22.

Sostus ab Antonio Syriae praeficitur, A. J. XIV, 15, 9. B. J. I, 17, 2. Cum Herode Hierosolyma expugnat et Antigoni vinetum ducit ad Antonium, A. J. 16, 1 sqq., B. J. 18, 1 sqq.; V, 9, 4; VI, 10.

Spartani neque agros colunt neque artes exercent; omne studium in corpore firmando ponunt, C. A. I, 31. Cum Jonatha Maccabaeo societatem ineunt, A. J. XIII, 5, 8.

Spasme Charax, urbs Susianae, A. J. I, 6, 4; XX, 2, 1; 2, 3.

Spinarum vallis, prope Hierosolyma sita, B. J. V, 2, 1.

Stellatina, Romae tribus, A. J. XIV, 10, 10.

Stephanus, Claudii Caesaris servus, A. J. XX, 5, 4. B. J. II, 12, 2.

Stacheus, Agrippae M. libertus, A. J. XVIII, 6, 7.

Stoici philosophi in placitis suis de Dei natura cum Moysae consentiunt, C. A. II, 16.

Stola pontificalis primum in templo asservabatur, Hyrcanus vero pontifex, hujus nominis primus, in arce, quae postea Antonia appellata est, eam deposuit, A. J. XVIII, 4, 3. In arce deinde remansit, usque dum Tiberius, rogatu Vitellii, eam sacerdotibus in templo custodiendam permetteret, A. J. XV, 11, 4. XVIII, 4, 3. Post mortem Agrippae regis in arce reposita est: sed Claudius, precibus Agrippae junioris obsequutus, Judaeis denuo veniam dedit in templo eam asservandi, A. J. XX, 1, 1 sqq. Tribus festis solemnibus et jejuniis die pontifex maximus eam induere solebat, A. J. XVIII, 4, 3.

Strabo Cappadox laudatur de Judaeis Aegyptiis, A. J. XIII, 10, 4. De Aristobulo rege, 11, 3. De Ptolemaei Lathiri in Judaeis crudelitate, 12, 6. De vite aurea ab Aristobulo Pompejo dono data, XIV, 3, 1. De rebus a Pompejo gestis, A. J. XIV, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judaeos, 6, 4. De pecunia a Cleopatra et Judaeis in insula Co deposita, 7, 2. Judaeos per totum terrarum orbem dispersos esse dicit, *ibid.* De Hyrcani et Antipatri expeditione in Aegyptum, 8, 3. De Antigono Aristobuli regis filio, XV, 1, 2. De templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, C. A. II, 7.

Stratonis turris, urbs Samariae, quae ab Herode M. Caesarea appellata est, A. J. XV, 8, 5. Ejus tyrannus Zolus, XIII, 12, 2; 12, 4. Judaeis a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. Herodi M. datur ab Augusto, XV, 7, 3. Cf. XIII, 11, 2. B. J. I, 3, 4 sqq.

Strato, Bercae Syriae urbis tyrannus, A. J. XIII, 14, 3. *Strato*, Theodoti f., ab Hyrcano ad Romanos legatus mittitur, A. J. XIV, 10, 22.

Stratonice, Demetrii Macedoniae regis uxor, marito derelicto in Syriam se confert; rebus novis ibi studens perit, C. A. I, 22.

Struthia, piscina Hierosol., B. J. V, 11, 4.

Suba Ammanitis opem ferri contra Judaeos, A. J. VII, 6, 1.

Sudeas, Phideae f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.

Suna, urbs Palaest., A. J. VI, 14, 2.

Sumis, Gadis f., A. J. II, 7, 4.

Suris, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami filius, qui Assyriae nomen dederit, A. J. I, 15.

Sures, Madianitarum rex, A. J. IV, 6, 10; 7, 1.

Susa, Davidis scriba, A. J. VII, 4, 8.

Susa, Persiae metropolis, A. J. X, 11, 7; XI, 6, 1; 6, 2; 6, 7.

Susaeus, rex Aegypti Roboamum Judaeae regem bello laecessit, Hierosolyma caput templumque spoliato, A. J. VIII, 10, 3; cf. VII, 5, 3.

Suus, Abrami f., A. J. I, 15.

Syeaminus, oppidum Phoeniciae, A. J. XIII, 12, 3.

Sychemes, V. *Nichemes*.

Syene, urbs Aegypti, B. J. IV, 10, 5.

Sylla, Agrippae jun. dux, contra Flav. Josephum Galilaeae praefectum mittitur, quem vincit, A. J. 71 sqq.

Syllaeus Arabs, Obodae regis procurator, Salomen ipsius amore captam, in matrimonium petit; Herodes, Salomae frater, nuptias non permittit ob religionum diversitatem, A. J. XVI, 7, 6. B. J. I, 24, 6. Latrones Trachone expulsos in Arabiam recipit, Herodi eos tradere recusat, A. J. 9, 1. Herodem apud Augustum accusat, 9, 3. Ipse a Nicolao, Herodis legato, in crimen vocatur et ab Augusto capitis damnatur, 9, 8 sq. Statuitur, ut supplicio afficiatur, postquam res alienum solverit damnunumque, quod dederit, restituerit, *ibid.* Nihil eorum, quae Augustus

imperavit, facit; novorum etiam criminum ab Areta et Antipatro apud Augustum accusatur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.

Symeon, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Cum Levi fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. A Josepho obses in Ægypto retinetur, II, 6, 4. Ejus filii sex, II, 7, 4. Symeonis tribui quænam Palæstinæ pars obtigerit, V, 1, 22.

Symoborus, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9, 1.

Synedria quinque a Gabinio in Judæa instituta, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.

Syria, *Syri*. *Syri* sive *Aramæi* originem trahunt ab *Aramæo*, *Arani* filio, *A. J.* I, 6, 4. *Syri* sub regno *Adadi* contra *Israelitis* expeditionem faciunt, sed profligantur, *A. J.* VIII, 14, 1 sqq. Ab *Israelitis* postea bello laessiti vincunt, 15, 5. Denuo *Israelitis* arma inferunt, *Samaritam* obsident; a Deo in fugam conjiciuntur, IX, 4, 4 sq. *Azaelus*, occiso *Adado* regnum occupat, 4, 6. *Adadus* et *Azaelus* *Josephi* adhuc temporibus tamquam dii a *Syris* colebantur, *ibid.* *Aramathia* *Syris* eripitur a *Joramo*, 6, 1. *Azaelus* *Palæstinæ* partem *Transjordanianam* in suam potestatem redigit, 8, 1. *Joaso* multas magnasque urbes eripit; *Judæam* invadit, 8, 4 sq. *Adadus* *Azaeli* successor amittit quæ hic in *Palæstina* occupaverat, 8, 7. *Syri* debellantur ab *Hieroboamo* II, 10, 1. Sub regno *Arsacis* *Judæis* bellum inferunt, 12, 1. A *Theglaphalassare* *Assyriorum* rege subiguntur, 12, 3. *Syria* occupatur a *Nechaone* *Ægyptiorum* rege; mox vero *Ægyptii* *Babyloniis* cedunt, X, 6, 1. Cf. *C. A.* I, 19. *Alexander* *Syriam* invadit, *A. J.* XI, 8, 3. Regnum ad *Seleucidas* transit; *Seleucus* *Nicator* XII, 1, 1; 3, 1. *Antiochus* *Deus*, 3, 2. *Antiochus* M., 3, 3; 3, 4; 4, 1. *Seleucus* *Philopator*, XII, 4, 10. *Antiochus* *Epiphanes*, 4, 11. *Antiochus* *Eupator* *Philippum* regnum occupare molientem devincit, 9, 7. *Demetrius*, *Seleuci* fil.; *Antiochus* *Eupat.* occidit et ipse regnum suscipit, 10, 1. *Demetrius* ab *Alexandro* *Bala* regno dejicitur, XIII, 2. *Demetrius* *Nicator*, *Demetrii* f., ab *Antiochensibus* rex declaratus, *Alexandrum* fundit fugatque, 4, 8. *Demetrius* *Nicat.* in *Antiochensium* odium incurrit, superatur a *Diodoto*, qui *Antiocho* *Entheo* puero, *Alexandri* *Balæ* filio, diademam imponit, 5, 3. *Antiochus* *Entheus* mox occiditur a *Diodoto*, ad quem regnum transit, 7, 1. Superato *Diodoto* regnum suscipit *Antiochus* *Soter*, *Demetrii* *Nicat.* frater, 7, 2. Post hujus mortem *Demetrius* *Nicat.* regnum recuperat, 8, 4. Militibus invisus regnum denuo perdit, *Alexander* *Zebina* a *Ptolemæo* *Physcone* *Syriæ* rex constituitur, 9, 3. *Alexander* *Zebina* ab *Antiocho* *Grypo* devictus occumbit, 9, 3. *Antiochus* *Grypus* et *Antiochus* *Cyzicenus*, fratres ex matre de regno inter se certant, 10, 1. *Antiochus* *Grypus* ab *Heracleone* interficitur, *Antiochus* *Cyzicenus* a *Seleuco* *Epiphane* vincitur et occiditur, 13, 4. Inter *Antiochi* *Grypi* et *Antiochi* *Cyziceni* posteros diu de regno disceptatur, *ibid.* *Tigranes*, *Armenie* rex, *Syriam* invadit, 16, 4. *Romani* *Syriam* in suam potestatem redigunt, XIV, 2, 3. A *Parthis* infestatur, quos *Cassius* repellere studet, 7, 3. Simultates inter *Syros* et *Judæos* initio belli *Judaici*, *B. J.* II, 18. — *Syri* qui *Thermodontem* et *Parthenium* fluvios accolunt, circumcisionem a *Colchis* acceperunt; *Syri* qui in *Palæstina* habitant (*Judæi*) ab *Ægyptiis* eam didicerunt, auctore *Herodoto*, *C. A.* I, 22.

Syrus, rex *Mesopotamiæ*, *A. J.* VII, 6, 1.

Syrtes *Africæ*, *B. J.* II, 16, 4.

T.

Tabæus, *Nachoræ* f., *A. J.* I, 6, 5.

Tabernaculum, a *Moyse* exstructum describitur, *A. J.*

III, 6 sqq. *Deus* in eo habitare dignatur, 8, 5.

Tabernaculorum festum. V. *Scenopegia*.

Tanais, fluv. *Scythiæ*, *B. J.* VII, 7, 4.

Tangana, præfectus *Samaria*: sub regno *Darii*, *A. J.* XI, 4, 8.

Tanis, urbs *Ægypti*, *B. J.* IV, 11, 5.

Tarentum, urbs *Italiae*, *A. J.* XVII, 5, 1.

Tarichææ (*Taricheæ*), urbs *Galilææ*, triginta stadiis e *Tiberiade* distans, V. J. 32. Urbis situs describitur, *B. J.* III, 10, 1. A *Cassio* expugnatur, *A. J.* XIV, 7, 3. A *Nerone* *Agrippæ* jun. tribuitur, XX, 8, 4. Munitur a *Josepho*, *Galilææ* præfecto, *B. J.* II, 20, 6. *Tarichæatæ* seditionem movent contra *Josephum*, V. J. 27 sqq. *B. J.* II, 21, 3 sqq. Ad *Agrippam* regem transire molientes ad obsequium rediguntur a *Josepho*, V. J. 32 sqq. A *Romanis* funduntur, *B. J.* III, 10, 3. Dissensio inter indigenas et advenas, 10, 4. Urbs capitur a *Tito*, 10, 5. Seditiosorum alii occiduntur, alii ad *Neronem* mittuntur, alii venduntur, 10, 10.

Tarsus, metropolis *Ciliciæ*, *A. J.* I, 6, 1; cf. IX, 10, 2. *B. J.* VII, 7, 3.

Taurus, mons *Asiæ*, *A. J.* XI, 8, 3. *B. J.* II, 16, 4.

Tavaus, *Nachoræ* f., *A. J.* I, 6, 5.

Telithon, urbs *Arabie* in *Moabitum* finibus, *A. J.* XIII, 5, 4.

Templum Hierosolymitanum a *Solomone* exstructum describitur, *A. J.* VIII, 3; cf. *C. A.* I, 17; II, 2. Quid *Moyse* de eo præscripserit, *A. J.* IV, 8, 5. Diruitur a *Nabuchodonosoro*, *A. J.* X, 8, 5. *C. A.* I, 19; 21. Novi templi fundamenta jaciuntur sub *Cyro*, *A. J.* XI, 2, 1. Absolvitur sub *Dario*, *A. J.* XI, 4, 7. *C. A.* I, 21. *Pompejus* templum expugnat ejusque penetrale ingreditur, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* I, 7, 6. Templum sumtuosissime instauratur ab *Herode* M., *A. J.* XV, 11, 1 sqq. Hujus templi accurata descriptio, *B. J.* V, 5; cf. *C. A.* II, 8 sq.; I, 22. Porticus igne delentur, *A. J.* XVII, 10, 2. *Populus* ab *Agrippa* jun. pelit, ut porticum orientalem instaret, *A. J.* XX, 9, 7. Templum irriti conatu oppugnatur a *Cestio*, *Syriæ* præfecto, *B. J.* II, 19, 5. *Zelotæ* a populo victi in templum confugiunt, *B. J.* IV, 3, 11 sq. *Zelotarum* factionum altera duce *Eleazaro* templi septum, altera duce *Joanne* porticus tenet, V, 1, 2. *Eleazari* factio a *Joanne* opprimitur, 3, 1. Templum spoliatur a *Joanne*, 13, 6. *Romani*, capta *Antonia* templum aggrediuntur, VI, 2, 6 sqq. Porticus exteriores partim a *Judæis* partim a *Romanis* incenduntur, 7, 9. Muro septi interioris frustra arietibus pulsato, ejus partis ignis admoveatur, quo mox etiam porticus interiores corripuntur, 4, 1 sq. *Tito* imperatore invito, sacrosanctum a milite quodam *Rom.* incenditur, 4, 3 sqq. Templum incensum est secundo anno regni *Vespasiani* eodem mense eodemque mensis die quo prius a *Babyloniis* deletum erat, 4, 8. Templum funditus evertitur, VII, 1, 1.

Templum in monte Garizin prope *Sichma* urbem exstructum *Alexandri* M. temporibus, *A. J.* XI, 8, 4. Postea *Jovi* *Hellenio* consecratur, *A. J.* XII, 5, 5. Ab *Hyrcano* deletur, XIII, 8, 4.

Templum Heliopolitanum ad *Hierosolym.* similitudinem ab *Onia* exstructum describitur, *B. J.* VII, 9, 2 sq. Clauditur sub regno *Vespasiani*, 9, 4. Cf. *A. J.* XIII, 3.

Tephtheus, *Galilæus* vir fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.

Terentina, *Romæ* tribus, *A. J.* XIV, 10, 10; 10, 13; 10, 19.

Terentius Rufus exercitus post expugnata *Hierosol.* a *Tito* in *Judæa* relictus dux, *B. J.* VII, 2, 1.

- Tero**, miles, Alexandrum et Aristobulum, Herodis filios, capite damnatos Caesarem publice defendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* I, 27, 4. A Tryphone accusatus lapidatur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6.
- Tethmosis**, rex Aegypti, *C. A.* I, 26.
- Thabnæus**, v. *Thamnæus*.
- Thadalus**, Assyriorum dux, *A. J.* I, 9.
- Thadamora**, urbs Syriae a Solomone condita, Græcis Palmyra dicta, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Thænus**, rex Amathæ, cum Davide fœdus init, *A. J.* VII, 5, 4.
- Thales**, unde hauserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
- Thallus**, Tiberli libertus, *A. J.* XVIII, 6, 4.
- Thamara**, Davidis filia, *A. J.* VII, 3, 3. Ab Amnone stupratur, 8, 1.
- Thamara**, Abesalomi filia, Roboami uxor, *A. J.* VII, 10, 3.
- Thamna**, urbs Judæe, olim in Palæstinorum ditione, *A. J.* V, 1, 29; 8. 5. Caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. Incolæ in servitutem rediguntur a Cassio, *A. J.* XIV, 11, 12. *B. J.* I, 11, 2. Toparchiæ Thamniticæ initio belli Jud. præficitur Joannes Essæus, II, 20, 4. Occupatur a Vespasiano, *B. J.* IV, 8, 1.
- Thamnæus**, post mortem Elani, ab Israelitarum parte rex creatur, sed mox interimitur, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Thamnata**, urbs Judæe, a Bachide munitur, *A. J.* XIII, 1, 3.
- Thannus** cum Banaotha fratre Jebosthum, Judæorum regem, interficit; a Davide morte mulctatur, *A. J.* VII, 2, 1.
- Thaphine**, Aderi Idumæi uxor, *A. J.* VIII, 7, 6.
- Thapsa**, urbs Palæst., a Manæmo expugnatur, *A. J.* IX, 11, 1.
- Tharabasa**, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Tharata**, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.
- Tharbis**, regis Æthiopiæ filia, nubit Moysi, *A. J.* II, 10; 2.
- Tharrus**, Nachoræ f., Abrami pater, ex Chaldæa in Mesopotamiam migrat, *A. J.* I, 6, 5.
- Tharsa**, urbs Palæst., *A. J.* VIII, 12, 3; IX, 11, 1.
- Tharsices**, rex Æthiopiæ, *A. J.* X, 1, 4.
- Tharsus**, ita olim Cilicia appellabatur, *A. J.* I, 6, 1. Tharsenses (Cilices) originem trahunt a Tharso Jovani filio, *ibid.*
- Tharsus**, Jovani f., Cilicum gentis auctor, *A. J.* I, 6, 1.
- Thaumastus**, primum Caji Caligulae servus, deinde Agrippæ M., a quo manumittitur et valde honoratur, *A. J.* XVIII, 6, 6.
- Thebæ**, urbs Palæst., *A. J.* V, 7, 5; VII, 7, 2.
- Thebæ**, urbs Aegypti, *B. J.* VII, 10, 1.
- Thebani**, Græci, præderastiæ dediti, *C. A.* II, 37.
- Thecoa** (Thecoe), urbs Judæe in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 10, 1; IX, 1, 3. *B. J.* IV, 9, 5. *V. J.* 75.
- Theglaphalassar**, Assyriorum rex, magnam Israelitarum regni partem occupat, *A. J.* IX, 11, 1. Inita cum Achaze societate, Syros et Damascenos subigit, Israelitarum multos captivos abducit, 12, 3.
- Thella**, vicus Galil., *B. J.* III, 3, 1.
- Themanus**, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Themanus**, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Theodectes**, poeta tragicus, *A. J.* XII, 2, 13.
- Theodestes**, Persa, cum Bagathoo conjurationem facit contra Artaxerxem I., *A. J.* XI, 6, 4; 6, 10.
- Theodoros**, Zenonis Philadelphici tyranni filius Alexandro Jannæo cladem affert, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Postea iterum bello lacessitus ab Alexandro, fuga se subducit ejusque castellum Amathus diruitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 4, 3.
- Theodosius**, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Theodosius**, Theodori f., Suniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.
- Theophilus**, Matthiæ pontificis pater, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Theophilus**, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 5, 3. Theophilus Pontificatu privatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 2.
- Theophilus** in libris suis Judæorum mentionem facit, *C. A.* I, 23.
- Theophrastus** laudatur de Tyrionum legibus, *C. A.* I, 22.
- Theopompus**, historicus, de libris sacris Judæorum scribere volens mente perturbatur, *A. J.* XII, 2, 13. Athenienses calumniatur, *C. A.* I, 24. Tripoliticum non scripsit, *ibid.*
- Thermodon**, fluv. Asiæ, *C. A.* I, 22.
- Thermus** a Romanis legatus mittitur ad Aegyptios, *C. A.* II, 5.
- Thermusa**, primum concubina deinde uxor Phraatis IV regis Parthorum; Phraatacem filium adjuvat in struendis Phraati insidiis, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Thesbona**, urbs Galaaditidis, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Theudas**, præstigiator, Judæos decipit; supplicio afficitur, *A. J.* XX, 5, 1.
- Theudion**, Doridis Herodis M. uxoris frater, Berenicen Salomæ filiam in matrimonium ducit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Cum Antipatro, sororis filio, Herodis necem machinatur, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 30, 5.
- Thiras**, Japhethæ f., Thirium (Thracum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thires**, Græcis Thraces dicti, originem habent a Thira, *A. J.* I, 6, 1.
- Thisri**, mensis apud Judæos, *A. J.* VIII, 4, 1.
- Thmasis**, rex Aegypti, *C. A.* I, 15.
- Thmuis**, urbs Aegypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Thobeli**, postea Iberi dicti, originem habent a Thobela, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus**, Japhethæ f., Thobelorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus**, Lamechi f., primus officium aerarium excogitavit, *A. J.* I, 2, 2.
- Tholomæus**, Gessirorum rex, *A. J.* VII, 1, 4.
- Tholomæus**, latronum dux, *A. J.* XX, 1, 1.
- Thraces**; ita a Græcis Thires appellantur, *A. J.* I, 6, 1. A Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Thraces Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.
- Thraciæ** emporia; Josaphatus Judæorum rex classem ad ea mittit, *A. J.* IX, 1, 4.
- Thressa**, (Ressa, Resa) castellum Idumæe (Judææ?), *A. J.* XIV, 13, 9; 15, 2. *B. J.* I, 13, 8; 15, 4.
- Thucydides**, historicus ex nonnullorum sententia multis in rebus falsa refert, *C. A.* I, 3. Romanorum non facit mentionem, I, 12.
- Thulas**, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Thummosis**, rex Aegypti, *C. A.* I, 14. (*Vocatur Tethmosis*, I, 15).
- Thygrammæi**, Græcis Phryges dicti, originem habent a Thygramme, *A. J.* I, 6, 1.
- Thygrammes**, Gomari f., Thygrammæorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Tiberias**, urbs Palæst., in optima Galilæe parte sita ad lacum Genezareth, ab Antipa in honorem Tiberii exstructa et immunitate donata est, *A. J.* XVIII, 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Cf. de urbis situ *V. J.* 65. A Nerone Agrippæ juniori tribuitur, *A. J.* XX, 8, 4. A Fl. Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. Tres in urbe factiones initio belli Judaici, V.

- J. 9.* Herodis tetrarchæ palatium diruitur, *V. J. 12.* Tiberienses rerum novarum semper appetentes & seditio-
nibus gaudentes, 17; cf. 63; 70. A Joanne, Levi f., sti-
mulantur ut seditioem moveant contra Josephum Galilææ præf., *V. J. 17* sq.; 75 sqq. *B. J. 11, 21, 6* sqq. Ad
Agrippam regem transire moluntur; ad obedientiam re-
diguntur Josephi stratagemate, *V. J. 32.* sqq. *B. J. 21, 8*
sqq. A Jonatha ejusque collegis instigati, iterum rebellant
contra Josephum, *V. J. 53* sqq. Tiberias a Josepho expu-
gnatur, 63. Josephus impedit ne Tiberias a Galilæis diri-
piatur, 68 sqq. Tiberienses pacem et amicitiam petunt a
Romanis, *B. J. 11, 9, 7* sqq.
- Tiberius Nero*, Augusto in regno succedit; Valerium Gra-
tium Judææ procuratorem facit, *A. J. XVIII, 2, 2.* *B. J. 11, 9, 1.* Isidis sacerdotes in crucem agit ejusque templum
evertit, *A. J. 3, 4.* Judæos Roma expellit, *A. J. 3, 5.*
Cum Artabano, Parthorum rege, amicitiam init, *A. J. 4, 4* sq. Post Philippi mortem, ejus tetrarchiam Syriæ
adjicit, *A. J. 4, 6.* Vitellio Syriæ præfecto scribit ut Aretæ
regi Arabiæ bellum inferat, 5, 1. Magna apud eum au-
thoritatis valet Antonia, Claudii mater, 6, 4 sqq. Agrippam,
Aristobuli f., benigne excipit, *ibid.* Agrippam ab Eutycho
accusatum in vincula conjicit, 6, 5 sqq. Tiberii in rebus
agendis tarditas et cunctatio, 6, 5. Capto augurio Caium
constituit successorem, Tiberii Gemello nepote ab impe-
rio excluso, 6, 8 sqq. Tiberii mors; magna populi lætitia,
6, 10.
- Tiberius Gemellus*, Drusi fil., Tiberii Cæsaris nepos, im-
perii successione excluditur, *A. J. XVIII, 6, 4; 6, 8* sq.
A Caio Caligula e medio tollitur, 6, 9.
- Tiberius Alexander*, Alexandri Alabarchæ f., Judææ pro-
curator, *A. J. XX, 5, 2.* *B. J. 11, 11, 6.* Alexandriæ præ-
fectus, *B. J. 11, 18, 7.* Ad Vespasiani partes se confert,
IV, 10, 6. Exercitus Alexandrini dux cum Tito expeditio-
nem facit adversus Hierosolyma, V, 1, 6. Ornamenta
addit templo Hierosol., 5, 4, 12, 2. Totius Titi exercitus
dux, VI, 4, 3.
- Tigillinus*, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV, 9, 2.*
- Tigranes*, rex Armeniæ, Syriam invadit; Judæi ad eum
legatos mittunt; Lucullo, Armeniam depopulante, ex Sy-
ria discedit, *A. J. XIII, 16, 4.* Cf. *B. J. 1, 5, 3.*
- Tigranes*, Artabazis Parthorum regis f. a Romanis in regno
collocatur, *A. J. IV, 4, 3.* *B. J. 1, 19, 5.*
- Tigranes*, Alexandri Herodis M. filii f. ex Glaphyra regnum
Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII, 5, 4.* *B. J. 1, 1, 28, 1.*
- Tigranes*, Alexandri Herodis M. nepotis f. a Nerone rex
Armeniæ creatur, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Tigris*, fluv. Asiæ, a Judæis *Diglath* vocatur, *A. J. 1, 1, 3.*
- Timæus* (*Timaus*), rex Ægypti, *C. A. I, 14.*
- Timæus*, historicus, in rebus Siculis ab Antiocho, Philisto
et Callia dissentit, *C. A. 1, 3.* Ephorum sæpe mendacii
arguit, *ibid.* Calumniandi cupidus est, I, 24.
- Timagenes*, historicus, laudatur, de templo Hierosol. ab
Antiocho Epiph. spoliato, *C. A. 11, 7.* De Aristobulo Ju-
dæorum rege, *A. J. XIII, 11, 3.* De clade quam Alexan-
dro Jannæo intulit Ptolemæus Lathyrus, 12, 5.
- Timidius*, Pompeium apud Caium Cæsarem accusat, *A. J. XIX, 4, 5.*
- Timius*, Cyprius; vir nobilis Alexandram Phasaeli filiam
ex Galampione uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Timotheus*, Ammanitarum dux vincitur a Juda Maccab.,
A. J. XVII, 8, 1 sqq.
- Tirathana*, vicus Samariæ, *A. J. XVIII, 4, 1; 4, 2.*
- Tiridates*, rex Armeniæ Magnæ ab Alanis bello petitur, *B. J. VII, 7, 1.*
- Titanum vallis* prope Hierosolyma, *A. J. VII, 4, 1.*
- Titus*, Syriæ præfectus, *A. J. XVI, 8, 6.*
- Titus* (*Flavius Vespasianus*), Vespasiani f., a patre
Alexandriam mittitur, ut duas inde legiones contra Ju-
dæos ducat, *B. J. 11, 1, 2.* Magnis itineribus Ptolemai-
dem contendit, 4, 2. Cum patre Jotapata obsidet, 7, 4
sqq. Ejus pietas in patrem, 7, 22. Japham expugnat, 7,
31. Primus muros Jotapatorum ascendit, 7, 34. Ejus
in Flavium Josephum captivum clementia, 8, 8 sq. Ad-
versus Tiberiadem mittitur, *B. J. 9, 7.* Tarchæatas præ-
lio devincit, in quo fortitudine eminet; eorum urbem
capit, 10, 1 sqq. Ad Mucianum in Syriam mittitur,
B. J. IV, 1, 5. Inde reversus Gamalam cum patre obsi-
det, 1, 10. Contra Gischala exercitum movet, 2, 1. Gis-
chalenos ad deditionem hortatur, 2, 2. Joanne, seditio-
norum duce, fuga elapso, a Gischalensis benigne excipi-
tur, 2, 4 sq. Cæsaream se confert, 3, 2. Post Neronis
mortem a patre ad Galbam mittitur, sed audita ejus morte
Cæsaream revertitur, 9, 2. Cum patre Alexandriam pro-
ficiscitur; inde a patre qui in Italiam ad imperium susci-
piendum discedit, ad Hierosolyma expugnanda mittitur,
11, 5. Ejus exercitus describitur, V, 1, 6; 2, 1. Hieroso-
lyma explorans in periculum incidit; egregia ejus forti-
tudo, 2, 2. Castra metatur juxta montem Olivarum, 2,
3. Romanos a Judæis repulsos fortitudine sua e periculo
eripit, 2, 5. Romanos incaute in Judæorum insidias la-
psos reprehendit, 3, 3 sq. Machinas muris admoveat, 6, 2
sqq. Primum murum expugnat, 7, 2 sqq. Secundum mu-
rum capit et Novam urbem occupat; inde statim a Judæis
repulsus quarto die post ea rursus potitur, 8, 1 sq. Remissa
in breve tempus obsidione, exercitum lustrat, 9, 1. Fla-
vio Josepho mandat, ut Hierosolymitanos ad deditionem
hortetur, 9, 3. Quatuor aggeres prope Antoniam et Joan-
nis monumentum erigit, 9, 2; 11, 4. His aggeribus a Ju-
dæis destructis, totam urbem muro circumdat novosque
aggeres jacet, 11, 4 sqq.; 12, 1 sqq. Judæos qui aggeres
aggrediuntur, repellit, VI, 1, 3. Antoniam capit, 1, 4 sqq.
Judæos per Josephum iterum ad deditionem hortatur, 2,
1 sqq. Templum aggreditur, 2, 6 sqq.; 4, 1. Ipso invito
sacrosanctum incenditur; frustra ignem extinguere co-
natur, 4, 3 sqq. Templo occupato a militibus salutatur
imperator, 6, 1. Cum seditiosorum ducibus colloquium
habet: his ejus fidei se committere recusantibus, urbem
perdere decernit, 6, 2. Urbem inferiorem incendi jubet,
6, 3. Urbem superiorem capit, omniaque ferro et flamma
vastat, 8, 1 sqq. Quid de captivis decreverit, 9, 9, 2. Urbe
funditus eversa, exercitui gratias agit et præmia distri-
buit, VII, 1, 1 sqq. Cæsareæ Philippi splendida specta-
cula exhibet, 2, 1. In Cæsarea maritima fratris, Beryti
patris diem natalem celebrat, 3, 1. Per Syriam iter fa-
ciens, magnificentissima in urbibus spectacula edit, 5, 1.
Ab Antiochenis laute excipitur; Vologeses Parthorum rex
coronam auream ei mittit, 5, 2. Cf. *A. J. XII, 3, 1.* Per
Judæam deinde Alexandriam proficiscitur, unde Roman
navigat, *B. J. 5, 2* sq. Cum patre de Judæa subacta
triumphat, 5, 4 sqq. — Titi testimonium de Josephi in
historia scribenda veritate, *V. J. 70. C. A. 1, 3.* Josephum
magno in honore habet, *V. J. 76.*
- Titus Frugi*, quintæ decimæ legionis Rom. dux, *B. J. VI, 4, 3.*
- Tityi*, Hiramii Tyriorum regis contra eos expeditio, *C. A. 1, 18.*
- Tobiæ* filii Menelai pontificis partes sequuntur; cum Mene-
lao ad Antiochum Epiphanen confugiunt, *A. J. XII, 5, 1;*
cf. 4, 2. *B. J. 1, 1, 1.*
- Tochoa*, urbs Judææ, a Bachiide munitur, *A. J. 1, 3.*
- Toparchiæ* Judææ, *B. J. III, 3, 5.*

Trachonitis (Trachon), regio Palæst. ab Augusto Herodi M. datur, *A. J. XV*, 10, 1 sqq. *B. J. I*, 20, 4. Trachonitæ, Herode in Italiam profecto, rebellant, sed mox ab Herodis ducibus subiguntur, *A. J. XVI*, 4, 6. Latrones Trachonitici a Syllæo in Arabiam recipiuntur, 9, 1. Herodi infensi Idumæorum agros populantur, 9, 3. Batanæis contra Trachonitas præsidio sunt Zamaris ejusque posteris, *A. J. XVII*, 2, 1 sqq. Trachonitis ab Herode Philippo tribuitur, *A. J. XVII*, 8, 1; cf. *XVII*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3.

Trajanus, legionis præfectus a Vespasiano mittitur ad Japham expugnandam; adscito Tito urbem capit, *B. J. III*, 7, 31. Tito auxilio mittitur contra Tarichæatas, 10, 3.

Tralles, urbs Cariae, *A. J. XIV*, 10, 21.

Trebellius Maximus, senator Roman., *A. J. XIX*, 2, 3.

Tripolis, urbs Phœniciae, *A. J. XII*, 10, 1; *XIII*, 10, 3. Herodis M. in Tripolitanos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.

Tripolitici auctor (non est Theopompus) Thebanos calumniatur, *C. A. I*, 24.

Troglodytica terra, ad sinum Arabicum occupatur ab Abrami posteris, *A. J. I*, 15. Cf. *II*, 11, 2.

Tryphon, V. Diodotus.

Tryphon, Ptolemæi Epiph. jocularator, *A. J. XII*, 4, 9.

Tryphon, Herodis M. tonsor, Teronem accusat; ipse cum Terone a populo lapidatur, *A. J. XVI*, 11, 5 sq. *B. J. I*, 27, 5 sq.

Tunicæ manuleatæ et ad talos usque demissæ apud Judæos a virginibus antiquitus gestatæ, *A. J. VII*, 8, 1.

Tusculanum, villa Tiberii, *A. J. XVIII*, 6, 6.

Typhonis urbs, *Avaris*, in Ægypto, *C. A. I*, 26.

Tyrannius Priscus tribun. milit., *B. J. II*, 19, 4.

Tyrannus, Herodis satellites, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, *A. J. XVI*, 10, 3.

Tyropseorum vallis superiorem Hierosol. partem ab inferiori separat, *B. J. V*, 4, 1.

Tyrrheni, pop. Italiæ, *C. A. II*, 4.

Tyrrus, castellum in confinis Judææ et Arabiæ ab Hyrcano exstructum, *A. J. XII*, 4, 11.

Tyrrus, Tyrii; Tyriorum reges et judices enumerantur, *C. A. I*, 18; 1, 21. Tyrii Carthaginem conduunt, *C. A. I*, 17. Tyrii Salmanasari ipsorum urbem obsidenti fortiter resistunt, *A. J. IX*, 14, 2. Oppugnantur a Nabuchodonosoro, *C. A. I*, 21. Ab Alexandro Tyrrus expugnatur, *XI*, 8, 3 sq. Cassius Marionem Tyriorum constituit tyrannum, *A. J. XIV*, 12, 1. *B. J. I*, 12, 2. M. Antonii ad eos literæ, quibus Judæis restituere jubentur, quæ eis eripuerant, *A. J. XIV*, 12, 3 sq. Tyrii Pacorum Parthum Antigono Aristobuli filio opera ferentem, in urbem non admittunt, *A. J. XIV*, 13, 3. *B. J. I*, 13, 1. Herodis M. in eos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11. Initio belli Jud. sæviunt in Judæos qui urbem incolunt, *B. J. II*, 18, 5. Cum aliis populis Gischaleos adoriuntur eorumque urbem incendunt, *V. J. 10*. Agrippam regem apud Vespasianum accusant, *V. J. 74*. — Tyrii antiquissimis jam temporibus res gestas literis consignabant, *C. A. I*, 17. Judæis infensi sunt, 1, 13. Eorum lex de juramentis, 1, 22.

U.

Ulaia (? *Gaulanitis*), regio Palæst., pars Zenodori tetrarchiæ, ab Augusto Herodis M. regno additur, *A. J. XV*, 10, 3.

Ulus, Arami f., *A. J. I*, 6, 4.

Ummidius Quadratus, Syriæ præfectus, Judæos seditiosos punit; litem inter Samaritanos et Judæos ad Claudium Cæsarem remittit, *A. J. XX*, 6, 2. *B. J. II*, 12, 5 sq.

Ure Chaldæorum, urbe in Chaldæorum finibus, *A. J. I*, 6, 5.

Ures, Madianitarum rex, *A. J. IV*, 7, 1.

Ures, tribus Ephraimiticæ præfectus sub Solomone, *A. J. VIII*, 2, 3.

Urias, Beersabes maritus, instigante Davide in vitæ discrimen adductus mortem occumbit, *A. J. VII*, 7.

Urias, Jothami f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.

Urus, pater Beseleeli architecti, *A. J. III*, 6, 1.

Usis, Dani f., *A. J. II*, 7, 4.

Usus, Arami f., *A. J. I*, 6, 4.

Uxus, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.

V.

Valatha, locus in Syria situs, a Saturnino, Syriæ præfecto, Zamari datur ad habitandum, *A. J. XVII*, 2, 1.

Valens, Vitellii dux cum Cæcinnâ Othonem vincit, *B. J. IV*, 9, 9.

Valerianus, decurio, *B. J. III*, 9, 7.

L. Valerius, prætor Rom., *A. J. XIV*, 8, 5.

Valerius Gratus, Judææ procurator, *A. J. XVIII*, 2, 2.

Valerius Asiaticus, vir consularis, *A. J. XIX*, 1, 14; 1, 20; 4, 3.

Vallis gratiarum (Κοιλὰς εὐλογίας) locus in Palæst., ubi Josaphatus pro victoria e Moabitibus reportata gratias egit, *A. J. IX*, 1, 3.

Varro, Syriæ præfectus, Zenodori latrocinia reprimit, *B. J. I*, 20, 4. *A. J. XV*, 10, 1.

Varus (Quintilius), Syriæ præfectus, Herodis M. rogatu Hierosolyma venit, ut ei de Antipatro filio judicium habenti adsit, *A. J. XVII*, 5, 2 sqq. *B. J. I*, 31, 5 sqq. Sabino Hierosolyma ad custodiendas Herodis pecunias proficisci molienti adversatur, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 2. Hierosolymis seditionem compescit, *A. J. 10*, 1. Nova seditione in Judæa orta, Sobino succurrit; in seditionis auctores animadvertit, *A. J. 10*, 9 sq. *B. J. 5*, 1 sqq.

Vaste, Artaxerxis I uxor, repudiatur, *A. J. XI*, 6, 1.

Vatinius, senator Rom., *A. J. XIX*, 1, 13.

Ventidius, Romanorum dux, in Syriam mittitur ut Parthos ab ejus finibus arceat; in Judæam profectus, Josepho auxilium laturus, ab Antigono pecunia corrumpitur, *A. J. XIV*, 14, 6. *B. J. I*, 13, 2. Parthos prælio devincit, Machæram Herodi auxilio mittit, *A. J. 15*, 7. *B. J. 16*, 6.

Veranius, senator Rom. *A. J. XIX*, 3, 4.

Vespasianus (Titus Flavius) a Nerone contra Judæos rebelles mittitur, *B. J. III*, 1, 2 sq. Quænam ante bellum Judaicum gesserit, *ibid.* A. Sepphoritis benigne excipitur, 2, 4. Titus ex Ægypto copias ducit ad Vespasianum; totius exercitus magnitudo, *B. J. 4*, 2. Exercitum ducit in Galilæam, 6, 2. Capta Gadarensium civitate Jotapata proficiscitur, et post longam obsidionem urbem a transfuga proditam capit, 7, 1 sqq. Leviter vulneratur, 7, 22. Flavius Josephus ei imperium vaticinatur, 8, 8 sq. Joppen evertit, 9, 2 sqq. Ab Agrippa laute excipitur Cæsareæ Philippi, 9, 7. Tiberiadem occupat, 9, 8. Tarichæatas debellat, 10, 1 sqq. Gamalam capit et diruit, *IV*, 1, 1 sqq. Ejus in urbis obsidione periculum, 1, 5. Cæsaream redit, militibus requiem concessurus, 2, 1. Jamniam et Azotum capit, 3, 2. Cum ducibus deliberat de obsidendis Hierosolymis, 6, 2. Multi Judæi ad eum confugiunt, 6, 3. Gadara totamque Peræam in potestatem suam redigit, 7, 3 sqq. Quum accepisset motus cieri in Gallia a Vindice, ad bellum Jud. conficiendum properat, 8, 1. Idumæam et magnam Judææ partem subigit, Hierosolyma circumquaque cingit, 8, 1 sqq. Accepto nuntio de Neronis morte

expeditionem contra Hierosolyma differt; Titum Romanum mittit novum imperatorem salutatum, 9, 2. Novum impetum in Judæam facit, 9, 9. Vespasianus a militibus suis imperator declaratur; egre his cedit, 10, 2 sqq. Mucianus Syriæ et Alexander Egypti præfectus, itemque Mœsia et Pannoniæ legiones ad ejus partes se conferunt, 10, 5 sq. Josephum vinculis solvit, 10, 7. Mucianum in Italiam mittit contra Vitellium, 11, 1. Alexandriam proficiscitur, ubi Vitellianorum clades ei nuntiatur; Titum mittit ad Hierosolyma expugnanda, 11, 5. Romam proficiscitur, VII, 2, 1. In Italia omnium votis excipitur, 4, 1. Domitianum fil. mittit ad Germanorum seditionem comprimendam et Rubrum Gallum ad Sarmatas ex Mœsia repellendos, 4, 2 sq. Cum Tito filio triumphum agit, 5, 4 sqq. Pacis templum exstruit Romæ, 5, 7. Omnem Judæarum terram vendi jubet, 6, 6. Ejus erga Antiochum Commagenes regem humanitas, 7, 3. Omne templum in Ægypto dirui jubet, 10, 2. Jonathan sicarium morte damnat, 11, 3. — Vespasiani testimonium de Josephi historici fide, V. J. 65. C. A. 1, 9. Ejus commentarii laudantur, V. J. 65. Flavium Josephum magnis muneribus donat, 76.

Velutia, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.

Vienna, urbs Galliæ, A. J. XVII, 13, 2. B. J. II, 7, 3.

Vindex rebus novis studet in Gallia, B. J. IV, 8, 1.

Vinicius (Marcus), Caji Cæsaris sororis maritus, A. J. XIV, 1, 14.

Vitellius, Syriæ præfectus, a Judæis honorifice excipitur Hierosolymis; Tiberio persuadet ut Judæis stolam pontificalem reddat, A. J. XV, 11, 4; XVIII, 4, 3. Insidias struit Artabano, Parthorum regi, XVIII, 4, 4. Postquam Artabanus regnum stabilivit, Vitellius jussu Tiberii cum eo amicitiam facit, 4, 5. Herodi Antipæ insensus est, *ibid.* A Tiberio jubetur Aretæ regi Arabiæ bellum inferre; de Tiberii morte certior factus, ab expeditione desistit, 5, 2 sqq.

Vitellius Proculus, centurio Rom., A. J. XIX, 6, 3.

Vitellius a legionibus Germanicis imperator declaratur, Othonem vincit, B. J. IV, 9, 2; 9, 9; 10, 1. Vitelliani vincuntur apud Cremonam et Romæ ab Antonio Primo, Vespasiani duce, 11, 2 sqq. Vitellius trucidatur, 11, 4.

Vitellius rebus novis studet in Germania sub regno Vespasiani, B. J. VII, 4, 2.

Vologeses, Artabani III Parthorum regis fil., Gotarzi fratri in regno succedit, A. J. XX, 3, 4. Itazem bello petit, 4, 1. Dabis et Sacis seditionem moventibus, infecta re discedit, 4, 2. Tito Hierosolymorum expugnatori coronam auream mittit, B. J. VII, 5, 2. Pro Antiocho, rege Commagenes, apud Vespasianum intercedit, 7, 3.

Volumnius, Syriæ præfectus pro Herode agit cum Syllæo, A. J. XVI, 9, 1. Ab Herode cum literis mittitur ad Augustum, A. J. 10, 7; 10, 9. B. J. I, 27, 1. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum Herodis filios capitis condemnat, A. J. 11, 3, B. J. 27, 3.

Vonones, Phraatæ IV Parthorum regis fil., a patre obses mittitur Romam; post Orodis decessum regnum obtinet, mox vero a populo contemnitur, A. J. XVIII, 2, 4. Cum Artabano a Parthis ad regnum suscipiendum accessit praelio congreditur et vincitur; fuga in Armeniam delapsus ibi regnum occupare conatur; jussu Tiberii a conatu desistit; Silano Syriæ præsidii se dedit; *ibid.*

X.

Xaloth, vicus Galil., B. J. III, 3, 1.

Xerxes, Persarum rex, Darii fil. Judæos magna benevolentia prosequitur, A. J. XI, 5, 1 sqq. Ejus literæ ad

Esdram, 5, 1. Neemia pincernæ suo veniam dat Hierosolymorum mœnia restaurandi, 5, 6. Cf. B. J. II, 16, 4.

Xylophoria Judæorum festum in quo ligna ad templi aram comportantur, A. J. II, 17, 6.

Xystus Hierosolymorum urbis, prope regiam situs, B. J. V, 4, 2. VI, 3, 2; 8, 2.

Z.

Zabadias a Josephata Judæorum rege summus iudex constituitur, A. J. XI, 1, 1.

Zabelus, Arabum dynasta, A. J. XIII, 4, 8.

Zabidus, Idumæus, C. A. II, 9.

Zabuda, mater Joacimi, A. J. X, 5, 2.

Zabulon, Jacobi f. ex Lia, A. J. I, 19, 8. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Zabulonitis tribus quamnam Palæstinæ partem obtinuerit, V, 1, 22.

Zabulon, urbs Galil., admirandæ pulchritudinis, a Cæstro diripitur et incenditur, B. J. II, 18, 9.

Zacharias, Joadi f., vates a Joaso interficitur, A. J. IX, 8, 3.

Zacharias (Azarias), Hieroboami II fil., Israelitarum rex, A. J. IX, 10, 3. Sex menses regnat, 11, 1.

Zacharias, vates, A. J. XI, 4, 5; 4, 7.

Zacharias, Phaleci f., zelota, B. J. IV, 4, 1.

Zacharias, Baruchi f., Judæus nobilis, a zelotis in judicium vocatur; a iudicibus absolvitur, tamen ab illis interficitur, B. J. IV, 5, 4.

Zacharis (Zacharias), Israelitarum dux, A. J. IX, 12, 1.

Zaleucus, Locrensis legislator, C. A. II, 15.

Zamares, Elano Israelitarum rege occiso, regnum occupat; totam Basanis stirpem interimit; de salute sua desperans se ipsum interficit, A. J. VIII, 12, 5.

Zamaris, Judæus Babylonius cum quingentis equitibus sedem figit in Syria, ubi Saturninus Valatham ei ad habitandum dat, A. J. XVII, 2, 1. Ab Herode M. in Balanæam accessit ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, in eaque Bathyram condit, 2, 1; 1, 2. Ejus liberi, 2, 3.

Zambranes, Abrami f., A. J. I, 15.

Zambrias, legum Mosaicarum contemtor, a Phinece interficitur, A. J. IV, 6, 10 sqq.

Zara, urbs in Moabitarum finibus, A. J. XIII, 15, 4.

Zareus, Æthiopæ rex, Asanum Judæorum regem bello petit, A. J. VIII, 12, 1. Clade afficitur, 12, 2.

Zaras, Judæ f., A. J. II, 7, 4.

Zaraza, uxor Amanis, A. J. XI, 6, 10.

Zebe, Madianitarum dux, A. J. V, 6, 5.

Zebulus Abimelechum adjuvat in opprimendis Sicimitis, A. J. V, 7, 4.

Zebus, Madianitarum rex, a Gedeone vincitur, A. J. V, 6, 5.

Zelotæ, latrones undique confati, in Hierosolymorum urbem irrepunt, B. J. IV, 3, 3. Multos civitatis procures in vincula conjiciunt et indicta causa necant, Pontificem sorte creant, 3, 7 sq. Acris pugna inter zelotas et populum committitur; zelotæ in templum confugiant, 3, 11 sqq. Idumæos in auxillum vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumæorum discesum denuo in cives sæviant, 6, 1; 6, 3. Joanne, qui magna inter ipsos auctoritate fuerat, tyrannidem afflicte, in duas partes discedunt, quæ se invicem armis lacessunt, 7, 1. Ab Idumæis, qui in urbem confugerant, pressi rursus coalescunt, 9, 11. Denuo in duas factiones scinduntur, quarum altera, duce Joanne, exteriorem templi ambitum et porticus, altera, duce Eleazaro, inte-

- rius templi septum tenet, V, 1, 2. Acris inter duas factiones contentio, *ibid.* Eleazari factio ab Joanne opprimitur, 3, 1. Eorum perversitas, VII, 8, 1.
- Zelpha*, Liss ancilla, ex qua Jacobus procreat Gadem et Aserum, A. J. I, 19, 8.
- Zeno*, philosophus, C. A. II, 12.
- Zeno*, Cotylas cognominatus, Philadelphiae tyrannus, A. J. XIII, 8, 1. B. J. I, 2, 4.
- Zenodorus* (*Zeno* B. J. II, 6, 3), Lysaniae tetrarchiam conducit; in Trachonitide latrocinia exercet, quae ab Herode M. reprimuntur, A. J. XV, 10, 1. Herodem apud Augustum frustra accusat, 10, 2. Zenodoro mortuo, ejus tetrarchia, inter Trachonitidem et Galileam sita, Herodi ab Augusto traditur, 10, 3. Cf. B. J. I, 20, 4. Pars hujus tetrarchiae postea Philippo Herodis filio tribuitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
- Zephyrium*, promontorium Ciliciae, B. J. I, 23, 4.
- Zeugma*, urbs Asiae ad Euphratem sita, B. J. VII, 6, 2.
- Zeuxis*, Antiochi M. amicus, A. J. XII, 3, 4.
- Zipha*, urbs Judae in tribu Judae, A. J. VIII, 10, 1. —
- Ziphene*, Ziphenorum ager, A. J. VI, 13, 2, Zipheni Saulo nuntiant Davidem in ipsorum terra delitescere, *ibid.*
- Zizus*, Arabum dux, Philippo auxilium fert contra Demetrium Eucærum, A. J. XIII, 14, 3.
- Zoara*, (*Zoor*), urbs Arabiae prope lacum Asphaltiten sita, B. J. IV, 8, 4. Cf. A. J. I, 11, 4; XIV, 1, 4.
- Zodmielus*, Judae f., A. J. XI, 4, 2.
- Zoikus*, Stratonis turris et Doræ tyrannus, ab Aristobulo bello lacessitur, A. J. XIII, 12, 2; 12, 4.
- Zoor*. V. *Zoara*.
- Zopyrion*, historicus, Judaeorum meminit, C. A. I, 23.
- Zorobabelus* problematis explicatione Darii regis gratiam sibi conciliat, A. J. XI, 5, 2 sqq. A Dario petit ut Hierosolyma instauret, 3, 7. Magnam Judaeorum multitudinem in Judaeam reducit, 3, 9 sqq. Cf. 4, 4; 4, 8.